9. ULUSAL

5. ULUSLARARASI AKDENİZ

4. ULUSLARARASI

PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ

"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"

5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

ORGANİZASYON SEKRETARYASI
Topkon Kongre ve Etkinlik Hizmetleri
Zühtüpaşa Mah. Rıfatbey Sok. No: 24
34724 Kalamış-Kadıköy / İstanbul
Tel: +90 216 330 90 20

DAVET YAZISI

Bizleri geleceğe taşıyan umutlarımız olan çocuklarımızın, sağlık ve refahını iyileştirmek için düzenlediğimiz "Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek" temalı 9. Ulusal, 5. Uluslararası Akdeniz ve 4. Uluslararası Pediatri Hemşireliği Kongresi'ne sizleri davet etmekten onur duyarız.

Bu kongre, 5-8 Kasım tarihleri arasında gerçekleştirilecek olup, pediatri hemşireliği alanında en son araştırmaları, yenilikleri ve uygulamaları paylaşmayı hedeflemektedir. Kongremiz, alanında uzman konuşmacılar, bilimsel oturumlar ve workshoplar ile zenginleşecektir.

Pediatri hemşireliği, çocukların sağlıklı bir şekilde büyüyüp gelişmeleri ve hastalıklardan korunmaları için kritik bir rol oynamaktadır. Hemşireler, çocukların fiziksel, duygusal ve sosyal ihtiyaçlarını karşılamakta, aileleri bilgilendirmekte ve sağlık hizmetlerinin kalitesini artırmaktadır. Pediatri hemşirelerinin, çocukların sağlık ve refahına olan katkıları tartışılmaz bir öneme sahiptir.

Kongremizde, pediatri hemşireliği alanındaki bilgi birikimini artırmak ve geleceğe yönelik işbirliklerini güçlendirmek amacıyla siz değerli katılımcılarımızı aramızda görmekten mutluluk duyarız. Katılımınızı ve katkılarınızı bekliyoruz.

Saygılarımızla,

Kongre Düzenleme Kurulu

KURULLAR

Kongre Başkanları
Prof. Dr. Ayda Çelebioğlu
Prof. Dr. Duygu Sönmez Düzkaya

Kongre Başkan Yardımcıları
Prof. Dr. Hacer Çetin
Doç. Dr. Atiye Karakul

Kongre Sekreteryası
Dr. Öğr. Üyesi Didem Polat Külcü
Arş. Gör. Dr. Güzide Üğücü
Arş. Gör. Dr. Sümeyye Kaya Kocagil

Kongre Düzenleme Kurulu Üyeleri
Prof. Dr. Ayda Çelebioğlu- Mersin Üniversitesi
Prof. Dr. Hacer Çetin-Mersin Üniversitesi
Prof. Dr. Duygu Sönmez Düzkaya- Tarsus Üniversitesi
Prof. Dr. Rana Yiğit-Mersin Üniversitesi
Doç. Dr. Atiye Karakul-Tarsus Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Didem Polat Külcü-Toros Üniversitesi
Arş. Gör. Dr. Güzide Üğücü-Mersin Üniversitesi
Arş. Gör. Yasin Genç- Tarsus Üniversitesi
Arş. Gör. Dr. Sümeyye Kaya Kocagil-Mersin Üniversitesi
Dr. Hem. Derya Akdeniz Uysal- Mersin Üniversitesi
Dr. Hem. Zühal Artuvan-Mersin Toros Devlet Hastanesi
Dr. Hem. Melek Gülgün Altuntaş-Mersin Şehir Hastanesi
Dr. Hem. Özlem Güzel Polat-Mersin Üniversitesi
Uzm. Hem. Arzu Özel-Mersin Üniversitesi

Kongre Onursal Başkanları
Prof. Dr. Erol Yaşar, Mersin Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Ali Özen, Tarsus Üniversitesi Rektörü

Bilimsel Kurul

Prof. Dr. Ayfer Açıkgöz
Prof. Dr. Özgür Alparslan
Prof. Dr. Naime Altay
Prof.Dr. Filiz Arslan
Prof.Dr. Ayfer Aydın
Prof. Dr. Tülay Kuzlu Ayyıldız
Prof.Dr. Serap Balcı
Prof. Dr. Zümrüt Başbakkal
Prof. Dr. Hatice Başkale
Prof. Dr. Meral Bayat
Prof. Dr. Murat Bektaş
Prof. Dr. Gülçin Bozkurt
Prof. Dr. Huriye Demet Cabar
Prof. Dr. Zeynep Conk
Prof. Dr. Nazan Çalbayram
Prof.Dr. Hüsniye Çalışır
Prof. Dr. Hicran Çavuşoğlu
Prof. Dr. Bengü Çetinkaya
Prof. Dr. Şenay Çetinkaya
Prof. Dr. Nursan Çınar
Prof. Dr. Güler Çimete
Prof. Dr. Gülümser Dolgun
Prof. Dr. Emine Efe
Prof. Dr. Emine Erdem
Prof.Dr. Yurdagül Erdem
Prof.Dr. Firdevs Erdemir
Prof. Dr. Dilek Ergin
Prof. Dr. Sibel Ergün
Prof. Dr. Emine Geçkil
Prof. Dr. Gülçin Özalp Gerçeker
Prof. Dr. Gülay Görak
Prof. Dr. Duygu Gözen
Prof. Dr. Fatma Güdücü Tüfekci
Prof. Dr. Ayşe Gürol
Prof. Dr. Sevil İnal
Prof. Dr. Ayşegül İşler
Prof. Dr. İlknur Kahriman
Prof. Dr. Esra Karaca
Prof. Dr. Hülya Karataş
Prof. Dr. Ebru Kılıçarslan
Prof. Dr. Melahat Akgün Kostak
Prof. Dr. Sema Kuğuoğlu
Prof. Dr. Sibel Küçük
Prof. Dr. Sibel Küçükoğlu
Prof. Dr. Meltem Kürtüncü
Prof. Dr. Gonca Karayağız Muslu
Prof. Dr. Aynur Aytekin Özdemir
Prof. Dr. Hava Orhan Özkan
Prof. Dr. Candan Öztürk
Prof. Dr. Nurcan Özyazıcıoğlu
Prof. Dr. Hatice Pek
Prof. Dr. Nurgün Platin
Prof. Dr. Sevinç Polat
Prof.Dr. Hatice Yıldırım Sarı
Prof. Dr. Sevim Savaşer
Prof. Dr. Nejla Canbulat Şahiner
Prof. Dr. Fatma Taş
Prof. Dr. Türkan Turan
Prof. Dr. Ayşe Sonay Türkmen
Prof. Dr. Emriye Hilal Yayan
Prof.Dr. Suzan Yıldız
Prof. Dr. Dilek Yıldız
Prof. Dr. Hatice Bal Yılmaz
Prof. Dr. Diler Yılmaz
Prof. Dr. Rana Yiğit
Doç. Dr. Mohammad Abdel-Motaleb Mahmoud Al-Motlaq
Doç. Dr. Bedriye Ak
Doç. Dr. Özlem Akarsu Akkaya
Doç. Dr. Eda Aktaş
Doç. Dr. Sebahat Altundağ
Doç. Dr. Sevcan Atay
Doç. Dr. Dijle Ayar
Doç. Dr. Suzan Tek Ayaz
Doç. Dr. Gülsün Ayran
Doç. Dr. Nazan Gürarslan Baş
Doç. Dr. Öznur Başdaş
Doç. Dr. Pınar Bekar
Doç. Dr. İlknur Bektaş
Doç. Dr. Hacer Kobya Bulut
Doç. Dr. Esra Tural Büyük
Doç. Dr. Nuray Caner
Doç. Dr. Nesrin Şen Celasin
Doç. Dr. Sibel Serap Ceylan
Doç. Dr. Vildan Apaydın Cırık
Doç. Dr. Seda Çağlar
Doç. Dr. Sinem Yalnızoğlu Çaka
Doç. Dr. Zehra Çalışkan
Doç. Dr. Melike Yavaş Çelik
Doç. Dr. Sevim Çimke
Doç. Dr. Emel Demir
Doç. Dr. Nurdan Akçay Didişen
Doç. Dr. Şadiye Dur
Doç. Dr. Gülbeyaz Baran Durmaz
Doç. Dr. Yağmur Sezer Efe
Doç. Dr. Behice Ekici
Doç. Dr. Leyla Erdim

Bilimsel Kurul

Doç. Dr. Figen Işık Esenay
Doç. Dr. Derya Evgin
Doç. Dr. Berna Eren Fidancı
Doç. Dr. Burcu Aykanat Girgin
Doç. Dr. Çiğdem Gök
Doç. Dr. Selver Güler
Doç. Dr. Ulviye Günay
Doç. Dr. Ayfer Ekim Günaydın
Doç. Dr. Umran Çevik Güner
Doç. Dr. Müjde Çalıkuşu İncekar
Doç. Dr. Ayşe Kahraman
Doç. Dr. Seher Sarıkaya Karabudak
Doç. Dr. Ayla Kaya
Doç. Dr. Zila Özlem Kırbaş
Doç. Dr. Elif Bilsin Kocamaz
Doç. Dr. Dilek Konukbay
Doç. Dr. Tuba Koç Özkan
Doç. Dr. Selmin Köse
Doç. Dr. Aslı Akdeniz Kudubeş
Doç. Dr. Fatma Yılmaz Kurt
Doç. Dr. Fatma Kurudirek
Doç. Dr. Gülay Manav
Doç. Dr. Dilek Menekşe
Doç. Dr. Birsen Mutlu
Doç. Dr. Zehra Kan Öntürk
Doç. Dr. Sevil Çınar Özbay
Doç. Dr. Çağrı Çövener Özçelik
Doç. Dr. Çiğdem Sarı Öztürk
Doç. Dr. Funda Kardaş Özdemir
Doç. Dr. Arzu Sarıalioğlu
Doç. Dr. Emel Sezici
Doç. Dr. Derya Suluhan
Doç. Dr. Remziye Semerci Şahin
Doç. Dr. Özlem Öztürk Şahin
Doç. Dr. Dilek Konuk Şener
Doç. Dr. Didem Coşkun Şimşek
Doç. Dr. Ayşe Şener Taplak
Doç. Dr. Halil İbrahim Taşdemir
Doç. Dr. Öznur Tiryaki
Doç. Dr. Fadime Üstüner Top
Doç. Dr. Aysel Topan
Doç. Dr. Suat Tuncay
Doç. Dr. Nevin Uslu
Doç. Dr. Gülzade Uysal
Doç. Dr. Figen Yardımcı
Doç. Dr. Şeyda Binay Yaz
Doç. Dr. Ferdağ Yıldırım
Doç. Dr. İlknur Yıldız
Doç. Dr. Gamze Yılmaz
Doç. Dr. Hamide Zengin
Doç. Dr. Mürşide Zengin
Dr. Öğr. Üyesi Mukaddes Demir Açar
Dr. Öğr. Üyesi Gamze Akay
Dr. Öğr. Üyesi Negarin Akbari
Dr. Öğr. Üyesi Kamile Akça
Dr. Öğr. Üyesi Rıdvan Akdoğan
Dr. Öğr. Üyesi Bahar Nur Akdoğan
Dr. Öğr. Üyesi Esra Ardahan Akgül
Dr. Öğr. Üyesi Hasret Yağmur Sevinç Akın
Dr. Öğr. Üyesi Sevinç Akkoyun
Dr. Öğr. Üyesi Gözde Aksucu
Dr. Öğr. Üyesi Elif Akyiğit Albayrak
Dr. Öğr. Üyesi Selvinaz Albayrak
Dr. Öğr. Üyesi Selda Yüzer Alsaç
Dr. Öğr. Üyesi Gamzegül Altay
Dr. Öğr. Üyesi Tuba Arpacı
Dr. Öğr. Üyesi Meltem Aslan
Dr. Öğr. Üyesi Fahri Aşkan
Dr. Öğr. Üyesi Hakan Avan
Dr. Öğr. Üyesi Özlem Avcı
Dr. Öğr. Üyesi Emel Avçin
Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Ay
Dr. Öğr. Üyesi Ayla İrem Aydın
Dr. Öğr. Üyesi Meryem Aydın
Dr. Öğr. Üyesi Esra Aydın
Dr. Öğr. Üyesi Bahise Aydın
Dr. Öğr. Üyesi Emine Bayrak Aykan
Dr. Öğr. Üyesi Merve Azak
Dr. Öğr. Üyesi Mine Bahçeci
Dr. Öğr. Üyesi Zeynem Yıldırım Balkan
Dr. Öğr. Üyesi Melike Taşdelen Baş
Dr. Öğr. Üyesi Sultan Güner Başara
Dr. Öğr. Üyesi Dilek Çifçi Baykal
Dr. Öğr. Üyesi Sema Bayraktar
Dr. Öğr. Üyesi Ebru Melek Benligül
Dr. Öğr. Üyesi Selda Ateş Beşirik
Dr. Öğr. Üyesi Emine Beyaz
Dr. Öğr. Üyesi Dilek Beytut
Dr. Öğr. Üyesi Fatma Bodağ
Dr. Öğr. Üyesi Edanur Tar Bolacalı
Dr. Öğr. Üyesi Muradiye Aldem Budak
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Bulduk
Dr. Öğr. Üyesi Veysel Can
Dr. Öğr. Üyesi Çiğdem Ceylan

Bilimsel Kurul

Dr. Öğr. Üyesi Adnan Batuhan Coşkun
Dr. Öğr. Üyesi Merve Çakırlı
Dr. Öğr. Üyesi Burcu Selvi Çalışkan
Dr. Öğr. Üyesi Meltem Çatalbaş
Dr. Öğr. Üyesi Raziye Çelen
Dr. Öğr. Üyesi İsa Çelik
Dr. Öğr. Üyesi Serap Çelik
Dr. Öğr. Üyesi Zerrin Çiğdem
Dr. Öğr. Üyesi Ahu Çırlak
Dr. Öğr. Üyesi Bahar Çolak
Dr. Öğr. Üyesi Yeliz Suna Dağ
Dr. Öğr. Üyesi Kadriye Demir
Dr. Öğr. Üyesi Duygu Demir
Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Özge Deniz
Dr. Öğr. Üyesi Semiha Dertli
Dr. Öğr. Üyesi Fatma Dinç
Dr. Öğr. Üyesi Sermin Dinç
Dr. Öğr. Üyesi Pınar Doğan
Dr. Öğr. Üyesi Aysel Kökcü Doğan
Dr. Öğr. Üyesi Şenay Aras Doğan
Dr. Öğr. Üyesi Hatice Dönmez
Dr. Öğr. Üyesi Figen Türk Düdükcü
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Emin Düken
Dr. Öğr. Üyesi Erhan Elmaoğlu
Dr. Öğr. Üyesi Elif Erbay
Dr. Öğr. Üyesi Z. Ezgi Erçelik
Dr. Öğr. Üyesi Yahya Ergezen
Dr. Öğr. Üyesi Münevver Erkul
Dr. Öğr. Üyesi Pınar Göv
Dr. Öğr. Üyesi Uğur Gül
Dr. Öğr. Üyesi Eda Gülbetekin
Dr. Öğr. Üyesi Fatma Gülcan
Dr. Öğr. Üyesi Merve Gümüş
Dr. Öğr. Üyesi Canan Sümeyra Gün
Dr. Öğr. Üyesi Nebahat Bora Güneş
Dr. Öğr. Üyesi Ecem Oksal Güneş
Dr. Öğr. Üyesi Rabiye Güney
Dr. Öğr. Üyesi Çiğdem Müge Haylı
Dr. Öğr. Üyesi Türkan Kadiroğlu
Dr. Öğr. Üyesi Bahriye Kaplan
Dr. Öğr. Üyesi Ayfer Kara
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Kara
Dr. Öğr. Üyesi Duygu Karaarslan
Dr. Öğr. Üyesi Mehtap Metin Karaaslan
Dr. Öğr. Üyesi Ayla Gündoğdu Karakaya
Dr. Öğr. Üyesi Özge Eda Karadağ Aytemiz
Dr. Öğr. Üyesi Pelin Karataş
Dr. Öğr. Üyesi Necla Kasımoğlu
Dr. Öğr. Üyesi Serap Kaynak
Dr. Öğr. Üyesi Rabia Keçialan
Dr. Öğr. Üyesi Duygu Kemer
Dr. Öğr. Üyesi Derya Kılınç
Dr. Öğr. Üyesi Evrim Kızıler
Dr. Öğr. Üyesi Zübeyde Korkmaz
Dr. Öğr. Üyesi Nihan Korkmaz
Dr. Öğr. Üyesi Elif Koyuncuoğlu
Dr. Öğr. Üyesi Semra Köse
Dr. Öğr. Üyesi Dilek Demir Kösem
Dr. Öğr. Üyesi Aylin Kurt
Dr. Öğr. Üyesi Feyza Küçük
Dr. Öğr. Üyesi Nesibe Sümeyye Kütahyalıoğlu
Dr. Öğr. Üyesi Tuğçe Atak Meriç
Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Temel Mert
Dr. Öğr. Üyesi Özlem Selime Merter
Dr. Öğr. Üyesi Özlem Metreş
Dr. Öğr. Üyesi Birsel Molu
Dr. Öğr. Üyesi Esranur Kocaaslan Mutlu
Dr. Öğr. Üyesi Yunus Nas
Dr. Öğr. Üyesi Tanju Oğul
Dr. Öğr. Üyesi Yasemin Selekoğlu Ok
Dr. Öğr. Üyesi Duygu Oktay
Dr. Öğr. Üyesi Meltem Özcan
Dr. Öğr. Üyesi Hamide Nur Çevik Özdemir
Dr. Öğr. Üyesi Serap Özdemir
Dr. Öğr. Üyesi Emine Zahide Özdemir
Dr. Öğr. Üyesi Sevil Özkan
Dr. Öğr. Üyesi Beste Özgüven Öztornacı
Dr. Öğr. Üyesi Aylin Pekyiğit
Dr. Öğr. Üyesi Néstor Montoro-Pérez
Dr. Öğr. Üyesi Nagihan Sabaz
Dr. Öğr. Üyesi Raheleh Sabetsarvestani
Dr. Öğr. Üyesi Selin Salmak
Dr. Öğr. Üyesi Abdullah Sarman
Dr. Öğr. Üyesi Süreyya Sarvan
Dr. Öğr. Üyesi Emine Güdek Seferoğlu
Dr. Öğr. Üyesi Müge Seval
Dr. Öğr. Üyesi Seda Ardahan Sevgili
Dr. Öğr. Üyesi Tufan Aslı Sezer
Dr. Öğr. Üyesi Hilal Kurt Sezer
Dr. Öğr. Üyesi Alev Sivaslı
Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Arıcıoğlu Sülün
Dr. Öğr. Üyesi Yağmur Şancı
Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Kısacık Şengül
Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül Şimşek

Bilimsel Kurul

Dr. Öğr. Üyesi Yeliz Taşdelen
Dr. Öğr. Üyesi Pınar Tekcan
Dr. Öğr. Üyesi Ebru Temizsoy
Doç. Dr. Sümeyra Topal
Dr. Öğr. Üyesi Birgül Tuncay
Dr. Öğr. Üyesi Engin Turan
Dr. Öğr. Üyesi Şerife Tutar
Dr. Öğr. Üyesi Tuğba Karakuş Türker
Dr. Öğr. Üyesi Dilek Uludaşdemir
Dr. Öğr. Üyesi Hanife Ülgen
Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Sevim Ünal
Dr. Öğr. Üyesi Birgül Vural
Dr. Öğr. Üyesi Betül Yavuz
Dr. Öğr. Üyesi Gülçin Korkmaz Yenice
Dr. Öğr. Üyesi Maksude Yıldırım
Dr. Öğr. Üyesi Gizem Kerimoğlu Yıldız
Dr. Öğr. Üyesi Hatice Yıldız
Dr. Öğr. Üyesi Emine Altun Yılmaz
Dr. Öğr. Üyesi Aslı Yılmaz
Dr. Öğr. Üyesi Burcu Yılmaz
Dr. Öğr. Üyesi Deniz Yiğit
Dr. Öğr. Üyesi Dilek Zengin
Dr. Öğr. Üyesi Hülya Zengin
Uzm. Hem. Mary Coughlin

Onur Kurulu

Prof. Dr. Ayşe Ferda Ocakçı
Prof. Dr. Zümrüt Başbakkal
Prof. Dr. Güler Cimete
Prof. Dr. Zeynep Conk
Prof. Dr. Hicran Çavuşoğlu
Prof. Dr. Gülümser Dolgun
Prof. Dr. Yurdagül Erdem
Prof. Dr. Firdevs Erdemir
Prof. Dr. Gülay Görak
Prof. Dr. Sema Kuğuoğlu
Prof. Dr. Hatice Pek
Prof. Dr. Nurgün Platin
Prof. Dr. Sevim Savaşer
Prof. Dr. Rana Yiğit
Prof. Dr. Suzan Yıldız
Doç. Dr. Zerrin Çiğdem
Dr. Öğr. Üyesi Zehra Bahire Bolışık

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI

PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ

"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"

5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

BİLİMSEL PROGRAM

05 Kasım 2025 HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ SALON A Premature Infant Oral Motor Intervention (PIOMI) (Preterm Bebek Oral Motor Girişim) Kursu		
09:30-10:00	**Tanışma, Kurstan beklentiler**	Doç. Dr. Zerrin ÇİĞDEM Doç. Dr. Selver GÜLER
10:00-10:45	**Preterm Bebeklerde Emme-Yutma-Solunum Eşgüdümü ve Olgunlaşma Süreci**	Doç. Dr. Zerrin ÇİĞDEM
10:45-11:30	**Preterm Bebeklerde Duyu Motor Girişimlerin Teorik Çerçevesi ve Oral Motor Becerinin Gelişimi**	Doç. Dr. Zerrin ÇİĞDEM
11:30-11:45	**KAHVE ARASI**	
11:45-12:30	**Preterm Bebeklerde Oral Motor Girişimi (PIOMI)**	Doç. Dr. Selver GÜLER
12:30-13:30	**ÖĞLE YEMEĞİ**	
13:30-14:15	**Preterm Bebeklerde Oral Motor Girişimi (PIOMI) ile Yapılan Araştırma Sonuçları**	Doç. Dr. Selver GÜLER
13:30-14:15	**Preterm Bebeklerde Oral Motor Girişimi (PIOMI) ile Yapılan Araştırma Sonuçları**	Doç. Dr. Selver GÜLER
14:15-15:00	**Preterm Bebek Oral Motor Girişimi (PIOMI): Beceri Eğitimi**	Doç. Dr. Selver GÜLER Doç. Dr. Zerrin ÇİĞDEM
15:00-15:30	**KAHVE ARASI**	
15:30-16:15	**Preterm Bebek Oral Motor Girişimi (PIOMI): Beceri Eğitimi**	Doç. Dr. Selver GÜLER Doç. Dr. Zerrin ÇİĞDEM
16:15-16:30	**Kursun Değerlendirilmesi ve Kapanış**	Doç. Dr. Selver GÜLER Doç. Dr. Zerrin ÇİĞDEM

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI

PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ

"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"

5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

BİLİMSEL PROGRAM

05 Kasım 2025 HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ SALON B Araştırma Yöntemleri ve SPSS ile Temel İstatistik Kursu		
09:45-10:00	**Hazırlık ve Tanışma**	Prof. Dr. Murat BEKTAŞ Dr. Öğr. Üyesi İsa ÇELİK
10.00-11.00	**Tanımlayıcı Araştırmalar** **Retrospektif Araştırmalar** **Prospektif Araştırmalar** **Deneysel Araştırmalar** **Randomize Kontrollü Çalışmalar** **Sistematik Derlemeler ve Meta-Analizler** **Metodolojik Araştırmalar**	Prof. Dr. Murat BEKTAŞ
11:00-11:15	**Kahve Arası**	
11:15-12:30	**Örnekleme Yöntemleri** **Normal Dağılım** **Veri Türleri** **SPSS'te Veri Tabanı Oluşturma**	Dr. Öğr. Üyesi İsa ÇELİK
12:30-13:30	**Öğle Yemeği**	
13:30-14:30	**SPSS'te Tanımlayıcı Analizler** **Bağımsız Gruplarda t-Testi** **Bağımlı Gruplarda t-Testi** **Mann–Whitney U Testi** **Wilcoxon Testi**	Dr. Öğr. Üyesi İsa ÇELİK
14:30-14:45	**Kahve Arası**	
15:00-16:00	**Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA)** **Kruskal–Wallis Testi** **Pearson Korelasyon Analizi** **Spearman Korelasyon Analizi**	Prof. Dr. Murat BEKTAŞ
16:00-16:45	**Veri Analizi Sürecinde Yapay Zekâ Uygulamaları**	Dr. Öğr. Üyesi İsa ÇELİK
16:45-17:00	**Kursun Değerlendirilmesi ve Kapanış**	Prof. Dr. Murat BEKTAŞ Dr. Öğr. Üyesi İsa ÇELİK

BİLİMSEL PROGRAM

05 Kasım 2025 SALON B NONİNVAZİF MEKANİK VENTİLASYONDA HASTA BAKIMI KURSU		
09.00 - 10.00	**Açılış ve Tanışma** **Solunum Yetmezliğinde Temel Kavramlar**	Doç. Dr. Mehmet Alakaya
10.00 – 10.45	**Noninvazif Mekanik Ventilasyonda (NIV) Temel Kavramlar, Endikasyon, Kontrendikasyon ve Modlar**	Doç. Dr. Mehmet Alakaya
10.45 – 11.00	**Kahve Arası**	
11.00 – 11.30	**NIV Uygulamalarında Cihaz ve Ekipman Seçimi**	Doç. Dr. Mehmet Alakaya
11.30 – 12.00	**NIV Uygulamalarında Sık Karşılaşılan Problemler ve Çözüm Önerileri**	Doç. Dr. Mehmet Alakaya
12.00 – 13.00	**Öğle Yemeği**	
13.00 – 13.45	**NIV Uygulanan Hastanın İzlemi ve Hemşirelik Bakımı**	Uzm. Hem. Tülay Yakut
13.45- 14.30	**NIV Uygulamalarında Aerosol Tedavilerin Uygulanması**	Uzm. Hem. Tülay Yakut
14.30- 15.00	**Kahve Arası**	
15.00-15.20	**Pratik Uygulamalar** **Kapanış**	Doç. Dr. Mehmet Alakaya Uzm. Hem. Tülay Yakut Faruk Özçelik Oğuzhan Yıldız

BİLİMSEL PROGRAM

05 Kasım 2025 SALON C PEDİATRİK HASTALARDA PERİFERİK KATETER BAKIMI KURSU		
10:00-10:10	**Açılış, Tanışma**	Duygu Sönmez Düzkaya
10:10-10:40	**Girişime Hazırlık** **Standart önlemler** **Kateter Endikasyonları** **Kateterin Yapıldığı Madde ve Boyutu** **Kateterin Takılacağı Yerin Seçilmesi** **Cilt Antisepsisi**	Derya Akdeniz Uysal
10:40-11:00	**KAHVE ARASI**	
11:00-11:45	**Çocuğun Gelişimsel Dönemine Göre Periferik Venöz Kateter Girişimine Hazırlanması (farmakolojik olmayan yöntemler)**	Özlem Güzel Polat
11:45-12:30	**Kateterin Takılması İşlem Basamakları** **Kateter Tespiti** **Kateter Bakımı** **Kateterin Çıkarılması**	Zühal Artuvan
12:30-13:30	**ÖĞLE YEMEĞİ**	
13:30-14:30	**Setler ve Bağlantı Konnektörleri Bakımı ve Değişimi** **İlaç ve Sıvıların Özellikleri (parenteral nütrisyon, kan ürünleri, ve diğerleri**	Tülay Yakut
14:30-15:15	**Kateter İlişkili Komplikasyonların Yönetimi (önleme, değerlendirme ve komplikasyonda yapılması gerekenler)**	Melek Gülgün Altıntaş
15:15-15:30	**KAHVE ARASI**	
15:30-16:15	**Uygulama**	Firma temsilcisi
16:15-16:30	**Kursun Değerlendirilmesi ve Kapanış**	Grup

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI

PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ

"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"

5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

BİLİMSEL PROGRAM

05 Kasım 2025 MERSİN ÜNİ. TIP FAKÜLTESİ PEDİATRİK PERİTON DİYALİZ HEMŞİRELİĞİ KURSU		
09.30 – 10.30	**Açılış ve Tanışma** **Böbreğin Anatomi ve Fizyolojisi** **Periton Zarının Anatomisi ve Periton Diyalizinin Fizyolojisi**	Prof. Dr. Ali Delibaş
10.30 – 11.15	**Akut ve Kronik Böbrek Yetmezliği,** **Diyaliz Endikasyonları** **Periton Diyalizi Hasta Seçim Kriterleri** **Periton Diyaliz Tipleri**	Doç. Dr. Serra Sürmeli Döven
11.15 – 11.30	**Kahve Arası**	
11.30 – 12.15	**Periton Zarının Geçirgenliğinin Belirlenmesi** **Volüm Dengesi** **Periton Diyaliz Yeterliliği ve Rezidüel Renal Fonksiyon** **Periton Diyalizinin Reçetelendirilmesi**	Uzm. Dr. Burcu Ayvacı
12.15 – 13.15	**ÖĞLE YEMEĞİ**	
13.15 – 14.00	**Periton Diyalizinin Komplikasyonları**	Uzm. Hem. Esine Şen
14.00 – 14.45	**Periton Diyalizine Hazırlık ve Önemi** **Çocuklarda Periton Diyaliz Uygulamaları** **SAPD** **APD**	Hem. Dilek Er
14.45 – 15.00	**Kahve Arası**	
15.00 – 16.00	**Pediatrik Periton Diyalizinde Hemşirelik Bakımı** **Periton Diyaliz Yeterliliğinin Değerlendirilmesi ve Kayıt Tutma**	Hem. Dilek Er
16.00 – 16.15	**Pediatrik Periton Diyalizinin Dijital Sağlık Teknolojisine Entegrasyonu**	Hem. Dilek Er
16.15 – 16.30	**Değerlendirme ve Kapanış**	Prof. Dr. Ali Delibaş Hem. Dilek Er Uzm. Hem. Esine Şen

BİLİMSEL PROGRAM

06 Kasım 2025 SALON A	
09.30-11.00	**İSTİKLAL MARŞI VE SAYGI DURUŞU** **MÜZİK DİNLETİSİ** **AÇIŞ KONUŞMALARI**
11.00-11.30	**COFFEE BREAK**
11.30-12.30	**PANEL: Küresel Sorunların Çocuk Sağlığına Yansımaları: Riskler, Kanıtlar ve Çözüm Stratejileri** **Başkanlar:** Rana Yiğit, Sema Kuğuoğlu
	Çocuk Sağlığına İklim Tehdidi Güler Cimete
	Göç: Bir Valizde Hayat Hülya Karataş
	Savaş ve Çatışma Ortamı: Oyuncak Yerine Silah Sesi Dilek Konukbay
12.30-13.30	**LUNCH BREAK**
13.30-14.15	**KONFERANS** **Başkanlar:** Suzan Yıldız, Emine Geçgil
	Prebiyotik, Probiyotik ve Simbiyotiklerin Çocuk Sağlığına Etkileri Hicran Çavuşoğlu
14.15-15.00	**PANEL: Çocuklarda Palyatif Bakım** **Başkanlar: Sibel Küçük, İlknur Kahriman**
	Palyatif Bakım: Yaşam Kalitesini Artırmak Melahat Akgün Kostak
	Palyatif Bakımda Şefkatin İyileştirici Gücü Remziye Semerci Şahin
	Zor Sorular, Kırılgan Hayatlar: Çocuklarda Palyatif Bakımda Etik İkilemler Gülçin Bozkurt
15:00-15:30	**COFFEE BREAK**
15.30-16.15	**PANEL: Yenidoğanda Güncel Yaklaşımlar** **Başkanlar:** Sibel Küçükoğlu, Aynur Aytekin Özdemir
	TIP 2.0 B.U.F.F.F.E.R. Framework (pre-recorded video) Mary Coughlin
	Bireyselleştirilmiş Gelişimsel Bakım Müjde Çalıkuşu İncekar
	Kronobiyolojik Beslenme Ebru Temizsoy
19.00	**GALA YEMEĞİ**

BİLİMSEL PROGRAM

06 Kasım 2025 SALON B	
11.30-12.30	**PANEL: Çocuk Sağlığında Yeni Ufuklar** **Başkanlar: Ayfer Aydın**
	Yapay Zeka Ayfer Açıkgöz
	Sanal ve Arttırılmış Gerçeklik Gülçin Özalp Gerçeker
	E- sağlık Uygulamaları Gülzade Uysal
12.30-13.30	**LUNCH BREAK**
13.30-14.15	**PANEL: Kronik Hastalıklarda Bakım** **Başkanlar:** Meral Bayat, Emine Efe
	Küçük Adımlarla Büyük Dengeler: Çocuk Endokrin Sağlığında Hemşirelik Bakımı Sebahat Altundağ
	Hayata Can Katan Damla: Çocuk Nefrolojisinde Kronik Bakım Nuray Caner
	Umut ve Güç: Pediatrik Onkolojide Kronik Bakım Naime Altay
14.15-15.00	**PANEL: İyi Bakım İçin Donanım: Lisans, Lisansüstü ve Akademisyenin Ortak Paydası** **Başkanlar:** Nurgün Platin, Firdevs Erdemir
	Lisans Öğrencisi Gözünden Harun Özbey
	Lisansüstü Öğrenci Gözünden Yağmur Sezer Efe
	Pediatri Hemşireliği Akademisyeni Gözünden Figen Türk Düdükçü
15:00-15:30	**COFFEE BREAK**
15.30-16.15	**PANEL: Veriden Bakıma: Çocuk Hemşireliğinde Kanıtla Güçlenen Uygulamalar** **Başkanlar:** Fatma Güdücü Tüfekçi, Hacer Kobya Bulut
	Stomada Hemşirelik Bakımı: Küçük Abdomende Büyük Hassasiyet Derya Suluhan
	Oral Mukozitte Hemşirelik Bakımı: Ağızda Sessiz Acı Gülhan Doğru
	Oksijen Uygulamalarında Hemşirelik Bakımı: Hayat Veren Nefes Mehmet Alperen Turgut
19.00	**GALA YEMEĞİ**

BİLİMSEL PROGRAM

06 Kasım 2025 SALON C	
11.00-12.30	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** **Doç. Dr. Elif Bilsin Kocamaz, Dr. Öğr. Üyesi Pınar Doğan**
	SS-001 - Babalara Farklı Yöntemlerle Verilen Yenidoğan Temel Bakımı Eğitiminin Öz-Yeterlilik Ve Baba Bebek Bağlanmasına Etkisi Sevilay Ergün Arslanlı **SS-002 - Yenidoğanlarda Sabitleyici Bantların Ciltte Kalma Süresinin Cilt Hasarı Üzerine Etkisinin Değerlendirilmesi: Randomize Kontrollü Çalışma** Kardelen Köroğlu **SS-003 - Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi İçin Gürültü Önleme Standardının Geliştirilmesi ve Sağlık Profesyonellerinin Uyumu İle Yenidoğan Konforuna Etkisinin Belirlenmesi** Günay Arslan **SS-004 - Yenidoğan Yoğun Bakım Hemşirelerinin Besleyici Olmayan Emme Konusunda Bilgi Düzeyleri ve Uygulamaları** Ferda Özgökce **SS-005 - Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesinde Yatan Prematüre Bebeklere Uygulanan Erken Müdahalenin Konfor ve Gelişime Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma** Funda Güler **SS-006 - Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesindeki Prematüre Bebeklere Bakım Sonrası Uygulanan Pozisyonun Yenidoğan Konfor Düzeyine Etkisi** Kardelen Köroğlu **SS-007 - Yenidoğan Yoğun Bakımda Bebeği Yatan Annelerin Algıladıkları Sosyal Destek, Sağlık Bakım Memnuniyeti Ve Doğum Sonu Depresyonun Emzirme Üzerine Etkisi** Fatmanur Çalık **SS-008 - Yenidoğan Yoğun Bakım Hemşirelerinde Empati Ve Palyatif Bakım Tutumları Arasındaki İlişki: Yapısal Eşitlik Modellemesi** Nazlıcan Bolat Bolat Kayalak **SS-009 - Ağrısız Bir Göz Muayenesi Mümkün Mü? Beyaz Gürültü ve Kundaklamanın Sağlıklı Term Yenidoğanlarda Ağrı ve Fizyolojik Parametreler Üzerine Etkisi: Randomize Kontrollü Bir Çalışma** **Sultan Güner Başara** **SS-011 - Yenidoğanlarda Topuk Kanı Alma İşlemi Sırasında Sarmalamanın ve Anne Tarafından Uygulanan Yakson Terapinin Ağrı, Ağlama Süresi ve İşlem Süresine Etkisi** Aslıhan Hacısalihoğlu **SS-012 - Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesinde Çalışan Hemşire ve Hekimlerin Güvenli Transport Algoritması ve Trıps Kullanımının Transport Bilgi Düzeyine Etkisi** Yeliz Elif Gündüz **SS-013 - Yenidoğanda Hepatit-B Aşısı Sırasında Uygulanan Nazik İnsan Dokunuşu, Kanguru Bakımı Ve Emzirmenin Ağrı Düzeyi, Ağlama Süresi Ve Fizyolojik Parametrelere Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma** Derya Yıldırım **SS-014 - Term Bebeklerde İki Farklı Sırayla Uygulanan Sarmalama Küvet Banyosunun Stres Düzeyi ve Fizyolojik Parametrelere Etkisi** Ayşe Dilan Koçak **SS-015 - Kemoterapi Alan Çocuklarda Sumağın Oral Mukoziti Önleme Üzerine Etkisi** Büşra Sema Altunsuyu **SS-016 - Çocuklarda Cerrahi Pansuman Öncesi Uygulanan Terapötik Oyunun Anksiyete ve Korkuya Etkisi** Yeliz Özer **SS-018 - Koronavirüs (Covıd-19) Pandemisinde Polimeraz Zincir Reaksiyonu (Rrt-Pcr) Testi Veren Adölesanları Video İle Bilgilendirmenin Anksiyete Üzerine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma** Zühal Artuvan

BİLİMSEL PROGRAM

06 Kasım 2025 SALON C	
12.30-13.30	**LUNCH BREAK**
13:30-14:15	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** Prof. Dr. Aynur Aytekin Özdemir, Doç. Dr. Semra Köse
	SS-073 - Alfa Kuşağı Çocukların İnternet, Dijital Oyun Bağımlılığı ve Ebeveyn Etkileşimi Fahrettin Can Arı **SS-074 - Adölesanlarda Uygulanan Eğitim Programının Menstrual Siklusa Bağlı Yeme Davranışları Üzerine Etkisi** Ayşenur Ön **SS-075 - Ventriküloperitoneal Şantlı Çocukların Ebeveynlerine Verilen Tele-Eğitimin Kaygı ve Öz Yeterliliklerine Etkisi: Randomize Kontrollü Yarı Deneysel Bir Araştırma** Sevinç Arici **SS-076 - Ailevi Akdeniz Ateşi Tanılı Çocuklar İçin Geliştirilen Mobil Oyunun Hastalık Yönetimi ve Yaşam Kalitesine Etkisi** Gamze Kaş Alay **SS-077 - Kemoterapi İlaç Serumunun Resimli Kutu ile Gizlenmesinin Çocukların Anksiyetesine, Bulantı ve Kusmasına Etkisi** Gizem Ergün **SS-078 - Bebek ve Çocuk Güvenliğinde Yenilikçi Yaklaşım: Bebek Halısı Tasarımı ve Uygulaması** Günay Arslan **SS-079 - Okul Öncesi Çocuklarda Hemşirelik Girişimleri ve Tıbbi Malzeme Korkusunu Azaltmada Terapatik Oyun: Randomize Kontrollü Bir Çalışma** Hatice Yıldız **SS-080 - Aile Merkezli Bakım Eğitiminin Pediatri Hemşirelerinin Tutumlarına Etkisinin Değerlendirilmesi** Merve Pişkin **SS-081 - Akupresür Uygulamasının Talasemi Tanılı Çocuklarda Kan Alma İşlemindeki Ağrıyı Azaltmaya Etkisi** Melek Gülgün Altıntaş
14:15-15:00	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** Doç. Dr. Sinem Yalnızoğlu Çaka, Dr. Öğr. Üyesi Beste Özgüven Öztornacı
	SS-109 - Effects Of Maternal Voice And Music Intervention On Pain, Comfort And Physiological Parameters In Children Undergoing Endotracheal Suction Procedure İrem Bilkay **SS-110 - Adölesanların Siber Sağlık Durumları İle Dijital Ebeveynlik Tutumu Arasındaki İlişki** Büşranur Sarı **SS-111 - Ortaokul Öğrencilerinin Annelerine Verilen Dijital Oyun Bağımlılığı Farkındalık Eğitiminin Annelerin Farkındalık Düzeyine Etkisi** Zeynep Aközlü **SS-112 - Enteral Beslenen Çocuk Yoğun Bakım Hastalarında Abdominal Masajın Gastrointestinal Komplikasyonlara Etkısı** Engin Turan **SS-113 - Neonatoloji Hemşirelerine Verilen Krononütrisyon Eğitiminin Etkinliğinin Değerlendirilmesi** Kübra Nur Kabakcı Sarıdağ

BİLİMSEL PROGRAM

06 Kasım 2025 SALON C	
	SS-115 - Kan Alma İşlemi Sırasında Amigurumi Oyuncak ile Uygulanan Terapötik Oyunun Çocukların Ağrı ve Korku Düzeyine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma Gamzegül Altay **SS-116 - Aşı Uygulaması Sırasında Kullanılan Çoklu-Duyusal Uyaranın Bebeklerde Ağrı ve Fizyolojik Parametreler Üzerine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma** Kadriye Şahin **SS-117 - Okul Öncesi Dönemdeki Çocuklara Oyun Yöntemi ile Nefes Egzersizi Öğretimi: Randomize Kontrollü Çalışma** Vildan Kaya
15:00-15:30	**COFFEE BREAK**
15:30-16:15	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** Prof. Dr. Emine Efe, Dr. Öğr. Üyesi Yeliz Suna Dağ
	SS-145 - Çocuk Hemşirelerinin Sarsılmış Bebek Sendromunu Bilme ve Bildirme Durumları Feride Özlem Işık **SS-146 - Bebeklik Döneminde Farklı Duyusal Müdahalelerin (Masaj, Anne Sesi) ve Kanguru Bakımının Bebek Davranışı, Annelerin Stresi ve Uykusu Üzerine Etkileri: Randomize Kontrollü Çalışma** Mehmet Emin Düken **SS-147 - Prematüre Bebeklerde Masajın Stres Davranışlarına ve Tükürük Kortizol Düzeyine Etkisinin İncelenmesi** Pınar Doğan **SS-148 - Çocuk Acil Serviste Farklı Eldiven Renkleri Kullanılarak Oksijen Satürasyonu Ölçümlerinin Karşılaştırılması: Farklı Renk Eldiven Kullanımı Güvenli Bir Alternatif Mi?** Eliz Geçtan **SS-149 - İnfantlarda Topuk Kanı Alma İşlemi Sırasında Uygulanan Annenin Dokunması ve Hemşirenin Terapötik Dokunmasının Ağrı Düzeyi Ve Ağlama Süresine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma** Selda Ateş Beşirik **SS-150 - 6-9 Yaş Çocuklarda Periferal İntravenöz Kanül Yerleştirirken Distraksiyon Yöntemi Olarak Çizgi Film İzleme ve Oyun Oynamanın Ağrı ve Ağrı Korkusuna Etkisi: Randomize Deneysel Çalışma** Derya Akdeniz Uysal **SS-151 - Annelere Maket ve Kitapçık İle Verilen Yenidoğan Bakımı Eğitimin, Algılanan Anne Ebeveynlik Öz-Yeterliliği Ve Özgüveni Üzerine Etkisi** Ilayda Batir **SS-152 - Çocukları Yoğun Bakım Ünitesinde Yatan Ebeveynlerin Travma Sonrası Gelişim ve Psikolojik Sağlamlık Durumlarının Belirlenmesi** Emine Aybike Akdemir **SS-153 - Emzirmede Sessiz Ortaklık ve Yenidoğan Bebekler** Ezgi Akman **SS-114 - Depremzede Okul Öncesi Çocuklara Uygulanan Terapötik Oyun Temelli Müdahale Programının Psikososyal İyi Oluşları Üzerine Etkisi: Randomize Kontrollü Bir Çalışma** Sümeyra Topal
19.00	**GALA YEMEĞİ**

BİLİMSEL PROGRAM

06 Kasım 2025 SALON D	
11.00-12.30	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** Doç. Dr. Atiye Karakul, Doç. Dr. Derya Suluhan
	SS-019 - Ebeveynlerin Ateş Yönetimi Uygulamalarını Geliştirmeye Yönelik Whatsapp Üzerinden Yapılan Eğitim Müdahalesinin Etkinliği: Randomize Kontrollü Bir Çalışma Gamzegül Altay **SS-020 - Reiki'Nin Riskli Gebelik Geçiren Kadınlarda İyi Oluş, Postpartum Fiziksel Semptom Şiddeti ve Anne-Bebek Bağlanması Üzerindeki Etkileri: Randomize Kontrollü Bir Çalışma** Dilara Keklik **SS-021 - Otizmli Çocuklara Verilen Akran Video ve 3 Boyutlu Çene Video Modelleme Eğitimlerinin Ağız Diş Sağlığı ve Diş Fırçalama Becerilerine Etkisinin İncelenmesi** Nurcan Özyazıcıoğlu **SS-022 - Annelerin Algıladıkları Sosyal Desteğin Emzirme Tutumuna Etkisi**nin Belirlenmesi Şura Dal **SS-023 - Ebeveyn Destekli Psikososyal Gelişim Programının 1-3 Yaş Çocuklar Üzerindeki Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma** Ahu Çırlak **SS-024 - Hastane Palyaçosu Müdahalesinin Sünnet Olan Çocukların Anksiyete, Korku, Ağrı ve Memnuniyet Düzeylerine Etkisi** Fatma Çakmak **SS-025 - 0-6 Yaş Grubu Zihinsel Engelli Çocuğa Sahip Annelere Verilen Ev Kazalarını Önlemeye Yönelik Eğitimin Etkisinin İncelenmesi** Zeliha Acar **SS-026 - Hemşirelik Öğrencilerinde Harmanlanmış ve Yüz Yüze Eğitimin Çocuklarda İlaç Uygulamaları Öz Yeterlilik Düzeyine Etkisi** Aslı Yılmaz **SS-027 - Yoğun Bakımda Tedavi Gören 7-12 Yaş Grubundaki Çocuklara Uygulanan Terapötik İletişim Tekniklerinin Değerlendirilmesi** Özge Köksal **SS-028 - Motivasyonel Görüşme ve Sosyal Medya Temelli Hasta İzleminin Tip 1 Diyabetli Adölesanların Metabolik Kontrolü ve Özyeterliği Üzerine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma** Büşra Kütük Kurt **SS-029 - Bebeği Yoğun Bakım Ünitesinde Yatan Annelere Verilen Motivasyonel Görüşme Destekli Emzirme Eğitiminin Motivasyon ve Öz Yeterliliğe Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma** Esma Ünal Aktaş **SS-030 - Çocukluk Çağı Aşıları Eğitiminin Üniversite Öğrencilerinde Aşı Karşıtlığına Etkisi** Tuğçe Atak Meriç **SS-031 - İnhaler Tedavi Öncesi Vantrilok Kukla Yöntemi İle Yapılan Hazırlığın 4-6 Yaş Grubu Çocukların Anksiyete ve Korku Düzeylerine Etkisi** Merve Köysüren **SS-032 - Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesinde Banyo Bakım Paketi Uygulamasının Preterm Bebeklerin Konfor Düzeyi ve Cilt Nemine Etkisi** Kıymet Aygün **SS-033 - Term Bebeklerde Mesane Stimülasyon Tekniği ve Banyo Yönteminin İdrar Toplam**aya Etkisi Zeynep Erkut **SS-034 - 6-12 Yaş Arası Çocuklarda Venöz Kan Alma Sırasında Oluşan Ağrıyı Azaltmada Ebeveyn Katılımlı Dikkati Başka Yöne Çekme ve Rüzgârgülü Üfleme Yöntemlerinin Etkisi** Zeynep Erkut **SS-035 - İnfantil Kolikli Bebeklerde Uygulanan Girişimlerin, Çocuk ve Aileye Etkileri** Meltem Pepe **SS-036 - Ergenlerde Uyku Hijyeni Eğitimi ve Müzik Uygulamasının Uykusuzluk ve Yaşam Kalitesi Üzerindeki Etkisi: Randomize Kontrollü Bir Çalışma** Pınar Tekcan

BİLİMSEL PROGRAM

06 Kasım 2025 SALON D	
12.30-13.30	**LUNCH BREAK**
13:30-14:15	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** Doç. Dr. Fatma Kurudirek, Doç. Dr. Gülsün Ayran
	SS-082 - Comparison Of The Effect Of Maternal Breast Mılk Odor, Facılıtated Tuckıng, And Nonnutrıtıve Suckıng Applıed To Preterm Neonates Durıng Heel Stıck On Paın And Physıologıcal Parameters: A Randomızed Controlled Trıal Negarin Akbari **SS-083 - Determination Of The Effects Of Therapeutic Play On The Fear And Anxiety Levels And Behaviour Of Children Undergoing High-Flow Nasal Cannula Oxygen Therapy: A Randomized Controlled Study** Kerime Deniz Kılıç Çetin **SS-084 - İntravenöz Kateter Uygulaması Sırasında Kullanılan Sanal Gerçeklik Gözlüğü ve Stres Topunun Çocuklarda Ağrı ve Korku Üzerine Etkisi: Randomize Deneysel Çalışma** Zühal Artuvan **SS-085 - Effects Of An Animation Movie About Artificial Intelligence And Robotic Nurses On The Perceptions Of Hospitalized Children** Duygu Karaarslan **SS-086 - Ebeveynlerin Rollerine İlişkin Kendilik Algıları ve Kırılgan Çocuk Algılarının Değerlendirilmesi** Nilay Şanlı **SS-087 - Gebe Kadınlara Ani Bebek Ölüm Sendromu (Abös) Hakkında Verilen Eğitimin Doğum Sonrası Dönemde Riskli Davranışlar Üzerine Etkisinin İncelenmesi** Hatice Uzsen **SS-088 - Sünnet Olan Çocuklarda Sağlık Bilmecelerinin Korku, Kaygı ve Ağrı Üzerine Etkisi** Hatice Oğuzhan **SS-089 - Hematoloji Onkoloji Servisinde İzlenen6-12 Yaş Grubu Çocuklarda Kalıcı Kateter Girişimi Öncesi Terapötik Oyun Kullanımının Anksiyete ve Korku Düzeyine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma** Pınar Taşpınar **SS-090 - Çocuklarda Kan Alma İşlemi Sırasında Dokunsal Uyaran Uygulama Yönteminin Ağrı Düzeyine Etkisi** Nurgül Özırmak
14:15-15:00	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** Doç. Dr. Mehmet Bulduk, Dr. Öğr. Üyesi Mehtap Metin Karaaslan
	SS-118 - Farkındalık Eğitim Programının Okul Çağı Çocuklarının Özel Gereksinimi Olan Çocuklarla İlgili Tutumlarına Etkisi: Bir Karma Yöntem Araştırması Sümeyye Kaya Kocagil **SS-119 - Prematüre Yenidoğanlarda Kanguru Bakımı ve Ninninin Anne-Bebeğin Fizyolojik Parametreleri ile Annenin Durumluk Kaygı Düzeyine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma** Edanur Tar Bolacalı **SS-120 - Bilgi Motivasyon Davranış Becerileri Modeline Dayalı Eğitim Programının Epilepsi Hastalığı Olan Adölesanların Hastalık Yönetimine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma** Özlem Güzel Polat **SS-121 - Kanser Tanısıyla İzlenen Çocuklarda Hikâye Anlatımının Çocukların Kaygı Düzeyine Etkisi** Merve Kurt **SS-122 - Adolesanlarda Mozaik Puzzle Oyunun Nomofobiye Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma** Rabia Nur Teki Keskin **SS-123 - Otizm Spektrum Bozukluğu Tanılı Çocuğu Olan Ebeveynlerin Yeterliliği ile Algıladıkları Sosyal Destek ve Yaşam Kalitesi Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi** Esra Erik **SS-124 - Planlı Ameliyatlarda Çocuklara Verilen Web Tabanlı Eğitim ve Terapötik Oyun Yönteminin Ameliyat Öncesi Anksiyete ve Korkuya Ameliyat Sonrası Ağrı ve Uykuya Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma** Derya Demir Uysal

BİLİMSEL PROGRAM

06 Kasım 2025 SALON D	
	SS-125 - Kemoterapi Tedavisi Alan Çocuklarda Kukla Destekli Ev-Ağaç-İnsan Testinin Korku ve Kaygı Düzeylerine Etkisi ve Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi: Projektif Ve Yarı Deneysel Çalışma Bahar Aksoy **SS-126 - Prematüre Bebeklerde Retinopati Muayenesi Sırasında Uygulanan Ters Kanguru Bakım Pozisyonu ve Rop Pozisyonunun Ağrıya Etkisi** Sinem Başdemir
15:00-15:30	**COFFEE BREAK**
15:30-16:15	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** **Doç. Dr. Fatma Yılmaz Kurt, Doç. Dr. Mehmet Emin Düken**
	SS-154 - Ebeveynlerinin Ateş Yönetimi ile Akılcı İlaç Kullanım Tutumları Arasındaki İlişki Sena Arıç **SS-155 - Aile Merkezli Güçlendirme Modeli'Nin Besin Alerjisi Olan Çocukların Yaşam Kalitesine ve Ebeveyn Öz Yeterliğine Etkisi** Seval Korkmaz **SS-156 - Kalp Kateterizasyonu Öncesi Çocuk Hastanın Hazırlığı: Randomize Kontrollü Çalışma** Ayçin Ezgi Önel **SS-157 - Bakımın Görsel Yüzü: Öğrenci Resimlerinin Pediatri Servisinde Hasta Deneyimine Etkisi; Ön Test–Son Test Yarı Deneysel Tasarım** Bahriye Kaplan **SS-158 - Prematüre Bebeği Olan Annelere Verilen Bireyselleştirilmiş Gelişimsel Bakım Eğitiminin Annelerin Özyeterlik ve Maternal Bağlanma Düzeyine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma** Emel Avçin **SS-159 - İlkokul Öğrencilerine Eğitici ve Akran Eğitim Yöntemleri ie Verilen "Kazasız Okul Hayatım" Eğitiminin Etkinliğinin Değerlendirilmesi** Mehmet Can Sezişli **SS-160 - Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersinde Simülasyon Destekli Laboratuvar Programının Öğrencilerin Pediatri Hemşireliği Yeterlilik Durumları İle Klinik Rahatlık ve Endişe Düzeylerine Etkisi** Merve Koyun **SS-161 - Çocuklarda Uygulanan Yüksek Akımlı Nazal Kanül Oksijen Tedavisinin Çocuğun Konfor, Ağrı ve Yaşam Bulguları Üzerine Etkisi** Elif Beyza Zeybek **SS-162 - Ebeveynlere Yönelik Hazırlanan Anjiyografi Bilgilendirme Kitapçığının Ebeveynlerin Kaygı Düzeylerine Etkisinin İncelenmesi** Tuba Büşra Altı
19.00	**GALA YEMEĞİ**

BİLİMSEL PROGRAM

06 Kasım 2025 HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ A	
11.00-12.30	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** Doç. Dr. Vildan Apaydın Cırık, Dr. Öğr. Üyesi Özlem Selime Merter
	SS-037 - Watson İnsan Bakım Kuramına Temellendirilmiş Mandala Sanatının ve Değer Açıklaştırmanın Kanser Tanılı Çocukların Ebeveynlerinin Kaygı ve Duygu Durumuna Etkisi Meltem Gürcan **SS-038 - Ventriküloperitoneal Şantı Olan Çocuğun Bakımına Yönelik Geliştirilen Avatar Destekli Eğitim Programının Ebeveynlerin Bilgi, Bakım Becerileri Ve Şant Komplikasyonuna Etkisi: Çok Merkezli Randomize Kontrollü Çalışma** Mustafa Volkan Düzgün **SS-039 - Adolesanların Akran İlişkilerinin Yaşam Biçimine Etkisi** Semanur Çelik **SS-041 - Erken Doğum Yapan Annelerin Algılanan Ebeveynlik Öz Yeterliliğinin Maternal Bağlanmaya Etkisi** Hava Özkan **SS-042 - Eğitim Müdahalesinin Paternal Bağlanmaya Etkisi** Mustafa Kara **SS-043 - Piaget'İn Bilişsel Gelişim Kuramına Dayalı Beslenme Eğitiminin Okul Öncesi Çocuklarda Besin Tüketimi, Beslenme ve Yeme Davranışına Etkisi: Mix Metod Çalışma** Perihan Solmaz **SS-044 - Pediatrik Onkoloji Hastalarının Semptom Yönetiminde Dijital Hikâye Anlatımı: Peplau'Nun Kişilerarası İlişkiler Kuramı Temelli Randomize Kontrollü Çalışma** Birgül Erdoğan **SS-045 - Hastanede Yatan Çocuklarda Uyku Arkadaşı Kullanımının Psikososyal Semptomlara Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma** Şeyma Alan Poyraz **SS-046 - Çocuk Kliniğinde Yatan 0-24 Ay Bebeklerde Zeytinyağı ve Ayçiçek Yağı Kullanımının Pişik Oluşumu ve Tedavisi Üzerine Etkilerinin Karşılaştırılması** Behlül Okuşluk **SS-047 - Çocuklarda Prick Testi Sırasında Sanal Gerçeklık Ve Buzzy® Uygulamasının Ağrı, Korku Ve Kaygı Üzerine Etkisi: Randomize Kontrollü Bir Çalışma** Funda Gürbüz **SS-048 - Ayaktan Kemoterapi Alan Çocuklarda Mandala Sanat Terapisinin (Renklendirme) Bulantı Kusma, Ağrı Ve Kaygı Üzerine Etkisi** Emel Yürük **SS-049 - 3-6 Yaş Grubundaki Çocukların Oyun Hamuruyla Oynamasının Nebülizatör Tedavisine Uyumlarına Etkisi** Aslıhan Aydoğmuş **SS-050 - Ateş ile Acile Başvuran Çocukların Annelerine Verilen Eğitimin Kaygı Düzeyine ve Ateş Yönetime Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma** Merve Yetimoğlu **SS-051 - The Effect Of Video-Based Teaching On Mothers' Autism Knowledge And Awareness Levels: A Randomized Controlled Study** Ebru Dölek **SS-052 - Resimli Öykü Kitabı Okumanın Çocukların Diş Tedavisi Öncesi Korku, Kaygı ve Duygusal Belirtileri Üzerine Etkisi: Randomize Kontrollü Bir Çalışma** Gamze Akay **SS-053 - Bebeklerde Hepatit B Aşısı Uygulaması Sırasında Oluşan Ağrıyı Azaltmada Mekanik Vibrasyon ve Fiske Vurma Yöntemlerinin Etkisi** İlknur Kahriman **SS-054 - Pediatri Hemşirelerinin Yorgunluk ve Uyku Kalitesi İle Tıbbi Hata Yapma Eğilimleri Arasındaki İlişki** İlknur Kahriman
12.30-13.30	**LUNCH BREAK**

BİLİMSEL PROGRAM

06 Kasım 2025 HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ A	
13:30-14:15	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** Doç. Dr. Sümeyra Topal, Öğr. Gör. Dr. Merve Koyun
	SS-091 - 3-6 Yaş Dönemi Depremzede Çocukların Uyku Alışkanlıkları: Uyku Arkadaşı Oyuncağının Etkisi Elif Simay Koç **SS-092 - 6-12 Yaş Engelli Çocuklarin Ebeveynlerinde Fomofobi, Nomofobi, İnternet Bağimlilik Düzeyleri Ve İlişkili Değişkenlerin Belirlenmesi** Hatice Ceranoğlu **SS-093 - Sanal Gerçeklik Uygulamasının Port Kateter İğnesi Takılması Esnasında Korku, Ağrı, Anksiyete ve Ebeveyn Memnuniyetine Etkisinin İncelenmesi** Esin Keskin **SS-094 - Venöz Kan Alma İşlemi Sırasında Kullanılan Metafor Oyuncak İle Hikayeleştirmenin Çocukların Korku ve Kaygı Düzeyine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma** Ayla Kaya **SS-095 - Gastrostomisi Olan Çocukların Bakımına Yönelik Mobil Uygulama Geliştirilmesi ve Uygulamanın Gastrostomi Komplikasyonlarına, Ebeveynlerin Bakım Yüküne, Öz Yeterlik ve Kaygı Düzeyine Etkisi** Yahya Ergezen **SS-096 - Epilepsi Tanılı Çocukların Ebeveynlerine Verilen Sağlığı Geliştirme Modeli'Ne Dayalı Eğitim Programı'Nın Hastalık Yönetimine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma** Sümerya Yastı **SS-097 - Makine Öğrenimi Yöntemi ile Adölesanlarda Nomofobiyi Etkileyen Faktörlerin Tahminlenmesi** Deniz Yiğit **SS-098 - Tip 1 Diyabetli Çocukların Ve Ebeveynlerinin Yaşadıkları Sorunlar, Çözüm Önerileri: Niteliksel Çalışma** İrem Cafrı **SS-099 - Makine Öğrenmesi ile Emzirme Sürekliliğinin Güçlendirilmesi: Hemşirelik Eğitimi ve İzlem Çalışması** Eda Yol Ünlü
14:15-15:00	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** Dr. Öğr. Üyesi Dilek Beytut, Doç. Dr. Eda Gülbetekin
	SS-127 - Çocuklara Preoperatif Dönemde Uygulanan Dijital Hikaye Anlatımının Kaygı ve Negatif Duygusal Davranışlara Etkisi: Randomize Kontrollü Deneysel Çalışma Selver Mete İzci **SS-128 - İnsan Bakım Kuramına Temellendirilmiş Teknoloji Destekli Eğitim Programının Kök Hücre Nakli Olan Çocukların Ebeveynlerinin Bilgi, Öz-Yeterlik, Yaşam Kalitesi ve Kaygılarına Etkisi** Duygu Altuntaş **SS-129 - Sağlıklı Bebeklerde İntramüsküler Enjeksiyon Sırasında Uygulanan Mekanik Vibrasyon ve Helfer Skin Tap Tekniğinin İşlem Ağrısına Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma** Kübra Beyaz **SS-130 - Kan Glukoz Düzeyi Ölçümü Yapılan 7-12 Yaş Arasındaki Çocuklarda Soğuk Uygulama, Titreşim Ve Titreşimli Buz Kullanımın Ağrı, Korku ve Memnuniyet Düzeyine Etkisi** Pınar Doğan **SS-131 - Hastane Ortamında Hemşirelere Verilen Simülasyon Temelli Eğitimin Çocuk İhmali ve İstismarı Üzerine Etkisinin Değerlendirilmesi: Yarı Deneysel Tasarım** Yağmur Şancı **SS-132 - Bir Aile Sağlığı Merkezine Başvuran 0-1 Yaş Bebeği Olan Ebeveynlerin Evde Ağrı Değerlendirme Ve Yönetimi Konusunda Bilgi ve Tutumları** Süreyya Işıker **SS-133 - Diyabet Tanısıyla İzlenen Adölesanların Yaşamı Anlamlandırma Algıları ve Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Arasındaki İlişki** Merve Kardeşler **SS-134 - Çocuğu Yoğun Bakımda Yatan Annelerin Ölüme Karşı Tutumları ile Spiritüel İyi Oluşları Arasındaki İlişki** Merve Sarıtaş **SS-135 - Kan Alma Sırasında 3-6 Yaş Çocuklara Akvaryum Balıkları İzletmenin Fizyolojik Parametreler, Ağrı ve Anksiyeteye Etkisi** Tuğba Karakuş Türker

BİLİMSEL PROGRAM

06 Kasım 2025 HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ A	
15:00-15:30	**COFFEE BREAK**
15:30-16:15	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** **Doç. Dr. Ümran Çevik Güner, Dr. Öğr. Üyesi Emine Zahide Özdemir**
	SS-163 - Kanguru Bakımının Yenidoğanların Sirkadiyen Ritm, Büyüme ve Fizyolojik Parametreleri ile Anne Sütü Kortizol ve Melatonin Düzeylerine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma Fatma Ertürk **SS-164 - Periferal İntravenöz Kanül Çıkarılırken Yapıştırıcı Çıkarıcı Sprey Kullanımının ve Top Sıkmanın 6-9 Yaş Grubu Çocuklarda Ağrı ve Ağrı Korkusuna Etkisi: Randomize Deneysel Bir Çalışma** Özlem Tüzün **SS-165 - Kinezyo Bant Uygulamasının Annelerde Sırt Ağrısı, Emzirme Başarısı ve Emzirme Öz Yeterlilik Düzeyine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma** Hilal Kurt Sezer **SS-166 - Karaciğer Nakli Olan Çocuklarda Pansuman Değişimi Sırasında Oluşan Ağrı, Anksiyete, Korku ve Fizyolojik Parametreler Üzerine Sanal Gerçeklik Gözlüğü Uygulamasının Etkisi** Semiha Dertli **SS-167 - Çocuklarda Im Enjeksiyon Ağrısı, Duygusal Tepkiler ve Fizyolojik Parametreler Üzerine İki Farklı Deri Stimilasyonunun Karşılaştırılması: Helfer Skin Tap Tekniği Ve Shotblocker®** Semiha Dertli **SS-168 - Obez Çocuklara Verilen Sağlıklı Beslenme ve Yoga Programının Beslenme Davranışı, Fiziksel Aktivite ve Antropometrik Ölçümler Üzerine Etkisi** Dilara Şahin **SS-169 - Pediatrik İlaç Doz Hesaplama Öğretiminde Jigsaw Tekniği ile Geleneksel Anlatım Tekniğinin Etkinliğinin Karşılaştırılması** Özge Arslaner Dursun **SS-170 - İnfantil Kolikli Bebeklere Uygulanan Reikinin Bebeğin Kolik Semptomları ve Ağlama Süresi ile Annenin Yorgunluk Düzeyi ve Yaşam Kalitesi Üzerine Etkisi: Çift Kör Randomize Kontrollü Deneysel Çalışma** Duygu Demir **SS-171 - İntratekal Kemoterapi Uygulanan Kanserli Çocuklarda Sanal Gerçeklik Gözlüğünün Anksiyete, Korku ve Fizyolojik Parametreler Üzerine Etkisi** Eda Kalayc
19.00	**GALA YEMEĞİ**

BİLİMSEL PROGRAM

06 Kasım 2025 HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ B	
11.00-12.30	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** **Doç. Dr. Seher Sarıkaya Karabudak, Doç. Dr. Remziye Semerci Şahin**
	SS-055 - Ameliyat Öncesi Sanal Gerçeklik Gözlüğü ile İzletilen Bilgilendirici Animasyonlu Videonun Çocuklar ve Annelerinde Perioperatif Anksiyete ve Korku Üzerine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma Emre Usta **SS-056 - Damar Yolu Açma İşlemleri Sırasında Kullanilan Üç Farklı Farmakolojik Olmayan Yöntemin Çocuklarda Ağrı ve Anksiyete Üzerine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma** Sultan Güner Başara **SS-057 - 9-18 Yaş Grubu Çocuklarda Cerrahi Dren Çekilmesi Sırasında Buz Paketi ve Ilık Jel Ped Kullanımının Çocuğun Ağrı, Anksiyete Düzeyi Ve Fizyolojik Parametrelerine Etkisi** Abdurrahman Başkurt **SS-058 - Ebeveyn Oyun Eğitimi ve Ebeveyn Çocuk Oyunlarının Kırsalda Yaşayan Ebeveyn Çocuk İlişkisine Etkisi; Yarı Deneysel Bir Çalışma** Sultan Güner Başara **SS-059 - Pediatri Hemşirelerinde Tükenmişlik, İçsel Motivasyon Ve Duygu Düzenleme Profilleri: Bir Gizil Profil Analizi** Fahri Aşkan **SS-060 - Sağlıklı Yenidoğanlarda Hepatit B Aşı Uygulaması Sırasında Kullanılan Cenin Pozisyonu, Shotblocker ve Kombine Cenin Pozisyonu + Shotblocker Yöntemlerinin İşlem Ağrısına Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma** Esra Öztürk **SS-061 - Preterm Bebeklerde Farklı Beslenme Yöntemlerinin Bebeğin Ağırlığına, Tam Oral Beslenmeye Geçiş Süresine ve Emzirme Başarısına Etkisi** Tuğba Yapar **SS-063 - Precede-Proceed Modeline Göre Geliştirilen Fiziksel Aktivite Programının İlköğretim Öğrencilerinin Fiziksel Aktivite Düzeyi Ve Davranışları Üzerine Etkisi** Recep Kara **SS-064 - Tip 1 Diyabetes Mellituslu Çocuklara Dijital Oyun ve Video Animasyon İle Verilen Diyabet Eğitiminin Yaşam Kalitesine Etkisi** Dr. Gamze Tınmaz **SS-065 - Doğum Sonu Erken Dönemde Uygulanan Kanguru Anne Bakımının Emzirme Başarısına Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma** Gülhan Varol **SS-066 - Pediatrik Kardiyak Cerrahi Hastalarının Ebeveynlerine Uygulanan Taburculuk Eğitimi ve Telefonla Danışmanlığın Ameliyat Sonrası Hasta Sonuçlarına, Ebeveynlerin Yaşam Kalitesi, Anksiyete ve Stres Düzeylerine Etkisi** Tuba Büşra Altın **SS-067 - Anaokulu Düzeyindeki Çocuklara Öz Bakım Ve Sosyal Yetkinlik Kazandırmada Sosyal Öğrenme Kuramına Dayalı Öğretim Etkinliklerinin Etkisi: Randomize Kontrollü Bir Araştırma** Işın Bıyıkoğlu Alkan **SS-068 - Ortaokul Öğrencilerinin Kalp Sağlığı Tutumlarının ve Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi** **Merve Karaçam** **SS-069 - Yoğun Bakımda Çocuğu Yatan Annelerin Anksiyete Suçluluk ve Psikolojik İyi Oluş Düzeyleri** Türkan Kadiroğlu **SS-070 - Yoga, Müzik Ve Masaj Temelli Bir Psikososyal Gelişim Programın Okul Öncesi Çocuklara Etkileri** **Gökçe Algül** **SS-071 - Kemoterapi Alan Çocuklarda Oyun Terapisinin Erken Dönem Bulantı, Kusma ve Yaşam Kalitesi Üzerine Etkisinin İncelenmesi** Damla Polat Köse **SS-072 - The Effect Of Distraction On Children'S Fear And Anxiety Levels During Blood Sampling: A Randomized Controlled Trial** Tuğba Oluç
12.30-13.30	**LUNCH BREAK**

BİLİMSEL PROGRAM

06 Kasım 2025 HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ B	
13:30-14:15	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** Prof. Dr. Sibel Küçükoğlu, Dr. Öğr. Üyesi Canan Sümeyra Gün
	SS-100 - Sosyal Medya Kullanımı Sırasında Adölesanlarda Karşılaşılan Uygunsuz İçeriğin Veri Madenciliği Yöntemleriyle Tahmin Edilmesi Deniz Yiğit **SS-101 - Tersyüz Sınıf Modelinin Hemşirelik Öğrencilerinin Pediatrik Ağrı Yönetimi Bilgisi Ve Öğrenme Motivasyonuna Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma** Mustafa Belli **SS-102 - Fototerapi Alan Bebeklerde Küvet Banyosunun Stres ve Konfora Etkisi** Necla Kasımoğlu **SS-103 - Tip 1 Diyabet Tanılı Adölesanlarda Akran Etkileşimi İçeren Grup Eğitiminin Metabolik Kontrol Üzerine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma** Didem Polat Külcü **SS-104 - Sosyal Medya Kullanımı Eğitiminin Lise Öğrencilerinin Sosyal Medya Tutumu ve Medya Okuryazarlığı Üzerine Etkisi** Merve Koyun **SS-105 - Tıbbi Aletlerle İlişkili Basınç Yarası Riskini Değerlendirmeye Yönelik Analitik Rubriğin Genellenebilirlik Kuramı İle Geliştirilmesi** Döne Aksu Deniz **SS-106 - Pediatrik Hastalarda Ameliyat Hazırlığı İçin Sanal Gerçeklik Kullanımının Korku ve Ağrıya Etkisi: Randomize Kontrollü Bir Çalışma** Ayçin Ezgi Önel **SS-107 - Orogastrik Tüple Beslenme Sırasında Prematüre Bebeklerde Emzik Kullanımının Klinik Etkileri: Randomize Kontrollü Çalışma** Yeliz Taşdelen **SS-108 - Araç ile Seyahat Sırasında Çocuk Güvenliği Konusunda Verilen Eğitimin Ebeveynlerin Davranışlarına ve Öz-Etkinliklerine Etkisi** Nesrin Şen Celasin
14:15-15:00	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** Prof. Dr. Hacer Çetin, Dr. Öğr. Üyesi Evrim Kızıler
	SS-136 - Çocuk Acil Servisine Febril Konvulsiyonla Başvuran Çocukların Ebeveynlerine Verilen Eğitimin, Ebeveynlerin Anksiyete ve Bilgi Düzeyine Etkisi Tuğba Karakuş Türker **SS-137 - Yapay Zeka Teknikleri ile İlk 100 Günlük Bebeklerde Ağrının Değerlendirilmesi** Ayfer Açıkgöz **SS-138 - Sünnet Uygulanacak Çocuklarda Sanal Gerçeklikle Çizgi Film İzlemenin ve Oyun Oynamanın Anksiyete, Korku ve Ağrı Üzerine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma** Eliz Geçtan **SS-139 - Bebeklerde Bez Dermatitinin Bakımında Arı Ürünlerinin Lokal Uygulamasının Etkinliğinin Değerlendirilmesi: Randomize Kontrollü Çalışma** Bahar Aksoy **SS-140 - Baba-Preterm Yenidoğan Bağlanma Modelinin Geliştirilmesi** Uğur Gül **SS-141 - Prematüre Bebeklerde Orofarengeal Kolostrum Uygulamasının Erken Beslenme Becerileri ve Oral Beslenmeye Geçiş Üzerine Etkisi: Randomize Kontrollü Bir Çalışma** Sinem Yalnızoğlu Çaka **SS-142 - Pediatrik Acil Serviste Bebeklerde İdrar Örneği Toplamada Mesane Stimülasyon Tekniğinin Etkinliği: Randomize Kontrollü Çalışma** Nihan Korkmaz **SS-143 - Kolaylaştırılmış Germe Pozisyonu ve Nazik İnsan Dokunuşu Uygulamalarının Prematüre Yenidoğanların Topuk Kanı Alma İşlemi Sırasındaki Ağrı Algısına Etkisi** Tuba Koç Özkan **SS-144 - Yenidoğan Bebeği Olan Anneler İçin Geliştirilen Abös-M App'İn Kullanımının Bilgi, Beceri Ve Öz Yeterlik Düzeylerine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma** Dilara Aydın Tozlu

BİLİMSEL PROGRAM

06 Kasım 2025 HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ B	
15:00-15:30	**COFFEE BREAK**
15:30-16:15	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** Dr. Öğr. Üyesi Merve Gümüş, Dr. Öğr. Üyesi Gamze Akay
	SS-172 - Süt Çocuğunda Aşı Uygulaması Sırasında Oluşan Ağrıyı Azaltmada Anne Kucağı ve Emzirmenin Etkisi: Randomize Kontrollü Bir Çalışma Emel Avçin **SS-173 - Engelli Çocukların Ebeveynleri İçin Yaşam Geçişi Ölçeğinin Türkçe Versiyonunun Geçerlik ve Güvenirliği: Metodolojik Bir Çalışma** Kamile Akça **SS-175 - Tıbbi Teknolojiye Bağımlı Kardeşi Olan Çocukların Deneyimi: Nitel Çalışma** Durdu Fatma Uğur **SS-176 - Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesinde Yatan Prematüre Bebeklerin Annelerinde Maternal Bağlanma ve Aile Merkezli Bakım İlişkisi** Rabia Manav **SS-179 - Çocuklarda ve Ergenlerde Zorbalıkla Başa Çıkmada Hemşirenin Rolü** Elifnur Güneş **SS-180 - Postoperatıve Thırst In Chıldren: Experıence Of Chıldren'S, Parents And Health Professıonals** Özlem Şensoy **SS-181 - Uyuz Hastalığı Korkusu Ölçeği: Türkçe Uyarlamasının Adolesanlarda Geçerlik ve Güvenirliği** Kamile Akça **SS-182 - Nomofobi ve Dijital Oyun Bağımlılığı: Okul Öncesi Çocuklar ve Babalar Bağlamında Bir İnceleme** Meltem Özcan **SS-223 - Epilepsi Hastalığına Sahip Kardeşi Olan Ergenlerde Psikolojik Sağlamlık Ve Benlik Saygısının İncelenmesi** Fatma Kurudirek **SS-141 - Prematüre Bebeklerde Orofarengeal Kolostrum Uygulamasının Erken Beslenme Becerileri ve Oral Beslenmeye Geçiş Üzerine Etkisi: Randomize Kontrollü Bir Çalışma** Sinem Yalnızoğlu Çaka **SS-037 - Watson İnsan Bakım Kuramına Temellendirilmiş Mandala Sanatının ve Değer Açıklaştırmanın Kanser Tanılı Çocukların Ebeveynlerinin Kaygı ve Duygu Durumuna Etkisi** Meltem Gürcan
19.00	**GALA YEMEĞİ**

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI

PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ

"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"

5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

BİLİMSEL PROGRAM

07 Kasım 2025 SALON A	
09.00-09.45	**PANEL: "Küresel Sorunlarda Yerel Çözümler - 1"** **Başkanlar:** Hüsniye Çalışır
	Nursing Care and Organisation in Paediatric Emergency Departments: An Examination of the UK Model Pakize Durmaz
	Neonatal Intensive Care from a Global Perspective: Nursing Organisation and Clinical Practice in the United Kingdom Göksu Tezcan
	English Language Learning and International Healthcare Careers: Improve Your Prospects Paul Craven
09.45-10.30	**PANEL: "Küresel Sorunlarda Yerel Çözümler - 2"** **Başkanlar:** Pakize Durmaz, Fatma Yılmaz Kurt
	Prevention of Pressure Injuries in Pediatric Critical Care Settings Abdulkareem Suhel Iblasi
	Family-Centered Care in Pediatric Settings: Using Comparative Recommendations from Developed and Developing Countries to Inform Local Policy Mohammad Al-Motlaq
10.30-10.45	**COFFEE BREAK**
10.45-11.30	**PANEL: Anne Sütü ile Beslenmede Güncel Yaklaşımlar** **Başkanlar:** Duygu Gözen, Nurcan Özyazıcıoğlu
	Hipnoemzirme Gözde Gökçe İsbir
	Varoluşsal Emzirme Özgür Alparslan
	Tandem Emzirme Hava Özkan
11.30-12.00	**KONFERANS** **Başkanlar:** Dilek Ergin, Selen Özakar Akça
	Dijital Çağın Sosyal İzolasyonu Hikikomori Sevinç Polat
12:00-13:00	**LUNCH BREAK**
13.00-13.45	**KONFERANS** **Başkanlar:** Nejla Canbulat Şahiner, Candan Öztürk
	Pediatric Nurse's Experiences in Using the Needs of Children Questionnaire in Australia: A Feasibility Study Mandie Jane Foster
13:50-14:35	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** Prof. Dr. Gonca Karayağız Muslu, Dr. Öğr. Üyesi Ecem Oksal Güneş

BİLİMSEL PROGRAM

07 Kasım 2025 SALON A	
	SS-317 - Adenotonsillektomi Öncesi Çocuk ve Ebeveynlerinde Anksiyete Düzeyleri ve İlişkili Faktörler Ahmet Cinal **SS-318 - Ebeveynlerin Çocuk İstismarı Farkındalık Düzeyleri ile İstismara İlişkin Bilişleri Arasındaki İlişki** Nurcan Karamercimek **SS-319 - Oto Sanayide Çalışan Ergenlerin Ruhsal Sorunları, Madde Kullanma Eğilimleri, Algıladıkları Sosyal Destekleri ve Psikolojik Sağlamlıkları** Mehmet Emin Düken **SS-320 - Ebeveynlerin Çocukluk Çağı Aşılarına Yönelik Yaşadıkları Tereddütler: Sistematik Bir İnceleme** Gamze Balta **SS-321 - The Mediating Role Of Life Satisfaction İn The Relationship Between Peer Bullying And Psychological Resilience İn Early Adolescence** Tuğba Oluç **SS-322 - Çocuklarda Phubbing ve Psikolojik İyi Oluş Arasındaki İlişkide Psikolojik Sağlamlığın Aracılık Rolü: Kesitsel Bir Çalışma** Nevin Uslu **SS-323 - Ebeveynlerin Çocuk İstismarına İlişkin Bilişsel Düzeyleri ile Paylaşananababalık Durumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi** Merve Arslan **SS-324 - Humanistic Behavior Skills And Compassion Levels Of Nurses Working İn Pediatric Clinics** Güler Cimete **SS-325 - Pediatri Hemşirelerinin Dikkat Dağıtma Becerilerinin Değerlendirilmesi** Rüveyda Nur Kılıç
14:40-15:25	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** Dr. Öğr. Üyesi Esra Ardahan, Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Kisecik Şengül
	SS-362 - Cultural Beliefs Around Convulsions İn İnfants: A Systematıc Review Of Traditional Remedies Versus Clinical Practices Candan Öztürk **SS-363 - Disleksi Tanısı Alan Çocukların Güçlü Yönlerini Keşfetmek: Bir Derleme Çalışması** Nimet Karataş **SS-364 - Yenidoğanlarda Topuk Kanı Alma İşlemi İle İlgili Yapılan Çalışmalarının Bibliyometrik Analizi: Pubmed Örneği** Sinem Onbaşılar **SS-365 - Toplu Bakım Uygulama Rehberinin Etkinliğinin Değerlendirilmesi: Randomize Kontrollü Çalışma** Fatma Tokan Özkılıçaslan **SS-366 - Çocuklarda Ekran Kullanımı, Dışkılama, Uyku Ve Beslenme Etkileşimi** Bahriye Kaplan **SS-367 - Joubert Sendromlu Çocuklarda — Yaşam Kalitesi, İşlevsel Bağımsızlık ve Aile Üzerine Etkilerin Kapsamlı Bir Analizi** Erhan Elmaoğlu **SS-368 - Tip 1 Diabetes Mellituslu Çocuğa Sahip Ebeveynlerin Sağlık Okuryazarlık Düzeyi ve Bakım Yükü: Tanımlayıcı Araştırma** Fatma Yeşil **SS-369 - Annelerin Emzirme Davranışları ve Anne Sütünü Arttırmaya Yönelik Yaptıkları Geleneksel Uygulamalar** Zehra Çalışkan **SS-370 - Üriner İnkontinansı Olan 6–12 Yaş Grubundaki Çocukların Endişe ve Yaşam Kalitesi Düzeyleri ve Etkileyen Faktörler** Habip Turan
16.00-17.30	**KAPANIŞ KONUŞMALARI** **ADAY ÜNİVERSİTELERİN VİDEO GÖSTERİMİ** **TEŞEKKÜR BELGELERİ TAKDİMİ** **ÖDÜLLERİN AÇIKLANMASI**

BİLİMSEL PROGRAM

07 Kasım 2025 SALON B	
09.00-09.45	**PANEL: Dakikalarla Yarış: Pediatrik Acil Bakımda Hemşirelik Yaklaşımları** **Başkanlar:** Emriye Hilal Yayan, Mürşide Zengin
	Acilde Çocuğa Yaklaşım Seda Çağlar
	Simulations Options in Pediatric Emergency Teaching Hassan Abdullah Al-Buraiki
	Nursing approaches to supporting parents in pediatric emergency care settings Néstor Montoro-Pérez
09.45-10.30	**PANEL: Birlikte Daha Güçlü: Çocuk, Aile ve Hemşireyle Psikososyal Bakım** **Başkanlar:** Murat Bektaş
	Çocuk Merkezli Bakım Yaklaşımı Sevil İnal
	Psikososyal Destek Perspektifinde Aileyi Güçlendiren Hemşirelik Bakımı Ferdağ Yıldırım
	Pediatri Hemşiresinin Öz Bakımı Ayşegül İşler
10.30-10.45	**COFFEE BREAK**
10.45-11.30	**PANEL: Çocuk Sağlığında İnovasyon Yolculuğu** **Başkanlar:** Zümrüt Başbakkal, Serap Balcı
	Patent/Faydalı Model Başvuru Süreçleri Şenay Çetinkaya
	Yenidoğanda İnovatif Uygulamalar Burcu Aykanat Girgin
	Çocukta İnovatif Uygulamalar Nazan Çalbayram
11.30-12.00	**KONFERANS** **Başkanlar:** Hatice Yıldırım Sarı, Ulviye Günay
	Aşı Kabülünde Kültürel İnançların Rolü: Çocuk Hemşireleri İçin Yaklaşımlar Candan Öztürk
12:00-13:00	**LUNCH BREAK**
13:00-13:45	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** Dr. Öğr. Üyesi Ayfer Kara, Dr. Öğr. Üyesi Fahri Aşkan
	SS-282 - Toplumun Kök Hücre Bağışına İlişkin Farkındalığı: Literatür Taraması **Sıdıka Çelik** **SS-283 - Ebeveynlerin Çocukluk Çağı Aşılarına Karşı Tutumları ve Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi** Nisa Meriç Turan **SS-284 - Pediatri Hemşirelerinin Sanal Gerçeklik Uygulamalarına Yönelik Tutumları** Kenan Dilsiz

BİLİMSEL PROGRAM

07 Kasım 2025 SALON B	
	SS-285 - Pospartum Dönemdeki Annelerin Sağlık Okuryazarlık Düzeylerinin Yenidoğan Taramaları Bilgi ve Tutumlarına Etkisi Gülsün Oktay **SS-286 - Lise Öğrencilerinde Siber Zorbalık ve İlişkisel Saldırganlık Arasındaki İlişki** Nardane Bolat **SS-287 - Adölesanlar İçin Epilepsi Bilgi Testi'Nin (Epitest-A) Geliştirilmesi ve Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi** Özlem Güzel Polat **SS-288 - Examining The Experiences Of Mothers Of Children Diagnosed With Food Allergies: A Qualitative Research** Zeynep Tütüncü **SS-289 - Karaciğer Nakli Olan Çocukların Uyku Durumlarının İncelenmesi** Erdem Sönmez **SS-290 - The Mediating Role Of Perceived Social Support İn The Relationship Between Stress Perceived By Parents Of Children With Food Allergies And Sleep Disorders** Zeynep Tütüncü
13:50-14:35	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** Doç. Dr. Bedriye Ak, Dr. Öğr. Üyesi Semiha Dertli
	SS-326 - Epilepsi Yönetiminde Teknoloji Temelli Müdahaleler: Çocuk Ve Ebeveynlerin Epilepsi Bilgi Düzeyleri Üzerine Sistematik İnceleme Merve Çil **SS-327 - Çocukluk Çağı Astımlarında Ebeveynlerin Ev Dizaynı Farkındalığı ve Astım Yönetimi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi** Hamide Coşkun Erçelik **SS-328 - 5. Ulusal 2. Uluslararası Akdeniz Pediatri Hemşireliği Kongresi'Nde Sunulan Bildirilerin Analizi Ve Yayınlanma Oranları** Feride Özlem Işık **SS-329 - Pediatri Hemşireliğinde Oyun Temelli Yaklaşımlar: Türkiye'De Yapılmış Doktora Tezlerinin Sistematik İncelenmesi** Yasin Genç **SS-330 - Emzirme Deneyiminde Meme Başı Travmasının Anne–Bebek Bağlanmasına Etkisi** Bahise Aydın **SS-331 - Dijital Sağlık Okuryazarlığın Ebeveynlerin Çocuk Sağlığına Yönelik İnternet Araştırma Davranışlarına Etkisi** Gülşah Kılınç **SS-332 - Ebeveynlerin Dijital Ortamda Sağlık Bilgisi Edinme Ve Teyit Davranışlarının Çocukluk Çağı Aşı Okuryazarlığı İle İlişkisi: Bir Aile Sağlığı Merkezi Örneği** Esra Şengün Deniz **SS-333 - Sessiz Seslerin Savunucusu: Çocuk Hemşirelerinin Hasta Savunuculuğu Deneyimleri** Merve Çil **SS-334 - Besin Alerjisi Olan Çocuğa Sahip Ebeveynlere Yüz Yüze ve Sosyal Medya Aracılığı ile Verilen Pender'İn Sağlığı Geliştirme Modeline Temellendirilmiş Besin Alerjisiyle Yaşam Eğitiminin Etkisinin Değerlendirilmesi** Ayşe Özeflanili
14:40-15:25	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** Doç. Dr. Seda Çağlar, Öğr. Gör. Dr. Sevilay Ergün Arslanlı
	SS-371 - Karaciğer Nakli Olan Çocuk ve Ebeveynlerinin Yaşam Kalitelerinde Uykunun Aracı Rolü Erdem Sönmez **SS-372 - Erkek Çocuklarda Sünnet Anksiyetesini Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi** Feride Yavuz **SS-373 - Çocuk Hemşirelerinin Yetkinlik ve Hümanist Davranma Becerisinin Atravmatik Bakım Tutumlarına Etkisi** Esra Tekinyıldız

BİLİMSEL PROGRAM

07 Kasım 2025 SALON B	
	SS-374 - Adölesan İdiyopatik Skolyozlu Hastalarda Vertebral Body Tethering (Vbt) veya Füzyon Cerrahisinin Vücut Algısı ve Yaşam Kalitesi Üzerine Etkisinin Karşılaştırılması: Retrospektif Bir Çalışma Gözde Soyer **SS-375 - Palyatif Bakım Ünitelerinde Çocuğu Yatan Annelerin Yaşadıkları Ruminatif Düşünceler** İrem Kenç **SS-376 - Yoğun Bakım Ünitesinde Çocuğu Yatan Annelerde Manevi Başa Çıkmanın Algılanan Stres Üzerindeki Etkisinde Psikolojik Dayanıklılığın Aracı Rolü** Merve Sarıtaş **SS-377 - Çocuk Cerrahisi Hastalarında Hasta Memnuniyeti ve Yordayıcı Faktörlerin Belirlenmesi: Kesitsel Bir Araştırma** Ecem Koyun **SS-378 - Besin Alerjisi Olan Çocukların Emziren Annelerinde Ortoreksiya Nervoza, Anksiyete ve Bebek Besleme Tutumları** Tuğba Todil **SS-379 - Dijital Çağda Çocuk İhmali ve İstismarının Yeni Yüzü: Teknoloji Temelli Riskler ve Pediatri Hemşireliği** Büşranur Sarı

BİLİMSEL PROGRAM

07 Kasım 2025 SALON C	
09.00-09.45	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** Dr. Öğr. Üyesi Kamile Akça, Dr. Öğr. Üyesi Meltem Özcan
	SS-183 - Obsesif Kompulsif Davranış ve Emzirme Öz Yeterliliğin Doğum Sonrası Dönemde Anne Memnuniyetine Etkisi: Vaka Kontrol Çalışması Sinem Öztürkler **SS-184 - Periton Diyaliz Uygulanan Çocukların Yaşadığı Deneyimler: Nitel Araştırma Örneği** Eda Demir **SS-185 - Kahramanmaraş Depremi Sonrası Konteyner Kentlerde Yaşayan 0-17 Yaş Engelli/Kronik Hastalığı Bulunan Çocukların Durum Değerlendirmesi- Hatay İli Örneği** Ecem Gülistan **SS-186 - Pediatrik Hemşirelik Bakımının Kalitesi, Hastanede Yatan Çocuklarda Hemşirelik Girişimleri ve Kullanılan Materyallere İlişkin Korkuları Azaltmada Etkilidir: Klinik Tabanlı Bir Çalışmanın Sonuçları** Nimet Karataş **SS-187 - Tandem Emzirme Yapan Annelerin Süt Kompozisyonlarının Tek Bebek Emziren Annelerin Süt Kompozisyonları İle Karşılaştırılması: Vaka Kontrol Çalışması** Özge Karakaya Suzan **SS-188 - 0–18 Aylık Çocuklarda Bez Dermatiti: Annelerin Koruyucu ve Geleneksel Uygulamalarının İncelenmesi** Mehtap Metin Karaaslan **SS-189 - Developing The Parent Awareness Scale For Children'S Psychosexual And Psychosocial Development Levels** Bahar Çolak **SS-190 - Evaluation Of Family-Centered Care From The Perspectives Of Pediatric Nurses, Nursing Students, And Parents: A Mixed-Methods Study** Bahar Çolak **SS-191 - Üç Farklı Sağım Yöntemi Kullanılarak Annelerden Alınan Sütlerin Makro Besin İçeriğinin Karşılaştırılması ve Yöntem Seçim Bilgi Kartının Oluşturulması** Özge Karakaya Suzan
09.45-10.30	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** Dr. Öğr. Üyesi Veysel Can, Dr. Özlem Güzel Polat
	SS-210 - Kistik Fibrozisli Çocuklar ve Annelerinin Psikolojik Sağlamlıklarını Güçlendirmeye Yönelik Müdahale Temelli Bir Yaklaşım Selin Söyünmez **SS-211 - Hemşire Bakım Davranışı Ölçeği Pediatrik Versiyonunun Geliştirilmesi ve Psikometrik Özellikleri: Metodolojik Bir Çalışma** Sevinç Akkoyun **SS-212 - "Duvara Çarparak Öğrendik" Çocuğu Hidrosefali Olan Ebeveynlerin Deneyimleri: Nitel Bir Araştırma** Mustafa Volkan Düzgün **SS-213 - Ergenlerde Siber Dışlanma Ölçeğinin Geliştirilmesi: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması** Gamze Akay **SS-214 - Ergenlerde Ebeveyn Sosyotelizmi ve Sosyal Dışlanma İlişkisi** Sümeyye Ekici **SS-215 - Nörogelişimsel Bozukluk Tanısı Olan Çocukların Ebeveynlerinde Sosyal Medya Kullanımı ve Geleneksel Tamamlayıcı Tıp Tutumları Arasındaki İlişki** Sevim Pınar Öztorun **SS-216 - Tip 1 Diyabette Hipoglisemi Korku Ölçeği (Hkö): Çocuk ve Ebeveyn Formunun Geliştirilmesi** Hasibe Kesen Yener **SS-217 - Merkezi Sinir Sistemi Konjenital Anomalisi Olan Çocukların Bakım Verelerin Bakım Yükünün Değerlendirilmesi** Merve Yetimoğlu **SS-218 - Ebeveynlerin Çocuk Besleme Tutum ve Davranışları** Barış Akın **SS-385 - Çocuk Yoğun Bakım Hemşirelerinin Enfeksiyon Oluşumunu Önleme ve Kontrolüne Yönelik Deneyimleri ve Uygulamaları** Tuğba Cengiz

BİLİMSEL PROGRAM

07 Kasım 2025 SALON C	
10.30-10.45	**COFFEE BREAK**
10:45-11:30	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** Prof. Dr. Gülçin Özalp Gerçeker, Öğr. Gör. Dr. Derya Demir Uysal
	SS-237 - 10-18 Yaş Çocuklar İçin Öz-Değer Algısı Ölçeği Psikometrik Özelliklerinin Değerlendirilmesi Birgül Erdoğan **SS-238 - Çocukluk Çağı Obezitesinin Yordayıcıları Olarak Duygusal Bozukluk Belirtileri ve Hedonik Açlık** Fatma Dinç **SS-239 - Hastanede Yatan Çocuklar İçin Akıllı Aktivite Masası: Psikososyal Destek Sağlayan Faydalı Model** Fatma Dinç **SS-240 - Adölesanlarda Sosyal Medya Bağımlılığının Empati ve Sempati Düzeyleri İle İlişkisinin Belirlenmesi** Hakan Avan **SS-241 - Identifying The Emotions And Coping Methods Experienced By Parents Of Children With Epilepsy: A Qualitative Study** Kerime Deniz Kılıç Çetin **SS-242 - Akupresürün Çocuklarda Semptom Yönetimi Üzerine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışmaların Meta Analizi** Hatice Oğuzhan **SS-243 - Epilepsi Tanılı Çocuklarda Uyku, Yaşam Kalitesi ve Duygusal Durum Değerlendirmesi** Emre Usta **SS-244 - Kahramanmaraş Depremini Yaşayan Ergenlerin Genel Sağlık Durumu ve Kaygıları Arasında Umudun Aracı Rolü** Şüheyda Kaplan **SS-245 - Pediatri Kliniğinde Çalışan Hemşirelerde Ekip Çalışması Tutumunun İş Doyumuna Etkisi** Melek Gülgün Altıntaş
11.30-12.00	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** Prof. Dr. Gülçin Bozkurt, Dr. Öğr. Üyesi Hilal Kurt Sezer
	SS-264 - Prematüre Yenidoğan Annelerinde Psikolojik Dayanıklılık ile Maternal Bağlanma Arasındaki İlişki Didem Polat Külcü **SS-265 - Üstün Yetenekli Çocuklarda Problemli İnternet Kullanımının Sağlık Okuryazarlığı Ve Sağlıklı Yaşam İnançları Üzerindeki Etkisi** Emine Zahide Özdemir **SS-266 - Çocuklarda El Hijyeni: Hemşirelik Araştırmalarının İncelenmesi** Ceren Mina Bükrük **SS-267 - Türk Ergenlerinde Maddi Doyumsuzluğun Değerlendirmesi: Ölçek Geliştirme ve Psikometrik Özellikler** Fahri Aşkan **SS-268 - Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesinde Bebeği Yatan Annelerin Bebeklerine Bıraktıkları Mesajın Anne Bebek Bağlanmasına ve Umut Düzeyine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma** Semra Köse **SS-269 - Çocuğu Hastanede Yatan Ebeveynlerin Anksiyete Depresyon ve Uyku Kalitesinin Değerlendirilmesi** Naciye Nur Bülbül
12:00-13:00	**LUNCH BREAK**
13:00-13:45	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** Dr. Öğr. Üyesi Gizem Kerimoğlu Yıldız, Arş. Gör. Dr. Sümeyye Kaya Kocagil
	SS-291 - Living With Food Allergies: The Impact Of Social Support On The Relationship Between Mothers' Quality Of Life, Caregiving Burden, And Mental Health Ramazan Tütüncü **SS-292 - Ebeveyn Düşme Bilgisi Ölçeği'nin Türkçe Psikometrik Özellikleri** Sinem Başdemir **SS-293 - Çocuk İşçiliğinin Medyaya Yansıyan Yüzü: 72 Çocuk Anısına** Alirıza Sarı

BİLİMSEL PROGRAM

07 Kasım 2025 SALON C	
	SS-294 - Pediatri Hemşirelerinin Atravmatik Bakım Tutumları ile Dikkat Dağıtma Becerileri Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi: Korelasyonel Bir Araştırma Seray Polat **SS-295 - Prematüre Bebeklerde Oral Beslenmeye Yönelik Uygulanan Girişimler Konusunda Yapılan Araştırmaların Bibliyometrik Analizi** Gamze Balta **SS-296 - Çocuk İşçiliği Bağlamında Psikososyal Riskler ve Dijital Davranışlar** Yusuf Mirza Çalar **SS-297 - Gözlemsel Kanguru Bakımı Değerlendirme Ölçeğinin Geliştirilmesi: Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması** Edanur Tar Bolacalı **SS-298 - Exploring The İntersection Of Caregiving Burden, Parenting Stress, And Self-Efficacy İn Caregivers Of Children Born With Esophageal Atresia** Hatice Pars **SS-299 - Adölesanlarda Duygu Düzenleme Stratejileri ile Kaygı Düzeyi Arasındaki İlişki: Kesitsel Bir Araştırma** Merve Oral
13:50-14:35	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** Doç. Dr. Tuba Koç Özkan, Dr. Öğr. Üyesi Emine Bayrak Aykan
	SS-335 - Tip 1 Diyabet Tanılı Çocuklar ve Sağlıklı Akranlarında Kaza ve Yaralanma Sıklığının Karşılaştırılması Alperen Sekeler **SS-336 - Ek Gıdaya Geçiş Döneminde Bebeklerin Dijital Ekran Maruziyeti: Annelerin Sosyal Medya Bağımlılığının Rolü** Bahise Aydın **SS-337 - Helikopter Ebeveynle Büyümek: Koruma Mı, Kısıtlama Mı?** Zeynep Ekinci **SS-338 - Çocuk Yoğun Bakımda Tedavi Gören 1-24 Aylık Bebeklerde Tüpten Oral Beslenmeye Geçiş; Sistematik Derleme** Büşra Gül **SS-339 - Bebeği Yenidoğan Yoğun Bakımda Yatan Annelerin Süt Sağımına Yönelik Engeller ve Kolaylaştırıcı Unsurlara Dair Görüş Ve Deneyimleri: Nitel Araştırma** Nazlı Melis Ramazani **SS-340 - Bakım Ve Refahın Dengelenmesi: Merkezi Sinir Sistemi Konjenital Anomalili Çocukların Ebeveynleri Olan Birincil Bakım Verenlerin Yaşam Kalitesi Üzerine Bir Çalışma** Damla Polat Köse **SS-341 - Pediatri Hemşirelerinin Etik Kurallara Bağlılık Ölçeği'Nin Türkçe Versiyonunun Psikometrik Özellikleri** Nazime Yaman Abak **SS-342 - Ebeveynlerin Dijital Okuryazarlık Düzeyleri ile Ebeveynlik Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi** Zeynep Kisecik Şengül **SS-343 - Ebeveynlerin Sosyal Medyada Çocuklarıyla İlgili Paylaşımları Ve Gelişebilecek Risklerle İlgili Farkındalıklarının Belirlenmesi** Zeynep Kisecik Şengül
14:40-15:25	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** Doç. Dr. Aysel Topan, Dr. Öğr. Üyesi Figen Türk Düdükcü
	SS-380 - Baba–Preterm Yenidoğan Bağlanma Ölçeğinin Geliştirilmesi ve Psikometrik Özelliklerinin Değerlendirilmesi Uğur Gül **SS-381 - Okul Öncesi Dönemde Çocuğu Olan Babaların Babalık Rolü Algısı ile Baba Katılımı Arasındaki İlişki** Ferdağ Yıldırım

BİLİMSEL PROGRAM

07 Kasım 2025 SALON C	
	SS-382 - Pediatri Alanında Phubbing Araştırmaları: Bibliometrik Bir Analiz Meryem Atak **SS-383 - Çocuk Yoğun Bakım Ünitesinde Çalışan Hemşirelerin Beyin Ölümü Ve Organ Bağışına Yönelik Bilgi Düzeyi Ve Tutumlarının Belirlenmesi** Mehmet Can Sezişli **SS-384 - Adölesanlarda Sağlık Okuryazarlığı ve Sağlıklı Yaşam Tarzı İnançlarının Menstrual Deneyimlerine Etkisi: Kesitsel Bir Çalışma** Elif Erbay **SS-385 - Çocuk Yoğun Bakım Hemşirelerinin Enfeksiyon Oluşumunu Önleme ve Kontrolüne Yönelik Deneyimleri ve Uygulamaları** Tuğba Cengiz **SS-386 - Çocuklar İçin Algılanan Stres Ölçeği'Nin (Çasö) Türkçe Versiyonunun Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması** Elif Bulut **SS-387 - İklim Değişikliğinde Adolesanların Sağlığı Koruma Davranışları** Meltem Pepe **SS-388 - Öğrenciler Mesleki Derslerinde Bilgiye Ulaşmak İçin Yapay Zekayı Kullanıyorlar Mı? Pediatri Hemşireliği Dersi Kapsamında Bir İnceleme** Demet Öztürk

BİLİMSEL PROGRAM

07 Kasım 2025 SALON D	
09.00-09.45	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** Dr. Öğr. Üyesi Edanur Tar Bolacalı, Dr. Zühal Artuvan
	SS-193 - Bireyselleştirilmiş Gelişimsel Bakım Kapsamında Toplu Bakım Uygulama Rehberi Geliştirme Fatma Tokan Özkılıçaslan **SS-194 - Ebeveynlerin Aşı Okuryazarlığı İle Aşı Karşıtlığı Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi** Eda Gülbetekin **SS-195 - Çocukluk Çağı Kanserlerinde Dijital Etki: Problemli Medya Kullanımın Yaşam Kalitesi Üzerindeki Etkisi** Merve Azak **SS-196 - Does Maternal Psychological Resilience Predict Children'S Socio-Emotional Well-Being And Psychological Resilience?** Musa Özsavran **SS-197 - Pediatri Hemşirelerinde Merhamet Yorgunluğu, İş Doyumu ve Spiritüel İyi Oluş Arasındaki İlişkinin İncelenmesi** Özgür Bahadır **SS-198 - İnvaziv İşlemlerde Ebeveyn Katılımı Ölçüm Aracının Türkçe Formu: Geçerlilik Güvenirlik Çalışması** Bedriye Ak **SS-199 - Prevalence, Severity, And Associated Risk Factors Of Postoperative Thirst İn Children: A Cross-Sectional Study** Sabiha Mert **SS-200 - Epilepsi Hastalığı Olan 10-18 Yaş Grubu Çocukların Okul DeneyiMleri: Nitel Çalışma** Seda Kılıç
09.45-10.30	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** Dr. Öğr. Üyesi Necla Kasımoğlu, Arş. Gör. Dr. Hatice Uzşen
	SS-219 - "I Carry A Story, Not A Wound" Children'S Surgical Experiences: A Phenomenological Study Selin Salmak **SS-220 - Türkiye'De Çocuk Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliğinde Tip 1 Diyabet Konulu Lisansüstü Tezlerin Bibliyografik Analizi** Eslem Berra Kileci **SS-221 - Yenidoğan Hemşirelerinin Palyatif Bakım Tutumları ve Merhamet Yorgunluk Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi** Ayşe Sevim Ünal **SS-222 - Okul Öncesi Eğitime Katılan Çocukların Kaygı Düzeylerinin Değerlendirilmesi** Ayşe Sevim Ünal **SS-224 - Ebeveynlere Verilen İnfantil Kolik Eğitiminin Yenidoğanlarda İnfantil Kolik Düzeyi ve Ağlama Süresine Etkisi** Serap Özdemir **SS-225 - Doğum Sonrası Erken Dönemde Eş ve Hemşire Desteğinin Emzirme Başarısına Etkisi** Serap Özdemir **SS-226 - Trafik Lambası Ağrı Ölçeğinin Türkçe Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması** Tanju Oğul **SS-227 - Pediatrik Onkoloji Hastalarında Oral Mukozit Yönetimi: Derleme** Hatice Çelik Işık
10.30-10.45	**COFFEE BREAK**

BİLİMSEL PROGRAM

07 Kasım 2025 SALON D	
10:45-11:30	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** Doç. Dr. Gülzade Uysal, Arş. Gör. Dr. Sinem Başdemir
	SS-246 - Babaların Yenidoğan Bakımı Öz-Yeterliliği İle E-SağLık Okur Yazarlığl Arasındaki İLişkinin İncelenmesi Sevilay Ergün Arslanlı **SS-247 - Hemşirelik Öğrencilerinin Çocuk İstismar ve İhmalinde Farkındalık Düzeyleri, Karar Verme Stilleri ve Raporlama Öz-Yeterlilikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi** Furkan Vardar **SS-248 - Özel Gereksinimli Çocuğu Olan ve Olmayan Ebeveynlerin Anksiyete, E-Sağlık Okuryazarlığı ve Siberkondri Ciddiyeti Seviyelerinin İncelenmesi** Elif Erbay **SS-249 - Adolesanlarda Kan Basıncı, Kalp Hızı, Beden Kitle İndeksi ile Uyku Bozuklukları Arasındaki İlişki: Okul Tabanlı Kesitsel Bir Çalışma** Yeliz Taşdelen **SS-250 - Pediatrik Ağrı Yönetimi Bilgisi ve Pediatri Hemşireliği Yeterliliği: Hemşirelik Öğrencileri Arasında İlişkisel Bir Çalışma** Yeliz Taşdelen **SS-251 - Yüksek Riskli Yenidoğanlarda Ekip Ön Bilgilendirmesinin ve Simülasyonun Pediatri Hemşireliği Uygulamalarına Etkisi: Bibliyometrik Bir Analiz** Ayşegül Şimşek **SS-252 - Pediatri Hemşireliğinde Yapay Zekâ Kullanımının Hemşire ve Hasta Arasındaki Duygusal Bağı Etkilemesi: Sistematik Bir Derleme** Selin Çabuk **SS-253 - Spinal Müsküler Atrofi (Sma)'Lı Çocuğa Sahip Ebeveynlerde Aile Merkezli Bakım Algıları ile Bakım Yükleri Arasındaki İlişki** Hatice Dönmez **SS-254 - Bez Dermatiti Yönetiminde Küresel Eğilimler Araştırması: Bibliyometrik Analiz ve İçerik Analizi** Esin Keskin
11.30-12.00	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** Dr. Öğr. Üyesi Duygu Karaarslan, Dr. Öğr. Üyesi Şenay Aras Doğan
	SS-270 - Deprem Sonrası Geçici Yaşam Alanlarında Yaşayan Astımlı Çocukların Yaşantıları: Ebeveyn Perspektifinden Bir Değerlendirme Sumeyye Ozarslan **SS-271 - Çocuklarda Dijital Oyun Bağımlılığının Saldırganlık Üzerindeki Etkisinde Uyku Yoksunluğunun Aracı Rolü** Burcu Selvi Çalışkan **SS-272 - Tutuklu Ve Hükümlü Çocukların Depresyon ve Maneviyat Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi** Sümeyye Özarslan **SS-273 - Hemşirelerin Çocuk İstismarı ve İhmalinin Belirti ve Risklerini Belirleme Durumları ile Raporlamaya Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki** Sultan Cemre Karagöz **SS-274 - Çocuk Kliniklerinde Çalışan Hemşirelerin Olumsuz Çocukluk Deneyimleri ile Psikolojik Dayanıklılıkları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi** Nilüfer Tekgül **SS-275 - Pediatri Hemşirelerinin Hasta Mahremiyetine Karşı Tutumlarının İncelenmesi** Havva Nur Özlenir **SS-396 - Effect Of Yoga Based Interventions On Fatigue, Stress And Sleep Quality In Pediatric Oncology Patients: A Systematic Review** Ecem Oksal Güneş
12:00-13:00	**LUNCH BREAK**

BİLİMSEL PROGRAM

07 Kasım 2025 SALON D	
13:00-13:45	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** Dr. Öğr. Üyesi Didem Polat Külcü, Dr. Derya Akdeniz Uysal
	SS-300 - Emzirme Yolculuğunun Bitişi: Emzirmenin Sonlandırılmasına İlişkin Bir Vaka Analizi Vildan Kaya **SS-301 - Web Of Science Veri Tabanında Pediatrik Yaralar ve Yara İyileşmesi Konulu Yayınların Vosviewer ile Bibliyometrik İncelenmesi** Sinem Ök **SS-302 - Zihinsel Yetersizliği Olan Çocuk Babalarının Aile Yükünün Değerlendirilmesi** Zehra Çalışkan **SS-303 - Erken Ergenlik Dönemindeki Çocuğun İlk Yardım Uygulamalarına Yönelik Öz Yeterlik Ölçeğinin Geliştirilmesi** İbrahim Bilir **SS-304 - Geçici Barınma Ortamlarının Çocuklarda Alerjik Sağlığa Etkisi: Konteyner Kent Örneği** Rabia Şule Üzmez **SS-305 - Deprem Sonrası Geçici Yaşam Alanlarında Yaşayan Çocukların Psikolojik Dayanıklılık ve İlişkisel Deneyimleri** Tuğrul Ahsen Kurt **SS-306 - "...Mesaimiz Belki Saat 16 Saat Ama Vicdanımız 24 Saat Çalışıyor." Lösemi ile Savaşan Çocuklara Bakım Veren Hemşirelerin Sessiz Mücadelesi: Nitel Bir Araştırma** Ayçin Ezgi Önel **SS-307 - Gebelikte Emzirme ve Tandem Emzirme: Yenidoğan Yoğun Bakım Hemşirelerinin Bilgi ve Görüşleri** Emine Kapan
13:50-14:35	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** **Doç. Dr. Esra Tural Büyük, Dr. Çağla Kaymakamgil**
	SS-344 - Ebeveynlerin E-Sağlık Okuryazarlığı Düzeyleri ile Çocuklarda Ateş Yönetimine Yönelik Bilgi Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi İsa Çelik **SS-345 - Hemşirelik Öğrencilerinin Çocukluk Çağı Aşılarına Yönelik Tutumları ile Aşı Karşıtlığı Düzeyleri Arasındaki İlişki** Rabia Manav **SS-346 - Pediatri Hemşirelerinden Aldıkları Bakıma İlişkin Ebeveyn Memnuniyeti Algısı Ölçeğinin Türk Ebeveynlerine Uyarlanması** İlçim Ercan Koyuncu **SS-347 - Yenidoğan Yoğun Bakım Hemşirelerinin Kültürel Yeterliliklerinin Aile Merkezli Bakım Tutumlarına Etkisinin İncelenmesi** Özgül Günay **SS-348 - Annelerin Mental İyi Oluşu ile Yetersiz Süt Algısı Arasındaki İlişkide Ebeveynlik Öz Yeterliğinin Aracı Rolü** Işıl Ar **SS-349 - The Use Of Telehealth And Telenursing Concepts İn Postgraduate Theses Conducted İn Türkiye İn The Field Of Pediatric Nursing** Sude Erzi **SS-350 - Sünnet İşlemi Öncesinde Çocukların Korku ve Anksiyete Durumları ile Annelerin Kaygı Durumlarının Belirlenmesi** Hediye Karağöz **SS-351 - 1-3 Yaş Arası Çocuğu Olan Annelerin E-Sağlık Okuryazarlık Düzeylerinin Beslenme Tutumlarına Etkisi** Bensu Kenar **SS-352 - Ebeveynlerin Ateş Yönetimi ve Sağlık Okuryazarlığı Düzeyleri Arasındaki İlişki** Sedef İlhan

BİLİMSEL PROGRAM

07 Kasım 2025 SALON D	
14:40-15:25	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** Dr. Öğr. Üyesi Yeliz Taşdelen, Dr. Esin Keskin
	SS-389 - Çocuklar İçin Astım Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği (Asoyö) (8-12 Yaş): Bir Ölçek Geliştirme Çalışması Fatma Yeşil **SS-390 - Effectiveness, Safety, And Administration Principles Of Oral Sweet Solutions For Procedural Pain Management İn Preterm Neonates: A Narrative Review Study** Gökçe Zeyrek **SS-391 - Nadir Hastalıklar, Nadir Araştırmalar: Pediatri Hemşireliğinde Bibliyometrik İzler** Abdullah Adıyaman **SS-392 - Anneler İçin İshal Yönetimi Ölçeği'Nin Geliştirilmesi ve Psikometrik Özellikleri** Ayşe Göbekli **SS-393 - Pediatri Hemşirelerinin Çocuk Sevme Durumları ve Atravmatik Bakım Tutumları: Tanımlayıcı-İlişki Arayıcı Bir Çalışma** Eylül Emre Durmuş **SS-394 - Pediatrik Kardiyak Yoğun Bakım Ünitesinde Yatan Çocukların Ebeveynlerinin Deneyimleri: Nitel Bir Çalışma** Merve Ertunç Soycan **SS-395 - Babaların Emzirmeye Yönelik Tutumları, Katılımları ve Etkileri** Emine Bayrak Aykan **SS-396 - Effect Of Yoga Based Interventions On Fatigue, Stress And Sleep Quality In Pediatric Oncology Patients: A Systematic Review** Ecem Oksal Güneş **SS-397 - Prematüre Bebeklere Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesinde Uygulanan Nazik İnsan Dokunuşunun Etkisi: Sistematik Bir İnceleme** Kübra Nur Kabakcı Sarıdağ **SS-398 - Çocuğu Kanser Tanısı Almış Ebeveynlerde Psikolojik Sağlamlık, Dini Başa Çıkma Davranışları ve Manevi Destek İhtiyaçlarının İncelenmesi: Karma Desenli Bir Çalışma** Abdullah Adıyaman **SS-010 - Cenin Pozisyonlarının Topuk Kanı Alma İşleminde Yenidoğanların Ağrı, Konfor, Kalp Tepe Atımı ve Oksijen Satürasyonuna Etkisi** Vildan Apaydın Cırık **SS-062 - Parmak Kukla, Video Oyunu ve Stres Topunun 4-6 Yaş Grubu Çocuklarda İnhalasyon Tedavisine Bağlı Korku, Emosyonel Davranışlar ve Ebeveyn Bakım Memnuniyetine Etkisi** Vildan Apaydın Cırık **SS-399 - Pediatrik Palyatif Bakım Veren Hemşirelerde Vekalet Travması: Fenomenolojik Bir Çalışma** Aysun Öncer

BİLİMSEL PROGRAM

07 Kasım 2025 Hemşirelik Fakültesi A	
09.00-09.45	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** Doç. Dr. Nesrin Şen Celasin, Dr. Melek Gülgün Altuntaş
	SS-201 - Çocuk Periton Diyalizi Uygulamalarında Periton Diyalizi Hemşiresinin Rolü Esine Şen **SS-202 - 5-7 Yaş Arası Çocukların Yaşam Kaliteleri ve Etkileyen Faktörler** Halime Dağtekin **SS-203 - Evaluation Of Prenatal And Postnatal Risk Factors İn Mothers Of Children Diagnosed With Autism Spectrum Disorder: A Cross-Sectional Study** Furkan Torun **SS-204 - Determination Of Cyberchondria Levels Of Late Adolescents And The Factors Affecting These Levels** Abdullah Gergin **SS-205 - Bebeklik Döneminde Baba Katılımı Ölçeği'Nin Türkçe Versiyonunun Psikometrik Özellikleri** Merve Pişkin **SS-206 - Çocuk Hematoloji/Onkoloji Kliniğinde Yatan Kanserli Çocukların Babalarının Duygu ve Deneyimleri: Nitel Bir Çalışma** Azime Hacıoğlu Güven **SS-207 - Çocukların Anneye Bağlanma Stillerinin Hedonik Açlık ve Sosyal Medya Bağımlılığı Üzerindeki Etkisi** Ayfer Kara **SS-208 - Pediatri Hemşirelerinin Ağrı Yönetimi Öz-Yeterlilikleri ve Duygusal Zeka Düzeylerinin Ağrıya Yönelik Bilgi ve Tutumlarına Etkisi** Emine Beyaz **SS-209 - Pediatri Hemşirelerinde Pediatrik Atravmatik Bakım Tutum Ölçeği'Nin (Pacas) Geliştirilmesi ve Psikometrik Testi** Adnan Batuhan Coşkun **SS-040 - Pediatrik Diyabet Yönetimi İçin Geliştirilen Mobil Uygulama Robotunun Çocukların Yaşam Kalitesi, Diyabet Öz Yönetimi ve Fizyolojik Parametreleri Üzerine Etkisi** Merve Aşkın Ceran **SS-174 - Ebeveyn Pandemi Kaygısının 3-6 Yaş Çocuklarının Durumluk Kaygı Düzeyi Üzerindeki Yordayıcı Rolü** Şenay Aras Doğan
09.45-10.30	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** Doç. Dr. Türkan Kadiroğlu, Arş. Gör. Dr. Dilara Keklik
	SS-228 - Hemşirelik Fakültesi A Salonu Talasemi Majör Tanılı Ergenlerin Yaşam Deneyimleri: Fenomenolojik Bir Çalışma Münevver Erkul **SS-229 - Hemşirelik Fakültesi A Salonu Examining The Bereavement Of Parents Who Lost Their Babies İn The Neonatal İntensive Care Unıt During The Pandemic** Hatice Yıldız **SS-230 - Hemşirelik Fakültesi A Salonu Beslenmenin Ebeveyn ve Aile Üzerindeki Etkisi Ölçekleri (Beslenme Etki Ölçekleri): Türkçe Geçerlilik ve Güvenilirlik Çalışması** Yağmur Kul Karayilmaz **SS-231 - Hemşirelik Fakültesi A Salonu Türkiye'De Bir Şehir Hastanesinin Yanık Yoğun Bakım Ünitesinde Yatan Hastaların Epidemiyolojik Ve Klinik Özellikleri: Retrospektif Bir Çalışma** Makbule Yılmaz **SS-232 - Hemşirelik Fakültesi A Salonu Hemşirelerin Mikroplastiklerin Çocuk Sağlığına Etkileri Konusundaki Farkındalıklarının İncelenmesi** Hamide Coşkun Erçelik **SS-233 - Hemşirelik Fakültesi A Salonu Çocuklarda Ağrılı İşlemler Sırasında Ebeveyn Anksiyete Düzeyi ile Çocuk Anksiyete, Korku ve Ağrı Düzeyi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi** Doğukan Pehlivan

BİLİMSEL PROGRAM

07 Kasım 2025 Hemşirelik Fakültesi A	
	SS-234 - Hemşirelik Fakültesi A Salonu Kistik Fibrozis Tanılı Çocuğu Olan Ebeveynlerin Oluşturduğu Sanal Topluluklar Üzerinden Çevrimiçi Paylaşımlarının Netnografik Yöntemle İncelenmesi İsmailcan Gümüş **SS-235 - Hemşirelik Fakültesi A Salonu Orak Hücreli Anemili Çocukların Yaşam Deneyimleri: Nitel Araştırma** Aybike Şaşmaz **SS-236 - Hemşirelik Fakültesi A Salonu Kronik Hastalığı Olan Adölesanların İnternet Kullanım Alışkanlıkları ve İnternet Bağımlılığı** Pelin Karataş
10.30-10.45	**COFFEE BREAK**
10:45-11:30	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** Prof. Dr. Ayfer Açıkgöz, Arş. Gör. Dr. Güzide Üğücü
	SS-255 - Psychometric Properties Of The Turkish Version Of The Quality Of Discharge Teaching Scale Parent Form (Ped-Qdts) Duygu Karaarslan **SS-256 - Ebeveynlerin Ateşe Yönelik Uygulamalarının, Ateş Fobisi ve Ateş Yönetimi Öz Yeterlilik Düzeylerinin İncelenmesi** Melda Efe Gözübek **SS-257 - The Impact Of Family Poverty And Mothers' Perception Of Poverty On The Growth And Development Of Children Aged 1-6** Güler Cimete **SS-258 - Pediatri Kliniklerinde Çalışan Hemşirelerin Travma Bilgili Bakım Düzeyleri**nin Belirlenmesi Hatice Çetin Yıldırım **SS-259 - Depremi Yaşayan Ergenlerde Sosyal Destek Algısının Travma Sonrası Stres ve Depresyonla İlişkisi** Şüheyda Kaplan **SS-260 - Ebeveyn Cerrahi Korkusu Ölçeği (Eckö) Geliştirme Çalışması** Fahriye Pazarcıkcı **SS-262 - Pediatri Hemşirelerinde Dayanıklılık, Esneklik ve Öz-Şefkat Arasındaki İlişkinin İncelenmesi** Zişan Özakman **SS-263 - Emzirme Sırasındaki Akıllı Telefon Kullanımının Anne-Bebek Etkileşimine Etkisi: Sistematik Bir Derleme** Seher Ünverdi
11.30-12.00	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** Dr. Öğr. Üyesi Uğur Gül, Dr. Öğr. Üyesi Tuba Arpacı
	SS-276 - Yeni Doğum Yapmış Annelerde Meme Ucu Uzunluğu ile Emzirme Başarısı Arasındaki İlişki Zeynem Yildirim Balkan **SS-277 - Lise Öğrencilerinde Duygusal ve Psikolojik İyi Oluşun Saldırganlık Düzeyine Etkisi** Kevser Erdinç Gedik **SS-278 - Kadın Sünnetini Etkileyen Faktörlere İlişkin Yapılan Çalışmaların Bibliyometrik Analiz ile İncelenmesi** Sıla Ipek Durmuş **SS-279 - Pediatri Hemşirelerinin Geliştiren Bakıma Yönelik Davranış, Bilgi ve Tutum Ölçeği'Nin Geliştirilme ve Psikometrik Özelliklerin Test Edilmesi** Erhan Elmaoğlu **SS-280 - Pediatri Hemşirelerinin Hastalarının Ölümüne İlişkin Algı ve Tutumlarının Belirlenmesi: Nitel Çalışma** Esra Ardahan Akgül **SS-281 - Emzirme Dönemindeki Annelerin Beslenme Özelliklerinin İncelenmesi** Selver Mete İzci

BİLİMSEL PROGRAM

07 Kasım 2025 Hemşirelik Fakültesi A	
12:00-13:00	**LUNCH BREAK**
13:00-13:45	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** Dr. Öğr. Üyesi Selda Yüzer Alsaç, Dr. Öğr. Üyesi Adnan Batuhan Coşkun
	SS-308 - Hemşirelik Öğrencilerinin Yenidoğan Yoğun Bakım Deneyimleri: Fenomenolojik Bir Çalışma Rıdvan Akdoğan **SS-309 - Annelerin Anne Sütü Bağışı ve Anne Sütü Bankası ile İlgili Metaforları: Nitel Bir Çalışma** Elif Yılmaz **SS-310 - Hemşirelik Öğrencilerinin Çocuk Hakları Tutumlarının Belirlenmesi** Ayşenur Metin **SS-311 - Çocuk Acil Servisine Başvuran Ebeveynlerin Akılcı İlaç Kullanımına Yönelik Bilgi Düzeyleri ile Tutumları Arasındaki İlişki** Fadime Koca **SS-312 - Çocuk Yoğun Bakım Ünitelerinde Basınç Yaralanmalarına Yönelik Yapılmış Lisansüstü Tezlerinin İncelenmesi: Sistematik Derleme** Sezgin Düzce **SS-313 - Yapay Zeka ile İlgili Pediatri Hemşireliği Alanında Yapılan Çalışmaların Bibliyometrik Analizi** Nurcan Karamercimek **SS-314 - Türkiye'De Çocuk Acil Serviste Çalışan Hemşirelerin Sessiz İstifa Durumu ile Bakım Davranışları İlişkisinin Değerlendirilmesi: Çok Merkezli Kesitsel Bir Çalışma** Zahide İyi Altınışık **SS-315 - Pediatrik Hastalarda Cilt Bakımı ile İlgili Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi: Sistematik Derleme** Esra Kayman Dilsiz **SS-316 - Pediatrik Onkolojide Nötropenik Diyet ve Hemşirenin Rolü** Sümerya Yastı
13:50-14:35	**Sözel Bildiri Oturumları Başkanları:** Doç. Dr. Dilek Konukbay, Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Belli
	SS-353 - Üniversite Öğrencilerinde Aile Yaşam Doyumu ile Sosyal Bağlılığın Mukbang İzleme Bağımlılığı Üzerine Etkisi Hediye Karağöz **SS-354 - Çocuklarda Temiz Aralıklı Kateter Kullanımında Hemşirelik Bakımı Uygulamaları İçeren Araştırmalara Bibliyometrik Genel Bakış** Yeşim Zülkar **SS-355 - Kanser Tanısı Alan Çocukların Yaşadıkları Semptomlar, Yaşam Kalitesi ve Yorgunluk Düzeylerinin Belirlenmesi** Eda Kalaycı **SS-356 - Pediatri Hemşirelerinin Sürdürülebilirlik Uygulamaları: Katı Atık Yönetimi ile Karbon Ayak İzi Farkındalığı Arasındaki İlişki** Perver Karşıgil **SS-357 - Annelerin Sağlık Okuryazarlığı Düzeylerinin Emzirme Motivasyonlarına Etkisinin Belirlenmesi** Selda Şen **SS-358 - Kanserli Çocuklarda Nöropati, Uyku Ve Yaşam Kalitesi Arasındaki İlişki** Eda Kalaycı **SS-359 - Hemşirelik Öğrencilerinin Çocuklarda İlaç Uygulamaya Yönelik Öz Yeterliliklerinin İncelenmesi** Müge Yılmaz **SS-360 - Adölesan Anne ve Adölesan Olmayan Annelerde, Yetersiz Süt Algısının Doğum Sonrası Bebeğe Bağlanma ve Annelik Hüznüne Etkisi** Zinnarin Babat **SS-361 - Çocuklukta Öz Düzenleme ve İrade: Preadölesan Dönemin Psikososyal Dinamikleri Üzerine Bir Derleme** Esma Gökkoyun **SS-400 - Doğu Afrika'da bir yetimhanede kalan 6-18 yaş aralığındaki kızçocukların uyku alışkanlıklarının belirlenmesi** Naimo Mahdi Sheikh İbrahim **SS-318 - Ebeveynlerin Çocuk İstismarı Farkındalık Düzeyleri ile İstismara İlişkin Bilişleri Arasındaki İlişki** Nurcan Karamercimek

BİLİMSEL PROGRAM

07 Kasım 2025 Poster Sunumu	
09.00-09.50	**Poster Bildiri Oturumu 1** Dr. Öğr. Üyesi Hasret Yağmur Sevinç Akın, Dr. Öğr. Üyesi Uğur Gül
	PS-001 Pediatrik Kök Hücre Transplantasyon Ünitesinde Ebeveyn Desteğinin Önemi Aycan Paksoy **PS-002 Yarık Damak Tanısıyla Takip Edilen Yenidoğanın Semptom Yönetimi Kuramına Dayalı Hemşirelik Bakımı ve Kavram Haritası: Olgu Sunumu** Didem Yüksel **PS-003 Katlanan Hikayeler: Pediatri Hemşireliğinde Yatak Başı Storigaminin Kullanımı** Özge Köksal **PS-004 Orem'in Öz-Bakım Yetersizliği Hemşirelik Kuramına Göre Akut Lenfoblastik Lösemi Tanısı Alan Pediatrik Hastanın Hemşirelik Bakımı-Olgu Sunumu** Hatice Çelik Işık **PS-005 Kadin Dogum Hemsireligi Perspektifiyle Mercer Kuraminin Pediatriye Katkisi** Demet Özer **PS-006 Leptin Reseptörü Gen Mutasyonu Tanısı Olan Pediatrik Hastada Fonksiyonel Hemşirelik Bakımı** Abdullah Adıyaman **PS-007 Pediatrik Manyetik Rezonans Görüntüleme İşlemi Sırasında Oluşan Korku ve Anksiyetenin Azaltılmasına Yönelik Non Farmakolojik Uygulamalar** Emine Dağtekin **PS-008 Anne Sütü Sağma Teknikleri ve Uygulamaya Yansımaları** Emine Dağtekin **PS-009 Borderline Kişilik Bozukluğu Olan Adolesanda İntihar Girişimi: Peplau'nun Kişilerarası İlişkiler Modeline Dayalı Bir Olgu Sunumu** Necla Kasımoğlu **PS-010 Yenidoğan Yoğun Bakımda Nöroprotektif Bakım ve Hemşirelik Uygulamaları** Ferda Özgökce **PS-011 Yapay Zeka Kullanımı ile Pediatri Hemşiresinin Değişen Rolleri** Görkem Ciğer **PS-012 Kolcaba Konfor Kuramı Işığında Spina Bfida-Meningomyeloselli Yenidoğanın Hemşirelik Bakımı: Bir Olgu Analizi** Beyza Nur Köse **PS-013 Konjenital Kalp Hastalığı Tanısı Alan Çocukların Ebeveynlerinde Karar Verme Yorgunluğu: Olgu Sunumu** Gülay Baş **PS-014 Ostomili Preterm Yenidoğanın Henderson Hemşirelik Modeline Göre Değerlendirilmesi: Olgu Sunumu** Kardelen Köroğlu **PS-015 Küçük Bir Kalpte Büyük Bir Zorluk: Orem Teorisi Işığında Arteriovenöz Malformasyonlu Bir Çocuğun Hemşirelik Bakımı** **Ayşegül Şimşek** **PS-016 İklim Krizinin Çocukluk Çağı Kronik Solunum Hastalıkları Üzerine Etkileri Ve Çocuğa/Aileye Yansımaları: Hemşirelik Bakımının Önemi** Yasin Genç **PS-017 İklim Değişikliğinin Çocuk Sağlığına Etkileri** Dilek Sarı **PS-018 Gelişen Çağda Değişmeyen Tek Gerçek: Akran Zorbalığı Pediatrik Olgu Sunumu** Fatma Yılmaz Kurt **PS-019 Kemik İliği Nakli Yapılan JMML Tanılı Çocuk ve Ailesinin Kolcoba Konfor Teorisine Göre Değerlendirilmesi: Olgu Sunumu** Dilek Sarı **PS-020 Dijital Çağda Çocuk Mahremiyeti ve Ebeveyn Sorumluluğu: Sharenting ve Kidfluencer Kavramlarının Tartışılması** Kübra Kerse

BİLİMSEL PROGRAM

07 Kasım 2025 Poster Sunumu	
10.00-10.50	**Poster Bildiri Oturumu 2** Arş. Gör. Dr. Recep Kara, Dr. Öğr. Üyesi Merve Arslan
	PS-021 Neonatal Yoksunluk Sendrom Tanılı Yenidoğanda Sallanan Salıncağın Stres ve Konfor Üzerindeki Etkisi: Olgu Sunumu Fatma Ertürk **PS-022 Akut Miyeloid Lösemi Tanısıyla İzlenen Bir Adolesanın Hemşirelik Bakımında Kolcaba Konfor Kuramının Kullanımı: Olgu Sunumu** Sinem Öztürkler **PS-023 Ebeveynlerin Kaygılarını Dijital Hikâyelerle Hafifletmek: Pediatrik Palyatif Bakımda Yenilikçi Bir Hemşirelik Yaklaşımı** Aysun Öncer **PS-024 Farber Sendromu Tanılı Bir Çocuğun Henderson'ın Temel İhtiyaç Kuramı Çerçevesinde Hemşirelik Bakımı: Olgu Sunumu** Özge Arslaner Dursun **PS-025 Özel Gereksinimli Çocuklarda Akran Zorbalığı** Seher Şimşekoğlu **PS-026 Genetik Bir Tanıyla Ergenlik: Ailesel Adenomatöz Polipozis Tanısı Alan ve İleostomi Açılan Adölesanın Roy Adaptasyon Modeline Dayalı Hemşirelik Bakımı** Ecem Koyun **PS-027 Nadir Bir Genetik Hastalıkta Hemşirelik Süreci: Virginia Henderson'ın 14 Temel Gereksinim Modeline Temellendirilmiş Aicardi-Goutières Sendromlu Çocuk Olgunun Sunumu** Mehmet Can Sezişli **PS-028 Twin to Twin Transfüzyon Sendromuna Bağlı Anemiye Yönelik Total Exchange Uygulanan Preterm Bebeğe Handerson'un Teorisi Temelinde Hemşirelik Bakımı** Esra Bozkurt **PS-029 Kolcaba'nın Konfor Kuramı ve Pediatri Hemşireliği** Dilara Şahin **PS-030 Kanser Tedavisi Alan Çocuklarda Semptom Kümeleri: Literatür Taraması** Meltem Gürcan **PS-031 Kanser Tanılı Çocuklarda Oral Mukozit Yönetimi: Bibliyometrik Bir İnceleme (Oral Mucositis Management in Children Diagnosed with Cancer: A Bibliometric Review)** Meryem Kutlu Gölbaşı **PS-032 Annelerde erken doğum sonu dönemde yetersiz algısını etkileyen faktörler** Duygu Vefikuluçay Yılmaz **PS-033 Ergenlerin Kronotip Özelliklerine Göre Ağrı Deneyimleri ve Hemşirelik Yaklaşımı** Sevinç Kardeş **PS-034 Emzirmenin Erken ve Plansız Kesilmesi ve Sonuçları** Esra Atak Şan **PS-035 Deprem Yaşamış Adölesanın Biyopsikososyal Değerlendirilmesi ve Hemşirelik Yaklaşımları: Kavramsal Bir Çerçeve** Elçin Doğan **PS-036 Öğrencilerin Terapötik İletişim Becerilerinin ve Stresle Baş Etme Davranışlarının Pediatri Hemşireliği Yeterliliklerine Etkisi** Yeliz Taşdelen **PS-037 Orem'in Öz Bakım Eksikliği Kuramı'na Göre Periton Diyaliz ve ECMO Destek Tedavisi Alan Çocuk Hastanın Hemşirelik Bakımı: Olgu Sunumu** Selay Deniz Konur **PS-038 Ekran süresi ile çocukluk çağı obezitesi arasındaki ilişki: Literatür incelemesi** Sinem Sedan **PS-039 Çocuk ve Ergenlerde Teknoloji Bağımlılığı: Pediatri Hemşireliği Perspektifi** Esra Aydın **PS-040 Topuk Kanı Testi: Çocuk Sağlığında Erken Tanının Hayati Rolü** Ümmügülsüm Kılıç

BİLİMSEL PROGRAM

07 Kasım 2025 Poster Sunumu	
11:00-11:50	**Poster Bildiri Oturumu 3** Dr. Öğr. Üyesi İsa Çelik, Dr. Öğr. Üyesi Emel Yürük
	PS-041 Tip 1 diyabet tanılı çocuklarda sürekli glikoz izlem cihazlarının etkisi Gülcan Avcı **PS-042 The effect of planned education to mothers of preterm newborns in neonatal intensive care unit on mother's selfconfidence** Eylül Emre Durmuş **PS-043 Emzirme Sürecinde Baba-Bebek Bağlanmasının Gizli Gücü** Aysu Buldum **PS-044 Astım Hastalığı Olan Çocuğun Roy Adaptasyon Modeline Göre Hemşirelik Bakımı** Selay Deniz Konur **PS-045 Çocuk Sağlığında Önleyici Bir Yaklaşım: Oyuncak Güvenliği** Egenaz Gülten Yaman **PS-046 Çocuk ve Adölesanlarda Besin Takviyesi Kullanımı: Tercih mi, Gereksinim mi?** Emel Aktaş **PS-047 Anne Sütü Başlangıcı ve Devamlılığını Etkileyen Faktör: Doğum Şekli** Emel Aktaş **PS-048 Hemşirelerin Çocuk İstismarı Ve İhmalini Bildirme Tutumları: Literatür Taraması** Gülsüm Akgün **PS-050 Işıklar hiç sönmüyor: Pediatrik yoğun bakımda sirkadiyen ritim bozukluğu ve deliryum ilişkisine hemşirelik yaklaşımı** Aysu Ümüş Özleşen **PS-051 Metakromatik Lökodistrofi (MLD) Tanılı Hematopoetik Kök Hücre Nakli Olan Bir Çocuğun Orem Öz-Bakım Eksikliği Kuramına Göre Hemşirelik Bakımı: Olgu Sunumu** Aylin Ayvacı **PS-052 Pediatrik Cerrahide Taburculuk Eğitimi ve Evde Bakımda Hemşirelik Uygulamaları** Dilara Keklik **PS-053 Engelli Çocukların Ebeveynlerinde Stresi Azaltmaya Yönelik Hemşirelik Stratejileri** Burcu Bakırlıoğlu **PS-054 Kronik Hastalığı Olan Çocukların Hastalığa Yönelik Tutum ve Umutlarının Ebeveyn Stresine Etkisi: Kuramsal Bir Yaklaşım** Nuray Caner **PS-055 İşte İşten Ayrılma: Pediatri Hemşirelerinde Sessiz İstifa** Vahide Çoban **PS-056 Yenidoğan Yoğun Bakımında Göçmen Ailelerle Etkileşimde Kültürel Yetkinlik: Eğitim, Müdahale Modelleri ve Bakım Kalitesine Etkisi** Uğur Polat **PS-057 Apendektomi Tanısı ile Çocuk Cerrahi Servisine Yatan Hastanın Roper Logan Tierney Hemşirelik Modeline Göre Değerlendirilmesi: Olgu Sunumu** Mehmet Alperen Turgut **PS-058 Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesinde Pnömoni Tanısı Alan Bir Bebeğe Orem'İn Öz Bakım Kuramı Doğrultusunda Uygulanan Hemşirelik Bakımı: Olgu Sunumu** Muazzez Kızıltepe

08 Kasım 2025	
10:00-16:00	**Tarsus Gezisi**

SÖZLÜ BİLDİRİLER

[SS-001]

Babalara Farklı Yöntemlerle Verilen Yenidoğan Temel Bakımı Eğitiminin Öz-Yeterlilik ve Baba Bebek Bağlanmasına Etkisi

Sevilay Ergün Arslanlı[1], Ayda Çelebioğlu[2]
[1]Çankırı Karatekin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi
[2]Mersin Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Aim: Bu araştırmada, farklı yöntemlerle babalara verilen yenidoğan temel bakımı eğitiminin babaların öz-yeterliliği ve baba bebek bağlanmasına etkisini belirlemek amaçlandı. Background: Yenidoğanın temel bakımı konusunda babanın düşük öz yeterliliği, bakım vermede baba katılımının azalmasına ve baba-bebek bağının zayıflamasına neden olmaktadır. Bu nedenle babaların yenidoğan bakımındaki yeterliliklerini geliştirmeyi amaçlayan eğitimsel müdahalelerin önemli olduğu düşünülmektedir. Yöntem: Araştırma, prospektif ön test-son test üç gruplu (1:1:1), randomize kontrollü deneysel düzende yapıldı. Verilerin özeti tanımlayıcı istatistiklerle yapıldı: kategorik değişkenler frekans ve yüzde olarak, sürekli değişkenler ise ortalama, standart sapma ve minimum-maksimum değerler olarak sunuldu. Grup homojenliği kategorik değişkenler için Pearson Ki-Kare testi veya Fisher'ın Exact Test, sürekli değişkenler için ise tek yönlü ANOVA kullanılarak değerlendirildi. Normalliği Shapiro-Wilk testi değerlendirdi. Pearson korelasyon analizi, sürekli değişkenler ile ölçüm aracı puanları arasındaki ilişkiyi inceledi. Gruplar arası farklılıklar tek yönlü ANOVA kullanılarak analiz edildi. Grup içi değişimler zaman içinde tekrarlanan ölçümler için tek yönlü ANOVA ile değerlendirildi. İki yönlü tekrarlanan ölçümlear için ANOVA, grup ve zamanın etkileşim etkilerini değerlendirdi. Bulgular: Yenidoğan bakım eğitimi sonrasında, baba öz yeterlilik düzeyi ve baba-bebek bağlanma düzeyleri hem web tabanlı ($p<0,05$) hem de yüz yüze ($p<0,05$) müdahale gruplarında kontrol grubuna göre anlamlı düzeyde artmıştır. Sonuç: Web tabanlı yenidoğan bakım eğitim programları, baba öz yeterliliğini ve baba-bebek bağlanmasını önemli ölçüde artırdığını göstermektedir. Bununla birlikte, web tabanlı eğitim, yenidoğan bakımında baba öz yeterliliğini artırmada en etkili yöntem iken, yüz yüze eğitim baba-bebek bağını güçlendirmede daha etkili olmuştur. Hemşireler, ebeler ve diğer sağlık profesyonelleri, babaların yenidoğan bakımındaki öz yeterliliklerini artırmak için web tabanlı eğitim programları düzenleyebilirler. Gelecekteki araştırmalar, bu konudaki kanıt tabanını daha da güçlendirmek için farklı kültürel bağlamlardan gelen farklı baba popülasyonlarını kapsamalıdır.

Anahtar Kelimeler: Yenidoğan, baba, özyeterlilik, baba bebek bağlanması, eğitim

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-002]

Yenidoğanlarda Sabitleyici Bantların Ciltte Kalma Süresinin Cilt Hasarı Üzerine Etkisinin Değerlendirilmesi: Randomize Kontrollü Çalışma

Kardelen Köroğlu, Berna Eren Fidancı
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Ankara

Amaç: Araştırma, yenidoğanlarda göğüs, abdominal ve alt esktremite bölgelerine ısı takibi için yapıştırılan propların sabitleyici bantlarının ciltte kalma süresi ile cilt hasarı arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır. Gereç-Yöntem: Araştırma, randomize kontrollü deneysel tasarımda, Ağustos-Aralık 2023 tarihleri arasında, Ankara'da bir eğitim ve araştırma hastanesinin yenidoğan yoğun bakım ünitesinde tedavi görmekte olan 37.-40. haftalar arası 60 yenidoğan ile yapılmıştır. Yenidoğanlar basit rastgele randomizasyon ile deney grubu (n=30) ve kontrol grubu (n=30) olarak atanmıştır. Deney grubunda sabitleyici bantların ciltte kalış süresi 2 saat, kontrol grubunda ise sabitleyici bantların ciltte kalış süresi klinik rutinde uygulanan 4 saat olarak uygulanmıştır. Sabitleyici bantlar ciltte üç farklı bölgeye yapıştırılmış ve saat yönünde değiştirilmiştir. Veriler, Yenidoğan Tanıtıcı Bilgi Formu, Yenidoğan Cilt Durum Değerlendirmesi Ölçeği (NSCS) ve Yenidoğan Cilt Risk Değerlendirme Ölçeği (NSRAS) kullanılarak toplanmıştır. Veri analizinde tanımlayıcı istatistikler, tekrarlı ANOVA, Pearson Korelasyon testi ve Pearson Ki Kare test istatistiklerinden faydalanılmıştır. $p<0,05$ düzeyi istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir. Araştırma için Üniversite etik kurulundan onay alınmış olup yenidoğanların ebeveynlerinden de onam alınmıştır. Bulgular: Araştırmada, cilde yapıştırılan ısı probu sabitleyici bantların ciltte kalış süresi kısaldıkça cilt hasarı oluşturma etkisinin azaldığı bulunmuştur ($p<0,05$).Yenidoğanların doğum kilosu ve gestasyon haftası ile NSRAS arasında anlamlı fark bulunmuş ($p<0,05$) ancak NSCS arasında anlamlı fark bulunamamıştır ($p>0,05$). Sonuç: Sonuç olarak araştırmada cilt üzerindeki sabitleyici bantların ciltte kalış süresi kısaldıkça cilt hasarı oluşturma etkisi azalmıştır. Hemşirelerin yenidoğanlarda takip ve tedavi amaçlı materyalleri sabitlemek için cilde yapıştırılan bantların ciltte kalış süresine dikkat etmesi önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Cilt Hasarı, Epidermis, Sabitleyici Bantlar, Yenidoğan, Yenidoğan Hemşiresi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-003]

Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi için Gürültü Önleme Standardının Geliştirilmesi ve Sağlık Profesyonellerinin Uyumu İle Yenidoğan Konforuna Etkisinin Belirlenmesi

Günay Arslan[1], Çağrı Çövener Özçelik[2]
[1]Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Ana Bilim Dalı, İstanbul
[2]Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fkültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İstanbul

ÖZET
Amaç: Araştırma, yenidoğan yoğun bakım ünitelerinde ortak bir dil oluşturulması ve her çalışanın bu doğrultuda hareket etmesi için yenidoğan yoğun bakım ünitelerine özgü bir gürültü önleme standartının geliştirilmesi amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Tek grupta ön test-son test tasarımında yarı deneysel olarak gerekleştiririlen araştırmanın evrenini yenidoğan yoğun bakım ünitesinde görevli sağlık profesyonelleri (Hemşire, Hekim ve Ebeler) oluşturmuştur (n=42) ile 26 yenidoğan oluşturmuştur. Araştırmada üniteye özgü gürültü önleme standartı geliştirilmiş; konuyla ilgili eğitim verilmiş ve küvözlere gürültü kontrol cihazı yerleştirilmiştir. Eğitim öncesi ve sonrası gürültü önleme standartına uyum değerlendirilmiştir. Planlı ve plansız saatlerde gürültü seviyesi, nedeni ve cihazı uyarı veren küvöz de bulunan yenidoğanın yaşam bulguları ve konfor düzeyi kayıt edilmiştir. Sağlık profesyonelleri ise standarda uyum açısından araştırmacı ve yardımcı araştırmacı tarafından birbirlerinden bağımsız olarak değerlendirilmiştir. Bulgular: Çalışmanın bulgularına göre sağlık profesyonellerinin eğitim öncesi ve eğitim sonrası standarda uyum puanları arasında istatistiksel olarak ileri derecede anlamlı bir fark olduğu görülmektedir (p0,05) ancak ortalama değerlerde düşüş görülmüştür. Plansız ölçümlerde ise eğitim sonrası 2 ünitedeki standarta uyum arttığı ve gürültü azaldığı için yenidoğan fizyolojik parametreleri ve konforu olumlu yönde etkilendiği saptanmıştır. Sonuç: Bu çalışmada sağlık profesyonelleri için gürültü önleme standardı geliştirilmiş; standartın uygulanışı ve gürültü hakkında eğitim verilerek standarda uyum arttırılmış ve gürültü azaltmıştır.

Anahtar Kelimeler: yenidogan, gürültü, yogun bakim, standart

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-004]

Yenidoğan Yoğun Bakım Hemşirelerinin Besleyici Olmayan Emme Konusunda Bilgi Düzeyleri ve Uygulamaları

Ferda Özgökce[1], Bahise Aydın[2]
[1]Prof. Dr. Cemil Taşçıoğlu Şehir Hastanesi, Çocuk Yoğun Bakım Ünitesi, İstanbul/Türkiye
[2]İzmir Ekonomi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İzmir / Türkiye

Giriş-Amaç: Besleyici olmayan emme, emzik, parmak veya boşaltılmış meme kullanılarak gerçekleştirilen, bebeğin emme becerilerini destekleyen ve oral beslenme performansını değerlendirmeye katkı sağlayan bir yöntemdir. Besleyici olmayan emmenin bebekler üzerindeki olumlu etkileri göz önüne bulundurulduğunda, bu uygulamanın yenidoğan yoğun bakım ünitelerinde hemşirelik bakımına entegre edilmesi olumlu klinik sonuçlar sağlayabilmektedir. Hemşirelerin besleyici olmayan emme konusundaki bilgi ve uygulamalarını inceleyen sınırlı sayıda araştırma bulunması nedeniyle bu çalışma yapılmıştır. Yöntem: Tanımlayıcı, karşılaştırmalı, kesitsel ve korelasyonel türde tasarlanan bu çalışma, İstanbul'da yenidoğan yoğun bakım ünitesine sahip hastanelerde görev yapan 154 yenidoğan yoğun bakım hemşiresi ile gerçekleştirilmiştir. Veriler, araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda geliştirilen "Yenidoğan Yoğun Bakım Hemşirelerinin Besleyici Olmayan Emmeye Yönelik Bilgi ve Uygulamaları Soru Formu" kullanılarak Ağustos-Ekim 2024 tarihleri arasında toplanmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler (sayı, yüzde, ortalama ± standart sapma) ve karşılaştırmalı testler (bağımsız gruplarda t-testi, ANOVA) kullanılmıştır. Bulgular: Hemşirelerin yaş ortalaması 28.07±5.688 yıl olup, %85.1'i lisans mezunudur. Yenidoğan yoğun bakım hemşirelerinin besleyici olmayan emme bilgi puan ortalaması 19.46±6.144'tür (puan aralığı 0-27). Hemşirelerin %64.3'ünün bakımda besleyici olmayan emme yöntemi uyguladığı bulunmuştur. Hemşirelerin %84.4'ünün emzik ve biberon kullandığı, %62'sinin bebeği anne memesine yerleştirdiği ve %90.3'ünün parmak ile oral uyaran verdiği belirlenmiştir. Hemşirelerin besleyici olmayan emme bilgi puan ortalamaları ile yaş, eğitim düzeyi ve emzirme eğitimi alma durumlarının yanı sıra besleyici olmayan emmeye yönelik uygulamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde fark olduğu saptanmıştır ($p<0.05$). Sonuç: Hemşirelerin besleyici olmayan emme konusunda orta düzeyde bilgiye sahip oldukları, ancak klinik uygulamalarının yeterli düzeyde olmadığı tespit edilmiştir. Bu nedenle yenidoğan yoğun bakım ünitelerinde çalışan hemşirelerin besleyici olmayan emme konusunda farkındalık, uygulama ve değerlendirme becerilerini geliştirmek amacıyla eğitim programlarının düzenlenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yenidoğan, hemşire, yenidoğan yoğun bakım, bilgi, uygulama

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-005]

Yenidoğan yoğun bakım ünitesinde yatan prematüre bebeklere uygulanan erken müdahalenin konfor ve gelişime etkisi: Randomize kontrollü çalışma

Funda Güler[1], Hüsniye Çalışır[2]
[1]Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Uygulama ve Araştırma Hastanesi
[2]Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Çocuk sağlığı ve hastalıkları hemşireliği anabilimdalı

Özet
Amaç: Bu çalışma yenidoğan yoğun bakım ünitesinde yatan prematüre bebeklerde, şefkatli dokunma ile birlikte ninni söylemenin erken dönemde konfora ve sonrasında gelişimsel destek programı uygulamanın gelişime etkisini değerlendirmek amacıyla yapıldı. Gereç-Yöntem: Randomize kontrollü deneysel desen kullanıldı. Örneklemi yenidoğan yoğun bakım ünitesinde yatan 57 prematüre bebek oluşturdu. Prematüre bebekler rasgele seçme yöntemi ile müdahale grubu (n = 27) ve kontrol grubuna (n = 30) ayrıldı. Müdahale grubundaki bebeklere annesi tarafından ninni söylendi, şefkatli dokunuldu ve üç ay süre ile gelişimsel destek programı uygulandı. Kontrol grubuna rutin bakım uygulandı. Bebeklerin konforu ve gelişimleri değerlendirildi. Veriler, Ki-kare testi, Student t-testi, tek yönlü varyans analizi, Mann-Whitney U testi, bağımlı gruplarda t testi ve Wilcoxon işaretli sıralar testi ile analiz edildi. Bulgular: Müdahale grubunun konfor puanları kontrol grubuna göre daha iyiydi ($p<.05$). Müdahale grubundaki bebeklerin birinci ayda sosyal duygusal gelişim, alıcı ve ifade edici dil becerisi, bilişsel beceri ve küçük kas becerisini; ikinci ayda alıcı dil becerisi ve üçüncü ayda bilişsel beceriyi yapanlar, kontrol grubuna göre istatistiksel olarak daha fazlaydı ($p<.05$). Sonuç: Ninni söyleme ve şefkatli dokunma, prematüre bebeklerin konforunun artmasına ve gelişimsel destekleme programı sosyal duygusal gelişim, dil gelişimi ve bilişsel gelişime olumlu etki gösterdi.

Anahtar Kelimeler: Bebek gelişimi, Erken müdahale, Hasta konforu, Hemşirelik bakımı, Prematüre bebekler

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-006]

Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesindeki Prematüre Bebeklere Bakım Sonrası Uygulanan Pozisyonun Yenidoğan Konfor Düzeyine Etkisi

Kardelen Köroğlu[1], Berna Eren Fidancı[1], Dilek Yıldız[1], Belma Saygılı Karagöl[2]
[1]Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Ankara
[2]Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Tıp Fakültesi, Neonatoloji Bilim Dalı, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı, Ankara

Amaç: Araştırma, yenidoğan yoğun bakım ünitesinde (YYBÜ) izlenen prematüre bebeklere bakım sonrası verilen farklı pozisyonların konfor düzeyine etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Gereç-Yöntem: Araştırma, deneysel tasarımda, Ankara'nın bir eğitim ve araştırma hastanesinin YYBÜ'sünde 34–37. gestasyon haftasındaki 50 prematüre bebek ile gerçekleştirilmiştir. Veriler, Prematüre Tanıtıcı Bilgi Formu, Prematüre Pozisyon-Konfor İzlem Formu ve Prematüre Bebek Konfor Ölçeği (PBKÖ) kullanılarak toplanmıştır. Her bebeğe hemşirelik bakımı sonrası sırasıyla sırtüstü, sağ yan, sol yan ve yüzüstü pozisyon verilmiş; her pozisyonda 1., 5. ve 15. dakikalarda PBKÖ puanları kaydedilmiştir. Veriler SPSS 26.0 programında analiz edilmiş, pozisyon ve zaman değişkenleri Tekrarlı ANOVA testi ile, iki gruplu değişkenler t testiyle, çok gruplu değişkenler ise tek yönlü ANOVA testiyle değerlendirilmiştir ($p<0.05$). Bulgular: Çalışmaya alınan bebeklerin ortalama doğum kilosu 2893,8±2203,7 g, postnatal yaşı 6,44±4,41 gündür. Konfor puanları zaman içinde tüm pozisyonlarda anlamlı değişim göstermiştir ($p=0,000$). En düşük PBKÖ puanları yüzüstü (10,25±0,82) ve sağ yan (11,23±1,90) pozisyonlarında saptanmıştır; bu pozisyonlar en yüksek konfor düzeyini temsil etmektedir. Sırtüstü (19,11±1,91) ve sol yan (19,67±1,41) pozisyonlarda konfor puanları daha yüksektir, yani bebekler bu pozisyonlarda daha az konforludur. Postnatal yaşı 7 gün ve üzeri olan bebeklerin özellikle sırtüstü ve sol yan pozisyonlarda daha düşük konfora sahip olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$). Doğum şekline göre analizlerde, sezaryenle doğan bebeklerin sağ yan ve yüzüstü pozisyonlarda konfor düzeylerinin anlamlı biçimde düşük olduğu görülmüştür. Orogastrik sonda bulunan bebekler sırtüstü pozisyonda daha az konforluyken, intravenöz mayi desteği alan bebekler tüm pozisyonlarda daha yüksek konfor göstermiştir. Sonuç: Prematüre bebeklerde yüzüstü ve sağ yan pozisyonların konforu artırdığı, sırtüstü ve sol yan pozisyonların ise daha düşük konforla ilişkili olduğu belirlenmiştir. Bulgular, yenidoğan hemşirelerinin gelişimsel destekleyici bakım kapsamında uygun pozisyonlamaya önem vermeleri gerektiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Gelişimsel Destekleyici Bakım, Konfor, Pozisyonlama, Prematüre, Yenidoğan Hemşiresi

[SS-007]

Yenidoğan Yoğun Bakımda Bebeği Yatan Annelerin Algıladıkları Sosyal Destek, Sağlık Bakım Memnuniyeti ve Doğum Sonu Depresyonun Emzirme Üzerine Etkisi

Fatmanur Çalık, Gizem Kerimoğlu Yıldız
Mustafa Kemal Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Hatay

Bu araştırma, yenidoğan yoğun bakım ünitesinde bebeği yatan annelerin emzirme öz-yeterlilikleri, emzirme başarıları, algıladıkları sosyal destek, sağlık bakım memnuniyetleri ve doğum sonrası depresyon düzeylerini belirlemek ve bu değişkenlerin emzirme üzerine etkilerini incelemek amacıyla tanımlayıcı ve ilişki arayıcı desende gerçekleştirildi. Araştırmanın evrenini, Hatay Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde yenidoğan yoğun bakımda tedavi gören anneler oluşturdu. Araştırmanın örneklemi yenidoğan yoğun bakım ünitesinde bebeği tedavi gören, araştırmaya alınma kriterlerine uyan ve katılmaya gönüllü olan 167 anneden oluştu. Verilerin toplanmasında LATCH Emzirme Değerlendirme Ölçeği, Emzirme Öz-Yeterlilik Ölçeği–Kısa Form, Edinburg Doğum Sonu Depresyon Ölçeği, Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği ve PedsQL Sağlık Bakım Memnuniyeti Ölçeği kullanıldı. Yapılan analizler sonucunda, emzirme öz-yeterliliği ile LATCH puanları arasında güçlü bir pozitif ilişki olduğunu gösterdi. Depresyon düzeyi ile emzirme başarı ve öz-yeterliliği arasında negatif yönde; algılanan sosyal destek ile orta düzeyde pozitif ilişkiler belirlendi. Sağlık bakım memnuniyeti, emzirme öz-yeterliliğiyle anlamlı ilişki gösterirken LATCH puanlarıyla anlamlı bir ilişki göstermedi. Doğum sonrası depresyonun ve emzirme başlangıcının geç olmasının negatif olmak üzere, sosyal desteğin, önceki emzirme deneyimlerinin, sağlık sorununa sahip olmanın emzirme özyeterliliği üzerine etkili olduğu bulundu. Bebeğin erkek olmasının, gebelikler arası sürenin negatif olmak üzere, sosyal desteğin, önceki emzirme deneyimlerinin, emzirmeye erken başlamanın, aylık gelirin, düşük sayısının ve sahip olunan çocuk sayısının emzirme başarısı üzerine etkili olduğu bulundu. Araştırma bulgularına dayanarak, hemşirelerin yenidoğan yoğun bakım ünitesinde bebeği tedavi gören annelere yönelik bireyselleştirilmiş emzirme danışmanlığı programları geliştirmeleri; doğum sonrası dönemde annelerin psikolojik durumlarını değerlendirmeleri ve gerektiğinde profesyonel destek için yönlendirmeleri; annelerin önceki emzirme deneyimlerini göz önünde bulundurarak olumsuz deneyimi olan annelere özel destek sunmaları; sağlık bakım süreçlerinde empatik ve güven temelli yaklaşımlar benimsemeleri; sosyal destek ağlarını güçlendirmeleri konusunda annelere rehberlik etmeleri ve genel olarak annelerin emzirme sürecine yönelik motivasyonlarını artırmaya yönelik uygulamaları hayata geçirmeleri önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Algılanan Sosyal Destek, Doğum Sonu Depresyon, Emzirme Başarısı, Emzirme Öz-yeterliliği, Sağlık Bakım Memnuniyeti

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-008]

Yenidoğan Yoğun Bakım Hemşirelerinde Empati ve Palyatif Bakım Tutumları Arasındaki İlişki: Yapısal Eşitlik Modellemesi

Nazlıcan Bolat Bolat Kayalak, Dilek Konukbay
Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gülhane Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Ankara, Türkiye

Giriş: Yenidoğan yoğun bakım ünitesinde palyatif bakım veren hemşirelerin, empati düzeyleri ve palyatif bakıma yönelik tutumları bakım kalitesini doğrudan etkileyen faktörlerdendir. Amaç: Bu çalışma, yenidoğan yoğun bakım ünitesinde çalışan hemşirelerin empati düzeyleri ile palyatif bakıma yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Yöntem: Tanımlayıcı kesitsel tipteki bu çalışma Şubat-Haziran 2025 tarihlerinde Türkiye genelinde en az 1 yıl deneyimli yenidoğan hemşireleri ile çevrim içi anket aracılığıyla yürütülmüştür. Veri toplama araçları olarak sosyodemografik soru formu, Jefferson Empati Ölçeği ve Yenidoğan Palyatif Bakım Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Bulgular: Çalışmaya katılan hemşirelerin yaş ortalaması 30,67±5,70 (min:19-max:52), yenidoğan yoğun bakım ünitesinde çalışma süresi 5,49±4,5 (min:1,00-max:34,00)'dür. %94,1'i kadın, % 58,7'si evli, %44,9 'u çocuk sahibi ve %71,5'i lisans mezunudur. Jefferson Empati Ölçeği toplam puan ortalaması 102,49 ±15,48 (min:58,00-max:138,00)'dur. Empati düzeyi ile palyatif bakım tutum alt boyutlarından organizasyon (p<0,001) ve klinik (p=0,007) arasında istatistiksel olarak anlamlı pozitif ilişki bulunmuştur. Empati puanındaki her bir puanlık artış, organizasyon puanını 0,012 puan, klinik puanını ise 0,011 puan artırmaktadır. Yenidoğan Palyatif Bakım Tutum Ölçeği alt boyutlarının puan ortalamaları sırasıyla; organizasyon 3,49±0,93, kaynaklar 3,06±0,94 ve klinik 3,29±1,07 olarak belirlenmiştir. Hemşirelerin cinsiyet (p=0,002), yenidoğan yoğun bakım ünitesinde çalışmaktan memnuniyet durumu (p=0,002), palyatif bakım eğitimi alma (p=0,004), empati kavramına ilişkin bilgi düzeyini (p=0,026) ve palyatif bakım konusundaki bilgi düzeyini yeterli bulma (p=0,009) ile empati düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır. Sonuç: Bu çalışmada, yenidoğan yoğun bakım ünitesinde çalışan hemşirelerin empati düzeylerinin yüksek, palyatif bakıma yönelik tutumlarının ise orta düzeyde olumlu olduğu belirlenmiştir. Hemşirelerin empati düzeyindeki artış palyatif bakıma ilişkin tutumlarını olumlu yönde etkilemektedir. Bu doğrultuda, empatiyi geliştirmeye yönelik eğitim ve destek programlarının palyatif bakım uygulamalarının niteliğini artırmada önemli bir katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Empati, Palyatif Bakım, Yenidoğan, Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi, Hemşire

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-009]

Ağrısız Bir Göz Muayenesi Mümkün mü? Beyaz Gürültü ve Kundaklamanın Sağlıklı Term Yenidoğanlarda Ağrı ve Fizyolojik Parametreler Üzerine Etkisi: Randomize Kontrollü Bir Çalışma

Sultan Güner Başara[1], Hüsniye Çalışır[2], Emel Bahadır Arsu[3], Özdemir Özdemir[3]
[1]Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Erbaa Sağlık Bilimleri Fakültesi
[2]Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi
[3]Ankara Bilkent Şehir Hastanesi Kadın Doğum Hastanesi Yenidoğan Ünitesi

Giriş: Görme bozukluğunun taranması ve erken tanılanması amacıyla yapılan göz muayenesi bebekler için ağrılı ve streslidir. Göz muayeneleri sırasında ağrının kontrol altına alınmasında analjezik ajanlar etkili bir yaklaşım olarak değerlendirilse de advers etkilerde artışa yol açmadan en etkili ve güvenli müdahale kombinasyonu hâlen belirlenememiştir Amaç: Taburculuk sonrası göz muayenesi yapılan term doğan bebeklerde beyaz gürültü ve kundaklamanın ağrı, kalp hızı ve oksijen satürasyonuna etkisini değerlendirmek amacıyla yapıldı. Materyal-Metod: Randomize kontrollü deneysel bu çalışma göz polikliniğine göz taraması için gelen postpartum 30-36. günlük term doğan bebeklerde yapıldı. Örnekleme beyaz gürültü grubu (n=30), kundaklama grubu (n=30), beyaz gürültü+kundaklama grubu (n=30) dan oluşan üç müdahale grubu ve bir kontrol grubu (n= 30) olmak üzere 120 term bebek alındı. Veriler klinik hemşiresi tarafından göz muayenesi öncesi, muayenenin 30.saniyesi ve muayene biter bitmez toplandı. Verilerin toplanmasında Prematüre Bebek Ağrı Profili (PİPP) ölçeği ve pulse-oksimetre kullanıldı. Bulgular: Müdahale ve kontrol grupları arasında ağrı puanı, kalp hızı ve oksijen satürasyonu (SpO2) açısından istatistiksel olarak anlamlı fark yoktu ($p>0.05$). Tüm gruplarda göz muayenesi sonrası ağrı puanı ve kalp hızı muayene öncesine göre daha yüksek, SpO2 değerleri daha düşüktü ($p<0,001$). Sonuç: Bu çalışmada göz muayenesi işlemi sırasında kundaklama + beyaz gürültü, beyaz gürültü ve kundaklamanın bebeklerin ağrısını azaltmaya, kalp hızını ve oksijen satürasyonu değerlerini iyileştirmeye etkisi yoktu. Araştırma bulguları, sağlıklı zamanında doğmuş bebeklerde detaylı göz muayenesi sırasında ağrıyı daha etkili şekilde yönetebilmek için yeni ve daha güçlü stratejilerin geliştirilmesine ihtiyaç olduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ağrı yönetimi, beyaz gürültü. göz muayenesi, kundaklama, sağlıklı term bebek

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-010]

Cenin Pozisyonlarının Topuk Kanı Alma İşleminde Yenidoğanların Ağrı, Konfor, Kalp Tepe Atımı ve Oksijen Satürasyonuna Etkisi

Büşra Önner[1], Vildan Apaydın Cırık[2]
[1]Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Bilim Dalı Yüksek Lisans Mezunu, Karaman/TÜRKİYE
[2]Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Karaman/TÜRKİYE

Bu çalışma supine, lateral ve prone cenin pozisyonlarının topuk kanı alma işleminde yenidoğanların ağrı, konfor, kalp tepe atımı ve oksijen satürasyonuna etkisini belirlemek amacıyla randomize deneysel paralel bir çalışma yöntemiyle yapılmıştır. Çalışma, 10 Ekim – 10 Aralık 2023 tarihleri arasında 120 yenidoğanla Karaman Eğitim ve Araştırma Hastanesi Bebek İzlem Biriminde yürütülmüştür. Veriler, "Yenidoğan Tanıtım Formu, Fizyolojik Ölçüm Formu, Yenidoğan Bebek Ağrı Ölçeği ve Yenidoğan Konfor Davranış Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. Veriler tanımlayıcı istatistikler, One Way ANOVA, Tekrarlı ölçümlerde ANOVA, Ki kare testi, Cohen Kappa Analizi, Spearman Korelasyon Analiziyle değerlendirilmiştir. Prone cenin pozisyondaki yenidoğanlar da topuk kanı alımı sırası ve sonrasında diğer gruplara göre kalp tepe atımları sayısının daha yüksek olduğu ve oksijen satürasyonu değerinin daha düşük olduğu ($p<0,05$) saptanmıştır. Lateral, supine ve prone cenin pozisyonlarının ağrı, distresi azaltmada ve konforu artırmada etkili olduğu belirlenmiştir. Lateral cenin pozisyonunun proneye göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farkla ağrı ve distres ortalamalarını azaltmada etkili olduğu ($p<0,05$) saptanmıştır. Prone cenin pozisyonun da konfor puan ortalamalarının en yüksek olduğu, lateral cenin pozisyonunda konfor puan ortalamalarının en düşük olduğu ($p<0,05$) belirlenmiştir. Sonuç olarak bu çalışmada, lateral cenin pozisyonunun kalp tepe atımı, oksijen satürasyonu, ağrı, distres ve konfor değerleri üzerinde anlamlı etkileri olduğu saptanmıştır. Bu doğrultuda, hemşirelere lateral cenin pozisyonu hakkında eğitimlerin verilmesi ve uygulamada kullanılması önerilmektedir. Anahtar Sözcükler: Ağrı; Cenin Pozisyonu; Konfor; Pediatri Hemşiresi; Topuk Kanı; Yenidoğan.
Not: Bu araştırma Büşra ÖNNER'in Yüksek Lisans tez çalışmasıdır ve Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü tarafından desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Sözcükler: Ağrı, Cenin Pozisyonu, Konfor, Pediatri Hemşiresi, Yenidoğan

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-011]

Yenidoğanlarda Topuk Kanı Alma İşlemi Sırasında Sarmalamanın ve Anne Tarafından Uygulanan Yakson Terapinin Ağrı, Ağlama Süresi ve İşlem Süresine Etkisi

Aslıhan Hacısalihoğlu[1], Birsen Mutlu[2]
[1]Çukurova Üniversitesi
[2]İstanbul Üniversitesi- Cerrahpaşa

Giriş: Yaşamının ilk günlerinden itibaren ağrılı girişimlere maruz kalan yenidoğanların yaşadığı ağrının etkili ve güvenilir uygulamalarla azaltılması gerekmektedir. Yakson terapi ve sarmalama bu amaçla kullanılan farmakolojik olmayan yöntemlerdendir. Ancak miadında doğan yenidoğanlarda topuk kanı alınmasına bağlı yaşanan ağrıyı azaltmada, anne tarafından uygulanan Yakson terapinin etkisini inceleyen araştırmaya rastlanmamıştır. Amaç: Araştırma topuk kanı alma işlemi sırasında sarmalamanın ve anne tarafından uygulanan şefkatli dokunmanın yenidoğanın ağrı, ağlama süresi ve işlem süresine etkisini incelemek amacıyla randomize kontrollü deneysel olarak yapıldı. Yöntem: Araştırmanın evrenini vajinal yolla doğum yapan anneler ve bebekleri oluşturdu. Veri toplama öncesinde gerekli etik kurul ve kurum izinleri alındı. Yenidoğanlar randomize olarak üç gruba atandı: Yakson grubu (n=16), sarmalama grubu (n=16), kontrol grubu (n=16). Yakson ve sarmalama gruplarında topuk kanı alma işleminden 10 dk öncesinden 5 dk sonrasına kadar non-farmakolojik girişim uygulandı. Tüm gruplarda anne bebeğinin yanındaydı. Veri toplamada Anne ve Bebek Bilgi Formu, Uygulama Gözlem Formu ve Yenidoğan Bebek Ağrı Ölçeği (NIPS) kullanıldı. Veriler, Shapiro Wilks normal dağılıma uygunluk testi, Kruskal Wallis H Testi, Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi, ki-kare ve Friedman testi kullanılarak analiz edildi. Bulgular: Yakson terapi grubunun topuk kanı alma işleminden 1 dk sonra, sarmalama grubunun işlem sırasında ve 5 dakika sonra ağrısı en düşüktü. Ancak gruplar arasında ağrı skorları ($p>0.05$) ve ağlama süresi ($H=3.149$; $p=0.207$) açısından anlamlı fark yoktu. İşlem süresinin kontrol grubunda anlamlı düzeyde daha uzun olduğu bulundu ($H=10.331$; $p=0.006$). Sonuç: Topuk kanı alma sırasında yenidoğanlara uygulanan sarmalama ve annenin şefkatli dokunmasının işlem sırasındaki ağrı ve fizyolojik parametreleri etkilemediği, sarmalama ve şefkatli dokunma grubunda işlem süresinin daha kısa olduğu sonucuna varıldı. Araştırmaya her ne kadar ayağa kalkmasında sakınca olmayan anneler alınmış olsa da doğum sonrası erken dönemde annelerin ağrısı olabilmektedir. Bu durum annenin enerji aktarımını ve Yakson terapi grubunun sonuçlarını etkilemiş olabilir. Bundan sonraki araştırmalarda annelerin kendini nasıl hissettiğinin değerlendirilmesi önerilir.

Anahtar Kelimeler: yenidoğan, ağrı, sarmalama, şefkatli dokunma, topuk kanı alma

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-012]

Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesinde Çalışan Hemşire ve Hekimlerin Güvenli Transport Algoritması ve TRIPS Kullanımının Transport Bilgi Düzeyine Etkisi

Yeliz Elif Gündüz[1], Beste Özgüven Öztornacı[2]
[1]İstanbul Atlas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Ana Bilim Dalı, İstanbul
[2]İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Ana Bilim Dalı, İzmir

Giriş-Amaç: Yenidoğan bebeklerin gereksinim duydukları bakımı alabilmeleri için farklı merkezlere sevk edilmesi gerekebilmektedir. Bebek ölüm oranlarının azaltılması için yenidoğan transportunun kalitesinin artırılması önemlidir. Bu çalışma yenidoğan yoğun bakım ünitesinde çalışan hemşire ve hekimlerin transport algoritması ve TRIPS (Fizyolojik Stabilite Risk İndeksi) kullanımının bilgi düzeyine etkisini incelemek amacıyla yapılmıştır. **Yöntem:** Yarı deneysel türdeki bu çalışmada, Haziran 2022- Kasım 2023 tarihleri arasında İzmir'de bir eğitim ve araştırma Hastanesi'nde yenidoğan yoğun bakım ünitesinde çalışan 72 hemşire ve 28 hekim ile toplamda 100 gönüllü ile çalışılmıştır. Çalışmada, veri toplamak amacıyla araştırmacının hazırladığı ve uzman görüşleri alınmış olan 33 sorudan oluşan "Yenidoğanlarda Transport ile İlgili Bilgi Düzeyi Belirleme Formu" kullanılmıştır. Katılımcıların ulaşabileceği yerlere araştırmacı tarafından hazırlanan ve uzman görüşleri alınan 10 basamaktan oluşan "Güvenli Transport Algoritması" ve TRIPS asılmış ve sözel olarak anlatılmıştır. Veriler, "Yenidoğanlarda Transport ile İlgili Bilgi Düzeyi Belirleme Formu" ile eğitim öncesi ve sonrası olarak toplanmıştır. Çalışma için etik kurul izni, kurum izinleri ve İl Sağlık Müdürlüğü izni alınmıştır. **Bulgular:** Araştırmada yer alan katılımcıların %72'sinin 24-30 yaş aralığında olduğu, %79'unun kadın olduğu, %85'inin lisans mezunu olduğu, %35'inin yenidoğan yoğun bakımda çalışma süresinin 0-1 yıl olduğu, %78'inin daha önce transport eğitimi almadığı buna karşın %97'sinin bir yenidoğan transportuna eşlik ettiği ve transport sırasında %11'inin sorun yaşadığı belirlenmiştir. Katılımcıların %96'sının transport eğitimi almak istediği belirlenmiştir. Hemşire ve hekimlerin yenidoğan transportuna yönelik eğitim öncesi test puan ortalamaları 20,86 ve eğitim sonrası test puan ortalamaları 28,48 olarak saptanmıştır. Ön test ve son test puanları arasında anlamlı farklılık olduğu bulunmuştur ($p<0,05$). **Sonuç:** Bulgular incelendiğinde eğitim öncesi hemşire ve hekimlerin yenidoğan transportu ile ilgili bilgi düzeylerinin yeterli olmadığı belirlenmiştir. Verilen transport eğitiminin hemşire ve hekimlerin bilgi düzeyinde anlamlı artış sağladığı saptanmıştır. Yenidoğan yoğun bakımda çalışan sağlık profesyonellerine belirli aralıklar ile verilecek eğitimler sonrasında bilgi düzeylerinin artacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Hemşireliği, Yenidoğan, Transport, Eğitim

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-014]

Term Bebeklerde İki Farklı Sırayla Uygulanan Sarmalama Küvet Banyosunun Stres Düzeyi Ve Fizyolojik Parametrelere Etkisi

Ayşe Dilan Koçak[1], Sevil İnal[2]
[1]Sarıyer Hamidiye Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İstanbul
[2]İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Anabilim Dalı, İstanbul

Amaç: Araştırma term bebeklerde, iki farklı sırayla uygulanan sarmalama küvet banyosunun stres düzeyi ve fizyolojik parametrelere etkisini belirlemek amacıyla yapıldı. **Tasarım ve Yöntemler:** 18 Temmuz-20 Eylül 2023 tarihleri arasında İstanbul'da bir Eğitim ve Araştırma Hastanesinde doğan ve örneklem seçim kriterlerine uyan 104 term bebek araştırmanın örneklemini oluşturdu. Bebekler randomize olarak iki gruba ayrıldı. Grup 1'deki bebeklerin (n=52) önce başı sonra gövdesi, Grup 2'deki bebeklerin (n=52) önce gövdesi sonra başı sarmalama küvet banyosu ile doğumdan 24 saat sonra yıkandı. Bebeklerin stres düzeyleri işlem öncesi, sırası ve sonrası, fizyolojik parametreler işlem öncesi ve sonrası değerlendirildi. **Bulgular:** Bebeklerin işlem öncesi stres düzeyleri ve fizyolojik parametreleri gruplara göre benzerken (p>0,05), Grup 1'deki bebeklerin işlem sırasındaki (5,62±1,43) ve sonrasındaki stres düzeylerinin (2,52±1,11) Grup 2'deki bebeklerden (İşlem sırası: 3,67±1,31) (işlem sonrası: 1,02±1,23) anlamlı ölçüde yüksek (p<0,001), sakinleşme sürelerinin (Grup 1: 6,88±2,92; Grup 2: 4,31±1,55 dk) anlamlı ölçüde uzun olduğu belirlendi (p<0,001). Ayrıca Grup 1'deki bebeklerin işlem sonrası vücut sıcaklığı ortalamalarının (hemen sonra: 35,63 ± 0,28 / 1. dk.: 35,86±0,35 / 5. dk.: 36,03±0,27 / 15. dk.: 36,28±0,25 / 30. dk.: 36,36±0,25) Grup 2'deki bebeklerden (hemen sonra: 36,01±0,21 / 1. dk.: 36,29±0,27 / 5. dk.:36,36±0,25 / 15. dk.:36,43±0,23 / 30. dk.:36,52±0,21) (p<0,001), ve O2 satürasyon düzeylerinin, anlamlı ölçüde düşük (Grup 1: 98,90±1,01, Grup 2: 99,25±0,68) (p=0,044) işlem sonrası kalp atım hızlarının anlamlı ölçüde yüksek (p=0,001) olduğu belirlendi. Grup 2'deki bebeklerin Grup 1'den farklı olarak, işlem sonrası stres düzeyleri, vücut sıcaklığı, kalp atım hızı ve O2 satürasyon düzeylerinin işlem öncesine benzer olduğu belirlendi (p>0,05). **Sonuç:** Bebek banyosu sırasında başın sona bırakılması, bebeklerin daha az stres yaşamalarına, daha çabuk sakinleşmelerine, vücut sıcaklıklarının ve O2 satürasyonlarının daha az düşmesine, kalp atım hızlarının daha az yükselmesine katkı sağlamaktadır. Küvet banyo uygulamasında başın sona bırakılması önerilmiştir (RCT ID: NCT06166485).

Anahtar Kelimeler: Bebek banyosu, Banyo uygulama sırası, Stres Düzeyi, Sakinleşme süresi, Fizyolojik parametreler

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-015]

Kemoterapi Alan Çocuklarda Sumağın Oral Mukoziti Önleme Üzerine Etkisi

Büşra Sema Altunsuyu[1], Ulviye Günay[2]
[1]İnönü Üniversitesi Turgut Özal Tıp Merkezi Çocuk Kemik İliği Nakil Ünitesi, Malatya
[2]İnönü Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ABD, Malatya

KEMOTERAPİ ALAN ÇOCUKLARDA SUMAĞIN ORAL MUKOZİTİ ÖNLEME ÜZERİNE ETKİSİ
Büşra Sema ALTUNSUYU1, Ulviye GÜNAY2
1 İnönü Üniversitesi Turgut Özal Tıp Merkezi Çocuk Kemik İliği Nakil Ünitesi, Malatya
2 İnönü Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ABD, Malatya
Amaç: Araştırma, kemoterapi alan çocuklarda sumağın oral mukoziti önleme üzerine etkisini incelenmek amacıyla yapılmıştır. Materyal-Metod: Araştırma, üçlü kör, plasebo kontrollü, randomize deneysel tasarımda yürütülmüştür. Eylül 2023-Şubat 2025 tarihleri arasında İnönü Üniversitesi Turgut Özal Tıp Merkezi Çocuk Onkoloji-Hematoloji ve Çocuk Kemik İliği Nakil Kliniklerinde veriler toplandı. Çalışma, sumaklı gargara uygulanan müdahale grubu (n=27) ile plasebo-su gargara uygulanan kontrol grubu (n=25) olmak üzere toplam 52 çocukla tamamlandı. Verilerin toplanmasında Kişisel Tanıtıcı Bilgi Formu, DSÖ-OTS, chIMES ve ABUTÇ kullanılmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, ki-kare, bağımsız gruplarda t testi, Mann-Whitney U testi, Varyans analizi (ileri analiz olarak Bonferroni), Friedman Testi (ileri analiz olarak Wilcoxon testi) kullanıldı. Bulgular: Sumaklı gargara uygulanan grupta OM sıklığı ve şiddeti, tutulumları ve lezyon sayısı bakımından daha düşük olduğu belirlendi ($p<0.05$). Sumaklı gargara grubunda OM gelişme oranı %48.1 iken, kontrol grubunda %90 olarak bulundu ($p<0.001$). DSÖ-OTS ve chIMES skorları kemoterapinin 5. gününden itibaren sumaklı gargara uygulanan grupta kontrol grubuna kıyasla daha düşük bulundu ($p<0.05$). Analjezik kullanımı ve ağız içi yara görülme sıklığı sumak grubunda anlamlı şekilde azalmıştır ($p<0.05$). Sonuç: Bu çalışma ile, sumaklı gargara uygulamasının kemoterapi alan çocuklarda oral mukozitin gelişimini ve şiddetini anlamlı şekilde azalttığını göstermektedir. Sumaklı gargara kullanan çocuklarda mukozit görülme oranı, şiddeti ve semptomları kontrol grubuna kıyasla belirgin olarak düştü; analjezik kullanım ihtiyacı da azaldı. Hemşirelik bakımında sumaklı gargara, kemoterapiye bağlı oral mukozitin önlenmesi ve semptomların hafifletilmesinde etkili, güvenli ve uygulanabilir bir destekleyici yöntem olarak değerlendirilebilir. Geniş örnekleme sahip uzun süreli çalışmalarla bu etkinin doğrulanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Hemşirelik, Kemoterapi, Oral mukozit, Sumak

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-016]
Çocuklarda cerrahi pansuman öncesi uygulanan terapötik oyunun anksiyete ve korkuya etkisi

Yeliz Özer[1], Hüsniye Çalışır[2]
[1]Turgutlu Devlet Hastanesi, Manisa
[2]Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Aydın

Amaç: Bu araştırma hastanede yatan 7-12 yaş grubu çocuklara ameliyat sonrası yapılan ilk cerrahi pansuman girişimi öncesinde uygulanan terapötik oyun yönteminin anksiyete ve korkuya etkisini belirlemek amacıyla yapıldı. Gereç-Yöntem: Araştırma randomize kontrollü deneysel desende yapıldı. Araştırma 7 Nisan-27 Aralık 2023 tarihleri arasında Manisa Celal Bayar Üniversitesi Hafsa Sultan Hastanesi Çocuk Cerrahi Servisi'nde yatan ve ameliyat olan 7-12 yaş arası çocuklar ile yapıldı. Çocuklar basit randomizasyonla çalışma ve kontrol grubu olmak üzere iki gruba ayrıldı. Örneklem, çalışma grubunda n=46 ve kontrol grubunda n=46 olmak üzere toplam n=92 çocuktan oluştu. Çalışma grubuna dramatizasyon yöntemi ile terapötik oyun uygulandı. Kontrol grubundaki çocuklara rutin pansuman işlemi uygulandı. Araştırmanın verileri, Çocuk ve Ebeveyn Bilgi Formu, Çocuk Anksiyete Skalası-Durumluluk (ÇAS-D) ve Çocuk Korku Ölçeği (ÇKÖ) kullanılarak toplandı. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, Mann Whitney U testi ve tekrarlı ölçümlerde Friedman varyans analizi kullanıldı. Bulgular: Grupların pansuman işleminden 2 saat önce (terapötik oyun öncesi) ÇAS-D puanları arasında ($p>0,05$) ve pansuman işleminden sonraki ÇAS-D puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark yoktu ($p>0,05$). Pansuman işleminden 15 dakika önce (terapötik oyun sonrası) ise çalışma grubundaki çocukların ÇAS-D puanları, kontrol grubundaki çocukların ÇAS-D puanlarına göre daha düşüktü ($p<0,05$). Grupların pansuman işleminden 2 saat önce (terapötik oyun öncesi) ÇKÖ puanları arasında ($p>0,05$) ve pansuman işleminden sonraki ÇKÖ puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark yoktu ($p>0,05$). Ancak pansuman işleminden 15 dakika önce (terapötik oyun sonrası) çalışma grubundaki çocukların ÇKÖ puanları, kontrol grubundaki çocukların ÇKÖ puanlarından daha düşüktü ($p<0,05$). Sonuç: Bu çalışmada hastanede yatan 7-12 yaş grubu çocuklara ameliyat sonrası ilk cerrahi pansuman girişiminden önce uygulanan terapötik oyunun, çocukların anksiyete ve korku düzeylerini azaltmada etkili bir yöntem olduğu belirlendi. Bu sonuca dayanarak ameliyat sonrası ilk cerrahi pansuman girişimi uygulanacak çocuklarda terapötik oyun yönteminin kullanılması önerildi.

Anahtar Kelimeler: Ameliyatlar, Anksiyete, Korku, Oyun, Pansumanlar

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-017]

DİJİTAL EMZİRME MÜZESİNDE METAVERSE VE SANAL GERÇEKLİK DESTEKLİ EĞİTİMİN ANNELERİN EMZİRME BİLGİ DÜZEYİ, ÖZ-YETERLİĞİ VE BAŞARISINA ETKİSİ

Ayşenur Akkaya Gül[1], Ayşenur Akkaya Gül[2], Nurcan Özyazıcıoğlu[3]
[1]Bursa Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Bursa.
[2]Fenerbahçe Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, İlk ve Acil Yardım Programı, İstanbul
[3]Bursa Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Bursa

Amaç: Bu çalışma, primipar gebe kadınlara yönelik dijital emzirme müzesinde Metaverse ve sanal gerçeklik (VR) destekli eğitimin emzirme bilgi düzeyi, öz-yeterliği ve başarısına etkisini değerlendirmek amacıyla randomize kontrollü olarak yapıldı. Yöntem: Araştırmanın evrenini, Temmuz 2023-Nisan 2024 tarihleri arasında Türkiye'de üç hastanenin gebe okullarına üçüncü trimesterde ilk defa başvuran ve daha önce hiç emzirme deneyimi olmayan primipar gebeler oluşturdu. Çalışmaya katılan 53 primipar gebe, rastgele olarak müdahale(n=28) ve kontrol(n=25) gruplarına ayrıldı. Müdahale grubundaki gebelere dijital emzirme müzesinde Metaverse ve VR destekli eğitim verilirken, kontrol grubundaki gebeler rutin gebe okulu eğitimi aldı. Veri toplamak amacıyla memnuniyet ve emzirme bilgi düzeyine ilişkin soru anketi, emzirme öz-yeterlik ölçeği – kısa form ve LATCH emzirme değerlendirme ölçeği kullanıldı. Veriler, eğitim öncesi, eğitim sonrası ve doğum sonrası toplandı. Bulgular: Eğitim öncesi değerlendirmelerde gruplar arasında anlamlı bir fark bulunmadı, gruplar benzerdi. Ancak eğitim sonrası ve doğum sonrası dönemlerde, müdahale grubunun bilgi düzeyi puanları kontrol grubuna göre anlamlı derecede daha yüksek bulundu (her iki ölçüm için $p < 0,001$). Benzer şekilde, eğitim sonrası ve doğum sonrası ölçümlerde müdahale grubunun emzirme öz-yeterlik puanları kontrol grubuna göre anlamlı derecede yüksek bulundu (eğitim sonrası: $p < 0,001$; doğum sonrası: $p = 0,019$). Doğum sonrası dönemde LATCH emzirme başarısı puanlarının gruplar arası karşılaştırmasında ise müdahale grubunun puanları kontrol grubuna göre anlamlı derecede yüksek bulundu ($p < 0,001$). Müdahale grubunda, emzirme öz-yeterliği ile LATCH puanları arasında eğitim sonrası dönemde orta düzeyde ($r = 0,502$; $p = 0,006$), doğum sonrası dönemde ise yüksek düzeyde ($r = 0,641$; $p < 0,001$) pozitif ve anlamlı bir ilişki bulundu. Ayrıca, doğum kilosu ile LATCH puanları arasında da pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulundu ($r = 0,400$; $p = 0,003$). Sonuç: Metaverse ve VR destekli emzirme eğitimi, primipar gebelerin emzirme bilgi düzeyi, öz-yeterliği ve emzirme başarısını artırmada etkili bir yöntemdir. Pediatri hemşirelerinin, emzirme eğitimlerinde yenilikçi teknolojilerden yararlanmaları önerilir.

Anahtar Kelimeler: Sanal Gerçeklik, Metaverse, Dijital Müze, Emzirme Eğitimi, Emzirme Öz Yeterliliği ve Başarısı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-018]

Koronavirüs (COVID-19) Pandemisinde Polimeraz Zincir Reaksiyonu (rRT-PCR) Testi Veren Adölesanları Video ile Bilgilendirmenin Anksiyete Üzerine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma

Zühal Artuvan[1], Hacer Çetin[2]
[1]Mersin Toros Devlet Hastanesi, Enfeksiyon Kontrol Hemşireliği, Mersin
[2]Mersin Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Mersin

Amaç: Polimeraz Zincir Reaksiyonu (rRT-PCR) testi veren adölesanları videoyla bilgilendirmenin anksiyete üzerine etkisini belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir..
Yöntem: Randomize kontrollü olarak yapılan araştırmanın örneklemini ilk kez rRT-PCR testi veren 272 adölesan oluşturmuştur. Adölesanlar gruplara, yaş ve cinsiyete göre tabakalı blok randomizasyon uygulanarak atanmıştır. Veriler Çocuk/Ebeveyn Bilgi Formu, Durumluk (STAI TX 1) ve Sürekli Kaygı Envanteri (STAI TX 2), Koronavirüs Anksiyete Ölçeği ile (KAÖ) toplanmıştır. Araştırmada çalışma grubundaki adölesanlar işlemden beş dakika önce animasyonlu bilgilendirme videosu izlemiştir. Elde edilen veriler Ki kare, Bağımsız Örneklem t testi, Bağımlı Örneklem t testi, Parametrik Olmayan Bağımsız Örneklem t testi ile değerlendirilmiştir.
Bulgular: Adölesanların tanımlayıcı özellikler, işlem öncesi Sürekli Anksiyete Düzeyi ve Koronavirüs Anksiyete Düzeyleri bakımından istatiksel olarak benzer olduğu saptanmıştır (p>0,05). Adölesanların orta düzeyde anksiyete yaşadığı belirlenmiştir. Video ile bilgilendirilen adölesanların işlem sonrası durumluk kaygı düzeyleri (38,76±10,77), kontrol grubuna göre (41,68±11,92) düşük bulunmuştur. Video ile bilgilendirme adölesanların kaygı düzeyini istatistiksel olarak anlamlı düzeyde azaltmıştır (p=0,035).
Sonuç: Adölesanların pandemide rRT-PCR testi öncesi bilgilendirilmeleriyle kaygı düzeylerinin azaldığı saptanmıştır. Bu doğrultuda hemşirelik bakımı kapsamında invaziv işlem öncesinde adölesanların video ile işleme hazırlanması ve bilinmezliğin kaygıyı arttırdığı düşünüldüğünde, birçok invaziv işlem öncesi bu yöntemle bilgilendirmelerin etkinliğinin değerlendirildiği başka çalışmaların yapılması önerilir.

Anahtar Kelimeler: Adölesan, anksiyete, hemşirelik, rRT-PCR testi, video ile bilgilendirme

[SS-019]

Ebeveynlerin ateş yönetimi uygulamalarını geliştirmeye yönelik whatsapp üzerinden yapılan eğitim müdahalesinin etkinliği: Randomize kontrollü bir çalışma

Gamzegül Altay, Mehtap Metin Karaaslan, İsa Çelik
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Rize

Amaç: Bu çalışmanın amacı, çevrimiçi WhatsApp mesajlarının ebeveynlerin evde ateş yönetimi konusundaki bilgi ve uygulamalarına etkisini belirlemektir.
Yöntem: Araştırma randomize kontrollü deneysel tasarımda yürütüldü. Araştırma örnekleme dahil edilme kriterlerini karşılayan 32 müdahale ve 32 kontrol grubu olmak üzere toplam 64 anne ile yürütüldü. Müdahale grubuna WhatsApp mesajları aracılığıyla çevrimiçi ateş yönetimi eğitimi verildi. Veriler "Anne ve Çocuk Tanıtıcı Bilgi Formu", "Ebeveyn Ateş Yönetimi Ölçeği" "Ateş Yönetimi Bilgi Anketi" ve "E-Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği" ile toplandı. Araştırmada etik ilkelere uyuldu. Çalışma Klinik Araştırmalar'da NCT07061327 olarak kaydedildi. Ölçümlerin grup, zaman ve grup*zaman etkileşimini incelemek için iki yönlü karma desen ANOVA kullanıldı. Bulgular: Müdahale grubunun ateşe yönelik bilgisi kontrol grubuna göre yüksek bulundu ($p < 0.001$). Ebeveyn ateş yönetimi ($p < 0.001$, $\eta 2 = 0.320$), ateş bilgisi ($p < 0.001$, $\eta 2 = 585$) ve e-sağlık okuryazarlığı ($p < 0.001$, $\eta 2 = 0.215$) için grup ile zaman etkileşimi anlamlı olup, yüksek etkiye sahip olduğu bulundu. Sonuç: WhatsApp mesajları ile çevrimiçi olarak verilen ateş yönetimi eğitimi annelerin ateşe ilişkin bakım yüklerini azaltmada, ateş yönetimi bilgisini ve e-sağlık okuryazarlık düzeyini artırmada etkilidir.

Anahtar Kelimeler: Ateş, çocuk, çevrimiçi, ebeveyn, yönetim

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-020]

Reiki'nin riskli gebelik geçiren kadınlarda iyi oluş, postpartum fiziksel semptom şiddeti ve anne-bebek bağlanması üzerindeki etkileri: Randomize kontrollü bir çalışma

Dilara Keklik[1], Seda Karaçay Yıkar[2], Evşen Nazik[2]
[1]Çukurova Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Adana
[2]Çukurova Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Adana

Bu randomize kontrollü çalışmanın amacı, Reiki uygulamalarının riskli gebelik geçiren kadınların iyi oluş düzeyleri, postpartum fiziksel semptom şiddeti ve anne-bebek bağlanması üzerindeki etkilerini değerlendirmektir. Araştırma, üçüncü trimesterde olan ve belirlenen risk faktörlerine sahip 54 gebe kadın ile yürütülmüştür. Katılımcılar deney (Reiki) ve kontrol grubu olarak ikiye ayrılmış; Reiki grubuna doğum öncesi dönemde başlayıp postpartum 6. haftaya kadar toplam sekiz Reiki seansı uygulanmıştır. Veriler "Tanıtıcı Bilgi Formu", "Bütüncül İyi Oluş Ölçeği", "Postpartum Fiziksel Semptom Şiddeti Ölçeği" ve "Anne-Bebek Bağlanma Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. Bulgular, Reiki uygulanan grupta doğum sonrası dönemde iyi oluş düzeyinin anlamlı şekilde arttığını ($p<0.001$) ve fiziksel semptom şiddetinin azaldığını ($p<0.001$) göstermiştir. Ancak anne-bebek bağlanması açısından gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmamıştır ($p>0.05$). Reiki'nin enerji dengesi sağlayarak hem psikolojik hem de fiziksel iyilik haline katkı sunduğu; dolayısıyla riskli gebelik geçiren kadınlarda bütüncül hemşirelik yaklaşımı kapsamında destekleyici bir müdahale olarak değerlendirilebileceği sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışma, hemşirelerin holistik bakım yaklaşımlarında Reiki gibi tamamlayıcı yöntemlerden yararlanmasının, kadın sağlığına yönelik bakım kalitesini artırabileceğine işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Reiki, riskli gebelik, iyi oluş, postpartum fiziksel semptom, anne-bebek bağlanması

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-021]

Otizmli çocuklara verilen akran video ve 3 boyutlu çene video modelleme eğitimlerinin ağız diş sağlığı ve diş fırçalama becerilerine etkisinin incelenmesi

Müzeyyen Beste Şermet[1], Nurcan Özyazıcıoğlu[2]
[1]İstanbul Erenköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi
[2]Bursa Uludağ Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik ABD

Amaç: Bu çalışma, otizm spektrum bozukluğu (OSB) olan çocukların oral hijyen alışkanlıklarını geliştirmek ve akran video modelleme ve 3 boyutlu çene video modelleme yöntemlerinin etkilerini karşılaştırmak amacıyla yürütülmüştür. Yöntem: Araştırma, İstanbul Hamit İbrahimiye Özel Eğitim Uygulama Okulu'nda 6-12 yaş arası 120 çocukla, randomize kontrollü deneysel bir tasarımla gerçekleştirilmiştir. Çocuklar akran video modelleme, 3 boyutlu çene video modelleme ve kontrol grubu olarak üç gruba ayrılmıştır. Veri toplama araçları arasında sosyodemografik bilgi formu, ağız-diş sağlığı bilgi formu, plak indeksi, gingival indeks ve diş fırçalama değerlendirme formları yer almaktadır. Çalışma, başlangıçta, 1. ay, 3. ay ve 6. ayda yapılan ölçümlerle değerlendirilmiştir. Bulgu: Bu çalışmanın bulguları, akran video modelleme yönteminin diş plak indeksini anlamlı düzeyde azalttığını ($p < 0,05$) ve diş fırçalama becerilerinde kayda değer bir gelişim sağladığını ortaya koymuştur. 3 boyutlu çene video modelleme grubunda bu gelişim daha sınırlı kalmıştır. Uzun vadeli etkilerde, akran video modellemesinin çocukların ağız hijyen alışkanlıkları üzerinde kalıcı bir etki yarattığı belirlenmiştir ($p<0,01$). Bu bulgular, akran video modellemesinin özellikle OSB'li çocuklarda diş fırçalama alışkanlıklarını güçlendirmede daha etkili olduğunu ortaya koymaktadır. Sonuç: Sonuç olarak, akran video modellemesi OSB'li çocukların ağız ve diş sağlığı eğitiminde daha etkili bir yöntemdir. Gelecekteki araştırmalarda farklı yaş gruplarında ve uzun dönemli etkileri daha ayrıntılı incelenmelidir. Ayrıca, ebeveyn ve eğitimciler için rehber materyaller geliştirilmesi faydalı olabilir.

Anahtar Kelimeler: ağız diş sağlığı, akran video modelleme, diş fırçalama, Otizm Spektrum Bozukluğu (OSB), video modelleme

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-022]

Annelerin Algıladıkları Sosyal Desteğin Emzirme Tutumuna Etkisinin Belirlenmesi

Şura Dal, İlknur Kahriman
Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ABD

ÖZET

Amaç: Anne sütü, bebeğin beslenmesinde en uygun ve önerilen yöntem olarak kabul edilmektedir. Emzirmenin sürdürülebilmesi, biyolojik yeterliliğin yanında annenin bu sürece bakışı, yaşadığı deneyimler ve çevresel destek faktörleriyle de yakından ilişkilidir. Bu bağlamda, sosyal desteğin, annelerin emzirme sürecine yönelik tutumlarını etkileyebilecek bir faktör olduğu düşünülmektedir. Bu çalışma, 0–24 ay arası bebeği olan annelerin algıladıkları sosyal desteğin emzirme tutumuna etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır. **Yöntem:** Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı türdeki bu araştırma, Ocak–Haziran 2024 tarihleri arasında Trabzon ili Ortahisar ilçesindeki iki Aile Sağlığı Merkezi'ne başvuran, 0–24 aylık bebeği olan 287 anne ile yürütülmüştür. Veriler "Annelerin Tanıtıcı Bilgi Formu", "Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği" ve "Emzirme Tutumunu Değerlendirme Ölçeği" ile toplanmıştır. Veriler, SPSS 27.0 programında analiz edilmiştir. Tanımlayıcı istatistiklerin yanı sıra t-testi, ANOVA, post hoc testler ve Pearson korelasyon analizi uygulanmıştır. **Bulgular:** Çalışmada annelerin yaş ortalamalarının 31.47± 4.61 olduğu, %50.5'inin bir çocuğa sahip olduğu, %57.1'inin çocuklarının 0-6 ay aralığında bulunduğu ve çocukların yaş ortalamasının 7.49±6.64 ay olduğu belirlenmiştir. Annelerin çok boyutlu algılanan sosyal destek ölçek toplam puan ortalaması 66.53±14.67 ve emzirme tutumu değerlendirme ölçeği puan ortalaması 89.57±14.28 olarak saptanmıştır. Annelerin sosyal destek düzeyi ile emzirme tutumu arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p>0.05$). Ancak annelerin algıladıkları sosyal destek düzeyleri; ebeveyn yaşı, eğitim durumu, aile tipi, yaşanılan yer, annenin çalışma durumu, algılanan gelir düzeyi, çocuk sayısı, çocuğun yaş grubu, emzirme döneminde destek alma durumu ve destek kaynağına göre anlamlı farklılık göstermiştir ($p<0.05$). **Sonuç:** Araştırma bulguları, annelerin algıladıkları sosyal desteğin emzirme tutumunu etkilemediği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Algılanan sosyal destek, Anneler, Emzirme, Hemşirelik, Tutum

"Bu çalışma, TÜBİTAK 2224-B – Yurt İçi Bilimsel Etkinliklere Katılımı Destekleme Programı kapsamında desteklenmiştir."

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-023]

Ebeveyn Destekli Psikososyal Gelişim Programının 1-3 Yaş Çocuklar Üzerindeki Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma

Ahu Çırlak[1], Havva Kaçan[2]
[1]Selçuk Üniversitesi, Kulu Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü
[2]Kastamonu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü

Amaç: Bu çalışma, 1–3 yaş arası çocukların psikososyal gelişimini desteklemek, ebeveynlerin bilgi ve becerilerini artırmak ve kaygı düzeylerini azaltmak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Yöntem: Randomize kontrollü olarak yürütülen çalışmaya 43 ebeveyn (girişim=22, kontrol=21) katılmıştır. Veri toplamak amacıyla psikososyal değerlendirme ve anksiyete ölçekleri kullanılmıştır. Müdahale programı, çevrim içi olarak sunulan 6 modül ve 11 konu başlığından oluşan bir eğitim şeklinde uygulanmıştır. Bulgular: Çocukların psikososyal gelişimine ilişkin son test puanları karşılaştırıldığında, girişim grubunun puanları kontrol grubuna kıyasla istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmuştur (t=4,066; p<0,001). Benzer şekilde, izlem testinde de gruplar arasında anlamlı bir fark saptanmıştır (t=2,605; p=0,013). Tekrarlayan ölçümler için yapılan ANOVA sonuçlarına göre zaman etkisi anlamlı bulunmazken (F=1,855; p=0,168; η^2=0,043), grup etkisi (F=8,250; p=0,006; η^2=0,168) ve grup x zaman etkileşimi (F=4,032; p=0,027; η^2=0,090) istatistiksel olarak anlamlıdır. Öte yandan, ebeveynlerin anksiyete düzeylerine ilişkin son test ve izlem testinde gruplar arasında anlamlı bir fark görülmemiştir (sırasıyla p=0,367 ve p=0,777). ANOVA sonuçlarına göre zaman etkisi (F=0,161; p=0,792; η^2=0,004), grup etkisi (F=0,256; p=0,615; η^2=0,006) ve grup x zaman etkileşimi (F=1,268; p=0,281; η^2=0,030) de anlamlı değildir. Sonuç: Müdahale programı, çocukların psikososyal gelişimi üzerinde olumlu etki yaratmıştır. Ebeveyn farkındalığını artırmaya yönelik bu tür yapılandırılmış programların yaygınlaştırılması önerilmektedir. Klinik Araştırma Kaydı: Çalışma ClinicalTrials.gov veri tabanında NCT06951165 numarası ile kayıtlıdır.

Anahtar Kelimeler: 1–3 yaş dönemi, hemşirelik, psikososyal gelişim, randomize kontrollü çalışma

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-024]

Hastane Palyaçosu Müdahalesinin Sünnet Olan Çocukların Anksiyete, Korku, Ağrı ve Memnuniyet Düzeylerine Etkisi

Fatma Çakmak[1], Hamide Nur Çevik Özdemir[2]
[1]Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi
[2]Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

Sünnet, çocuklarda sık uygulanan cerrahi işlemlerden biri olup anksiyete, korku ve ağrıya yol açabilir. Bu olumsuz duyguları hafifletmek için nonfarmakolojik yöntemler kullanılmaktadır. Hastane palyaçoları, terapötik mizah ve oyun temelli etkinliklerle çocukların stresini azaltarak tedaviye uyumunu artırır, hastane deneyimini olumlu yönde etkiler. Aynı zamanda psikososyal bakımı güçlendirerek pediatri hemşireliğinde bütüncül yaklaşımı destekler. Bu araştırmanın amacı, hastane palyaçosu müdahalesinin sünnet olan çocukların anksiyete, korku, ağrı ve memnuniyet düzeyleri üzerindeki etkisini incelemektir. Araştırma ön test-son test randomize kontrollü deneysel tasarımda olup, Ekim 2024-Mart 2025 tarihleri arasında Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi Çocuk Cerrahi Servisi'nde 5-12 yaş arasındaki erkek çocuklarla yürütülmüştür. Dahil edilme kriterlerine uyan çocuklar deney ve kontrol grubuna ayrılmıştır. Deney grubundaki çocuklara hastane palyaçosu müdahalesi, kontrol grubuna ise standart bakım prosedürü uygulanmıştır. Veriler, yüz yüze görüşme tekniği ile Tanıtıcı Bilgi Formu, Çocuk Korku Ölçeği, Çocuk Anksiyete Skalası – Durumluluk, Wong-Baker Yüzler Ağrı Ölçeği, Çocuk ve Ebeveyn için Memnuniyet Skalası kullanılarak toplanmıştır. Çalışma Konsolide Raporlama Çalışmaları Standartları (CONSORT) yönergeleri ile yürütülmüştür. Veriler, SPSS 26.0 for Windows paket programı kullanılarak tanımlayıcı istatistikler, varyans analizi, t testi ve sınıf içi korelasyon katsayısı ile değerlendirilmiştir. Sünnet operasyonu öncesi hastane palyaçosu müdahalesi uygulanan çocukların anksiyete ve korku düzeyleri kontrol grubuna göre anlamlı derecede daha düşüktür. Benzer şekilde, deney grubundaki çocukların sünnet operasyonu sonrasında ağrı düzeylerinde anlamlı bir azalma gözlemlenirken; kontrol grubundaki çocukların ağrı düzeylerinde artış tespit edilmiştir. Deney grubunda yer alan çocuklar ve ebeveynlerinin hastane palyaçosu uygulamasından memnuniyet düzeylerini kontrol grubuna göre daha yüksektir ($p < 0.05$). Bu araştırma, hastane palyaçosu müdahalesinin çocuklarda sünnetle ilişkili anksiyete, korku ve ağrı düzeylerini azaltmada etkili bir yöntem olduğunu göstermektedir. Ayrıca, uygulamanın çocuk ve ebeveyn memnuniyetini artırarak, çocuk dostu sağlık hizmetlerinin geliştirilmesine katkı sunduğu belirlenmiştir. Bu tür müdahalelerin çocukların cerrahi deneyimlerini daha olumlu hale getirmek için sağlık hizmetlerine entegrasyonu önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Anksiyete, Ağrı, Hastane Palyaçosu, Korku, Sünnet

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-025]

0-6 Yaş Grubu Zihinsel Engelli Çocuğa Sahip Annelere Verilen Ev Kazalarını Önlemeye Yönelik Eğitimin Etkisinin İncelenmesi

Zeliha Acar[1], Zeynep Erkut[2]
[1]Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Kadın Doğum Servisi, Edirne, ORCID: 0000-0002-7536-5632
[2]Bağımsız Araştırmacı, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Antalya, ORCID: 0000-0002-7299-787X

Bildiri Türü: Sözel Bildiri
Amaç: Bu araştırmanın amacı 0-6 yaş grubu zihinsel engelli çocuğa sahip annelere verilen ev kazalarını önlemeye yönelik eğitimin etkisini belirlemektir.
Yöntem: Bu randomize kontrollü çalışma 83 anne (eğitim grubu: 40, kontrol grubu: 43) ile yürütüldü. Araştırma verileri Bilgi Formu ve 0-6 Yaş Çocuklarda Annenin Ev Kazalarına Yönelik Güvenlik Önlemlerini Tanılama Ölçeği ile toplandı. Eğitim grubundaki annelere ev kazalarını önlemeye yönelik tek oturumda, 45 dakika süren, PowerPoint sunum ile yüz yüze eğitim verildi. Annelerin eğitimden önce ve eğitimden bir ay sonra ev kazalarına yönelik güvenlik önlemlerini tanıma düzeyleri belirlendi. Kontrol grubundaki annelere ise eğitim verilmedi, ilk görüşmede ve görüşmeden bir ay sonra ev kazalarına yönelik güvenlik önlemlerini tanıma düzeyleri belirlendi. Araştırma bittikten sonra kontrol grubundaki annelere de eğitim verildi.
Bulgular: İlk değerlendirmede iki grubun ölçek puan ortalamasının benzer olduğu bulundu ($p>0,05$). İkinci değerlendirmede eğitim grubunun puan ortalamasının (180,98±14,74), kontrol grubundan (161,70±18,57) anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu belirlendi ($p<0.01$). Eğitim grubunun ilk değerlendirmeye göre ikinci değerlendirmedeki puan ortalamasında 19,25±12,32 birimlik artış olduğu ve bu artışın istatistiksel olarak anlamlı olduğu saptandı ($p=0,001$).
Sonuç: Bu araştırmada ev kazalarına yönelik eğitimin etkili bulunması nedeniyle zihinsel engelli çocuğa sahip annelere ulaşılarak eğitim programlarının uygulanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: anne, çocuk, eğitim, ev kazaları, zihinsel engel

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-026]

Hemşirelik öğrencilerinde harmanlanmış ve yüz yüze eğitimin çocuklarda ilaç uygulamaları öz yeterlilik düzeyine etkisi

Aslı Yılmaz[1], Ayşe Şahin[2], Öznur Görgen[1]
[1]Amasya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Amasya
[2]Amasya Üniversitesi Sabuncuoğlu Şerefeddin Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Çocuk Bakımı ve Gençlik Hizmetleri Bölümü, Amasya

Amaç: Verimli bir öğretim sürecine teknolojinin dahil edilmesi günümüzde kaçınılmaz bir gerçektir. Bu çalışma ile çocuk sağlığı ve hastalıkları hemşireliği dersini alan hemşirelik 3. Sınıf öğrencilerinde harmanlanmış ve yüz yüze eğitim yönteminin çocuklarda ilaç uygulamaları öz yeterlilik düzeyine etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Yöntem: Randomize kontrollü deneysel çalışmadır. Örneklem büyüklüğü güç analizi yapılarak belirlenmiş; kontrol grubu 48, deney grubu 43, toplam 91 öğrenci ile çalışma tamamlanmıştır. Veriler bilgi formu ve "Hemşirelik Öğrencileri İçin Çocuklarda İlaç Uygulamaları Öz Yeterlilik Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. İstatistiksel analizde SPSS programı kullanılarak, anlamlılık sınırı olarak p<0,05 kabul edilmiştir. Kontrol grubunda bulunan öğrencilere ön testin uygulanmasından 5 gün sonra sınıf içi ortamda yüz yüze eğitim verilmiştir. Deney grubuna (harmanlanmış eğitim grubu) ön test uygulandıktan 1 gün sonra kontrol grubu ile aynı içerikte asenkron ders videosu erişime açılmıştır. Asenkron videonun erişime açılmasından 4 gün sonra kontrol grubu ile aynı yöntemle ders sunumu gerçekleştirilmiştir. Ders sonrası son test uygulanmıştır. Bulgular: Çalışma sonucunda öğrencilerin yaş ortalamaları kontrol grubunda 21,29± 0,87, deney grubunda 21,48±1,18 olarak saptanmıştır. İlaç hazırlama alt boyutu ölçek puanları kontrol grubunda ön testte 22,33±6,11 son testte 28,97±5,80; deney grubunda ön testte 23,25±7,35 son testte 34,76±4,82 olarak belirlenmiştir. İlaç uygulama alt boyutu ölçek puanları kontrol grubunda ön testte 25,47±6,70, son testte 29,27±6,65; deney grubunda ön testte 27,02±6,02, son testte 34±4,66 olarak saptanmıştır. Ölçek toplam puanları ise kontrol grubunda ön testte 47,81±12,11, son testte 58,25±11,96; deney grubunda ön testte 50,27±12,25, son testte 69,41±8,83 olarak belirlenmiştir. Her iki gruptaki öğrencilerin ön test puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmazken (p>0,05) ölçek alt boyut son test puanları ve ölçek toplam son test puanları arasında anlamlı farklılık saptanmıştır (p<0,05). Sonuç: Bu araştırma harmanlanmış öğrenme modelinin öğrencilerin ilaç hazırlama ve ilaç uygulamalarına yönelik öz yeterliliklerini etkilediğini ortaya koymaktadır. Ayrıca sonuçlar eğitimsel sunum yöntemlerindeki farklılıkların (harmanlanmış, geleneksel yüz yüze) pediatrik ilaç yönetiminde farklı öz-yeterlilik sonuçlarına yol açtığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Harmanlanmış Eğitim, Hemşirelik, İlaç Uygulamaları, Öz yeterlilik

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-027]

Yoğun Bakımda Tedavi Gören 7-12 Yaş Grubundaki Çocuklara Uygulanan Terapötik İletişim Tekniklerinin Değerlendirilmesi

Özge Köksal[1], Ebru Kılıçarslan[2], Serhat Emeksiz[3]
[1]Uşak Üniversitesi
[2]Gazi Üniversitesi
[3]Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Amaç: Bu çalışmanın amacı, yoğun bakım ortamında tedavi gören 7-12 yaş grubu çocuklara uygulanan ortak hikaye anlatma ve resim çizme terapötik iletişim tekniklerinin çocukların durumluk kaygı düzeyine ve duygu durumuna etkisinin incelenmesidir.
Yöntem: Çalışma, 1 Ağustos 2024 – 26 Ocak 2025 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Çalışma randomize kontrollü olarak yürütülmüştür. Çalışmaya dahil edilme kriterlerine uyan 70 çocukla başlanmış ancak girişim grubu (n=30) ve kontrol grubu (n=30) olmak üzere toplam 60 çocuk ile tamamlanmıştır. Girişim grubundaki çocuklara yoğun bakım ünitesinde iki gün boyunca terapötik iletişim teknikleri uygulanmıştır. Verilerin toplanmasında "Çocuk ve Aileye İlişkin Tanımlayıcı Veri Formu", "Çocuklar için Durumluk Kaygı Ölçeği" ve "Koppitz İnsan Figürü Çizim Testi" kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk testi, Pearson Ki-Kare testi, bağımsız gruplarda t testi, Kappa testi ve gruplar arası ve grup içi puan değişimlerinin etki büyüklüğünün hesaplanmasında Cohen's d kullanılmıştır. Çalışma için etik kurul ve kurum izinleri alınmıştır.
Bulgular: Girişim grubundaki çocukların durumluk kaygı ölçeği puanları uygulama sonrasında kontrol grubuna göre anlamlı düzeyde düşük bulunmuştur (p=0,006, d=0,953). Koppitz insan figürü çizim testi sonucuna göre güvensizlik ve yetersizlik duygusu girişim grubunda 11 çocukta, kontrol grubunda ise 21 çocukta belirlenmiştir. Bu fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (p=0,010).
Sonuç ve Öneriler: Araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda terapötik iletişim tekniklerinin yoğun bakım ortamında çocuk hastalara özgü planlanması ve uygulanması önerilmektedir. Ayrıca gelecek çalışmalarda farklı olarak çocukların ebeveynlerinin yanında bulunması, çocuğun duygusal açıdan etkileyebilecek farklı faktörler ile çevresel etmenlerin incelenmesi, programın etkinliğini daha kapsamlı bir şekilde anlamaya katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimler: Çocuk, hemşire, terapötik iletişim, yoğun bakım

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-028]

Motivasyonel Görüşme ve Sosyal Medya Temelli Hasta İzleminin Tip 1 Diyabetli Adölesanların Metabolik Kontrolü ve Özyeterliği Üzerine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma

Büşra Kütük Kurt[1], Aynur Aytekin Özdemir[1], Hamdi Cihan Emeksiz[2]
[1]İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, İstanbul
[2]İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı, İstanbul

Amaç: Bu çalışma, tip 1 diyabetli adölesanlarda motivasyonel görüşme ve sosyal medya temelli hasta izleminin metabolik kontrol ve özyeterlik üzerine etkisini belirlemek amacıyla yapıldı.

Gereç-Yöntem: Çalışma, İstanbul'da bir devlet hastanesinde 10 Temmuz 2024 ile 28 Şubat 2025 tarihleri arasında paralel gruplarda randomize kontrollü tasarımda yapıldı. Örneklemi, araştırmaya dahil edilme kriterlerine uyan 56 adölesan oluşturdu. Kontrol grubu (n=28) rutin uygulamaya göre takip edildi. Girişim grubu (n=28) motivasyonel görüşme (8 oturum) ve sosyal medya temelli hasta izlem (10 kez) programı aldı. Veriler Tanıtıcı Bilgi Formu, Çocuğun Kendi Hastalığına Yönelik Tutumu Ölçeği (ÇKHYTÖ), Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği (ÇBASDÖ), Diyabetik Çocuklarda Yaşam Kalitesi Ölçeği (DÇYKÖ), Tip 1 Diyabetli Adölesanlarda Diyabet Yönetimi Öz Yeterlilik Ölçeği (ADYÖÖ) ve İzlem Formu ile toplandı. Veriler, SPSS 25.0 paket programında uygun istatistiksel testler ile analiz edildi. Araştırmanın yapılabilmesi için etik onay ve ebeveynlerden aydınlatılmış onam alındı, protokol kaydı yapıldı.

Bulgular: Son testte girişim grubunun ÇKHYTÖ, ÇBASDÖ, DÇYKÖ puan ortalamaları kontrol grubundan daha yüksekti ve ADYÖÖ puan ortalamaları ise daha düşüktü ($p<0.05$). Son testte grupların HbA1c değerleri arasında fark yoktu ($p>0.05$); girişim grubunun HbA1c değerleri ön teste göre daha düşüktü ($p<0.05$).

Sonuç: Motivasyonel görüşme ve sosyal medya hasta izlem programının girişim grubunun hastalığa yönelik tutumlarını, sosyal destek algılarını, yaşam kalitelerini, diyabet özyeterliklerini ve metabolik kontrolünü olumlu yönde etkilediği bulundu. Tip 1 diyabetli adölesanlarda metabolik kontrolü ve diyabet özyeterliğini desteklemek amacıyla hemşirelik girişimlerine motivasyonel görüşme ve sosyal medya temelli hasta izleminin entegre edilmesi önerilir.

Anahtar Kelimeler: Adölesan, Hemşirelik, Motivasyonel görüşme, Tip 1 diyabet, Sosyal medya temelli izlem

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-029]

Bebeği Yoğun Bakım Ünitesinde Yatan Annelere Verilen Motivasyonel Görüşme Destekli Emzirme Eğitiminin Motivasyon ve Öz Yeterliliğe Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma

Esma Ünal Aktaş[1], Aynur Aytekin Özdemir[2], İren Yörük[3]
[1]Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD, İstanbul.
[2]İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD, İstanbul.
[3]TC Sağlık Bakanlığı Tuzla Devlet Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, İstanbul.

Amaç: Bu çalışma, bebeği yenidoğan yoğun bakım ünitesinde yatan annelerde motivasyonel görüşme destekli emzirme eğitiminin motivasyon ve öz yeterlilik üzerine etkisini belirlemek amacıyla yapıldı. **Gereç-Yöntem:** Çalışma, İstanbul'da bir devlet hastanesinde 26 Nisan 2024-27 Mart 2025 tarihleri arasında paralel gruplarda randomize kontrollü tasarımda yapıldı. Örneklemi araştırmaya dahil edilme kriterlerine uyan 48 anne-bebek çifti oluşturdu. Kontrol grubuna (n=24) rutin uygulamaya göre emzirme eğitimi verildi. Girişim grubu (n=24) motivasyonel görüşmeler (4 oturum) ve emzirme eğitimi aldı. Veriler Tanıtıcı Bilgi Formu, İzlem Formu, Emzirme Öz Yeterlilik Ölçeği-Kısa Form (EÖYÖ) ve Emzirme Motivasyon Ölçeği (EMÖ) ile toplandı. Veriler, SPSS 25.0 paket programında uygun istatistiksel testler ile analiz edildi. Etik onay, annelerden aydınlatılmış onam alındı ve çalışma protokol kaydı yapıldı. **Bulgular:** Taburculukta(T2), taburcu olduktan 2 hafta sonra(T3) ve 1 ay sonra(T4) girişim grubunun EÖYÖ puan ortalamaları ile EMÖ Bütünleşmiş Düzenleme, İçsel Motivasyon ve Özdeşleşmiş Düzenleme, Dışsal Düzenleme- Ek Yararlar alt boyut puan ortalamaları kontrol grubundan daha yüksekti($p<0.05$). EMÖ İçe Yansıtılmış Düzenleme-Toplumsal Onaylanma alt boyutunda T3 ve T4 zamanlarında girişim grubu puan ortalamaları kontrol grubundan daha yüksekken; İçe Yansıtılmış Düzenleme-Toplumsal Baskı alt boyutunda T2, T3 ve T4 zamanlarında kontrol grubunun puan ortalamaları girişim grubundan daha yüksekti($p<0.05$). **Sonuç:** Bebeği yoğun bakım ünitesinde yatan annelerde motivasyonel görüşme destekli emzirme eğitiminin, emzirme motivasyonu ve öz yeterlilik düzeylerini artırdığı saptandı. Yoğun bakım ünitesinde bebeği yatan annelere verilen emzirme eğitimlerinin motivasyonel görüşme destekli olarak yapılması önerilir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Emzirme, Hemşire, Motivasyonel görüşme

[SS-030]
Çocukluk çağı aşıları eğitiminin üniversite öğrencilerinde aşı karşıtlığına etkisi

Tuğçe Atak Meriç, Rüveyda Alan, Tuğçe Arıcan
İstanbul Gedik Üniversitesi

Amaç; Bu araştırma, üniversite öğrencilerine verilen aşı eğitiminin, öğrencilerin aşı karşıtlığına yönelik tutumları üzerindeki etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Yarı deneysel tipte gerçekleştirilen bu araştırma, Mart–Nisan 2025 tarihleri arasında çalışmaya katılmayı kabul eden 105 hemşirelik öğrencisi ile yürütülmüştür (n=105). Eğitim programı, "Çocukluk Çağı Aşılarının Önemi ve Aşı Karşıtlığı" konulu çevrim içi ve yüzyüze 40 dakikalık tek oturumdan oluşmuş, 1., 2., 3. ve 4. sınıf öğrencilerine ayrı ayrı verilmiştir. İçerikte; aşıların tarihi, bağışıklama türleri, bağışıklamanın amaçları, ulusal aşı takvimindeki aşılar ve bunların önlediği hastalıklar, özel aşılar ile aşı karşıtlığı/aşı reddi ve aşı tereddütü konuları yer almıştır. Araştırmada 16 soruluk "Tanıtıcı Bilgi Formu" ve 12 soruluk "Aşı Karşıtlığı Ölçeği Formu" kullanılmıştır. Veriler sayı, yüzde, ortalama ve standart sapma ile değerlendirilmiş; parametrik olmayan testler uygulanmıştır. Araştırma öncesinde gerekli kurum ve etik izinler alınmıştır, veriler SPSS 19.0 programı ile analiz edilmiştir.
Bulgular: Araştırmaya katılan 105 hemşirelik öğrencisinin %89,5'i 18-23 yaş aralığında, %80'i kadın ve %95,2'si bekardır. Öğrencilerin %41,9'u lisans eğitiminde çocukluk çağı aşılarıyla ilgili ders almıştır. Aşılarla ilgili yanlış inanışlar yaygın olup; %33,3'ü yumurta alerjisinin aşıya engel olduğunu, %18,1'i aşının otizme neden olduğunu, %35,2'si otoimmün hastalıklara yol açtığını düşünmektedir. Ayrıca, %25,7'si aşılarda fetal doku ve formaldehit bulunduğuna, %27,6'sı aşılardaki cıvanın zararlı olduğuna inanmaktadır. Aşı sonrası banyo yapılmaması gerektiğini düşünenlerin oranı %59, antibiyotik kullanımının aşıya engel olduğunu düşünenlerin oranı %41'dir. Eğitim öncesi aşı karşıtlığı ölçeği puan ortalaması 27,60 iken, eğitim sonrası 25,50'ye düşmüştür; bu sonuç eğitimin aşı karşıtlığı tutumlarını azaltmada etkili olduğunu göstermektedir.
Sonuç: Üniversite öğrencilerine verilen kısa süreli, yapılandırılmış bir aşı eğitimi, öğrencilerin aşı karşıtlığı tutumlarını anlamlı şekilde azaltmış ve doğru bilgi düzeylerini artırmıştır. Bu bulgu, aşı karşıtlığı ile mücadelede eğitimin etkili ve vazgeçilmez bir araç olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Aşı karşıtlığı, Üniversite öğrencileri, eğitim

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-031]

İnhaler Tedavi Öncesi Vantrilok Kukla Yöntemi ile Yapılan Hazırlığın 4-6 Yaş Grubu Çocukların Anksiyete ve Korku Düzeylerine Etkisi

Merve Köysüren[1], Tuba Arpacı[2]
[1]Konya Şehir Hastanesi, Çocuk Acil Servisi
[2]Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD

Bu çalışma, inhaler tedavi alan 4-6 yaş grubu çocuklarda vantrilok kukla ile yapılan işlem öncesi hazırlığın korku ve anksiyete düzeyine etkisini incelemek amacıyla randomize kontrollü olarak yapılmıştır. Çalışma, Ağustos 2023- Şubat 2024 tarihleri arasında bir şehir hastanesi çocuk acil servisine başvuran ve inhaler tedavi alan 4-6 yaş grubu çocuklar (n=80) ile gerçekleştirilmiştir. Çocuklar cinsiyet ve korku durumu değişkenlerine göre tabakalı olarak girişim ve kontrol gruplarına randomizasyonla atanmıştır. Girişim grubundaki çocuklara inhaler tedavinin nasıl uygulanacağı araştırmacılar tarafından oluşturulmuş senaryo ile işlem öncesinde vantrilok kukla eşliğinde açıklanmış ve tedavi başlatılmıştır. Kontrol grubuna ise rutin işlem öncesi hazırlık uygulanmıştır. Veriler, "Tanıtıcı Bilgi Formu, Çocuk Anksiyete Skalası-Durumluluk (ÇAS-D) ve Çocuk Korku Ölçeği (ÇKÖ)" kullanılarak toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde karışık düzen varyans analizi (ANOVA) ve Bonferroni düzeltmesi kullanılmıştır. Girişim ve kontrol gruplarında çocukların sosyodemografik özellikleri benzerdir. Girişim grubundaki çocukların öz-bildirimine göre anksiyete ve korku puan ortalamalarında son testte anlamlı azalma görülmüştür. Son-testte girişim grubu anksiyete ve korku puan ortalamaları kontrol grubundan düşüktür ($p<0,05$). Ebeveynlerin değerlendirmesine göre son-testte grupların anksiyete ve korku puan ortalamalarında anlamlı farklılık saptanmamıştır. Araştırmacının değerlendirmesine göre, girişim ve kontrol gruplarında son-testte anksiyete ve korku puan ortalamaları ön teste göre istatistiksel olarak anlamlı azalma göstermiştir ($p<0,05$). Anksiyete ve korku düzeylerinde girişim grubunda kontrol grubundan daha hızlı azalma görülmüştür ($p<0,05$). Sonuç olarak inhaler tedavi öncesi vantrilok kukla ile yapılan işleme hazırlığın çocukların korku ve anksiyete düzeylerini azaltmada etkilidir. Vantrilok kukla uygulamasının 4-6 yaş çocukların inhaler tedaviye hazırlık ve uygulama süreçlerinde kullanımının yaygınlaştırılması yararlı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Anksiyete, Çocuk, İnhalasyon, Korku, Vantrilok Kukla

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-032]

Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesinde Banyo Bakım Paketi Uygulamasının Preterm Bebeklerin Konfor Düzeyi Ve Cilt Nemine Etkisi

Kıymet Aygün[1], Atiye Karakul[2], Pınar Doğan[3]
[1]Mersin Şehir Hastanesi,Yenidoğan Yoğun Bakım,Mersin
[2]Tarsus Üniversitesi,Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı, Mersin
[3]Katip Çelebi Üniversitesi,Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı, Kütahya

Banyo pretermlerde konforu arttıran ve stres yanıt oluşturan bir uygulamadır. Bu yüzden banyoyu daha az stresli ve konforlu hale getirmek önemlidir. Araştırma, Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesinde banyo bakım paketi uygulamasının preterm bebeklerin konfor düzeyi ve cilt nemine etkisinin incelenmek amacıyla yapılmıştır. Araştırma Kasım 2024-Nisan 2025 tarihleri arasında kontrol gruplu yarı deneysel tipte gerçekleştirilmiştir. Araştırmann örneklemini, T.C. Sağlık Bakanlığı Mersin Şehir Hastanesi Yenidoğan yoğun bakımında tedavi ve bakım gören 64 prematüre bebek oluşturmuştur. Çalışmadan elde edilen verilerin analizinde SPSS 25.0 istatistik paket programı kullanılmıştır. Verilerin toplanmasındaTanıtıcı Bilgi Formu, Yenidoğan Konfor Ölçeği, Takip Formu ve cilt nem ölçme cihazı, hasta başı monitör, sıvı sıcaklığı ölçer, oda sıcaklığı ve nem ölçer kullanılmıştır. Araştırmaya dahil olan yenidoğanların gruplara göre demografik özelliklerinin dağılımları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmamıştır. Banyo uygulamasından 15 ve 30 dakika sonra sarmalama ve duş banyo grupları arasında cilt nemi bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık saptanmıştır ($p<0,05$). Sarmalama banyo grubundaki bebeklerin duş banyo grubundaki bebeklere göre cilt nemini daha etkili şekilde korunmuş olduğu belirlenmiştir. Grupların kendi içindeki değişimleri değerlendirildiğinde, sarmalama banyo grubunda zaman içinde preterm bebeklerin konfor düzeyi stabil iken, duş banyo grubunda yer alan preterm bebeklerin konfor düzeyinin zaman içinde azalma olduğu belirlenmiştir. Yapılan bu çalışmanın sonucunda, banyo bakım paketinini preterm yenidoğanların cilt nemini korumada ve konfor düzeyinin stabil kalmasında etkili olduğu görülmüştür. Bu doğrultuda, yenidoğan yoğun bakım ünitesinde e tedavi ve bakım gören preterm bebekler için sarmalama banyo yönteminin tercih edilmesi ve yaygınlaştırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: banyo, bakım paketi, hemşirelik, hemşirelik

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-033]
Term Bebeklerde Mesane Stimülasyon Tekniği ve Banyo Yönteminin İdrar Toplamaya Etkisi

Gülçin Eren[1], Zeynep Erkut[2]
[1]Zümrütevler 1 Nolu Aile Sağlığı Merkezi, İstanbul
[2]Bağımsız Araştırmacı, Antalya

Amaç: Bu araştırmanın amacı term bebeklerde mesane stimülasyon tekniği ve banyo yönteminin idrar toplama başarısı ve idrar toplama süresine etkisini belirlemektir.
Yöntem: Bu araştırmada randomize kontrollü tasarım kullanıldı. Araştırmanın örneklemini Aralık 2023-Temmuz 2024 tarihleri arasında Kartal Dr. Lütfi Kırdar Şehir Hastanesi yenidoğan yoğun bakım ünitesine yatan 102 bebek (banyo grubu:34 bebek; mesane stimülasyon grubu:34 bebek; kontrol grubu:34 bebek) oluşturdu. Araştırma verileri Yenidoğan Bilgi ve Gözlem Formu, steril pediatrik idrar torbası, kronometre, banyo ve oda termometresi kullanılarak toplandı. Mesane stimülasyon grubundaki bebeklere önce steril idrar torbası takıldı, sonra mesane stimülasyon tekniği uygulandı. Banyo grubunda yer alan bebekler akan su altında yıkandı ve banyo sonrası steril idrar torbası takıldı. Kontrol grubundaki bebeklere idrar örneği toplamayı kolaylaştırıcı girişim uygulanmadı, sadece steril idrar torbası takıldı. Üç grupta yer alan bebeklere steril idrar torbası takıldıktan sonra kronometre çalıştırıldı ve idrar yaptıkları zaman kronometre duraklatıldı. Bebeklerin 3 dakika içerisinde (180 saniye) idrar yapmaları başarılı olarak sayıldı.
Bulgular: Mesane stimülasyon grubunun başarı oranı %70,6, banyo grubunun başarı oranı %50,0 ve kontrol grubunun başarı oranı %14,7 olarak belirlendi. Banyo grubunun idrar toplama süresinin (85,82 saniye) mesane stimülasyon grubuna (80,50 saniye) yakın, kontrol grubuna (153,40 saniye) göre daha kısa olduğu belirlendi.
Sonuç: Mesane stimülasyon tekniğinin term bebeklerde idrar toplamayı kolaylaştırmak amacıyla kullanılması önerilir. İlk defa banyo yönteminin idrar toplamaya etkisinin incelendiği bu araştırmanın sonuçları doğrultusunda, banyonun term bebeklerde idrar toplamayı kolaylaştırmak amacıyla kullanılması ve bu konuda daha fazla kanıta dayalı çalışma yapılması önerilir.

Anahtar Kelimeler: banyo, idrar, mesane stimülasyon tekniği, term yenidoğan

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-034]

6-12 Yaş Arası Çocuklarda Venöz Kan Alma Sırasında Oluşan Ağrıyı Azaltmada Ebeveyn Katılımlı Dikkati Başka Yöne Çekme ve Rüzgârgülü Üfleme Yöntemlerinin Etkisi

Nagihan Yılmaz[1], Zeynep Erkut[2]
[1]Soma Devlet Hastanesi, Kulak Burun Boğaz Servisi, Manisa
[2]Bağımsız Araştırmacı, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Antalya

Amaç: Bu randomize kontrollü araştırmanın amacı 6-12 yaş arası çocuklarda venöz kan alma işlemi sırasında oluşan ağrıyı azaltmada ebeveyn katılımlı dikkati başka yöne çekme ve rüzgârgülü üfleme yöntemlerinin etkisini belirlemektir. Yöntem: Araştırmanın örneklemini Sultan 2. Abdülhamid Han Eğitim ve Araştırma Hastanesi kan alma birimine Ekim-Kasım 2024 tarihleri arasında başvuran ve araştırma kriterlerine uyan 84 çocuk (ebeveyn katılımlı grup=28, rüzgârgülü grubu=28, kontrol grubu=28) oluşturdu. Araştırmanın verileri Bilgi-Kayıt Formu, Wong-Baker Yüzler Ağrı Değerlendirme Ölçeği, Görsel Analog Ölçeği (VAS), rüzgârgülü, bilmece listesi ile toplandı. Ebeveyn katılımlı gruptaki çocuklara kan alma işlemi sırasında ebeveynleri tarafından bilmece soruldu. Rüzgârgülü grubundaki çocuklara işlemden önce ve işlem sırasında rüzgârgülü üfletildi. Kontrol grubundaki çocuklara rutin kan alma işlemi uygulandı. İşlem sırası ve işlemden 1 dakika sonra çocuklar Wong-Baker Yüzler Ağrı Değerlendirme Ölçeği, ebeveyn ve hemşire VAS ile ağrıyı değerlendirdi. Bulgular: Çocukların değerlendirmesine göre işlem sırası ebeveyn katılımlı grup (2,07±2,14) ve rüzgârgülü grubunun (2,79±2,57) ağrı puan ortalamalarının kontrol grubundan (5,86±2,98) daha düşük olduğu belirlendi ($p<0,05$). Kontrol grubundaki çocukların işlemden bir dakika sonra belirttikleri ağrı puanı ortalamalarının (3,57±2,74) ebeveyn katılımlı (0,5±1.29) ve rüzgârgülü grubundaki (1±1,76) çocuklardan daha yüksek olduğu saptandı ($p<0,05$). Ebeveyn değerlendirmesine göre kontrol grubunun işlem sırası ağrı puan ortalamalarının (4,57±2,78), ebeveyn katılımlı (1,46±1,29) ve rüzgârgülü grubundan (1,46±1,29) daha yüksek olduğu belirlendi ($p<0,05$). Kontrol grubundaki ebeveynlerin işlemden bir dakika sonra değerlendirdikleri ağrı puan ortalamalarının (2,68±2,58) ebeveyn katılımlı grup (0,36±0,68) ve rüzgârgülü grubundan (0,54±0,79) daha yüksek olduğu saptandı ($p<0,05$). Hemşire değerlendirmesine göre kontrol grubunun işlem sırası ağrı puan ortalamalarının (3,79±2,11), ebeveyn katılımlı grup (1,21±1,1) ve rüzgârgülü grubundan (1,5±1,67) daha yüksek olduğu belirlendi ($p<0,05$). Ebeveyn katılımlı grup (0,29±0,46) ve rüzgârgülü grubundaki (0,32±0,86) çocukların işlem sonrası ağrı puan ortalamalarının kontrol grubundaki çocuklardan (2±1,28) daha düşük olduğu saptandı ($p<0,05$). Sonuç: Araştırmanın sonuçları doğrultusunda, okul dönemi çocuklarında venöz kan alma işlemi sırasında ebeveyn katılımlı dikkati başka yöne çekme ve rüzgârgülü üfleme yöntemlerinin kullanılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: ağrı, dikkati başka yöne çekme, rüzgârgülü, venöz kan alma

[SS-035]
İnfantil Kolikli Bebeklerde Uygulanan Girişimlerin, Çocuk ve Aileye Etkileri

Meltem Pepe, Nejla Canbulat Şahiner
Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Hemşirelik Ana Bilim Dalı, Karaman

Çalışmada, infantil kolik tanısı almış bebeklerde; ayak masajı, anne kalp sesi simülasyonu uygulamalarının, bebeklerde kolik, konfor ve uyku düzey/süreleri ile annelerin durumluk-sürekli kaygı düzeylerinin ölçümü hedeflenmiştir. Araştırmada, Karaman' da yer alan bir hastanenin poliklinik bölümüne Kasım 2023 ila Mayıs 2024 dönemleri arasında başvuran, 4 ila 16 hafta arasındaki bebekler yer almıştır. Randomize deneysel tasarımda gerçekleştirilen çalışmada, üçlü paralel grup kullanılmıştır. Paralel gruplar ayak masajı ve anne kalp sesi (karma) (n:30), ayak masajı (n:30), anne kalp sesi (n:30) olarak tasarlanmıştır. Uygulama gruplarının belirlenmesinde tabakalı randomizasyon yöntemi kullanılmıştır. Tabakalandırma işleminde bebeklerin doğum sonu haftası, cinsiyetleri ve beslenme şekilleri baz alınmıştır. Bebeklerde uygulama her bir grup için aynı sürelerde olacak şekilde ve iki hafta süresince devam ettirilmiştir. Verilerin toplanma sürecinde; İnfantil Kolik, Konfor Davranış, Sürekli ve Durumluk Kaygı ölçekleri, ağlama ve uyku süresi kayıt formları kullanılmıştır. Verilerin istatistiksel analizleri için, demografik özelliklerde homojenlik açısından dağılım özellikleri Ki-kare (X2) analizi, betimsel analizlerde toplam puan ve standart sapma, grup analizleri içinse, tek yönlü Anova analizi, tekrarlı ölçüm Anova analizi, bağımlı grup t-testi kullanılmıştır. Analizler neticesinde, bebek ve annelerine ilişkin tanıtıcı özellikler açısından gruplar arası anlamı farkın olmadığı ($p>0,05$), her bir grup için dağılımın homojen olduğu belirlenmiştir. Haftalık tekrarlı test ölçümlerinde (her üç uygulama grubu için de), bebeklerin kolik ve ağlama düzey/sürelerinde azalma, konfor ve uyku düzey/sürelerinde artışlar, istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0,05$). Gerçekleştirilen post-hoc analizlerinde ise kolik ve ağlamanın azaltılarak, konfor ve uykunun iyileştirilmesinde en etkili yöntemin ayak masajı ve anne kalp sesi simülasyonunun bir arada uygulanması olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bebeklerine girişimde bulunulan annelerin (her üç grup için de) sürekli ve durumluk kaygı düzeylerinin uygulama bitiminde istatistiksel anlamlılığa sahip bir azalma sergilediği bulunmuştur ($p<0,05$). İnfantil kolikli bebeklerde kolik ve ağlama düzeylerinin azaltılması ile konfor ve uyku sürelerinin iyileştirilmesinde ayak masajı ve anne kalp sesi simülasyonu uygulamalarının bir arada verilmesi en yüksek kazanımı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ağlama, İnfantil kolik, Konfor, Pediatri hemşireliği, Uyku

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-036]

Ergenlerde Uyku Hijyeni Eğitimi ve Müzik Uygulamasının Uykusuzluk ve Yaşam Kalitesi Üzerindeki Etkisi: Randomize Kontrollü Bir Çalışma

Pınar Tekcan[1], Emine Erdem[2]
[1]Amasya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hemşireliği Ana Bilim Dalı
[2]Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hemşireliği Ana Bilim Dalı

Amaç: Randomize kontrollü bu çalışmanın amacı, ergenlerde uyku hijyeni eğitimi ve müzik uygulamasının uykusuzluk ve yaşam kalitesi üzerine etkisini belirlemektir.
Yöntem: Etik kurul, kurum ve katılımcı izni alınan çalışma, Karadeniz Bölgesi'nde bir il merkezindeki liselere devam eden 14-18 yaş arası 60 ergen (uyku hijyeni eğitimi grubu: 20, müzik uygulaması grubu: 20, kontrol grubu: 20) ile yürütülmüştür. Veriler, Ergenler İçin Tanıtıcı Özellikler Formu, Adölesan Uykusuzluk Ölçeği ve Çocuklar İçin Yaşam Kalitesi Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Uyku hijyeni eğitimi 4 hafta boyunca, haftada 2 kez, toplamda 8 seans olmak üzere zoom platformu üzerinden verilmiştir. Müzik uygulaması 15 gün boyunca her gün 20 dakikalık müziklerin araştırmacı tarafından sosyal medya (WhatsApp) aracılığı ile ergenlerle paylaşılması yoluyla yapılmıştır. Çalışma gruplarında yaş, cinsiyet ve eğitim düzeyi açısından anlamlı fark bulunmamıştır ($p>0.05$). Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 16.27±1.33 yıl olup, bilgisayar tablet karşısında günde 70±15 dakika, televizyon karşısında günde 43±59 dakika, cep telefonunda günde 2.57±1.54 saat geçirmekte ve hafta içi günde 6.85±1.33 saat, hafta sonu günde 9.05±1.796 saat uyudukları bulunmuştur. Öğrencilerin %75.0'ının kadın olduğu, %36.66'sının yatmadan önce yemek yediği, %33.33'ünün abur cubur tükettiği, %40.0'ının yatmadan önce içecek tükettiği, %68.33'ünün uyandığında yorgun hissettiği ve %38.33'ünün gün içerisinde kendini yorgun hissettiği belirlenmiştir. Müzik, eğitim ve kontrol grubunun girişim öncesi AUÖ puanları sırasıyla 32.35±4.97, 28.30±6.75 ve 34.05±6.37 bulunmuştur. Müzik, eğitim ve kontrol grubunun girişim öncesi ÇİYKÖ puanları sırasıyla 58.69±16.60, 59.72±613.52 ve 60.92±16.68 bulunmuştur. Girişim sonrası müzik ve eğitim grubunun AUÖ ve ÇİYKÖ puanlarının arttığı/azaldığı ve gruplar arasında önemli bir fark olduğu belirlenmiştir ($p<0.001$). Çalışmada müzik uygulamasının uyku hijyen eğitimine göre daha etkili olduğu bulunmuştur.
Sonuç: Uyku hijyeni eğitimi ve müzik uygulamasının çalışma gruplarındaki öğrencilerin uykusuzluğunu hafifletmede ve yaşam kalitelerini iyileştirmede etkili olduğu bulunmuştur. Bu sonuçlara göre; ergenlerdeki uykusuzluğu azaltmak için uyku hijyeni eğitimi ve müzik uygulamasını kullanmaları önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ergen, uykusuzluk, müzik, uyku hijyeni, yaşam kalitesi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-037]

Watson İnsan Bakım Kuramına Temellendirilmiş Mandala Sanatının ve Değer Açıklaştırmanın Kanser Tanılı Çocukların Ebeveynlerinin Kaygı ve Duygu Durumuna Etkisi

Meltem Gürcan, Sevcan Atay Turan
Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Antalya

Amaç: Bu araştırmanın amacı, Watson'ın İnsan Bakım Kuramı temel alınarak geliştirilen mandala sanatı ve değer açıklaştırma uygulamalarının, kanser tanılı çocukların ebeveynlerinin kaygı düzeyi ve duygu durumuna etkisini değerlendirmektir. Ayrıca ebeveynlerin bu süreçte yaşadıkları deneyimleri, yarı yapılandırılmış görüşmeler ve mandala yorumlamaları aracılığıyla ortaya koymaktır. Yöntem: Araştırma, Akdeniz Üniversitesi Hastanesi Çocuk Hematoloji ve Onkoloji Kliniği'nde yatan kanser tanılı çocukların ebeveynleriyle yürütülmüştür. Çalışmanın Nicel boyutunda randomize kontrollü deneysel bir desen uygulanmış; katılımcılar üç gruba ayrılmıştır: mandala grubu (n=25), değer açıklaştırma grubu (n=25) ve kontrol grubu (n=25). Müdahale grupları müzik eşliğinde iki seanslık bireysel etkinliklere katılmıştır. Mandala grubunda katılımcılar mandala çizimi, değer açıklaştırma grubunda ise yazılı ifadelerle değerlerini keşfetme süreci gerçekleştirmiştir. Veri toplama aracı olarak, birinci seans uygulama öncesi ve ikinci seans sonrasında Durumluk Kaygı Ölçeği (DKÖ) ile Pozitif-Negatif Duygu Ölçeği (PNDÖ) uygulanmıştır. Kontrol grubuna aynı zaman diliminde sadece ölçümler yapılmıştır. Nitel kısımda ise mandala yorumlamaları ve görüşmeler aracılığıyla ebeveynlerin deneyimleri analiz edilmiştir. Bulgular: Müdahale gruplarında, DKÖ ve PNDÖ-negatif alt ölçek puanlarında kontrol grubuna göre istatistiksel olarak anlamlı azalma, PNDÖ-pozitif alt ölçek puanlarında ise kontrol grubuna göre anlamlı artış gözlenmiştir ($p<0.05$). Her iki yönteminde durumluk kaygı düzeyini ve negatif duyguları azaltmada ve pozitif duyguları artırmada benzer şekilde etkili olduğu belirlenmiştir Nitel analizde "Sürecin Ebeveynin Yaşamına Etkisi" ve "Baş Etme Kaynakları" olmak üzere iki ana tema ve beş alt tema belirlenmiştir. Sonuç: Mandala sanatı ve kağıda yazma yöntemiyle değer açıklaştırma uygulamaları, ebeveynlerin kaygı düzeyini ve olumsuz duyguları azaltmak ve olumlu duyguları desteklemek açısından etkili bulunmuştur. Watson İnsan Bakım Kuramı'nda benimsenen iyileştirici bakım çevresi oluşturma bakış açısıyla gerçekleştirilen bu uygulamalar, ebeveynlerin hastane ortamında psikososyal açıdan rahatlamasını ve kendini daha iyi hissetmesini destekleyici bir araç olarak değerlendirilebilir.

Anahtar Kelimeler: çocuk, değer açıklaştırma, ebeveyn, kanser, mandala

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-038]

Ventriküloperitoneal Şantı Olan Çocuğun Bakımına Yönelik Geliştirilen Avatar Destekli Eğitim Programının Ebeveynlerin Bilgi, Bakım Becerileri ve Şant Komplikasyonuna Etkisi: Çok Merkezli Randomize Kontrollü Çalışma

Mustafa Volkan Düzgün[1], Ayşegül İşler[1], Mehmet Saim Kazan[2]
[1]1- Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Antalya
[2]2- Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi, Cerrahi Tıp Bilimleri Bölümü, Beyin Ve Sinir Cerrahi Anabilim Dalı, Antalya

Amaç: Bu araştırma; hidrosefali tanısı ile VP şant takılan çocukların bakımına yönelik Avatar Destekli Eğitim Programının (ADEP-H) geliştirilmesi ve bu eğitim programının ebeveynlerin hidrosefali ile ilgili bilgi ve bakım becerilerine ve şant komplikasyonlarına etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Bu araştırma iki aşamalı olarak gerçekleştirilmiştir. İlk aşamada Avatar Destekli Eğitim programı geliştirilmiştir. İkinci aşama ise hidrosefalisi olan çocuğa sahip 40 ebeveyn ile tek kör ön test-son test ölçümlü izlemsel randomize kontrollü tasarımda gerçekleştirilmiştir. Çalışma Ocak 2021-Şubat 2024 tarihleri arasında yürütülmüştür. Girişim grubundaki ebeveynler altı ay süreyle Avatar Destekli Eğitim Programını uygulamıştır. Girişim ve kontrol grubundaki ebeveynlerden 0., 1., 3. ve 6. aylarda ölçümler alınmıştır. Ölçümler Hidrosefalisi olan Çocuğa Sahip Ebeveynler için Bilgi ve Bakım Becerileri Öz Değerlendirme ölçeği, Şant Komplikasyonu Takip Listesi ve Sistem Kullanılabilirlik Ölçeği ile yapılmıştır. Veriler sayı, yüzde, ortalama, standart sapma, ki kare testi ve karışık ölçümler için two way ANOVA ile değerlendirilmiştir. Bulgular: Çalışma bulguları, müdahale grubundaki ebeveynlerin hidrosefali hakkındaki bilgi ve bakım becerilerine ilişkin öz değerlendirme puanlarının kontrol grubundakilerden anlamlı olarak farklı olduğunu göstermiştir. Üçüncü ve son testte komplikasyon parametrelerinde anlamlı fark elde edilmiştir. Sedimantasyon ve C-reaktif protein düzeyi arasında gruplar arasında anlamlı fark varken, beyaz kan hücresi sayısı arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Vücut sıcaklığı ve baş çevresi arasında gruplar arasında anlamlı fark varken, Glasgow koma skalası grupları arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Sonuç: Bu araştırma sonuçlarına göre Avatar Destekli Eğitim Programı uygulayan girişim grubundaki ebeveynlerin hidrosefali hakkında bilgi ve bakım becerileri daha yüksek ve çocuklarında şant komplikasyon oranı daha düşüktür. Teknolojik bir girişim olan Avatar Destekli Eğitimlerin hidrosefalide daha fazla kullanılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hidrosefali, Bilgi ve bakım becerileri, Şant komplikasyonu, Avatar destekli eğitim

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-039]

Adolesanların Akran İlişkilerinin Yaşam Biçimine Etkisi

Semanur Çelik[1], Gonca Karayağız Muslu[2]
[1]Bursa Çekirge Devlet Hastanesi, Bursa
[2]Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Fethiye Sağlık Bilimleri Fakültesi, Muğla

Adolesan dönemi, bireyin kimlik kazanımı ve sosyal ilişkilerinin şekillendiği, yaşam biçimi davranışlarının temellendiği kritik bir evredir. Adolesan birey bu dönemde ailesinden bağımsızlaşarak bireyselleşme ve akran ilişkileri kurma yönünde sosyal eğilim göstermektedir. Bu çalışmanın amacı, adolesan bireylerin akran ilişkilerinin yaşam biçimleri üzerindeki etkisini incelemektir. Kesitsel ve tanımlayıcı korelasyonel tasarımdaki bu çalışma Bursa ili Gürsu ilçesinde bulunan sekiz devlet lisesinde 846 lise öğrencisi ile yürütülmüştür. Veriler "Tanıtıcı Bilgi Formu", "Akran İlişkileri Ölçeği (AİÖ)" ve "Adolesan Yaşam Biçimi Ölçeği (AYBÖ)" ile toplanmıştır. Verilerin analizinde Kolmogorov-Smirnov, Independent sample t-testi, Pearson korelasyon analizi, Adımsal regresyon ve Basit regresyon analizleri kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre adolesanların yaşam biçimi puan ortalaması 105.89±15.26, akran ilişkileri puan ortalaması ise 86.42±13.61 olarak bulunmuştur. Akran ilişkileri ile yaşam biçimi arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Adölesanların yaşam biçimi ölçeği toplam puan ortalamalarına akran ilişkileri ölçeğinin alt boyut (yaşam takdiri, sağlık sorumluluğu, egzersiz, sosyal destek, beslenme ve stres yönetimi) ve toplam puanının, sosyodemografik özelliklerinin ve arkadaş-aile ilişkileri, sağlık durumu, akademik başarı değişkenlerinin etkisi incelenmiş ve modelin bağımlı değişkenin %36,9'unu (R2:0,369) açıkladığı tespit edilmiştir. Bu modele göre adolesanların yaşam biçimi ölçeği puanındaki değişim cinsiyet, sağlık durumu, arkadaş ilişkileri, akademik başarı, birliktelik ve yakınlık alt boyut değişkenleri ile açıklanabilmektedir Sonuç olarak, adolesanların akran ilişkilerinin birçok yönüyle davranış geliştirmede etkili oldukları görülmektedir. Bu dönemde içinde bulundukları akran gruplarından etkilenen adolesan bireylerin olumsuz arkadaş etkisi ile kötü alışkanlar edindiği, olumlu akran ilişkileri geliştiren adolesanların ise daha sağlıklı yaşam biçimi davranışları sergilediği görülmektedir. Bu bağlamda, adolesanların akran ilişkilerinin yaşam biçimine etkilerinin bilinmesi ve adolesanların olumlu arkadaşlık ilişkileri kurmalarını destekleyecek eğitimsel ve sosyal müdahalelerin planlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Adolesan, akran ilişkisi, pediatri hemşiresi, sağlık, yaşam biçimi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-041]

Erken Doğum Yapan Annelerin Algılanan Ebeveynlik Öz Yeterliliğinin Maternal Bağlanmaya Etkisi

Selin Cengiz[1], Hava Özkan[2]
[1]Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Erzurum
[2]Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Erzurum

Amaç: Bu çalışma, erken doğum yapan annelerin algılanan ebeveynlik öz yeterliliğinin maternal bağlanmaya etkisini incelemek amacıyla yapılmıştır.
Materyal-Metod: Araştırma tanımlayıcı tipte olup 10.07.2023-30.11.2023 tarihleri arasında Rize ili ve ilçelerinde ikamet eden 1-12 aylık bebeği olan erken doğum yapmış anneler ile yapılmıştır. Araştırmaya alınacak kişi sayısını belirlemek üzere güç analizi yapılmış ve 107 kişiye ulaşılması gerektiği belirlenmiştir. Ancak, araştırma belirtilen tarihler arasında 118 anne ile yapılmıştır. Veriler "Kişisel Bilgi Formu", "Algılanan Anne Ebeveynlik Öz Yeterlilik Ölçeği" ve "Maternal Bağlama Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. Verileri değerlendirilme aşamasında sayı, yüzde, ortalama istatistiksel metodları ile parametrik, non parametrik testler ve Pearson korelasyon analizi kullanılmıştır.
Bulgular: Annelerin algılanan anne özyeterliliği ölçek toplam puan ortalaması 64.46±8.00 ve maternal bağlanma ölçek toplam puan ortalaması 93.91±12.33 olarak bulunmuştur. Algılanan anne ebeveynlik öz yeterliliği ile maternal bağlanma arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır.
Sonuç: Erken doğum yapmış annelerin algılanan ebeveynlik öz yeterliliklerinin ve maternal bağlanma düzeylerinin yüksek olduğu saptanmıştır. Annelerin algılanan ebeveynlik öz yeterlilik ve maternal bağlanma düzeyleri arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Anne, bağlanma, ebeveynlik, öz yeterlilik

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-042]
Eğitim Müdahalesinin Paternal Bağlanmaya Etkisi

Mustafa Kara[1], Şenay Çetinkaya[2]
[1]Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, Hemşirelik Ana Bilim Dalı, Osmaniye
[2]Çukurova Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Adana

Giriş/Amaç:
Erken çocukluk döneminde oluşacak güçlü bir baba-bebek bağlanması, bebeğin bilişsel, sosyal ve duygusal gelişimini olumlu yönde etkiler. Türk toplumunda daha önceki araştırmalarda baba odaklı çalışmalar sınırlıdır. Bu araştırma, baba adaylarına verilen eğitimin, paternal bağlanmaya etkisinin incelenmesi amacıyla deneysel olarak yapıldı.

Yöntem:
Randomize kontrollü deneysel tasarımla yürütülen bu çalışma, Afşin ve Elbistan Devlet hastanelerinde 2021 yılında yürütülmüştür. Araştırma, ilk kez baba olacak 81 baba adayı (Eğitim grubu: n=41, Kontrol grubu: n=40) ile yapıldı. Katılımcılar basit rastgele örnekleme yöntemiyle gruplara atandı. Katılımcı körlemesi (single-blind) sağlanarak olası yanlılıklar minimize edildi. Eğitim grubundaki babalara doğumdan önce, doğum anında ve sonrasında olmak üzere 3 aşamada bağlanma, bebek bakımı ve kaliteli zaman geçirme konularında eğitim verildi. Kontrol grubu rutin bakıma devam etti. Her iki gruba da ön test ve bebek 6 aylık olduğunda son test uygulandı. Eğitimin etkisini değerlendirmek için Türkçe geçerlik güvenirliği yapılmış olan, Baba-Bebek Bağlanma Ölçeği (BBBÖ, 19 madde) uygulandı.

Bulgular:
BBBÖ alt ölçeklerde ön test cronbach alfa katsayısı 0.6-0.7, son test 0.7-0.8 aralığında bulundu. Eğitim grubundaki babaların son test puanları, hem eğitim grubu ön test puanlarına hem de kontrol grubunun son test puanlarına göre anlamlı düzeyde yüksek bulundu ($p<0.05$). Son testte eğitim grubu, kontrol grubuna kıyasla Sabır-Hoşgörü (37.87±2.25 vs 33.14±3.21; $p<0.001$) ve Etkileşimde Zevk (26.92±2.47 vs 19.30±2.92; $p<0.001$) alt boyutlarında anlamlı farklılık gösterdi. Anne ve babaların eğitim seviyelerinin babaların bağlanmasına olumlu yönde etki ettiği bulundu. Eğitim grubunda son test puanlarının da ön test puanlarına göre yüksek olduğu bulundu. Eğitim grubunda anlamlı farklılık olmasa da yaş, bebek cinsiyeti gibi değişkenlerde son testte ön teste göre puanın arttığı bulundu. H0 hipotezi reddedilmiş olup, "Baba adaylarına bebeğin günlük bakımı, baba-bebek bağlanması konusunda verilen eğitimin baba-bebek bağlanmasına etkisi vardır (H1 hipotezi)" kabul edildi.

Sonuç:
Bu çalışma, baba adaylarına doğumdan önce başlayan eğitimlerin bağlanmalarını güçlendirdiğini göstermektedir. Literatürün güçlendirilerek babaların perinatal dönemden başlayarak eğitim programlarına dahil edilmesi önerilir.

Anahtar Kelimeler: Bağlanma, Bebek-Baba Bağlanması, Ebeveyn Katılımı, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-043]

Piaget'in Bilişsel Gelişim Kuramına Dayalı Beslenme Eğitiminin Okul Öncesi Çocuklarda Besin Tüketimi, Beslenme ve Yeme Davranışına Etkisi: Mix Metod Çalışma

Perihan Solmaz[1], Hatice Başkale[2]
[1]Uşak Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Sağlık Bakım Hizmeteleri Bölümü, Uşak
[2]Pamukkale Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Denizli

Amaç: Okul öncesi çocuklara Piaget'in bilişsel gelişim kuramı kullanılarak verilen beslenme eğitiminin; çocukların besin tüketimi, beslenme davranışı ve yeme davranışı üzerindeki etkisini incelemektir. Yöntem: Bu araştırma, karma yöntem (mix method) tasarımıyla yürütülmüştür. Araştırmanın birinci aşaması olan nicel kısımda, ön-test ve son-test kullanılan yarı deneysel bir yaklaşım benimsenmiştir. Uşak'taki anaokullarından 238 okul öncesi çocuk ve annesi (127 deney, 111 kontrol grubu) örneklemi oluşturmuştur. Deney grubuna 6 oturumluk beslenme eğitimi verilmiştir. Veriler Sosyodemografik Bilgi Formu, Besin Tüketim Sıklığı Anketi (BTSA), Beslenme Davranış Ölçeği (BDÖ) ve Çocuklarda Yeme Davranışı Anketi (ÇYDA) ile toplanmıştır. Nicel verilerin analizinde Mann-Whitney U, Wilcoxon, Pearson-χ^2 ve Spearman korelasyonu kullanılmıştır. İkinci aşaması olan nitel kısımda ise odak grup görüşmeleriyle (deney grubundaki 18 annenin katılımıyla) veri toplanmış ve içerik analizi uygulanmıştır. Bulgular: Yarı deneysel sonuçlar, beslenme eğitimi sonrası deney grubunun süt, meyve, sebze, kurubaklagil, tahıl ve et grubu tüketiminde olumlu artışlar gösterdiğini belirtmektedir. Beslenme Davranış Ölçeği (BDÖ) puanları, eğitim sonrası deney grubunda anlamlı şekilde yükselirken, kontrol grubunda değişiklik gözlenmemiştir. Ancak, Çocuklarda Yeme Davranışı Anketi (ÇYDA) puanlarında (gıda hevesi, duygusal aşırı yeme, yemek seçiciliği gibi alt boyutlarda) gruplar arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Nitel araştırmada, annelerin görüşmeleri eğitimin çocuğun besin tüketimine, beslenme davranışına ve yeme davranışına etkisi olmak üzere üç ana temada toplanmıştır. Sonuç: Çalışma, Piaget'nin bilişsel gelişim kuramı temelli beslenme eğitiminin okul öncesi çocukların besin tüketimini ve beslenme davranışlarını olumlu yönde etkilediğini, fakat yeme davranışı üzerinde belirgin bir değişiklik yaratmadığını göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Beslenme davranışı, Beslenme eğitimi, Çocuklarda yeme davranışı, Okul öncesi çocuk, Piaget'nin bilişsel gelişim kuramı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-044]

Pediatrik Onkoloji Hastalarının Semptom Yönetiminde Dijital Hikâye Anlatımı: Peplau'nun Kişilerarası İlişkiler Kuramı Temelli Randomize Kontrollü Çalışma

Birgül Erdoğan[1], Naime Altay[2]
[1]Kocaeli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Kocaeli
[2]Gazi Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Ankara

Amaç: Bu çalışma, Peplau'nun Kişilerarası İlişkiler Kuramı temel alınarak, pediatrik onkoloji hastalarının semptom yönetiminde dijital hikâye anlatımı (DHA) yönteminin etkinliğini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür. Yöntem: Randomize kontrollü paralel grup girişimsel olarak tasarlanan çalışma Ocak–Temmuz 2024 tarihleri arasında, 7–18 yaş aralığında kanser tanılı 35 (17 girişim, 18 kontrol) çocuk\adölesanla gerçekleştirilmiştir. Girişim grubunda dört dijital hikaye anlatımı uygulaması ve iki izlem, olmak üzere altı haftalık ve altı oturumluk bir uygulama yapılmıştır. Kontrol grubunda altı haftalık süre içerisinde uygulama başında ve sonunda iki izlem yapılmış, çocuk\adölesanların klinik rutin bakımı almaları devam etmiştir. Veriler; Semptom Tarama Aracı (SSPedi), Çocuklar İçin Durumluk Kaygı Envanteri, Wong-Baker Yüzler Ağrı Ölçeği, BARF Bulantı Ölçeği ve Görsel Yorgunluk Ölçeği ile toplanmıştır. Ayrıca çocukların uygulamaya yönelik motivasyonları ve görüşleri bireysel görüşmelerle değerlendirilmiştir. İstatistiksel analizlerde Levene testi, Mann Whitney U testi, Yates Ki-kare testi, Fisher–Freeman–Halton testi ve Wilcoxon testi kullanılmıştır. Bulgular: Uygulama öncesinde girişim ve kontrol gruplarının semptom ve anksiyete düzeyleri benzer bulunurken, uygulama sonunda girişim grubunda semptom ve anksiyete düzeylerinde istatistiki olarak anlamlı bir azalma belirlenmiştir ($p<0.001$). Girişim grubunda bulunan çocuk\adölesanların her oturum öncesi ve sonrası yapılan değerlendirmelerinde ağrı, bulantı ve yorgunluk semptomlarında anlamlı azalma gözlenmiştir ($p<0.001$). Sonuç: Çalışma sonucunda DHA yönteminin, onkolojik tanılı çocuk ve adölesanların semptom yönetiminde etkili bir yaklaşım olduğu bulunmuştur. Sonuçlar doğrultusunda kanser tanılı çocuk\adölesanların semptom yönetiminde DHA yönteminin kullanımı önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dijital hikâye anlatımı, Kişilerarası ilişkiler kuramı, Hemşirelik bakımı, Pediatrik onkoloji, Semptom yönetimi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-045]

Hastanede yatan çocuklarda uyku arkadaşı kullanımının psikososyal semptomlara etkisi: Randomize kontrollü çalışma

Şeyma Alan Poyraz[1], Aysel Köklü Doğan[2]
[1]Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Sivas
[2]İstanbul Medipol Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, İstanbul

Arka plan
Hastanede yatmak çocuklar için stres kaynağıdır. Uyku arkadaşı çocukların psikososyal semptomları üzerinde etkili olabilir. Bu çalışma hastanede yatan 6-12 yaş okul çağı çocuğuna uyku arkadaşı kullanımının psikososyal semptomlara etkisini incelemek amacı ile yapılmıştır.

Yöntem
Bu araştırma randomize kontrollü bir çalışmadır. Araştırmanın örneklemini Haziran 2023-Eylül 2024 tarihleri arasında pediatri servislerinde yatmakta olan, bilgilendirme sonrası araştırmaya katılım için ebeveynlerinden yazılı ve sözlü izin alınan, dahil edilme kriterlerine uyan 97 (50 kontrol, 47 müdahale grubu) okul çağı çocuğu oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak "Tanıtıcı Bilgiler Formu" ve "Hastanede Yatan Çocuklar İçin Psikososyal Semptomları Tanılama Ölçeği (ÇPSTÖ)" kullanılmıştır. Müdahale grubundaki çocuklara hastanede kaldıkları 3 gün boyunca beraber uyumaları için "uyku arkadaşı" (uyku nesnesi olarak kullanılan peluş oyuncak) verilmiş, kontrol grubuna herhangi bir uygulama yapılmamıştır. Üç gün sonrasında her iki gruba da ÇPTSÖ uygulanarak veriler toplanmış ve veri analizinde SPSS 22 kullanılmıştır.

Bulgular
Örneklem grubunun 48.5'i kadın, %51.5'i erkektir. Psikososyal semptomları tanılama ölçeği kontrol grubu puan ortalaması 19.040 + 4.266, müdahale grubu puan ortalaması 20.149 + 5.441'dir. Psikososyal semptomları tanılama ölçeği son test toplam puan ortalamaları ve ölçek alt boyut puan ortalamaları ile gruplar arasında anlamlı farklılık saptanmıştır ($p < 0.05$).

Uygulama Sonuçları
Bu araştırma ile uyku arkadaşı kullanımının müdahale grubundaki çocukların psikososyal semptomlarını azalttığı belirlenmiştir. Pediatri kliniklerinde uyku arkadaşının benimsenmesi, çocuğun uyku sağlığı ve ihtiyaçları doğrultusunda girişimlerinin planlanması, aileye bilgi ve destek verilmesi ile çalışmanın çocuklarda psikososyal semptomların daha az görülmesine yardımcı olma potansiyeli taşıdığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: hastane, çocuk, uyku arkadaşı, psikososyal semptomlar

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-046]

Çocuk kliniğinde yatan 0-24 ay bebeklerde zeytinyağı ve ayçiçek yağı kullanımının pişik oluşumu ve tedavisi üzerine etkilerinin karşılaştırılması

Behlül Okuşluk[1], Gülbeyaz Baran Durmaz[2]
[1]Batman Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Batman, Türkiye
[2]Dicle Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Diyarbakır, Türkiye

Amaç: Bu çalışma, çocuk kliniğinde yatan 0-24 aylık bebeklerde zeytinyağı ve ayçiçek yağının pişik oluşumu ve tedavisi üzerindeki etkilerini karşılaştırmak amacıyla yapılmıştır. Gereç-Yöntem: Araştırma iki deney grubu (zeytinyağı grubu, ayçiçek yağı grubu) ve bir kontrol gruplu yarı deneysel olarak yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini Ocak-Temmuz 2024 tarihleri arasında Midyat Devlet Hastanesi'nde yatan 0-24 aylık antibiyotik kullanan 150 bebek oluşturdu. Koruyucu alt bakıma yönelik girişimde bulunulmayan kontrol grubuna 50, koruyucu alt bakımı uygulanan ve ayçiçek yağı kullanılan deney grubuna 50, koruyucu alt bakımı uygulanan ve zeytinyağı kullanılan deney grubuna ise 50 bebek alınmıştır. Deney grubundaki bebeklerin annelerine pişikten koruyucu alt bakım eğitimi verilmiştir. Bebekler 3-7 gün arası izlenerek veriler toplanmış ve bilgisayar ortamında Ki-kare Bağımsızlık Testi, Pearson Ki-kare, Fisher Freeman Halton Kesin testi ve Kruskal Wallis H testi kullanılarak değerlendirilmiştir. Bulgular: Koruyucu alt bakımı uygulanmayan kontrol grubundaki çocuklarda pişik gelişme oranı %62 iken, koruyucu alt bakımı uygulanan ve ayçiçek yağı kullanan deney grubunda %32, koruyucu alt bakımı uygulanan ve zeytinyağı kullanan deney grubunda %30 olarak bulunmuştur. Deney gruplarındaki tüm pişik vakaları birinci derece olarak sınıflandırılmışken, kontrol grubunda ikinci derece pişik vakalarına da rastlanmıştır. İki deney grubunun karşılaştırılmasında ise ayçiçek yağı ve zeytinyağının pişiği önlemede etkilerinin benzer olduğu görülmüştür. Sonuç: Koruyucu alt bakımı uygulanan ayçiçek yağı ve zeytinyağı deney grubundaki bebeklerde pişik görülme oranı, kontrol grubundaki bebeklerden daha düşük tespit edilmiştir. Çocuk hemşiresi tarafından; kliniklere yatış yapılan alt bezi kullanan bebeklerin anne/bakıcılarına pişikten koruyucu eğitim verilmesi ve her bez değişiminden sonra ayçiçek yağı/zeytinyağının topikal kullanımı önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ayçiçek Yağı, Bebek, Çocuk Hemşiresi, Pişik Bakımı, Zeytinyağı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-047]

Çocuklarda prick testi sırasında sanal gerçeklik ve Buzzy® uygulamasının ağrı, korku ve kaygı üzerine etkisi: randomize kontrollü bir çalışma

Funda Gürbüz[1], Emine Geçkil[2]
[1]Kto Karatay Üniversitesi sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Anestezi programı
[2]Necmettin Erbakan Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği

Giriş: Deri prick testi (DPT) alerjik hastalık tanısının konulmasına yardımcı prosedürel bir uygulamadır. Bu test çocuklarda ardışık tekrarlı lanset batırma eylemi ile ağrı, korku ve kaygıya neden olabilmektedir. Atravmatik bakım kapsamında, çocuklarda prosedürel işlemlere bağlı ağrı, korku ve kaygı hissini azaltmak ve bunların olumsuz sonuçlarını önlemek amacıyla farmakolojik ve non-farmakolojik birçok yöntem kullanılmaktadır. Farmakolojik yöntemlerin sınırlı kullanımı, pahalı olması ve yan etkileri nedeniyle non-farmakolojik uygulamalara olan ilgi artmıştır. Amaç: Bu çalışmada non-farmakolojik bilişsel yöntemlerden sanal gerçeklik (SG) ve fiziksel yöntemlerden Buzzy® uygulamalarının prick testi sırasında çocuklarda ağrı, korku ve kaygı üzerindeki etkilerinin karşılaştırılması amaçlanmıştır. Yöntem: Çalışma, bir devlet hastanesinin "Çocuk İmmünolojisi ve Alerjisi Polikliniği"nde, ön test-son test düzeninde randomize kontrollü tipte yürütülmüştür. Çalışma prick testi yapılması uygun görülen 7-10 yaş arası 90 çocuk ile (SG grubu:30, Buzzy® grubu:30 ve kontrol grubu:30) tamamlanmıştır. Veriler Wong Baker Faces ağrı değerlendirme ölçeği, Çocuk Korku Ölçeği ve Çocuk Anksiyete Skalası-Durumluk Ölçeği ile toplanmıştır. Her çocuğun verileri işlem öncesi ve sonrasında çocuk, ebeveyn ve araştırmacı gözlemleri ile birbirinden bağımsız olarak toplanmıştır. Veriler SPSS programında uygun istatistiksel yöntemlerle analiz edilmiş ve $p<.05$ anlamlı kabul edilmiştir. Bulgular: Çalışma grupları sosyo-demografik özellikleri, işlem öncesi ağrı, korku ve kaygı puan ortalamaları bakımından benzer bulunmuştur. İşlem sonrasında SG grubundaki çocukların ağrı, korku ve kaygı puanları Buzzy® ve kontrol grubuna göre, Buzzy® grubundaki çocukların ağrı korku ve kaygı puanları ise kontrol grubuna göre anlamlı düzeyde daha düşük ($p<0.001$) bulunmuştur. Çocukların ağrı, korku ve kaygı düzeyindeki değişimin büyük etki düzeyinde olduğu saptanmıştır. Sonuç: Bu sonuçlar doğrultusunda hemşirelerin atravmatik bakım kapsamında prick testi sırasında çocukların ağrı, korku ve kaygısını azaltmak için SG ve Buzzy® uygulamalarını, mümkün ise SG'yi tercih etmesi önerilebilir. Bu çalışma "Clinical Trials" veri tabanına kayıtlıdır (NCT06443060).

Anahtar Kelimeler: Buzzy®, prick testi, sanal gerçeklik

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-048]

Ayaktan Kemoterapi Alan Çocuklarda Mandala Sanat Terapisinin (Renklendirme) Bulantı Kusma, Ağrı Ve Kaygı Üzerine Etkisi

Emel Yürük[1], Tuğba Todil[2], Fahri Aşkan[3], Mustafa Kara[4], Aslıhan Hacısalihoğlu[1]
[1]Çukurova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Adana
[2]Batman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Batman
[3]Van Yüzüncüyıl üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Van
[4]Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği,Osmaniye

Amaç: Bu çalışma, ayaktan kemoterapi gören çocuklarda mandala sanat terapisinin bulantı, kusma, ağrı ve kaygı üzerindeki etkilerini incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, randomize kontrollü ön test-son test tasarımına dayalı olarak gerçekleştirildi.

Yöntem: Araştırma, 15 Nisan-15 Ekim 2024 tarihleri arasında bir üniversite hastanesinde Çocuk Sağlığı Ayaktan Kemoterapi Ünitesi'nde yapıldı. Çalışmaya, 9-18 yaş arasındaki hematoloji-onkoloji hastası çocuklar alındı. Deneysel grup, mandala sanat terapisi (renklendirme) uygulamaları alırken, kontrol grubu standart tedavi sürecini sürdürdü. Çalışmada kişisel bilgi formu, Bulantı-Kusma Termometresi, Wong-Baker Faces Ağrı Değerlendirme Ölçeği ve Çocuklar İçin Durumluk ve Sürekli Kaygı Envanteri (STAIC) kullanıldı. Çalışma, tek merkezli, paralel gruplu, randomize kontrollü bir tasarıma sahip olup, çocukların bulantı, kusma, ağrı ve kaygı düzeylerindeki değişimleri değerlendirildi. Bulgular: Deney ve kontrol grupları arasındaki tedavi sonrası bulantı, kusma, ağrı ve kaygı düzeylerini değerlendiren ölçütlerde önemli farklar gözlemlendi. Bulantı-Kusma Termometresi ve Wong-Baker Faces Testi skorlarında deney grubunda tedavi öncesi ve sonrası anlamlı bir düşüş ($p<0.01$) yaşanırken, kontrol grubunda bir değişim gözlemlenmedi ($p>0.05$). Durumluk Kaygı Ölçeği skorlarında da deney grubunda tedavi sonrası anlamlı bir azalma ($p<0.05$) bulundu, kontrol grubunda ise herhangi bir fark gözlemlenmedi ($p>0.05$). Sonuç: Ayaktan kemoterapi i alan çocuklarda non-farmakolojik bir tedavi yöntemi olan mandala sanat terapisinin, tedavi sırasında yaşanan bulantı, kusma, ağrı ve kaygı düzeylerini azalttığı bulundu. Gelecek çalışmalarda farklı yaş gruplarındaki çocuklarda ve tedavinin uzun dönem etkileri üzerinde mandala sanat terapisinin etkisinin daha kapsamlı şekilde araştırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: çocuk kanseri, mandala terapisi, bulantı-kusma, ağrı, kaygı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-049]

3-6 Yaş Grubundaki Çocukların Oyun Hamuruyla Oynamasının Nebülizatör Tedavisine Uyumlarına Etkisi

Aslıhan Aydoğmuş[1], Behice Ekici[2]
[1]Maltepe 27 No'lu Aile Sağlığı Merkezi, İstanbul
[2]Üsküdar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul

Amaç: Araştırma, 3-6 yaş grubundaki çocukların oyun hamuruyla oynamasının nebülizatör tedavisine uyumlarına etkisini belirlemek amacıyla yapıldı.

Yöntem: Araştırma, randomize kontrollü, deneysel ve tekrarlı ölçümler tasarımı ile yapıldı (ClinicalTrials.gov 28 Nisan 2023 ID: NCT05779826). Araştırmanın örneklemini, Ekim 2021- Şubat 2022 tarihlerinde İstanbul'da bir şehir hastanesinin çocuk servisinde yatan hastalardan, örneklem seçim kriterlerine uyan 80 çocuk (40 araştırma-40 kontrol grubu) oluşturdu. Araştırma grubundakiler, nebülizatör tedavisinden 1 dk önce oyun hamuruyla oynamaya, başladı, nebülizatör tedavisi sonlanana kadar eş zamanlı olarak oyun hamuruyla oynamaya devam ettiler. Kontrol grubundakilere nebülizatör tedavisindeki rutin uygulama yapıldı. Nebülizatör tedavisi süresince her iki grubun vital bulguları, solunum fonksiyonları, tedaviye uyumu ve araştırma grubundakilerin oyun hamuruyla oynamaya devam etme durumları belirlenen aralıklarla, beş kez ölçüldü veya değerlendirildi. Veriler, Hasta Çocuğu Tanılama Formu ve Nebülizatör Tedavisi Süresince Çocuğu Değerlendirme Formu ile toplandı. Araştırmada güç ve etki büyüklüğü hesaplandı. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, değişkenlerin ölçüm zamanlarına göre karşılaştırılmasında; Mann Whitney U, Pearson Ki Kare, Paired Sample T, Frieadmen Ki Kare ve Wilcoxon İşaretli Sıra testi kullanıldı.
Bulgular: Araştırma grubunun kalp atım hızı ortalamaları kontrol grubundan daha yüksek, SpO2 ortancaları daha düşüktü. İlk ölçümde araştırma grubunun solunum sıkıntısı daha fazlaydı ve giderek azaldı. Kontrol grubunun nebülizatör tedavisinin etkisini azaltan ve devamını engelleyen tepkileri daha fazlaydı. Araştırma grubunun oyun hamuruyla oynarken nebülizatör tedavisinin etkisini azaltan ve devamını engelleyen tepkileri daha azdı.
Sonuç: Nebülizatör tedavisi sırasında oyun hamuruyla oynayan çocukların tedaviye uyumu daha iyi olduğu görüldü. Bu nedenle çocuk hemşirelerine, 3-6 yaş dönemindeki çocuklarda oyun hamuru ile oynarken nebülizatör tedavisinin uygulanması önerilir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, nebülizatör tedavisi, nebülizatör tedavisine uyum, oyun hamuru

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-050]

Ateş ile Acile Başvuran Çocukların Annelerine Verilen Eğitimin Kaygı Düzeyine ve Ateş Yönetime Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma

Merve Yetimoğlu[1], Hacer Kobya Bulut[2]
[1]Trabzon İl Sağlık Müdürlüğü,Sağlık Afet Koordinasyon Merkezi, Trabzon
[2]Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Trabzon

Amaç: Bu araştırma ateş nedeni ile acil servise başvuran çocukların annelerine verilen eğitiminin kaygı düzeyi ve ateş yönetime etkisini değerlendirmek amacıyla gerçekleştirildi.

Yöntem: Araştırma, ön test, izlem testi ve son test ölçümlerini içeren randomize kontrollü deneysel tasarımda yürütüldü. Çalışma, Türkiye'nin kuzeydoğusunda yer alan bir ilin üniversite hastanesine bağlı çocuk acil servisine ateş şikâyeti ile başvuran 1–5 yaş arasındaki çocukların anneleri ile gerçekleştirildi. Araştırmaya dâhil edilme kriterlerini karşılayan anneler, basit rastgele örnekleme yöntemi ile deney ve kontrol gruplarına atandı. Araştırma kapsamına 40 deney, 40 kontrol grubu olmak üzere toplam 80 çocuğun annesi dahil edildi. Deney grubundaki annelere çocuklarda ateş yönetimi eğitimi verildi. Kontrol grubuna herhangi bir müdahale yapılmadı. Veriler, "Ebeveyn- Çocuk Tanıtıcı Bilgi Formu", "Durumluk Kaygı Ölçeği" ve "Ebeveyn Ateş Yönetimi Ölçeği" ile toplandı. Verilerin analizinde SPSS 23.0 programı kullanıldı. Tanımlayıcı verilerin analizinde sayı, yüzde, ortanca, minimum, maksimum kullanıldı. Sürekli verilerin normal dağılıma uygunluğu Shapiro Wilk testi ile değerlendirildi. Verilerin analizinde Pearson Ki-Kare, Fisher's Exact testi, Bağımsız Örneklem t Testi, Mann Whitney U Testi, Wilcoxon Testi, Friedman ve tekrarlı varyans analizi ile değerlendirildi. Bulgular: Ateş yönetimi eğitimi verilen annelerin ön test, izlem testi ve son test durumluluk kaygı puan ortalamalarının giderek azaldığı ve gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu belirlendi ($p<0.05$). Benzer şekilde deney grubundaki annelerin ön test, izlem testi ve son test ebeveyn ateş yönetimi puan ortalamalarının giderek azaldığı ve gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu belirlendi ($p<0.05$). Buna karşılık, kontrol grubunda yer alan annelerin kaygı düzeyleri ve ateş yönetimi puan ortalamaları arasında anlamlı bir değişim gözlenmedi ($p>0.05$). Sonuç: Araştırma soncuna göre eğitim alan annelerin hem kaygı düzeyleri anlamlı derecede azalmış hem de çocukların ateş yönetimi becerileri belirgin şekilde iyileşmiştir. Bu sonuçlar ebeveynlere yönelik yapılandırılmış eğitimlerin çocuk sağlığı yönetimindeki hemşireler tarafından etkili bir girişim olarak kullanılabileceğini göstermektedir. Uygulamanın yaygınlaştırılması, çocukluk çağı ateşine ilişkin ebeveyn bilgi ve tutumlarını güçlendirecektir.

Anahtar Kelimeler: Ateş, Çocuk, Eğitim, Hemşirelik, Kaygı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-051]

The Effect of Video-Based Teaching on Mothers' Autism Knowledge and Awareness Levels: A Randomized Controlled Study

Ebru Dölek, Güler Cimete
Üsküdar University

Purpose: To determine the effect of video-based teaching on mothers' autism knowledge and awareness levels. Methods: This randomized controlled, pre-test-post-test experimental study was conducted in a Family Health Center and the sample included 188 mothers (94 study, 94 control) with children aged 3-36 months. Data were collected using an Introductory Information Form, the Autism General Information Form (AGIF), and the Autism Awareness Scale for Mothers of Preschool Children (AASM). A double-blind method was used to select mothers for the study and control groups. After the pretest, the mothers in the study group watched a 16-minute teaching video on autism created by the researchers, and a posttest was administered to both groups 15 days later. Data were analyzed using chi-square, t-tests, ANOVA, corelation test. Results: There was no difference between the pre-test AGIF correct information counts and AASM total and subscale scores of the study and control group mothers ($p>0.05$), the post-test scores of the study group were found to be significantly higher than the control group ($p=0.000$). According to the pre-test AGIF scores of the study group (mean: 62.22), their post-test scores (mean: 83.34) showed a significant increase ($p=0.000$), while there was no difference between the pre-test and post-test scores of the control group (mean: 62.29, 63.19) ($p>0.05$). The mean pre-test AGIF count of the study group increased from 7.93 to 14.27 in the post-test ($p=0.000$), and that of the control group increased from 7.03 to 7.34 ($p=0.025$). A positive correlation was found between mothers' AGIF and AASM scores. Mothers who were university graduates, seen or watched a film about an autistic individual, used books, magazines, and healthcare professionals as sources of information had higher AGIF and AASM scores ($p<0.05$). Conclusion: The 16-minute teaching video, prepared with live case examples and effective narration, increased the knowledge and awareness of mothers. Keywords: Autism spectrum disorder, autism awareness, video instruction, visual instruction

Keywords: Autism spectrum disorder, autism awareness, video instruction, visual instruction

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-052]

Resimli Öykü Kitabı Okumanın Çocukların Diş Tedavisi Öncesi Korku, Kaygı ve Duygusal Belirtileri Üzerine Etkisi: Randomize Kontrollü Bir Çalışma

Gamze Akay[1], Ayşe Taştan[2], Fatma Güdücü Tüfekci[3]
[1]ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
[2]ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU DİŞÇİLİK HİZMETLERİ
[3]ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ ANABİLİM DALI

Amaç: Bu çalışmanın amacı resimli öykü kitabı okumanın çocukların diş tedavisi öncesi korku, kaygı ve duygusal belirtileri üzerine etkisini belirlemektir.
Yöntem: Randomize kontrollü olarak yürütülen araştırmanın örneklemini Haziran-Kasım 2024 tarihleri arasında diş polikliniğine gelen ve araştırmaya dahil edilme kriterlerini karşılayan 6-10 yaş arası çocuklar oluşturmuştur. Araştırma 80 çocukla (40 deney, 40 kontrol) tamamlanmış ve müdahale olarak "Kaan'ın Sallanan Dişi" öykü kitabı kullanılmıştır. Veriler Demografik Bilgi Formu, Çocuk Korku Ölçeği, Çocuk Anksiyete Skalası-Durumluluk ve Çocukların Duygusal Göstergesi Ölçeği ile toplanmıştır. Araştırmada etik ilkelere dikkat edilmiştir.
Bulgular: Kontrol ve öykü gruplarında CEMS, CFS ve CAS-S ölçeklerinin ortalama puanlarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulundu ($p<0,05$).
Sonuç: Çocuklara diş tedavisi öncesinde okunan bilgilendirici hikâye kitabının, onların duygusal göstergelerini olumlu yönde etkilediği, korku ve anksiyete seviyelerini azalttığı bulunmuştur. Çocukların tedaviye uyumlarını artırmak amacıyla hikâye kitaplarının kullanımının faydalı olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Aksiyete, Çocuk, Diş Tedavisi, Hikaye Kitabı, Korku

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-053]

Bebeklerde Hepatit B aşısı uygulaması sırasında oluşan ağrıyı azaltmada mekanik vibrasyon ve fiske vurma yöntemlerinin etkisi

Berrin Göger[1], İlknur Kahriman[2]
[1]Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Anabilim Dalı, Trabzon
[2]Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Trabzon

Amaç: Bu araştırmada bebeklerde Hepatit B aşısı uygulaması sırasında oluşan ağrıyı azaltmada mekanik vibrasyon ve fiske vurma yöntemlerinin etkisini incelemek; ikincil olarak ise mekanik vibrasyon ve fiske vurma yöntemlerinin fizyolojik parametreler, ağlama süresi ve işlem süresine etkisinin incelenmesi amaçlandı. Yöntem: Randomize kontrollü deneysel tipteki bu araştırmanın çalışma evrenini Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yer alan bir aile sağlığı merkezine (ASM) kayıtlı Hepatit B aşısının ikinci dozu için başvuran sağlıklı term yenidoğanlar oluşturdu. Araştırmanın katılımcı sayısı G*Power 3.1.9 programı kullanılarak hesaplandı ve minimum katılımcı sayısı 72 olarak bulundu. Blok randomizasyon yönteminin kullanıldığı araştırmada mekanik vibrasyon grubunda 27, fiske grubunda 27, kontrol grubunda 26 katılımcı yer aldı. Verilerin toplanmasında ebeveyn ve yenidoğan bebek tanıtıcı bilgi formu, yenidoğanın fizyolojik parametreleri ve ağlama süresinin kaydedilmesi amacıyla oluşturulan yenidoğan bebek gözlem formu ve yenidoğanın işlem öncesi, sırası ve sonrasında da ağrıya davranışsal yanıtlarının kaydedildiği Yenidoğan Bebek Ağrı Ölçeği kullanıldı. Bulgular: Tüm gruplarda NIPS ağrı puanlarının zamana bağlı değişimi anlamlı ($p<0.001$) olup işlem öncesinden işlem sırasına doğru gidildiğinde puanlar anlamlı olarak artarken, işlem sırasından işlem sonrasına doğru gidildiğinde ise puanlar anlamlı olarak azalmıştır. İşlem sonrası NIPS ağrı puanlarının gruplara göre anlamlı olarak farklılaştığı bulunmuş ($p<0.001$) olup fiske ve kontrol grubunun ağrı puanları vibrasyon grubundan daha yüksek saptandı. Solunum sayısı medyanlarının ise işlemden bir dakika sonra tüm gruplarda anlamlı olarak ($p<0.001$) farklılaştığı ve kontrol grubu medyanının vibrasyon ve fiske grubuna göre daha yüksek olduğu bulundu. Ağlama süresi ortalamalarının gruplara göre anlamlı olarak farklılaştığı ve kontrol grubu ağlama süresi ortalamasının ise vibrasyon ve fiske grubundan daha yüksek olduğu saptandı. Sonuç: İşlem sonrası vibrasyon grubunda, fiske ve kontrol gruplarına göre ağrı seviyesi daha düşüktü. Kontrol grubuna kıyasla vibrasyon ve fiske gruplarında ağlama süresinin daha kısa olduğu sonucuna varıldı.

Anahtar Kelimeler: Ağrı, Aşı, Bebek, Pediatri hemşireliği, Yenidoğan

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-054]

Pediatri hemşirelerinin yorgunluk ve uyku kalitesi ile tıbbi hata yapma eğilimleri arasındaki ilişki

Zeynep Güloğlu[1], İlknur Kahriman[2]
[1]Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Trabzon
[2]Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Trabzon

Giriş/Amaç: Pediatri hemşireleri, yoğun ve stresli çalışma ortamlarında yüksek dikkat gerektiren bakım hizmetleri sunmaktadır. Yorgunluk ve düşük uyku kalitesi, hemşirelerin tıbbi hata yapma riskini artırabilmektedir. Bu araştırma, pediatri hemşirelerinin yorgunluk düzeyleri, uyku kalitesi ve tıbbi hata yapma eğilimleri arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapıldı. Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel tipteki bu araştırma, bir üniversite hastanesinin çocuk kliniklerinde görev yapan 120 hemşire ile yürütülmüştür. Veriler, Kişisel Bilgi Formu, Pittsburgh Uyku Kalitesi İndeksi, Yorgunluk Şiddeti Ölçeği ve Tıbbi Hata Yapma Eğilimi Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Veriler SPSS 25.0 programında tanımlayıcı istatistikler, Pearson korelasyon testi ve çoklu regresyon analizi ile değerlendirilmiştir. Bulgular: Araştırmada Yorgunluk Şiddet Ölçeği'nin puan ortalamasının 44.25±10.01, Pittsburgh Uyku Kalite İndeksi 8.21±4.18 ve Tıbbi Hataya Eğilim Ölçeği 63.52±14.78 olduğu saptanmıştır. Aynı zamanda yorgunluk şiddeti ile tıbbi hataya eğilim puanları arasında ve uyku kalitesi indeksi ile tıbbi hataya eğilim puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı görülmüştür. Sonuç ve Öneriler: Pediatri hemşirelerinde yorgunluk ve düşük uyku kalitesi, tıbbi hata yapma eğilimini artırmaktadır. Çalışma koşullarının iyileştirilmesi, nöbet planlamasının düzenlenmesi ve uyku hijyeni eğitimlerinin verilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hasta güvenliği, pediatri hemşireliği, tıbbi hata, uyku kalitesi, yorgunluk

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-055]

Ameliyat öncesi sanal gerçeklik gözlüğü ile izletilen bilgilendirici animasyonlu videonun çocuklar ve annelerinde perioperatif anksiyete ve korku üzerine etkisi: Randomize kontrollü çalışma

Yağmur Sezer Efe[1], Emre Usta[2], Aklilu Abrham Roba[3], Özlem Çalışır[4], Cüneyt Turan[5]
[1]Erciyes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Kayseri
[2]Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Tokat
[3]Erciyes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kayseri
[4]Aksaray Üniversitesi Aksaray Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Aksaray
[5]Erciyes Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Çocuk Cerrahi, Kayseri

Amaç: Bu araştırmanın amacı ameliyat öncesi sanal gerçeklik gözlüğü ile izletilen animasyonlu bilgilendirici videonun çocuklar ve annelerinde perioperatif anksiyete ve korku üzerine etkisinin belirlenmesidir. Yöntem: Randomize kontrollü bu araştırma, bir üniversite hastanesinde günübirlik cerrahi yapılan, dahil edilme kriterlerini karşılayan 7-13 yaş arası toplam 60 çocuk ve anneleri ile yürütülmüştür (Deney: çocuk n = 30, anne n = 30; Kontrol: çocuk n = 30, anne n = 30). Veriler, Çocuk Korku Ölçeği, Çocuklarda Çok Boyutlu Perioperatif Anksiyete Ölçeği ve Durumluk Kaygı Envanteri Kısa Formu ile toplanmıştır. Araştırmada, senaryosu araştırmacılar tarafından yazılan ve yaklaşık 5 dakika süren, önceden hazırlanmış video ameliyat günü sabahı çocuk ve annesine Sanal Gerçeklik Gözlüğü ile izletilmiştir. Ölçümler eğitim öncesi, sonrası ve postop 1. saatte yapılmıştır. Bulgular: Müdahale grubundaki çocukların işlem öncesinden (M = 1.47) işlem sonrası (M = 0.80) ve ameliyat sonrasına korku (M = 0.70) puanları istikrarlı bir düşüş göstermiştir. Tersine, kontrol grubundaki çocukların işlem öncesinden (M = 0.73) işlem sonrasına (M = 1.33) kadar korku puanlarında artış olmuş, bunu ameliyat sonrasında minimal bir düşüş izlemiştir (M = 0.83) (p =.002, η^2 =.117). Çocukların anksiyete puanları müdahale grubunda (işlem öncesi M = 151.3'ten, ameliyat sonrası M = 41.7'ye) kontrol grubuna (işlem öncesi M = 151.4'ten ameliyat sonrası M = 73.7'ye) kıyasla daha keskin bir düşüş göstererek müdahalenin güçlü tamponlama etkisini ortaya koymuştur (p <.001, η^2 =.334). Öte yandan maternal anksiyete her iki grupta da azalmış, videonun ek bir faydası olmamıştır (p =.784). Sonuç: Bulgular, çocuk dostu, düşük maliyetli görsel-işitsel müdahalelerin pediatrik cerrahi hazırlıkta etkili yardımcılar olma potansiyelini vurgularken, ebeveyn kaygısını ele almak için daha kapsamlı stratejilere duyulan ihtiyacın altını çizmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ameliyat, animasyonlu video, korku, perioperatif anksiyete, sanal gerçeklik

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-056]

Damar Yolu Açma İşlemleri Sırasında Kullanilan Üç Farklı Farmakolojik Olmayan Yöntemin Çocuklarda Ağrı ve Anksiyete Üzerine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma

Sultan Güner Başara[1], Bircan Kahraman Berberoğlu[2], Hüsniye Çalışır[2]
[1]Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Erbaa Sağlık Bilimleri Fakültesi
[2]Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Giriş: Damar yolu açma işlemi çocuklarda ağrı ve anksiyeteye neden olur. Hemşirelerin damar yolu açma işlemi öncesi ve sırasında çocukların yaşadığı olumsuz duyguları değerlendirmeleri ve etkili yönetmeleri kullanmaları önemlidir. Amaç: Araştırma 4-12 yaş grubu çocuklarda damar yolu açma sırasında üç farklı nonfarmakolojik yöntemin (Buzzy® uygulama, müzik videosu izletme, Buzzy® uygulama+müzik videosu izletme) çocukların ağrı ve anksiyete düzeyi üzerine etkisini değerlendirmek amacıyla yapıldı. Metaryal ve Metod: Randomize kontrollü deneysel çalışma, Şubat- Aralık 2023 tarihleri arasında Türkiye'nin doğusunda bir devlet hastanesinin çocuk servisine yatışı yapılan ve damar yolu açılan 4-12 yaş arası 126 çocuk ile gerçekleştirildi. Örneklem Buzzy® grubu (n=32), müzik videosu izletme grubu (n=31), Buzzy®+müzik videosu izletme grubu (n=31) ve kontrol grubu (n= 32) olmak üzere dört gruptan oluştu. Çocuklar gruplara basit randomizasyon yöntemi ile seçildi. Veriler damar yolu açma işlemine başlamadan 60 saniye önce ve işlem biter bitmez toplandı. Verilerin toplanmasında Tanıtıcı Bilgi Formu, Çocuk Korku ve Anksiyete Ölçeği ve Wong-Baker Yüz İfadelerini Derecelendirme Ölçeği kullanıldı. Bulgular: Buzzy® uygulama, müzik videosu izletme ve Buzzy® uygulama+müzik videosu izletme grubundaki çocukların damar yolu açılması sırasında ağrı ve anksiyete puanları kontrol grubuyla karşılaştırıldığında anlamlı derecede düşüktü ($p<0.05$). En düşük ağrı ve anksiyete puanları Buzzy® uygulama+müzik videosu izletme grubundaki çocuklarda elde edildi ($p<0.001$). Sonuç: Buzzy® uygulama ve müzik videosu izletme uygulaması 4-12 yaş arası çocuklarda damar yolu açma sırasında ağrıyı ve anksiyeteyi azaltmada etkilidir. Yalnızca Buzzy® uygulama, ağrı ve anksiyeteyi azaltmada yalnızca müzik videosu izletmeden daha etkilidir. Her iki yöntemin birlikte kullanılması ise tek başına kullanımlarından daha başarılı sonuç verir. Klinik Uygulama Katkısı: Pediatri hemşireleri damar yolu açma işlemi sırasında Buzzy® uygulama+müzik videosu izletme yöntemlerini kullanarak çocukların ağrı ve anksiyetesini azaltabilirler. Çocuklarda ağrı ve anksiyeteye neden olabilecek işlemler sırasında farklı nonfarmakolojik yöntemlerin etkilerinin karşılaştırıldığı deneysel çalışmaların yapılması önerilir.

Anahtar Kelimeler: Ağrı yönetimi, çocuk, kaygı, korku, intravenöz erişim

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-057]

9-18 Yaş Grubu Çocuklarda Cerrahi Dren Çekilmesi Sırasında Buz Paketi ve Ilık Jel Ped Kullanımının Çocuğun Ağrı, Anksiyete Düzeyi ve Fizyolojik Parametrelerine Etkisi

Abdurrahman Başkurt[1], Duygu Sönmez Düzkaya[2], Atiye Karakul[2]
[1]Adana Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Adana
[2]Tarsus Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Mersin

Bu araştırma, 9-18 yaş grubu çocuklarda, cerrahi dren çekilmesine bağlı oluşan ağrı ve anksiyetenin yönetiminde buz paketi ve ılık jel ped uygulamasının etkisini değerlendirmek amacıyla yapıldı. Araştırma, Temmuz 2024-Nisan 2025 tarihleri arasında Adana Şehir Hastanesi, çocuk cerrahi servisinde yatmakta olan, major abdominal cerrahi sonrası cerrahi drenaj sistemi ile takip edilen 9-18 yaş arası çocuklar ile yapıldı. Araştırmanın örnekleminde toplam 99 çocuk (buz paketi uygulanan 33 çocuk, ılık jel ped uygulanan 33 çocuk, kontrol grubu, 33 çocuk) yer aldı. Buz paketi grubunda yer alan çocukların dren giriş bölgesinin etrafı soğuk buz paketleri ile soğutuldu. Ilık jel ped grubunda yer alan çocukların ise dren etrafını komple sarabilecek formda bulunan oda sıcaklığında bekletilmiş jel pedler kullanıldı. Kontrol grubunda yer alan çocuklara ise herhangi bir müdahalede bulunulmadı. Araştırmanın verilerinin toplanması amacıyla, Tanıtıcı Bilgi Formu, Sayısal Ağrı Ölçeği, Vital Bulgu Takip Formu, Çocuklar İçin Durumluk Anksiyete Ölçeği kullanıldı. Verilerin analizinde uygun istatistiksel analizler kullanıldı. İşlem öncesi dönemde çocukların ağrı ve anksiyete puanları açısından gruplar arası fark saptanmadı ($p>0,05$). İşlem sırası ve sonrası ağrı; işlem sonrası anksiyete ölçümlerinde ise gruplar arası anlamlı fark olduğu görüldü ($p<0,05$). İşlem öncesi ve sonrası dönemde ölçülen kan basıncı ve saturasyon değerleri açısından gruplar arası anlamlı bir fark saptanmadı. Nabız ölçümü için işlem öncesi dönemde gruplar arası istatistiksel fark saptandı ($p<0,05$). İşlem sonrası dönemde ise gruplar arası fark saptanmadı ($p>0,05$). Solunum sayısı ölçümü açısından ise işlem öncesi gruplar arası anlamlı bir fark saptanmamış olmasına karşın işlem sonrası dönemde gruplar arası anlamlı bir fark olduğu görüldü ($p<0,05$). Araştırma sonucunda, buz paketi ile soğuk uygulamanın dren çekilmesine bağlı oluşan ağrı ve anksiyetenin azaltılmasında etkili bir yöntem olduğu sonucuna varıldı. Buz paketi ile soğuk uygulama gibi kanıt temelli fiziksel müdahalelerin, dren çekilmesine bağlı ağrı ve anksiyetenin azaltılması amacıyla kullanımının yaygınlaştırılması ve tıbbi bir prosedür olarak değerlendirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ağrı, Anksiyete, Cerrahi Dren, Çocuk, Fizyolojik Parametre

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-058]

Ebeveyn Oyun Eğitimi ve Ebeveyn Çocuk Oyunlarının Kırsalda Yaşayan Ebeveyn Çocuk İlişkisine Etkisi; Yarı Deneysel Bir Çalışma

Sultan Güner Başara[1], Tenzilay Müdüt Altunbay[1], Yüksel Terzi[2]
[1]Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Erbaa Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü
[2]Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi Fen Bilimleri Fakültesi İstataistiksel Bilgi Sistemleri

Giriş: Ebeveyni ile oyun yoluyla kurulan sağlıklı iletişim çocuğun, kendisini keşfetmesi, çevresindeki insanları tanımasını ve güven duymasını sağlar. Ayrıca ebeveyn ve çocuk arasındaki olumsuz ilişki modelleri ise olumsuz iletişim ve davranışların gelişmesine yol açabilir Amaç:Çocuk-ebeveyn oyunu ve ebeveyn eğitiminin kırsalda yaşayan çocuk-ebeveyn ilişkisine etkisinin değerlendirilmesidir. Materyal-Metod: Ön test-son test kontrol gruplu yarı deneysel tasarlanan araştırmada çocuğu kırsalda ilköğretime giden ebeveynler (n=150) araştırmaya dahil edildi. Ebeveynlere araştırmacılar tarafından ebeveyn çocuk ilişkisi ve oyun eğitim verildi. Çocuklara ebeveynlerin ile oynayabilecekleri oyunlar (Kelime Avı, Söylediğimi Yap Yaptığımı Yapma, Hayali Gezgin, Gözüme Takılan Neydi, Sözcükten Hikâyeye, Ne yersin?, Harf Salatası, Ayna Oyunu, Nesne Topla Öykü Üret, Göz düellosu) öğrenci hemşireler tarafından uygulamalı öğretildi. Eğitim öncesi 'Ebeveyn-Çocuk Bilgi Formu' ve 'Çocuk-Ebeveyn İlişkisi Ölçeği' ebeveynler tarafından doldurudu. Eğitim sonrası ebeveynlerden üç hafta süresince ve haftada üç kez çocuklarıyla öğretilen oyunları oynamaları istendi. Üç hafta sonrasında okula davet edilen ebeveynlerden 'Çocuk-Ebeveyn İlişkisi Ölçeği' yanıtlamaları istendi. Bulgular: Araştırmaya katılan ebeveynlerin %72,2'si 40 yaşın altında ve %70'i annelerden oluştu. Ebeveynlerin %84.3'ü 2-4 çocuğa sahipti ve çocukların %56.0'ı kız çocuktu. Ebeveynlerin %73.3'ü çocuğuyla oyun oynamaktadır. Araştırmada çocukların yaş ortalaması 8.7±0.5 dir. Çocukların %76'nın sokakta arkadaşlarıyla ve %71.3'nün 2-4 saat oyun oynadığı tespit edildi. Lise mezunu olan annelerin Çocuk-Ebeveyn İlişki Ölçeği sontest puan ortalamaları ilkokul mezunu olanlara göre yüksek bulundu (p=0.047). Eğitimden sonra olumlu ilişki boyutu maddelerin sontest puan ortalamalarının arttığı, çatışma boyutu maddelerin sontest puan ortalamalarının azaldığı tespit edildi. Sonuç: Çocuk-ebeveyn oyunu ve ebeveyn oyun eğitimi, kırsal bölgelerde yaşayan ailelerde ebeveyn-çocuk ilişkisini güçlendirerek, olumlu etkileşimlerin artmasına ve çatışmaların azalmasına katkı sağlayabilir. Bu durum, toplum sağlığı hemşireliği uygulamalarında erken müdahale ve aile merkezli eğitim programlarının etkili bir parçası olarak, ailelerin psikososyal sağlığını destekleyebilir ve çocukların sağlıklı gelişimine katkı sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Ebeveynler, çocuk, oyun, kırsal nüfus

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-059]

Pediatri hemşirelerinde tükenmişlik, içsel motivasyon ve duygu düzenleme profilleri: Bir gizil profil analizi

Fahri Aşkan[1], Emel Yürük[2], Tuğba Todil[3], Mustafa Kara[4], Mehmet Şata[5], Mehmet Alperen Turgut[6], Barış Çelik[7]
[1]Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Van
[2]Çukurova Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Adana
[3]Batman Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Batman
[4]Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Osmaniye
[5]Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, Ölçme ve Değerlendirme Anabilim Dalı, Van
[6]Çocuk Cerrahi Servisi, Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Mersin
[7]Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi, Batman Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Batman

Giriş: Pediatri hemşireliği duygusal olarak zorlayıcıdır ve tükenmişlik önemli bir endişe kaynağıdır. İçsel motivasyon ve duygu düzenleme stratejileri tükenmişliğe karşı koruyucu etki gösterebilse de, bu faktörlerin etkileşimine dayalı psikolojik profillerin belirlenmesine yönelik çalışmalar sınırlıdır. Bu çalışmada, pediatri hemşirelerinin tükenmişlik, içsel motivasyon, duygu düzenleme gizil profillerini belirlemek ve bu profillerin diğer psikolojik göstergelerle (psikolojik sağlamlık, yaşam doyumu, depresyon, anksiyete, stres) ayırt edici özelliklerinin incelenmesini amaçlamaktadır. Yöntem: Kesitsel desenle yürütülen çalışmaya, Türkiye'nin dört ilindeki beş hastaneden toplam 563 pediatri hemşiresi katılmıştır. Veri toplamak için Maslach Tükenmişlik Ölçeği, İçsel Motivasyon Ölçeği, Duygu Düzenleme Ölçeği, Yaşam Doyumu Ölçeği, Psikolojik Sağlamlık Ölçeği ve Depresyon-Anksiyete-Stres Ölçeği kullanılmıştır. Elde edilen veriler gizil profil analizi ile değerlendirilmiştir. Bulgular: Gizil profil analizi sonucunda pediatri hemşireleri üç farklı profile ayrılmıştır. "Dengeli" profil (Profil 1; %52,8) tükenmişlik, içsel motivasyon ve duygu düzenleme puanlarının ortalama düzeyde olduğu grubu temsil etti. "Tükenmiş" profil (Profil 2; %8,3) yüksek tükenmişlik, düşük içsel motivasyon ve düşük duygu düzenleme puanlarına sahipken; "İyimser" profil (Profil 3; %38,9) düşük tükenmişlik, yüksek içsel motivasyon ve duygu düzenleme puanları ile karakterize edildi. Profil üyeliklerini yordayan değişkenler incelendiğinde, cinsiyet, psikolojik sağlamlık ve yaşam doyumunun anlamlı yordayıcılar olduğu bulunmuştur. Buna karşın yaş, depresyon, anksiyete ve stres düzeylerinin profiller arasında anlamlı bir ayırt ediciliği olmadığı belirlenmiştir. Sonuç: Çalışma, tükenmişlik, içsel motivasyon ve duygu düzenlemenin yönetiminde psikolojik sağlamlık ve yaşam doyumunun iki önemli koruyucu faktör olduğunu ortaya koymaktadır. Kadın hemşirelerin tükenmiş profil grubunda yer alma olasılıklarının daha yüksek olması, cinsiyete özgü destekleyici müdahalelerin gerekliliğini vurgulamaktadır. Pediatri hemşirelerinin duygusal yükünü azaltmaya yönelik kurumsal destek ve çalışma ortamlarında iyileştirmeler önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Duygu düzenleme; Gizil profil analizi, İçsel motivasyon, Pediatri hemşireleri, Tükenmişlik

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-060]

Sağlıklı yenidoğanlarda Hepatit B aşı uygulaması sırasında kullanılan cenin pozisyonu, shotBlocker ve kombine cenin pozisyonu + shotBlocker yöntemlerinin işlem ağrısına etkisi: randomize kontrollü çalışma

Esra Öztürk[1], Aynur Aytekin Özdemir[2]
[1]Sancaktepe Şehit Prof. Dr. İlhan Varank Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İstanbul
[2]İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İstanbul

Özet

Amaç: Bu araştırmanın amacı, Hepatit B aşı uygulaması sırasında uygulanan cenin pozisyonu, ShotBlocker ve kombine cenin pozisyonu + ShotBlocker yöntemlerinin yenidoğanın ağrı düzeyi, ağlama süresi ve işlem süresi üzerine etkisini belirlemektir.

Yöntem: Çalışma, İstanbul'da bir devlet hastanesinin doğum sonu kliniğinde Şubat 2023-Ekim 2024 tarihleri arasında paralel gruplarda randomize kontrollü deneysel tasarımda yapıldı. Örneklemi, araştırma grubu seçim kriterlerine uyan 144 yenidoğan oluşturdu. Katılımcılar bloklu randomizasyon ile kontrol (n=36), ShotBlocker (n= 35), cenin pozisyonu (n= 36) ve kombine cenin pozisyonu+ ShotBlocker (n= 35) gruplarına atandı. Kontrol grubunun aşı uygulaması klinik rutin uygulamaya göre yapıldı. ShotBlocker grubunda, işlem öncesi 20 sn süreyle ve işlem sırasında Shotblocker aracı işlem bölgesine uygulandı. Cenin pozisyonu grubuna işlemden 1 dk öncesinden başlayarak işlemden 1 dk sonrasına kadar cenin pozisyonu verildi ve bu pozisyonda aşı yapıldı. Kombine cenin pozisyonu + ShotBlocker grubunun aşısı her iki yöntem uygulanarak yapıldı. Veriler "Yenidoğan ve Ebeveyn Tanıtıcı Bilgi Formu", "İzlem Formu" ve "Yenidoğan Bebek Ağrı Ölçeği (NIPS)" ile toplandı. Veriler, SPSS 25.0 paket programında yüzdelik dağılımlar, ortalama, standart sapma, ki-kare testi, varyans analizi, etki büyüklüğü, güven aralığı ve PostHoc ileri analizler kullanılarak yapıldı. Araştırmanın yapılabilmesi için etik onay, resmi izin ve ailelerden aydınlatılmış onam alındı. Araştırma protokolü kaydedildi (Clinicals Trial No: NCT06377748).

Bulgular: İşlem sırası, işlemden 1 dk sonra ve 3 dk sonrasında üç girişim grubundaki yenidoğanların ağrı düzeyinin kontrol grubundan daha düşük olduğu bulundu ($p<0.05$). İşlemden 1 dk sonrası ve 3 dk sonrasına kadar üç girişim grubunun ağlama süresinin kontrol grubundan daha düşük olduğu saptandı ($p<0.05$). Gruplardaki yenidoğanlara Hepatit B aşı uygulama süresinin benzer olduğu tespit edildi ($p>0.05$).

Sonuç: Yenidoğanlarda Hepatit B aşı uygulaması sırasında bebeğin ağrı düzeyini azaltmada ShotBlocker, cenin pozisyonu ve kombine cenin pozisyonu + ShotBlocker yöntemlerinin benzer düzeyde etkili olduğu bulunmuştur. Sağlık profesyonelleri tarafından Hepatit B aşı uygulaması sırasında bu yöntemlerin kullanılması önerilir.

Anahtar Kelimeler: Ağrı, Cenin Pozisyonu, Hemşirelik, Hepatit B Aşısı, ShotBlocker

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-061]

Preterm Bebeklerde Farklı Beslenme Yöntemlerinin Bebeğin Ağırlığına, Tam Oral Beslenmeye Geçiş Süresine ve Emzirme Başarısına Etkisi

Tuğba Yapar, Seher Sarıkaya Karabudak
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Amaç: Preterm bebeklerde parmakla besleme ve enjektörle beslenme yöntemlerinin bebeğin ağırlığına, tam oral beslenmeye geçiş süresine ve emzirme başarısına etkisini araştırmaktır. Gereç-Yöntem: Araştırma, paralel gruplar randomize deneysel çalışma olarak Şubat 2022-Aralık 2022 tarihleri arasında Aydın'da bir devlet hastanesinin Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesinde yapılmıştır. Örnekleme, yenidoğan yoğun bakım ünitesinde bakım ve tedavi gören 320/7-366/7 gestasyon haftasına sahip bebekler alınmıştır. Örneklemde çalışma grubu 1'e n=38 ve çalışma grubu 2'ye n=36 bebek randomizasyonla atanarak n=74 bebekle araştırma tamamlanmıştır. Veriler, Preterm Bebeği Tanıtıcı Bilgi Formu, Preterm Bebek İzlem Formu ve LATCH Emzirme Tanılama Ölçüm Aracı ile toplanmıştır. Çalışma gruplarına seçilen bebekler her gün üç beslenme öğününde çalışma grubuna göre parmak ya da enjektörle beslenmiştir. Tam oral beslenmeye geçtikten sonra bebeklerin; tam oral beslenmeye geçiş süreleri ve LATCH ile emzirme başarısı ölçülmüştür. Araştırma verileri Mann Whitney U testi ve t testi kullanılarak analiz edilmiştir. Bulgular: Parmakla beslenen bebeklerin tam oral beslenmeye geçişteki ağırlılıkları ortalama 2231,39±465,14 gram, enjektörle beslenen bebeklerin tam oral beslenmeye geçişteki ağırlıkları ortalama 2155.61±359.39 gramdır (p=0,437). Parmakla beslenen bebeklerin tam oral beslenmeye geçiş süreleri ortalama 3,84±1,55 gün, enjektörle beslenen bebeklerin tam oral beslenmeye geçiş süreleri ortalama 4,28±1,78 gündür (p=0,334). Parmakla beslenen bebeklerin LATCH puan ortalaması 8,10±1,77, enjektörle beslenen bebeklerin LATCH puan ortalaması 8,16±1,76 olarak belirlenmiştir (p=0,888). Sonuç: Preterm bebeklerde parmakla ve enjektörle besleme yöntemlerinin bebeğin tam oral beslenmeye geçişteki ağırlığı, tam oral beslenmeye geçiş süresi ve emzirme başarısına etkisi açısından aralarında fark yoktur.

Anahtar Kelimeler: Besleme yöntemi, deneysel çalışma, enjektör, hemşirelik bakımı, parmak

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-062]

Parmak Kukla, Video Oyunu ve Stres Topunun 4-6 Yaş Grubu Çocuklarda İnhalasyon Tedavisine Bağlı Korku, Emosyonel Davranışlar ve Ebeveyn Bakım Memnuniyetine Etkisi

Esra Çelik[1], Vildan Apaydın Cırık[2]
[1]Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Bilim Dalı Yüksek Lisans Mezunu, Karaman/TÜRKİYE
[2]Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Karaman/TÜRKİYE

Bu çalışma, 4-6 yaş arası çocukların inhaler tedavi nedeniyle yaşadıkları korku düzeyleri, emosyonel davranışları ve ebeveyn bakım memnuniyeti üzerine parmak kukla, video oyunu ve stres topu yöntemlerinin etkisini belirlemek amacıyla randomize, deneysel araştırma tasarımında yapılmıştır. Çalışma, Ocak 2024-2025 tarihleri arasında 120 çocukla bir devlet hastanesinin Çocuk Acil Biriminde yürütülmüştür. Veriler, "Tanıtıcı Bilgi Formu, Çocuk Korku Ölçeği, Çocuklarda Emosyonel Göstergeler Ölçeği ve PedsQL Sağlık Bakım Memnuniyet Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, varyans analizi, Pearson kikare/Fisher exact testi, varyans analizi kullanılmıştır. Her grupta 40 çocuk yer almaktadır. Parmak kukla, stres topu ve video oyunu gruplarında işlem sonrasında ebeveyn, gözlemci ve genel değerlendirmede korku ortalamaları üç ölçüm zamanında da istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterirken zaman içinde düşüş görülmüştür ($p<0,05$). Gruplar arası değerlendirmede işlem sırasında stres topu grubundan alınan ebeveyn, gözlemci ve genel değerlendirmede emosyonel göstergeler ortalamaları parmak kukla ve video oyunu gruplarından istatistiksel olarak yüksektir ($p<0,05$). Sağlık bakım memnuniyeti ölçeğine göre ebeveynlerin en düşük puan ortalaması stres topu grubunda iken en yüksek puan ise video oyunu grubundadır. Parmak kukla ve video oyununun stres topuna kıyasla çocuklarda inhaler tedavi işlem sırasındaki emosyonel değerler üzerinde daha etkili olduğu saptanmıştır. Hemşirelerin parmak kukla ve video oyunu yöntemlerine uygulamada yer vermesi önerilmektedir.
Anahtar Sözcükler: Çocuk Hemşireliği; İnhaler; Parmak Kukla; Stres Topu; Video Oyunu.
Not: Bu araştırma Esra ÇELİK'in Yüksek Lisans tez çalışmasıdır

Anahtar Kelimeler: Çocuk Hemşireliği, İnhaler, Parmak Kukla, Stres Topu, Video Oyunu

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-063]

Precede-Proceed Modeline Göre Geliştirilen Fiziksel Aktivite Programının İlköğretim Öğrencilerinin Fiziksel Aktivite Düzeyi ve Davranışları Üzerine Etkisi

Recep Kara[1], Zümrüt Başbakkal[2]
[1]Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Fethiye Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Muğla
[2]Ege Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, İzmir

Amaç: Çocukluk döneminde kazanılan fiziksel aktivite ve düzenli egzersiz alışkanlığı, büyüme ve gelişme dönemi boyunca çocukların sağlığına önemli katkı vermenin yanında yetişkinlik dönemine bir yaşam tarzı davranışı aktarılmasını sağlamaktadır. Fakat son yıllarda yapılan araştırmalar az sayıda çocuk ve gencin önerilen düzeyde fiziksel aktiviteye katıldığını göstermektedir. Bu araştırma, Precede-Proceed Modeli'ne göre geliştirilen fiziksel aktivite programının, ilköğretim öğrencilerinin fiziksel aktivite düzeyi, öz-yeterlilik, tutum, hoşlanma ve davranış değişim aşamaları üzerindeki etkisini değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Araştırma, ön test-son test kontrol gruplu deneysel desende yürütülmüştür. Çalışmanın örneklemini, Muğla'nın Fethiye ilçesindeki iki ilkokulun dördüncü sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Gazi İlkokulu öğrencileri girişim grubunu (n=89), Atatürk İlkokulu öğrencileri ise kontrol grubunu (n=89) oluşturmuştur. Girişim grubuna, 12 hafta boyunca hemşire liderliğinde haftada üç gün 30'ar dakika egzersiz ve haftada bir gün fiziksel aktivite eğitimi verilmiştir. Veriler; Çocuk Bilgi Formu, Çocuk Fiziksel Aktivite Anketi, Fiziksel Aktivite Öz-Yeterlilik Ölçeği, Fiziksel Aktiviteye Yönelik Tutum Ölçeği, Fiziksel Etkinlikten Hoşlanma Ölçeği-Kısa Formu ve Egzersiz Değişim Aşamaları Ölçeği kullanılarak program öncesi, program bitiminden 3 ay ve 6 ay sonra olmak üzere üç kez toplanmıştır. Bulgular: Fiziksel aktivite programı sonrasında, girişim grubunun fiziksel aktivite puan ortalamaları, öz-yeterlilik, tutum, hoşlanma ve davranış değişim aşamaları ölçeği puanlarının kontrol grubuna kıyasla anlamlı düzeyde arttığı belirlenmiştir ($p<0.05$). Beden Kitle İndeksi (BKİ) değerlerinde ise gruplar arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Sonuç: Precede-Proceed Modeli'ne göre geliştirilen ve hemşireler tarafından yürütülen bu fiziksel aktivite programının, ilköğretim çağındaki çocukların fiziksel aktivite düzeylerini ve aktiviteye yönelik olumlu davranışlarını artırmada etkili bir yöntem olduğu saptanmıştır. Bu programın, okul temelli hemşirelik uygulamalarına entegre edilerek yaygınlaştırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Precede-proceed model, Okul hemşireliği, Fiziksel aktivite, Çocuk

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-064]

Tip 1 Diyabetes Mellituslu Çocuklara Dijital Oyun ve Video Animasyon ile Verilen Diyabet Eğitiminin Yaşam Kalitesine Etkisi

Dr. Gamze Tınmaz[1], Doç. Dr. Sebahat Altundağ[2]
[1]Pamukkale Üniversitesi Hastaneleri, Endokrinoloji Polikliniği, Denizli, Türkiye
[2]Pamukkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD, Denizli, Türkiye

Amaç: Bu araştırma, Tip 1 Diyabetes Mellitus'lu çocuklara dijital oyun ve video animasyon ile verilen diyabet eğitiminin, yaşam kalitesine ve metabolik kontrole etkisini incelemek amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Araştırma, tek körlü, randomize kontrollü bir araştırmadır. Deney (n=27) ve kontrol grubu (n=28) olmak üzere toplam 55 Tip 1 Diyabetes Mellitus'lu çocuk ile yürütülmüştür. Deney grubuna dijital oyun ve video animasyonla diyabet eğitimi verilmiştir. Veriler eğitim öncesi, eğitim sonrası 3. ve 6. ayda toplanmıştır. Araştırma verileri "Tanıtıcı Bilgi Formu", "Diyabetes Mellitus'lu Çocuklarda Yaşam Kalitesi Ölçeği" ve "Metabolik Kontrol Parametreleri İzlem Formu" ile toplanmıştır. Verilerin analizinde Mann Whitney U, Ki kare, Friedman ve Bonferroni Dunn testi kullanılmıştır. Bulgular: Eğitim öncesinde deney ve kontrol grupları arasında yaşam kalitesi puan ortalamaları açısından istatistiksel olarak fark bulunmazken ($p>0,05$), eğitim sonrasında deney grubundaki Tip 1 Diyabetes Mellitus'lu çocukların yaşam kalitesi toplam puan ortalamalarının kontrol grubuna göre anlamlı bir şekilde yüksek olduğu ($p<0,05$) saptanmıştır. Deney grubunun, yaşam kalitesi ölçeği toplam puan ortalamaları eğitim sonrası izlem testlerinde artarken ($p<0,05$), kontrol grubunda azalma belirlenmiştir ($p<0,05$). Eğitim öncesi ve eğitim sonrasında, gruplar arası HbA1c puan ortalamaları açısından istatistiksel olarak fark saptanmamıştır ($p>0,05$). Deney grubundaki çocukların HbA1c puan ortalamalarının azaldığı ($p<0,05$), kontrol grubunun ise HbA1c puan ortalamalarının arttığı saptanmıştır ($p<0,05$). Sonuçlar: Dijital oyun ve video animasyon temelli eğitimin Tip 1 Diyabetes Mellitus'lu çocukların yaşam kalitesini arttırmada ve HbA1c değerini azaltmada etkili olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Diyabet eğitimi, dijital oyun, tip 1 diyabetes mellitus, video animasyon

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-065]

Doğum Sonu Erken Dönemde Uygulanan Kanguru Anne Bakımının Emzirme Başarısına Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma

Gülhan Varol[1], Hacer Çetin[2]
[1]Gülhan Varol Mersin Şehir Hastanesi Diyabet Okulu /Toroslar Mersin /Türkiye
[2]Hacer Çetin Mersin Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Çocuk Sağ. ve Hast. hemşireliği Yenişehir /Mersin /Türkiye

Amaç: Doğum sonu erken dönemde uygulanan kanguru anne bakımının emzirme başarısına etkisini belirlemek amacıyla randomize kontrollü olarak araştırma gerçekleştirilmiştir. Yöntem: Araştırma, paralel gruplarda, tek merkezli, tek kör ve randomize kontrollü deneysel bir çalışma olarak tasarlanmış ve 2025 yılında bir devlet hastanesinde yürütülmüştür. Çalışmaya katılan 104 anne ve term yenidoğan bebekleri, tabakalı blok randomizasyon yöntemiyle girişim ve kontrol gruplarına atanmıştır. Girişim grubuna, Kanguru Anne Bakımı'na (KAB) dayalı eğitim programı uygulanırken; kontrol grubuna yalnızca standart bakım kapsamında bilgilendirme yapılmıştır. Veriler; "Tanıtıcı Bilgi Formu", "LATCH Emzirme Tanılama Ölçeği", "Anne ve Yenidoğanın Vital Bulgularını Değerlendirme Formu", "Kanguru Anne Bakımı İzlem Formu" ve "Telefonla Değerlendirme Formu" aracılığıyla toplanmıştır. Elde edilen veriler, normal dağılım varsayımı "Shapiro-Wilk testi" ile değerlendirildikten sonra, "Ki-Kare testi", "Student's t testi" ve "paired t test" ile analiz yöntemleri ile bilgisayar ortamında analiz edilmiştir. Bulgular: Çalışmaya katılan annelerin ve term yenidoğan bebeklerinin tanıtıcı özellikleri açısından girişim ve kontrol grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p > 0,05$); bu durum, grupların başlangıçta homojen olduğunu göstermektedir. Uygulama süreci sonunda, girişim grubundaki annelerin emzirme başarısı, kontrol grubuna kıyasla anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmuş ve aradaki fark istatistiksel olarak anlamlı çıkmıştır. Ayrıca, girişim grubundaki annelerin ve yenidoğan bebeklerin bazı vital bulgularında, kontrol grubuna göre anlamlı düzeyde iyileşme gözlenmiştir. Sonuç: Bu çalışma, Kanguru Anne Bakımı'nın, kanıta dayalı, maliyet etkin ve çok yönlü faydalar sağlayan etkili bir hemşirelik girişimi olduğunu ortaya koymuştur. Özellikle doğum sonrası erken dönemde uygulanan KAB'nın, anne sütü ile beslenmenin sürdürülebilirliğini desteklediği, anne-bebek bağlanmasını güçlendirdiği ve yenidoğanın fizyolojik stabilitesine katkı sağladığı belirlenmiştir. Bu bulgular doğrultusunda, KAB uygulaması yalnızca bireysel bakım deneyimlerini değil, aynı zamanda sağlık sisteminde yenidoğan bakım kalitesini de iyileştiren bütüncül bir yaklaşım sunmaktadır. Bu nedenle, KAB uygulaması, yenidoğan bakım protokollerine ve doğum sonrası rutin hemşirelik bakımına entegre edilmesi önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Emzirme, kanguru anne bakımı, hemşirelik, bakım, anne sütü

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-066]

Pediatrik kardiyak cerrahi hastalarının ebeveynlerine uygulanan taburculuk eğitimi ve telefonla danışmanlığın ameliyat sonrası hasta sonuçlarına, ebeveynlerin yaşam kalitesi, anksiyete ve stres düzeylerine etkisi

Tuba Büşra Altın[1], Tuba Büşra Altın[2], Gülçin Özalp Gerçeker[3]
[1]Yalova Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı
[2]Dokuz Eylül Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Ana Bilim Dalı, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Doktora Programı
[3]Dokuz Eylül Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı

Araştırma, 0–6 yaş pediatrik kardiyak cerrahi hastalarının ebeveynlerine uygulanan taburculuk eğitimi ve telefon danışmanlığının; ameliyat sonrası hasta sonuçları, ebeveynlerin yaşam kalitesi, anksiyete ve stres düzeylerine etkisini değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. İki kollu randomize kontrollü olarak tasarlanan çalışma, Dr. Behçet Uz Çocuk Hastalıkları ve Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi ile Bursa Uludağ Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi Kalp Damar Cerrahisi servislerinde çok merkezli yürütülmüş, girişim (n=36) ve kontrol (n=36) gruplarında toplam 72 çocuk hasta ve ebeveyni yer almıştır. Kontrol grubuna standart taburculuk eğitimi uygulanırken, girişim grubuna uzman görüşleri doğrultusunda hazırlanan yapılandırılmış kitapçıkla eğitim verilmiş ve 6 ay süresince telefon danışmanlığı sağlanmıştır. Veriler; "Sosyo-Demografik Bilgi Formu", "Çocuk İzlem ve Komplikasyon Takip Formu", "Dünya Sağlık Örgütü Yaşam Kalitesi Ölçeği Kısa Form Türkçe Versiyonu (WHOQOL-BREF-TR)", "Durumluk-Sürekli Kaygı Ölçeği" ve "Anne-Baba Stres Ölçeği-Kısa Form" ile ameliyat öncesi ve sonrası 1., 3. ve 6. aylarda toplanmıştır. Analizlerde iki ortalama arasındaki fark testi, ki-kare, tekrarlı ölçümlerde varyans analizi, Bonferroni ve Tukey post-hoc testleri ile Cronbach Alfa yöntemi kullanılmış, anlamlılık düzeyi iki ortalama arasındaki fark için $p<0.05$, varyans analizleri için $p<0.0083$ olarak kabul edilmiştir. Grupların tanımlayıcı özellikleri benzer bulunmuştur ($p>0.05$). Ameliyat sonrası hasta sonuçları açısından anlamlı fark saptanmıştır ($p<0.05$). Yaşam kalitesi ölçeğinde ön testte fark gözlenmezken, son testlerde bazı alt boyutlarda anlamlı farklılıklar görülmüştür ($p<0.05$). Durumluk sürekli kaygı düzeyinde ön testte fark bulunmazken, son testlerde gruplar arası anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0.05$). ABSÖ-KF sonuçlarına göre, 1. ve 6. aylarda girişim grubunun stres düzeyleri kontrol grubuna göre anlamlı olarak düşük bulunmuş, 3. ayda fark gözlenmemiştir ($p>0.05$). Girişim grubunun kendi içinde yapılan ileri analizlerde tüm ölçeklerin genel ve alt boyut puanlarında anlamlı farklar tespit edilmiştir ($p<0.05$). Sonuç olarak, taburculuk eğitimi ve telefon danışmanlığı, pediatrik kardiyak cerrahi hastalarının ebeveynlerinde yaşam kalitesini artırmakta, anksiyete ve stres düzeylerini azaltmakta ve ameliyat sonrası hasta sonuçlarını iyileştirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Pediatrik kardiyak cerrahi, taburculuk eğitimi, telefon danışmanlığı, yaşam kalitesi, kaygı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-067]

Anaokulu Düzeyindeki Çocuklara Öz Bakım ve Sosyal Yetkinlik Kazandırmada Sosyal Öğrenme Kuramına Dayalı Öğretim Etkinliklerinin Etkisi: Randomize Kontrollü Bir Araştırma

Işın Bıyıkoğlu Alkan[1], Hicran Çavuşoğlu[2]
[1]Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Zonguldak, Türkiye
[2]Hacettepe Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Ankara, Türkiye

Giriş: Araştırma, sosyal öğrenme teorisine dayalı hazırlanan çizgi filmler aracılığı ile verilen eğitimin, okul öncesi dönemdeki çocuklara özbakım ve sosyal yetkinlik davranışlarını kazandırmada etkililiğini incelemek amacıyla, randomize kontrollü olarak yapılmıştır. Materyal-Metod: Araştırma, Ankara ilinde iki anaokulunda, 20 Ocak-16 Haziran 2023 tarihleri arasında uygulanmıştır. Araştırmanın örneklemini 41 müdahale ve 41 kontrol grubu olmak üzere toplam 82 çocuk oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında Demografik Veri Formu, 3-6 Yaş Çocukları İçin Öz Bakım Becerileri Değerlendirme Testi ve Sosyal Yetkinlik ve Davranış Değerlendirme Ölçeği-30 kullanılmıştır. Müdahale grubundaki çocuklara öz bakım ve sosyal yetkinlik davranışları kazandırmak amacıyla sosyal öğrenme kuramına temel alınarak hazırlanan beş adet çizgi film ile ayda bir hafta arayla dört eğitim ve dört ay boyunca toplam 20eğitim oturumu uygulanmıştır. Her ayın sonunda öz bakım ve sosyal yetkinlik ölçekleri uygulanmıştır. Sonuçta, çocuklar toplam beş kez değerlendirilmiştir. Kontrol grubundaki çocuklar için sosyal öğrenme kuramına dayalı herhangi bir eğitim yapılmamıştır. Bulgular: Sosyal öğrenme kuramı temel alınarak verilen eğitimler sonucunda, müdahale grubundaki çocukların öz bakım ölçeğinin üç alt boyutuna ait puanları (temizlik ve kişisel bakım, yemek yeme, dinlenme) ve ölçeğin toplam puanı, kontrol grubuna göre anlamlı ölçüde daha yüksek bulunmuştur. Müdahale grubundaki çocukların sosyal yetkinlik ve davranış ölçeğinin sosyal yetkinlik alt boyutuna ait puanları ve ölçeğin toplam puanları, kontrol grubuna göre anlamlı ölçüde daha yüksektir. Müdahale grubunda bulunan çocuklarınsosyal yetkinlik ve davranış ölçeğinin iki alt boyutuna (kızgınlık-saldırganlık ve anksiyete-içe dönüklük) ait son test puanları, kontrol grubuna göre anlamlı ölçüde düşüktür. Sonuç: Bu çalışmada, sosyal öğrenme kuramının aşamalarına göre dört ay süresince uygulanan toplam 20 eğitim oturumunda eğitim aracı olarak öz bakım ve sosyal yetkinlik davranışlarına yönelik belirlenen hedefler doğrultusunda hazırlanmış olan çizgi filmler kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, uygulanan eğitimin müdahale grubunda öz bakım ve sosyal yetkinlik davranışlarını anlamlı ölçüde etkilediği görülmüştür. Okul öncesi dönemdeki çocukların öğrenme sürecinde, Sosyal Öğrenme Kuramının olumlu sağlık davranışları kazandırmada kullanılması etkili olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi dönem, öz bakım, sosyal öğrenme kuramı, sosyal yetkinlik

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-068]
Ortaokul Öğrencilerinin Kalp Sağlığı Tutumlarının ve Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi

Merve Karaçam, Gonca Karayağız Muslu
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği

Araştırma, ortaokul öğrencilerinin kalp sağlığı tutumlarını ve etkileyen faktörleri saptamak amacı ile yapılan bu tanımlayıcı ve kesitsel tipteki bu çalışmanın evrenini 2365 örneklemini ise tabakalı rastgele örnekleme yöntem ile belirlenen 360 ortaokul öğrencisi oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak "Tanıtıcı Bilgi Formu" ve "Çocuklar İçin Kalp Sağlığı Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler, Mann-Whitney U testi, Kruskal-Wallis Analizi, çoklu karşılaştırma testi olarak Dunn-Bonferroni testi, Spearman korelasyon katsayısı, Pearson kikare ve Fisher exact testler, çoklu doğrusal regresyon analizi, ikili lojistik regresyon analizi kullanılmıştır. Adölesanların kalp sağlığı tutum ölçeği toplam puan ortalamaları 54.6±10.3 olarak bulunmuş, adölesanların %55.3'ünün kardiyovasküler sağlık davranışları ideal ve %44.7'sinin orta düzeyde bulunmuştur. Kalp sağlığı tutumu toplam ölçek puanına etki eden faktörler çoklu doğrusal regresyon analizi ile değerlendirildiğinde sınıf, öğrencide akut ya da kronik hastalık, sağlıklı beslendiğini düşünme, beslenme durumunu değerlendirme, boş zaman değerlendirme, düzenli spor aktivitesi ve uyku durumunu değerlendirme değişkenlerinin etkili olduğu bulunmuştur. Modeldeki değişkenler ölçek toplam puanlarının %38.4'ünü açıklamaktadır. İdeal kalp sağlığı tutumlarına etki eden faktörler ikili lojistik regresyon analizi ile değerlendirildiğinde sınıf, boş zaman değerlendirme, düzenli spor yapma ve uyku durumunu değerlendirme değişkenlerinin etkili olduğu ve kurulan modelin uyum iyiliğini sağladığı belirlenmiştir. Modelde yer alan değişkenler kalp sağlığı tutumlarının %35.1 düzeyinde açıklamaktadır. Adölesanlar da kalp sağlığına yönelik tutumların ve etkileyen faktörlerin belirlenmesi riskli grupların belirlenmesi açısından önemlidir. Adölesanlarda kardiyovasküler hastalıkların farkındalığının arttırılması ve sağlığı geliştirici davranışlar kazandırılması ve öz bakımlarının arttırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, kalp sağlığı, alışkanlık, hemşirelik

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-069]

Yoğun Bakımda Çocuğu Yatan Annelerin Anksiyete Suçluluk ve Psikolojik İyi Oluş Düzeyleri

Saime Öztürk[1], Türkan Kadiroğlu[2]
[1]Atatürk Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi Çocuk Yoğun Bakım Ünitesi
[2]Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD

Amaç: Annelerin Çocuk Yoğun Bakım Ünitesi (ÇYBÜ)'ne yatış ve çıkışta anksiyete, suçluluk ve psikolojik iyi oluş düzeyleri ve bu düzeylerin yatış ile çıkış arasındaki farkını etkileyen faktörleri değerlendirmektir. **Materyal-Metod:** Tanımlayıcı ve ön test-son test ilişkisel tipteki bu araştırma bir üniversite hastanesinin ÇYBÜ'sünde yapıldı. Araştırmada evreni Ekim- Aralık 2024 tarihleri arasında ÇYBÜ'de yatmakta olan 87 çocuğun annesi oluşturdu. Örnekleme yöntemine gidilmeden dahil edilme kriterlerini karşılayan anneler ile çalışıldı. Veriler 'Tanıtıcı Bilgi Formu, Anksiyete Vizuel Analog Skala (AVAS), Annelerde (çocuğu hastanede yatmakta olan) Suçluluk Duygusu Ölçeği (ASDÖ) ve Psikolojik İyi Oluş Ölçeği (PİOÖ)' kullanılarak elde edildi. Annelere çocukları ÇYBÜ'ye ilk yattığı günde ön-test ve ÇYBÜ'nden çıkış yaptığı günde son-test uygulandı (s=60). Araştırmada etik ilkelere bağlı kalındı. İstatistiksel analizde $p<0.05$ değeri anlamlı kabul edildi. **Bulgular:** Çocukların yaşları ortalaması 5.93±5.11'dir ve %51.7'si erkektir. Annelerin yaşları ortalaması 35.38±9.02'dir, %51.7'si ilkokul mezunudur ve %86.7'si çalışmamaktadır. Annelerin AVAS puan ortalaması ön test 8.23±1.29 ve son test 4.18±1.93; ASDÖ puan ortalaması ön test 38.68±12.20 ve son test 36.40±7.65; PİOÖ puan ortalaması ön test 39.00±10.16 ve son test 45.25±7.39'dur ($p<0.05$). ASDÖ ön test-son test toplam puan ortalaması farkını yaşanılan yer etkilemektedir. ASDÖ puanı ile PİOÖ puanı arasında hem ön testte hem de son testte orta düzeyde negatif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p<=.001$). **Sonuç:** Annelerin ÇYBÜ'ye yatışta anksiyete ve suçluluk duyguları çok yüksektir, ÇYBÜ'den çıkışta psikolojik iyi oluş artmaktadır. Annelerin anksiyete ve suçluluğunu azaltmak ve iyi bir psikolojik iyi oluş düzeyi yakalamalarını sağlamak için ÇYBÜ sürecine yönelik aile merkezli ve bireyselleştirilmiş bakım önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Anksiyete, anne, çocuk yoğun bakım, psikolojik iyi oluş, suçluluk

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-070]

Yoga, Müzik ve Masaj Temelli Bir Psikososyal Gelişim Programın Okul Öncesi Çocuklara Etkileri

Gökçe Algül[1], Ebru Kılıçarslan[2]
[1]Gazi Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi, Gazi Hastanesi Kalite Direktörlüğü, Ankara, Türkiye
[2]Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ABD, Ankara, Türkiye

Amaç: Bu araştırma, okul öncesi dönemdeki çocuklara yönelik Watson'ın İnsan Bakım Modeline temellendirilerek geliştirilen psikososyal gelişim programının, çocukların sosyal-duygusal iyi oluş, psikolojik sağlamlık, sosyal yetkinlik, davranış ve yaşam kalitesi üzerindeki etkilerini değerlendirmek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırma, yarı deneysel desen kullanılarak Ekim–Aralık 2023 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Çalışma grubu, dahil edilme kriterlerini karşılayan 74 okul öncesi çocuktan oluşmuştur (girişim=37, kontrol=37). Girişim grubuna 6 hafta boyunca haftada 2 gün, günde ortalama 30 dakika süren psikososyal gelişim programı uygulanmıştır. Program; hareketli müzik etkinlikleri, hikâyeler eşliğinde yoga duruşları, nefes teknikleri ve masaj uygulamalarını içermektedir. Kontrol grubundaki çocuklar ise mevcut sınıf programına devam etmiştir. Veriler; Sosyal Duygusal İyi Oluş ve Psikolojik Sağlamlık Ölçeği, Sosyal Yetkinlik ve Davranış Değerlendirme Ölçeği-30 ve Çocuklar İçin Yaşam Kalitesi Ölçeği ile toplanmıştır. Çocukların memnuniyet ve rahatlama düzeyleri günlük öz değerlendirme formu ile ölçülmüştür. İstatistiksel analizlerde Ki-kare testi, bağımlı ve bağımsız örneklem t testi, Wilcoxon testi, Mann Whitney U testi ve ANCOVA kullanılmıştır.

Bulgular: Program öncesinde gruplar arasında anlamlı fark bulunmazken, uygulama sonrasında girişim grubunda iletişim kurma/sosyal performans, öz kontrol, atılganlık, görev yönelimi, keşfetme eğilimi, sosyal yetkinlik, kızgınlık-saldırganlık alt boyutları ve psikososyal sağlık toplam puanı ile yaşam kalitesi puan ortalamalarında anlamlı artış saptanmıştır ($p<0,05$). Çocukların programdan yüksek düzeyde memnuniyet duydukları belirlenmiştir.

Sonuç: Okul temelli olarak uygulanan psikososyal gelişim programı, okul öncesi dönemdeki çocukların sosyal-duygusal iyi oluş, psikolojik sağlamlık, sosyal yetkinlik ve yaşam kalitelerini olumlu yönde geliştirmiştir. Çalışma, hemşirelerin okul temelli girişimlerde rolünü güçlendirmekte ve çocukların bütüncül gelişimini destekleyen kanıt temelli bir yaklaşım sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Okul Öncesi, Psikososyal Gelişim, Yaşam kalitesi, Yoga

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-071]

Kemoterapi Alan Çocuklarda Oyun Terapisinin Erken Dönem Bulantı, Kusma ve Yaşam Kalitesi Üzerine Etkisinin İncelenmesi

Damla Polat Köse[1], Hacer Kobya Bulut[2]
[1]Avrasya Üniversitesi/Sağlık Bilimleri Fakültesi/Hemşirelik Bölümü
[2]Karadeniz Teknik Üniversitesi/Sağlık Bilimleri Fakültesi/Hemşirelik Bölümü

Amaç: Bu araştırma kemoterapi alan çocuklarda oyun terapisinin erken dönem bulantı, kusma ve yaşam kalitesi üzerine etkisini incelemek amacıyla randomize kontrollü deneysel tipte gerçekleştirildi. **Gereç-Yöntem:** Araştırma Eylül 2023-Şubat 2025 yılları asarında Karadeniz Tıp Fakültesi Çocuk Hematoloji Onkoloji servisinde yapıldı. Araştırmanın örneklemini 32 oyun, 32 kontrol grubu olmak üzere kemoterapi alan 62 çocuk oluşturdu. Oyun grubundaki çocuklara kemoterapinin başlangıcından itibaren standart bakımın yanında oyun terapisi uygulanırken kontrol grubuna yalnızca standart bakım verildi. Veriler "Tanıtıcı Bilgi Formu, Kanserli Çocuklar için Bulantı Kusma Termometre Ölçeği (BUKUT) ve 7-12 Yaş Pediatrik Onkoloji Hastaları Yaşam Kalitesi Ölçeği Çocuk ve Ebeveyn Formu" kullanılarak toplandı. Verilerin analizinde Sosyal Bilimler İçin İstatistik Paket Programı (SPSS) 25.0 kullanıldı. Tanımlayıcı verilerin analizinde sayı, yüzde, ortanca, minimum, maksimum kullanıldı. Sürekli verilerin normal dağılıma uygunluğu Shapiro Wilk testi ile değerlendirildi. Verilerin dağılımına göre uygun parametrik ve non-parametrik testler kullanıldı. **Bulgular:** Oyun grubundaki çocukların 6. saat ve 24. saatteki BUKUT puan ortancaları kontrol grubuna göre istatistiksel olarak anlamlı derecede düşüktü ($p<0.001$). Oyun grubunda kemoterapi öncesi, 6. saat ve 24. saatteki BUKUT puan ortancaları arasında anlamlı bir fark vardı. Yapılan post-hoc testinde farkın 24. saatteki BUKUT puan ortancasından kaynaklandığı belirlendi ($p<0.05$). Oyun grubundaki çocukların kemoterapi öncesi ve 24. saatteki yaşam kaliteleri kontrol grubuna göre istatistiksel olarak anlamlı derecede yüksekti ($p<0.001$). Oyun ve kontrol grubunda Yaşam Kalitesi Ölçeği (YKÖ) puan ortancaları bakımından anlamlı fark olduğu ($p<0.001$), oyun grubunda yaşam kalitesinin daha yüksek olduğu görülmektedir. **Sonuç:** Sonuç olarak, kemoterapi alan çocuklara uygulanan oyun terapisi müdahalesinin erken dönem bulantı-kusma şiddetinin azaltılmasında ve yaşam kalitesinin arttırılmasında etkili olduğu belirlendi

Anahtar Kelimeler: bulantı-kusma, çocuk, kanser, oyun terapi, yaşam kalitesi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-072]

The effect of distraction on children's fear and anxiety levels during blood sampling: a randomized controlled trial

Arzu Sarıalioğlu[1], Tuğba Oluç[2]
[1]Atatürk Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi,Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği,Erzurum
[2]Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi,Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği,Erzincan

Aim: The aim of the study was to determine the effect of distraction on children's fear and anxiety levels during blood sampling.The study was conducted in a province in eastern Türkiye. Methods: The study was completed with 90 children, 45 in the intervention group and 45 in the control group. Data collection tools were "Questionnaire Form", "Children's Fear Scale" and "Children's State Anxiety" and data were collected by face-to-face interview. Children in the intervention group were made to play "Liquid Motion Bubbler Timer Soothing Sensory Toy" before and during the blood collection procedure. Routine procedures were applied to children in the control group.Ethical principles were followed in the study. Results: The difference between the mean fear and anxiety level scores of the groups was statistically significant ($p<0.05$). Conclusion: The study found that "Liquid Motion Bubbler Timer Soothing Sensory Toy" distracted children's attention and reduced their fear and anxiety during blood collection. The innovative "Liquid Motion Bubbler Timer Soothing Sensory Toy", which is effective against fear and anxiety in children, is distraction method that can be used by healthcare professionals working in pediatric units to reduce fear and anxiety that occurs during the blood collection process from children.

Anahtar Kelimeler: Anxiety, child, distraction, blood sampling, fear

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-073]

Alfa Kuşağı Çocukların İnternet, Dijital Oyun Bağımlılığı ve Ebeveyn Etkileşimi

Fahrettin Can Arı[1], Sibel Küçük[2]
[1]Kapadokya Üniversitesi
[2]Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Araştırma, Alfa Kuşağı çocukların internet, dijital oyun bağımlılığı ve ebeveyn etkileşiminin incelenmesi amacıyla 1400 çocuk ve 800 ebeveyn ile 6 ilköğretim ikinci kademe okulda tanımlayıcı araştırma deseninde yapılmıştır. Veriler Çocuk Veri Toplam Formu, Ebeveyn Veri Toplam Formu, Ergenlerde İnternet Bağımlılığı Ölçeği (İBÖ), Çocuklar İçin Dijital Oyun Bağımlılığı Ölçeği (DOBÖ) ile toplanmıştır. Verilen değerlendirmesinde sayı, yüzde, ortalama, ortanca, Mann-Whitney U, Kruskal-Wallis, Dunn-Bonferroni testi, Spearman korelasyon ve Doğrusal Regresyon Analizi kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak kabul edilmiştir. Alfa Kuşağı çocukların %51.8'i kız, ebeveynlerin %67.8'i dijital yerlidir. Çocukların çoğunluğunun sürekli internet bağlantısı olan cihazı vardır ve %26.9'u 9 yaşından önce ilk teknolojik cihazına sahip olmuştur. Çocukların ve ebeveynlerin çoğunluğu her gün 120 dakika ve üzerinde, çocuklar ödev yapmak, ebeveynler ise herhangi bir konuda araştırma yapmak amacıyla internete erişim sağlamakta ve çocukların %82.1'i ebeveynlerin %23.9'u dijital oyun oynamaktadır. Çocukların ve ebeveynlerinin internete erişilen cihazları ve internete erişim amacını bilme yanıtlarının oranları benzerdir. Çocukların İBÖ puan ortalaması 18.0 (14.0-23.0), DOBÖ puan ortalamasının 12.0 (9.0-17.0) ve ölçek puanları arasında pozitif, orta düzeyde ilişki olduğu saptanmıştır. Çocukların İBÖ ve DOBÖ puanları ile çocukların yaşın ve kendisine ait sürekli internet bağlantılı cihaz sayısının artması ve kendisine ait ilk teknolojik cihaza sahip olma yaşının düşmesi, interneti günlük kullanım süresinin ve sıklığının artması, dijital oyun oynama, interneti sosyal medyaya erişmek, sohbet etmek, oyun oynamak amacıyla kullanma, ebeveynin çocuğun internete erişme amacını ve oynanan dijital oyunları bilmesi İBÖ ve DOBÖ puanlarını anlamlı olarak azaltmaktadır ($p<0.05$). Ebeveynin dijital göçmen ya da yerli olması fark etmeksizin internet kullanımı ve oynanan dijital oyunları kontrol etmesi ve kontrol sıklığının artması, yaşına uygun değilse oynamaya izin vermemesi İBÖ ve DOBÖ puanlarını anlamlı olarak azaltmaktadır ($p<0.05$). Alfa Kuşak çocukların internet ve oyun bağımlığın arasında paralel ilişki vardır ve ebeveyn kontrolünün internet ve oyun bağımlılığını azaltmada önemli bir faktör olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Alfa Kuşak, çocuk, dijital oyun bağımlılığı, ebeveyn, etkileşim internet bağımlığı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-074]

Adölesanlarda Uygulanan Eğitim Programının Menstrual Siklusa Bağlı Yeme Davranışları Üzerine Etkisi

Sibel Serap Ceylan[1], Ayşenur Ön[2]
[1]Pamukkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı, Denizli
[2]Pamukkale Üniversitesi Hastaneleri, Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi, Denizli

Giriş-Amaç: Adölesan dönemde üzerinde durulması gereken konulardan birisi de sağlıklı beslenme davranışlarının geliştirilmesidir. Özellikle menstrual döngünün adölesanların beslenme davranışlarını etkilediği bilinmektedir. Bu araştırma adölesan dönemdeki kızlarda verilen eğitimin adet döngüsü ile ilişkili duygusal yeme davranışları üzerine etkisini incelemek amacıyla yürütülmüştür. Gereç-Yöntem: Mayıs–Ekim 2023 tarihleri arasında Türkiye'nin batısında yürütülen çalışmada randomize kontrollü bir araştırma tasarımı kullanılmıştır. Araştırmaya görme, işitme ve konuşma engeli bulunmayan, 15-17 yaş aralığında, adet gören ve liseye devam eden 128 adölesan dahil edilmiştir. Katılımcılar, eğitim alan müdahale grubu (n=61) ve eğitim almayan kontrol grubu (n=66) olmak üzere iki gruba ayrılmıştır. Verilerin toplanmasında Tanıtıcı Özellikler Formu, Çocuk ve Adölesanlar İçin Duygusal Yeme Ölçeği, Premenstrual Sendrom Ölçeği kullanılmıştır. Deney ve kontrol gruplarının puan ortalamalarının karşılaştırılmasında İndependent sample t test, kullanılmış ve araştırmanın etki büyüklüğü Cohen's d ile hesaplanmıştır. Araştırmada istatistiksel anlamlılık düzeyi %95 güven aralığında $p<0,05$ olarak belirlenmiştir. Bulgular: Araştırmada eğitim öncesi Çocuk ve Adölesanlar İçin Duygusal Yeme Ölçeği ve Premenstrüel Sendrom Ölçeği puan ortalamaları açısından deney ve kontrol grupları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0,05$). Eğitim sonrasında ise deney ve kontrol gruplarının her iki ölçekten elde edilen son test puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmıştır ($p<0,05$). Eğitim alan deney grubunun Çocuk ve Adölesanlar İçin Duygusal Yeme Ölçeği ve Premenstrüel Sendrom Ölçeği puan ortalamalarının daha düşük olduğu belirlenmiştir. Sonuç: Adölesanlara verilen eğitim, adölesanların mentrual siklusa bağlı duygusal yeme davranışlarını etkili bir şekilde azaltmıştır. Bu sonuçlar, adölesanlarda uygulanan eğitim programları ile adet döneminde sağlıklı yeme alışkanlıklarının kazandırılabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Adölesan, Eğitim, Duygusal Yeme, Menstruasyon

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-075]

Ventriküloperitoneal Şantlı Çocukların Ebeveynlerine Verilen Tele-Eğitimin Kaygı ve Öz Yeterliliklerine Etkisi: Randomize Kontrollü Yarı Deneysel Bir Araştırma

Sevinç Arici[1], Türkan Turan[2]
[1]Pamukkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Denizli, Türkiye
[2]Pamukkale Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Denizli, Türkiye

Giriş: Ventriküloperitoneal (VP) şantlı çocukların bakım sürecinde ebeveynlerin yaşadığı bilgi eksikliği, yüksek kaygı düzeyi ve düşük öz yeterlilik algısı gibi sorunlara yönelik, tele-eğitim alternatif bir destek yöntemi olarak değerlendirilebilir.

Amaç: Bu araştırma, VP şant takılan çocukların ebeveynlerine verilen tele-eğitimin, ebeveynlerin kaygı düzeyleri ve öz yeterlilik algılarına etkisi değerlendirilmiştir. Yöntem: Araştırma, ön test-son test desenine sahip randomize kontrollü yarı deneysel bir çalışmadır. Şubat 2024 - Şubat 2025 tarihleri arasında Pamukkale Üniversitesi Hastanesi Beyin Cerrahisi Yoğun Bakım Ünitesi'nde yürütülmüştür. Örneklem, VP şantlı çocuğa sahip 59 ebeveynden oluşmuştur (deney=29, kontrol=30). Veriler, Ebeveyn Bilgi Testi, Genel Öz Yeterlilik Ölçeği ve Durumluk-Sürekli Kaygı Envanteri ile toplanmıştır. Deney grubuna iki hafta boyunca çevrim içi tele-eğitim verilmiş, ardından üç ay boyunca danışmanlık uygulanmıştır. Kontrol grubuna yalnızca rutin bakım uygulanmıştır.

Bulgular: Deney grubunun son testteki Ebeveyn Bilgi Testi puanı kontrol grubuna göre anlamlı şekilde yüksek (13,69±0,60 / 10,70±1,56; $p<0,05$), sürekli kaygı düzeyi ise daha düşük (43,24±2,82 / 45,37±4,94; $p<0,05$) bulunmuştur. Genel Öz Yeterlilik puanı deney grubunda kontrol grubuna göre daha yüksek saptanmıştır (68,28±9,06 / 64,77±11,90; $p<0,05$). Sonuç: Tele-eğitim, ebeveynlerin bilgi düzeyini artırmada, kaygıyı azaltmada ve öz yeterliliklerini güçlendirme açısından etkili bir yöntemdir.

Anahtar Kelimeler: Tele-eğitim, Ventriküloperitoneal Şant, Çocuklarda Hidrosefali, Öz Yeterlilik, Ebeveyn Kaygısı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-076]

Ailevi Akdeniz ateşi tanılı çocuklar için geliştirilen mobil oyunun hastalık yönetimi ve yaşam kalitesine etkisi

Gamze Kaş Alay[1], Birsen Mutlu[2]
[1]Kastamonu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Kastamonu
[2]İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, İstanbul

Amaç: Araştırma Ailevi Akdeniz Ateşi (AAA) tanılı çocukların mobil oyun veya eğitim kitapçığı aracılığı ile eğitilmesinin hastalık bilgisi, hastalık öz-yeterliği, semptom yönetimi ve yaşam kalitesi üzerine etkisini belirlemek amacıyla gerçekleştirildi. Yöntem: Randomize gruplarda öntest-sontest kontrol gruplu deneysel gerçekleştirilen araştırmanın örneklemini 8-14 yaş arası AAA tanılı 45 çocuk oluşturdu (Kontrol=15, Kitapçık=15, Mobil Oyun=15). Deney gruplarındaki çocuklara bulunduğu gruba göre eğitim kitapçığı veya mobil oyun ile bir ay boyunca eğitim verilirken kontrol grubuna müdahale uygulanmadı. Veriler öntest, sontest-1 (1. ayın sonu) ve sontest-2 (2. ayın sonu) olmak üzere üç aşamada toplandı. Verilerin toplanmasında "Hasta Tanıtım Formu", "Hastalık Bilgi Testi", "Pediatrik Kronik Hastalık İçin Öz-yeterlik Ölçeği (PRCISE-Tr)" ve "Juvenil Otoinflamatuar Hastalık Çok Boyutlu Değerlendirme Ölçeği (JAIMAR)" kullanıldı. Veriler SPSS 25 programı ile analiz edildi. Bulgular: Mobil oyun grubu bilgi düzeyinin kontrol ve kitapçık grubundan daha fazla arttığı saptandı. Mobil oyun grubunun sontest-1 ve sontest-2'de PRCISE-Tr puan ortalamasının arttığı (p=0,000; p=0,000) ve yaşam kalitesi toplam puan ortalamasının azaldığı (p=0,001; p=0,001) belirlendi. Kitapçık grubunun PRCISE-Tr puan ortalamasının yalnız sontest-1'de arttığı (p=0,008), sontest ölçümlerinde yaşam kalitesi toplam puan ortalamalarının anlamlı düzeyde değişmediği saptandı (p>0,05). Semptom yönetimi açısından mobil oyun grubunun ilaç uyum puan ortalamaları artti (p=0,002; p=0,004) ve ağrı puan ortalamaları azaldı (p=0,044; p=0,010). Mobil oyun grubunun belirti sayısı sontest-1 ve sontest-2'de azaldı (p=0,000; p=0,000) ve zaman içinde azalmaya devam etti (p=0,000). Kontrol ve kitapçık gruplarının semptom yönetimi göstergelerinin tüm ölçümlerde benzer olduğu saptandı (p>0,05). Sonuç: Mobil oyunun AAA tanılı çocuklarda bilgi düzeyi, hastalık öz-yeterliği, semptom yönetimi ve yaşam kalitesini daha fazla artırdığı ve etkisinin kitapçıkla eğitim yöntemine göre daha uzun süre devam ettiği belirlendi. Pediatri hemşireleri çocukların kronik hastalık eğitiminde mobil oyun gibi teknoloji tabanlı ve interaktif eğitim metodlarını kullanarak yaşam kalitelerine ve hastalık yönetimine katkıda bulunabilir.

Anahtar Kelimeler: Ailevi Akdeniz Ateşi, Hastalık Yönetimi, Yaşam Kalitesi, Mobil Oyun, Çocuk

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-077]

Kemoterapi İlaç Serumunun Resimli Kutu ile Gizlenmesinin Çocukların Anksiyetesine, Bulantı ve Kusmasına Etkisi

Gizem Ergün[1], Behice Ekici[2]
[1]Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Çocuk Hematoloji-Onkoloji Servisi, Çocuk Kemoterapi Ünitesi, İstanbul
[2]Üsküdar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul

Amaç: Bu araştırmada, kemoterapi ilaç serumunun resimli kutu ile gizlenmesinin çocukların anksiyetesine, bulantı ve kusmasına etkisi incelendi.
Yöntem: Araştırma ön – son test, randomize kontrollü ve deneysel tasarımı ile yapıldı (ClinicalTrials.gov 31 Mayıs 2025 ID: NCT 06999759). Araştırmanın örneklemini, Ekim 2024-Mayıs 2025 tarihlerinde İstanbul'da bir kamu hastanesinin Çocuk Hematoloji-Onkoloji Servisi ve Çocuk Kemoterapi Ünitesinde takip edilen ve örnekleme dahil edilme kriterlerine uyan 70 çocuk (35 araştırma-35 kontrol grubu) oluşturdu. Araştırmada, uygulama (Araştırma grubundaki çocuklara verilecek kemoterapi ilaç serumu, çocukların kendi çizdiği resimle kaplanan kutu ile gizlendi.) ve tüm verilerin toplanma süreci, araştırmacı tarafından yürütüldü. Bulantı ve Kusma Termometresi Ölçeği (BKTÖ) ve Çocuk Anksiyete Skalası-Durumluk Ölçeği (ÇAS-D); eş zamanlı, birbirinden bağımsız, iki değerlendirici (araştırmacı ve servis/ünite hemşiresi) tarafından iki kez (ön-son test) değerlendirildi ve puanlandı. Kontrol grubundakilere kemoterapi ilaç serumunun uygulanmasındaki rutin uygulama yapıldı. Araştırma verileri, Hasta Çocuğu Tanılama Formu, Uygulama İzlem ve Değerlendirme Formu, BKTÖ, ÇAS-D ile toplandı. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, değişkenlerin ölçek toplam puan ortalamaları ile karşılaştırılmasında; Pearson Ki-kare, Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA), Bağımlı ve Bağımsız Gruplarda T-Testleri ve Pearson korelasyon analizi kullanıldı. Farkın etki büyüklüğü Cohen d katsayısına göre yorumlandı.
Bulgular: Gruplarına göre çocukların BKTÖ ve ÇAS-D ön test toplam puan ortalamaları arasında fark yoktur ($p> 0,05$). Gruplarına göre çocukların BKTÖ ve ÇAS-D son test toplam puan ortalamaları arasında anlamlı fark vardır ($p<0,05$). Bu fark, araştırma grubundakilerin son test toplam puan ortalamalarının daha düşük olmasından kaynaklanmaktadır. Cohen d etki büyüklüğü (BKTÖ; d=2,36 ve ÇAS-D; d =2.43) güçlü düzeyde etkiye sahiptir.
Sonuç: Araştırma grubundaki çocuklara verilen kemoterapi ilaç serumunun, çocukların kendi çizdiği resimle kaplanan kutu ile gizlenmesi, araştırma grubundaki çocukların ÇAS-D ve BKTÖ son test toplam puan ortalamalarını düşürmüştür. Bu doğrultuda çocuk hemşirelerine, kemoterapiye bağlı görülen anksiyetenin, bulantı ve kusmanın yönetiminde farmakolojik olmayan yöntemlerden biri olan bireyselleştirilmiş sanat terapisini kullanmaları önerilir.

Anahtar Kelimeler: Kemoterapi, kemoterapi ilaç serumu, çocuk, anksiyete, bulantı ve kusma

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-078]

BEBEK ve ÇOCUK GÜVENLİĞİNDE YENİLİKÇİ YAKLAŞIM: BEBEK HALISI TASARIMI VE UYGULAMASI

Günay Arslan, Güler Cimete
Üsküdar üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Ana Bilim Dalı, İstanbul

ÖZET

Giriş

Bebeklerin güvenliğinin sağlanması, onların fiziksel ve zihinsel gelişimi açısından büyük önem taşımaktadır. Motor becerileri tam gelişmemiş olan bebekler, çevreleriyle etkileşimleri sırasında farkında olmadan kendilerine zarar verebilirler. Günümüzde kullanılan güvenlik sistemleri genellikle karyola kenarlıklarından veya oyun alanı bariyerlerinden oluşmakta, bebeğin alan dışına çıkmasını fiziksel olarak engellemeye çalışmaktadır. Ancak bu sistemler, bebeğin çevrili alan dışına çıkması halinde ebeveynlere uyarı göndermemektedir. Bu durum, ebeveynlerin farklı bir odada bulunduklarında bebeklerini etkin biçimde takip etmelerini zorlaştırmaktadır.

Gereç ve Yöntem

Bu çalışmada geliştirilen bebek halısı Türk Patent Kurumuna 2025/003040 başvuru no ile başvurulmuştur. Bebek Halısının, dış kenarlarına basınç sensörleri yerleştirilmiştir. Bebek halısından çıkmaya başlayan hareket algılandığında, sensörler sinyali mikrodenetleyiciye iletmektedir. Mikrodenetleyici, bu bilgiyi hem buzzer aracılığıyla sesli uyarıya dönüştürmekte hem de Bluetooth modülü sayesinde daha önce eşleştirilmiş bir telefona aktarmaktadır. Bu sayede ebeveynler, farklı bir odada olsalar bile bebeklerinin güvenliğini takip edebilmektedir. Halının gövdesi yumuşak koruyucu kumaştan yapılmış olup, sistemin çalışması pil desteğiyle sağlanmaktadır.

Bulgular

Sistem, bebeğin halı dışına çıkma durumunu anında tespit edebilmiş ve ebeveynlere hem sesli hem de mobil bildirim yoluyla uyarı göndermiştir. Böylece ebeveynlerin hızlı müdahalesi mümkün olmuştur. Ayrıca, cihazın ergonomik yapısı sayesinde bebekler konforlu bir şekilde oyun oynayabilmiş ve uyuyabilmiştir.

Sonuç

Geliştirilen akıllı bebek halısı, mevcut güvenlik sistemlerinin eksikliklerini gidermekte ve ebeveynlere daha güvenilir bir takip imkânı sunmaktadır. Buluş, hem bebeklerin güvenliğini artırmakta hem de ebeveynlere huzurlu bir ortam sağlamaktadır. Bu yenilikçi sistem, ev kazalarının önlenmesine katkı sağlayacak niteliktedir.

Anahtar Kelimeler: Bebek güvenliği, basınç sensörü, Bluetooth, mikrodenetleyici, akıllı halı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-079]

Okul öncesi çocuklarda hemşirelik girişimleri ve tıbbi malzeme korkusunu azaltmada terapatik oyun: Randomize kontrollü bir çalışma

Hatice Yıldız[1], Filiz Karaca Develi[2]
[1]Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Aydın, Türkiye
[2]Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Aydın, Türkiye

Amaç: Bu çalışma, terapötik oyunun okul öncesi çocuklarda hemşirelik girişimleri ve tıbbi materyal korkusuna etkisini belirlemek amacıyla yapıldı.

Gereç-Yöntem: Randomize kontrollü deneysel bu araştırma, Aydın İl merkezinde bulunan bir devlet ilkokulunda 1 Mart- 1 Haziran 2023 tarihleri arasında okul öncesi eğitim alan 80 çocuk (çalışma:40 ve kontrol:40) ile gerçekleştirildi. Çalışma grubunda yer alan çocuklar için araştırmacı tarafından çocukların yaş ve gelişim özellikleri dikkate alınarak hemşirelik girişimleri ve tıbbi materyaller oyuncak çocuk maketi üzerinden terapötik oyun yöntemi ile anlatıldı. Beş farklı gruptan oluşan 8 çocuğun yer aldığı her bir grup ile haftada bir gün olmak üzere terapötik oyun etkinliği gerçekleştirildi. Terapötik oyun etkinliği toplam 40 çocuk ile 4 haftada tamamlandı. Araştırmanın verileri "Tanıtıcı Bilgi Formu" ve "Çocuklarda Hemşirelik Girişimleri ve Kullanılan Materyallere Karşı Korku Ölçeği" kullanılarak toplandı. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, ki-kare testi ve t testi kullanıldı. Bulgular: Çalışma ve kontrol grubuna ait tanımlayıcı özelliklerden anne eğitim durumu dışında iki grup arasında fark olmadığı belirlendi ($p<0,01$). Girişim öncesi çalışma ve kontrol grubu korku puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmazken, terapötik oyun etkinliği sonrasında çalışma grubu korku puanları, kontrol grubuna göre anlamlı düzeyde azaldı ($p<0,05$). Sonuç: Okul ortamında çocuk hemşiresi tarafından uygulanan terapötik oyunun, okul öncesi dönem çocuklarında hemşirelik girişimleri ve tıbbi materyallere karşı korkuyu azaltmada etkili olduğu sonucuna ulaşıldı.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Hastane Materyalleri, Hemşirelik girişimleri, Korku, Oyun

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-080]

Aile Merkezli Bakım Eğitiminin Pediatri Hemşirelerinin Tutumlarına Etkisinin Değerlendirilmesi

Adnan Batuhan Coşkun[1], Mohammad Al Motlaq[2], Merve Pişkin[1], Erhan Elmaoğlu[3], Ayda Çelebioğlu[4]
[1]Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Ana Bilim Dalı, Gaziantep
[2]Haşimi Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Anne Çocuk ve Aile Sağlığı Bölümü, Zarqa, Ürdün
[3]Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Kilis, Türkiye
[4]Mersin Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Mersin, Türkiye

Amaç: Bu çalışma, yapılandırılmış Aile Merkezli Bakım (AMB) eğitiminin pediatri hemşirelerinin AMB'ye yönelik tutumları üzerindeki etkisini değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Yöntem: Yarı deneysel nitelikteki bu araştırmada, ön test–son test kontrol gruplu desen kullanılmıştır. Çalışma, Mart–Ağustos 2024 tarihleri arasında kamu hastanelerinde görev yapan toplam 140 pediatri hemşiresi (70 müdahale, 70 kontrol) ile yürütülmüştür. Müdahale grubuna dört haftalık AMB eğitimi verilmiştir. Veri toplama aracı olarak Demografik Bilgi Formu ile Aile Merkezli Bakım Tutum Ölçeği kullanılmış; ölçümler eğitim öncesinde ve eğitim tamamlandıktan altı hafta sonra yapılmıştır. İstatistiksel analizlerde t-testi ve ki-kare testi kullanılmıştır. Bulgular: Müdahale grubundaki hemşirelerin AMB'ye yönelik tutum puanlarının eğitim sonrasında anlamlı biçimde yükseldiği ve kontrol grubuna göre daha yüksek olduğu saptanmıştır ($p < 0,05$). Kontrol grubunda ise ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Bu sonuçlar, AMB eğitiminin pediatri hemşirelerinin tutumlarını olumlu yönde etkilediğini doğrulamaktadır. Sonuç: Yapılandırılmış AMB eğitimi, pediatri hemşirelerinin AMB'ye ilişkin tutumlarını anlamlı ölçüde geliştirmiştir. Bulgular, pediatri hemşireliği uygulamalarında Aile Merkezli Bakımın benimsenmesini desteklemede yenilikçi eğitim yöntemlerinin önemini ortaya koymaktadır. Uygulamadaki çıkarımlar: Pediatri hemşireliği uygulamalarına düzenli AMB eğitimlerinin entegre edilmesi; aile merkezli bakım yaklaşımlarının yaygınlaşmasını, hasta ve aile memnuniyetinin artmasını ve hemşirelerin mesleki gelişimini destekleyerek çocuk sağlığı alanındaki bakım kalitesinin yükselmesine katkı sağlayabilir

Anahtar Kelimeler: Aile Merkezli Bakım, Eğitim, Klinik Uygulama, Pediatri Hemşireliği, Tutumlar

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-081]

Akupresür Uygulamasının Talasemi Tanılı Çocuklarda Kan Alma İşlemindeki Ağrıyı Azaltmaya Etkisi

Melek Gülgün Altıntaş[1], Hacer Çetin[2]
[1]Mersin Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği Hizmet içi Eğitim Birimi, Mersin, Türkiye.
[2]Mersin Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı, Mersin, Türkiye

Giriş: Talasemi; dünyada ve ülkemizde en sık görülen, otozomal resesif geçiş gösteren, hemoglobin zincirlerinden bir ya da birkaçının hasarlı sentezi sonucu gelişen anemi ile karakterize hematolojik bir hastalıktır. Kronik anemilerin tedavisine bağlı olarak yaşam boyunca çocuktan venöz kan örneği alınması amacıyla intravenöz girişimler uygulanması gibi sık yaşadıkları (üç haftada bir) ağrılı işlemler, çocuklarda kaygı ve korkuya neden olarak muayene ve diğer işlemlerin uzamasına neden olmaktadır. Akut ya da kronik ağrı ayırt etmeksizin etkili bir ağrı yönetimi bu çocuklarda daha da önemli hale gelmektedir.

Amaç: Akupresür uygulamasının Talasemi tanılı çocuklarda kan alma işlemindeki ağrıyı azaltmaya etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır.
Yöntem: Tek merkezli, randomize kontrollü deneysel olan bu araştırma, 1 Şubat-2 Haziran 2022 tarihleri arasında 6-18 yaş aralığındaki 39 talasemi tanılı çocuk ile yürütülmüştür. Çocuklar kura ile akupresür ve sham gruplarına randomize edilmiştir. Kan alma işleminden hemen önce Akupresür grubundaki çocuklara (n=19), literatür doğrultusunda belirlenen 3 noktaya toplam 12 dakika, her nokta için 2 dakika olmak üzere tek seans akupresür uygulanmış, Sham grubuna (n=20) el üzerinde bulunan plasebo noktasına dokunulmuştur. Çalışmanın verileri Kişisel Veri Toplama Formu ve WB Faces Ağrı Derecelendirme Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Verilerden elde edilen tanımlayıcı istatistikler yüzde, ortalama, frekans, standart sapma ve medyan (minimum-maksimum) olarak ifade edilmiştir. Değişkenlerin normal dağılıma uygunluğunu belirlemek için Shapiro-Wilk testi kullanılmıştır. Normal dağılım göstermeyen iki bağımlı grubun ölçüm değerlerini karşılaştırmak için Wilcoxon testi; iki bağımsız grubun ölçüm değerlerini karşılaştırmak için Mann-Whitney U testi kullanılmıştır.
Bulgular: Grupların tanımlayıcı özellikler açısından benzer olduğu ($p>0.05$) belirlenmiştir. Akupresür grubundaki çocukların işlem sonrası ağrı puan ortalamaları 3,36±1,77 iken, Sham grubundaki çocukların işlem sonrası ağrı puan ortalamaları 5,3±1,97 olarak belirlenmiştir.
Sonuç: Akupresür uygulaması Talasemi tanılı çocuklarda kan alma işlemindeki ağrıyı azaltmada etkili ve hemşirelerin klinik uygulamada bağımsız olarak uygulayabilecekleri non-farmakolojik bir yöntem olarak önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Akupresür, çocuk, ağrı, hemşirelik, talasemi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-082]

COMPARISON OF THE EFFECT OF MATERNAL BREAST MILK ODOR, FACILITATED TUCKING, AND NONNUTRITIVE SUCKING APPLIED TO PRETERM NEONATES DURING HEEL STICK ON PAIN AND PHYSIOLOGICAL PARAMETERS: A RANDOMIZED CONTROLLED TRIAL

Negarin Akbari[1], Birsen Mutlu[2], Homeira Khoddam[3]
[1]Department of Nursing, Faculty of Health Sciences, Fenerbahce University, Istanbul, Turkey.
[2]Florence Nightingale Faculty of Nursing, Pediatric Nursing Department, İstanbul University-Cerrahpaşa, Istanbul, Turkey.
[3]Nursing Research Center, Golestan University of Medical Sciences, Gorgan, Iran.

Background: Preterm infants in the neonatal intensive care unit (NICU) frequently undergo painful procedures, which can lead to both short-term and long-term complications, including potential mortality. Effective pain management is crucial in this context. Although numerous studies have explored non-pharmacological pain relief methods for preterm infants, no research has simultaneously compared the effects of maternal breast milk odor, facilitated tucking, and nonnutritive sucking. Aim: This study aims to comparatively investigate the efficacy of nonnutritive sucking, facilitated tucking, and maternal breast milk odor in reducing pain in preterm neonates during heel sticks. Methods: A randomized controlled trial was conducted in a tertiary-level NICU with 144 preterm neonates (gestational age 31–36 weeks) requiring heel sticks. The infants were randomly assigned to four groups: control, nonnutritive sucking, facilitated tucking, and maternal breast milk odor. Pain and physiological parameters were assessed through video recordings of the procedures and scored at 1-minute intervals using the Premature Infant Pain Profile and Data Evaluation Form. Data were collected at baseline and at 1, 2, and 3 minutes before, during, and after the heel stick. Results: The study found significant effects of the interventions on physiological parameters and pain (heart rate: $F = 7.5$, $p < 0.001$; oxygen saturation: $F = 16.39$, $p < 0.001$; respiratory rate: $F = 6.56$, $p < 0.001$; pain: $F = 61.45$, $p < 0.001$). Facilitated tucking resulted in significantly lower pain scores (6.61 ± 1.44) compared with the control group (14.22 ± 3.61), maternal breast milk odor (12.22 ± 3.08), and nonnutritive sucking (10.41 ± 1.71) ($p < 0.001$). Conclusions: All interventions demonstrated effectiveness in maintaining physiological stability and alleviating pain. Nevertheless, the intervention identified as most effective in reducing pain was facilitated tucking group.

Keywords: Breast milk odor, Facilitated tucking, Nonnutritive sucking, Pain, Preterm neonates

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-083]

Determination of the effects of therapeutic play on the fear and anxiety levels and behaviour of children undergoing high-flow nasal cannula oxygen therapy: a randomized controlled study

Kerime Deniz Kılıç Çetin[1], Doç. Dr. Didem Coşkun Şimşek[2]
[1]Sivas Numune Hastanesi, Sivas
[2]Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Elazığ

Purpose: This study aimed to determine the effects of therapeutic play applied to children receiving high-flow nasal cannula oxygen treatment on the children's fear and anxiety levels and behaviours. Design and Method: This study was conducted as a randomized controlled pre-test-post-test trial. It was carried out from June to December 2024 in the Pediatric Intensive Care Unit of a state hospital in a province within Turkey's Central Anatolia Region. The research involved children aged 4–8 years. Therapeutic play was applied to the children in the experimental group by using amigurumi toys and picture colouring cards. The therapeutic play was initiated 10 minutes before high-flow nasal cannula oxygen therapy began and continued when treatment started. Therapeutic play lasted approximately 30 minutes. During this period, the control group received no intervention. Data were gathered using tools such as the 'Child and Parent Information Form,' 'Children's Fear Scale,' 'Child Anxiety Scale-State,' and 'Child Observation Form.' Analysis was conducted through methods including frequency distributions, percentage, mean, standard deviation, Chi-Square Test, Fisher's Exact Test, Independent Samples t-test, and the General Linear Model. Results: In the experimental group, 55.3% of the children were 4 years old, and 23.4% were 5 years old, while in the control group, 43.8% were 4 years old, and 25% were 5 years old. The age difference between the groups was not statistically significant ($p = 0.647$). The experimental group showed significantly lower mean scores on the Children's Fear Scale and Children's Anxiety Scale-State compared to the control group. The children in the experimental group displayed less crying, nasal cannula removal, and restlessness during high-flow nasal cannula oxygen therapy than those in the control group ($p<0.05$). Conclusions: Therapeutic play has been shown to reduce fear and anxiety, and positively influence the behavior of children undergoing high-flow nasal cannula oxygen therapy.

Keywords: amigurumi toy, anxiety, behaviour, fear, therapeutic play

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-084]

İntravenöz Kateter Uygulaması Sırasında Kullanılan Sanal Gerçeklik Gözlüğü ve Stres Topunun Çocuklarda Ağrı ve Korku Üzerine Etkisi: Randomize Deneysel Çalışma

Didem Polat Külcü[1], Zühal Artuvan[2]
[1]Toros Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Mersin
[2]Toros Devlet Hastanesi, Enfeksiyon Kontrol Hemşireliği, Mersin

Amaç: Bu çalışma intravenöz kateter uygulaması sırasında sanal gerçeklik gözlüğü (VRG) ile çizgi film izlemenin ve stres topu (SB) kullanmanın ağrı ve korku üzerine etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Bu randomize deneysel çalışma, bir devlet hastanesinin çocuk servisinde 20 Haziran 2024–20 Nisan 2025 tarihleri arasında 6–12 yaş arasında 75 çocukla yürütülmüştür. Katılımcılar rastgele olarak iki gruba (sanal gerçeklik gözlüğü ve stres topu) ayrılmıştır. Ağrı, çocuk, ebeveyn ve araştırmacı tarafından Wong Baker Ağrı Ölçeği (WB-FACES) ile korku ise, Çocuk Korku Ölçeği (CFS) ile değerlendirilmiştir. Veriler Ki-kare ve Bağımsız Örneklem t Testi ile analiz edilmiştir. Bulgular: Gruplar klinik ve demografik özellikler açısından benzerdi ($p>0.05$). Sanal gerçeklik gözlüğü ile video izleyen çocukların işlem sırasında ve sonrasında ağrı ve korku skorları stres topu kullanan çocuklara göre anlamlı düzeyde daha düşüktü. VRG grubunun işlem sırasındaki ağrı skoru (n=37; 3.03±3.04; $p=0.002$), işlem sonrasındaki ağrı skoru (1.30±2.01; $p=0.048$), işlem sırasındaki korku skoru (1.57±1.34; $p=0.009$) ve işlem sonrası korku skoru (0.65±0.92; $p=0.447$) SB grubuna göre daha düşük bulunmuştur. Sonuç: Yapılan çalışmada sanal gerçeklik gözlüğü ile çizgi film izlemenin stres topuna göre intravenöz katater uygulaması sırasında ağrı ve korkuyu azaltmada etkili olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ağrı, çocuk, korku, sanal gerçeklik gözlüğü, stres topu

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-085]

Effects of an Animation Movie about Artificial Intelligence and Robotic Nurses on the Perceptions of Hospitalized Children

Duygu Karaarslan[1], Eda Ergin[2], Ayşe Kahraman[3]
[1]Manisa Celal Bayar University, Faculty of Health Sciences, Department of Pediatric Nursing, Manisa, Turkey.
[2]Bakircay University, Health Sciences Faculty, Nursing Department, Turkey
[3]Ege University, Faculty of Nursing Department of Pediatric Nursing, Turkey

Background: The use of artificial intelligence technology and robotic nurses in the care of pediatric patients is increasing. Aims: This study was aimed at investigating the effects of an animation movie about artificial intelligence and robotic nurses on hospitalized children's perceptions of robotic nurses. Methods: This quasi-experimental study has a pre-test and post-test design. The study data were collected from 35 7-18-year-old pediatric patients who were hospitalized in the pediatric wards. The "Family and Child Information Form" and the "Questionnaire Assessing Children's Perceptions of Robotic nurses with Artificial Intelligence" were used to collect data. The children were asked to fill out the questionnaires before and after they watched the animation movie about artificial intelligence and robotic nurses. Results: While the difference was statistically significant in terms of their perceptions in the communication-based questions of the animation movie ($p<0.05$), the difference wasn't statistically significant in terms of their perceptions of the application of invasive painful procedures by robotic nurses ($p>0.05$). Conclusions: At the end of the study, it was determined that the animation movie about artificial intelligence and robotic nurses affected children's perceptions of robotic nurses positively. The use of robotic nurses in the nursing care of pediatric patients can be encouraged.

Keywords: children, artificial intelligence, robotic nurses, animation movie, nursing

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-086]

Ebeveynlerin Rollerine İlişkin Kendilik Algıları ve Kırılgan Çocuk Algılarının Değerlendirilmesi

Nilay Şanlı[1], Gizem Kerimoğlu Yıldız[2]
[1]Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Hastanesi
[2]Mustafa Kemal Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Hemşirelik Bölümü, Hatay

Araştırma çocuk acil ünitesine başvuran ve 4-8 yaş arası çocuğu olan annelerin ebeveynlik rollerine ilişkin kendilik algılarının ve kırılgan çocuk algılarının değerlendirilmesi, ebeveyn rollerine ilişkin kendilik algıları ile kırılgan çocuk algıları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla gerçekleştirildi. Araştırmanın verileri Aralık 2024 ve Haziran 2025 tarihleri arasında Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi Çocuk Acil ünitesine başvuran annelerden toplandı. Verilerin toplanmasında ebeveyn bilgi formu, Çocuk Kırılganlık ölçeği ve Ebeveyn Rolüne İlişkin Kendilik Algısı ölçeği kullanıldı. Araştırmada ebeveynlerle yüz yüze görüşmeler gerçekleştirildi. İstatistiksel değerlendirme Statistical PackageforSocialSciences (SPSS) for Windows 26.0 programı kullanılarak gerçekleştirildi. Annelerin Çocuk Kırılganlık Ölçeği ortalama puanları 11,06±5,96 olup, Ebeveyn Rolüne İlişkin Kendilik Algısı Ölçeği alt boyutlarından; yeterlilik alt boyutunun ortalama puanı 21,52±4,36, rol doyumu alt boyutu 21,39±3,76, yatırım alt boyutu 16,91±4,71, rol dengeleme alt boyutu ise 16,65±7,28 olarak bulundu. Çocuk kırılganlığı açısından son 1 yılda acil servis ziyaret sayısı ile annenin mesleği değişkenlerinde çocuk kırılganlığı puanlarının istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği bulundu ($p<0,05$). Ebeveyn Rolüne İlişkin Kendilik Algısı alt boyutlarından yatırım puanları açısından Çocuk Sayısı, Son 1 yılda Acil Servis ziyaret sayısı ve annenin eğitim durumu değişkenlerinin düzeyleri açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu saptandı ($p<0,05$). Spearman korelasyon analizine göre, çocuk kırılganlığı puanı ile ebeveyn rolüne ilişkin kendilik algısı ölçeğinin "yeterlilik" ve "rol dengeleme" alt boyutları arasında negatif ve anlamlı bir ilişki olduğu belirlendi ($r =-0,172$, $p = 0,027$). Buna göre ebeveynin yeterlilik algısı arttıkça ve rol dengeleme becerisi yükseldikçe çocuk kırılganlığı algısı azalmaktadır. Yeterlilik ile rol doyumu arasında negatif ve güçlü bir ilişki olduğu görüldü ($r = -0.295$, $p < 0.001$). En güçlü ilişki ise rol doyumu ile rol dengeleme arasında bulundu ($r=0.376$,$p< 0.001$). Bu bulgular sonucunda ebeveynin yeterlilik ve rol dengeleme algısının güçlenmesi, çocuğun kırılganlık algısını azaltarak hem gelişimini desteklemekte hem de sağlık hizmetlerinin gereksiz kullanımını önlemektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Acil Servis, Ebeveyn Rolü, Ebeveynin Kendilik Algısı, Hemşirelik, Kırılgan Çocuk Sendromu

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-087]

Gebe Kadınlara Ani Bebek Ölüm Sendromu (ABÖS) Hakkında Verilen Eğitimin Doğum Sonrası Dönemde Riskli Davranışlar Üzerine Etkisinin İncelenmesi

Hatice Uzsen[1], Medine Şenses[2], Aslı Aydın[1]
[1]Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD. Samsun/ Türkiye
[2]Samsun İl Sağlık müdürlüğü, Çarşamba 112 Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonu, Samsun/ Türkiye

Giriş: Ani bebek ölüm sendromu 2-4 aylık bebeklerde sıklıkla görülen bir durumdur. Bebek ölümlerinin önemli bir kısmını oluşturan ani bebek ölüm sendromu birçok önlenebilir risk faktörü ile ilişkilidir. Amaç: Bu araştırmanın amacı doğumdan önce gebe kadınlara ani bebek ölüm sendromu risk faktörleri hakkında verilen eğitimin doğumdan sonra annelerin bilgi düzeyine ve davranışlarına etkisini incelemektedir. Yöntem: Ön test son test desenli randomize kontrollü deneysel tipteki araştırma 2024 yılında Samsun Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi'nde yürütülmüştür. Araştırmanın örneklem büyüklüğü G-Power 3.1 paket programı kullanılarak hesaplanmış olup deney ve kontrol gruplarına 30'ar gebe kadın olmak üzere toplam 60 kişi alınmıştır. Deney grubundaki gebe kadınlara Ani Bebek Ölüm Sendromu Risk Faktörleri Eğitimi yüz yüze uygulanmıştır. Veri toplamada "Birey Tanılama Formu, Ani Bebek Ölüm Sendromu Bilgi Durumu ve Riskli Davranış Tanılama anketi (ABÖS)" kullanılmıştır. Veriler eğitim öncesi, eğitim sonrası yüz yüze ve eğitimden 2 ay sonra telefon aracılığıyla toplanmıştır. Veriler SPSS 26.00 paket programında analiz edilmiştir. Bulgular: Gebelerin (n=60) %76.7'si bebeği ile aynı odada farklı yataklarda uyuyacağını, %30'unun bebeğini yumuşak yatakta uyutmayı tercih etmeyeceğini, %45'inin bebeğinin düşmemesi için yatak köşelerine yumuşak yastıklar yerleştirmeyeceğini, %28'inin bebeğini geceleri kendi yatağında yatarak emzirmeyeceğini ifade ettikleri belirlenmiştir. Deney grubundaki gebelerin eğitim öncesinde ABÖS bilgi durumu ve riskli davranış tanılama anketi toplam puanı ortalaması 117.93±9.55, eğitimden sonra 137.40±3.54, eğitimden 2 ay sonra ise 134.43±3.72'dir, kontrol grubunun ise 120.70±7.90'dır. Deney grubundaki gebelerin eğitimden önce, eğitimden sonra ve eğitimden 2 ay sonra ABÖS bilgi durumu ve riskli davranış tanılama anketi toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmıştır ($p<0.05$). Eğitimden sonra ve 2 ay sonra deney grubundaki gebeler ile kontrol grubundaki gebelerin ABÖS bilgi durumu ve riskli davranış tanılama anketi toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmıştır ($p<0.05$). Sonuç: Gebelere eğitim kitapçığı ile yüz yüze uygulanan ABÖS eğitiminin gebelerin bilgi düzeyini arttırdığı ve riskli davranışlarını azalttığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: ani bebek ölüm sendromu, anne, bebek, eğitim, risk faktörü

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI

PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ

"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"

5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-089]

Hematoloji Onkoloji Servisinde İzlenen6-12 Yaş Grubu Çocuklarda Kalıcı Kateter Girişimi Öncesi Terapötik Oyun Kullanımının Anksiyete ve Korku Düzeyine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma

Pınar Taşpınar[1], Gülzade Uysal[2], Ayfer Açıkgöz[3]
[1]İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD,İstanbul/Pınar TAŞPINAR
[2]Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sakarya/Doç.Dr.Gülzade UYSAL
[3]Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Eskişehir/Prof.Dr. Ayfer Açıkgöz

Bu çalışma hematoloji onkoloji servisinde izlenen 6-12 yaş grubu çocuklarda kalıcı kateter girişimi öncesi terapötik oyun kullanımının anksiyete ve korku düzeyine etkisini değerlendirmek amacıyla randomize kontrollü, deneysel olarak gerçekleştirildi.
Çocukların gruplara atanmasında basit randomizasyon yöntemi kullanıldı. Araştırma ile ilgili etik kurul ve kurum izni alındı. Araştırma verileri Ekim 2022-Ağustos 2023 tarihleri arasında, İstanbul Tıp Fakültesi Çocuk Hematoloji Onkoloji Servisinde yatan 40 müdahale ve 40 kontrol olmak üzere toplam 80 çocuktan elde edildi. Verilerin toplanmasında; bilgi formu, çocuk izlem formu, Çocuk Anksiyete Skalası-Durumluluk (ÇAS-D) ve Çocuk Korku Ölçeği (ÇKÖ) kullanıldı. Müdahale grubundaki çocuklara kalıcı kateter girişimi öncesinde işlemi anlatan terapötik oyun oynatıldı. Kontrol grubundaki çocuklara kalıcı kateter girişimi öncesinde hastanenin normal prosedürü dışında herhangi bir girişim uygulanmadı. Veriler SPPS 26 (IBM Corp. IBM 1989, 2019. SPSS Statistics for Windows, Version 26.0. Armonk, NY: IBM Corp.) paket programı kullanılarak değerlendirildi. Müdahale grubundaki çocukların ÇKÖ ve ÇAS-D puanlarının, kontrol grubuna göre anlamlı düzeyde daha düşük olduğu tespit edildi ($p<0,01$). Müdahale grubundaki çocukların uygulamandan hemen önce ve iki saat sonra KTA ve uygulamadan hemen önce solunum sayısı ortalamalarının kontrol grubuna göre daha düşük olduğu belirlendi ($p<0,001$). Araştırma sonucunda 6-12 yaş arasındaki çocuklarda kalıcı kateter girişimi öncesinde, uygulanan terapötik oyunun çocukların anksiyete ve korkusunu azaltmada etkili bir yöntem olduğu belirlendi.

Anahtar Kelimeler: Anksiyete, Çocuk, İşleme hazırlama, Korku, Terapötik oyun

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-090]

Çocuklarda Kan Alma İşlemi Sırasında Dokunsal Uyaran Uygulama Yönteminin Ağrı Düzeyine Etkisi

Nurgül Özırmak[1], Emriye Hilal Yayan[2]
[1]Malatya Battalgazi Devlet Hastanesi, Malatya
[2]İnönü Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Malatya

Amaç: Bu araştırma 8-12 yaş grubu çocuklarda intravenöz kan örneklemesi sırasında avuç içinden dokunsal uyaran oluşturan Palm Stimulatorun farklı ellerdeki uygulamasının işlem sırasındaki ağrı seviyesini azaltmadaki etkinliğini değerlendirmek amacıyla yapılmıştır.
Materyal-Metod: Araştırma randomize kontrollü, deneysel bir araştırma olarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evrenini İnönü Üniversitesi Turgut Özal Tıp Merkezi çocuk kan alma birimine başvuran 8-12 yaş grubu çocuklar oluşturmuştur. Araştırmanın örneklemini, Palm Stimulatoru kan alınan koldaki avuç içinde tutan (56), Palm Stimulatoru kan alınan kolun kontralateralindeki avuç içinde tutan (56) ve kontrol (56) gruplarına atanan toplam 168 çocuk oluşturmuştur. Araştırma verileri Mayıs 2024-Temmuz 2024 tarihleri arasında toplanmıştır. Verilerin toplanmasında "Çocuk Bilgi Formu, Çocuk Korku Ölçeği, Yüz İfadeleri Ağrı Ölçeği ve Görsel Kıyaslama Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analiz edilmesinde tanımlayıcı istatistikler, Levene testi, varyans analizi testleri, çoklu karşılaştırma testi kullanılmıştır.
Bulgular: Palm Stimulatorun uygulandığı deney gruplarındaki çocuk, ebeveyn ve gözlemcinin değerlendirmiş oldukları ağrı puan ortalamaları, kontrol grubundaki ağrı puan ortalamalarından istatistiksel anlamda önemli derecede daha düşük olduğu saptanmıştır ($p<0.05$). Palm Stimulatoru kan alınan koldaki avuç içinde tutan grup ile Palm Stimulatoru kan alınan kolun kontralateralindeki avuç içinde tutan grup arasında istatistiksel anlamda önemli bir farkın olmadığı belirlenmiştir ($p>0.05$).
Sonuç: İntravenöz kan alma işlemi sırasında Palm Stimulatorun kullanımının çocuklarda işlem sırasındaki ağrıyı azaltmada etkili bir yöntem olduğu bunun yanında Palm Stimulatorun kan alınan koldaki aynı avuç içinde ya da kontralateral koldaki avuç içinde uygulanması arasında önemli düzeyde bir fark olmadığı belirlenmiştir. Hemşirelerin, intravenöz kan alma işlemi gibi girişimsel işlemlerde ağrıyı azaltmak için etkili bir non-farmakolojik yöntem olarak Palm Stimulatoru kullanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ağrı, Çocuk, Dokunsal Uyaran, Non-Farmakolojik Yöntemler, Palm Stimulator

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-091]

3-6 Yaş Dönemi Depremzede Çocukların Uyku Alışkanlıkları: Uyku Arkadaşı Oyuncağının Etkisi

Fatma Kurudirek[1], Türkan Kadiroğlu[1], Elif Simay Koç[2]
[1]Atatürk Üniversitesi
[2]Kilis 7 Aralık Üniversitesi

Amaç: Bu araştırma, depremzede çocuklara verilen uyku arkadaşı oyuncağının 3-6 yaş dönemi çocuklarda uyku alışkanlıklarına etkisini değerlendirmek amacıyla yapıldı.
Yöntem: Araştırma, randomize kontrollü, ön test-son test deneysel tipte bir araştırmadır. Çalışmanın evrenini, asrın felaketi olarak adlandırılan Kahramanmaraş/Türkiye depremi sonrası Temmuz-Ekim 2023 tarihleri arasında iki ayrı çadır kentte bulunan 3-6 yaş dönemi çocuklar oluşturdu. Örneklemi araştırma kriterlerini karşılayan 60 çocuk (30 deney grubu, 30 kontrol grubu) çalışmaya dahil edildi. Deney ve kontrol grubunun belirlenmesinde basit rastgele randomizasyon yöntemi kullanıldı. Araştırma verileri, Soru Formu ve Çocuklarda Uyku Alışkanlıkları Ölçeği (ÇUAÖ) ile toplandı. Deney grubunda, ebeveynlere çocuklarına hediye etmesi için uyku arkadaşı oyuncağı verildi. Kontrol grubundaki çocuklara ise herhangi bir müdahalede bulunulmadı. Ön test verileri toplandıktan on beş gün sonra her iki gruptan ÇUAÖ son test verileri toplandı. Çalışma, Helsinki Deklarasyonu prensiplerine uygun olarak yapıldı. Çalışmanın Clinical Trial kayıt numarası NCT06012188'dir.
Bulgular: Her iki gruptaki çocukların ön test ÇUAÖ alt boyut puanları ve ÇUAÖ toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark yoktu ($p > 0.05$). Ancak her iki gruptaki çocukların son test ÇUAÖ alt boyutları puanları ve ÇUAÖ toplam puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark vardı ($p<0,001$). Deney grubundaki çocukların son test ÇUAÖ alt boyut puanları ve ÇUAÖ toplam puan ortalamaları kontrol grubundaki çocuklara göre daha düşüktü.
Sonuç: Bu araştırma, 3-6 yaş grubu depremzede çocuklara verilen uyku arkadaşı oyuncağının çocuklarda uyku sorunlarını azaltmada etkili olduğu belirlendi.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Uyku Alışkanlıkları, Oyuncak, Çocuk

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-092]

6-12 Yaş Engelli Çocuklarin Ebeveynlerinde Fomofobi, Nomofobi, İnternet Bağimlilik Düzeyleri ve İlişkili Değişkenlerin Belirlenmesi

Hatice Ceranoğlu[1], Hatice Dönmez[2]
[1]KAZIMKARABEKİR İLÇE DEVLET HASTANESİ
[2]KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ

Amaç: Bu tanımlayıcı, kesitsel, ilişki arayıcı ve karşılaştırmalı araştırma, 6-12 yaş arası engelli çocuğa sahip ebeveynlerin FoMOfobi, Nomofobi ve internet bağımlılığı düzeylerini belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Yöntem: Amaçlı örnekleme yöntemiyle, 6-12 yaş arasında engelli (n=138) ve sağlıklı (n=147) çocuğa sahip toplam 300 ebeveynden veri toplanmıştır. Veriler, araştırmacı tarafından hazırlanan Tanıtıcı Özellikler Formu ile Nomofobi Ölçeği, FoMOfobi Ölçeği ve Young İnternet Bağımlılığı Testi Kısa Formu aracılığıyla elde edilmiştir. SPSS 26.0 programı ile analiz edilen verilerde tanımlayıcı istatistiklerin yanı sıra bağımsız örneklem t-testi, ANOVA, Bonferroni testi, Pearson korelasyon, doğrusal ve lojistik regresyon analizleri kullanılmıştır. Bulgular: Engelli çocuğa sahip ebeveynlerin %74'ü (n=74), sağlıklı çocuğa sahip grubun ise %67'si (n=134) annelerden oluşmaktadır. Sağlıklı çocuğa sahip annelerin %68'i, sağlıklı çocuğa sahip annelerin ise %64'ü ilköğretim düzeyinde eğitime sahipti. Engelli çocuğa sahip ebeveynlerin %52'si çalışıyorken, sağlıklı çocuğa sahip ebeveynlerde çalışma durumu %55' di. Araştırmaya katılan ebeveynlerde engelli çocuğa sahip annelerden 35 yaş üstü olanların oranı %43 iken sağlıklı çocuğa sahip annelerde bu oran %45 idi. Çocuğu 6–8 yaş aralığında olan ebeveyn oranı engelli grubunda %39, sağlıklı grupta %52; kız çocuk oranı ise sırasıyla %46 ve %54'tür. Ebeveynlerin en sık kullandığı sosyal medya aracı Instagram'dır. FoMOfobi ve internet bağımlılığı puanları, engelli çocuğa sahip ebeveynlerde anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmuştur ($p<0,05$). Nomofobi düzeyleri açısından gruplar arasında anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0,05$). Gelişmeleri kaçırma korkusu ile Nomofobi ve internet bağımlılığı arasında pozitif yönlü anlamlı ilişkiler gözlenmiştir. Regresyon analizine göre, engelli çocuğa sahip olmak gelişmeleri kaçırma korkusu puanını 1,014; internet bağımlılığı puanını 1,027 kat artırmaktadır ($p<0,05$). Sonuç: Engelli çocuk sahibi ebeveynlerin dijital teknolojiye yönelik bağımlılıklarını ele alan, farkındalık ve müdahale çalışmaları geliştirilmesi, çocuk ve aile sağlığının bütüncül desteklenmesi açısından önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Gelişmeleri Kaçırma Korkusu, Nomofobi, İnternet Bağımlılığı, Ebeveyn, Engelli Çocuk

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-093]

Sanal Gerçeklik Uygulamasının Port Kateter İğnesi Takılması Esnasında Korku, Ağrı, Anksiyete ve Ebeveyn Memnuniyetine Etkisinin İncelenmesi

Esin Keskin[1], Nurdan Akçay Didişen[2]
[1]S.B.Ü. Behçet Uz Çocuk Hastalıkları ve Cerrahisi Eğitim Araştırma Hastanesi, Hematoloji- Onkoloji Kliniği, İzmir, Türkiye
[2]Ege Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Giriş: Pediatrik onkoloji kliniklerinde en sık uygulanan ağrılı girişimlerin başında port kateter iğnesi takılması işlemi gelmektedir ve işlem analjezik/anestezik madde kullanmadan düzenli olarak yapılmaktadır. Girişimlerle ilişkili ağrı ve anksiyete tedaviye uyumu azaltabilir, tedavi prosedürlerinde zorluklara neden olabilir ve fiziksel rahatsızlığı artırabilir. Sanal gerçeklik uygulaması, bu olumsuz deneyimleri hafifletebilecek bir dikkat dağıtma yöntemidir. Amaç: Bu çalışma, kanserli çocuklarda port kateter iğnesi yerleştirme sırasında sanal gerçeklik uygulamasının korku, kaygı, ağrı ve ebeveyn memnuniyeti üzerindeki etkisini değerlendirmeyi amaçlamıştır. Yöntem: Türkiye'deki bir pediatrik hematoloji-onkoloji kliniğinde tedavi gören 6-10 yaş arası 55 çocukla, yarı deneysel, tek gruplu ön test-son test tasarımı uygulanmıştır. Bulgular: Sanal gerçeklik uygulamasının ardından, işlem sırasındaki korku ($p < .001$), anksiyete ($p < .001$) ve ağrı puanları ($p < .001$) önemli ölçüde azalırken, ebeveyn memnuniyet puanları önemli ölçüde artmıştır ($p < .001$). Sonuç: Sanal gerçeklik, pediatrik onkolojide invaziv prosedürler sırasında korku, kaygı ve ağrıyı azaltmak ve ebeveyn memnuniyetini artırmak için farmakolojik olmayan bir strateji olarak etkili olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Port kateter, korku, ağrı, anksiyete, sanal gerçeklik uygulaması

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-094]

Venöz Kan Alma İşlemi Sırasında Kullanılan Metafor Oyuncak ile Hikayeleştirmenin Çocukların Korku ve Kaygı Düzeyine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma

Nuray Aslan, Ayla Kaya
Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Antalya

Amaç: Bu araştırma, çocuklarda venöz kan almaya bağlı gelişen korku ve kaygıyı azaltmada metafor oyuncak ile hikâyeleştirmenin etkisini belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Materyal-Metod: Çalışma randomize kontrollü girişimsel bir araştırmadır. Araştırmanın örneklemini, 28 Kasım 2024 - 24 Şubat 2025 tarihleri arasında Akdeniz Üniversitesi Hastanesi Çocuk Kan Alma Ünitesi'ne başvuran 7-10 yaş aralığında 68 çocuk (girişim grubu: 34, kontrol grubu: 34) oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında Çocuk Tanıtım Formu, Çocuk Korku Ölçeği ve Çocukların Duygularını Gösterme Ölçeği kullanılmıştır. Girişim grubuna venöz kan alma işlemi sırasında metafor oyuncak ve hikâyeleştirme teknikleri uygulanırken, kontrol grubuna herhangi bir girişim uygulanmamıştır. Verilerin analizinde SPSS 26.0 programı kullanılmış ve Ki-Kare testi, Paired Sample T Testi ve Independent Sample T Testi yapılmıştır.

Bulgular: Girişim grubundaki çocukların Çocuk Korku Ölçeği ön test-son test toplam puan ortalamasının 2,71 ± 1,19, 1,71 ± 1,19 ve Çocukların Duygularını Gösterme Ölçeği ön test-son test puan ortalamasının 2,23 ± 0,59, 1,92 ± 0,64 olduğu bulunmuştur. Kontrol grubunun Çocuk Korku Ölçeği ön test-son test toplam puan ortlamasının 2,41 ± 1,26, 2,35 ± 1,25 ve Çocukların Duygularını Gösterme Ölçeği ön test-son test puan ortalamasının 2,56 ± 0,84, 2,39 ± 0,71 olduğu belirlenmiştir. Venöz kan alma sırasında metafor oyuncak ve hikâyeleştirme uygulanan girişim grubundaki çocukların kontrol grubundaki çocuklara göre korku ve kaygı puan ortalamalarında istatistiksel olarak anlamlı azalma olduğu görülmüştür.

Sonuç: Metafor oyuncak ile hikâyeleştirme yönteminin, venöz kan alma işlemi sırasında çocuklarda korku ve kaygıyı azaltmada etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, korku ve kaygı, metafor oyuncak, pediatri hemşireliği, venöz kan alma

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-095]

Gastrostomisi Olan Çocukların Bakımına Yönelik Mobil Uygulama Geliştirilmesi ve Uygulamanın Gastrostomi Komplikasyonlarına, Ebeveynlerin Bakım Yüküne, Öz Yeterlik ve Kaygı Düzeyine Etkisi

Yahya Ergezen[1], Emine Efe[2]
[1]BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ BUCAK SAĞLIK YÜKSEKOKULU, ÇOCUK GELİŞİMİ BÖLÜMÜ, BURDUR
[2]AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ ANABİLİM DALI, ANTALYA

Amaç: Bu araştırma; gastrostomisi olan çocukların bakımına yönelik mobil uygulama (G-MUEP) geliştirilmesi ve uygulamanın gastrostomi komplikasyonlarına, ebeveynlerin bakım yüküne, öz yeterlik ve kaygı düzeyine etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Araştırma iki aşamalı olarak gerçekleştirilmiştir. İlk aşamada gastrostomisi olan çocukların bakımına yönelik mobil uygulama (G-MUEP) geliştirilmiştir. İkinci aşamada ise gastrostomisi olan çocuğa sahip 60 ebeveyn ile randomize kontrollü tasarımda G-MUEP'in etkinliği değerlendirilmiştir. Araştırma Eylül 2020-Mayıs 2024 tarihleri arasında yürütülmüştür. Araştırmanın verileri Eylül 2023-Mart 2024 tarihleri arasında toplanmıştır. Girişim grubundaki ebeveynler üç ay boyunca G-MUEP'i kullanmışlardır. Girişim ve kontrol grubundaki ebeveynlerden 0., 1. ve 3. aylarda ölçümler alınmıştır. Ölçümler Zarit Bakıcı Yük Ölçeği, Genel Öz Yeterlik Ölçeği, Durumluk/ Sürekli Kaygı Ölçeği ve Komplikasyon Kontrol Listesi ile yapılmıştır. Veriler sayı, yüzde, ortalama, ki kare, karışık ölçümler varyans analizi, bağımsız gruplar t testi ve zamana bağlı varyans analizi ile değerlendirilmiştir. Bulgular: Araştırmaya katılan ebeveynlerin çocuklarının tanılarının %81.7'sinin Nörolojik hastalık olduğu, %81.7'sine nörolojik hastalık nedeniyle gastrostomi tüpü takıldığı belirlenmiştir. Girişim grubundaki ebeveynlerin kontrol grubuna göre bakıcı yükü ve durumluk/sürekli kaygı puan ortalamalarının azaldığı, öz yeterlik puan ortalamalarının uygulama sonrası arttığı görülmüştür ($p<0.05$). Girişim ve kontrol grubunda yer alan çocuklarda 1. ve 3. ayda komplikasyon görülme oranları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0.05$). Sonuç: Araştırma sonuçları G-MUEP'in ebeveynlerin bakım yüklerini ve durumluk/sürekli kaygı düzeylerini azalttığını ve öz yeterlik düzeylerini artırdığını göstermiştir. Teknolojik bir girişim olan mobil uygulamanın gastrostomisi olan çocukların ebeveynlerinin eğitiminde kullanılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: bakım yükü, gastrostomi, kaygı, öz yeterlik, pediatri hemşireliği

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-096]

Epilepsi Tanılı Çocukların Ebeveynlerine Verilen Sağlığı Geliştirme Modeli'ne Dayalı Eğitim Programı'nın Hastalık Yönetimine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma

Sümerya Yastı[1], Hacer Çetin[2]
[1]Mersin Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı Doktora Öğrencisi, Mersin.
[2]Mersin Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Mersin.

Amaç: Epilepsi tanılı çocuğu olan ebeveynlerin, hastalık süreci yönetimine ilişkin bilgi düzeylerinin artırılması, genel öz yeterliklerinin güçlendirilmesi, sağlığı geliştirici ve koruyucu davranışları benimsemeleri, çocukların ise hastaneye başvuru sayılarının azaltılması amaçlanmıştır. Yöntem: Paralel gruplarda, tek merkezli, tek kör ve randomize kontrollü çalışma olarak tasarlanmış olan araştırma, Mersin Üniversitesi Hastanesi'nde, 2024'te gerçekleştirilmiştir. 64 ebeveyn, tabakalı blok randomizasyonla kontrol ve girişim gruplarından birine atanmıştır. Girişim grubuna Sağlığı Geliştirme Modeli'ne dayalı eğitim programı uygulanıp, kontrol grubuna rutin bilgilendirilme yapılmıştır. "Tanıtıcı Bilgi Formu", "Ebeveynlerin Epilepsi Hakkında Bilgi Düzeylerini Değerlendirme Formu", Genel Öz Yeterlik Ölçeği, (GÖYÖ)" ve "Sağlığı Geliştirici ve Koruyucu Davranışlar Ölçeği, (SGKDÖ)" araçlarıyla veri toplanmıştır. Veriler kolmogorov-smirnov, ki-kare, student's t, bonferroni testleri, tekrarlı ölçümlerde tek yönlü ve çift yönlü ANOVA ile analiz edilmiştir. Bulgular: Ebeveynlerin ve çocukların tanıtıcı özellikleri bakımından gruplar benzerdir (p>0,05). Süreç sonunda, girişim grubundaki ebeveynlerin, epilepsi bilgi düzeyleri kontrol grubuna kıyasla daha yüksek olup aradaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır. Girişim grubu ebeveynlerinin çocuklarının hastaneye başvuru sayısının, kontrol grubuna kıyasla daha az olduğu saptanmıştır; fakat istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır. Gruba ve zamana göre ebeveynlerin GÖYÖ'nden aldıkları puan ortalamalarında farklılık olduğu, SGKDÖ'nden aldıkları puan ortalamalarında farklılık olmadığı, grup*zaman etkileşimine yönelik ise her iki ölçek puanlarında da etkileşim etkisinin anlamlı olduğu belirlenmiştir. Sonuç: Hemşireler, uzman bilgi ve deneyimiyle, epilepsi tanılı çocuklar ve ebeveynlerine rehber olmalıdır. Sağlığı Geliştirme Modeli'ne Dayalı Epilepsi Eğitim Programı söz konusu ebeveynler ve çocuklar için etkin bir yöntemdir ve uygulamada kullanılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ebeveyn Eğitimi, Epilepsi, Hastalık Yönetimi, Hemşirelik, Sağlığı Geliştirme Modeli

[SS-097]
Makine Öğrenimi Yöntemi İle Adölesanlarda Nomofobiyi Etkileyen Faktörlerin Tahminlenmesi

Deniz Yiğit[1], Merve Arslan[2], Ayfer Açıkgöz[2]
[1]Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Kütahya, Türkiye
[2]Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Eskişehir, Türkiye

Amaç: Araştırma, makine öğrenimi yöntemi ile adölesanlarda nomofobiyi etkileyen faktörlerin belirlenmesi ve nomofobi riski tahminleme arayüzünün oluşturulması amacıyla yapıldı. Yöntem: Prospektif tipteki araştırma, 450 adölesan ile tamamlandı. Verilerin toplanmasında; "Veri Toplama Formu" ve "Nomofobi Ölçeği" kullanıldı. Çalışmada toplanan verilerin %80'i tahminleme modelinin eğitimi (n=360), %20'si (n=90) modelin test edilmesi amacıyla kullanıldı. Python Programlama Dili kullanılarak LGBM, RF, ETC ve LR algoritmaları uygulandı ve her birinin başarı oranı değerlendirildi. RF algoritmasının verileri kullanıldı. Bu proje, Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından TSA-2024-169 proje numarası ile desteklendi. Bulgular: Adölesanların yaş ortalaması 14.39±1.94, Nomofobi ölçeği puan ortalamaları 83.44±15.99 olarak bulundu. Makine öğrenimi ile oluşturulan modelin nomofobi riskini tahminleme başarısının %100 olduğu saptandı. Makine öğrenimi ile belirlenen en önemli üç risk faktörünün; sınıf, telefonu kontrol etme sıklığı ve akıllı telefon ile geçirilen süre olduğu belirlendi. Sonuç: Bu tahminleme arayüzü sayesinde nomofobi riski taşıyan adölesanlar erken dönemde tespit edilebilecektir. Bu sayede risk grubunda yer alan adölesanlara erken dönemde hemşireler tarafından uygun yönlendirme ve profesyonel destek sağlanabilir. Hemşireler, bu süreçte hem riskin belirlenmesinde hem de müdahale planlarının oluşturulmasında kritik bir rol üstlenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Adölesan, makine öğrenimi, nomofobi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-098]

Tip 1 diyabetli çocukların ve ebeveynlerinin yaşadıkları sorunlar, çözüm önerileri: Niteliksel Çalışma

İrem Cafrı, Serap Balcı
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, İstanbul

Giriş: Ülkemizde ve dünyada Tip 1 diyabet, halk sağlığını tehdit eden önemli bir kronik hastalıktır. Çocukların yaşam kalitelerini etkileyebileceğinden dolayı diyabetin tüm uygulamalarının çocuğun yaşamına doğru bir şekilde entegre edilmesi gerekmektedir. Bunun yanında sadece çocukları değil, ebeveynlerinin yaşantısını da hem psikolojik hem de ekonomik yönden etkilemektedir. Diyabet tanısı almış çocuklar ve ebeveynler yaşanabilecek olumsuzlukları en aza indirebilmek için farklı baş etme teknikleri kullanmaktadırlar. Bu baş etme tekniklerini kendi kişisel özelliklerine, bilişsel yeteneklerine ve deneyimlerine göre belirlemektedirler.

Yöntem: Bu çalışmada Tip 1 diyabetli çocukların ve ebeveynlerinin yaşadıkları sorunlar ile bu sorunlara yönelik çözüm önerilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma, nitel yöntemlerden fenomenolojik yaklaşım kullanılarak yürütülmüştür. Veriler, çocuklar ve ebeveynler için araştırmacılar tarafından hazırlanmış yarı yapılandırılmış görüşme formları aracılığıyla bir üniversite hastanesinin çocuk endokrin polikliniğinde Temmuz 2024 - Eylül 2024 tarihleri arasında toplanmıştır. Çalışmaya 15 çocuk ve 15 ebeveyn olmak üzere toplam 30 katılımcı dahil edilmiştir. 15 çocuk ve 15 ebeveyn sonrasında yeni bilgiler elde edilemediği ve veri doygunluğuna ulaşıldığı için görüşmeler sonlandırılmıştır. Veriler nitel araştırma eğitimi almış iki uzman tarafından incelenmiş ve analiz edilmiştir.

Bulgular: Analizler sonucunda bulgular üç ana tema altında toplanmıştır: 1) Diyabetin belirtileri, 2) Tanı süreci ve diyabetle yaşama hazırlık, 3) Diyabet kaynaklı sorunlar ve çözüm önerileri. Çocuklar en çok arkadaş çevresi ile sağlık ve hastane süreçlerine ilişkin sorunlardan, okul ortamına yönelik çözüm önerilerinden bahsetmiştir. Ebeveynler ise sosyal yaşam, sağlık-hastane süreçleri ve ev yaşamı ile ilgili sorunları öne çıkarmış; çözüm önerilerini daha çok okul ortamı ve ekonomik koşullar üzerine yoğunlaştırmıştır.

Sonuç: Bu çalışmanın sonuçları Tip 1 diyabetli çocukların ve ebeveynlerinin farklı alanlarda sorunlar yaşayabildiklerini belirtmektedir. Ebeveynlerin çocuklara göre daha fazla sorun ve çözüm önerisi dile getirmesi, hastalığın etkilerini daha yoğun hissettiklerini göstermektedir. Ebeveynlerin ve çocukların geliştirdikleri ve önerdikleri çözüm önerileri, Tip 1 diyabetli çocuk ve ebeveynlerine, sağlık profesyonellerine yol gösterici olabilir ve toplumda farkındalık oluşturması açısından katkı sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, ebeveyn, sorunlar, tip 1 diyabet, öneriler

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-099]
Makine Öğrenmesi ile Emzirme Sürekliliğinin Güçlendirilmesi: Hemşirelik Eğitimi ve İzlem Çalışması

Eda Yol Ünlü[1], Sibel Küçük[2]
[1]TC. SAĞLIK BAKANLIĞI PROJE YÖNETİM DESTEK BİRİMİ
[2]ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERİSTESİ

Amaç: Bu çalışmada, Makine Öğrenmesi (MÖ) modeliyle belirlenen emzirmeyi erken bırakma riski taşıyan anneler arasında, Makine Öğrenmesi tabanlı Emzirme Eğitimi'nin (MÖEE), emzirme bilgisi ve emzirmeye devam etme üzerindeki etkisinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.
Yöntem: Bu çalışma iki aşamada gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın ilk aşamasında, Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması (TNSA) 2013–2018 verilerinden yararlanılarak, bir MÖ tahmin modeli geliştirilmiş ve emzirmeyi erken dönemde bırakma riski taşıyan annelerin özellikleri belirlenmiştir. İkinci aşamada ise bu risk grubuna yönelik eğitim içerikleri hazırlanmış ve müdahale grubuna uygulanmıştır. Tüm anneler doğumdan itibaren 4 ay boyunca takip edilmiştir. Araştırmanın örneklemini, Ankara'daki il merkezinde faaliyet gösteren bir eğitim araştırma hastanesi ve yedi aile sağlığı merkezine doğum sonrası kontrollerine gelen ve belirlenen risk faktörlerine sahip toplam 90 anne (45 müdahale, 45 kontrol grubu) oluşturmuştur.
Bulgular: Araştırmada, müdahale grubunda eğitim sonrasında MÖEE puanlarının anlamlı bir şekilde arttığı ($p<0,05$), ancak müdahale grubu ile kontrol grubu arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı ($p>0,05$) bulunmuştur. Eğitim öncesinde gruplar arasında emzirme oranları açısından anlamlı bir fark bulunmazken, eğitim sonrası müdahale grubunda tam emzirme oranları artmış, kısmi emzirme ve emzirmeyi bırakma oranları azalmıştır. Bu farklılıklar postpartum 2. ve 4. aylarda istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0,05$).

Sonuç: MÖ tahmin modeli ile belirlenen annelere verilen emzirme eğitimi, emzirmenin sürdürülmesinde etkilidir. Emzirmeyi altı aydan önce bırakma riski taşıyan anneleri belirlemeye yönelik MÖ algoritmaları kullanılarak, annelere yönelik emzirme danışmanlığı uygulamalarında yapay zeka tabanlı çözümlerle yenilikçi yaklaşımlar sunulması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: emzirme, makine öğrenmesi, müdahale, tahmin modeli, yapay zeka

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-100]

Sosyal Medya Kullanımı Sırasında Adölesanlarda Karşılaşılan Uygunsuz İçeriğin Veri Madenciliği Yöntemleriyle Tahmin Edilmesi

Deniz Yiğit[1], Sümeyra Kuş Ordu[2], Oktay Yıldız[2]
[1]Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Kütahya, Türkiye
[2]Gazi Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, Ankara, Türkiye

Amaç: Bu çalışma, veri madenciliği yöntemlerini kullanarak adölesanların sosyal medya platformlarında karşılaşabilecekleri uygunsuz içeriği tahmin etmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Yöntem: Kaggle veri tabanında sosyal medyanın etkileriyle ilgili halka açık bir veri seti kullanılmıştır. Çalışmada, dahil edilme kriterlerini karşılayan 231 veri kullanılmıştır. Veri setinin değerlendirilmesinde veri madenciliği yöntemlerinden En Yakın Komşu, Naive Bayes, Lojistik Regresyon, Destek Vektör Makineleri ve Karar Ağaçları kullanılmıştır. Bulgular: Her yöntemin uygunsuz içeriği tahmin etmedeki etkinliği değerlendirilmiş ve en iyi performans gösteren model belirlenmiştir. Karar ağaçlarının, En Yakın Komşu yönteminden sonra tahmin modelinde en iyi performansı gösterdiği belirlenmiştir. Naive Bayes, Lojistik Regresyon ve Destek Vektör Makineleri modellerinin performanslarının eşit olduğu ve diğer modellere kıyasla performanslarının daha düşük olduğu belirlenmiştir. Sonuç: Oluşturulan tahmin modelinin sonucuna göre; 17-19 yaş arası adölesanların kullandığı sosyal medya platformu sayısı ve sosyal medyada geçirdikleri günlük süre arttıkça, ergenlerin uygunsuz içeriklerle karşılaşma olasılığı da artmaktadır. Bu bulgu, adölesan sağlığını koruma ve geliştirmede önemli bir rol üstlenen hemşirelerin, dijital medya okuryazarlığı konusunda gençlere rehberlik etmesi ve farkındalık kazandırması gerektiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Adölesan, hemşire, risk, sosyal medya, veri madenciliği

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-101]

Tersyüz Sınıf Modelinin Hemşirelik Öğrencilerinin Pediatrik Ağrı Yönetimi Bilgisi ve Öğrenme Motivasyonuna Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma

Mustafa Belli[1], Zümrüt Başbakkal[2]
[1]Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Türkiye
[2]Emekli Öğretim Üyesi, Türkiye

Arka Plan: Pediatrik ağrı yönetimi hemşirelik öğrencileri için kritik bir yeterlilik alanıdır. Ancak geleneksel öğretim yöntemleri, öğrencilerin bilgi düzeylerini ve öğrenme motivasyonlarını geliştirmede sınırlı kalabilmektedir. Tersyüz sınıf modeli, öğrencilerin derse aktif katılımını sağlayarak öğrenmenin kalıcılığını artırabilecek yenilikçi bir yaklaşım olarak öne çıkmaktadır.
Amaç: Bu araştırmanın amacı, tersyüz sınıf modelinin hemşirelik öğrencilerinin pediatrik ağrı yönetimi bilgisi ve öğrenme motivasyonu üzerindeki etkisini değerlendirmektir.
Yöntem: Paralel gruplu randomize kontrollü çalışma, Türkiye'de bir devlet üniversitesinde öğrenim gören üçüncü sınıf hemşirelik öğrencileri ile yürütülmüştür. Güç analiziyle minimum 54 öğrenci öngörülmüş, 88 öğrenci çalışmaya alınmış ve bağımsız bir istatistikçi tarafından tabakalı örnekleme ile girişim (n=42) ve kontrol (n=42) gruplarına randomize edilmiştir. Veri toplama Şubat–Temmuz 2022'de gerçekleştirilmiştir. Ölçüm araçları Pediatrik Ağrı Yönetimi Bilgi Ölçeği ve Öğretim Materyalleri Motivasyon Anketidir. Girişim grubuna dört hafta boyunca videolar ve etkileşimli çevrim içi oturumlarla (mini test, vaka analizi, grup tartışması) tersyüz sınıf modeli uygulanmış; kontrol grubuna aynı içerik bireysel öğrenme şeklinde sunulmuştur. Ön test, son test ve üç ay sonraki kalıcılık testleri uygulanmış; veriler SPSS 25.0'da tanımlayıcı istatistikler, bağımsız t-testi, ki-kare ve iki yönlü karma desenli ANOVA ile analiz edilmiştir ($p<0.05$).
Bulgular: Başlangıçta gruplar arasında fark bulunmamıştır ($p>0.05$). Girişim grubunun bilgi puanları (ön test: 78.04±18.79; son test: 105.92±23.62; kalıcılık: 92.26±23.40) ve motivasyon puanları (ön test: 83.61±12.61; son test: 118.66±17.20; kalıcılık: 101.50±12.26) anlamlı artış göstermiştir ($p<0.001$). Kontrol grubunda anlamlı değişim saptanmamıştır. ANOVA sonuçları grup, zaman ve grup×zaman etkilerinin anlamlı olduğunu ortaya koymuştur ($p<0.001$).
Sonuç: Tersyüz sınıf modeli, hemşirelik öğrencilerinin pediatrik ağrı yönetimi bilgi düzeylerini ve öğrenme motivasyonlarını artırmada etkilidir. Bulgular, yenilikçi öğretim yöntemlerinin hemşirelik eğitim programlarına entegrasyonunun önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tersyüz sınıf modeli, pediatrik ağrı yönetimi, hemşirelik eğitimi, öğrenme motivasyonu

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-102]
Fototerapi Alan Bebeklerde Küvet Banyosunun Stres ve Konfora Etkisi

Necla Kasımoğlu[1], Sultan Beşiktaş[2], Ayşe Gürol[3]
[1]Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Erzincan
[2]Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Mengücek Gazi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Erzincan
[3]Erzurum Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Erzurum

Amaç: Bu araştırma, yenidoğan yoğun bakım ünitesinde fototerapi tedavisi alan bebeklerde uygulanan küvet banyosunun stres düzeyi, konfor ve fizyolojik parametreler üzerindeki etkisini incelemek amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Araştırma, randomize kontrollü ön test–son test deseninde yürütülmüştür. Çalışmanın evrenini Ağustos 2024– Haziran 2025 tarihleri arasında Türkiye'nin doğusunda bir ilin yenidoğan yoğun bakım ünitesinde fototerapi alan yenidoğanlar oluşturmuştur. Güç analizi sonucunda her bir grup için en az 31 yenidoğan belirlenmiştir. Bebekler deney (küvet banyo) ve kontrol gruplarına randomize edilmiştir. Veriler Yenidoğan İzlem Formu, Yenidoğan Stres Ölçeği ve Yenidoğan Konfor Davranış Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Fizyolojik parametreler (solunum sayısı, kalp atım hızı, oksijen satürasyonu, vücut ısısı), stres ve konfor değerlendirmeleri fototerapi öncesi ve sonrası üç zaman noktasında kaydedilmiştir. Veriler SPSS 24.0 paket programında analiz edilmiştir. Bulgular: Deney ve kontrol grupları arasında cinsiyet ($p=.005$, $\phi=.35$) ve gestasyon haftası ($p=.045$, $\phi=.36$) değişkenleri açısından anlamlı fark saptanmıştır. Fizyolojik parametrelerde banyo grubunda fototerapi öncesi dönemde solunum sayısı, kalp atım hızı ve oksijen satürasyonu açısından anlamlı iyileşmeler görülmüştür ($p<.001$, Cohen's d: 1.37–1.85, çok büyük etki). Yenidoğan Stres Ölçeği ve Yenidoğan Konfor Davranış Ölçeği skorları incelendiğinde, banyo grubunda stres ve konfor düzeylerinin kontrol grubuna göre anlamlı derecede daha iyi olduğu belirlenmiştir ($p<.001$, Cohen's $d > 1.40$). Post-hoc güç analizi sonucunda test gücü 1.00 olarak bulunmuştur. Sonuç: Küvet banyosu, fototerapi alan yenidoğanlarda stres düzeyini azaltmakta, konforu artırmakta ve fizyolojik parametreler üzerinde olumlu etki sağlamaktadır. Bu nedenle yenidoğan yoğun bakım ünitesi hemşirelerinin yenidoğan bakımında güvenli ve uygulanabilir bir yöntem olarak küvet banyosunu tercih etmeleri önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Fototerapi, Küvet Banyosu, Konfor, Stres, Yenidoğan

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-103]

Tip 1 Diyabet Tanılı Adölesanlarda Akran Etkileşimi İçeren Grup Eğitiminin Metabolik Kontrol Üzerine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma

Didem Polat Külcü[1], Ayda Çelebioğlu[2]
[1]Toros Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Mersin/Türkiye
[2]Mersin Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı Mersin/Türkiye

Amaç: Bu araştırma, glisemik kontrolü yetersiz olan 13–18 yaş grubu tip 1 diyabet tanılı adölesanlarda, akran etkileşimine dayalı grup eğitiminin metabolik kontrol üzerindeki etkilerini değerlendirmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Yöntem: Randomize kontrollü olarak planlanan çalışmaya 46 adölesan dahil edilmiştir. Katılımcılar bilgisayar destekli randomizasyon ile girişim (n=23) ve kontrol (n=23) gruplarına atanmıştır. Veriler "Diyabetli Adölesanı Tanılama Formu", "Diyabete İlişkin Bilgi Değerlendirme Formu", "Tip 1 Diyabetli Adölesanlarda Diyabet Yönetimi Öz-Yeterlik Ölçeği" ve "Çocuğun Kendi Hastalığına Yönelik Tutum Ölçeği" ile toplanmıştır. Girişim grubuna akran etkileşimini temel alan grup eğitimleri (grup tartışmaları, etkileşimli aktiviteler ve mutfak atölyesi) uygulanırken, kontrol grubuna rutin bireysel eğitim verilmiştir. HbA1c düzeyleri başlangıçta ve 3. ayda değerlendirilmiştir. Bulgular: Bulgular, girişim grubundaki adölesanların diyabet yönetiminde öz-yeterlik, hastalığa yönelik tutum ve diyabet bilgi düzeyi puan ortalamalarının kontrol grubuna göre anlamlı düzeyde yüksek olduğunu göstermiştir ($p<0,001$). Ancak, başlangıçta ve 3. ayda ölçülen HbA1c düzeyleri açısından gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Sonuç: Akran etkileşimine dayalı grup eğitimi programı, tip 1 diyabet tanılı adölesanlarda diyabete yönelik öz-yeterlik, hastalığa ilişkin tutum ve diyabet bilgi düzeylerinde anlamlı iyileşmeler sağlamıştır. Ancak kısa vadede HbA1c düzeyleri üzerinde belirgin bir etkisi görülmemiştir. Bu nedenle, sürdürülebilir metabolik iyileşmelerin sağlanabilmesi için daha uzun süreli veya kapsamlı müdahalelere ihtiyaç olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Adölesan, akran etkileşimi, grup eğitimi, öz-yeterlik, tip 1 diyabet

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-104]

Sosyal medya kullanımı eğitiminin lise öğrencilerinin sosyal medya tutumu ve medya okuryazarlığı üzerine etkisi

Merve Koyun[1], Elif Ezgi Koç[2], Merve Çelik[2]
[1]OndokuzMayısÜniversitesi,SağlıkBilimleriFakültesi,HemşirelikBölümü,ÇocukSağlığıveHastalıklarıHemşireliğiABD,Samsun
[2]Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Samsun

Amaç: Çalışma, lise öğrencilerine sosyal medya kullanımı hakkında verilen eğitimin öğrencilerin sosyal medya tutumlarına ve medya okuryazarlığına etkisini incelemek amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Araştırma, ön test–son test desenli kontrol gruplu deneysel bir çalışmadır. Araştırmanın örneklemini, 2023-2024 yılları arasında XXX Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde eğitim gören 432 öğrenci oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında "Bilgilendirilmiş Gönüllü Onam Formu", "Birey Tanıtım Formu", "Sosyal Medya Tutum Ölçeği" ve "Yeni Medya Okuryazarlığı Ölçeği" kullanılmıştır. Bulgular: Deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin eğitim öncesi ve sonrası sosyal medya tutum ölçek puan ortalaması ve yeni medya okuryazarlık ölçek puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır (p>0.05).). Deney grubundaki öğrencilerin eğitim öncesi sosyal medya tutum ölçek puan ortalaması 73.63±10.24, eğitimden hemen sonra 76.87±11.9 ve eğitimden 2 ay sonra 73.46±10.25 olduğu görülmüştür. Deney grubundaki öğrencilerin eğitim öncesi yeni sosyal medya okuryazarlığı ölçek puan ortalaması 120±31±20.56, hemen sonra 122.03±22.15 ve eğitimden 2 ay sonra121.34±22.15 olduğu görülmüştür. Lise öğrencilerinin sosyal medya tutum ölçeği ile yeni medya okuryazarlığı arasında orta pozitif yönde anlamlı ilişki olduğu saptanmıştır. Sonuç: Öğrencilerin sosyal medya tutumlarının orta düzeyde olduğu görülmüştür. Lise öğrencilerine verilen sosyal medya eğitiminin kısa vadeli farkındalık yaratma potansiyeline sahip olduğunu, fakat uzun vadede davranışsal veya tutumsal bir değişimin kalıcı olması için süreklilik, etkileşim ve izleme süreçlerinin güçlendirilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Adölesan, Lise öğrencisi, Medya okuryazarlığı, Sosyal medya tutumu

[SS-105]

Tıbbi aletlerle ilişkili basınç yarası riskini değerlendirmeye yönelik analitik rubriğin genellenebilirlik kuramı ile geliştirilmesi

Döne Aksu Deniz[1], Rana Yiğit[2]
[1]Mersin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Mersin
[2]Mersin Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı Emekli Öğretim Üyesi, Mersin

Amaç: Araştırma, çocuk hastalarda tıbbi aletlerle ilişkili basınç yarası riskini belirlemeye yönelik bir risk değerlendirme aracı geliştirmek amacıyla gerçekleştirilmiştir.
Yöntem: Temel araştırma niteliğinde olan çalışma, Ekim 2023-Aralık 2023 tarihleri arasında, Mersin Üniversitesi Hastanesi çocuk yoğun bakım ünitesi ve çocuk sağlığı ve hastalıkları kliniklerinde yürütülmüştür. Literatür taranarak oluşturulan "Tıbbi Aletlerle İlişkili Basınç Yarası Riskini Değerlendirmeye Yönelik Analitik Rubrik" formu için 7 uzmandan görüş alınmıştır. Kapsam geçerliği ve iç tutarlılık analizi sonrasında nihai formda yer alan dokuz risk ölçütüyle en az 4 gün hastane yatışı olan, tıbbi alet kullanılan ve daha önceden tıbbi alet ilişkili basınç yarası bulunmayan 95 çocuk hasta 5 hemşire tarafından tıbbi aletle ilişkili basınç yarası gelişme riski açısından değerlendirilmiştir. Elde edilen veriler Genellenebilirlik Kuramı'nda iki yüzeyli tümüyle çaprazlanmış tesadüfi etki deseni kullanılarak EduG 6.0e programıyla analiz edilmiştir. Çalışmanın ölçme objesi, çocuk hastalar olarak tanımlanırken ölçütler ve hemşireler ise yüzeyleri (değişkenlik kaynakları) oluşturmaktadır.
Bulgular: Analizin birinci aşamasında G çalışması ile 7 varyans bileşeni kestirilmiş, toplam varyansı açıklama oranları hesaplanmıştır. Hastalar (%13,6), hemşireler (%0,0) ve ölçütler (%58,5) olmak üzere üç ana etki; hasta-hemşire (%0,0), hasta-ölçüt (%25,3), hemşire-ölçüt (%0,0) etkileşim etkileri ve kalan etki (artık varyans) (%2,6) varyans oranlarının istendik düzeyde olduğu belirlenmiştir. G ve Phi katsayıları kestirimleri sırasıyla 0,83 ve 0,59'tur. İkinci aşamada Karar çalışması ile yalnızca 2 hemşire ile de risk değerlendirmesi yapılabileceği, ölçüt sayısı arttırıldığında daha güvenilir ölçümler elde edilebileceği belirlenmiştir. Risk değerlendirme aracının ROC analiziyle elde edilen kesim noktası 15,5 puan olup formdan bu puanın üstünü alan hastalar yüksek riskli kabul edilmektedir. Kesme puanı için rubriğin duyarlılığı 0,80, özgüllüğü 0,98; pozitif yordama geçerliği 0,82, negatif yordama geçerliği 0,94 olarak belirlenmiştir. Kesim noktasına göre belirlenen yüksek ve düşük risk grupları toplam puan ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0,01$).
Sonuç: Bu sonuçlar, geliştirilen analitik rubriğin geçerli, güvenilir ve ayırt etme gücü mükemmel bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Analitik rubrik, çocuk hasta, genellenebilirlik kuramı, risk değerlendirme, tıbbi aletle ilişkili basınç yarası

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-106]

Pediatrik Hastalarda Ameliyat Hazırlığı için Sanal Gerçeklik Kullanımının Korku ve Ağrıya Etkisi: Randomize Kontrollü Bir Çalışma

Merve Gümüş[1], Ayçin Ezgi Önel[1], Şeyda Binay Yaz[2], Hatice Bal Yılmaz[1]
[1]Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi
[2]İzmir Bakırçay Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Amaç: Ameliyat öncesi dönemde 5 ila 12 yaşındaki çocuk hastalarda Sanal Gerçeklik kullanımının ağrı ve korku üzerindeki etkilerini değerlendirmektir.
Yöntem: Araştırma, Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Çocuk Cerrahi Kliniği'nde 5–12 yaş arası çocuklarla yürütülen randomize kontrollü bir çalışmadır. Çalışma grubuna 36, kontrol grubuna 38 çocuk olmak üzere toplam 74 çocuk örnekleme alınmıştır. Çalışma grubundaki çocuklara ameliyat öncesi dönemde sanal gerçeklik gözlüğüyle ameliyat hazırlığını anlatan video izletilmiş, kontrol grubuna ek girişim yapılmamıştır. Veriler "Hasta Tanıtıcı Bilgi Formu", Wong-Baker Yüz İfadeleri Ağrı Skalası ve Çocuk Korku Skalası ile ameliyat öncesi ve sonrası dönemde toplanmıştır.
Bulgular: Gruplar arasında yaş, cinsiyet, klinik özellikler ve preoperatif korku puanları açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$). Çalışma grubunda video müdahalesi öncesi ve sonrası korku puanları arasında ebeveyn, hemşire ve araştırmacı değerlendirmelerine göre anlamlı bir azalma saptanmıştır ($p<0.05$). Postoperatif 0. ve 1. saatlerde yapılan ağrı ölçümlerinde de çalışma grubunun ağrı puanlarının kontrol grubuna göre anlamlı düzeyde daha düşük olduğu belirlenmiştir ($p<0.05$).
Sonuç: Video temelli preoperatif hazırlık uygulaması, çocuklarda cerrahi öncesi korku düzeyini azaltmış ve postoperatif erken dönemde ağrı puanlarını düşürmüştür. Bu bulgu, preoperatif dönemde görsel destekli uygulamaların etkinliğini desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler: ağrı, korku, dikkat dağıtma, pediatri, postoperatif

"Bu çalışma, TÜBİTAK 2224-B – Yurt İçi Bilimsel Etkinliklere Katılımı Destekleme Programı kapsamında desteklenmiştir.

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-107]

Orogastrik Tüple Beslenme Sırasında Prematüre Bebeklerde Emzik Kullanımının Klinik Etkileri: Randomize Kontrollü Çalışma

Aysel Topan[1], Meltem Kürtüncü[1], Sadrettin Ekmen[2], Yeliz Taşdelen[3], Derya Yiğit[4], Kübra Ilgaz[5]
[1]Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Zonguldak
[2]Karabük Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Karabük
[3]Karabük Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Karabük
[4]Necip Fazıl Şehir Hastanesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Ek Hizmet Binası, Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi, Kahramanmaraş
[5]Karabük Üniversitesi Karabük Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi, Karabük

Amaç: Preterm bebeklerde oragastrik tüp ile beslenme esnasında uygulanan sadece emzik verme veya anne sütü ile emzik verme girişimlerinin bebeklerin yaşam bulguları, beslenme süresi ve gastrik rezidü miktarına etkisini değerlendirmek amaçlandı.

Yöntem: Araştırma üç gruplu randomize kontrollü deneysel tasarıma sahiptir. Araştırma Karabük Eğitim ve Araştırma Hastanesi Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesinde Haziran 2022–Şubat 2024 tarihleri arasında yürütüldü. Çalışmanın örneklemini gestasyon haftası 29+0 hafta ile 34+0 hafta arasında olan 90 prematüre bebek (emzik grubu=30, anne sütü ile emzik grubu=30, kontrol grubu=30) oluşturdu. Prematürelere orogastrik tüp ile beslenme esnasında emzik grubunda sadece emzik verilirken, anne sütü ile emzik grubunda emziğe 1-2 ml anne sütü damlatılarak verildi. Kontrol grubunda orogastrik tüp ile beslenme esnasında herhangi bir girişim uygulanmadı. Bebeklerin beslenmeden 5 dk önce, beslenme sırasında ve beslenmeden 5 dk sonra yaşam bulguları ölçüldü. Beslenme süresi ve beslenmeden 2 saat sonraki gastrik rezidü miktarı ölçüldü.

Bulgular: Tanımlayıcı özelliklere göre karşılaştırıldığında gruplar homojen olarak dağılmıştır ($p>0,05$). Beslenme süresinin sadece emzik ve anne sütü ile emzik gruplarında kontrol grubuna kıyasla daha kısa olduğu belirlendi ($p<0,001$). Emzik ve anne sütü ile emzik grubunda beslenme sonrasında ölçülen kalp hızı ve solunum değeri, beslenme sırasında ölçülen değerlerden istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha düşük bulundu (Kalp hızı: Kalp hızı: pemzik<0,001, panne sütü ile emzik =0,03; solunum: pemzik<0,001; panne sütü ile emzik=0,01).

Sonuç ve Öneriler: Bulgular, emzik kullanımının, beslenme sürelerini kısaltmak ve bazı fizyolojik parametreleri iyileştirmek açısından potansiyel yararlarını desteklemektedir. Preterm bebeklerde orogastrik tüp ile beslenme sırasında emzik kullanımının yanı sıra anne sütü ile emzik kullanımının fizyolojik parametreler üzerindeki etkilerini değerlendirerek, bireyselleştirilmiş beslenme stratejileri geliştirilmesi önerilmektedir.

Clinical trial kayıt numarası: NCT05530733

Anahtar Kelimeler: Prematüre bebek, Emzik, Besleme tüpü, Yenidoğan hemşireliği

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-108]

Araç İle Seyahat Sırasında Çocuk Güvenliği Konusunda Verilen Eğitimin Ebeveynlerin Davranışlarına Ve Öz-Etkinliklerine Etkisi

Songül Yiğit[1], Nesrin Şen Celasin[2], Hülya Gökçe[1]
[1]Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Manisa
[2]Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Manisa

Giriş-Amaç: Bu araştırmada, araç ile seyahat sırasında çocuk güvenliği konusunda verilen eğitimin ebeveynlerin davranışlarına ve öz-etkinliklerine etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır.
Gereç-Yöntem: Deneysel tipteki araştırma, randomize olmayan gruplarda tekrarlayan ölçümlü tasarımdadır ve Haziran 2024-Şubat 2025 tarihleri arasında iki Aile Sağlığı Merkezinde kayıtlı 0-9 yaş grubunda çocuğu olan toplam 114 ebeveyn (Deney grubu=57, Kontrol grubu=57) ile yürütülmüştür. Deney ve Kontrol Grubuna ön-test anketinden sonra, araştırmacılar tarafından ebeveynlerin Araç ile Seyahat Sırasında Çocuklar için Risk Belirleme Formunda verdikleri yanıtlar değerlendirilerek, davranışlarının "Güvenli" ve "Güvensiz" olarak kategorize edildi ve formdaki 24 sorulardan en az 13 ve daha fazla soruya yanlış cevap veren ebeveynler araştırmaya dahil edildi. Deney grubuna, ön-test anket uygulamasından sonra araştırmacılar tarafından Çocuk Yolcu Güvenliği Eğitim Programı sunuldu. Verilerin toplanmasında; Çocuk ve Ebeveyn Tanıtıcı Bilgi Formu, Araç İle Seyahat Sırasında Çocuklar İçin Risk Belirleme Formu, Araç İle Seyahat Sırasında Kaza/Yaralanma Risk Algısı Değerlendirme Skalaları ve Öz Etkinlik Ölçeği kullanılmıştır. Veriler; tanımlayıcı istatistikler, Ki-kare testi, Shapiro-Wilk testi, Mann Whitney U ve Wilcoxon Signed Ranks testi ile analiz edilmiştir.
Bulgular: Kontrol grubundaki ebeveynlerin %98,2'sinin ön-test ve son-test Araç ile Seyahat Sırasında Çocuklar için Risk Değerlendirme Formu yanıtlarından davranışlarının güvenli olmadığı belirlendi. Deney grubundaki ebeveynlerin ise %100'ünün ön-test Araç ile Seyahat Sırasında Çocuklar için Risk Değerlendirme Formu yanıtlarından davranışlarının güvenli olmadığı, son-test yanıtlarından ise %100'ünün davranışlarının güvenli olduğu belirlendi. Deney ve Kontrol grubundaki ebeveynlerin Araç İle Seyahat Sırasında Çocuklar İçin Risk Değerlendirme Formu ön- test yanıtları arasında anlamlı fark yok iken ($p>0,05$), son-test yanıtları arasında ise anlamlı fark olduğu saptandı ($p<0,05$). Deney ve Kontrol grubundaki ebeveynlerin gruplar arası ve grup içi ön-test ve son-test Öz Etkinlik Ölçeği alt boyutları ve toplam ortalama puanları arasında ise anlamlı fark olmadığı belirlendi ($p>0,05$).
Sonuç: Araştırma sonucunda, araç ile seyahat sırasında çocuk güvenliği konusunda verilen eğitimin ebeveynlerin davranışlarını olumlu yönde değiştirdiği, öz-etkinliklerine ise etkisi olmadığı belirlendi.

Anahtar Kelimeler: Araç ile seyahat sırasında çocuk güvenliği eğitimi, çocukların araç içi güvenliği, ebeveyn, öz etkinlik

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-109]

Effects Of Maternal Voice And Music Intervention On Pain, Comfort And Physiological Parameters In Children Undergoing Endotracheal Suction Procedure

İrem Bilkay[1], Ümran Çevik Güner[2]
[1]Tokat Gaziosmanpaşa University Graduate Education Institute,Tokat
[2]Tokat Gaziosmanpaşa University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Tokat

INTRODUCTION–Aim: This study investigates the effects of maternal voice and music interventions on pain, comfort, and physiological parameters in children undergoing endotracheal suctioning in a pediatric intensive care unit. **MATERIALS–Methods:** This research was conducted as a controlled experimental study. The study population consisted of children who underwent endotracheal suctioning in the Pediatric Intensive Care Clinic of a Training and Research Hospital affiliated with the Istanbul Provincial Health Directorate between September 2022 and June 2023. The sample included 84 children who met the inclusion criteria during the study period (control group, n=30; music intervention group, n=30; maternal voice group, n=24). Data were collected using the "Child Information Form," "Physiological Parameters Monitoring Form," "Comfort Scale," and "FLACC Pain Scale." For data analysis, in addition to descriptive statistics, Chi-square, one-way analysis of variance (ANOVA), repeated measures ANOVA, mixed ANOVA, post-hoc tests, intraclass correlation coefficient, and Cohen's d values were used. Data were evaluated at a significance level of $p<0.05$. **Results:** Although the mean FLACC pain scores were higher during the procedure compared to other time points in all groups, both intervention groups had significantly lower scores compared to the control group ($p<0.001$). No significant difference was found among the groups in terms of comfort levels ($p>0.05$). While physiological parameters were similar among the groups ($p>0.05$), an increase in heart rate, systolic and diastolic blood pressure was observed during the procedure in the control group ($p<0.001$), and a decrease in respiratory rate was noted in the music intervention group ($p<0.05$). **Conclusion:** The findings indicate that maternal voice and music interventions are effective in managing pain during endotracheal suctioning. It is recommended to increase the use of maternal voice and music interventions in pediatric intensive care units to mitigate the traumatic effects of pain.

Keywords: Aspiration, Child, Comfort, Intervention, Pain

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-110]

Adölesanların Siber Sağlık Durumları ile Dijital Ebeveynlik Tutumu Arasındaki İlişki

Büşranur Sarı[1], Ayşe Sonay Türkmen[2]
[1]Karaman Eğitim ve Araştırma Hastanesi,Karaman
[2]Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi,Sağlık Bilimleri Fakültesi,Hemşirelik Ana Bilim Dalı,Karaman

Amaç: Bu araştırma, adölesanların siber sağlık durumları ile ebeveynlerinin dijital ebeveynlik arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yapılmıştır. Bu çalışma, ile "Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek" teması çerçevesinde, adölesanların sağlıklı dijital gelişiminde aile faktörünün rolünü ortaya koymak hedeflenmektedir. Yöntem: Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı türdeki bu araştırma, 600 adölesan (12- 14 yaş) ve ebeveynleri ile yürütülmüştür. Veri toplamada "Kişisel Bilgi Formu", "Öğrenci Siber Sağlık Ölçeği" ve "Dijital Ebeveynlik Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler, ki kare, t testi, ANOVA ve Pearson korelasyon analizi kullanılmıştır. Bulgular: Adölesanların siber sağlık durumu (161,07±20,45) genel olarak iyi düzeydedir. Alt boyutlarda önemli farklılıklar vardır. Siber zorbalık (26,57 ±4,34), çevrimiçi mahremiyet (12,43 ±2,53) ve çevrimiçi güvenlik (34,05 ±5,86) boyutlarında yüksek düzeyde farkındalığa sahiplerken; internet bağımlılığı (30,09±7,73), çevrimiçi nezaket (22,97±4,09), uygunsuz içerik riski (20,94±4,50) ve telif hakkı (14,03±3,58) boyutlarında orta düzeyde farkındalığa sahip olduğu belirlenmiştir. Ebeveynlerin de dijital ebeveynlik tutumları (40,80±5,23) iyi düzeyde bulunmuştur. Ayrıca ebeveynlerin dijital ebeveynlik tutumları ile adölesanların siber sağlık farkındalıkları arasında pozitif yönde anlamlı ilişki olduğu belirlenmiştir (r=,094, p=,021). Sonuç ve Öneriler: Bu araştırma, adölesanların siber sağlık farkındalıkları ile dijital ebeveynlik tutumu arasında anlamlı düzeyde ilişki olduğunu, dijital ebeveynlik tutumu arttıkça siber sağlık farkındalığının da arttığını göstermektedir. "Her Çocuk Bir Gelecek" temasına paralel olarak, küresel sağlık hedefleri kapsamında her çocuğun dijital geleceğinin korunmasında aile merkezli müdahalelerin önemi vurgulanmaktadır. Bu bulgular ışığında: her çocuğun dijital geleceğinin korunması için pediatri hemşireleri;
1.Adölesan sağlığını değerlendirmelerine siber sağlık durumu da eklenmelidir.
2.Adölesanları siber sağlık, ebeveynleri de dijital ebeveynlik konusunda bilgilendirmelidir.
3.Yerel düzeyde okul-aile iş birliğiyle güvenli dijital gelecek oluşturulmalıdır.
Dijital dünyada çocukların sağlıklı gelişimi için küresel bir gereklilik olan güvenli ve destekleyici ortamların oluşturulmasında, yerel düzeyde aileleri güçlendirmek pediatri hemşireliğinin temel bir rolüdür.
Bu bildiri özeti Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesinde tamamlanan yüksek lisans tez çalışmasından üretilmiştir.

Anahtar Kelimeler: adölesan sağlığı, dijital ebeveynlik, pediatri hemşireliği, siber sağlık

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-111]

Ortaokul Öğrencilerinin Annelerine Verilen Dijital Oyun Bağımlılığı Farkındalık Eğitiminin Annelerin Farkındalık Düzeyine Etkisi

Zeynep Erkut[1], Zeynep Aközlü[2], Emine Ekici[3]
[1]Bağımsız Araştırmacı, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Antalya
[2]Bahçeşehir Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul
[3]Maltepe Üniversitesi, Hemşirelik Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, İstanbul

Amaç: Bu çalışmada, 6. sınıf ortaokul öğrencilerinin annelerine uygulanan Dijital Oyun Bağımlılığı Farkındalık Eğitimi'nin, çocukların dijital oyun oynama rutinleri ve annelerin dijital oyun bağımlılığına ilişkin farkındalık düzeyleri üzerindeki etkisinin belirlenmesi amaçlandı. Yöntem: Bu randomize kontrollü çalışma, Aralık 2023 - Mart 2024 tarihleri arasında, İstanbul'da, sosyoekonomik açıdan benzer iki ortaokulda öğrenim gören çocukların annelerinden oluşan 73 kişiyle (eğitim grubu= 32, kontrol grubu= 41) yürütüldü. Okullardan hangisinin eğitim grubu hangisinin kontrol grubu olacağı kura ile belirlendi. Eğitim ve kontrol grubundaki tüm annelerin Bilgi Formu ve Dijital Oyun Bağımlılığı Farkındalık Ölçeği'ni doldurması istendi. Eğitim grubundaki anneler aynı gün içinde iki oturum şeklinde, toplam 2 saatlik Dijital Oyun Bağımlılığı Farkındalık Eğitimi aldı. Kontrol grubuna bu süre içinde herhangi bir eğitim verilmedi. Eğitimden 3 ay sonra her iki gruba tekrar Dijital Oyun Bağımlılığı Farkındalık Ölçeği sunuldu ve yanıtlamaları istendi. Kontrol grubuna bu formlar doldurulduktan sonra Dijital Oyun Bağımlılığı Farkındalık Eğitimi verildi. Bulgular: Eğitim grubundaki annelerin çocuklarının haftalık (3,40±2,16 gün) ve günlük (75,93±73,87 dakika) dijital oyun oynama süreleri, ilk değerlendirmeye kıyasla ikinci değerlendirmede anlamlı düzeyde azaldı (haftalık: 4,37±2,73 gün, günlük: 131,25±102,16 dakika) ($p<0,05$). Eğitim grubundaki annelerin ikinci değerlendirmedeki ortalama toplam ölçek puanları (53,66±6,20), kontrol grubuna (49,02±9,46) kıyasla anlamlı derecede yüksek bulundu ($p=0,018$). Sonuç: Çalışma, annelere uygulanan Dijital Oyun Bağımlılığı Farkındalık Eğitimi'nin, çocukların dijital oyun oynama rutinlerini olumlu yönde etkilediğini ve annelerin dijital oyun bağımlılığına ilişkin farkındalık düzeylerini artırdığını ortaya koymuştur. Ortaokul çocuklarında dijital oyun bağımlılığıyla mücadelede ebeveynlere yönelik farkındalık artırıcı eğitim programlarının uygulanması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Adolesan, bağımlılık, dijital oyun bağımlılığı, farkındalık

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-112]

ENTERAL BESLENEN ÇOCUK YOĞUN BAKIM HASTALARINDA ABDOMINAL MASAJIN GASTROINTESTINAL KOMPLIKASYONLARA ETKISI

Engin Turan[1], Aynur Erkal Şimşek[2]
[1]Şırnak Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Şırnak
[2]Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Çocuk yoğun bakım Ünitesi, Diyarbakır

Giriş-Amaç: Çocuklarda enteral beslenmenin fizyolojik yanıtı yüksek olmasına rağmen riskleri ve komplikasyonları da bulunmaktadır. Gastrointestinal komplikasyonları azaltmada uygulanan abdominal masaj, düşük maliyetli ve yan etkisi az olan bir non-farmakolojik yöntemdir. Bu çalışma, çocuk yoğun bakım ünitesinde yatan ve mekanik ventilasyon uygulanan enteral beslenen çocuklarda karın masajının gastrointestinal komplikasyonlar üzerine etkisini araştırmak amacıyla yürütülmüştür. Gereç ve Yöntemler: Randomize kontrollü deneysel olarak tasarlanan bu çalışmanın örneklemini, çocuk yoğun bakım ünitesinde mekanik ventilasyona bağlı, enteral beslenen 38 deney, 38 kontrol olmak üzere 76 hasta oluşturmuştur. Deney grubuna, çocuk yoğun bakım klinik eğitim hemşiresi tarafından üç gün boyunca günde bir kez karın masajı uygulandı. Verilerin değerlendirilmesinde karşılaştırmalı istatistik analizleri yapıldı. Bulgular: Gruplar arasında karın şişkinliği, defekasyon sayısı, kabızlık gelişimi, günlük kalori alımı ve gastrik rezidüel hacim açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlenmiştir ($p < .005$). Ancak, kusma durumu ve sıklığı açısından gruplar arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p > .005$). Grup içi karşılaştırmalarda (zamana göre), deney grubunda karın şişkinliği ve defekasyon sıklığı açısından anlamlı bir fark tespit edilirken ($p < .005$), kontrol grubunda da kabızlık, günlük kalori alımı, gastrik rezidüel hacim ve açlık kan şekeri ölçümlerinde anlamlı farklılıklar bulundu ($p < .005$). Sonuç: Pediatrik yoğun bakım ünitesindeki hastalara uygulanan karın masajının karın şişkinliğini azaltmada, defekasyon sıklığını artırmada, kabızlık sıklığını azaltmada, günlük kalori alımını iyileştirmede ve gastrik rezidüel hacim seviyelerini düşürmede potansiyel olarak etkili bulundu.

Anahtar Kelimeler: Enteral beslenme, Gastrointestinal sistem komplikasyonları, Karın masajı, Pediatrik yoğun bakım hemşireliği

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-113]
Neonatoloji Hemşirelerine Verilen Krononütrisyon Eğitiminin Etkinliğinin Değerlendirilmesi

Kübra Nur Kabakcı Sarıdağ[1], Ebru Kılıçarslan[2]
[1]Başkent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Hemşirelik Bölümü
[2]Gazi Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Amaç
Bu araştırma, neonatoloji hemşirelerine verilen anne sütünün krononütrisyon özelliği eğitim programının, hemşirelerin bebeklere süt hazırlama uygulamalarındaki uygunluğa etkisini değerlendirmek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem
Araştırma, Türkiye'de bir hastanenin yenidoğan yoğun bakım ünitesinde görev yapan 15 hemşire ile yürütülmüştür. Eğitim öncesinde hemşirelerin, anneler tarafından sağılarak üniteye getirilen sütleri krononütrisyona uygun şekilde (gündüz sütünü gündüz, gece sütünü gece) seçip biberonlara hazırlama uygulamaları gözlemlenmiştir (n=1232 hazırlama). Daha sonra hemşirelere anne sütünün krononütrisyon özelliğine ilişkin iki çevrimiçi ve bir yüz yüze oturumdan oluşan eğitim programı verilmiştir. Eğitim sonrası dönemde aynı yöntemle 1240 süt hazırlama uygulaması gözlemlenmiştir. Veriler Tanımlayıcı Bilgi Formu ve Krononütrisyon Takip Formu ile toplanmış, analizde ki-kare testi kullanılmıştır.

Bulgular
Eğitim sonrası dönemde hemşirelerin krononütrisyona uygun anne sütü hazırlama uygulamalarında anlamlı bir artış saptanmıştır ($p<0,05$). Özellikle gündüz vardiyalarında uygun hazırlama oranları eğitim öncesine kıyasla belirgin şekilde artmıştır ($p<0,05$). Gece vardiyalarında ise artış olmasına rağmen fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$).

Sonuç
Neonatoloji hemşirelerine verilen krononütrisyon eğitimi, annelerden gelen sütlerin uygun zaman dilimine göre hazırlanmasında etkili olmuştur. Bu uygulamanın standardize edilmesi, bebeklerin biyolojik ritimlerine uyumlu beslenmesini destekleyerek bakım kalitesini artırabilir.

Anahtar Kelimeler: Anne sütü, Krononütrisyon, Yenidoğan yoğun bakım, Hemşirelik, Prematüre

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-114]
Depremzede Okul Öncesi Çocuklara Uygulanan Terapötik Oyun Temelli Müdahale Programının Psikososyal İyi Oluşları Üzerine Etkisi: Randomize Kontrollü Bir Çalışma

Sümeyra Topal[1], Sinem Yalnızoğlu Çaka[2], Gülzade Uysal[3], Erhan Alabay[4], Yasin Demir[5], Semiha Cömertoğlu Arslan[6]
[1]Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gülhane Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye
[2]Kocaeli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Kocaeli, Türkiye
[3]Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Sakarya, Türkiye
[4]Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Gelişimi Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye
[5]Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Psikoloji Bölümü, Kahramanmaraş, Türkiye
[6]Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dahili Tıp Bilimleri Bölümü, Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı, Kahramanmaraş, Türkiye

Amaç

Terapötik oyun müdahalesi; çocukların bilişsel gelişimini destekleyen, kaygı ve stresi azaltan, özgüveni artıran ve çocukların kendi sorunlarını keşfetmelerine, çözüm yolları bulmalarına ve duygularını düzenlemelerine olanak tanıyan etkili bir stratejidir. Bu çalışma, okul öncesi çocuklarda depremlerin olumsuz psikososyal etkilerini azaltmak amacıyla geliştirilen Terapötik Oyun Temelli Müdahale Programının (TOTEM) etkinliğini değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Yöntem

Bu çalışma ön test- son test kontrol gruplu randomize kontrollü deneysel olarak yürütülmüştür. Araştırma, Mayıs-Eylül 2024 tarihleri arasında, Kahramanmaraş'ta bir konteyner alanında 4-6 yaş grubu 53 depremzede çocuk (Deney Grubu:26, Kontrol Grubu:27) ile gerçekleştirilmiştir. Verilerin toplanmasında, Tanıtıcı Bilgi Formu, Okul Öncesi Çocuklarda Anksiyete (Kaygı) Ölçeği (Ebeveyn Formu), 3-6 Yaş Çocuklar İçin Psikososyal Durum Değerlendirme Ölçeği (Ebeveyn Formu) (PSDD), Çocuklar İçin Uyku Bozukluğu Ölçeği (ÇİUBÖ) kuklanılmıştır.

Bulgular

Katılımcıların sosyo-demografik özellikler ve deprem deneyimine ilişkin bilgilerinin (çocuğun yaşı, cinsiyeti, anne-baba eğitim durumları, aile tipi, travmatik olay yaşama durumları vb.) gruplara göre homojen bir dağılım gösterdikleri tespit edilmiştir ($p>0,05$). Okul Öncesi Çocuklarda Anksiyete Ölçeği, PSDD ve ÇİUBÖ puan ortalamaları arasındaki farklar incelendiğinde her üç ölçeğin müdahale öncesinde gruplar arasında anlamlı bir fark olmadığı ($p>0,05$), müdahale sonrası 1. ay son testinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu tespit edildi ($p<0,01$). Buna göre deney grubunun puanlarının kontrol grubuna göre daha düşük olduğu saptandı.

Sonuçlar

Bu çalışma, TOTEM'in afet deneyimi yaşamış okul öncesi çocukların psikososyal iyilik halini destekleyebilecek etkili bir müdahale olabileceğini ortaya koymuştur. Ayrıca, bu araştırma, çocuklarla çalışan tüm meslek gruplarının psikososyal iyilik haline katkı sağlamayı amaçlayan müdahale programlarına terapötik oyun uygulamalarının dahil edilmesi gerekliliğine ilişkin önemli bir bakış açısı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, anksiyete, psikososyal durum, uyku bozukluğu, hemşirelik bakımı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-115]

Kan alma işlemi sırasında amigurumi oyuncak ile uygulanan terapötik oyunun çocukların ağrı ve korku düzeyine etkisi: Randomize kontrollü çalışma

Gamzegül Altay[1], Arzu Sarıalioğlu[2]
[1]Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Rize
[2]Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Erzurum

Amaç: Bu çalışmanın amacı, çocuk acil servisinde kan alma işlemi sırasında amigurumi oyuncak ile uygulanan terapötik oyunun çocukların ağrı ve korku düzeyini azaltmadaki etkisini belirlemektir.

Yöntem: Çalışma, bir devlet hastanesinin Çocuk Acil Servisi'nde Ocak-Haziran 2025 tarihleri arasında randomize kontrollü deneysel tasarımda yapıldı. Araştırmanın örneklemini çalışmanın yapıldığı tarihler arasında acil servise başvuran ve araştırmaya dahil edilme kriterlerini karşılayan 96 çocuk oluşturdu. Çocuklar yaş, cinsiyet ve işlem korkularına göre tabakalandırılarak amigurumi oyun grubu ve kontrol gruplarına atandı. Veriler "Çocuk Bilgi Formu", "Wong-Baker Yüz İfadelerini Derecelendirme Ölçeği", "Çocuk Korku Ölçeği" ile toplandı. Çalışma Klinik Araştırmalar'da NCT06746506 olarak kaydedildi. Araştırmada etik ilkelere uyuldu.

Bulgular: Amigurumi oyun grubundaki çocukların işleme bağlı ağrı puan ortalamaları kontrol grubuna göre daha düşük olup, gruplar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı ve yüksek etkiye sahip olduğu bulundu ($p < 0,001$). [$d = 1.571$ (çocuk), $d = 1.714$ (ebeveyn), $d = 1.995$ (araştırmacı)]. Çocukların işlem anındaki korku puan ortalamaları, amigurumi oyun grubunda kontrol grubuna göre anlamlı derecede düşük olup, yüksek etkiye sahip olduğu bulundu ($p < 0,001$). [$d = 1.421$ (çocuk), $d = 1.502$ (ebeveyn), $d = 2.109$ (araştırmacı)].

Sonuç: Acil serviste çocuklardan kan alma işlemi sırasında ağrı ve korkuyu azaltmada amigurumi oyuncak ile oynanan terapötik oyunun etkili olduğu görüldü. Çocuk acil servislerinde çalışan hemşireler, düşük maliyetli bir dikkat dağıtma yöntemi olan amigurumi oyuncaklardan yararlanabilirler.

Anahtar Kelimeler: Ağrı, Kan alma, Korku, Terapötik oyun

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-116]

Aşı Uygulaması Sırasında Kullanılan Çoklu-Duyusal Uyaranın Bebeklerde Ağrı ve Fizyolojik Parametreler Üzerine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma

Kadriye Şahin[1], Suzan Yıldız[2], Emel Gür[3]
[1]Harran Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Şanlıurfa
[2]İstanbul Üniversitesi- Cerrahpaşa, Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, İstanbul
[3]İstanbul Üniversitesi- Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Dahili Tıp Bilimleri Bölümü, Çocuk Sağlığı Ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı, İstanbul

Amaç
Bu çalışma, bebeklerde aşı uygulaması sırasında kullanılan Çoklu-Duyusal Uyaran Yöntemi'nin (ÇDUY) ağrı ve fizyolojik parametreler üzerindeki etkisini incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem
Araştırma Mart–Aralık 2023 tarihleri arasında yürütülen randomize kontrollü bir çalışmadır. Çalışmaya 2–6 aylık toplam 96 bebek dahil edilmiş olup, 3 müdahale ve 1 kontrol grubu oluşturulmuştur. Birinci müdahale grubunda ÇDUY hemşire tarafından, ikinci müdahale grubunda ise anne tarafından uygulanmıştır. Üçüncü grupta bebeklere yalnızca emzirme yapılmış, kontrol grubuna (KG) ise standart bakım verilmiştir. Veriler; bilgi formları, ağrı ölçeği ve fizyolojik parametreler ile toplanmıştır. Ağrı, tepe kalp atım hızı (HRP) ve oksijen satürasyonu (SpO_2) aşı uygulamasından 5 dakika önce, 2 dakika önce, hemen önce ve hemen sonra, 2 dakika sonra ve 5 dakika sonra olmak üzere 5 zaman noktasında değerlendirilmiştir. Tüm süreç video ile kaydedilmiştir. Veriler tanımlayıcı istatistikler, ANOVA, Ki-Kare ve Bonferroni testleri ile analiz edilmiştir ($p<0.05$).

Bulgular
Gruplar arasında tanımlayıcı özellikler açısından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0.05$). İşlem süresince ölçülen toplam FLACC puanları ve SpO_2 değerlerinde gruplar arasında anlamlı farklılık saptanmış, HRP değerlerinde ise istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p<0.05$). Anne veya hemşire tarafından uygulanan ÇDUY'un, yalnızca emzirme ve kontrol grubuna göre daha düşük FLACC puanları ile ilişkili olduğu belirlenmiştir. Ayrıca kontrol grubundaki bebeklerin ağlama süreleri, anne veya hemşire tarafından ÇDUY uygulanan gruplara göre daha uzun bulunmuştur.

Sonuç
Anne ve hemşire tarafından aşı uygulaması sırasında gerçekleştirilen ÇDUY'un bebeklerde ağrıyı azalttığı, SpO_2 üzerinde olumlu etkiler gösterdiği, ancak HRP üzerinde etkili olmadığı belirlenmiştir.

Uygulamadaki Yansımalar
ÇDUY, travmatik olmayan ve aile merkezli bakım uygulamalarını desteklemektedir. Bu nedenle, ağrılı işlemler sırasında uygulanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çoklu-duyusal uyaran yöntemi, bebek, aşı, ağrı, anne, hemşire

Anahtar Kelimeler: Çoklu-duyusal uyaran yöntemi, bebek, aşı, ağrı, anne

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-117]

Okul Öncesi Dönemdeki Çocuklara Oyun Yöntemi ile Nefes Egzersizi Öğretimi: Randomize Kontrollü Çalışma

Vildan Kaya[1], Hamide Coşkun Erçelik[1], Sabriye Ercan[2]
[1]Süleyman Demirel Üniversitesi, Araştırma ve Uygulama Hastanesi, Eğitim ve AR-GE Birimi, Isparta
[2]Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dahili Tıp Bölümü, Spor Hekimliği Anabilim Dalı, Isparta

Amaç: Nefes egzersizleri çocuklarda stres ve kaygıyı azaltarak duygusal düzenlemeyi destekler. Oyun yöntemiyle öğretim, bu egzersizlerin eğlenceli şekilde öğrenilmesini ve düzenli uygulanmasını teşvik eder. Bu çalışma, okul öncesi dönemde oyun yöntemiyle nefes egzersizi öğretiminin etkinliğini değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Gereç-Yöntem: Randomize kontrollü deneysel tasarımda yürütülen çalışmaya, Süleyman Demirel Üniversitesi Kreş ve Anaokulunda öğrenim gören 3–6 yaş aralığında 41 çocuk dahil edilmiştir (deney=19, kontrol=22). Tabakalı randomizasyon yapılarak gruplar belirlenmiştir. Deney grubuna standart anlatıma ek olarak balon şişirme oyunu yöntemiyle, kontrol grubuna standart anlatımla nefes egzersizi öğretilmiştir. Veri toplama aracı olarak uzman görüşleri alınan gözlem formu kullanılmış, çocukların 1. ve 5. tekrar nefes uygulamaları, uygulamadan 6 ay sonrasında video ile 3 araştırmacı tarafından 0. ve 15. günlerde puanlanmıştır. İstatistiksel analizlerde non-parametrik testler uygulanmıştır. Bulgular: Grupların yaş ve cinsiyet dağılımları benzerdir. Gözlem formunun değerlendirici içi ve arası güvenilirliği yüksek bulunmuştur. Deney ve kontrol gruplarının nefes egzersizi puanları karşılaştırıldığında, 1. nefes ve 5. nefes ölçümlerinde kontrol grubu lehine daha yüksek değerler gözlenmesine rağmen, bu farklar istatistiksel olarak sınırda anlamlılığa ulaşmıştır (sırasıyla p=0,056 ve p=0,052). Yaş grupları arasındaki karşılaştırmalarda ise hem grup içi hem de gruplar arası istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık belirlenmemiştir (p>0,05). Toplam nefes puanları kontrol grubunda anlamlı derecede daha yüksek saptanmıştır (p=0,046). Erkek çocuklarda kontrol grubu lehine anlamlı fark görülürken, kız çocuklarda fark bulunmamıştır. Sonuç: Oyun yöntemiyle nefes egzersizi öğretimi çocuklar tarafından uygulanabilir bulunmuştur, ancak oyun yönteminin tekrarlı uygulamalarla pekiştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Nefes egzersizi, okul öncesi dönem çocukları, çocuk hemşireliği, oyun

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-118]

Farkındalık Eğitim Programının Okul Çağı Çocuklarının Özel Gereksinimi Olan Çocuklarla İlgili Tutumlarına Etkisi: Bir Karma Yöntem Araştırması

Sümeyye Kaya Kocagil, Rana Yiğit
Mersin Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Mersin

Amaç: Araştırmada gerçekleştirilen farkındalık eğitim programının okul çağı çocuklarının özel gereksinimi olan çocuklarla ilgili tutumlarına etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. **Yöntem:** Tek grupta karma metodoloji iç içe müdahale deseninde planlanan araştırma Eylül 2023- Mart 2024 tarihleri arasında Mersin ilinde bir ilkokulda gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemi güç analizi kullanılarak belirlenmiş olup 9-10 yaş aralığında 36 çocuk dahil edilmiştir. Verilerin toplanmasında Tanıtıcı Bilgi Formu, Chedoke-Mc Master Engelli Çocuklara Yönelik Tutum Ölçeği, Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu ile tematik analiz ve resim analizi kullanılmıştır. Nicel verilerin analizinde normal dağılım gösteren değerler için parametrik, normal dağılım göstermeyen değerler için non-parametrik testler, tekrarlı ölçümlerde Anova testi kullanılmıştır. Görüşme bulguları, hikaye tamamlama ve resimlerin analizi bilgisayar destekli içerik analizi yöntemiyle yapılmıştır. **Bulgular:** Uygulanan müdahale çocukların özel gereksinimli çocuklara yönelik tutumları ve ölçek alt boyutları üzerinde anlamlı düzeyde pozitif etki oluşturmuştur($p<0,001$). Tanımlayıcı özelliklere göre eğitim öncesi, sonrası, tekrar ölçümlerde ölçek toplam puanları ve ölçek alt boyut puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Nitel bulgular bu değişimi bazı yönleriyle desteklemiştir. Kabul ve etkileşimin boyutunda etkileşimin içerik ve biçiminin değiştiği, kaçınma davranışı tanımlamalarının azaldığı, bilgi düzeyleri ve ifade biçimlerinde olumlu yönde bir değişme olduğu, acıma duygusu ifadelerinin benzer kaldığı bulunmuştur. **Sonuç:** Nitel görüşme verileri genel olarak nicel bulguları desteklemekte, ancak bazı alanlarda değişimi yansıtan ifadeler yer almamıştır. Empati kurma, sosyal katılımın sağlanması ve eşitliğe dayalı etkileşim bağlamında güçlü bir gelişim sağlanırken, acıma ve tam kabul açısından kısıtlı bir dönüşüm olmuştur. Sonraki çalışmalarda çok boyutlu, geniş katılımlı, toplumsal etkisi yüksek projeler ve çalışmalarla normal gelişim gösteren çocukların özel gereksinimli çocuklara karşı olumlu tutum geliştirmesine katkı sağlanabilir.

Anahtar Kelimeler: Akran tutumu, eğitim, okul çağı çocuğu, özel gereksinim

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-119]

PREMATÜRE YENİDOĞANLARDA KANGURU BAKIMI VE NİNNİNİN ANNE-BEBEĞİN FİZYOLOJİK PARAMETRELERİ İLE ANNENİN DURUMLUK KAYGI DÜZEYİNE ETKİSİ: RANDOMİZE KONTROLLÜ ÇALIŞMA

Edanur Tar Bolacalı[1], Sibel Küçükoğlu[2], Ebru Aksu[3]
[1]Kırsehir Ahi Evran Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Kırşehir
[2]Selçuk Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Konya
[3]Osmaniye Devlet Hastanesi, Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi, Osmaniye

Amaç: Bu çalışmada prematüre yenidoğanlarda kanguru bakımı ve ninninin anne-bebeğin fizyolojik parametreleri ile annenin durumluluk kaygı düzeyine etkisi etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Yöntem: Randomize kontrollü deneysel tasarımda yürütülen bu araştırma Türkiye'nin güneyinde bir ildeki devlet hastanesinin yenidoğan yoğun bakım ünitesinde (YYBÜ) bulunan 61 prematüre yenidoğan ve annesi ile yürütülmüştür. Bir gruba 3 gün boyunca yalnızca kanguru bakımı uygulaması (n=31) yapılırken diğer gruba kanguru bakımı eşliğinde ninni (n=30) uygulaması yapılmıştır. Annelere çalışmanın amacı açıklanarak bilgilendirilmiş onam ile anne ve yenidoğana ait bilgiler alınmış olup ardından yenidoğanlar gruplara randomize olarak atanmıştır. Her iki grupta da takip edilen anne ve yenidoğanların girişim öncesi ve sonrası fizyolojik parametreleri 3 gün boyunca takip edilmiştir. Annelerin kaygı düzeyleri ise çalışmaya başlamadan önce ön test olarak ve çalışmanın tamamlanmasının ardından son test olarak ölçülmüştür. Veriler IBM SPSS 29 istatistik paket programında analiz edilmiştir. Çalışma ClinicalTrials.gov'a (NCT06964204) kaydedilmiş olup çalışma boyunca etik ilkelere sadık kalınmıştır. Bulgular: Her iki gruptaki annelerin ön test ve son test durumluk kaygı düzeyleri grup*zaman etkileşimi açısından karşılaştırıldığında durumluk kaygı düzeyindeki değişimin gruplara göre farklılaştığı saptanmıştır ($F=10.760, p=0.002, p\eta^2=0.154$). Yenidoğan ve annelerin üçgünlük fizyolojik parametre değerleri grup*zaman etkileşimi açısından karşılaştırıldığında anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0.05$). Ancak yenidoğanların "solunum sayısı ve O2 satürasyonu" değerlerinde zamana bağlı anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$). Annelerin ise "kalp tepe atımı, solunum sayısı" değerlerinde zamana bağlı "O2 satürasyonu" değerlerinde grup ve zamana bağlı anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir ($p<0.05$). Sonuç: Kanguru bakımı ile birlikte ninni uygulamasının annenin durumluluk kaygı düzeyi üzerinde etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. YYBÜ'lerinde annelerin kaygı düzeylerinin azaltılması ve yenidoğanların fizyolojik stabilitesinin sağlanmasında kanguru bakımı ve ninni gibi düşük maliyetli ve uygulanabilirliği yüksek müdahalelere gereksinim bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Anksiyete, kanguru anne bakım yöntemi, ninni, prematüre yenidoğan, yaşamsal bulgular

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-120]

Bilgi Motivasyon Davranış Becerileri Modeline Dayalı Eğitim Programının Epilepsi Hastalığı Olan Adölesanların Hastalık Yönetimine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma

Özlem Güzel Polat[1], Ayda Çelebioğlu[2], Çetin Okuyaz[3]
[1]Mersin Üniversitesi Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Mersin
[2]Mersin Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Mersin
[3]Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Nöroloji Bilim Dalı, Mersin

Amaç: Bu araştırmada, Bilgi-Motivasyon-Davranışsal Beceriler (IMB) modeline dayalı eğitim programının, epilepsi hastalığı olan adölesanların hastalık yönetimine etkisini incelemek amaçlanmıştır.
Yöntem: Araştırma, ön test-son test, paralel gruplu, tek kör, randomize kontrollü deneysel tasarımda gerçekleştirilmiştir. Araştırma protokolü clinicaltrials.gov'a prospektif
olarak kayıt edilmiştir. İki aşamalı gerçekleştirilen çalışmanın ilk aşamasında, çalışmada kullanılan bilgi testi "EpiTest-A" araştırmacı tarafından geliştirilmiş, geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılmıştır. İkinci aşamada eğitim programının adölesanların hastalık yönetimine etkisi incelenmiştir. IMB modeline dayalı eğitim programı Ocak-Nisan 2024 tarihleri arasında... Hastanesi Çocuk Nöroloji Polikliniğine başvuran epilepsi hastalığı olan toplam 42 adölesanla yürütülmüştür. Araştırmanın örneklem sayısı G*Power güç analizi ile hesaplanmıştır. Katılımcılar girişim (n=21) ve kontrol (n=21) gruplarına blok randomizasyon ile atanmıştır. Bağımsız bir araştırmacı tarafından A ve B harfleri ile 6'lı blok oluşturuldu ve 7 farklı blok seçilerek random atama dizisi oluşturuldu. Bağımsız bir araştırmacı tarafından kura ile A ve B harflerinin girişim ve kontrol atamaları yapıldı. Araştırma verileri, Tanıtıcı Bilgi Formu, "EpiTest-A", "Çocuğun Kendi Hastalığına Yönelik Tutum Ölçeği", "Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği", "Nöbet Öz Yeterlik Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. Girişim grubundaki adölesanlara IMB modeline dayalı eğitim programı dört hafta boyunca toplam sekiz oturum uygulandı, kontrol grubu ise rutin bakım almaya devam etmiştir. Verilerin analizinde Kolmogorow-Simirnow testi ve basıklık-çarpıklık katsayıları, tanımlayıcı istatikler, Pearson kikare ve Fisher Exact ki-kare testleri, bağımsız gruplarda t-testleri, tekrarlanan ölçümlü varyans analiz yöntemlerinden yararlanılmıştır. Anlamlılık düzeyi 0,05 olarak kabul edilmiştir.
Bulgular: Adölesanların tanıtıcı özellikleri bakımından her iki grubun homojen olduğu ($p>0,05$), eğitim sonrası adölesanların bilgi düzeyinde (0,98±0,02), algıladığı sosyal desteğinde (6,15±0,93), hastalığa yönelik tutumunda (4,54±0,35) ve nöbet öz yeterliğinde (4,46±0,48) istatistiksel olarak anlamlı artış bulunmuştur ($p<0,05$).
Sonuç: IMB modeliyle verilen eğitimin, adölesanların bilgi düzeyi, algılanan sosyal desteği, hastalığa yönelik tutumu ve nöbet öz yeterliğini arttırmada etkili olduğu ve adölesanın hastalığı yönetmesinde büyük katkı sağladığı belirlenmiştir. Bu bulgular IMB'in etkili, kliniğe yararlı bir model olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Adölesan, Bilgi Motivasyon Davranış Becerileri Modeli, Epilepsi, Hastalık Yönetimi, Hemşirelik

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-121]

Kanser Tanısıyla İzlenen Çocuklarda Hikâye Anlatımının Çocukların Kaygı Düzeyine Etkisi

Merve Kurt[1], Tuba Arpacı[2]
[1]Mersin Üniversitesi, Tıp Fakültesi Hastanesi
[2]Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Çocuk Sağlığı Ve Hastalıkları Ana Bilimdalı

Bu araştırma hikâye anlatımının kanser tanısıyla izlenen çocukların kaygı düzeylerine etkisinin belirlenmesi amacıyla yürütülmüştür. Öntest-sontest tek gruplu deneysel türdeki bu araştırma 19.10.2023-18.01.2024 tarihleri arasında bir üniversite hastanesi çocuk hematoloji-onkoloji servisinde 4-10 yaş grubu çocuklar ve ebeveynleri ile yürütülmüştür. Araştırma kapsamında çocuklara "Umutlu Bir Bulut" isimli hikaye kitabı eşliğinde iki gün süreli hikaye anlatımı girişimi uygulanmıştır. Hikaye anlatımı ilk gün çocuklarla birlikte araştırmacı tarafından yapılmış olup ikinci gün hikaye anlatımı daha önce hazırlanmış olan dijital ses kaydı ile yapılmıştır. Her iki gün de hikaye anlatımı girişimi yaklaşık 30 dakika sürmüştür. Çocukların girişim öncesi ve sonrası kaygı düzeylerinin değerlendirilmesinde "Çocuk Korku Ölçeği (ÇKÖ)" kullanılmıştır. Çocukların kaygı düzeyleri çocuğun kendisi, ebeveyn ve araştırmacı tarafından değerlendirilmiştir. Veriler IBM SPSS Statistics Standard Concurrent User V 26 (IBM Corp., Armonk, New York, ABD) istatistik paket programında değerlendirilmiştir. Öntest sontest arası karşılaştırmada Bağımlı Örneklem t Test kullanılmıştır. Araştırma kanser tanısıyla takip edilen 39 çocuk ve ebeveyni ile yürütülmüştür. Çocukların yaş ortalamaları 6,54 ± 2,11 yıldır ve çoğunluğunu erkek çocuklar (%56,4) oluşturmuştur. Çocukların çoğunluğunun tanısı lösemidir (%57,5) ve çoğunluğu yalnızca kemoterapi (%60) almaktadır. Çocukların bildirimine göre ÇKÖ öntest puan ortalaması 3,54 ± 0,55 ve sontest puan ortalaması 1,33 ± 0,48'dir. Son testte çocukların ÇKÖ puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde düştüğü belirlenmiştir ($t^*=24,147$ $p<0,001$). Ebeveyn ve araştırmacı bildirimine göre de çocukların girişim sonrası ÇKÖ puanlarında anlamlı düşüş gözlenmiştir. Araştırma bulgularına göre hikâye anlatımı girişimi çocukların kaygı düzeylerini azaltmada etkilidir. Kanser tanısıyla izlenen çocukların tedavi bakım süreçlerinde hikâye anlatımı girişiminin kullanılması yararlı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, hikâye anlatımı, hemşirelik, kanser, kaygı

[SS-122]

Adolesanlarda Mozaik Puzzle Oyunun Nomofobiye Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma

Rabia Nur Teki Keskin, Bengü Çetinkaya
Pamukkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Denizli / Türkiye

Amaç
Randomize kontrollü çalışma olarak yürütülen çalışmamızda adolesanlarda mozaik puzzle uygulamasının, nomofobi üzerine etkisinin belirlenmesi amaçlanmaktadır.
Yöntem
Araştırma, ön test-son test modelde tasarlanmış randomize kontrollü deneysel bir çalışmadır. Çalışma verilerinin toplanmasından önce Pamukkale Üniversitesi Tıbbi Etik Kurulundan ve T.C. Denizli Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğünden çalışma yapabilmek için izni alınmıştır. Araştırmaya, %5 hata payı ve %95 güç ile etki büyüklüğü 0,4 kabul edilerek, çalışmada en az 24 örnek sayısı yeterli bulunmuştur. Kayıpların olabileceği varsayılarak %20 fazlası alınarak 30 öğrenci (n1: 15, n2:15) çalışmaya dahil edilmiştir. Veriler "Kişisel Bilgi Formu", ve "9-18 Yaş Grubu Adolesanlar İçin Nomofobi Ölçeği (NÖ)" kullanılarak toplanmıştır. Çalışmaya İstatiksel verilerin analizi SPSS (IBM SPSS Statistics 27) adlı paket program kullanılarak yapılmıştır. Anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular
Deney ve kontrol grubunun müdahale sonrası nomofobi düzeyleri arasında istatiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0.05$). Deney grubundaki öğrencilerin nomofobi düzeylerinin kontrol grubundaki öğrencilere göre anlamlı derecede düşük olduğu belirlenmiştir. Ayrıca gruplar ile günlük internet kullanım süresi (son test) arasında da istatistiksel olarak anlamlı ilişki tespit edilmiştir ($\chi2=22,000$; $p<0,001$). Deney grubundaki öğrencilerin son testte ağırlıklı olarak günlük 1 saatten az internet kullandığı, kontrol grubundakilerin ise 1-2 saat arası internet kullandığı belirlenmiştir.

Sonuç
Bu çalışmada 12-14 yaş nomofobik adolesanlara uygulanan mozaik puzzle girişiminin nomofobiyi azaltma üzerinde etkisi bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: nomofobi, bağımlılık, bulmaca etkinliği, akıllı telefon

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-123]

Otizm Spektrum Bozukluğu Tanılı Çocuğu Olan Ebeveynlerin Yeterliliği ile Algıladıkları Sosyal Destek ve Yaşam Kalitesi Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi

Esra Erik[1], Tuba Arpacı[2]
[1]Selçuklu 23 Nolu Zeki Altındağ Aile Sağlığı Merkezi, Konya, Türkiye
[2]Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Karaman, Türkiye

Amaç: Bu çalışma Otizm Spektrum Bozukluğu (OSB) tanılı çocuğu olan ebeveynlerin yeterliliği ile algıladıkları sosyal destek ve yaşam kalitesi arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla yürütülmüştür. **Yöntem:** Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı türde olan araştırmanın evrenini Konya ve Karaman illerinde İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı özel eğitim kurumlarında eğitim görmekte olan en az 6 aydır OSB tanısı almış çocukların ebeveynleri oluşturmuştur (n=228). Araştırma verileri "Çocuk ve Ebeveyn Tanıtıcı Bilgi Formu", "Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği", "Çocuğu OSB Tanısı Almış Ebeveynlerde Ebeveyn Yeterlilik Ölçeği", "SF 36 Yaşam Kalitesi Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. Veri analizinde tanımlayıcı istatistikler, Pearson Korelasyon analizi ve çoklu doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır. **Bulgular:** Çocukların annelerinin yaş ortalaması 36,1±6,4 yıl, babalarının yaş ortalaması ise 39,7±6,7 yıldır. Çalışmaya katılan ebeveynlerin çoğunluğunu (%93,9) anneler oluşturmuştur. Ebeveynlerin algılanan sosyal destek düzeyleri ile ebeveyn yeterliliği arasında pozitif yönde, düşük-zayıf düzeyde ve anlamlı ilişki saptanmıştır ($r=0,229$, $p<.01$). Ebeveynlerin fiziksel ($r=0,305$, $p<.01$) ve mental ($r=0,390$, $p<.01$) yaşam kalitesi ile ebeveyn yeterliliği arasında pozitif yönde, düşük-orta düzeyde ve anlamlı ilişki saptanmıştır. Mental yaşam kalitesinin ebeveyn yeterliliğini pozitif yönde ve anlamlı düzeyde yordadığı saptanmıştır ($B=0,236$, $t=3,671$, $p<.05$). **Sonuçlar:** Sonuç olarak bu çalışma sosyal destek, aile ve arkadaş desteği, fiziksel ve mental yaşam kalitesi arttıkça OSB tanılı çocuğu olan ebeveynlerin yeterliliklerinin, bakımda mükemmellik ve mevcut duruma uyum sağlama alt boyutlarında yeterliliklerinin arttığını göstermektedir. Mental yaşam kalitesinin ise ebeveyn yeterliliği üzerinde etkisi vardır. İncelenen bu psikososyal değişkenlerin ebeveyn yeterliliği üzerindeki etkisi konunun önemini ortaya koymuştur. Elde edilen veriler ebeveynlere gerekli desteğin sağlanması için uygun eğitim ve danışmanlık programlarının geliştirilmesinde pediatri hemşireleri için yol gösterici olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Algılanan sosyal destek, Ebeveyn yeterliliği, Hemşirelik, Otizm spektrum bozukluğu, Yaşam kalitesi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-124]

Planlı Ameliyatlarda Çocuklara Verilen Web Tabanlı Eğitim ve Terapötik Oyun Yönteminin Ameliyat Öncesi Anksiyete ve Korkuya Ameliyat Sonrası Ağrı ve Uykuya Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma

Derya Demir Uysal[1], Hüsniye Çalışır[2]
[1]Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Muğla, Türkiye
[2]Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Aydın, Türkiye

Amaç: Araştırmanın amacı planlı ameliyatlarda 7-12 yaş gurubu çocuklara evde verilen web tabanlı eğitim ve hastanede uygulanan terapötik oyun yönteminin, ameliyat öncesi anksiyete ve korkuya, ameliyat sonrası ağrı ve uykuya etkisini araştırmaktır.
Gereç-Yöntem: Bu çalışma, randomize kontrollü deneysel bir çalışmadır. Bu çalışmada rehber olarak CONSORT kontrol listesi kullanıldı. Katılımcıların örneklemi, çalışma grubu (n=37) ve kontrol grubu (n=41) olmak üzere (n=78) çocuktan oluştu. Çalışma grubundaki çocuklara; evde ameliyat süreci hakkında web tabanlı eğitim ve hastanede terapötik oyun yöntemi ile eğitim verildi. Kontrol grubundaki çocuklara serviste ameliyat öncesi hazırlıkla ilgili uygulanan rutin bakım ve bilgilendirme yapıldı. Veriler, Modified Yale Preoperative Anxiety Scale - Short Form (mYPAS-SF), Child Fear Scale (CFS), Wong-Baker Faces Pain Rating Scale (WBFPS) ve Sleep Disturbance Scale for Children (SDSC) kullanarak toplandı.
Bulgular: Çalışma grubundaki çocukların ameliyat öncesi mYPAS-SF ve CFS puanları, ameliyat sonrası WBFPS puanları, kontrol grubuna göre anlamlı derecede düşüktü ($p<0,05$). Gruplar arasında taburculuktan sonraki SDSC puanları açısından önemli fark bulunmadı ($p> 0,05$).
Sonuç: Planlı ameliyat olan çocuklara web tabanlı eğitim ve terapötik oyun yöntemi ile ameliyata hazırlık eğitimi verilmesi, ameliyat öncesi anksiyete ve korkunun, ameliyat sonrası ağrının azalmasında etkiliyken, uyku bozukluğuna etkisi yoktu. Planlı ameliyat olacak çocuklara ameliyat öncesi anksiyete ve korkunun, ameliyat sonrası ağrının azaltılmasında web tabanlı eğitim ve terapötik oyun yönteminin kullanılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Ağrı, Anksiyete, Oyun terapisi, Pediatri Hemşireliği, Web tabanlı eğitim

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-125]

KEMOTERAPİ TEDAVİSİ ALAN ÇOCUKLARDA KUKLA DESTEKLİ EV-AĞAÇ-İNSAN TESTİNİN KORKU VE KAYGI DÜZEYLERİNE ETKİSİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN BELİRLENMESİ: PROJEKTİF VE YARI DENEYSEL ÇALIŞMA

Ilknur Kahriman[1], Bahar Aksoy[2], Ufuk Kandaz[3], Serpil Boran[4], Berrin Göger[5], Zila Özlem Kirbaş[6]
[1]Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Trabzon
[2]Akdeniz Üniversitesi, Kumluca Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Antalya
[3]Karadeniz Teknik Üniversitesi, Farabi Hastanesi, Sağlık Uygulamaları Araştırma Merkezi, Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Trabzon
[4]Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Eğitim Hemşiresi, Rize
[5]Gümüşhane Üniversitesi, Kelkit Sema Doğan Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü, Gümüşhane
[6]Bayburt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Bayburt

Amaç: Kukla gibi terapötik yöntemler, çocuklara duygularını tanımlama, açıklama ve ifade etme fırsatları sunmaktadır. Çocukların kemoterapi tedavisi sırasındaki korku ve kaygı düzeylerini ve bunları etkileyen faktörleri daha ayrıntılı olarak belirlemek için kukla destekli Ev-Ağaç-İnsan Testi (EAİ-T) projektif yöntemine ihtiyaç duyulmuştur. Bu çalışmanın amacı, kemoterapi tedavisi alan çocuklarda kukla destekli EAİ-T'nin korku ve kaygı düzeylerine etkisi ve bu düzeyleri etkileyen faktörleri belirlemektir. Yöntem: Bu çalışma, tek gruplu ön test-son test yarı deneysel tasarıma ve EAİ-T analizine dayanmaktadır. Veriler Haziran 2022-Ekim 2024 Türkiye'nin Doğu Karadeniz Bölgesi'nde bulunan bir üniversite hastanesinin çocuk hemato-onkoloji polikliniklerinde kemoterapi tedavisi alan 5-12 yaş arasındaki 29 çocuk ile yürütülmüştür. Veriler, "Çocuk ve Ebeveyn Tanıtıcı Bilgi Formu, Çocuk Anksiyete Skalası-Durumluluk (ÇAS-D), Çocuk Korku Ölçeği (ÇKÖ) ve EAİ-T" kullanılarak toplanmıştır. Veriler, tanımlayıcı istatistikler, tekrarlı ölçümlerde ANOVA testi ve EAİ-T analizi kullanılarak değerlendirilmiştir. Bulgular: Kemoterapi tedavisi alan çocukların işlem öncesi, işlem sırası ve işlem sonrası ölçümlerde ÇAS-D ($F=3.898$, $p=0.026$, $\eta 2=0.122$) ve ÇKÖ ($F=5.313$, $p=0.008$, $\eta 2=0.159$) puan ortalamaları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır. EAİ-T analizi, kemoterapi tedavisi sürecinde çocukların kaygı ve korku düzeyini yönetmede zorluklar yaşadığı, aile ve çevresinde olup bitenlerden kaygı duyduğu, yalnızlık duygusu yaşadığı ve ailesine duygusal olarak bağlı olduğunu ortaya koymuştur. Sonuç: Bu çalışma, kemoterapi tedavisi sürecinde kukla destekli EAİ-T kullanımının çocukların korku ve kaygılarını azalttığını ve etkileyen faktörlerin belirlenmesinde önemli bir yaklaşım sunduğunu ortaya koymuştur. Terapötik oyun tekniklerinden kukla ile projektif yöntemlerden EAİ-T'nin, kemoterapi tedavisi alan çocuklarda korku ve kaygının azaltılmasına yardımcı olabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Ev-Ağaç-İnsan Testi, kaygı, kemoterapi, korku, kukla

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-126]

Prematüre bebeklerde retinopati muayenesi sırasında uygulanan Ters Kanguru Bakım pozisyonu ve ROP pozisyonunun ağrıya etkisi

Sinem Başdemir[1], Hatice Bal Yılmaz[2]
[1]İzmir Bakırçay Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir
[2]Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir

Amaç: Bu araştırmanın amacı, prematüre bebeklerde retinopati muayenesi sırasında uygulanan Ters Kanguru Bakım pozisyonu ve ROP pozisyonunun ağrıya etkisini belirlemektir. Yöntem: Randomize kontrollü deneysel tasarımda gerçekleştirilen araştırmanın örneklemini, Şubat 2024- Temmuz 2025 tarihleri arasında İzmir'de bir üniversite hastanesinde Prematüre Retinopatisi Polikliniği'nde dahil edilme kriterlerine uyan Ters Kanguru Bakım pozisyonu (n=25) ve ROP pozisyonu grubu (n=25) olmak üzere toplam 50 prematüre bebek oluşturmuştur. Araştırma verileri, "Prematüre Tanıtıcı Bilgi Formu", "Prematüre Bebek Takip Formu", "Prematüre Bebek Ağrı Profili Ölçeği-Revize Formu" kullanılarak toplanmıştır. ROP muayenesinden 1 dakika önce prematüre bebeklere atandıkları gruplara göre pozisyonların verilmesiyle birlikte, muayeneden 1 dakika önce video kaydı başlatılmış olup, muayene süresince ve muayene sonrası 1 dakika daha kayıt altına alınmıştır. Video kayıtları araştırmacı ve bağımsız bir gözlemci tarafından incelenerek muayene öncesi 1. dakika, muayene sırası 1. dakika ve muayene sonrası 1. dakika ağrı değerlendirmeleri yapılmıştır. Verilerin analizinde sayı, yüzde ve ortalama tanımlayıcı istatistiklerinin yanı sıra; Shapiro Wilk testi, çarpıklık ve basıklıkla normal dağılım incelenmiş, bağımlı değişkenler gruplara göre normal dağılım göstermediğinden non-parametrik sonuçlara toleranslı birçok modelleme tekniği olan Genelleştirilmiş Tahmin Denklemleri analizi yapılmıştır. Ayrıca, analize grup × zaman etkileşim etkisi dahil edilerek zamanın her bir grup üzerindeki etkisinin farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir. Bulgular: Ters Kanguru Bakım pozisyonu ve ROP pozisyonu gruplarındaki prematüre bebeklerde muayene sırası 1. dakikadaki ağrı puanları (6,52±2,29; 7,52±1,94) istatistiksel olarak anlamlı biçimde artarken ($p<0,01$), muayene sonrası 1. dakikadaki ağrı puanları (0,08±0,40; 1,04±1,77) anlamlı biçimde düşmüştür. Ters Kanguru Bakım pozisyonu grubundaki prematüre bebeklerde, muayene öncesi, sırası ve sonrası ağrı puanları ROP pozisyonu grubuna göre daha düşük olmasına rağmen istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$). Sonuç: Prematüre bebeklere retinopati muayenesi sırasında uygulanan Ters Kanguru Bakım pozisyonu ve ROP pozisyonu ağrıyı azaltmada etkili iki yöntemdir. Prematüre retinopatisi muayenelerinde ağrı yönetimi için her iki pozisyonun da uygulanabileceği, mümkünse ebeveyn katılımını ten teması yoluyla destekleyen Ters Kanguru Bakım pozisyonunun tercih edilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ağrı, kanguru bakımı, prematüre bebek, prematüre retinopatisi, tarama

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-127]

Çocuklara Preoperatif Dönemde Uygulanan Dijital Hikaye Anlatımının Kaygı ve Negatif Duygusal Davranışlara Etkisi: Randomize Kontrollü Deneysel Çalışma

Selver Mete İzci[1], Bengü Çetinkaya[2]
[1]Pediatri Kliniği, Servergazi Devlet Hastanesi, Denizli
[2]Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Denizli

Amaç: Araştırmanın amacı, pediatrik günübirlik cerrahi alanında terapötik bakım müdahalesi olarak dijital hikaye anlatımının negatif duygusal davranışlar ve kaygı üzerindeki etkisi incelemektir. Yöntem: Bu çalışma randomize kontrollü deneysel tasarımda yürütülmüştür. Araştırmaya günübirlik cerrahi planlanan ve araştırmanın dahil edilme kriterlerine uyan gönüllü 72 çocuk dahil edilmiştir. Araştırma verileri, Çocukları Tanımlayıcı Bilgi Formu, Çocuklar için Duygusal Görünüm Ölçeği ve Çocuklar için Durumluk Kaygı Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Çalışma grubunda, günübirlik cerrahiye hazırlık, dijital hikaye anlatımı ile yapılmıştır. Kontrol grubuna ise müdahale uygulanmamıştır. Ayrıca dijital hikaye anlatımı müdahalesinin uygunluğu Dijital Hikayeler için Dereceli Değerlendirme Ölçeği kullanılarak değerlendirilmiştir. Araştırma verilerinin analizinde, SPSS 25.0 paket programı kullanılarak, iki ortalama arasındaki farkın önemlilik testi, Mann Whitney U testi, Ki kare testi ve Tekrarlı ölçümlerde varyans analizi yapılmıştır. Bulgular: Çalışma grubunda durumluk kaygı puanları zamanla azalmıştır. Dijital hikaye anlatımı müdahalesinin kaygı puanlarını azaltmada etkili olduğu bulunmuştur. Kontrol grubunda durumluk kaygı puanları ameliyat günü en yüksektir. Günübirlik cerrahi günü, kontrol grubundaki çocuklar çalışma grubundakilere göre daha yüksek kaygı yaşamışlardır. Kontrol grubundaki çocukların yüksek kaygıları, çalışma grubundan daha yüksek seviyede seyrederek, postoperatif 2 hafta sonra da devam etmiştir. Kontrol grubundaki çocuklar, günübirlik cerrahi günü daha fazla negatif duygusal davranış göstermiştir. Sonuç: Araştırmada uygulanan dijital hikaye anlatımı müdahalesi, çocukların kaygılarının ve negatif duygusal davranışların azaltılmasında etkili bulunmuştur. Çocukların preoperatif dönemdeki olumsuz duygusal davranışlarını ve kaygısını azaltmak için yararlı olan dijital hikaye anlatımının müdahalesinin pediatrik cerrahinin diğer alanlarına da uyarlanarak uygulanması, özellikle günübirlik cerrahi alanında çalışan hemşireler tarafından kullanılması önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Dijital hikaye anlatımı, kaygı, duygu, çocuk davranışı, randomize kontrollü çalışma

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-128]

İNSAN BAKIM KURAMINA TEMELLENDİRİLMİŞ TEKNOLOJİ DESTEKLİ EĞİTİM PROGRAMININ KÖK HÜCRE NAKLİ OLAN ÇOCUKLARIN EBEVEYNLERİNİN BİLGİ, ÖZ-YETERLİK, YAŞAM KALİTESİ ve KAYGILARINA ETKİSİ

Duygu Altuntaş[1], Emine Efe[1], Osman Alphan Küpesiz[2]
[1]Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı
[2]Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Antalya

Amaç: Bu araştırma, Hematopoetik Kök Hücre Nakli olan çocukların ebeveynlerine yönelik geliştirilen İnsan Bakım Kuramı'na Temellendirilmiş Teknoloji Destekli Eğitim Programı'nın (İBK-tEBEP) bilgi düzeyi, öz yeterlik, yaşam kalitesi ve kaygı düzeyleri üzerine etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır. **Yöntem:** Araştırma üç aşamalı olarak gerçekleştirilmiştir. İlk aşamada Hematopoetik Kök Hücre Nakli olan çocukların evde bakımına yönelik İBK-tEBEP (6 gün 6 oturum yüz yüze ve 8 hafta mobil uygulama) geliştirilmiştir. İkinci aşamada taburculuk sonrası kullanım için mobil uygulama geliştirilmiştir. Son aşamada ise hematopoetik kök hücre nakli olan çocuğu olan 30 ebeveyn ile çift kör, girişimsel, izlemsel randomize kontrollü çalışma yapılmıştır. Girişim grubuna (n=15) İBK-tEBEP, Kontrol grubuna (n=15) rutin taburculuk eğitimi uygulanmıştır. Veriler, Çocuk ve Ebeveyn Tanıtım Formu, Ebeveynin Bakıma İlişkin Bilgi Düzeyi Değerlendirme Formu, Genel Öz-Yeterlik Ölçeği, Kanserli Hastalara Bakım Verenlerde Yaşam Kalitesi Ölçeği, Durumluk Kaygı Ölçeği ile toplanmıştır. Veriler sayı, yüzde, ortalama, ki kare Wilcoxon işaretli sıralar testi ve iki yönlü karma dersenli Anova testi ile değerlendirilmiştir. **Bulgular:** Araştırmada her iki gruptaki ebeveynlerin bilgi düzeyinde artış olduğu ancak girişim grubundaki ebeveynlerin bilgi düzeyindeki artışın büyük etki büyüklüğüne sahip olduğu belirlenmiştir ($p<0.05$). Girişim grubundaki ebeveynlerin öz yeterlik düzeyi kontrol grubuna kıyasla anlamlı ölçüde daha fazla değişim göstermiştir ($p<0.05$). Girişim grubundaki ebeveynlerin yaşam kalitesi ölçeği puanları kontrol grubuna göre daha fazla artmıştır ($p<0.05$). Girişim grubunda yaşam kalitesi toplam puan ortalamaları farkı istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Kontrol grubunda anlamlı olmadığı tespit edilmiştir ($p>0.05$). İnsan Bakım Kuramı'na temellendirilmiş Teknoloji Destekli Eğitim Programı ile gruplara ve ölçüm zamanlarına göre girişim grubundaki ebeveynlerin bilgi, öz yeterlik, yaşam kalitesi, kaygı düzeyleri arasında anlamlı bir fark saptanmıştır ($p<0.05$). **Sonuç:** İnsan Bakım Kuramı'na Temellendirilmiş Teknoloji Destekli Eğitim Programı'nın uygulanabilir olduğu, kök hücre nakli olan çocukların ebeveynlerinde bilgi, öz yeterlik ve yaşam kalitesini artırmada, nakil ilişkili kaygılarını azaltmada etkili olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: çocuk, eğitim programı, hemşirelik, İnsan Bakım Kuramı, kök hücre

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-129]

Sağlıklı Bebeklerde İntramüsküler Enjeksiyon Sırasında Uygulanan Mekanik Vibrasyon ve Helfer Skin Tap Tekniğinin İşlem Ağrısına Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma

Kübra Beyaz[1], Aynur Aytekin Özdemir[2]
[1]Çekmeköy 7 Nolu Aile Sağlığı Merkezi, İstanbul
[2]Medeniyet Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İstanbul

Amaç: Bu çalışma, sağlıklı bebeklerde intramüsküler aşı enjeksiyonu sırasında uygulanan mekanik vibrasyon (MV) ve Helfer Skin Tap (HST) tekniğinin ağrı, ağlama süresi, işlem süresi ve yaşamsal bulgular (kalp tepe atımı, SpO2) üzerine etkisini belirlemek amacıyla yapıldı. **Yöntem:** Çalışma, İstanbul'da bir Aile Sağlığı Merkezi (ASM)'nde 29 Temmuz 2024-16 Ocak 2025 tarihleri arasında paralel gruplarda randomize kontrollü olarak yapıldı. Örneklemi, ASM'ye 6. ay aşıları için başvuran ve araştırmaya alınma özelliklerine uyan 99 bebek oluşturdu. Bebekler, bloklu randomizasyon ile iki girişim ve bir kontrol grubuna atandı. Kontrol grubuna (n=33) rutin uygulamaya göre aşı yapıldı. MV grubuna (n=33), işlem öncesi ve sırasında vibrasyon uygulanarak aşı yapıldı. HST grubuna (n=33) aşı uygulaması sırasında HST manevraları uygulandı. Veriler, Tanıtıcı Bilgi Formu, İzlem Formu ve FLACC Ölçeği ile toplandı. Veriler, SPSS 25.0 paket programında uygun istatistiksel testler ile analiz edildi. Etik onay, resmi izin ve ailelerden aydınlatılmış onam alındı ve protokol kaydı (NCT06454812) yapıldı. **Bulgular:** İşlem sırası(T2), işlemden 1 dk(T3) ve 3 dk sonra(T4) iki girişim grubunun ağrı düzeyi kontrolden daha düşüktü; ek olarak T2 ve T3 zamanında MV grubunun ağrı düzeyi HST grubundan daha düşüktü ($p<0.05$). MV ve HST grubunun ağlama süresi, kontrol grubundan daha düşüktü ($p<0.05$). Kontrol grubunun işlem süresi, girişim gruplarından daha düşüktü; ayrıca HST grubunun işlem süresi de MV grubundan daha düşüktü ($p<0.05$). **Sonuç:** İntramüsküler aşı uygulaması sırasında bebeğin ağrı düzeyini azaltmada MV ve HST'nin etkili yöntemler olduğu; yanısıra MV'nin HST yöntemine göre daha etkili olduğu bulunmuştur. Sağlık profesyonelleri tarafından bebeklerde aşı uygulaması sırasında bu yöntemlerin kullanılması önerilir.

Anahtar Kelimeler: Ağrı, Aşı, Bebek, Helfer Skin Tap, Mekanik vibrasyon

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-130]

Kan glukoz düzeyi ölçümü yapılan 7-12 yaş arasındaki çocuklarda soğuk uygulama, titreşim ve titreşimli buz kullanımın ağrı, korku ve memnuniyet düzeyine etkisi

Pınar Doğan[1], Atiye Karakul[2], Sevgim Küçük Ulak[3], Menekşe Kınay Arıcan[3], Duygu Sönmez Düzkaya[2], Gülberat Totur[3]
[1]İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir
[2]Tarsus Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Anabilim Dalı, Mersin
[3]İzmir İl Sağlık Müdürlüğü SBÜ İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İzmir

Giriş: Çocuklarda invaziv işlemler sırasında ağrı ve korku, tedavi uyumunu olumsuz etkileyebilir. Bu çalışmada, 7–12 yaş arasındaki çocuklarda kan glukoz ölçümü sırasında titreşim, soğuk uygulama ve titreşimli buz kullanımının ağrı, korku ve memnuniyet üzerindeki etkisini incelenmesi amaçlanmıştır. Yöntem: Araştırma, prospektif, deneysel, randomize, kontrollü ve tekrar ölçümlü çapraz tasarımlı olarak yürütülmüştür. Toplam 30 çocuk, dört farklı koşulda (soğuk, titreşim, titreşimli buz ve kontrol) değerlendirilmiş ve her çocuk kendi kontrol grubu olarak kullanılmıştır. Veriler Sayısal Ağrı Ölçeği, Korku Ölçeği ve Çocuk Memnuniyet Skalası ile ölçülmüştür. Bulgular: Bulgular, müdahalelerin tümünün ağrı ve korkuyu anlamlı şekilde azalttığını ve memnuniyeti artırdığını göstermiştir ($p < 0.001$). Kontrol grubuna kıyasla, soğuk, titreşim ve titreşimli buz uygulanan çocuklar daha düşük ağrı ve korku puanlarına sahip olmuş, memnuniyet puanları ise daha yüksek bulunmuştur. Özellikle titreşimli buz kombinasyonunun, sadece soğuk uygulamaya kıyasla korkuyu daha fazla azalttığı ve memnuniyeti daha fazla artırdığı saptanmıştır ($p<0.05$). Sonuç: Yapılan çalışmanın sonucunda, soğuk uygulama, titreşim ve titreşimli buz uygulamaları, kan glukoz ölçümü sırasında çocukların ağrı ve korku deneyimini azaltmada ve memnuniyetlerini artırmada etkili olduğuna ulaşılmıştır. Kan glukoz ölçümünde hemşirelerin bu nonfarmakolojik yöntemleri kullanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ağrı, anksiyete, çocuk, kan glukozu, korku

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-131]

Hastane ortamında hemşirelere verilen simülasyon temelli eğitimin çocuk ihmali ve istismarı üzerine etkisinin değerlendirilmesi: Yarı deneysel tasarım

Yağmur Şancı[1], Canan Genç[2], Rukiye Kökkız[3]
[1]Fenerbahçe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul, Türkiye
[2]Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Bölümü, İstanbul, Türkiye
[3]Fenerbahçe Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, İlk ve Acil Yardım Programı, İstanbul, Türkiye

Giriş: Çocuk ihmal ve istismarı, dünya genelinde ciddi bir sağlık ve sosyal sorun olarak ön plana çıkmaktadır. Hemşirelik uygulamalarında çocuk istismarı ile başa çıkabilmek için gerekli bilgi ve yetkinliğin kazandırılması eğitim sisteminin önemli bir parçasıdır. Amaç: Bu araştırmanın amacı, hastane ortamında hemşirelere çocuk ihmal ve istismarına yönelik verilen simülasyon temelli eğitimin, hemşirelerin bilgi düzeyine etkisini değerlendirmektir. Yöntem: Araştırma, yarı deneysel desen kullanılarak ön test-son test modelinde gerçekleştirilmiştir. Çalışma Mart–Nisan 2024 tarihleri arasında bir devlet hastanesinin çocuk acil servisinde çalışan ve dahil edilme kriterlerini karşılayan 20 hemşire ile yürütülmüştür. Veriler, sosyodemografik bilgi formu ve "Çocuk İstismarı ve İhmalinin Belirti ve Risklerini Tanılamada Hemşirelerin Bilgi Düzeylerinin Saptanmasına Yönelik Ölçek Formu" ile toplanmıştır. Katılımcılar, yapılandırılmış bir senaryo doğrultusunda simülasyon uygulamasına katılmış, ardından çözümleme oturumu yapılmış ve son test uygulanmıştır. Veriler SPSS 22.0 programında analiz edilmiş; tanımlayıcı istatistikler, Ki-Kare testi, bağımlı gruplarda t-testi ve parametrik yöntemler kullanılmıştır. Bulgular: Araştırmaya dahil olan çocuk hemşirelerinin %95'i kadındı. Yaş ortalaması 31.000±5.554 ve çalışma yılı ortalaması 8.200±7.223 olarak belirlendi. Eğitim durumları incelendiğinde %95'i lisans, %5'i yüksek lisans mezunuydu. Eğitim öncesi ve sonrası bilgi düzeyleri karşılaştırıldığında, hemşirelerin genel bilgi düzeyinde anlamlı bir artış gözlendi. Özellikle istismarın fiziksel ve davranışsal belirtilerine ilişkin bilgi düzeylerinde artış sağlandı. Ancak, istismar ve ihmale yatkın çocukların özelliklerine yönelik alt boyutta beklenen artış sağlanamadı. Sonuç: Simülasyon temelli eğitim, hemşirelerin çocuk istismarını tanıma konusundaki bilgi düzeyini artırmada etkili bir yöntemdir. Bu yaklaşım, hemşirelerin klinik uygulamalarda karşılaştıkları karmaşık istismar vakalarına daha hazırlıklı olmalarını sağlayabilir. Bu çalışma, çocuk istismarı ve ihmaliyle mücadelede hemşirelerin bilgi düzeylerinin artırılması için simülasyon temelli eğitimin hemşirelik lisans müfredatına ve hizmet içi eğitim programlarına entegre edilmesi gerektiğini önermektedir.

Anahtar Kelimeler: çocuk istismarı, hemşirelik eğitimi, simülasyon

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-132]

Bir Aile Sağlığı Merkezine Başvuran 0-1 Yaş Bebeği Olan Ebeveynlerin Evde Ağrı Değerlendirme ve Yönetimi Konusunda Bilgi ve Tutumları

Süreyya Işıker[1], Bahise Aydın[2]
[1]Mardin Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Mardin/ Türkiye
[2]İzmir Ekonomi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İzmir / Türkiye

ÖZ

Amaç: Bu çalışma, bir aile sağlığı merkezine başvuran 0-1 yaş bebeği olan ebeveynlerin evde ağrı değerlendirme ve yönetimi konusundaki bilgi ve tutumlarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Karşılaştırmalı, korelasyonel, tanımlayıcı ve kesitsel türde yapılan araştırma, 203 ebeveyn ile gerçekleştirilmiştir. Veriler araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda geliştirilen "Kişisel Bilgi Formu" ile "Ebeveyn pediatrik ağrı değerlendirme ve yönetimi bilgi ve tutum anketi" aracılığı ile toplanmıştır. Tanımlayıcı verilerin analizinde sayı, yüzde, ortalama ± standart sapma; karşılaştırmalı istatistiklerde Mann Whitney U ve Kruskal Wallis; ilişki istatistiklerinde Spearman korelasyon analizi kullanılmıştır. Bulgular: Çalışmaya katılan ebeveynlerin %96.6'sını anneler oluşturmuştur. Bebeklerin aile sağlığı merkezine getiriliş nedeninin %67.8 aşı/enjeksiyon olduğu belirlenmiştir. Ebeveynlerin %66.5'i evde bebeğinin ağrısını fark etmede, %60'ı evde bebeğinin ağrısını iyileştirmede kendini yeterli bulduğunu bildirmiştir. Ebeveynlerin evde ağrı değerlendirme ve yönetimi puan ortalamaları sırasıyla; bilgi 7.49±2.36, tutum 12.65±2.10 ve toplam 20.14±3.47'dir. İstatistiksel anlamlı fark gösteren sosyodemografik değişkenler arasında ebeveyn tipi (anne), aile tipi (geniş), bebeğin yaşı ve kronik hastalık durumu bulunmaktadır ($p<0.05$). Sonuç: Bu çalışmada, aile sağlığı merkezine getirilen bebeklerin ebeveyn ağrı değerlendirmelerinin düşük, ancak geliş şikayetleri dikkate alındığında ağrı durumlarının yüksek olduğu belirlenmiştir. Ebeveynlerin evde ağrı değerlendirme ve yönetimi bilgi puanları düşük, tutum ve toplam puanları orta düzeydedir. Hemşirelerin, doğum sonrası taburculuk eğitimi ve bebeklerin rutin sağlık kontrolleri sırasında ebeveynlere pediyatrik ağrı yönetimi konusunda uygulamalı eğitim ve danışmanlık sağlaması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bebekler, ağrı, ebeveynler, bilgi, tutum

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-133]

Diyabet tanısıyla izlenen adölesanların yaşamı anlamlandırma algıları ve sağlıklı yaşam biçimi davranışları arasındaki ilişki

Merve Kardeşler[1], Çiğdem Sarı Öztürk[2]
[1]1Ankara Bilkent Şehir Hastanesi Ankara,Türkiye
[2]2 Gazi Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi

Amaç: Bu araştırmanın amacı, tip 1 diyabet tanısıyla izlenen adölesanların yaşamı anlamlandırma algıları ile sağlıklı yaşam biçimi davranışları arasındaki ilişkiyi incelemektir. Yöntem: Araştırma tanımlayıcı korelasyonel tasarımda gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini, 15 Nisan-25 Aralık 2024 tarihleri arasında belirlenen kriterlerine uyan 120 adölesan oluşturmuştur. Araştırmaya başlamadan önce kurum, etik kurul izni ve adölesanlar ile ailelerinden yazılı onam alınmıştır. Veriler, "Tanıtıcı Özellikler Formu", "Yaşamda Anlam Ölçeği" ve "Adölesan Yaşam Biçimi Ölçeği" kullanılarak yüz yüze görüşme yöntemiyle toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde Bağımsız gruplar t testi, Mann Whitney U, Kruskal Wallis testi, Pearson korelasyon testi ve basit doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır. Bulgular: Adölesanların yaş ortalaması 14,55±2,12 ve %55,8'i erkeklerden oluşmaktadır. Adölesanların Yaşamda Anlam Ölçeği toplam puan ortalaması 48,58±11,33, Adölesan Yaşam Biçimi Ölçeği toplam puan ortalaması ise 121,14±17,89 olarak bulunmuştur. Tip 1 diyabet tanısıyla izlenen adölesanların Yaşamda Anlam Ölçeği toplam puanı ile Adölesan Yaşam Biçimi Ölçeği toplam puanı arasında pozitif yönde orta düzeyde ilişki olduğu belirlenmiştir. Ayrıca Yaşamda Anlam ölçeği ile Adölesan Yaşam Biçimi Ölçeği alt boyutlarından sağlık sorumluluğu, fiziksel aktivite, beslenme ve stres yönetimi alt boyutları arasında pozitif yönde zayıf bir ilişki olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). Regresyon analizi sonucunda yaşamda anlam puanının, adölesan yaşam biçimi davranışlarındaki varyansın %19,4'ünü açıkladığı saptanmıştır (Düzeltilmiş $R^2 = 0,194$). Tip 1 diyabetli adölesanların yaşamda anlam algılarının sağlıklı yaşam biçimi davranışlarıyla pozitif yönde ilişkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Sonuç: Adölesanların anlam arayışlarını, algılarını destekleyici psikososyal müdahalelerin planlanmasının, sağlıklı yaşam tarzı davranışlarını olumlu yönde etkileyebileceği düşünülmektedir. Hemşirelik bakımında bütüncül yaklaşımla, diyabet tanısı ile izlenen adölesanların yaşamı anlamlandırma süreçlerine yönelik yapılandırılmış eğitim ve danışmanlık programlarının geliştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Adölesan, Diyabet, Hemşirelik, Yaşamda anlam, Yaşam biçimi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-134]

Çocuğu yoğun bakımda yatan annelerin ölüme karşı tutumları ile spiritüel iyi oluşları arasındaki ilişki

Merve Sarıtaş[1], Semra Köse[2]
[1]Etlik Şehir Hastanesi, Pediatri Yoğun Bakım Ünitesi
[2]Necmettin Erbakan Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği

Amaç: Bu çalışma, çocuğu yoğun bakımda yatan annelerin ölüme karşı tutumları ile spiritüel iyi oluş düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yapılmıştır.
Metod: Araştırma, tanımlayıcı ve ilişki arayıcı tasarımda gerçekleştirilmiştir. Aralık 2023 – Mayıs 2025 tarihleri arasında Ankara ilinde bulunan bir şehir hastanesinin çocuk yoğun bakım ünitelerinde yürütülmüştür. Araştırmanın örneklemini, yoğun bakımda en az yedi gündür yatan 249 çocuğun annesi oluşturmuştur. Etik kurul onayı ve kurum izni alındıktan sonra veriler, "Anne ve Çocuk Bilgi Formu", "Ölüme Karşı Tutum Ölçeği" ve "Spiritüel İyi Oluş Ölçeği" kullanılarak yüz yüze görüşme yöntemiyle toplanmıştır. Verilerin analizinde IBM SPSS Statistics V26 programı kullanılmıştır. İstatistiksel değerlendirmede tanımlayıcı istatistikler, Bağımsız Örneklem t-testi, Tek yönlü Varyans Analizi (ANOVA), Pearson korelasyon katsayısı ve doğrusal regresyon analizi uygulanmıştır. Anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak kabul edilmiştir.
Bulgular: Araştırmaya katılan annelerin %34,5'inin 30 yaş altı, %38,2'sinin ortaokul mezunu ve %81,5'inin çalışmadığı belirlenmiştir. Çocukların %51,4'ü 5 yaş altındadır. Annelerin ölüme karşı tutum ölçeği toplam puan ortalaması 123,33 ± 19,88, spiritüel iyi oluş ölçeği toplam puan ortalaması ise 118,57 ± 10,93 bulunmuştur. Annelerin ölüme karşı tutumlarının negatif, spiritüel iyi oluş düzeylerinin ise yüksek olduğu saptanmıştır. Yaş, eğitim, medeni durum, gelir düzeyi ve çocuğun yaşı gibi değişkenlerin her iki ölçek üzerinde anlamlı etkiler oluşturduğu görülmüştür. Ölüme karşı tutum toplam puanı ile spiritüel iyi oluş toplam ve alt boyut puanları arasında pozitif yönlü, istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p<0,05$).
Sonuç: Araştırmada, çocuğu yoğun bakımda yatan annelerin ölüme karşı olumsuz tutumlara sahip oldukları ancak bu durumun spiritüel iyi oluş düzeylerini artırdığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Anne, Çocuk yoğun bakım ünitesi, Hemşire, Spiritüel iyi oluş, Ölüme karşı tutum

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-135]

KAN ALMA SIRASINDA 3-6 YAŞ ÇOCUKLARA AKVARYUM BALIKLARI İZLETMENİN FİZYOLOJİK PARAMETRELER, AĞRI ve ANKSİYETEYE ETKİSİ

Tuğba Karakuş Türker[1], Suzan Yıldız[2]
[1]Üsküdar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü/Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye
[2]İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü/Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

Amaç: Bu çalışma, 3–6 yaş arası çocuklarda kan alma işlemi sırasında küçük akvaryum balıklarını izlemenin ağrı, anksiyete, kalp atım hızı, oksijen satürasyonu, ağlama süresi ve işlem süresi üzerine etkilerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Araştırma, İstanbul'da bir Eğitim ve Araştırma Hastanesi Çocuk Kan Alma Ünitesinde Eylül 2021–2022 tarihleri arasında deneysel desenle yürütülmüştür. Örneklem, kan alma ünitesine başvuran ve örnekleme kriterlerini karşılayan toplam 70 çocuktan oluşmuştur (Hayvan destekli tedavi–AAT grubu: 35, Kontrol grubu: 35). Deney grubundaki çocuklara kan alma işlemi sırasında küçük akvaryum balıkları izletilmiştir. Her iki grupta işlem öncesi, sırası ve sonrasında; oksijen satürasyonu (SpO_2) ve kalp tepe atımı (KTA) pulse oksimetre ile ölçülmüş, Wong–Baker ve FLACC (Yüz, Bacak, Aktivite, Ağlama, Teselli Edilebilirlik) ölçeği ile ağrı düzeyleri, CEMS (Çocuk Duygusal Dışa Vurumunu Değerlendirme Ölçeği) ölçeği ile anksiyete düzeyleri değerlendirilmiştir. Ayrıca çocukların ağlama süreleri ve çocuklardan toplam kan alma süresi kaydedilmiştir. Bulgular: Gruplar KTA dışında benzer bulunmuş ($p>0,05$) olup, AAT grubundaki çocukların FLACC ve Wong–Baker ağrı puanları, KTA ve SpO_2 değerleri, CEMS puanları, ağlama ve işlem süreleri kontrol grubuna göre anlamlı düzeyde farklılık göstermiştir ($p<0,001$). Sonuç: Küçük akvaryum balıklarının izletilmesinin, 3–6 yaş arası çocuklarda kan alma sırasında ağrıyı azaltmada ve vital bulguları düzenlemede etkili olabilecek nonfarmakolojik bir dikkat dağıtma yöntemi olarak kullanılabileceği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kan alma, hayvan destekli terapi, ağrı, anksiyete, pediatri hemşireliği

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-136]

Çocuk acil servisine febril konvulsiyonla başvuran çocukların ebeveynlerine verilen eğitimin, ebeveynlerin anksiyete ve bilgi düzeyine etkisi

Tuğba Karakuş Türker[1], Burcu Selvi Çalışkan[2], Sena Nur Kılıçtaş[3]
[1]Üsküdar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü/Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye
[2]İstanbul Arel Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü/Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye
[3]SBÜ Zeynep Kamil Kadın ve Çocuk Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İstanbul, Türkiye

Amaç
Bu araştırma, febril konvülsiyon (FK) tanısı ile çocuk acil servisine başvuran çocukların ebeveynlerine verilen eğitimin, ebeveynlerin anksiyete düzeyi ve febril konvülsiyona ilişkin bilgi düzeyi üzerindeki etkisini belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Yöntem
Araştırma, Ekim 2024–Ekim 2025 tarihleri arasında bir Eğitim ve Araştırma Hastanesi çocuk acil servisinde yürütülen randomize kontrollü deneysel bir çalışma olarak gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın örneklemini, araştırma kriterlerini karşılayan 66 ebeveyn (deney=33, kontrol=33) oluşturmuştur. Deney grubundaki ebeveynlere, Çocuk Nöroloji Derneği tarafından hazırlanan "Febril Konvülsiyon El Rehberi" aracılığıyla eğitim verilmiştir. Veriler; "Sosyodemografik Bilgi Formu", "Ebeveynler/Bakım Vericiler İçin Febril Konvülsiyon Bilgi Ölçeği" ve "Hastane Anksiyete ve Depresyon Ölçeği (HAD)" ile toplanmıştır. Ölçümler eğitim öncesinde, hemen sonrasında ve bir ay sonra yapılmış; istatistiksel analizlerde ANOVA, Mann–Whitney U ve bağımsız örneklem t-testi kullanılmıştır.

Bulgular
Gruplar başlangıçta benzer sosyodemografik özellikler göstermiştir ($p>0,05$). Eğitim sonrasında deney grubundaki ebeveynlerin bilgi düzeyi anlamlı düzeyde artarken ($p<0,001$), kontrol grubunun bilgi düzeylerinde azalma gözlenmiştir ($p<0,001$). Deney grubunda anksiyete puanlarında anlamlı düzeyde azalma ($p<0,001$) ve depresyon puanlarında ise anlamlı düzeyde düşüş ($p<0,001$) görülmüştür. Buna karşılık, kontrol grubunda hem anksiyete hem de depresyon düzeylerinde artış görülmüştür.

Sonuç
Çocuk acil servislerinde ebeveynlere verilen yapılandırılmış febril konvulsiyon eğitimlerinin, ailelerin hastalık yönetimi konusundaki yeterliliğini güçlendirebileceği ve çocuk bakım kalitesini artırabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Febril konvülsiyon, eğitim, anksiyete, bilgi düzeyi, pediatri hemşireliği

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-137]
Yapay Zeka Teknikleri İle İlk 100 Günlük Bebeklerde Ağrının Değerlendirilmesi

Ayfer Açıkgöz[1], Deniz Yiğit[2], Özer Çelik[3]
[1]Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Eskişehir, Türkiye
[2]Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Kütahya, Türkiye
[3]Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Matematik ve Bilgisayar Bilimleri Anabilim Dalı, Eskişehir, Türkiye

Amaç: Bu araştırma, yapay zeka tekniklerini kullanarak bebeklerde ilk 100 günde ağrıyı değerlendirecek bir uygulama geliştirmek amacıyla yapılmıştır.
Yöntem: Bu çalışma, bir hastanenin Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesinde yatarak tedavi gören 1000 bebek üzerinde gerçekleştirilen bir yapay zeka çalışmasıdır. Veri toplama aracı olarak veri toplama formu ve Yenidoğan Ağrı, Ajitasyon ve Sedasyon Ölçeği kullanılmıştır. $p<0,05$ değeri istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir. Yapay zeka modeli, araştırmacılar tarafından etiketlenen görüntü ve ses kayıtları ile oluşturulmuştur. Etiketlenen görüntü ve ses kayıtları, yapay zeka modelinin eğitimi (%80), doğrulaması (%10) ve testinde (%10) kullanılmıştır. Bu proje, TÜBİTAK 1005 - Ulusal Yeni Fikirler ve Ürünler Araştırma Destek Programı tarafından 221S569 numaralı proje ile desteklenmiştir.
Bulgular: Bebeklerin ortalama gebelik yaşı 38,52 ± 1,07 hafta ve doğum sonrası yaşları 2,90 ± 0,77 gündü. Araştırmacılar tarafından etiketlenen ağrı ölçeği puanları arasında fark bulunmadı ($p>0,05$). Oluşturulan yapay zeka modelinin, bebeklerde ağrı varlığını doğru bir şekilde tahmin etme başarısı %82 olarak belirlenmiştir.
Sonuç: Geliştirilen yapay zeka modeli, Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesindeki bebeklerde ağrının varlığını tahmin etmede başarılı olmuştur. Bu uygulamanın mobil uygulamaya entegre edilmesi, annelerin ve hemşirelerin bebeklerdeki ağrıyı hızlı bir şekilde tespit etmelerini ve gerekli müdahaleyi yapmalarını kolaylaştıracaktır.

Anahtar Kelimeler: Ağrı, bebek, N-PASS, yapay zeka, yenidoğan yoğun bakım ünitesi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-138]

Sünnet uygulanacak çocuklarda sanal gerçeklikle çizgi film izlemenin ve oyun oynamanın anksiyete, korku ve ağrı üzerine etkisi: randomize kontrollü çalışma

Pınar Doğan[1], Eliz Geçtan[2], Hatice Yıldırım Sarı[1], Cemal Bilir[2], Çağatay Yalçın Aydıner[2]
[1]İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, İzmir
[2]İzmir Bakırçay Üniversitesi Çiğli Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İzmir

Amaç: Bu çalışmanın amacı, çizgi film izlemenin ve sanal gerçeklik oyunları oynamanın, sünnet öncesi çocuklarda işlem öncesi kaygı ve korku düzeyleri ile işlem sonrası ağrı düzeyleri üzerindeki etkisini incelemektir.

Yöntem: Araştırma randomize kontrollü olarak Eylül 2024 - Mart 2025 tarihleri arasında Türkiye'nin batısındaki bir üniversite hastanesinin çocuk ürolojikliniğinde yürütülmüştür. Çalışmaya katılan çocuklar Sanal Gerçeklik Çizgi Film Grubu (n=32), Sanal Gerçeklik Oyunu Grubu (n=32) ve Kontrol Grubu (n=32) olmak üzere randomize olarak üç gruba ayrılmıştır. Tüm gruplardaki çocukların sünnet işleminden öncesi ve sonrasında anksiyete, korku ve ağrı düzeyleri ile fizyolojik bulguları değerlendirilmiştir.

Bulgular: Sünnet işleminden öncesinde ve sonrasında çizgi film izleyen ve sanal gerçeklikle oyun oynayan çocukların anksiyete ve korku puanlarının kontrol grubuna göre istatistiksel olarak daha düşük olduğu belirlenmiştir ($p<.05$). Sünnet işlemi sonrasında tüm gruplardaki çocukların ağrı puanları, kalp atım hızı, oksijen satürasyonu arasında fark saptanmamıştır ($p>.05$).

Sonuç: Bu çalışmada, sanal gerçeklik gözlüğü ile oyun oynayan çocukların anksiyete ve korku düzeylerinde daha düşük olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Sanal gerçeklik sağlık bakım ortamlarında çocukların dikkatini işlemden uzaklaştırarak rahatlamalarına yardımcı olabilecek farmakolojik olmayan dijital bir teknolojidir.

Anahtar Kelimeler: ağrı, anksiyete, korku, sanal gerçeklik, sünnet

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-139]

BEBEKLERDE BEZ DERMATİTİNİN BAKIMINDA ARI ÜRÜNLERİNİN LOKAL UYGULAMASININ ETKİNLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ: RANDOMİZE KONTROLLÜ ÇALIŞMA

Bahar Aksoy[1], Ilknur Kahriman[2], Orhan Değer[3], Ali Timuçin Atayoğlu[4]
[1]Akdeniz Üniversitesi, Kumluca Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Antalya
[2]Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Trabzon
[3]Karadeniz Teknik Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Temel Tıp, Tıbbi Biyokimya Bölümü, Trabzon
[4]İstanbul Medipol Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Aile Hekimliği Anabilim Dalı, İstanbul

Amaç: Hafif derecede bez dermatitinin bakımında farmakolojik olmayan yöntemler yaygın olarak kullanılmaktadır. Bez dermatitinin bakımında propolis, bal mumu, kraliçe arı larvası ve bitkisel yağ karışımının etkinliğini değerlendiren çalışmaya rastlanılmamıştır. Bu randomize kontrollü çalışma, propolis, bal mumu, kraliçe arı larvası ve bitkisel yağ içeren bariyer krem 1, çinko oksit içeren bariyer krem 2 ve zeytinyağının bez dermatitinin iyileşmesi üzerindeki etkilerini karşılaştırmayı amaçlamaktadır. Yöntem: Bu araştırma, tek kör, paralel gruplu, ön test-son test tekrarlayan ölçümlü randomize kontrollü deneysel desene sahiptir. Türkiye'nin Akdeniz Bölgesi'nde bir ilin ilçesindeki üç aile sağlığı merkezi ve bir devlet hastanesinin çocuk polikliniğine başvuran, hafif derecede bez dermatiti olan 1-6 aylık toplam 93 bebek ile yürütülmüştür. Bebekler bariyer krem 1 (n=31), bariyer krem 2 (n=31) ve zeytinyağı (n=31) olmak üzere rastgele üç gruba ayrılmıştır. Bu çalışmada bebeklerin tamamına bez dermatitinin önlenmesine yönelik ABCDE modeli doğrultusunda hazırlanan eğitim kitapçığı ve broşür verilmiş; bez dermatiti bakımına yönelik eğitim bebek maketi üzerinde uygulanmış, ayrıca bakım videosu, telefon temelli görüşmeler, hatırlatma mesajları ve ev ziyaretleri gerçekleştirilmiştir. Veriler SPSS 22 ve SAS 9.4 paket programlarında tanımlayıcı istatistikler, ki kare, varyans analizi, Bonferroni düzeltmeli test ve genelleştirilmiş tahmin eşitliği lojistik regresyon modeli ile analiz edilmiştir. Bulgular: Bariyer krem 1 grubunun 1., 2. ve 3. günde bez dermatiti şiddet puan ortalamasının, bariyer krem 2 ve zeytinyağı gruplarına göre daha düşük olduğu saptanmıştır. Bariyer krem 1 grubundaki bebeklerin 2. gün bez dermatiti şiddet puan ortalamasının diğer gruplara göre anlamlı derecede daha düşük olduğu ve gruplar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu belirlenmiştir (p=0.012). Araştırmada zeytinyağı ile karşılaştırıldığında, bariyer krem 1'in 2,54, bariyer krem 2'in ise 1,43 kat daha fazla iyileşmede etkili olduğu tespit edilmiştir (p=0.004). Sonuç: Araştırmada bariyer krem 1 uygulanmasının hafif derece bez dermatitinin iyileşmesinde daha etkili olduğu görülmüştür. ABCDE modeli doğrultusunda yapılan girişimlerin hafif derecede bez dermatitinin bakımında olumlu etkileri olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Apiterapi, bez dermatiti, cilt bakımı, çinko oksit, zeytinyağı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-140]
Baba-Preterm Yenidoğan Bağlanma Modelinin Geliştirilmesi

Uğur Gül[1], Emine Efe[2]
[1]Gümüşhane Üniversitesi
[2]Akdeniz Üniversitesi

Amaç: Araştırmanın amacı, Baba-Preterm Yenidoğan Bağlanma Modeli'nin geliştirilmesidir. **Yöntem:** Model geliştirme süreci iki aşamada gerçekleştirilmiştir. Birinci aşamasında kavramsal çerçeve oluşturulmuştur. İkinci aşamasında ise iç içe geçmiş karma desen araştırması kullanılmıştır. Karma desen araştırmasında ilk önce Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitelerinde preterm bebeği olan babalarla (n= 66) randomize kontrollü bir araştırma yürütülmüştür. Daha sonra girişim grubunda olan babaların deneyimlerini incelemek amacıyla (n=14) fenomolojik çalışma yapılmıştır. Araştırma Akdeniz Üniversitesi Hastanesi ile Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitelerinde ve 08.03.2023-17.07.2024 tarihleri arasında yürütülmüştür. Randomize kontrollü araştırmada babalara toplam iki hafta beş oturum uygulamalı Baba-Preterm Yenidoğan Bağlanma Eğitim Programı uygulanmıştır. Programın ilk iki oturumu pasif uygulamayı (maket bebek üzerinde bez değiştirme, ağız ve göz bakımı, ten-tene temas vb.), diğer üç oturumu aktif aşamadan oluşmakta ve babaların araştırmacı gözetiminde kendi bebeklerine bakım (ten-tene temas, bez değiştirme, kıyafet giydirme vb.) yapmalarını içermiştir. Veriler, Tanıtıcı Bilgi Formu, Doğum Sonu Ebeveyn Davranış, Yenidoğan Stres Ölçeği, Baba-Destek Ölçeği: Yenidoğan Yoğun Bakım Ölçeği ve Anne-Baba Stres Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Karma yöntem araştırma deseninden elde edilen bulgular doğrultusunda modelin son hali verilmiştir. Araştırma uygulanmaya başlamadan önce etik kurul (Karar No: KAEK-192) ve kurum izinleri alınmıştır. **Bulgular:** Baba-preterm yenidoğan bağlanma eğitim programının, doğum sonu babalık davranışlarını geliştirdiği, babaların yenidoğan yoğun bakım ünitesi destek gereksinimlerini azalttığı, stres düzeylerini azalttığı ve yenidoğanların stres düzeylerini azalttığı belirlenmiştir ($p<0.001$). Nitel çalışma bulgularında ise, beş tema (hassas dönemde baba-preterm yenidoğan bağlanması, babanın bebeğine yönelik bilişsel farkındalığı, babanın bebeğine yönelik davranışsal farkındalığı, babanın Baba-Preterm Yenidoğan Bağlanma Programı deneyimlerine yönelik duyguları ve Baba-Preterm Yenidoğan Bağlanma Programı'na yönelik önerileri) belirlenmiştir. **Sonuç:** Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesinde preterm bebeği olan babalara doğum sonu hassas dönemde (ilk iki hafta) Baba-Preterm Yenidoğan Bağlanma Programı uygulanması babaların bebeklerine bağlanmasını artırır. Yenidoğan Yoğun Bakım hemşireleri baba preterm yenidoğan bağlanmasını artırmak için Baba-Preterm Yenidoğan Bağlanma Modeli'ni kullanabilirler.

Anahtar Kelimeler: baba, bağlanma, model, pediatri hemşiresi, yenidoğan yoğun bakım ünitesi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-141]

Prematüre Bebeklerde Orofarengeal Kolostrum Uygulamasının Erken Beslenme Becerileri ve Oral Beslenmeye Geçiş Üzerine Etkisi: Randomize Kontrollü Bir Çalışma

Sümeyra Topal[1], Sinem Yalnızoğlu Çaka[2], Selin Aytemiz[3], Sadık Yurttutan[4], Yasemin Çıkar[3]
[1]Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gülhane Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye
[2]Kocaeli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Kocaeli, Türkiye
[3]Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi, Yenidoğan Yoğun Bakım Hemşiresi, Kahramanmaraş, Türkiye
[4]Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Neonatoloji Bilim Dalı, Kahramanmaraş, Türkiye

Amaç:

Prematüre bebeklerde ipucu temelli beslenmenin gerçekleştirilememesi ve oral beslenme becerilerinin gelişiminde gecikme, uzun vadeli sorunlara yol açabilir. Bu çalışmanın amacı, prematüre bebeklerde orofarengeal kolostrum uygulamasının oral beslenmeye hazır oluş ve tam oral beslenmeye geçiş süresi üzerindeki etkilerini belirlemektir.

Yöntem:

Randomize kontrollü bu araştırma, 26^{0}–33^{6}⁄$_{7}$ gebelik haftaları arasında doğan 60 prematüre bebekle yürütülmüştür. Katılımcılar orofarengeal kolostrum (OK) grubu (n=30) ve kontrol grubu (n=30) olarak ikiye ayrılmıştır. OK grubundaki bebeklere 0.2 mL kolostrum uygulanırken, kontrol grubuna herhangi bir uygulama yapılmamış, her iki gruba da rutin bakım sağlanmıştır. Bebeklerin beslenme becerileri Erken Beslenme Becerileri Değerlendirme Aracı (EFS-Türkçe) ile ölçülmüş ve oral beslenmeye geçiş süreleri yedi gün boyunca değerlendirilmiştir.

Bulgular:

Gruplar demografik ve klinik özellikler açısından benzer bulunmuştur. Müdahale öncesinde gruplar arasında ortalama EFS-Türkçe puanlarında anlamlı fark görülmezken, müdahale sonrasında OK grubunun ortalama puanlarının kontrol grubuna göre anlamlı derecede yüksek olduğu belirlenmiştir ($p<0.001$). Yapılan regresyon analizi sonucunda da grupların zamana göre değişimlerinde gruplar üzerinde zamanın %90.2 düzeyinde açıklayıcılığı olduğu ve gruplar arası etkileşime bakıldığında ise zamana ek olarak oral kolostrum uygulamasının EFS-Türkçe puan ortalaması ölçümleri arasında %20 düzeyinde açıklayıcı olduğu görülmektedir. Ayrıca gruplar uygulama öncesine göre 7. günde kazanılan toplam kilo arasındaki fark açısından karşılaştırıldığında deney grubunun (56,33±44,81) kontrol grubuna (23,00±63,40) göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek miktarda kilo aldığı saptanmıştır ($p=0.022$).

Sonuç:

Bu çalışma ile oral kolostrum uygulamasının prematüre bebeklerin oral motor becerileri üzerinde olumlu katkı sağlayarak, kilo alımını ve erken beslenme becerilerinin gelişmesini destekleyebilecek etkili bir nonfarmakolojik yöntem olabileceği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Prematüre bebek, orofaringeal kolostrum, beslenme becerileri, ipuçlarına dayalı beslenme, hemşirelik bakımı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-142]

Pediatrik Acil Serviste Bebeklerde İdrar Örneği Toplamada Mesane Stimülasyon Tekniğinin Etkinliği: Randomize Kontrollü Çalışma

Nihan Korkmaz[1], Birsen Mutlu[2], Sinem Oral Cebeci[3]
[1]Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Muğla
[2]İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İstanbul
[3]İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, İstanbul

Amaç: Tuvalet eğitimi almamış bebeklerden idrar örneği almak genellikle zor ve zaman alıcıdır ve mevcut yöntemlerin çeşitli sınırlılıkları vardır. Bu çalışma, 1–12 aylık bebeklerde mesane stimülasyon tekniğinin (MST) başarı oranı, işlem süresi, ağrı ve fizyolojik parametreler üzerindeki etkilerini değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Randomize kontrollü deneysel tasarımdaki bu çalışma, çocuk acil servisine başvuran, idrar örneği alınması gereken ve dahil edilme kriterlerine uyan 1–12 aylık 64 bebek ile gerçekleştirildi. Deney grubuna MST uygulandı, kontrol grubuna deney grubu ile aynı pozisyon verildi fakat stimülasyon uygulanmadı. Veriler, yapılandırılmış bir form ve FLACC ağrı ölçeği kullanılarak toplandı. İşlem, 3 dakika içinde idrar elde edilmesi durumunda başarılı olarak kabul edildi. İşlem süresi, idrar örneğinin alınmasına kadar geçen süre olarak tanımlandı. Kalp atış hızı (KAH), oksijen satürasyonu (SpO2) ve FLACC puanları, başlangıçta ve müdahale sırasında 1 ve 3. dakikalarda kaydedildi. Bulgular: Başarı oranı deney grubunda (%53) kontrol grubuna (%25) göre daha yüksekti ($p = 0,021$, %95 CI: 13–38, NNT = 4). Deney grubu (46 saniye) ile kontrol grubu (82,5 saniye) arasındaki işlem süreleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktu ($z = -0,875$, $p=0,382$). Deney grubunda FLACC skorları ($\chi^2 = 47.566$, $p<.001$), kalp atım hızları ($F = 13.857$, $p<0.001$) ve SpO_2 düzeyleri ($\chi^2 = 31.000$, $p<0.001$) zaman içinde anlamlı değişim gösterdi. Kontrol grubunda pozisyonlama sonrasında benzer değişiklikler gözlendi, ancak 1. ve 3. dakika değerleri arasında fark bulunmadı ($p>0.05$). Gruplar arası karşılaştırmalarda ise tüm zaman noktalarında anlamlı bir fark saptanmadı ($p>0.05$). Sonuç: MST, 1-12 aylık bebeklerde 3 dakika içinde idrar toplama başarı oranını etkili bir şekilde artırmakta olup işlem süresi açısından bir avantaj sağlamamaktadır. Prosedür, çoğunlukla pozisyonlama nedeniyle hafif ve tolere edilebilir bir rahatsızlığa neden olmakla birlikte, gözlemlenen fizyolojik değişiklikler klinik olarak önemli değildir. Bu bulgular, mesane stimülasyonunun pediatrik acil bakımına dahil edilmesinin uygulanabilirliğini desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler: Mesane stimülasyonu, bebek, ağrı, fizyolojik parametreler, idrar örneği

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-143]

Kolaylaştırılmış germe pozisyonu ve nazik insan dokunuşu uygulamalarının prematüre yenidoğanların topuk kanı alma işlemi sırasındaki ağrı algısına etkisi

Maksude Yıldırım[1], Elanur Ateş Kara[2], Tuba Koç Özkan[3]
[1]Adıyaman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Adıyaman
[2]Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi, Şanlıurfa
[3]Adıyaman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Ana Bilim Dalı, Adıyaman

Amaç: Bu çalışma, kolaylaştırılmış germe pozisyonu (KGP) ve nazik insan dokunuşu (NID) uygulamalarının prematüre yenidoğanların topuk kanı alma işlemi sırasındaki ağrı, fizyolojik parametreler ve ağlama süresi üzerine etkisini incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırma, Temmuz-Ekim 2023 tarihleri arasında bir eğitim ve araştırma hastanesinin yenidoğan yoğun bakım ünitesinde randomize kontrollü olarak yürütülmüştür. Çalışmaya, 34–37. gebelik haftasında doğmuş, solunum desteğine ihtiyaç duymayan ve sedatif ya da analjezik almayan toplam 98 prematüre yenidoğan dahil edilmiştir. Bebekler rastgele olarak üç gruba ayrılmıştır: NID (n=34), KGP (n=34) ve kontrol (n=30). Müdahale gruplarındaki uygulamalar, topuk kanı alma işlemi boyunca sürdürülmüştür. Veriler "Prematüre Bebek Bilgi Formu" ve "Yenidoğan Bebek Ağrı Ölçeği (NIPS)" ile toplanmıştır. Kalp tepe atım hızı ve oksijen satürasyonu, kalibre edilmiş monitörle işlem öncesi, sırası ve sonrasında ölçülmüştür. Ağlama süresi kronometre ile kaydedilmiştir. Veriler IBM SPSS 25 programı ile analiz edilmiş; ANOVA, MANOVA ve Bonferroni testleri uygulanmıştır.

Bulgular: Gruplar demografik açıdan benzer bulunmuştur ($p>0.05$). İşlem sırasında NID (2.85±1.52) ve KGP (3.00±1.70) gruplarının NIPS ağrı puanları, kontrol grubuna (4.16±1.94) göre anlamlı düzeyde daha düşüktür ($p=0.006$). Kontrol grubundaki bebeklerin kalp atım hızları daha yüksek ($p=0.005$), oksijen satürasyonları ise daha düşüktür ($p=0.014$). Ağlama süresi de kontrol grubunda anlamlı olarak uzundur ($p=0.007$). Etki büyüklükleri orta düzeydedir.

Sonuç: Nazik insan dokunuşu ve kolaylaştırılmış germe pozisyonu, prematüre yenidoğanlarda topuk kanı alma işlemi sırasındaki ağrı, fizyolojik stres ve ağlama süresini azaltmada etkili ve uygulanabilir hemşirelik yaklaşımlarıdır. Bu yöntemlerin invaziv işlemlerde farmakolojik olmayan ağrı yönetimi stratejisi olarak kullanılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Prematüre yenidoğan, ağrı, nazik insan dokunuşu, kolaylaştırılmış germe pozisyonu, topuk kanı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-144]

Yenidoğan Bebeği Olan Anneler İçin Geliştirilen ABÖS-M App'in Kullanımının Bilgi, Beceri ve Öz Yeterlik Düzeylerine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma

Dilara Aydın Tozlu[1], Uğur Gül[2], Emine Efe[3], Bağdagül Akkanat[4], Hakan Ongun[5]
[1]Amasya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Amasya
[2]Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Gümüşhane
[3]Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Antalya
[4]Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Antalya
[5]Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Dahili Tıp Bilimleri Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Antalya

Amaç: Toplum sağlığını desteklemek amacıyla, ebeveynlerin Ani Bebek Ölüm Sendromu (ABÖS) ve güvenli uyku konularında bilgi ve farkındalıklarını artırmak kritik öneme sahiptir. Bu çalışmanın temel amacı, anneler için bireyselleştirilmiş, oyunlaştırılmış mobil uygulamalı ABÖS eğitim programı (ABÖS-M App) geliştirmek ve bu uygulamanın annelerin ABÖS'e yönelik bilgi, beceri ve öz-yeterlik düzeylerine etkisini belirlemektir. **Yöntem:** Çalışma iki aşamada gerçekleştirilmiştir. İlk aşamada ABÖS-M App geliştirilmiştir. İkinci aşama ise, Ocak-Temmuz 2025 tarihleri arasında, yenidoğan bebeği olan 40 anne ile çok merkezli, izlemsel, tek kör, randomize kontrollü tasarımda uygulanmıştır. Müdahale grubundaki anneler bir ay boyunca ABÖS-M App eğitim programını kullanmıştır. Müdahale ve kontrol gruplarından ölçümler 0., 15. günde ve 1. ayda alınmıştır. Veri toplama araçları; Bebek ve Ebeveynlere Yönelik Bilgi Formu, ABÖS Bilgi Düzeyi Öz Değerlendirme Formu (ABÖS-BDF), ABÖS Bakım Becerileri Formu, Genel Öz-yeterlik Ölçeği ve Sistem Kullanılabilirlik Ölçeği'dir. Veriler sayı, yüzde, ortalama, standart sapma ki kare testi ve karışık ölçümler için mixed method ANOVA ile değerlendirilmiştir. **Bulgular:** Çalışmada, müdahale grubunda ABÖS-BDF'de 27 maddenin 12'sinde doğru yanıt yüzdeleri zamanla artış göstermiştir. Ani Bebek Ölüm Sendromu Bakım Becerilerine ilişkin grup ve zaman etkileşiminin istatistiksel olarak anlamlı olduğu saptanmıştır ($F(2,76)=4.04$, $p=.030$, $\eta p^2=0.10$). Analizler, müdahale grubunda başlangıçtan takip dönemine ve orta noktadan takip dönemine doğru anlamlı gelişmeler olduğunu, kontrol grubunda ise değişim olmadığını göstermiştir. Ayrıca, müdahale grubunun öz yeterlilik puanlarında zaman içinde kademeli bir artış gözlenirken ($M_1=57,35$; $M_2=60,60$; $M_3=66,10$), kontrol grubunun puanları görece sabit kalmıştır ($M_1=56,05$; $M_2=56,45$; $M_3=56,95$). **Sonuç:** Araştırma sonuçlarına göre, ABÖS-M App, müdahale grubundaki annelerin ABÖS bakım becerilerinde önemli gelişmeler sağlamış ve kontrol grubuna kıyasla öz yeterlilik düzeylerini daha yüksek tutmuştur. Bu bulgular ışığında, teknoloji temelli bir yaklaşım olarak mobil uygulama destekli eğitimlerin kullanımının yaygınlaştırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ani Bebek Ölüm Sendromu, güvenli uyku, hemşire, mobil uygulama, pediatri

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-145]
ÇOCUK HEMŞİRELERİNİN SARSILMIŞ BEBEK SENDROMUNU BİLME VE BİLDİRME DURUMLARI

Feride Özlem Işık[1], Dilek Yıldız[2]
[1]Sincan Eğitim ve Araştırma Hastanesi
[2]Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Hemşirelik Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

Amaç: Bu çalışma, çocuk hemşirelerinin sarsılmış bebek sendromunu bilme ve bildirme durumlarını değerlendirmek amacıyla gerçekleştirilmiştir.
Gereç-Yöntem: Bu çalışma, Türkiye'de çocuk hemşiresi olarak görev yapan 304 hemşire ile Haziran-Temmuz 2024 tarihlerinde gerçekleştirilen kesitsel/tanımlayıcı bir çalışmadır. Araştırmada sosyodemografik verileri araştıran "Katılımcı Tanıtım Formu" ve çocuk hemşirelerinin bilgi ve bildirme durumlarını araştıran "Çocuk Hemşirelerinin Sarsılmış Bebek Sendromu Bilme ve Bildirme Durumlarını Değerlendirme Anketi" veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Araştırma verileri kartopu yöntemiyle Google Forms aracılığıyla online olarak toplanmıştır. Tanımlayıcı verilerin analizinde sayı, yüzde ve ortalama, bağımsız gruplarda kategorik değişkenlerin oranları arasındaki farklar Ki-Kare testi kullanılmıştır.
Bulgular: Bu çalışmaya, çoğunluğu kadın (%91,8) ve 25-30 yaş aralığında (%47,7) katılımcılar dahil edilmiştir. Katılımcıların %83,9'u lisans mezunu, %18,4'ü eğitime devam etmektedir. Katılımcıların çoğunluğu çocuk acil servisinde (%32,2) görev yapmaktadır. Ankete katılanların %39,8'i sarsılmış bebek sendromunun tanımını bilmektedir. Katılımcıların %94,4'ü bebeği sarsmanın bebeğe zarar vereceğini ve %70,1'i sarsılmış bebek sendromunun ölümle sonuçlanabileceğini bildirmiştir. Çocuk hemşirelerinin eğitim düzeylerine göre sarsılmış bebek sendromu tanımı ve (p=0,047) risk faktörlerini bilme durumları (p=0,006) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Çocuk acil servislerinde ve çocuk yoğun bakım kliniklerinde çalışan hemşireler, çocuk istismar ve ihmal olguları ile daha sık karşılaştıklarını, olgularda adli vaka kayıtlarını daha sık yaptıklarını (p=0,000) bildirmiştir. Çocuk hemşirelerinin %9,5'i kendini sarsılmış bebek sendromunu tanıma konusunda yeterli gördüğünü ve %94,4'ünün sarsılmış bebek sendromu hakkında daha fazla bilgi edinme gereksinimi duyduğunu belirtmiştir.
Sonuç: Bu çalışmada, Türkiye'deki çocuk hemşirelerinin kendini sarsılmış bebek sendromunu tanıma konusunda daha fazla bilgi edinme gereksinimi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Katılımcıların eğitim düzeyi, mesleki deneyim süresi ve çalıştıkları klinik gibi demografik verileri sarsılmış bebek sendromu bilme durumlarını ve istismar/ihmali bildirme durumlarını etkilemektedir.

Anahtar Kelimeler: çocuk hemşiresi, çocuk istismar ve ihmali, sarsılmış bebek sendromu

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-146]

Bebeklik döneminde farklı duyusal müdahalelerin (masaj, anne sesi) ve kanguru bakımının bebek davranışı, annelerin stresi ve uykusu üzerine etkileri: randomize kontrollü çalışma

Mehmet Emin Düken[1], Rahime Kada Düken[2]
[1]Harran Üniversitesi
[2]Şanlıurfa Eyyübiye Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Amaç: Bu çalışma bebeklik döneminde farklı duyusal müdahalelerin (masaj, anne sesi) ve kanguru bakımının bebek davranışı, anne stresi ve anne uykusu üzerine etkileri incelemek amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Çalışma yedi gruplu, randomize kontrollü deneysel tasarımda bir araştırma olarak yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini, anne sesi grubu (32), masaj grubu (32), kanguru bakım uygulaması (32), kontrol grubu (32), masaj/anne sesi grubu (32), kanguru bakım/anne sesi grubu (32) ve kanguru bakım uygulaması/masaj grubu (32) olmak üzere 254 bebekle yürütülmüştür. Araştırmanın her bir grubunda gestasyonel hafta (37-38 ve39-40) ve cinsiyete (kız ve erkek) göre olmak üzere 2*2 =4 bloklu randomizasyon yapılmıştır. Her bir bebekten işlem öncesinde, 30. Günde, 60. Günde ve 90 günde boy, kilo, baş çevreleri ve beslenme miktarları ölçülmüştür. Annelerin işlem öncesinde, 30. Günde, 60. Günde ve 90 günde uyku ve stresleri ölçülmüştür. Araştırma Temmuz 2024- Ağustos 2025 tarihleri arasında yürütülmüştür. Bulgular: Kanguru bakım uygulaması/anne sesinin olduğu grupta yer alan bebeklerin diğer gruplara göre bebeklerin boy, kilo ve beslenme miktarlarında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu belirlenmiştir. Kanguru bakım uygulaması/anne sesinin olduğu grupta yer alan annelerin diğer grupta yer alan annelere göre uyku süreleri arttığı, uyanma sayılarının azalttığı ve algılanan stres puanlarının düştüğü tespit edilmiştir. Araştırmanın ikinci en önemli bulgusu, kanguru bakım uygulaması/masaj grubundan yer alan bebeklerin diğer gruplarda yer alan bebeklere göre boy, kilo ve beslenme miktarlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu ortaya çıkmıştır. Bu grupta yer alan annelerin diğer gruptaki annelere göre uyku sürelerinin daha iyi olduğu, uyanma sayılarının ve algılanan stres puanlarının azaldığı görülmüştür. Sonuç: Yedi gruplu tasarlanan deneysel araştırmada; bebeklere uygulanan kanguru bakım uygulaması/anne sesinin, kanguru bakım uygulaması/masaj grubundan ve masaj/anne sesinin bebeklerin boy, kilo ve beslenme miktarları artırmada önemli bir non farmokolojik yöntemler olduğu ortaya çıkmıştır. Aynı zamanda annelerin stresleri azaltmada ve uyku süreleri artırmada önemli girişimler olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Bebek, anne, beslenme miktarı, stres, uyku

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-147]

Prematüre bebeklerde masajın stres davranışlarına ve tükürük kortizol düzeyine etkisinin incelenmesi

Pınar Doğan[1], Hatice Bal Yılmaz[2], Defne Engür[3], Banu İşbilen Başok[4]
[1]İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir
[2]Ege Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir
[3]İzmir İl Sağlık Müdürlüğü SBÜ İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Yenidoğan Kliniği, İzmir
[4]İzmir İl Sağlık Müdürlüğü SBÜ İTF Dr. Behçet Uz Çocuk Hastalıkları ve Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Tıbbi Biyokimya, İzmir

Amaç: Bu araştırma, prematüre bebeklerde masajın stres davranışları ve tükürük kortizol düzeyine etkisini incelemek amacıyla yapılmıştır.
Yöntem: Araştırma randomize kontrollü deneysel tipte gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini Haziran 2022-Haziran 2023 tarihleri arasında Türkiye'nin batısında yer alan bir üniversite hastanesinin yenidoğan yoğun bakım ünitesinde tedavi ve bakım gören araştırma sınırlılıklarına uyan toplam 40 prematüre bebek oluşturmuştur. Masaj grubuna 20, sarmalama grubuna 20 prematüre bebek alınmıştır. Araştırmanın verileri "Prematüre Bebek Tanıtıcı Bilgi Formu", "Prematüre Bebek Takip Formu", "Yenidoğan Stres Ölçeği (YSÖ)" kullanılarak toplanmıştır. Masaj grubunda yer alan bebeklere araştırmacı tarafından bir gün, bir defa 10 dk süre masaj uygulanmıştır. Sarmalama grubundaki bebekler ise araştırmacı tarafından bir gün, bir defa 10 dk süre ile sarmalanmıştır. Masaj ve sarmalama grubundaki prematüre bebeklerin tükürük örnekleri uygulamaya başlamadan 5 dk önce ve uygulamadan 30 dk sonra alınmıştır.
Bulgular: Masaj ve sarmalama grubunda YSÖ puanı budanmış ortalamalarının istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği bulunmuştur ($p>0,05$). Masaj grubunun ve sarmalama grubunun tükürük kortizol ortancaları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı belirlenmiştir ($p>0,05$). Masaj ve sarmalama grubunun kalp atım hızı ortalamaları, vücut sıcaklığı ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$). Masaj ve sarmalama grubundaki prematüre bebeklerin SpO2 ortancaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık saptanmıştır ($p<0,05$).
Sonuç: Hem masaj hem de sarmalama uygulaması prematüre bebeklerin streslerinin azaltılmasında olumlu bir etkiye sahiptir. Yenidoğan yoğun bakım ünitelerinde tedavi gören prematüre bebeklerin streslerinin azaltılmasında gelişimsel bakım yaklaşımlarından olan masaj ve sarmalama yöntemlerinin yenidoğan hemşireleri tarafından uygulanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Masaj, prematüre bebek, stres, tükürük kortizol

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-148]

Çocuk acil serviste farklı eldiven renkleri kullanılarak oksijen satürasyonu ölçümlerinin karşılaştırılması: farklı renk eldiven kullanımı güvenli bir alternatif mi?

Eliz Geçtan[1], Pınar Doğan[2], Hatice Yıldırım Sarı[2], Hale Çitlenbik[1], Suna Akça Köseoğlu[1]
[1]İzmir Bakırçay Üniversitesi Çiğli Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İzmir
[2]İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, İzmir

Amaç: Bu çalışmanın amacı; çocuk acil serviste nabız oksimetresi ile oksijen satürasyonu ölçümü yapılan çocuk hastaların farklı renk eldivenlerle (şeffaf, beyaz, siyah, mavi) yapılan ölçümlerinin oksijen satürasyonu üzerindeki etkisinin belirlenmesidir.

Yöntem: Araştırma Ağustos 2024-Ağustos 2025 tarihleri arasında Türkiye'nin batısındaki bir üniversite hastanesinin çocuk acil kliniğinde, 3-18 yaş arası 70 çocukla gerçekleştirilmiştir. Ölçümler, aralarında herhangi bir aralık olmadan 5 defa nabız oksimetresi kullanılarak ardışık olarak yapılmıştır. Nabız oksimetresi ile yapılan ölçümler ve arteriyel kan gazı ölçümleri eş zamanlı olarak gerçekleştirilmiştir. İlk ölçümde; hastanın parmağında herhangi bir eldiven kullanmadan, ikinci ölçümde şeffaf eldiven kullanılarak, üçüncü ölçüm ise beyaz eldiven kullanılarak, dördüncü ölçümde siyah eldiven, beşinci ölçümde ise mavi eldiven kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Bulgular: Çocukların arteriyel kan gazı ölçümlerinin ortalama SpO2 değeri 97.17±1.9'dir. Kan gazı ölçümleri ile şeffaf ve farklı renklerdeki eldiven kullanılarak elde edilen SpO2 değerleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<.05$). Eldivensiz parmak ile farklı renklerdeki eldiven kullanılarak elde edilen SpO2 değerleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<.05$). Arteriyel kan gazı ölçümleri ile eldivensiz parmaklardan veya farklı renklerde eldivenlerden elde edilen ortalama SpO2 % değerleri arasında anlamlı bir korelasyon bulunmuştur ($p<.001$). Arteriyel kan gazı ile şeffaf eldivenden elde edilen ortalama SpO2 % değeri arasında ($r=0.903$, $p<.001$) pozitif yönde çok yüksek ilişki, eldivensiz parmaktan elde edilen ortalama SpO2 % değeri arasında ($r=0.865$, $p<.001$) ve beyaz eldivenden elde edilen ortalama SpO2 % değeri arasında ($r=0.814$, $p<.001$) pozitif yönde yüksek düzeyde ilişki bulunmuştur.

Sonuç: Bu çalışmanın sonucunda, arteriyel kan gazı ile eldivensiz olarak ölçülen SpO2 değeri ve eldivensiz ölçüm ile şeffaf eldiven kullanılarak elde edilen SpO2 değerinin daha uyumlu olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: arteriyel kan gazı ölçümü, çapraz enfeksiyon, eldiven, nabız oksimetresi, oksijen satürasyonu

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-149]

İnfantlarda topuk kanı alma işlemi sırasında uygulanan annenin dokunması ve hemşirenin terapötik dokunmasının ağrı düzeyi ve ağlama süresine etkisi: Randomize kontrollü çalışma

Selda Ateş Beşirik[1], Emine Geçkil[2]
[1]Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Bucak Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Burdur, Türkiye.
[2]Necmettin Erbakan Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Konya, Türkiye.

Amaç: Bu çalışma infantlarda topuk delme işlemi sırasında uygulanan annenin dokunması ve hemşirenin terapötik dokunmasının ağrı düzeyine ve ağlama süresine etkisini belirlemek amacıyla yapıldı. Yöntem: Bu çalışma prospektif, randomize kontrollü bir çalışmadır. Çalışmaya 120 infants dahil edildi. İnfantlar anne dokunması (n=40), hemşirenin terapötik dokunması (n=40) ve kontrol (n=40) grupları olmak üzere üç gruba randomize edildi. Kontrol grubundaki yenidoğanların topuk delme işleminde klinik rutin uygulaması olan anne kucağında gerçekleştirildi. Anne dokunması grubundaki yenidoğanlara anne kucağına ilaveten anne dokunması ve hemşirenin terapötik dokunması grubundaki yenidoğanlara ise anne kucağına ilaveten hemşire tarafından terapötik dokunma uygulandı. Veriler Bebek-aile Bilgi Formu, Yenidoğan Bebek Ağrı Ölçeği (NIPS-Neonatal Infant Pain Scale) ve ağlama süresi takip formu kullanılarak toplandı. NIPS işlem öncesi, işlem sırası ve işlem sonrasında bir araştırmacı ve bir bağımsız gözlemci tarafından puanlandı. Veriler ortalama±standart sapma, Pearson Ki-kare, varyans analizi ve etki büyüklüğü ile analiz edildi ve $p<0.05$ anlamlı kabul edildi. Bulgular: Anne ve bebeklerin demografik özellikleri açısından gruplar arasında anlamlı bir fark yoktu ($P>0.05$). Hemşirenin terapötik dokunması grubundaki yenidoğanların ağrı düzeyleri işlem sırası (Araştırmacı: $F=48.992$; $p<.001$, Gözlemci: $F=50.759$; $p<.001$) ve işlem sonrasında (Araştırmacı: $F=47.212$; $p<.001$, Gözlemci: $F=45.675$; $p<.001$) diğer gruplara göre istatistiksel olarak daha düşük bulundu. Ağrı düzeyindeki değişimin etki büyüklüğünün ($\eta 2=0.438$-0465) yüksek olduğu belirlendi. Anne dokunması grubundaki bebeklerin işlem sırası ve sonrası ağrı düzeyi de kontrol grubundan daha düşük bulundu ($p<.001$). Hemşirenin terapötik dokunması grubu yenidoğanların toplam ağlama süresi ($F=112.245$; $p<.001$) ve işlem süresi ($F=4.382$; $p<.05$) diğer gruplara göre daha kısa bulundu. Sonuç: Bu çalışmanın sonuçları hemşirenin terapötik dokunması yönteminin topuk delme işlemi sırasında infantların ağrı düzeyi ve ağlama süresini azaltmada anne kucağı ve anne dokunması yöntemlerine göre daha etkili olduğuna dair kanıt sağladı.

Anahtar Kelimeler: dokunma, terapötik dokunma, ağrı, topuk kanı, infant

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-150]

6-9 Yaş Çocuklarda Periferal İntravenöz Kanül Yerleştirirken Distraksiyon Yöntemi Olarak Çizgi Film İzleme ve Oyun Oynamanın Ağrı ve Ağrı Korkusuna Etkisi: Randomize Deneysel Çalışma

Derya Akdeniz Uysal[1], Özlem Güzel Polat[2], Güzide Üğücü[3], Atiye Karakul[4], Ayşe Zişan Olcay[1], Özlem Tüzün[5], Rana Yiğit[6]
[1]Mersin Üniversitesi Hastanesi, Çocuk Enfeksiyon Servisi, Mersin
[2]Mersin Üniversitesi Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları- 1 Servisi, Mersin
[3]Mersin Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Mersin
[4]Tarsus Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Mersin
[5]Mersin Üniversitesi Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları- 2 Servisi, Mersin
[6]Mersin Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı Emekli Öğretim Üyesi, Mersin

Amaç: Bu çalışmanın amacı, 6-9 yaş arası çocuklarda periferik intravenöz kanül takılması sırasında dikkati başka yöne çekme yöntemi olarak çizgi film izleme ve oyun oynamanın ağrı ve ağrı korkusu üzerine etkilerini karşılaştırmaktır. Yöntem: Paralel grup randomize deneysel tasarıma sahip bu çalışma, 01 Mayıs 2024–07 Temmuz 2024 tarihleri arasında bir üniversite hastanesinin pediatri servisinde yürütülmüştür. 6-9 yaş grubu 68 çocuk blok randomizasyon yöntemi kullanılarak iki farklı gruba atanmıştır (Çizgi film grubu (ÇG); n=34, Oyun oynama grubu (OG); n=34). Veri toplamada Wong-Bakers FACES Ağrı Derecelendirme Ölçeği ve Çocuk Korku Ölçeği kullanılmıştır. ÇG işlemden 3 dakika önce çizgi film izlemeye OG ise online oyun oynamaya başlamış işlem bitiminde sonlandırılmıştır. İşlemden 2 dakika önce, işlem sırasında ve işlemden 2 dakika sonra ağrı ve ağrı korkusu değerlendirilmiştir. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistiklerden ortalama, standart sapma, frekans, min-max. değerleri kullanılmıştır. Tanımlayıcı ve klinik özelliklerinin karşılaştırılmasında kategorik değişkenlerde ki-kare, sürekli değişkenlerde independent sample t-test; çocuk, ebeveyn ve hemşirelerin ağrı ve ağrı korkusu skorları bildirimleri arasındaki ilişkinin belirlenmesinde Pearson korelasyon analizi, ağrı ve ağrı korkusuna ait tekrarlanan ölçümler arasındaki fark için two-way repeated measured ANOVA ile post-hoc Bonferonni analizleri kullanılmıştır. Bulgular: Çocukların ortalama yaşı 7,41±1,71. İşlem sırasında OG'nin ağrı skorunun ÇG'den daha yüksek olduğu (MD=1,46; SE=0,35; p<0,001; %95 CI=0,76-2,15), OG'nin ağrı korkusu skorlarının ise ÇG'den daha yüksek olduğu görülmüştür (MD=0,78; SE=0,32; p=0,018; %95 CI=0,13-1,42). Sonuç: Bu çalışmada çizgi film izleme, çocukların daha az ağrı ve ağrıya bağlı korku yaşamasını sağlamaktadır. Periferik intravenöz kanül takılması planlanan 6-9 yaş arası çocuklarda, dikkati başka yöne çekme tekniklerinden biri olan çizgi film izleme, ağrıyı ve ağrı korkusunu etkili bir şekilde azaltmak için önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Ağrı, ağrı korkusu, çocuklar, periferik intravenöz kanül, dikkati başka yöne çekme

[SS-151]

Annelere Maket ve Kitapçık ile Verilen Yenidoğan Bakımı Eğitimin, Algılanan Anne Ebeveynlik Öz-Yeterliliği ve Özgüveni Üzerine Etkisi

Zeynem Yildirim Balkan, Ilayda Batir, Meltem Güngör, Remziye Aydoğdu;
Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Tekirdağ

Amaç:
Bu randomize kontrollü çalışma, kitapçık tabanlı ve maket destekli yenidoğan bakım eğitiminin, primipar annelerde anne öz yeterliliği ve öz güveni üzerindeki etkilerini karşılaştırmayı amaçlamıştır.
Yöntemler:
Çalışma, Mayıs-Eylül 2024 tarihleri arasında Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Hastanesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniği'nde yürütülmüştür. Dahil edilme kriterlerini karşılayan 44 primipar anne, randomize olarak iki gruba ayrılmıştır (n=22). Grup 1 (kitapçık, n=22) ve Grup 2 (kitapçık + maket, n=22). Veriler, Demografik Bilgi Formu, Pharis Öz Güven Ölçeği (PÖÖ), ve Algılanan Anne Ebeveynlik Öz-Yeterlilik Ölçeği (AAEÖÖ) kullanılarak eğitim öncesi ve sonrası toplanmıştır. Parametrik ve parametrik olmayan testler uygulanmış olup, anlamlılık değeri $p<0,05$ olarak belirlenmiştir.

Sonuçlar:
Gruplar başlangıçta sosyodemografik özellikler açısından homojendi. Her iki müdahale de gruplar içinde annelerin öz güvenini ve öz-yeterliliğini anlamlı şekilde artırmıştır ($p<0,001$). Müdahale sonrası, Grup 2 (kitapçık + model), Grup 1'e kıyasla PÖÖ (63,7±2,7'ye karşı 59,4±4,4; $p<0,001$) ve AAEÖÖ'de (78,6±2,9'a karşı 74,1±6,2; $p=0,004$) daha yüksek puan aldı. Öz yeterlilikteki iyileşme Grup 2'de anlamlı derecede daha fazlaydı (8,27±6,63'e karşı 4,27±3,72; $p=0,019$). Alt boyut analizi, bakım prosedürleri, bebek ipucu tanıma ve durumsal inançlar açısından Grup 2 lehine anlamlı farklılıklar ortaya koydu. Her iki grup da anne öz güveni ve öz yeterlilik düzeylerinde anlamlı iyileşmeler gösterdi.

Sonuç:
Kitapçık ve maket destekli eğitim anne sonuçlarını iyileştirdi, ancak kitapçık ve modelin birleşimi anne öz yeterliliği ve öz güveninde daha büyük iyileşmeler sağladı. Bu bulgular, doğum sonrası eğitim programlarında yazılı materyallerle pratik gösterimlerin kullanılmasının anne ve bebek sağlığını etkileyen, anne özgüveni ve özyeterliliğinde daha etkili olacağı sonucuna varıldı.

Anahtar Kelimeler: yenidoğan bakımı, anne öz yeterliliği, anne öz güveni, hemşirelik bakımı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-152]

Çocukları Yoğun Bakım Ünitesinde Yatan Ebeveynlerin Travma Sonrası Gelişim ve Psikolojik Sağlamlık Durumlarının Belirlenmesi

Emine Aybike Akdemir[1], Hacer Çetin[2]
[1]emine aybike akdemir, sağlık bakanlığı, hemşirelik anabilim dalı, elazığ
[2]Hacer çetin, Mersin Üniversitesi çocuk sağlığı hemşireliği anabilim dalı, mersin

Araştırmamız, çocukları yoğun bakım ünitesinde yatan ebeveynlerin travma sonrası gelişim ve psikolojik sağlamlık durumlarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Örneklemi 262 ebeveyn oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında, Kişisel Bilgi Formu, Travma Sonrası Gelişim Ölçeği ve Kısa Psikolojik Sağlamlılık Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde, uygun istatistiksel yöntemler kullanılmıştır. Araştırma bulguları bilgisayar ortamında değerlendirilmiştir. Örnekleme alınan ebeveynlerin %76,3'ü annelerden oluşmuştur. Bunların %97,2'sinin sosyal güvencesi vardır.%64,1'inin geliri giderine eşittir.%76'sı çekirdek aileden oluşmaktadır. Ebeveynlerin %96,2'si çocukları yoğun bakımda olduğu için korku ve endişe yaşamaktadır. Ebeveynler sıkıntılarını daha çok eşleri ve aileleri ile paylaşmaktadır. Ebeveynlerin%87,8'i günde bir kez çocukları hakkında bilgi almaktadırlar. Ebeveynlerin %66,8'i günlük yaşamda güçlük çektiğini belirtmiştir. Ebeveynler yaşadıkları sıkıntıların çok azını sağlık personeli (%7,6) ile paylaşmaktadırlar. Çocukların %81,3'ü yoğun bakımda bilinci açık olarak izlenmektedir. Yapılan değerlendirmede ebeveynlerin travma sonrası gelişim (TSG) puanı 75,19'dur. Psikolojik sağlamlık (PS) puanı ise 19,81'dir. Bu sonuçlara göre, çocukları yoğun bakımda yatan ebeveynlerin TSG ve PS değerlerinin orta düzeyin üstünde olduğu belirlenmiştir. Bu sonuçlarla ilişkili olarak çocukları yoğun bakımda yatan ebeveynlerin sosyal destekleri konusunda sağlık personelinden yardım almadığı için, ailelerin travma sonrası gelişimlerini arttırabilmek ve psikolojik sağlamlıklarını yükseltebilmek için etkili sağlık personeli desteğinin sağlanması için hemşirelerin girişimlerinde gerekli düzenlemeleri yapmaları önerilmiştir. Çalışmamızda, çocukların yoğun bakım gibi özellikli ve yaşamın tehdit altında olduğu bir ünitede bulunmasının ebeveynler üzerinde yarattığı kriz durumunun yol açtığı travmayı farklı boyut ve yönleriyle etkileyen faktörlerin daha detaylı bir şekilde incelenmesi ve bu incelemeden elde edilen bulguların sahada kullanılması; hemşirelik alanında uygun girişimlerin ve yeni müdahalelerin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Böylece hasta memnuniyetinin artmasıyla kurum bakım kalitesinin gelişmesi ve yapılabilecek diğer çalışmalara özgün rehberlik sağlayacağı beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk yoğun bakım ünitesi, Hemşirelik, psikolojik sağlamlık, Travma sonrası gelişim,

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-153]
Emzirmede sessiz ortaklık ve yenidoğan bebekler

Ezgi Akman[1], Meltem Kürtüncü[2]
[1]Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı,Zonguldak; Kastamonu Eğitim ve Araştırma Hastanesi Çocuk Yoğun Bakım Ünitesi, Kastamonu
[2]Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Zonguldak

Giriş Yenidoğan bebeğin en temel ihtiyacı beslenmedir. DSÖ ve UNICEF, doğumdan sonraki ilk saat içinde emzirmeye başlanmasını, ilk 6 ay yalnızca anne sütü verilmesini ve ek gıdalarla birlikte en az iki yaşına kadar sürdürülmesini önermektedir. Bu süreçte babanın desteği, emzirmenin başarısı ve sürdürülebilirliği açısından kritik bir rol oynamaktadır. Materyal ve Metot Google Akademik, Pubmed, YökTez sayfalarından literatür taraması yapılmıştır. Bulgular Etkin emzirme her yıl 5 yaş altındaki 820.000'den fazla çocuğun hayatını kurtarabilecek kritik bir eylemdir. UNICEF 2021 verilerine göre dünya genelinde emzirmeye erken başlama (ilk I saatten önce) oranı %48, doğumdan sonraki ilk iki gün sadece anne sütü ile besleme oranı %65' dir. Dünya'da ilk altı ay sadece anne sütü ile beslenme oranı %44 iken, bu oran ülkemizde %41'dir. Ayrıca, ülkemizde sıfır-bir aylık bebeklerin %59'u, iki-üç aylık bebeklerin%45'i ve dört-beş aylık bebeklerin %14'ü yalnızca anne sütü ile beslenmektedir. Bu oranların istenilen düzeyde olmamasının en önemli nedeni bilgi ve destek eksikliğidir. Araştırmalar hastane politikaları, sağlık çalışanları, arkadaşlar ve aile üyelerinin emzirmeye başlama ve sürdürme kararını önemli ölçüde etkilediğini göstermektedir. Bakıldığında en önemli destek ise babalardır. CDC verilerine göre, babanın emzirme döneminde destek vermesi durumunda anne sütü verme süresinin ortalama 14.8 ay olduğu, babanın desteklemediği durumlarda ise bu sürenin 9.6 ay olduğu bildirilmiştir. Laktasyon döneminde eş desteği faktörünün anne sütü verme süresini istatistiksel olarak artırdığı, doğumdan sonra babanın sorumluluk almasının ve emzirme sürecine aktif dahil olmasının aile bağlarını kuvvetlendirdiği, postpartum depresyonu önlemeye yardımcı olduğu belirlenmiştir Sonuç Emzirmek yalnızca annenin çözmesi gereken bireysel bir sorumluluk olarak görülmemeli, daha geniş bir halk sağlığı sorunu olarak ele alınmalıdır. Babaların da emzirme eğitim programına katılımlarını sağlamak, babaların emzirmeye katılımını artırmak için daha esnek ve ekonomik açıdan duyarlı babalık izni politikalarının uygulanmasını sağlamak, babalarla emzirme hakkında daha fazla çalışmalar yapmak destekleyici müdahaleler arasında yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Anne sütü, Baba Desteği, Emzirme

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-154]

Ebeveynlerinin Ateş Yönetimi ile Akılcı İlaç Kullanım Tutumları Arasındaki İlişki

Sena Arıç[1], Esra Tural Büyük[2]
[1]Hacettepe Üniversitesi Çocuk Hastanesi, Çocuk Acil Birimi, Ankara
[2]Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı, Samsun

Amaç: Bu araştırma çocuk acil polikliniğine ateş şikayeti ile başvuran ebeveynlerin, ateş yönetimi ile akılcı ilaç kullanımı tutumları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılmıştır. Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı, kesitsel bir çalışma olarak tasarlanan bu araştırma Hacettepe Üniversitesi Çocuk Acil Polikliniği'nde Nisan- Ekim 2024 tarihleri arasında yapılmıştır. Araştırma çalışma kriterlerine uyan 6 ay-5 yaş aralığındaki çocuğa sahip 451 ebeveyn iletamamlanmıştır. Veriler, "Ebeveyn-Çocuk Tanılama Formu", "Ebeveynlerin Ateş Yönetim Ölçeği'' ve "Akılcı İlaç Kullanımına Yönelik Ebeveyn Tutum Ölçeği" ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesi, SPSS 26 istatistik programında tanımlayıcı testler ile t testi, ANOVA testi ve Mann Whitney-U testi, Kruskall Wallis testi analizi kullanılmıştır. Bulgular: Ebeveynlerin %58.1'inin çocuğu ateşlendiğinde havale geçireceğinden korktuğu, tamamının reçetesiz ilaç kullandıkları ve %77.2'sinin ateş düşürücü ilaçları kullandıkları belirlenmiştir. Ebeveynlerin EAYÖ toplam puan ortalaması 11.85±3.74 ve AİKYETÖ toplam puan ortalaması 174.26±18.12 dir. Katılımcıların eğitim seviyesi ile EAYÖ toplam puan ortalaması ve AİKYETÖ toplam puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı negatif yönde, zayıf bir ilişki belirlenmiştir (r:-0.268, p:0.000). Sonuç: Ebeveynlerin çocuklarının ateş yönetimi düzeylerinin yüksek olduğu ve akılcı ilaç kullanımına yönelik tutumlarının olumlu seviyede olduğu belirlenmiştir. Çalışmada ayrıca ebeveynlerin ateşe yönelik korku ve endişe durumları azaldıkça akılcı ilaca yönelik tutumlarının daha olumlu düzeyde arttığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: ateş yönetimi, akılcı ilaç kullanımı, çocuk, ebeveyn, hemşirelik

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-155]

Aile merkezli güçlendirme modeli'nin besin alerjisi olan çocukların yaşam kalitesine ve ebeveyn öz yeterliğine etkisi

Seval Korkmaz[1], Melahat Akgün Kostak[2]
[1]Trakya Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi, Edirne
[2]Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Edirne

Giriş-Amaç: Besin alerjisi olan çocuk ve ebeveynleri yaşadıkları zorluklar nedeniyle eğitim ve desteğe ihtiyaç duyarlar. Bu nedenle bu araştırma, besin alerjisi olan çocuklar ve ebeveynlerine Aile Merkezli Güçlendirme Modeli uygulanarak, modelin besin alerjisi olan çocukların yaşam kalitesine ve ebeveynlerin öz yeterliğine etkisini belirlemek amacı ile yürütüldü. Gereç ve Yöntemler: Eğitim-kontrol gruplarında ön-test ve son-test randomize kontrollü deneysel tasarımda yürütülen araştırma Ağustos 2022- Mayıs 2023 tarihleri arasında Edirne İli Trakya Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi Çocuk Alerji ve İmmünoloji Polikliniği'nde 64 ebeveyn (eğitim=31, kontrol=33) ile yürütüldü (n=64). Veriler "Tanıtıcı Bilgi Formu", "Ebeveynler İçin Besin Alerjisi Öz Yeterlik Ölçeği" ve "Besin Alerjisi Hayat Kalitesi Ölçeği - Ebeveyn Formu" ile toplandı. Eğitim grubundaki ebeveynlere Aile Merkezli Güçlendirme Model'i uygulandı. Eğitim grubuna ilk oturumdan hemen önce ve 4. adımdan 1 ay sonra, kontrol grubuna ise 1 ay ara ile ön test son test veri toplama araçları uygulandı. Bulgular: Eğitim grubundaki ebeveynlerin eğitim sonrası öz yeterlik düzeylerinin (87,53±6,94) eğitim öncesine (76,06±12,14) göre anlamlı olarak daha yüksek olduğu bulundu (p=0,000). Kontrol grubundaki ebeveynlerin ön-test ve son-test öz yeterlik düzeyleri arasında anlamlı fark yoktu (p=0,318). Eğitim grubundaki çocukların, eğitim sonrası yaşam kalitesi düzeyleri (2,31±1,51) eğitim öncesine (2,96±1,56) göre anlamlı olarak yüksek olduğu bulundu (p=0,004). Kontrol grubundaki çocukların ön-test ve son-test yaşam kalitesi düzeyleri arasında anlamlı fark yoktu (p=0,395). Eğitim grubundaki ebeveynlerin eğitim sonrası besin alerjisi öz yeterlik düzeyleri arttıkça, çocuğun Besin Kaygısı, Sosyal ve Diyet Sınırlılıkları yaşam kalitesinin arttığı bulundu.

Sonuç: Eğitim grubundaki ebeveynlerin eğitim sonrası öz yeterlik düzeyleri toplam ve tüm alt boyutlarda arttı. Eğitim grubundaki çocukların eğitim sonrası yaşam kaliteleri toplam ve tüm alt boyutlarda arttı. Aile Merkezli Güçlendirme Modeli' nin besin alerjisi olan çocukların yaşam kalitesini ve ebeveyn öz yeterliğini arttırmada etkili olduğu bulundu. Besin alerjisi olan çocuk ve ebeveynleri ile yapılacak çalışmalarda Aile Merkezli Güçlendirme Modeli' nin kullanılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Aile merkezli güçlendirme modeli, besin alerjisi, çocuk, öz yeterlik, yaşam kalitesi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-156]

Kalp Kateterizasyonu Öncesi Çocuk Hastanın Hazırlığı: Randomize Kontrollü Çalışma

Dilek Zengin[1], Hatice Uzşen[2], Ayçin Ezgi Önel[1], Hatice Bal Yılmaz[1], Ertürk Levent[3]
[1]Ege Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir
[2]Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Samsun
[3]Ege Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Pediatrik Kardiyoloji Bilim Dalı, İzmir

Amaç: Bu araştırma, kalp kateterizasyonu yapılan çocuklarda işlem öncesi hazırlığın anksiyete, korku ve ağrı düzeylerine etkisini değerlendirmek amacıyla randomize kontrollü bir çalışma olarak gerçekleştirilmiştir. Yöntem: Araştırma Ekim 2024- Ekim 2025 tarihleri arasında Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Hastanesi Kardiyoloji Kliniği'nde, çalışmaya katılmaya gönüllü olan, 5-10 yaş aralığında yer alan ve araştırma kriterlerini karşılayan 38 çocuk ile yürütülmüştür. Çocuklar randomizasyon yöntemiyle müdahale (n=17) ve kontrol (n=21) olmak üzere iki gruba ayrılmıştır. Müdahale grubundaki çocuklara, işlem öncesinde kalp kateterizasyonuna yönelik hazırlanmış 4 dakikalık bir bilgilendirici animasyon filmi sanal gerçeklik (VR) gözlüğü aracılığıyla izletilmiştir. Kontrol grubuna ise kliniğin rutin uygulamaları doğrultusunda işlem öncesi hazırlık yapılmıştır. Veri toplama sürecinde çocuklara işlem öncesinde, animasyon filmi izletildikten sonra ve kalp kateterizasyonunda sonra olmak üzere Birey Tanılama Formu, Çocuk Anksiyete Skalası-Durumluluk (ÇAS-D), Çocuk Korku Ölçeği (ÇKÖ) ve yaşam bulguları değerlendirme formu (nabız, solunum sayısı ve oksijen satürasyonu) uygulamıştır. Ayrıca kalp kateterizasyonunda sonra olmak üzere Wong-Baker Yüzler Ağrı Ölçeği de uygulanmıştır. Bulgular: Çalışmada kalp kateterizasyonu olacak çocuklarda sanal gerçeklik gözlüğü ile izletilen animasyon filminin; anksiyete, korku, ağrı düzeyi ve fizyolojik parametreler üzerindeki etkisi değerlendirilmiştir. Müdahale ve kontrol grubu arasında demografik özellikler açısından anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$). Müdahale grubunda animasyon filmi sonrası çocukların ÇKÖ ve ÇAS-D puanlarında anlamlı düşüş gözlenmiştir ($p<0.05$), işlem sonrası korku ve anksiyete düzeyleri kontrol grubuna göre anlamlı düzeyde daha düşüktür ($p<0.05$). Ayrıca işlem sonrası Wong-Baker Yüzler Ağrı Ölçeği puanları da müdahale grubunda anlamlı olarak daha düşüktür ($p=0.001$). Fizyolojik ölçümler değerlendirildiğinde; müdahale grubunda solunum sayısında işlem öncesine kıyasla anlamlı bir azalma gözlenmiştir ($p<0.05$). Her iki grupta da oksijen satürasyonu ve nabız değerleri arasında gruplar arası anlamlı fark bulunmamıştır ($p>0.05$). Sonuç: Bu bulgular, sanal gerçeklik destekli eğitici içeriklerin invaziv işlemler öncesinde çocukların kaygı, korku ve ağrılarını azaltmada etkili bir araç olabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Ağrı, Anjiyo, Anksiyete, Korku, Sanal gerçeklik

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-157]

Bakımın görsel yüzü: öğrenci resimlerinin pediatri servisinde hasta deneyimine etkisi; ön test–son test yarı deneysel tasarım

Bahriye Kaplan, Berna Köroğlu, Elif Naz Dinçaslan, Yakup Tarkan, Yağmur Başak Karaevren
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Semra ve Vefa Küçük Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü

Amaç: Bu araştırma, hemşirelik bölümü öğrencileri tarafından hasta çocuk servisinin duvarlarına çizilen ve boyanan görsellerin, hastanede tedavi gören çocuklar üzerindeki etkilerini belirlemek amacıyla planlanmıştır. Gereç-Yöntem: Ön test – son test yarı deneysel türde gerçekleştirilen bu araştırma Nevşehir Devlet Hastanesi çocuk kliniklerinde yatarak tedavi gören, araştırmaya dahil edilme kriterlerine uyan ve araştırmaya katılmayı kabul eden 4-10 yaş grubu 78 çocuk ile yürütülmüştür. Veriler Tanıtıcı Özellikler ve Gözlem formu ile Çocuk Anksiyete Skalası-Durumluluk (ÇAS-D) kullanılarak toplanmıştır. Çocuk kliniğinin bir tane olması sebebiyle çocuk servisine hiçbir müdahale yapmadan önce ön-test uygulaması gerçekleştirilmiştir. Ön test veriler toplandıktan sonra belirlenen resimler araştırmacılar tarafından duvarlara çizilerek boyanmıştır. Çocuk servisi duvarları çocuklara hitap edecek görsellerle boyandıktan sonra son-test uygulanarak araştırma tamamlanmıştır. Sonuçlar %95 güven aralığında değerlendirilmiş ve anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular:
Araştırmada çocukların yaş ortalamasının 6,0±2,038, %62,8'inin cinsiyetinin erkek olduğu, %70,5'inin okula gittiği, % 85,9'unun akut bir hastalık/durum ile hastaneye yatışının yapıldığı, %52,6'sının daha önce hiç hastanede yatmadığı ve %97,4'ünün daha önce hastanede ağrılı bir girişime maruz kaldığı belirlenmiştir. Çocukların %82,1'i hastanede bir süre kalacağını öğrendiğinde kendini "kötü hissettiğini", %60,3'ü iğnenin hastanede en sevmediği şey olduğunu ve %83.3'ü hastane ortamının çocuklara uygun hale getirilmesi halinde hastanenin daha eğlenceli bir yer olabileceğini belirtmiştir. Müdahale öncesi çocukların anksiyete skalası durumluluk puanları yüksek iken müdahale sonrası puanlarının düşük olduğu ve aralarındaki farkın istatiksel olarak önemli olduğu saptanmıştır ($p<0.05$). Hastane ortamının çocukların ilgisini çekecek biçimde görsel olarak düzenlenmesinin çocukların durumluluk anksiyetelerini azalttığı belirlenmiştir.

Sonuç:
Mevcut çalışma bulgularından hareketle görsel uyaranlarla zenginleştirilmiş fiziksel çevrenin çocuk hasta servislerinde kullanılması, sağlık hizmeti sunumunu destekleyici bir unsur olarak değerlendirilebilir. Bu tür düzenlemelerin, çocukların gözünde, hastane ortamlarının daha güvenli ve daha az kaygı verici bir hâle gelmesine katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: bakım, hemşirelik, korku, kaygı, hastane ortamı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-158]

Prematüre bebeği olan annelere verilen bireyselleştirilmiş gelişimsel bakım eğitiminin annelerin özyeterlik ve maternal bağlanma düzeyine etkisi: Randomize kontrollü çalışma

Emel Avçin[1], Şeyda Can[2]
[1]Adıyaman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Anabilim Dalı, Adıyaman
[2]Yalova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Anabilim Dalı, Yalova

Amaç: Bu araştırma, prematüre bebeği olan annelere verilen bireyselleştirilmiş gelişimsel bakım eğitiminin annelerin özyeterlik ve maternal bağlanma düzeyine etkisini belirlemek amacıyla paralel grupta ön test-son test randomize kontrollü deneysel tasarımda yapılmıştır. Yöntem: Araştırmanın örneklemini bir devlet hastanesinin Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesinde prematüre bebeği bulunan ve araştırma kriterlerini karşılayan 54 anne oluşturmuştur. Katılımcılar randomizasyon yöntemiyle müdahale (n=27) ve kontrol (n=27) gruplarına atanmıştır. Müdahale grubundaki annelere 4 aşamadan oluşan "Bireyselleştirilmiş Gelişimsel Bakım Eğitimi" verilmiştir. Eğitim içeriğinde anne sütü ve emzirme, bebek bakımı, prematüre bebeklerin davranışsal ipuçları, stres belirtileri, uygun dokunma ve pozisyonlama yöntemleri, çevresel düzenleme konuları yer almıştır. Kontrol grubuna klinikteki rutin bakım uygulanmış ve çalışma sonunda annelere ihtiyaç duydukları bilgiler anlatılmıştır. Veriler, anne-bebek bilgi formu, prematüre bakım bilgi düzeyi formu, Algılanan Annelik Özyeterlik Ölçeği ve Maternal Bağlanma Ölçeği kullanılarak, eğitimin öncesinde ve sonrasında toplanmıştır. Bulgular: Araştırmaya katılan annelerin yaş ortalaması 28,32±4,15'tir. Bebeklerin %35,2'si (n=19) kız, %64,8'i (n=35) erkektir. Müdahale ve kontrol gruplarının ön test Maternal Bağlanma Ölçeği puan ortalamaları benzer bulunurken, son testte müdahale grubunun puanı (94,85±,818) kontrol grubuna (91,07±,829) göre anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur ($p<0,001$). Annelik Özyeterlik ön test puanları arasında fark yokken, son testte müdahale grubundaki annelerin özyeterlik puanları (64,22±1,121), kontrol grubuna (51,04±1,018) göre istatistiksel olarak anlamlı biçimde yüksek bulunmuştur ($p<0,001$). Ayrıca, müdahale grubundaki annelerin prematüre bebek bakım bilgi düzeyi puanlarının eğitim sonrası anlamlı şekilde arttığı belirlenmiştir. Sonuç: Bu araştırma, bireyselleştirilmiş gelişimsel bakım eğitiminin prematüre bebeği olan annelerin özyeterlik ve maternal bağlanma düzeylerini artırdığını, prematüre bakım bilgilerini geliştirdiğini göstermiştir. Bu sonuç, eğitimin annelerin annelik rollerine uyumunu ve bebeğiyle etkileşimini güçlendirdiğini göstermektedir. Yenidoğan yoğun bakım ünitelerinde hemşirelerin bu eğitimi sistematik biçimde uygulaması ve rutin bakıma entegre etmesi, aile merkezli bakımın güçlenmesine katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Anne özyeterliği, gelişimsel bakım, hemşirelik, maternal bağlanma, prematüre

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-159]

İlkokul Öğrencilerine Eğitici ve Akran Eğitim Yöntemleri ile Verilen "Kazasız Okul Hayatım" Eğitiminin Etkinliğinin Değerlendirilmesi

Mehmet Can Sezişli[1], Evrim Kızıler[2]
[1]Etlik Şehir Hastanesi, Çocuk Yoğun Bakım Ünitesi
[2]Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı

Bu araştırma, ilkokul 4. sınıf öğrencilerine eğitici eğitimi ve akran eğitimi yöntemleri kullanılarak verilen "Kazasız Okul Hayatım" eğitim programının etkinliğinin değerlendirilmesi amacıyla, iki müdahale gruplu ön test- son test düzeninde ve yarı deneysel desende yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini Eylül-Kasım 2023 tarihleri arasında rastgele tabakalama örnekleme yöntemi ile seçilen iki farklı ilkokulda öğrenim gören 305 öğrenci oluşturmuştur. Okullardan biri eğitici eğitimi grubunu, diğeri akran eğitimi grubunu oluşturmuştur. Araştırmanın verileri Çocuk Bilgi ve Kaza Öykü Formu, Okul Kazalarında Güvenlik Önlemlerine Yönelik Bilgi ve Davranış Ölçekleri ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde sayı, yüzde, ortalama, medyan, Kruskal Wallis-H, Mann-Whitney U, Pearson-χ2, Wilcoxon (Z), Spearman korelasyon testleri kullanılmıştır. Öğrencilerin yaklaşık yarısının daha önce okul kazası geçirdiği, okul kazalarının en sık okul bahçesinde, teneffüste ve arkadaşının dikkatsizliğinden kaynaklandığı saptanmıştır. Öğrencilere verilen "Kazasız Okul Hayatım" eğitimi sonrasında her iki grupta da ölçeklerden alınan son test puan ortalamalarında ön test puan ortalamalarına göre istatistiksel açıdan anlamlı bir artış saptanmıştır ($p<0.05$). Bu sonuç, eğitici eğitimi ve akran eğitimi yöntemleriyle verilen "Kazasız Okul Hayatım" eğitim programının etkinliğini göstermektedir. Bu sonuçlar doğrultusunda "Kazasız Okul Hayatım" eğitim programının genişletilmesi ve akran eğitimi yönteminin çocuklara uygulanacak farklı eğitim çalışmalarında da kullanılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Akran, çocuk, eğitim, hemşire, kaza

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI

PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ

"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"

5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-161]

Çocuklarda Uygulanan Yüksek Akımlı Nazal Kanül Oksijen Tedavisinin Çocuğun Konfor, Ağrı ve Yaşam Bulguları Üzerine Etkisi

Elif Beyza Zeybek[1], Esra Ardahan Akgül[2]
[1]Buca Seyfi Demirsoy Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi, İzmir
[2]İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, İzmir

Giriş: Solunum desteği sağlamak amacıyla kritik hastalarda kullanılan bir yöntem olan yüksek akımlı nazal kanül oksijen tedavisi, basit ve etkin solunum desteği sağlamaya yardımcı olması amacıyla preterm bebeklerden erişkinlere kadar geniş bir popülasyonda kullanılmaktadır Bu yöntem ile soğuk ve kuru hava ile tetiklenen enflamatuar ve bronkokonstriktör reaksiyonlar önlenebilmektedir. Ayrıca, hava yolu iletimi kompliansını arttırarak mukus oluşumun azalmasına katkı sağlamakta ve atelektazinin giderilmesine yardımcı olmaktadır. Amaç: Bu çalışmanın amacı, çocuklarda uygulanan yüksek akımlı nazal kanül oksijen tedavisi parametrelerinin çocuğun konfor, ağrı ve yaşam bulguları üzerine etkisinin incelenmesidir Yöntem: Prospektif gözlemsel çalışmadır. Yüksek akımlı nazal kanül oksijen tedavisiaracılığıyla gönderilen havanın ısı farkı, Fİ02 değeri ve akış hızının çocuğun ağrı, konfor ve yaşamsal bulgularına etkisi Tanıtıcı Bilgi Formu, Konfor Davranış Ölçeği, FLACC Ağrı Ölçeği, Yaşamsal Parametre Olgu Rapor Formu ile incelenmiştir. Bulgular: Tüm olgularda yüksek akımlı nazal kanül oksijen tedavisi semptom gerilemesiyle sonlandırılmış, komplikasyon ya da tedavi başarısızlığı görülmemiştir. FiO_2 ile sistolik ve diyastolik kan basıncı arasında pozitif, SpO_2 ve solunum sayısı arasında negatif yönlü ilişkiler saptanmıştır. Akış hızı arttıkça ağrı azalmış, konfor puanı artmıştır. Ayrıca akış hızı ile kan basıncı arasında pozitif, nabız ve solunum arasında negatif ilişki bulunmuştur. Vücut sıcaklığı ile ağrı puanları arasında negatif, konfor, nabız ve kan basıncı arasında pozitif, SpO_2 arasında ise negatif yönlü ilişkiler tespit edilmiştir.

Sonuç:
Yüksek akımlı nazal kanül oksijen tedavisi sırasında akış hızının artırılması; ağrının azalması, konforun artması ve hemodinamik stabilitenin desteklenmesi açısından olumlu etki göstermiştir. FiO_2 ve vücut sıcaklığı artışının SpO_2 üzerinde olumsuz etkisi dikkat çekicidir. Bulgular, uygulamada bireyselleştirilmiş akış ve oksijen titrasyonunun önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: ağrı, konfor, YANKOT, pediatri hemşireliği, çocuk

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-162]

Ebeveynlere Yönelik Hazırlanan Anjiyografi Bilgilendirme Kitapçığının Ebeveynlerin Kaygı Düzeylerine Etkisinin İncelenmesi

Tuba Büşra Altın[1], Gülçin Özalp Gerçeker[2], Engin Gerçeker[3], Timur Meşe[4]
[1]Yalova Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı
[2]Dokuz Eylül Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı
[3]İzmir Şehir Hastanesi
[4]Sağlık Bilimleri Üniversitesi İzmir Dr. Behçet Uz Çocuk Hastalıkları ve Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Amaç: Araştırma, 0–18 yaş çocukların ebeveynlerine yönelik hazırlanan anjiyografi bilgilendirme eğitiminin ebeveynlerin kaygı ve stres düzeylerine etkisini değerlendirmek amacıyla ön test son test kontrol gruplu yarı deneysel çalışma olarak planlanmıştır.
Yöntem: Dr. Behçet Uz Çocuk Hastalıkları ve Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi ile Bursa Uludağ Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi Kalp Damar Cerrahisi servislerinde çok merkezli yürütülmüş, girişim (n=61) ve kontrol (n=61) gruplarında toplam 122 çocuk hastanın ebeveyni çalışmaya dahil edilmiştir. Veriler; "Sosyo Demografik Veri Toplama Formu", "Durumluluk ve Sürekli Kaygı Ölçeği" ve "Anne Baba Stres Ölçeği-Kısa Formu (ABSÖ-KF)" ile toplanmıştır. Deney grubuna uygulanan ebeveynlere yönelik hazırlanan anjiyografi bilgilendirme kitapçığı; çocuğun işlem öncesi hazırlığı ve kardiyak kateterizasyon işlemi sırasında müdahale, kardiyak kateterizasyon uygulanan çocuğun işlem sonrası yönetimi, taburculuk planı ve olası komplikasyonları içermektedir. Kontrol grubuna ise yapılandırılmış bir eğitim verilmemiş olup, herhangi bir eğitim materyali kullanılmadan hekimi tarafından sözel bilgilendirme yapılmıştır. Araştırmanın bağımlı değişkeni ebeveynlerin kaygı puanları, bağımsız değişkeni ise ebeveynlere eğitim verilme durumudur.
Bulgular: Durumluluk Kaygı Ölçeği son test puan ortalamaları arasında anlamlı fark saptanmışken ($p<0.05$), Sürekli Kaygı Ölçeği son test puan ortalamaları arasında anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0.05$). ABSÖ-KF sonuçlarına göre, gruplar arasında hem ön test hem de son test puan ortalamaları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiş olup, stres düzeylerinin azaldığı saptanmıştır.
Sonuç: Ebeveynlere verilen anjiyografi bilgilendirme eğitiminin, pediatrik kalp hastalarının ebeveynlerinde kaygı ve stres düzeylerini azaltmada etkili olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: pediatrik kardiyoloji, eğitim, pediatri hemşireliği

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-163]

Kanguru Bakımının Yenidoğanların Sirkadiyen Ritm, Büyüme ve Fizyolojik Parametreleri ile Anne Sütü Kortizol ve Melatonin Düzeylerine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma

Fatma Ertürk[1], Sibel Küçükoğlu[2]
[1]Konya Şehir Hastanesi, Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi, Konya, Türkiye
[2]Selçuk Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Konya, Türkiye

Çalışma, yenidoğan yoğun bakım ünitesinde düzenli kanguru bakımı alan prematüre bebeklerin sirkadiyen ritim, büyüme ve fizyolojik parametreleri ile anne sütü kortizol ve melatonin düzeylerine etkisini belirlemek amacı ile yapılmıştır. Paralel grupta, tek kör, ön test- son test, randomize kontrollü deneysel tasarımda olan bu çalışma, Konya Şehir Hastanesi yenidoğan yoğun bakım ünitesinde yürütüldü. Araştırma, Eylül 2024- Eylül 2025 tarihleri arasında yapıldı. Araştırma verileri 56 prematüre bebekten toplandı. Bebekler girişim (n=18) ve kontrol (n=18) gruplarına randomize olarak atandı. Veri toplama aracı olarak "Bebek Tanıtıcı Bilgi Formu", "Yenidoğan Fizyolojik Parametre ve Büyüme Takip Çizelgesi" ve "BIS Takip Çizelgesi" kullanıldı. Girişim grubundaki prematüre bebeklere kanguru bakımı düzenli olarak üç gün boyunca gündüz (10.00) ve akşam (22.00) saatlerinde 60 dakika sürede verildi. Kontrol grubu klinik rutin doğrultusunda bakım aldı. Prematüre bebeklerin uyku uyanıklık döngüsüne ait verileri Bispektral Indeks cihazı ile gündüz ve gece üç gün boyunca takip edildi. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, Independent Sample t Test, Ki Kare (Pearson kikare/Fisher exact test) Testi, Karışık Desen ANOVA analizi, etki büyüklüklerinin değerlendirilmesinde eta kare kullanıldı. Anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak kabul edildi. Araştırmanın etik kurul ve kurum izni alındı, protokol kaydı (Clinical Trial No: NCT06589349) yapıldı. Araştırmada, girişim ve kontrol grubundaki bebeklerin gündüz ve gece tüm günlerde BIS ortalamaları ($F=36,972$ $p<0,001$ $\eta2=0,406$), kalp tepe atımı ($F=17,167$ $p<0,001$ $\eta2=0,241$), solunum sayısı ($F=23,950$ $p<0,001$ $\eta2=0,307$), oksijen satürasyonu ($F=5,513$ $p<0,001$ $\eta2=0,093$) ve vücut ısısı ($F=6,676$ $p<0,001$ $\eta2=0,110$) üzerine düzenli kanguru bakımının etkisinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu belirlendi. Gruplara göre bebeklerin vücut ağırlığı ($F=0,621$ $p=0,539$ $\eta2=0,011$) ile annelerin anne sütü kortizol ($F=0,005$ $p=0,942$ $\eta2=0,000$) ve melatonin ($F=0,052$ $p=0,821$ $\eta2=0,001$) değerlerinin değişmediği saptandı. Araştırma sonuçları, düzenli olarak uygulanan kanguru bakımının prematüre bebeklerde uyku-uyanıklık döngüsünü düzenleyerek sirkadiyen ritim gelişimini desteklediğini ortaya koymuştur. Ayrıca girişimin, fizyolojik stabilitenin sağlanmasına katkı sağladığı belirlenmiştir. Annelerin süt kortizol ve melatonin düzeylerinin kanguru bakımı ile anlamlı bir değişim göstermediği saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Anne Sütü, Fizyolojik Parametre, Kanguru Bakımı, Prematüre, Sirkadiyen Ritim

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-164]

Periferal İntravenöz Kanül Çıkarılırken Yapıştırıcı Çıkarıcı Sprey Kullanımının ve Top Sıkmanın 6-9 Yaş Grubu Çocuklarda Ağrı ve Ağrı Korkusuna Etkisi: Randomize Deneysel Bir Çalışma

Özlem Güzel Polat[1], Güzide Üğücü[2], Derya Akdeniz Uysal[3], Nardane Bolat[4], Özlem Tüzün[5], Duygu Sönmez Düzkaya[6], Ayda Çelebioğlu[2]
[1]Mersin Üniversitesi Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları- 1 Servisi, Mersin
[2]Mersin Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Mersin
[3]Mersin Üniversitesi Hastanesi, Çocuk Enfeksiyon Servisi, Mersin
[4]Mersin Üniversitesi Hastanesi, Hemşirelik Hizmetleri Koordinatörlüğü, Mersin
[5]Mersin Üniversitesi Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları- 2 Servisi, Mersin
[6]Tarsus Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Mersin

Amaç: Çalışma 6-9 yaş çocuklarda periferal intravenöz kanül çıkarma işlemi sırasında alkol içermeyen silikon bazlı yapıştırıcı çıkarıcı sprey ve top sıkmanın ağrı ve ağrı korkusuna etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Randomize kontrollü paralel gruplu tek merkezli çalışma Mayıs- Temmuz 2024 tarihleri arasında bir üniversite hastanesinin çocuk servisinde yatan 6-9 yaş grubundaki 90 çocuk (Rutin Bakım Grubu= RBG; n=30, Adhesive Remover Sprey Grubu ARSG; n=30, Top Sıkma + Adhesive Remover Sprey Grubu = TS+ ARSG; n=30) ile yapıldı. Veri toplama aracı olarak "Wong-Bakers Ağrı Skalası" ve "Çocuk Korku Ölçeği" kullanıldı. Periferal intravenöz kanül ve tespit materyalinin çıkarma işlemi için gruplara sırasıyla rutin bakım (RBG), alkol içermeyen silikon bazlı aeresol sprey (ARSG) ve bu sprey ile stres topu (TS+ARSG) uygulandı. İşlemden 2 dk önce, işlem sırasında ve işlemden 2 dk sonra çocukların ağrı ve ağrı korkusu değerlendirildi. Bulgular: Çocukların yaş ortalaması 8.28±1.70. RBG'nin ağrı puanları BS+ARSG (MD=1.67; SE=0.29; p<0.001; %95 CI=1.07-2.26) ve ARSG'den (MD=0.88; SE=0.29; p=0.005; %95 CI=0.27-1.46) yüksek, TS+ARSG'nin ağrı korkusu puanlarının ise RBG'den (MD=0.64; SE=0.20; p=0.002; %95 CI=0.24-1.05) düşük olduğu belirlenmiştir. Sonuç: Periferal intravenöz kanül ve tespit materyali çıkarma sırasında alkol içermeyen silikon bazlı yapıştırıcı çıkarıcı sprey ile birlikte top sıkma kullanımı işlem süresinin kısaltılmasında ve çocukların ağrı ve ağrı korkusunun azaltılmasında etkili olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ağrı, ağrı korkusu, çocuk, distraksiyon, hemşire

[SS-165]

Kinezyo Bant Uygulamasının Annelerde Sırt Ağrısı, Emzirme Başarısı Ve Emzirme Öz Yeterlilik Düzeyine Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma

Hilal Kurt Sezer[1], Sibel Küçükoğlu[2], Merve Arı[3], Merve Aşkın Ceran[4], Bayram Sönmez Ünüvar[5]
[1]Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Zübeyde Hanım Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD., Niğde
[2]Selçuk Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD., Konya
[3]KTO Karatay Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Tıbbi Görüntüleme Teknikleri Programı, Konya
[4]KTO Karatay Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Diyaliz Programı, Konya
[5]KTO Karatay Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon, Konya

Amaç: Emzirme döneminde sırt ağrısı emzirmeyi kesintiye uğratabilecek bir faktördür. Kinezyo bant ağrı yönetiminde kullanılabilen farmakolojik olmayan bir yöntemdir. Bu çalışmada emziren annelerde sırt ağrısına yönelik uygulanan kinezyo bantın sırt ağrısı, emzirme başarısı ve emzirme öz yeterliliğine etkisi incelenmiştir. Yöntem: Tek kör, paralel gruplu randomize kontrollü bu çalışma Ocak- Temmuz 2025 tarihleri arasında bir aile sağlığı merkezinde takipli annelerle yürütülmüştür. Araştırmanın dahil edilme kriterlerini karşılayan 60 anne deney ve kontrol gruplarına rastgele ayrılmıştır. Veri toplamada Tanıtıcı Bilgi Formu, Visual Analog Skala, Postpartum Emzirme Öz Yeterlilik Ölçeği ve LATCH Emzirme Tanılama Ölçeği kullanılmıştır. İstatistiksel analizde anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak kabul edilmiştir. Bulgular: Deney ve kontrol gruplarında yer alan anneler demografik özellikleri açısından homojen dağılım göstermiştir ($p>0,05$). Kinezyo bant uygulanan deney grubundaki annelerde ağrı düzeyinin zamanla anlamlı şekilde azaldığı, emzirme öz başarısı ve emzirme öz yeterliliğinin zamanla anlamlı şekilde yükseldiği bulunmuştur ($p< 0,001$). Sonuç: Kinezyo bantlama doğum sonrası emzirme döneminde sırt ağrısı yönetiminde, emzirme öz başarısını ve emzirme öz yeterliliğini iyileştirmede etkili bir yöntem olarak bulunmuştur. Sağlık profesyonelleri emziren annelerde ağrı yönetimi ile emzirmenin sürekliliğine yardım etmede nonfarmakolojik bir destek yöntemi olarak kinezyo bant uygulamasını değerlendirmelidir.

Anahtar Kelimeler: Ağrı Yönetimi, Emzirme, Pediatri Hemşireliği

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-166]

Karaciğer nakli olan çocuklarda pansuman değişimi sırasında oluşan ağrı, anksiyete, korku ve fizyolojik parametreler üzerine sanal gerçeklik gözlüğü uygulamasının etkisi

Semiha Dertli[1], Emine Erdem[2], Tevfik Tolga Şahin[3]
[1]Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi,
[2]Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,
[3]İnönü Üniversitesi, Karaciğer Nakil Enstitüsü,

Amaç: Bu araştırma, karaciğer nakli olan 4-10 yaş arasındaki çocuklarda pansuman sırasında oluşan ağrı, anksiyete, korku ve fizyolojik parametreler üzerine sanal gerçeklik gözlüğü (SGG) uygulamasının etkisini belirlemek amacı ile tek grupta ön test-son test desende yarı deneysel olarak yapılmıştır. **Yöntem:** Araştırma, bir üniversite hastanesinin organ nakli çocuk servisinde 01.11.2021-20.01.2023 tarihleri arasında karaciğer nakli olan 12 çocuk ile yapılmıştır. Etik kurul, kurum, çocuk ve ebeveyn izni alınan bu araştırmada veriler, Çocuk ve Ailelerine İlişkin Tanıtıcı Özellikler Formu, Fizyolojik Parametreler Gözlem Formu, Revize Yüz İfadeleri Ağrı Ölçeği (R-YİAÖ), Çocuk Anksiyete Skalası-Durumluluk Ölçeği (ÇAS-D) ve Çocuk Korku Ölçeği (ÇKÖ) ile toplanmıştır. Araştırmada nakil sonrası yoğun bakımdan servise alınan çocuklara serviste yapılan ilk pansuman sırasında SGG ile animasyon filmi izletilmiştir. Pansuman öncesi ve sonrasında çocuklardan pansuman sırasında yaşayacağını öngördüğü/yaşadığı ağrı, anksiyete ve korkuyu değerlendirmeleri istenmiş ve çocukların kalp atım hızı, solunum sayısı, O2 satürasyonu, sistolik ve diastolistik kan basıncı değerleri ölçülmüştür. Veriler; tanımlayıcı istatistikler, Shapiro Wilk, Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi, Paired-t testi, Pearson ve Spearman korelasyon testleri ile değerlendirilmiştir. Post-power analizinde çalışmanın gücü 0.99 olarak bulunmuştur. **Bulgular:** Araştırmaya katılan çocukların yaş ortalaması ve pansuman süresi sırasıyla 6.62±2.63 yıl ve 5.23±1.14 dakikadır. Araştırmada çocukların işlem sonrası R-YİAÖ ($p<0.001$), ÇAS-D ($p<0.001$) ve ÇKÖ ($p= 0.004$) puan ortalamalarının önemli ölçüde azaldığı belirlenmiştir. Çocukların işlem sonrası kalp atım hızı ($p= 0.204$), solunum sayısı ($p= 0.463$), sistolik kan basıncı ($p= 0.072$) ve O2 satürasyon ($p= 0.593$) değerlerinin pansuman öncesine göre düşük olduğu belirlenmiştir. **Sonuç:** Bu sonuçlara göre; SGG ile animasyon filmi izletilmesinin karaciğer nakli olan çocuklarda pansuman sırasında hissedilen ağrı, anksiyete ve korkuyu azalttığı, fizyolojik parametreleri olumlu yönde etkilediği belirlenmiştir. Sağlık profesyonellerinin karaciğer nakli olan çocuklarda pansuman sırasında ağrı, anksiyete ve korkuyu azaltmak amacıyla SGG kullanmaları önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Ağrı, Anksiyete, Karaciğer Nakli Olan Çocuk, Pansuman Değişimi, Sanal Gerçeklik

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-167]

Çocuklarda IM Enjeksiyon Ağrısı, Duygusal Tepkiler ve Fizyolojik Parametreler Üzerine İki Farklı Deri Stimilasyonunun Karşılaştırılması: Helfer Skin Tap Tekniği ve ShotBlocker®

Semiha Dertli[1], Seher Çevik Aktura[2], Kudret Kaçan[3]
[1]Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi
[2]İnönü Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi
[3]Fırat Üniversitesi Hastanesi

Amaç: Araştırma 7-12 yas grubu çocuklarda IM ilaç uygulanması sırasında ağrı, duygusal göstergeler ve fizyolojik paramatreler üzerine Helfer Skin Tap tekniği ve ShotBlocker® uygulamasının etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır. **Yöntem:** Etik kurul, kurum izni ve bilgilendirilmiş gönüllü onamı alınan bu araştırma, Ekim - Aralık 2024 tarihleri arasında, Türkiye'nin doğusunda bulunan bir üniversite hastanesinin çocuk acil kliniğinde, randomize kontrollü deneysel desende yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini çocuk acil kliniğinde, Vastus Lateralis'ten IM ilaç uygulaması (Ondansetron-Hidroklorür Dihidrat) yapılan 7-12 yaş aralığındaki 135 çocuk oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında Çocuklara İlişkin Tanıtıcı Özellikler Formu, Fizyolojik Parametreler Gözlem Formu, Revize Yüz İfadeleri Ağrı Ölçeği (R-YİAÖ) ve Çocukların Duygusal Göstergeleri Ölçeği (ÇDGÖ) kullanılmıştır. Araştırmada deney gruplarından birine IM enjeksiyonu sırasında Helfer Skin Tap tekniği, diğerine ShotBlocker® uygulanmış, kontrol grubuna ise standart bakım verilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde yüzde, ortalama ve standart sapma, Ki Kare, Anova ve bağımlı gruplarda t testi kullanılmıştır. **Bulgular:** Araştırmada R-YİAÖ ($p<0.001$), ÇDGÖ ($p<0.001$) ve ÇDGÖ alt boyutlarının "yüz ifadeleri, çıkardığı sesler, aktivite, etkileşim ve iş birliği" tamamının ($p<0.001$) son test ölçümünde gruplar arasında anlamlı fark olduğu ve bu farkın ShotBlocker® uygulanan gruptan kaynaklandığı görülmüştür. IM enjeksiyon uygulaması sonrası çocukların nabız düzeyinde ShotBlocker® uygulanan gruptan kaynaklanan anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0.05$). **Sonuç:** Araştırma sonuçları, IM enjeksiyon sırasında ShotBlocker® uygulanan çocukların daha düşük ağrı düzeyi ve olumlu duygusal göstergelerle birlikte, diğer gruplara kıyasla daha yüksek nabız düzeyine sahip olduğunu ortaya koymuştur. Bu da ShotBlocker® yönteminin 7-12 yaş çocuklarda IM enjeksiyon sırasında tercih edilebileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Ağrı, çocuk, Helfer skin tap, IM enjeksiyon, ShotBlocker®

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-168]

Obez Çocuklara Verilen Sağlıklı Beslenme Ve Yoga Programının Beslenme Davranışı, Fiziksel Aktivite Ve Antropometrik Ölçümler Üzerine Etkisi

Dilara Şahin[1], Öznur Başdaş[2]
[1]Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Karaman / Türkiye
[2]Erciyes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Kayseri / Türkiye

Bu araştırma, obez çocuklara verilen sağlıklı beslenme ve yoga programının beslenme davranışı, fiziksel aktivite ve antropometrik ölçümler üzerine etkisini incelemek amacıyla; tanımlayıcı kesitsel ve ön test-son test desende randomize kontrollü deneysel çalışma olmak üzere iki aşamada yapılmıştır. Araştırma, Kasım 2023-2024 tarihinde Karaman il merkezindeki ortaokullarda eğitim gören çocuklarla yapılmıştır. Birinci aşamasında veriler 5-6. sınıfta eğitim gören 1281 çocuktan Adölesan Tanılama Formu ile toplanmıştır. Bu doğrultuda araştırmanın ikinci aşamasına dahil edilecek olan obez çocuklar belirlenmiştir. Araştırmanın ikinci aşamasına müdahale (n=15) ve kontrol grubu (n=18) olmak üzere 33 çocuk dahil edilmiştir. Müdahale grubundaki çocuk ve ailelerine sağlıklı beslenme eğitimi 3 oturum şeklinde yapılmıştır. Verilen eğitimin 2. oturumundan sonra, çocuklar için planlanan Sağlıklı Beslenme Programı kapsamındaki beslenme günlüklerinin (2 haftaiçi ve 1 haftasonu) nasıl tutulacağı çocuk ve ailelerine öğretilmiştir. Günlükler Sağlıklı Beslenme Programı ile çocuktan 2 haftada bir olmak üzere, toplamda 6 defa teslim alınmıştır. İlk teslim alınan çocukların beslenme günlüklerindeki problemlerden yola çıkılarak, Beslenme ve Diyetetik alanındaki uzman ile iş birliği içerisinde 12 adet Temel Sağlıklı Beslenme Davranış Hedefleri belirlenmiş; bu hedefler doğrultusunda uzman ile iş birliğiyle araştırmacı tarafından 2 haftada bir her çocuğa özgü bireysel danışmanlık verilmiştir. Daha sonra Yoga Programı müdahale grubundaki çocuklara 12 hafta boyunca, haftada 2 seans olmak üzere araştırmacı tarafından uygulanmıştır. Veriler Antropometrik Ölçümler ve Çocuk İzlem Formu, Aile Beslenme ve Fiziksel Aktivite Tarama Ölçeği (ABFA) ile toplanmıştır. Araştırmanın birinci aşamasında, çocukların %18,9'u obez bulunmuştur. Müdahale grubunun sağlıklı beslenme ve yoga programı sonrası son test vücut ağırlığı, BKİ, yağ kütlesi, vücut yağı, bel çevresi, boyun çevresi, bel çevresi/boy uzunluğu oranı ölçüm değerlerinin azaldığı; BMH değerlerinin ise arttığı belirlenmiştir ($p<0,05$). Müdahale grubundaki obez çocukların son test ABFA toplam puanının ön teste göre arttığı ve kontrol grubuna göre daha yüksek olduğu bulunmuştur ($p<0,001$). Bu sonuca göre sağlıklı beslenme ve yoga programı uygulamalarının okullarda yaygınlaştırılması ve müfredata dahil edilmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Antropometri, Beslenme Davranışı, Çocuk, Obezite, Yoga

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-169]

Pediatrik İlaç Doz Hesaplama Öğretiminde Jigsaw Tekniği ile Geleneksel Anlatım Tekniğinin Etkinliğinin Karşılaştırılması

Özge Arslaner Dursun[1], Berna Eren Fidancı[2]
[1]Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Ankara
[2]Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gülhane Hemşirelik Fakültesi, Ankara

Amaç:
Bu araştırma, hemşirelik öğrencilerine pediatrik ilaç doz hesaplamaları öğretiminde kullanılan Jigsaw tekniği ile geleneksel öğretim tekniğinin etkinliğini karşılaştırmak amacıyla yapılmıştır.
Yöntem:
Araştırma, ön test–son test, randomize kontrollü, yarı deneysel tasarımda Şubat–Mayıs 2022 tarihleri arasında yürütülmüştür. Bir hemşirelik fakültesinde Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği rotasyonunda bulunan 64 dördüncü sınıf öğrencisi çalışmaya dahil edilmiştir. Öğrenciler basit rastgele yöntemle Jigsaw grubu (n=32) ve geleneksel öğretim grubu (n=32) olarak ikiye ayrılmıştır. Veriler Tanıtıcı Özellikler Formu, Akademik Özyeterlik Ölçeği, Algılanan Öğrenme Ölçeği, Öğretim Materyaline İlişkin Motivasyon Ölçeği, Akademik Güdülenme Ölçeği, Jigsaw Görüş Ölçeği ve araştırmacı tarafından geliştirilen 16 soruluk Pediatrik İlaç Doz Hesaplama Ön Test–Son Test Formu ile toplanmıştır. Veriler tanımlayıcı istatistikler, bağımlı ve bağımsız örneklem t-testleri ile analiz edilmiştir ($p<0,05$).
Bulgular:
Jigsaw grubunda algılanan öğrenme ($t=6,880$; $p<0,05$), öğretim materyaline ilişkin motivasyon ($t=18,393$; $p<0,05$) ve akademik güdülenme ($t=9,599$; $p<0,05$) puanları anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur. Ayrıca bu grupta son test başarı puanı anlamlı biçimde artmış ($t=-5,390$; $p<0,05$), hata oranı azalmış ve öğrenilen bilgilerin kalıcılığının desteklendiği görülmüştür.
Sonuç:
Jigsaw tekniği, hemşirelik öğrencilerinin pediatrik ilaç doz hesaplamalarına yönelik öğrenme, motivasyon ve akademik başarılarını artırmada etkilidir. Bu yöntem, öğrencilerin klinik karar verme becerilerini geliştirerek ilaç güvenliğini desteklemektedir.
Pediatrik hemşirelik eğitiminde aktif ve işbirlikli öğrenme tekniklerinin kullanılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, İlaç Dozu, Jigsaw, Öğretim, Hemşirelik Öğrencisi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-170]

İnfantil Kolikli Bebeklere Uygulanan Reikinin Bebeğin Kolik Semptomları ve Ağlama Süresi ile Annenin Yorgunluk Düzeyi ve Yaşam Kalitesi Üzerine Etkisi: Çift Kör Randomize Kontrollü Deneysel Çalışma

Duygu Demir[1], Şadiye Özcan[2], Taner Adıgüzel[3], Bahriye Semizoğlu Atasoy[4]
[1]Yalova Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Yalova
[2]Yalova Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Yalova
[3]Yalova Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Yalova
[4]Yalova Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Yalova

Amaç: Araştırma, infantil kolikli bebeklere uygulanan reikinin bebeğin kolik semptomları ve ağlama süresi ile annenin yorgunluk düzeyi ve yaşam kalitesi üzerine etkisini belirlemek amacıyla gerçekleştirildi. Yöntem: Araştırma, çift kör, randomize kontrollü deneysel olarak gerçekleştirildi. Araştırma reiki ve kontrol grubu olmak üzere 2 grup olacak şekilde yapıldı. Araştırma evrenini; bir üniversite hastanesinin çocuk sağlığı ve hastalıkları polikliniklerinde Temmuz 2024-Temmuz 2025 tarihleri arasında yatarak tedavi olan 3 hafta-6 ay arasında infantil kolik tanısını almış çocuklar, örneklemini ise örneklem seçim kriterlerine uyan, infantil kolik tanılı 44 çocuk (Reiki grubu:22, kontrol grubu:22) oluşturdu. Araştırma verileri; Anne ve Bebek Tanıtıcı Bilgi Formu, İnfantil Kolik Ölçeği, Ağlama Süresi Kayıt Formu, Yorgunluk İçin Görsel Benzerlik Skalası Ölçeği (anne için) ve Dünya Sağlık Örgütü Yaşam Kalitesi Değerlendirme Anketi kullanılarak toplandı. Reiki grubuna gün aşırı toplam iki kez olacak şekilde 20-30 dakika süresince Reiki uygulandı. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 25.0 paket programı kullanıldı. Bulgular: Araştırmanın istatistiksel analizi devam etmektedir.
Sonuç: Araştırmanın istatistiksel analizi devam ettiği için sonuç yazılamamaktadır.

Anahtar Kelimeler: İnfantil kolik, maternal yorgunluk, Reiki dokunma terapisi, yaşam kalitesi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-171]

İntratekal Kemoterapi Uygulanan Kanserli Çocuklarda Sanal Gerçeklik Gözlüğünün Anksiyete, Korku ve Fizyolojik Parametreler Üzerine Etkisi

Eda Kalaycı[1], Emine Erdem[2], Kazım Bağcı[2], Alper Özcan[1], Veysel Gök[1]
[1]Erciyes Üniversitesi Kan-Ka Çocuk Kemik İliği Nakli Merkezi Çocuk Onkoloji ve Hematoloji Kliniği, Kayseri
[2]Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Kayseri

Amaç: Bu deneysel çalışma, 4-10 yaş grubu kanserli çocuklarda sanal gerçeklik gözlüğünün anksiyete, korku ve fizyolojik parametreler üzerine etkisi belirlemek amacı ile yapılmıştır. Yöntem: Bu çalışmada etik kurul onayı, kurum izni ve gönüllü olur alınmıştır. Çalışma, Temmuz-Eylül 2025 tarihleri arasında bir üniversite hastanesinin Çocuk Onkoloji-Hematoloji Kliniği'nde izlenen 4-10 yaş arası intratekal kemoterapi uygulanan (deney (SGG) grubu=15, kontrol grubu=15) çocuklar ile tamamlanmıştır. Veriler; Tanıtıcı Özellikler Formu, Fizyolojik Parametreler Gözlem Formu, Çocuk Anksiyete Skalası-Durumluluk Ölçeği (ÇAS-D) ve Çocuk Korku Ölçeği (ÇKÖ) ile toplanmıştır. Veriler; tanımlayıcı istatistikler, Shapiro-Wilk normallik testi, Student t testi, One Way ANOVA, Paired-samples t ve Spearman korelasyon testleri ile değerlendirilmiştir. Post-power analizde çalışmanın gücü 0.99 bulunmuştur. Bulgular: Çalışmada, deney ve kontrol grupları yaş, cinsiyet, tanı, aile tipi ve intratekal kemoterapik ajan değişkenleri yönünden benzerdi ($p>0.05$). Deney grubunun işlem sonrası ÇKÖ ($p<0.001$) ve ÇSA-D ($p<0.001$) puan ortalamalarının önemli ölçüde azaldığı belirlenmiştir. Çocukların işlem sonrası kalp atım hızı ($p<0.05$ $p= 0.03$), sistolik kan basıncı ($p=0.02$) ve SPO2 ($p>0.05$ $p= 0.06$) değerlerinin işlem öncesine göre düşük olduğu saptanmıştır. Sonuç: Bu çalışmanın sonuçlarına göre; SGG uygulamasının çocukların durumluk anksiyete ve korku seviyelerini azalttığı belirlenmiştir. Ayrıca SGG uygulamasının çocukların işlem öncesi ve işlem sonrası fizyolojik parametreleri üzerinde olumlu etkisi olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: anksiyete, intratekal kemoterapi, kanserli çocuk, korku, sanal gerçeklik gözlüğü

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-172]

Süt Çocuğunda Aşı Uygulaması Sırasında Oluşan Ağrıyı Azaltmada Anne Kucağı Ve Emzirmenin Etkisi: Randomize Kontrollü Bir Çalışma

Emel Avçin[1], Şeyda Can[2]
[1]Adıyaman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Anabilim Dalı, Adıyaman
[2]Yalova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Anabilim Dalı, Yalova

Amaç: Bu çalışma, 1–6 aylık bebeklerde aşılama sırasında ağrının azaltılmasında anne tarafından tutma ve emzirme yöntemlerinin farmakolojik olmayan yaklaşımlar olarak etkinliğini belirlemeyi amaçlamaktadır. Araştırma tek kör, randomize kontrollü bir müdahale çalışmasıdır. Yöntem: Çalışmaya iki aile sağlığı merkezine aşı için başvuran 1–6 ay arası 90 sağlıklı bebek dâhil edilmiştir. Araştırma, emzirme, anne kucağı ve kontrol olmak üzere üç gruplu randomize kontrollü bir tasarıma sahiptir (her grupta n=30). Bebeklerin ağrıya tepkileri davranışsal (FLACC [Yüz, Bacak, Aktivite, Ağlama, Teselli Edilebilirlik] puanları, ağlama süresi) ve fizyolojik (kalp atım hızı, SpO_2) göstergelerle değerlendirilerek çok boyutlu bir ağrı değerlendirmesi yapılmıştır. Çalışma ClinicalTrials.gov'da kayıtlıdır (NCT06886412). Bulgular: Aşılama tüm bebeklerde fizyolojik stres oluşturmuş, aşı sonrası kalp atım hızları artmış ve SpO_2 değerleri azalmıştır ($p<0.001$). Gruplar arası karşılaştırmada, aşı sonrası kalp atım hızları müdahale gruplarında kontrol grubuna göre anlamlı düzeyde daha düşük ($p=0.004$), SpO_2 değerleri ise daha yüksek bulunmuştur ($p=0.015$). Aşılama sırasında ($p<0.001$) ve aşılamadan 2 dakika sonra ($p<0.001$) FLACC puanları müdahale gruplarında kontrol grubuna kıyasla anlamlı olarak daha düşüktür. Aşılama sırasında ve sonrasında ağlama süresi kontrol grubunda müdahale gruplarına göre anlamlı şekilde daha uzun bulunmuştur ($p<0.001$). Sonuç: Aşılama sırasında anne kucağında tutma ve emzirme, 1–6 aylık bebeklerde ağrıyı ve fizyolojik stres tepkilerini azaltmada etkili farmakolojik olmayan yöntemlerdir. Bu bulgular, aşılama sırasında bebeklerin ağrı yönetiminde anne temelli girişimlerin rutin olarak uygulanmasını güçlü biçimde desteklemektedir. Bu tür farmakolojik olmayan yöntemler basit, maliyet etkin olup anne-bebek bağını güçlendirir ve aşılama sürecini hem bebek hem de aile için daha olumlu bir deneyime dönüştürür.

Anahtar Kelimeler: Anne Kucağı, Aşılama, Bebek, Emzirme, Non-Farmakolojik Yöntemler

[SS-173]

Engelli Çocukların Ebeveynleri İçin Yaşam Geçişi Ölçeğinin Türkçe Versiyonunun Geçerlik ve Güvenirliği: Metodolojik Bir Çalışma

Kamile Akça[1], Soner Berşe[2]
[1]Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Gaziantep, Türkiye.
[2]Gaziantep Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Gaziantep, Türkiye.

Amaç: Bu araştırma, engelli çocukların ebeveynleri için Yaşam Geçişi Ölçeği'nin Türkçeye uyarlanması, geçerlik ve güvenirliğinin değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırma metodolojik tipte olup, Temmuz 2022-Nisan 2023 tarihleri arasında engelli çocukların aileleriyle yürütülmüştür. Erzurum il merkezinde bulunan iki özel eğitim ve rehabilitasyon merkezinde çocuğu eğitim alan ve çalışmaya katılmaya gönüllü olan toplam 154 kişi araştırmaya dahil edilmiştir. Veriler "Tanıtıcı Bilgi Formu" ve "Engelli Çocukların Ebeveynleri için Yaşam Geçişi Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. Bu ölçek, otizm spektrum bozukluğu olan çocukların ebeveynlerinin yaşam geçişi sürecini incelemek amacıyla 2014 yılında Lee ve arkadaşları tarafından geliştirilmiştir. Daha sonra Hong ve arkadaşları, 2020 yılında birçok engel türüne sahip çocukların ebeveynlerinde geçerlik ve güvenirliğini test etmiştir. Ölçek dörtlü likert tipinde olup, dört alt boyuttan ve 24 maddeden oluşmaktadır. Orijinal ölçeğin Cronbach Alpha katsayısı 0,83 olarak bulunmuştur. Veriler, SPSS 25 ve AMOS 21 versiyonlu paket programlar ile analiz edilmiştir. Araştırmanın yapılabilmesi için etik kurul onayı (Karar No: 2022/49) ve kurum izni (Belge Sayı No: 99957001/2022-14) alınmıştır. Araştırmaya katılan ebeveynlerden aydınlatılmış onam alınmıştır. Geçerlilik ve güvenirlik analizlerinin yapılabilmesi için orijinal ölçeğin yazarından e-posta yoluyla izin alınmıştır. Ölçek uyarlama süreci başlangıcında içerik geçerliliğini sağlamak amacıyla, İngilizce-Türkçe çeviri iki uzman; Türkçe-İngilizce geri çeviri ise farklı iki uzman tarafından yapılmıştır. Ölçeğin psikometrik özelliklerini değerlendirmek amacıyla açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizlerinden faydalanılmıştır. Ayrıca iç tutarlılığı değerlendirmek amacıyla Cronbach alfa, madde-toplam korelasyon analizleri kullanılmıştır.
Bulgular: Ölçeğin faktör yükleri 0,619 ile 0,830 arasında değişmekte olup açıklanan varyans %65,491 olarak bulunmuştur. Ölçeğin Cronbach alfa değeri 0,935 olup, tüm maddelerin madde-toplam test korelasyon değerleri 0,369 ile 0,728 arasında değişmektedir.
Sonuç: Bu çalışmanın bulguları "Yaşam Geçişi Ölçeği"nin, Türkçe versiyonunun engelli çocuk sahibi ebeveynlerin yaşam geçişi süreçlerini değerlendirme açısından geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Ebeveyn, Engelli Çocuk, Güvenilirlik ve Geçerlilik, Psikometri, Yaşam

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-174]

Ebeveyn Pandemi Kaygısının 3-6 Yaş Çocuklarının Durumluk Kaygı Düzeyi Üzerindeki Yordayıcı Rolü

Şenay Aras Doğan, Cansu Nurbaki, Zennure Yüksel, Fatih Yüksel
Yozgat Bozok Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Yozgat

Amaç: Bu çalışmanın amacı ebeveyn pandemi kaygısının 3-6 yaş çocuklarının durumluk kaygı düzeyi üzerindeki yordayıcı rolünü belirlemektir.
Yöntem: Araştırmanın örneklemini 2022 yılı Mart-Mayıs ayları arasında Türkiye'nin iç Anadolu bölgesinde bir ilin anaokullarına devam eden 3-6 yaş çocukların 187 ebeveyni oluşturmuştur. Örneklem seçiminde kolayda örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Demografik veri formu, Okul Öncesi Çocuklar İçin Kaygı Ölçeği ve Pandemi Kaygısı Ölçeği kullanılmıştır. Etik kurul ve kurum izinleri alınmış, ebeveynlerden yazılı ve sözlü onam sağlanmıştır. Veriler SPSS (ver:27) programında Pearson korelasyon ve basit doğrusal regresyon analizi kullanılarak değerlendirilmiştir.
Bulgular: Annelerin yaş ortalaması 33.78±7.49, babaların 37.34±7.79'dur. Çocuk sayısı ortalaması 1.97±0.81'dir. Annelerin %58.3'ü ve babaların %54.5'i lise ve altı eğitim düzeyindedir. Ebeveyn pandemi kaygısı (69.27±19.5) ile çocukların durumluk kaygısı (88.71±15.85) arasında orta düzeyde negatif yönde anlamlı ilişki saptanmıştır (r=-.470; p<.001). Ebeveynlerin pandemi kaygısının alt boyutları (bulaşma kaygısı, somatik tepkiler, psikososyal etkiler, işlevsiz inançlar) ile çocukların kaygı alt boyutları (sosyal kaygı, genellenmiş kaygı, ayrılık kaygısı, belirgin korkular) arasında istatistiksel olarak anlamlı ve negatif yönde ilişkiler bulunmuştur (p<.001). İstatistiksel olarak en anlamlı ilişkiler çocuk durumluk kaygı ile ebeveyn pandemi kaygısı (r=-0.470) ve somatik tepkiler (r=-0.440) arasında, sosyal kaygı ile somatik tepkiler (r=-0.44) ve ebeveyn pandemi kaygısı (r=-0.42) arasında bulunmuştur. Regresyon analizi sonucunda ebeveyn pandemi kaygısının çocukların durumluk kaygısını anlamlı düzeyde yordadığı görülmüştür (R^2=0.221; F=52.502; p<.001).
Sonuç: Araştırma bulguları ebeveynlerin pandemi kaygısı arttıkça 3-6 yaş arası çocukların durumluk kaygılarının anlamlı düzeyde azaldığını ortaya koymuştur. Bu bulgunun beklenen yönün tersinde oluşu dikkat çekicidir. Ebeveyn pandemi kaygısının çocukların durumluk kaygı düzeyini %22 oranında yordadığı belirlenmiştir. Bu durumun altında yatan aile içi etkileşim örüntülerinin, ebeveyn kaygı yönetim stratejilerinin karma yöntemlerle derinlemesine incelenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Pandemi kaygısı, durumluk kaygı, COVID-19, çocuk

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-175]

Tıbbi Teknolojiye Bağımlı Kardeşi Olan Çocukların Deneyimi: Nitel Çalışma

Durdu Fatma Uğur[1], Duygu Sönmez Düzkaya[2]
[1]Mersin Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Mersin, Türkiye
[2]Tarsus Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Hemşirelik Anabilim Dalı, Mersin Türkiye

Giriş-Amaç: Araştırma, tıbbi teknolojiye bağımlı kardeşi olan çocukların deneyimlerinin nitel analiz yöntemiyle incelenmesi amacıyla yapılmıştır.
Yöntem: Araştırma Mart 2024-Kasım 2024 tarihleri arasında Mersin Şehir Hastanesinin palyatif servisinden taburcu olan tıbbi teknolojiye bağımlı çocukların kardeşleriyle yapılmıştır. Araştırma kapsamına 15 kardeş dahil edilmiştir. Kardeşlerle görüşme yaşadıkları ev ortamında yüzyüze ses kaydı alınarak gerçekleştirilmiştir. Görüşme sırasında yapılan konuşma kayıt altına alınmış olup, görüşme sonrasında alınan kayıtların deşifresi yapılmıştır. Deşifre sonrası araştırmanın verileri MAXQDA 22 analiz programı kullanılarak kodlama, temaların oluşturulması, kod ve alt kodların ilişkisi analiz edilmiştir. Çalışma kapsamına alınan çocukların görüşmelerinden elde edilen veriler doğrultusunda "duygusal etki", "fiziksel etki", "aile ilişkisi", "sosyal ilişkide zorluk", "sosyal destek", "karşılaşılan acil durum" ve "gelecek ile ilişkili düşünce" olmak üzere yedi tema, 49 kod elde edilmiştir. Elde edilen bulgularla kardeşlerin deneyimleri incelenmiştir.
Bulgular: Yapılan bu çalışma sonucunda duygusal olarak kardeşlerin en sık 'üzüntü, kaygı ve endişe' yaşadıkları belirlenmiştir. Kardeşlerin günlük rutinlerinde değişiklik olduğu, bakım yüklerinin arttığı, fiziksel olarak konforda bozulmalar, yorgunluk ve uykusuzluk görülmüştür. Kardeşlerin sosyal ilişkilerinde bozulmalar kardeşi gizleme, dışarı çıkamama, kardeşi yalnız bırakamama görülmüştür. Kardeşler genellikle acil durumlarla karşılaşmışlar ve ilk karşılaştıkları zaman korktuklarını ifade etmişlerdir. Kardeşler gelecek ile ilgili hasta kardeşin iyileşeceğini, belirsizlik ve kaybetme korkusu hissettiklerini bildirmişlerdir.
Sonuç: Yapılan bu çalışma sonucunda tıbbi teknolojiye bağlı kardeşi olan çocukların duygusal, sosyal ve fiziksel olarak zorluk yaşadıkları belirlenmiştir. Bu doğrultuda aile merkezli bakım ilkelerine göre kardeşleri de içeren hemşirelik girişimlerinin uygulanması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Tıbbi teknoloji, kardeş, çocuk, deneyim

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-176]

Yenidoğan yoğun bakım ünitesinde yatan prematüre bebeklerin annelerinde maternal bağlanma ve aile merkezli bakım ilişkisi

Rabia Manav[1], Emine Geçkil[2]
[1]Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Afyonkarahisar, Türkiye
[2]Necmettin Erbakan Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Konya, Türkiye

Amaç: Bu çalışmanın amacı yenidoğan yoğun bakım ünitesinde (YYBÜ) yatan prematüre bebeklerin annelerinde maternal bağlanma ve aile merkezli bakım düzeylerinin belirlenmesi, bu iki değişken arasındaki ilişkinin ve bu değişkenleri etkileyen faktörlerin incelenmesidir. Yöntem: Kesitsel tipteki araştırma Kasım 2023-Kasım 2024 tarihleri arasında, iki hastanenin YYBÜ'sünde, en az 30 gündür yatmakta olan 186 prematüre bebeğin anneleriyle gerçekleştirildi. Veriler "Anne ve Bebek Tanıtıcı Bilgi Formu", "Maternal Bağlanma Ölçeği" (MBÖ) ve "Yenidoğan Aile Merkezli Bakım Ölçeği" (YAMBÖ) ile toplandı. Veri analizi için sayı, yüzde, ortalama, standart sapma, bağımsız t-testi, varyans analizi, Bonferroni testi ve Pearson korelasyon testi kullanıldı. Bulgular: Çalışma sonuçları bebeğini doğumdan sonra ilk 30 dakika içinde kucağına almayan, daha az ziyaret eden, bakıma katılmayan, doğum şekli sezaryen olan, gestasyon haftası 35 haftanın altında ve bebeğinin doğum kilosu 2500 gramın altında olan annelerin YAMBÖ puanlarının anlamlı şekilde düşük olduğunu; 29 yaşın altında olan, bebeğini doğumdan sonra ilk 30 dakikadan daha geç sürede gören, bebeğini ilk 24 saatten daha geç sürede emziren, sezaryen doğum yapan, gestasyon haftası 35 haftanın altında olan, bebeğinin doğum kilosu 2500 gramın altında kalan ve yatış süresi 45 günün üzerinde olan annelerinse MBÖ puanlarının anlamlı şekilde düşük olduğunu ortaya koymuştur ($p<0.05$). Ayrıca MBÖ puanları ile YAMBÖ'nün toplam puan ve alt boyutları arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p<0.05$). Sonuç: Uzun süre hastanede yatan prematüre bebeklerin annelerine aile merkezli bakım uygulanması, maternal bağlanmayı olumlu yönde etkileyerek, bebeklerin gelişimine ve ailelerin bakım süreçlerine katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Aile merkezli bakım, hemşire, maternal bağlanma, prematüre bebek, yenidoğan yoğun bakım ünitesi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-177]

Adölesan astım öz etkililik ölçeği türkçe geçerlilik ve güvenirlik çalışması

Emine Güneş Şan[1], Naime Altay[2], Ersoy Civelek[3]
[1]Bartın Üniersitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlıkğı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Bartın
[2]Gazi Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Hemşirelik Ana Bilim Dalı, Ankara
[3]Memorial Ankara Hastanesi, Çocuk İmmünolojisi ve Alerji Hastalıkları, Ankara

Amaç: Bu çalışmanın amacı, Adölesan Astım Öz Etkililik Ölçeğinin Türk popülasyonu için geçerlik ve güvenilirliğini belirlemektir.
Yöntem: Bu metodolojik çalışmaya astım ile takip edilen 12-18 yaş arası 198 adölesan dahil edilmiştir. Katılımcılar Ankara'da bulunan bir hastanenin Çocuk İmmünoloji ve Alerji Polikliniğe kayıtlı çocuklar arasından seçilmiş olup, veriler yüz yüze görüşme yöntemiyle toplanmıştır. Veri toplama araçları olarak Sosyodemografik Bilgi Formu ve Adölesan Astım Öz Etkililik Ölçeğinin Türkçe formu kullanılmıştır. Sosyodemografik veriler sayı, yüzde ve ortalamalar şeklinde sunulmuştur. Ölçeğin psikometrik özelliklerini değerlendirebilmek amacıyla kapsam geçerlik indeksi, açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi, Cronbach alfa güvenirlik puanı, yarıya bölme yöntemi, madde-toplam puan korelasyonu ve test-tekrar test analizleri uygulanmıştır.
Bulgular: Çalışmaya katılan adölesanların yaş ortalamaları 14,71±2,13'dir. Katılımcıların %53,5'ini kızlar oluştururken, %38'inin birden fazla tetikleyicisi olduğu belirlenmiştir. Adölesanların %49'u önleyici ilaç kullanırken, %73,7'si rahatlatıcı ilaç kullanmaktadır. Adölesan Astım Öz Etkililik Ölçeğinin Türkçe formunun toplam açıklanan varyansı %63'tür. Hem açıklayıcı hem de doğrulayıcı faktör analizinde faktör yüklerinin 0,40'tan yüksek olduğu bulunmuştur. Test-tekrar test güvenirlik katsayısı 0,91'dir ve ölçeğin toplam Cronbach alfa değeri 0,93'tür ve tüm alt ölçeklerin Cronbach alfa değeri >0,84'tür. Ölçeğin model uyum indeksleri kabul edilebilir düzeyde bulunmuştur.
Sonuç: Elde edilen bulgular 27 madde, 4 faktörden oluşan Adölesan Astım Öz Etkililik Ölçeğinin Türk adölesanlarında geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu desteklemektedir. Sağlık profesyonelleri, bu ölçeği astım ile takip edilen adolesanların öz etkililik düzeyini değerlendirmek amacıyla klinik uygulama ve araştırma alanlarında kullanabilir.

Anahtar Kelimeler: Astım, Adölesan, Geçerlik, Güvenirlik, Öz Etkililik

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-178]

"Herkes spor yaparken ben kenarda otururdum" Adölesanlar astımlarını nasıl yönetiyor?: Nitel bir çalışma

Emine Güneş Şan[1], Naime Altay[2]
[1]Bartın Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Bartın
[2]Gazi Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Hemşirelik Ana Bilim Dalı, Ankara

Amaç: Etkili astım yönetimi, astımın kontrol altına alınması ve optimal sağlık sonuçları elde edilmesi için bir gerekliliktir. Adölesanlarda astım yönetimini kolaylaştıran veya engelleyen birçok faktör bulunmaktadır. Bu çalışmanın amacı, astım ile takip edilen adölesanların hastalıklarını yönetmeye ilişkin duygu, düşünce ve davranışlarını değerlendirmektir. Yöntem: Bu keşifsel nitel çalışma, 15 Ekim 2023 ile 15 Aralık 2023 tarihleri arasında bir hastanesinin çocuk alerji ve immünoloji kliniğinde astım tanısıyla takip edilen 12-18 yaş arası 12 adölesanla yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılarak gerçekleştirilmiştir. Çalışma, Nitel Araştırma Raporlaması için Konsolidasyon Kriterleri (COREQ) yönergelerine göre yürütülmüş ve raporlanmıştır. Bulgular: Adölesanların yaş ortalaması 15,92 ± 2,27 yıl (minimum 12, maksimum 18) olan 12 adölesandan oluşmaktadır ve bu adölesanların %50'si kızdır. Araştırmada üç ana tema (kolaylaştırıcılar, engeller ve bilgi) ve 10 alt tema belirlenmiştir. Adölesanlar, astımı yönetebilmek için ilaç kullanımı ve hastalık hakkında daha fazla bilgiye ihtiyaç duyduklarını ifade etmiştir. Astım kontrol yeteneği, olumlu inançlar ve destekleyici ilişkiler, astım yönetimini kolaylaştıran faktörler olarak öne çıkmıştır. Bununla birlikte, yetersiz astım kontrolü, olumsuz inançlar, destek eksikliği, yetersiz iletişim ve astımla ilşkili damgalanma, adölesanların astımı yönetmesinin önündeki engeller olarak tespit edilmiştir. Sonuç: Bu çalışma, adölesanlarda astım yönetiminin önündeki engellerin, kolaylaştırıcılardan çok daha fazla olduğunu ortaya koymaktadır. Adölesanların astımlarını iyi yönetebilmeleri için bilgi ihtiyaçlarının karşılanması gerekmektedir. Bu nedenle, çocuk hemşirelerinin adölesanların ihtiyaçlarına yönelik kişiselleştirilmiş eğitim programları geliştirmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Astım, Adölesan, Kronik Hastalık

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-179]

Çocuklarda ve Ergenlerde Zorbalıkla Başa Çıkmada Hemşirenin Rolü

Elifnur Güneş
İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir

Zorbalık, herhangi bir kışkırtma olmaksızın, gerçek ya da algılanan güç dengesizliği olan kişi ya da grubun, tekrarlayıcı, sistematik zarar verme davranışı olarak adlandırılmaktadır. Zorbalık, çocukların ve ergenlerin hem okul hem de toplum ortamlarında karşılaştıkları yaygın bir sorundur. Zorbalık, kaygı, depresyon, düşük öz saygı ve hatta intihar düşüncesi risklerinin artmasıyla ilişkilendirilmiştir ve bu uzun vadeli sonuçlar yetişkinliğe kadar devam etmektedir. Hemşireler, kişiye özel müdahaleler sunarak, aile biriminin potansiyel zorbalık davranışlarını erken dönemde tanıma ve ele alma yeteneğini güçlendirebilir. Ayrıca hemşireler, çocuk ve ergenler arasında zorbalığı önlemek için aile temelli müdahalelerde önemli bir rol oynarlar. Bu kapsam belirleme incelemesinin amacı, çocuk ve ergenlerde görülen zorbalık ve hemşirelik müdahaleleri ile ilgili çalışmaları araştırmaktır. Bu kapsamlı derleme, 2010 ve 1 Temmuz 2025 tarihleri arasında MEDLINE, CINAHL, PubMed ve Cochrane Library dahil olmak üzere elektronik veri tabanlarını ve "zorbalık"; "çocuk"; "aile"; ve "hemşire" anahtar kelimelerini kullanılarak gerçekleştirilmiştir (Arskey & O'Malley, 2005). 279 çalışma arasından 10 tane makale dahil etme kriterlerini karşılayarak derleme kapsamına dahil edilmiştir. Zorbalığa ilişkin farkındalığı artırmayı amaçlayan eğitim programları, hem çocukları hem de ebeveynleri destekleyen danışmanlık hizmetleri, zorbalıkla başa çıkma becerilerini geliştirmek için aile odaklı eğitimler ve zorbalık konuları hakkında diyaloğu iyileştirmek için ebeveyn-çocuk iletişim eğitimleri çocuklarda ve ergenlerde zorbalığı azaltmada etkili olan müdahaleler arasındadır. Hemşireler, eğitim programları, duygusal destek ve danışmanlık programları yoluyla ailelerin ve çocukların ve ergenlerin zorbalıkla etkili başa çıkma mekanizmaları geliştirmelerine, öz yeterliliklerini artırmalarına ve destekleyici bir ev ortamı yaratmalarına yardımcı olabilir.

Anahtar Kelimeler: aile, çocuk, hemşire, zorbalık

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-180]

POSTOPERATIVE THIRST IN CHILDREN: EXPERIENCE OF CHILDREN'S, PARENTS AND HEALTH PROFESSIONALS

Özlem Şensoy[1], Sabiha Mert[2], Ayfer Aydın[1], Ceyhan Şahin[3]
[1]Department of Pediatric Nursing, School of Nursing, Istanbul University, Istanbul, Turkey
[2]Anesthesia Program, Vocational School, Istanbul Galata University, Istanbul, Turkey
[3]Department of Pediatric Surgery, Umraniye Training and Research Hospital, University of Health Sciences, Istanbul, Turkey

Purpose: Thirst is one of the most distressing symptoms experienced by pediatric patients after surgery.This study aimed to explore and document the experiences of children, parents, and health professionals regarding postoperative thirst, providing insights to develop care strategies that address the emotional and psychological needs of pediatric patients. **Design:** A qualitative approach was employed to gather in-depth insights into the experiences of children, parents, and health professionals regarding postoperative thirst. **Methods:** Purposive sampling was employed in a Pediatric Surgery Unit, involving a total of 40 participants: ten children, sixteen parents, and fourteen health professionals. Semi-structured interviews were conducted with all participants, and the transcribed data were analyzed using qualitative content analysis. **Finding:** The content analysis revealed five categories: physical symptoms, feeling of discomfort, lack of knowledge, coping strategies, and recommendations. **Conclusions:** This study highlights the critical importance of addressing postoperative thirst in enhancing the physical and emotional well-being of pediatric patients. Integrating evidence-based thirst management strategies into postoperative care protocols can significantly improve patient outcomes, reduce anxiety, and promote recovery, ultimately advancing the quality of pediatric surgical care.

Keywords: pediatric, postoperative, thirst

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-181]

Uyuz Hastalığı Korkusu Ölçeği: Türkçe Uyarlamasının Adolesanlarda Geçerlik ve Güvenirliği

Kamile Akça[1], Miray Bulut[2], Aynur Aytekin Özdemir[3], Sangeeta Singg[4]
[1]Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Gaziantep, Türkiye.
[2]Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Gaziantep, Türkiye.
[3]İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, İstanbul, Türkiye.
[4]Angelo State University, Department of Psychology, Faculty of Health & Human Services, San Angelo, Texas, United States.

Amaç: Bu çalışma "Uyuz Hastalığı Korkusu Ölçeği"nin Türkçeye uyarlanması ve adolesanlarda geçerlik ve güvenirliğinin değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır.
Yöntem: Araştırma, metodolojik tipte olup Gaziantep ili Şehitkamil ilçesinde bulunan İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı bir ortaokul ve lise öğrencilerinde Mart-Mayıs 2025 tarihleri arasında yapılmıştır. Bu çalışma 12-17 yaşları arasındaki 208 adolesanla yürütülmüştür. Veriler "Tanıtıcı Bilgi Formu" ve "Uyuz Hastalığı Korkusu Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. Sangeeta Singg tarafından 2015 yılında geliştirilen "Uyuz Hastalığı Korkusu Ölçeği", uyuz hastalığına yakalanma, hastalığı yönetme ve uyuz hastalığının görülme korkusu/rahatsızlık düzeyini belirlemek için kullanılmaktadır. Ölçek dörtlü likert tiplidir ("Kesinlikle Katılıyorum=4", "Katılıyorum=3", "Katılmıyorum=2", "Kesinlikle Katılmıyorum=1"). Orijinal ölçek 10 maddeden oluşmakta ve 5.,8. ve 10. maddeler ters puanlanmaktadır. Orijinal ölçeğin Cronbach alfa katsayısı 0,73 olarak bulunmuştur. Veriler, SPSS 25 ve AMOS 24 versiyonlu paket programlar ile analiz edilmiştir. Araştırmanın yapılabilmesi için etik kurul onayı (Protokol No: 2025/533 Karar No: 533.43.14) ve kurum izni (Başvuru No: MEB.TT.2025.020560) alınmıştır. Ebeveynlerden ve araştırmaya katılan öğrencilerden aydınlatılmış onam alınmıştır. Geçerlilik ve güvenirlik analizlerinin yapılabilmesi için orijinal ölçeğin yazarından e-posta yoluyla izin alınmıştır. İçerik geçerliliği için İngilizce-Türkçe ve Türkçe-İngilizce çeviriler dört farklı uzman tarafından yapılmıştır. Ölçeğin psikometrik özelliklerini değerlendirmek amacıyla açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizleri kullanılmıştır. Ayrıca iç tutarlılık Cronbach alfa, yarıya bölme güvenirliği, madde-toplam ve madde-alt ölçek korelasyon analizleri ile değerlendirilmiştir.
Bulgular: Ölçek, toplam varyansın %48,51'ini açıklayan 10 madde ve üç alt boyuttan (Kaçınma, Damgalanma & Gizleme ve Enfeksiyon Korkusu) oluşmaktadır. Doğrulayıcı faktör analizinde, tüm model uyum indeksleri kabul edilebilir sınırlar içinde bulunmuştur. Toplam ölçek için Cronbach alfa katsayısı 0,84 olarak hesaplanmıştır. Ölçek alt boyutlarından Kaçınma için Cronbach alfa katsayısı 0,78, Damgalanma & Gizleme için Cronbach alfa katsayısı 0,81 ve Enfeksiyon Korkusu için Cronbach alfa katsayısı 0,75 olarak bulunmuştur.
Sonuç: Bu çalışmanın bulguları "Uyuz Hastalığı Korkusu Ölçeği"nin Türkçe versiyonunun adolesanlarda uyuzla ilişkili korkuyu ölçmede geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Adolesan, Güvenilirlik ve Geçerlilik, Korku, Psikometri, Uyuz

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-182]

Nomofobi ve Dijital Oyun Bağımlılığı: Okul Öncesi Çocuklar ve Babalar Bağlamında Bir İnceleme

Meltem Özcan[1], Kamile Akça[2], Fatih Aydoğdu[1]
[1]Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Erzincan
[2]Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Gaziantep

Amaç: Bu çalışmada babaların nomofobi düzeyleri ve ilişkili faktörlerle çocukların dijital oyun bağımlılığı arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır.
Yöntem: İlişkisel tarama modeli kullanılarak yapılan bu araştırma 270 okul öncesi çocuk ve babaları ile yapılmıştır. Çalışmada Kişisel bilgi formu ile babalar için Fırat Nomofobi Ölçeği, çocuklar için Dijital Oyun Bağımlılığı Eğilimi Ölçeği kullanılmıştır.
Bulgular: Araştırmaya katılan çocukların %57'sinin erkek, %47'sinin beş yaşında, %65,2'sinin gün içerisinde telefon kullanma süresinin iki ve daha az olduğu, %63,7'sinin gün içerisinde dijital oyun oynama süresinin bir-iki saat olduğu tespit edilmiştir. Babaların yaşları 24-56 arasında değişmekte olup %54,4'ü üniversite mezunu ve %94,4'ü çalışmakta olduğu belirlenmiştir. Dijital oyun bağımlılığı toplam puanlarının üniversite ve üzerinde öğrenim düzeyine sahip babaların çocuklarının puanlarından anlamlı düzeyde yüksek olduğu, babalar dijital araçları ne kadar sık kullanırsa çocukların da kullanım sıklığının bu oranda arttığı, dijital oyun bağımlılığı toplam puanlarının babaların dijital oyun oynama durumlarına göre anlamlı olarak farklılaştığı, nomofobi ile dijital oyun bağımlılığı arasında ise pozitif yönde ve orta düzeyde ilişki olduğu saptanmıştır.
Sonuç: Çalışmada babaların eğitim durumunun, günlük telefon kullanım sürelerinin, dijital oyun oynama durumlarının ve nomofobi düzeylerinin çocukların dijital oyun eğilimlerinde etkili olduğu bulunmuştur. Babaların nomofobi düzeylerini azaltmaya yönelik müdahale programları geliştirilebilir ve uygulanabilir. Konu ile ilgili olarak farklı toplumlarda, farklı yaş gruplarını kapsayan ve daha geniş örneklem grupları ile çeşitli çalışmalar yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Baba, dijital oyun bağımlılığı, nomofobi, okul öncesi çocuğu

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-183]

Obsesif Kompulsif Davraniş Ve Emzirme Öz Yeterliliğin Doğum Sonrası Dönemde Anne Memnuniyetine Etkisi: Vaka Kontrol Çalışması

Sinem Öztürkler[1], Nursan Çınar[2]
[1]KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ, SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ ABD, KOCAELİ
[2]SAKARYA ÜNİVERSİTESİ, SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ ABD, SAKARYA

Doğum sonrası dönemde prematüre bebek sahibi annelerin, term bebek sahibi annelere kıyasla perinatal duygu durum bozuklukları ve emzirme sorunları yaşamaları ayrıca annelik rolünden memnuniyetsizlik duyma olasılıkları daha yüksektir. Bu çalışma, obsesif kompulsif bozukluk (OKB) davranışı ve emzirme öz yeterliliğinin, prematüre veya zamanında doğan bebek sahibi annelerde doğum sonrası dönemde annelik rolünden memnuniyet üzerindeki etkilerini araştırmak ve karşılaştırmak amacıyla yürütülmüştür. Tanımlayıcı, vaka-kontrol, analitik tipteki araştırma, 175 geç preterm ve 175 term bebek sahibi anne ile yürütülmüştür. Veri toplama aracı olarak Tanımlayıcı Bilgi Formu, Doğum Sonrası Annelerin Bebek Bakımına İlişkin Obsesif-Kompulsif Davranışları Ölçeği (OCD-PPBC), Emzirme Öz-Yeterlilik Ölçeği - Kısa Form (BSES-SF) ve Anne Olma Ölçeği (BaM-13) kullanılmıştır. Term bebeklerin annelerinin BSES-SF puanı, geç preterm bebeklerin annelerinden daha yüksek ($t=-5.147$; $p < 0.001$), BaM-13 puanı ve Çocuk Deneyimi alt boyut puanı daha düşük (sırasıyla $t=1.988$; $p = 0.048$ ve $t=2.263$; $p = 0.024$) bulundu. Geç preterm bebek annelerinin BSES-SF puanları ile OCB-PPBC Ölçeği puanları arasında negatif korelasyon bulundu ($r =-0.253$, $p = 0.001$). Hem geç preterm hem de term bebek annelerinin BSES-SF ve BaM-13 puanları arasında da negatif korelasyon bulundu (sırasıyla $r =-0.343$, $p < 0.001$ ve $r =-0.343$, $p < 0.001$). Geç preterm ve term bebeklerin her iki annesinin OCB-PPBC Ölçeği puanları ile BaM-13 puanları arasında pozitif korelasyon bulundu (sırasıyla $r = 0,311$, $p < 0,001$; $r = 0,206$ ve $p = 0,006$). Sağlık profesyonellerinin, doğum sonrası dönemde bebek bakımı ile ilgili OKB davranışlarının anne adayları tarafından dikkatlice taranması, anne-bebek etkileşiminin iyileştirilmesi, anne-bebek bağlanmasını destekleyen bakım uygulamaları ve yaklaşımları ve emzirmenin desteklenmesi yoluyla annelerin annelikten duydukları memnuniyeti artırmaya katkıda bulunabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Annelik Memnuniyeti, Obsesif ve Kompulsif Davranışlar, Emzirme Öz Yeterliliği, Hemşirelik Bakımı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-184]
Periton Diyaliz Uygulanan Çocukların Yaşadığı Deneyimler: Nitel Araştırma Örneği

Eda Demir, Duygu Sönmez Düzkaya
Tarsus Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Mersin

Giriş-Amaç: Araştırma, periton diyalizi uygulanan çocukların yaşadığı deneyimleri belirlemek amacıyla nitel olarak yapılmıştır. Yöntem: Araştırma Ağustos 2024-Mart 2025 tarihleri arasında Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Nefroloji servisine yatışı yapılan ve örneklem kriterlerini sağlayan 7 yaş üstü 10 çocuk ile yapılmıştır. Veriler "Tanıtıcı Bilgi Formu" ve "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" kullanılarak toplanmıştır. Veri toplama sırasında çocuklar ile yüz yüze görüşülerek ses kaydı alınmıştır. Elde edilen sonuçlar tema ve alt temalar ile değerlendirilmiştir. Deşifre sonrası araştırmanın verileri MAXQDA 22 analiz programı kullanılarak kodlama, temaların oluşturulması, kod ve alt kodların ilişkisi analiz edilmiştir. Bulgular: Çalışma kapsamında yer alan çocukların görüşmelerinden elde edilen veriler doğrultusunda periton diyalizi sonrası duygu, diyaliz eğitim sürecinde yaşanan zorluklar, semptomlar, günlük yaşamda karşılaşılan zorluklar, aile ilişkisi, sosyal hayat, okul hayatı ve sosyal destek olmak üzere sekiz tema, 54 kod elde edilmiştir. Çocukların periton diyaliz sonrası duygusal olarak en sık "üzüntü, korku ve stres" yaşadıkları belirlenmiştir. Çocukların periton diyaliz eğitim sürecinde, ağrı, uyku problemi, hareket kısıtlılığı, okula devam zorluğu gibi zorluklar yaşadığı görülmüştür. Çocukların periton diyalizi uygulanırken karın ağrısı, mide bulantısı, baş ağrısı ve tansiyon yüksekliği yaşadığı, günlük yaşamda koşamama, gece tuvalete gidememe gibi zorluklar yaşadığı görülmüştür. Çocukların periton diyalize başladıktan sonra aile ilişkilerinde, aile ile daha az vakit geçirme ve daha sinirli oldukları belirlenmiştir. Periton diyaliz alan çocukların sosyal hayatta seyahat edememe, denize gidememe, gece farklı yerde kalamama gibi deneyimleri yaşadıkları, okul hayatında ise arkadaş ilişkilerinde korumacı tutum, hastalığı gizleme, çanta taşımada zorlanma, akran zorbalığı sebebiyle okula devam edememe, gibi durumlar ile karşılaştıkları görülmüştür. Çocukların periton diyaliz sürecinde sosyal destek olarak en çok anne desteği gördüğü belirlenmiştir. Sonuç: Yapılan bu çalışma sonucunda çocukların duygusal, fiziksel ve psikolojik olarak zorluklar yaşadığı belirlenmiştir. Bu süreçte, çocukların aile merkezli bakım ilkeleri doğrultusunda desteklenmesi ve uygun hemşirelik girişimlerinin uygulanabilmesi için eğitimler düzenlenmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Kronik böbrek yetmezliği, periton diyalizi, pediatri, hemşire

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-185]

Kahramanmaraş Depremi Sonrası Konteyner Kentlerde Yaşayan 0-17 Yaş Engelli/Kronik Hastalığı Bulunan Çocukların Durum Değerlendirmesi- Hatay İli Örneği

Emel Demir, Ecem Gülistan
Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Hatay

Amaç: Bu araştırmanın amacı, depremden sonra Hatay/Antakya Geçici Barınma Merkezlerinde (konteyner kent) yaşayan 0-17 yaş arası kronik hastalığı veya engeli olan çocukların durumunu değerlendirmesini yapmak ve gereksinimlerini belirlemektir. Yöntem: Bu nitel araştırma, Şubat-Mart 2024 tarihleri arasında Hatay/Antakya Geçici Barınma Merkezlerinde yaşayan 0-17 yaş arası kronik hastalığı veya engeli bulunan 15 çocuk ve ebeveyni ile derinlemesine görüşme yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Veri toplama sürecinde sosyodemografik sorular ve açık uçlu görüşme soruları uygulanmış; katılımcılardan yazılı ve sözlü onam alınmıştır. Bulgular: Araştırmaya katılan çocukların yaş ortalaması 8,07 ± 5,07 (min: 1, maks: 17) olup, %50'si kız çocuklarından oluşmaktadır. Elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmiş ve üç ana tema ile dokuz alt boyut belirlenmiştir. Bu ana temalar sırasıyla "Deprem etkileri ve kayıplar", "Tedavi durumu" ve "Beslenme durumu" olarak sınıflandırılmıştır. Sonuç: Bu araştırma, 2023 Kahramanmaraş depremleri sonrası geçici barınma merkezlerinde yaşayan özel gereksinimli veya kronik hastalığı olan çocuklar ile ailelerinin yaşadığı zorlukları ve ihtiyaçları belirlemiştir. Mevcut literatür daha çok afet öncesi hazırlıklara odaklanırken bu çalışma afet döngüsünün tüm aşamaları için kapsamlı stratejilerin geliştirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Elde edilen bulgular, bu çocuklar ve ailelerine yönelik etkili müdahale ve politika geliştirilmesine katkı sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Afetler, depremler, engelli çocuklar

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-186]

Pediatrik Hemşirelik Bakımının Kalitesi, Hastanede Yatan Çocuklarda Hemşirelik Girişimleri ve Kullanılan Materyallere İlişkin Korkuları Azaltmada Etkilidir: Klinik Tabanlı Bir Çalışmanın Sonuçları

Nimet Karataş[1], Meltem Gürcan[1], Ayla Kaya[1], Zahide İyi Altınışık[2], Ayşegül İşler[1]
[1]Akdeniz Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı Antalya Türkiye
[2]Kafkas Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Kars, Türkiye

Amaç: Bu araştırmanın amacı, hastanede yatan çocukların hemşirelik bakım kalitesine ilişkin algıları ile hemşirelik girişimlerine ve kullanılan materyallere yönelik korku düzeyleri arasındaki ilişkiyi değerlendirmektir. Yöntem: Kesitsel tanımlayıcı nitelikteki bu çalışma, Ocak–Eylül 2024 tarihleri arasında Türkiye'nin Antalya ilindeki iki hastanede gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya, hastanede yatan toplam 182 çocuk dâhil edilmiştir. Veriler; "Tanıtıcı Bilgi Formu", "Çocuk Gözü ile Bakım Kalitesinin Değerlendirilmesi Ölçeği" ve "Çocuklarda Hemşirelik Girişimleri ve Kullanılan Materyallere Karşı Korku Ölçeği" ile toplanmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemler ve bakım kalitesinin yordayıcılarını belirlemek amacıyla regresyon analizi kullanılmıştır. Araştırma süreci STROBE kontrol listesine uygun şekilde yürütülmüştür. Bulgular: Çocukların hemşirelik bakım kalitesine ilişkin algılarının orta düzeyde olduğu (44.15 ± 8.95), hemşirelik girişimleri ve materyallerine yönelik korkularının ise ortalamanın altında olduğu (32.88 ± 10.50) belirlenmiştir. Hastanede 10 gün ve daha uzun süre yatan çocukların bakım kalitesine ilişkin algılarının anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu saptanmıştır (48.13 ± 9.70; F = 7.696, p = 0.001). Ayrıca, algılanan bakım kalitesi ile çocukların korku düzeyleri arasında negatif yönlü, anlamlı bir ilişki bulunmuştur (r = -0.362, p = 0.001). Sonuç: Elde edilen bulgular, hemşirelik bakım kalitesi algısı arttıkça çocukların hemşirelik girişimlerine ve kullanılan malzemelere yönelik korkularının azaldığını göstermektedir. Özellikle uzun süre hastanede kalan çocukların daha olumlu bakım algılarına sahip olması, bakım süreçlerinin çocuk merkezli bakım anlayışı ile iyileştirilmesine yönelik önemli bir gösterge olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bakım kalitesi, Korku, Hastanede yatan çocuklar, Hemşirelik bakımı, Pediatri hemşireliği

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-187]

Tandem Emzirme Yapan Annelerin Süt Kompozisyonlarının Tek Bebek Emziren Annelerin Süt Kompozisyonları ile Karşılaştırılması: Vaka Kontrol Çalışması

Nursan Çınar[1], Özge Karakaya Suzan[1], Şule Aktaç[2], Sinem Öztürkler[3], Mehmet Musa Arslan[4], Hilal Uslu Yuvacı[5], Arif Serhan Cevrioğlu[5]
[1]Sakarya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Sakarya, Türkiye
[2]Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, İstanbul, Türkiye
[3]Kocaeli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Kocaeli, Türkiye
[4]Yalova Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı, Yalova Devlet Hastanesi, Yalova, Türkiye
[5]Sakarya Üniversitesi, Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı, Sakarya, Türkiye

Amaç: Tandem emzirme farklı yaşlardaki iki veya daha fazla bebeği aynı anda emzirmek olarak tanımlanmaktadır. Bu çalışmada, tek bebek emziren anneler ile tandem emziren annelerin kolostrum ve olgun süt örneklerindeki makrobesin öğelerinin karşılaştırılması amaçlanmıştır. Metod: Bu vaka-kontrol çalışması Mayıs 2022 – Haziran 2024 tarihleri arasında yürütülmüştür. Tandem emzirme yapan annelerden (n = 10) elde edilen süt örnekleri, kontrol grubundaki annelerden (n = 15) elde edilenlerle karşılaştırılmıştır. Anne sütü örnekleri doğumdan sonraki 24–72 saat içinde (kolostrum) ve 30. günde (olgun süt) toplanmıştır. Tandem emzirme grubu, gebelik süresince emzirmeye devam eden ve doğumdan sonra hem yenidoğanlarını hem de büyük çocuklarını emziren kadınlardan oluşmuştur. Birincil sonuç, anne sütündeki enerji ve makro besin değerlerinin karşılaştırılmasıdır. Anne sütü analizleri MIRIS Milk Analyzer kullanılarak yapılmıştır. Veriler BeBiS 8.0 ve IBM SPSS Statistics 26 programına aktarılarak analizlenmiştir. Bulgular: Tandem emzirme ve kontrol grubundaki annelerin demografik bilgileri bakımından gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı derecede bir farklılık bulunmamaktadır ($p>0,05$). Yenidoğanların demografik bilgileri bakımından gruplar arasında doğum boy uzunluğu dışında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır ($p>0,05$). Laktasyonun her iki aşamasındaki (kolostrum ve olgun süt) süt içeriklerinde gruplar arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p > 0.5$). Annelerin olgun süt dönemindeki besin alımları protein, laktoz, enerji ve yağ ölçümleri bakımından gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı derecede bir farklılık bulunmamakta ($p>0,05$) iken, annelerin kolostrum dönemindeki besin alımları protein, laktoz, enerji ve yağ ölçümleri bakımından gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı derecede bir farklılık bulunmaktadır ($p<0,01$). Buna göre, tandem grubunda annelerin kolostrum döneminde aldıkları besinlerden protein, laktoz, enerji ve yağ ölçüm düzeyi kontrol grubuna göre daha yüksektir. Sonuç: Çalışmamızda laktasyonun her iki aşamasındaki süt içerikleri ile gruplar arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Bu durum, tandem emzirmenin bebekler için anne sütünün içerik olarak yeterliliği ile ilgili olumsuz sonuçlar doğurmadığını desteklerken, anne sütü üretiminin yenidoğan ve büyük çocukların besin gereksinimlerine uyum sağladığını ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Anne sütü, emzirme, kolostrum, olgun süt, tandem emzirme

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-188]

0–18 Aylık Çocuklarda Bez Dermatiti: Annelerin Koruyucu ve Geleneksel Uygulamalarının İncelenmesi

Mehtap Metin Karaaslan[1], Türkan Kadiroğlu[2], Merve Başak Demir[3]
[1]Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Rize
[2]Atatürk Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Erzurum
[3]Rize Sağlık Müdürlüğü, Aile Hekimliği Birimi, Rize

Amaç: Bez dermatiti, bebeklerde sık görülen ve aileleri endişelendiren bir cilt problemidir. Bu çalışmada, 0–18 aylık bebeklerin annelerinin bez dermatiti yönetimine yönelik yaklaşımları ve bu yaklaşımların dermatit puanlarına etkisi incelenmiştir. Yöntem: Tanımlayıcı kesitsel tasarımlı araştırma, 1 Ekim 2023–1 Temmuz 2024 tarihleri arasında Rize merkezdeki en yoğun nüfuslu Aile Sağlığı Merkezi'ne (ASM) kayıtlı, 0–18 aylık çocuğu olan 151 anneyle yüz yüze yürütülmüştür. Veriler annelerin demografik ve bakım uygulamalarını sorgulayan soru formu ile Bebeklerde Komplike Olmayan Bez Dermatiti Şiddet Değerlendirme Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Bulgular: Katılımcı annelerin %52,3'ü lise mezunu, %31,1'i çalışmakta, %80,8'i çocuğuna kendisi bakmaktadır. Antibiyotik kullanan bebeklerin dermatit puanı, kullanmayanlara göre anlamlı derecede yüksek bulunmuştur ($p < .001$, $\eta^2 = .147$). Önceki pişik öyküsü olan bebeklerin puanı olmayanlara kıyasla çok güçlü düzeyde farklılık göstermiştir ($p < .001$, $\eta^2 = .402$). Korelasyon analizinde dermatit puanı ile anne yaşı ($r = .163$, $p = .045$), bebek ağırlığı ($r = .182$, $p = .025$), bebek yaşı ($r = .245$, $p = .002$) ve uzunluğu ($r = .244$, $p = .003$) arasında pozitif, gündüz değiştirilen bez sayısı arasında negatif ($r = –.263$, $p = .001$) ilişki saptamıştır. Sonuç: Antibiyotik kullanımı ve önceki pişik öyküsü, bez dermatiti şiddetini artıran önemli faktörler olarak öne çıkmaktadır. Bebeklerde bez değiştirme sıklığının artırılması ise dermatit şiddetini düşürebilir. Ebeveyn eğitim programları, özellikle antibiyotik sonrası cilt bakımı ve düzenli bez değiştirme konusunda odaklanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Anne, bebek, bez dermatiti, geleneksel bakım yöntemleri

[SS-189]

Developing the Parent Awareness Scale for Children's Psychosexual and Psychosocial Development Levels

Bahar Çolak, İlknur Kahriman
Karadeniz Technical University, Faculty of Health Sciences, Department of Pediatric Nursing, Trabzon, Turkey

Parental sensitivity not only to the physical development but also to the psychosexual and psychosocial developmental processes of their children plays a vital role in supporting healthy child development. Awareness in these areas enables the early identification of developmental deviations and facilitates timely interventions. This study aimed to develop a valid and reliable scale to measure parents' awareness of their children's psychosexual and psychosocial development. Designed as a methodological study, the sample consisted of 710 randomly selected parents with children under the age of 18, registered at five different family health centers in the city center of Trabzon. Ethical approval and institutional permissions were obtained for the study. Data were collected between January and December 2023 using a "Sociodemographic Information Form" and a draft version of the developed scale. The validity of the scale was examined through face, content, and construct validity. As a result of the exploratory factor analysis, the scale was structured into five sub-dimensions (infancy, play, preschool, school, and adolescence periods) with a total of 32 items. Confirmatory factor analysis indicated good model fit indices (CMIN/df=1.295, GFI=0.91, CFI=0.98, RMSEA=0.03, RMR=0.01). In reliability analyses, Cronbach's alpha, Spearman-Brown, and Guttman Split-Half coefficients were all above 0.70, and temporal consistency was confirmed through the test-retest method. Based on the findings, the developed scale is recommended as a scientifically valid and reliable tool for assessing parental awareness.

Keywords: Child, Development, Parent, Psychosexual Development, Psychosocial Development

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-190]

Evaluation of Family-Centered Care from the Perspectives of Pediatric Nurses, Nursing Students, and Parents: A Mixed-Methods Study

Bahar Çolak[1], Yasemin Güner[2], İlknur Kahriman[1], Berrin Göger[3], Tuğba Özcan[4]
[1]Karadeniz Technical University, Faculty of Health Sciences, Department of Pediatric Nursing, Trabzon, Turkey
[2]Karadeniz Technical University, Faculty of Medicine, Department of Basic Medical Sciences, Division of Medical Education, Trabzon, Turkey
[3]Gümüşhane University, Kelkit Sema Doğan Vocational School of Health Services, Department of Medical Services and Techniques, Gümüşhane, Turkey
[4]Karadeniz Technical University, Faculty of Health Sciences, Department of Surgical Nursing, Trabzon, Turkey

This study aims to evaluate the effectiveness of Family-Centered Care (FCC) practices in pediatric clinics from the perspectives of nurses, nursing students, and parents. The study was conducted using a convergent parallel mixed methods design. Quantitative data were collected with a cross-sectional design, while qualitative data were obtained through a case study approach. The sample consisted of 338 parents whose children were hospitalized in the infant, adolescent, pediatric infection, and pediatric surgery units of Karadeniz Technical University Farabi Hospital, 221 nursing students practicing pediatric nursing in these units, and 10 pediatric nurses working in the same hospital. Quantitative data were collected using the "Family-Centered Care Assessment Scale," "PedsQL Healthcare Parent Satisfaction Scale," and the "Caring Behaviors in Nursing Scale." Qualitative data were obtained using a semi-structured interview form. According to the regression analysis, the "support" and "collaboration" subdimensions of family-centered care significantly and strongly predicted all subdimensions of parent satisfaction, including information (R^2=0.38), family participation (R^2=0.48), communication (R^2=0.46), technical skills (R^2=0.43), and general satisfaction (R^2=0.31) ($p<0.001$). The average score given by students regarding nurses' caring behaviors was 4.07±0.84. The highest score was 4.71±0.83 for the item "uses equipment skillfully," while the lowest scores were for the items "shows empathy" (3.55±1.27) and "shows voluntary interest" (3.59±1.37). Qualitative data were analyzed using content analysis, and five themes emerged from interviews with nurses: "perception of FCC," "role of the nurse," "role of the physician," "benefits of FCC," and "barriers in FCC practice." When the experiences of nurses, observations of nursing students, and evaluations of parents were combined, it was jointly emphasized that family-centered care had both strengths and areas in need of improvement. In this regard, systematic regulations and multi-stakeholder educational programs are needed to enhance explanatory communication, family participation, and interprofessional collaboration for more effective and inclusive FCC practices.

Keywords: Caring Behaviors, Family-Centered Care, Mixed Methods, Parent Satisfaction, Pediatric Nursing

Bu çalışma, TÜBİTAK 2224-B – Yurt İçi Bilimsel Etkinliklere Katılımı Destekleme Programı kapsamında desteklenmiştir.

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-191]

Üç Farklı Sağım Yöntemi Kullanılarak Annelerden Alınan Sütlerin Makro Besin İçeriğinin Karşılaştırılması ve Yöntem Seçim Bilgi Kartının Oluşturulması

Hülya Karataş[1], Filiz Solmaz[1], Kadriye Şahin[1], Simay Kundakçı[2], Özge Karakaya Suzan[3], Naci Murat[4], Şule Aktaç[2], Sultan Pekşen[5], Abdullah Solmaz[6], Nursan Çınar[3]
[1]Harran Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı
[2]Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü
[3]Sakarya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı
[4]Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Endüstri Mühendisliği Bölümü
[5]Emzirme Polikliniği Hemşiresi, Sakarya Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Sakarya
[6]Harran Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Şanlıurfa

Giriş: Bu çalışmanın amacı, olgun anne sütünde üç farklı sağma yöntemi (elle sağma, manuel pompa ve elektrikli pompa) ile elde edilen makro besin öğelerinin içeriğini karşılaştırmaktır. **Yöntem:** Bu deneysel çalışmaya, dahil edilme kriterlerini karşılayan 31 anne ve miadında doğmuş bebekleri dahil edilmiştir. Süt örnekleri, her bir sağma yöntemi için randomizasyon ve standart prosedürler izlenerek üç farklı günde toplanmıştır. Tüm örnekler dondurulmuş ve daha sonra Miris® Human Milk Analyzer (HMATM) kullanılarak yağ, protein, karbonhidrat ve enerji değerleri analiz edilmiştir. İstatistiksel analiz R yazılımı (sürüm 4.4.1) ile yapılmıştır. **Bulgular:** Annelerin yaş ortalaması 23 ± 4 yıl olup, %35,5'i ortaokul mezunuydu. Ortalama enerji içeriği, elle sağmada 74,5 kcal/100 mL, elektrikli pompa ile sağmada 72,3 kcal/100 mL ve manuel pompa ile sağmada 71,7 kcal/100 mL olarak bulundu. Laktoz düzeyleri sırasıyla 7,2; 7,1 ve 7,2 g/100 mL; yağ içeriği 4,3; 4,0 ve 3,9 g/100 mL; gerçek protein düzeyi ise tüm yöntemlerde 1,2 g/100 mL idi. Üç sağma yöntemi arasında ölçülen makro besin öğelerinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0,05$). **Sonuç:** Bu çalışma, anne sütünde enerji, laktoz, yağ ve gerçek protein içerikleri açısından elle sağma, manuel pompa ve elektrikli pompa arasında anlamlı bir fark olmadığını ortaya koymuştur. Bu bulgu, annelerin ekonomik durumlarından veya ekipmana erişimlerinden bağımsız olarak, doğru teknik uygulandığı sürece herhangi bir süt sağma yönteminin anne sütünü temin etmek için etkili bir şekilde kullanılabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Emzirme, Makro besinler, Süt sağma

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI

PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ

"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"

5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-193]
Bireyselleştirilmiş Gelişimsel Bakım Kapsamında Toplu Bakım Uygulama Rehberi Geliştirme

Fatma Tokan Özkılıçaslan[1], Emine Geçkil[2]
[1]KTO Karatay Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Anestezi Programı
[2]Necmettin Erbakan Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ABD

Amaç: Bu araştırmanın amacı, bireyselleştirilmiş gelişimsel bakım yaklaşımı doğrultusunda prematüre bebeklere yönelik toplu bakım uygulamalarını standartlaştırmak ve kanıta dayalı bir klinik rehber geliştirmektir. Yöntem: Karma desenle yürütülen bu metodolojik çalışmada, de novo rehber geliştirme yöntemi ve AGREE II kriterleri temel alınarak yedi aşamalı bir süreç izlenmiştir: (1) Literatür taraması, (2) Tanımlayıcı çalışma, (3) Sistematik derleme, (4) Klinik gözlem, (5) Odak grup görüşmeleri, (6) Uzman görüşleri ile taslak rehberin değerlendirilmesi ve (7) Pilot uygulama. Rehber; klinik hemşireler, doktorlar ve akademisyen hemşirelerden oluşan 53 kişilik uzman grubuna sunulmuş, 33 uzmandan geri bildirim alınmıştır. Taslak rehberin dil ve kapsam geçerliliği analiz edilmiştir. Bulgular: Uzman görüşleri doğrultusunda iki madde bölünmüş, bir madde çıkarılmış ve bir madde eklenerek toplam 55 maddeden ve 5 alt boyuttan (Toplu Bakımı Belirleme: 6, Toplu Bakıma Hazırlık: 18, Toplu Bakımı Uygulama: 24, Toplu Bakımı Sonlandırma: 4, Kayıt: 3) oluşan bir klinik rehber oluşturulmuştur. Tüm maddelerin kapsam geçerlilik indeksleri 0.78'in üzerinde bulunmuş, hiçbir madde çıkarılmamıştır. Ölçek düzeyinde içerik geçerlilik indeksi 0.96 olarak hesaplanmıştır. Pilot uygulama toplam 5 hemşire ile gerçekleştirilmiştir. İlk üç hemşire uygulama sırasında gözlemlenmiş, değerlendirme bölümü 3'lü Likert'ten (yapıldı, yapılmadı, uygun değil) 4'lü Likert'e (yapıldı, gerekli olduğu halde yapılmadı, gerekli olmadığı için yapılmadı, uygun değil) dönüştürülmüştür. Sonraki iki hemşire rehberi bağımsız olarak uygulamış, rehberin anlaşılırlığı, uygulanabilirliği ve uygunluğu değerlendirilmiştir. Sonuç: Bu çalışma sonucunda hem prematüre bebeklerin hem de hemşirelerin yararını gözeten, klinik uygulamaları yapılandıran ve sağlık sistemine bütüncül katkı sunan bir klinik rehber geliştirilmiştir. Rehberin etkinliğini değerlendirmeye yönelik ikinci aşamada randomize kontrollü bir çalışma yürütülmektedir. Ayrıca rehberin klinik ortamlarda uygulanmasına rehberlik edecek bir kullanım yönergesi hazırlanmaktadır. Rehberin hemşirelik bakım kalitesini artırması, hemşirelik eğitim ve araştırmalarında bilimsel bir kaynak olarak kullanılması, sistematik yaklaşımı desteklemesi ve kurum düzeyinde kalite güvencesi sağlaması beklenmektedir. Anahtar Kelimeler: toplu bakım, prematüre bebek, klinik rehber geliştirme, bireyselleştirilmiş gelişimsel bakım, yenidoğan hemşireliği uygulamaları

Anahtar Kelimeler: toplu bakım, prematüre bebek, klinik rehber geliştirme, bireyselleştirilmiş gelişimsel bakım, yenidoğan hemşireliği uygulamaları

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-194]

Ebeveynlerin Aşı Okuryazarlığı İle Aşı Karşıtlığı Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Eda Gülbetekin[1], Zeynep Yıldırım[1], Nurbanu Cetiner[2]
[1]Iğdır Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü
[2]Iğdır Üniversitesi Biyomühendislik Anabilim Dalı

Amaç: Bu araştırmanın amacı, 0-4 yaş arası çocuğa sahip ebeveynlerde aşı okuryazarlığı ile aşı karşıtlığı arasındaki ilişkiyi belirlemektir.
Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı kesitsel tipte yapılan araştırmanın örneklemini Haziran-Temmuz 2025 tarihleri arasında Türkiye'nin doğusundaki bir ilde yaşayan, katılım için gönüllü olan, 0-4 yaş arası çocuğa sahip olan, psikiyatrik hastalığı\hastalık öyküsü olmayan ve Türkçe okuyup/yazabilen 532 ebeveyn oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında, Kişisel Bilgi Formu, Aşı Okuryazarlığı Ölçeği ve Aşı Karşıtlığı Ölçeği kullanılmıştır.
Bulgular: Araştırma grubunun %89,8'ü annedir ve ebeveynlerin %47,7'si lisans mezunudur. %55,3'ü çalışan ebeveynlerin %96,6'sı çocuğuna aşı yaptırmıştır. Ayrıca ebeveynlerin %87,6'sı aşının yararlı olduğunu düşünmektedir. Ölçeklerin tüm alt boyutları ve toplam puanları ele alındığında ebeveynlerde aşı okuryazarlığı arttıkça aşı karşıtlığının azaldığı görülmektedir.
Sonuç: Ebeveynlerin aşı okuryazarlığını artırmaya yönelik çalışmaların ve çocukluk aşıları hakkında doğru bilgilendirme yapılmasının, aşı karşıtlığını azaltmada etkili olacağı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: aşı karşıtlığı, aşı okuryazarlığı, çocuk, ebeveyn, hemşire

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-195]

Çocukluk Çağı Kanserlerinde Dijital Etki: Problemli Medya Kullanımın Yaşam Kalitesi Üzerindeki Etkisi

Nihan Korkmaz[1], Merve Azak[2], Büşra Ekinci[3]
[1]Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı
[2]İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı
[3]Başahşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi

Amaç:
Bu araştırmanın amacı, pediatrik onkoloji ve hematoloji kliniğinde yatan 7–11 yaş grubu çocukların dijital medya kullanım alışkanlıklarını incelemek ve bu kullanımın yaşam kalitesi üzerindeki etkisini değerlendirmektir.
Yöntem:
Tanımlayıcı ve korelasyonel tipte tasarlanan bu araştırma, Ocak-Nisan 2025 tarihleri arasında İstanbul'da bir şehir hastanesinde yürütüldü. Araştırmanın örneklemi, %95 güven aralığı ve %5 hata payı ile hesaplanan 70 çocuktan oluştu. Post hoc güç analizi, G*Power 3.1.9.7 ile yapılmış; n=70 ve r=0,113 değerine göre etki büyüklüğü 0,336, %5 hata payı ile güç(1-β) 0,82 olarak hesaplanmıştır. Veriler, araştırmacılar tarafından geliştirilen ve anneler tarafından yanıtlanan Çocuk ve Aile Bilgi Formu, çocukların ekran bağımlılığı düzeyini ölçmek için Problemli Medya Kullanım Ölçeği-Kısa Formu (PMKÖ) ve yaşam kalitelerini değerlendirmek amacıyla KINDL-Kanser Modülü ile toplandı. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, t-testi, Mann Whitney U, Kruskal Wallis ve Pearson korelasyon analizleri uygulandı.
Bulgular:
Katılımcıların %51,4'ü erkek ve %65,7'si hematolojik tanı almıştı. Günlük ekran süresi 4 saatten fazla olan çocuk oranı %51,4 olarak belirlendi. En sık kullanılan cihazın akıllı telefon (%37,1), kullanım amacının ise büyük oranda eğlence (%98,6) olduğu saptandı. PMKÖ ortalaması 2,43±0,81 bulundu. Ekran süresinin fiziksel aktiviteyi azalttığı (p=0,011) ve duygusal durumu olumsuz etkilediği (p=0,041) belirlendi (p<0,05). Onkolojik tanıya sahip çocukların tedavi alt boyut puanı anlamlı düzeyde daha yüksek çıkarken (p=0,011), ekran kullanım süresinin artışı sosyal işlevsellik ve ruhsal alt boyut puanlarını düşürme eğilimindeydi. Aile tipi ve anne eğitim düzeyinin, KINDL alt boyut puanlarını anlamlı şekilde etkilediği saptandı (p<0,01). PMKÖ puanı ile KINDL toplam puanı arasında anlamlı bir korelasyon tespit edilmedi(r=0,113;p>0,05).
Sonuç:
Araştırma, hastanede yatan pediatrik onkoloji ve hematoloji hastalarında günlük ekran süresinin oldukça yüksek olduğunu ve bu durumun çocukların fiziksel aktivite, duygusal durum ve tedavi sürecine uyum gibi kritik alanlarda olumsuz etkilerini ortaya koymuştur. Ekran süresi arttıkça yaşam kalitesinin sosyal ve ruhsal boyutlarında belirgin düşüşler gözlenmiş, ailelerin medya kullanımına dair bilgi eksikliği ve düzenleyici kurallar konusundaki yetersizlikleri bu durumu pekiştirmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Onkoloji, Dijital Medya, Yaşam Kalitesi, Problemli Medya Kullanımı

[SS-196]

Does Maternal Psychological Resilience Predict Children's Socio-Emotional Well-Being and Psychological Resilience?

Musa Özsavran
Department of Child Care and Youth Services, Ahmet Erdogan Vocational School of Health Services, Zonguldak Bulent Ecevit University, Zonguldak, Türkiye

This study aimed to examine whether mothers' psychological resilience predicts preschool children's socio-emotional well-being and psychological resilience from a multidimensional perspective. A cross-sectional, correlational study was conducted with 184 mother-child dyads recruited from preschools in Zonguldak, Türkiye. Mothers completed the Adult Resilience Scale, while children's socio-emotional well-being and psychological resilience were assessed using the Preschool Social-Emotional Well-being and Resilience Scale. Demographic data were collected via structured form. Data were analyzed using descriptive statistics, t-tests, ANOVA, Pearson correlations, and regression analyses to identify predictive relationships and moderating demographic influences. Maternal psychological resilience showed statistically significant, positive associations with all domains of children's socio-emotional well-being and resilience. Regression analyses revealed that higher maternal resilience predicted higher child scores in communication/social performance, self-control/thoughtfulness, and curiosity. Notably, relational resources emerged as an independent predictor of children's communication skills and openness to new experiences. Demographic factors, such as children's gender and maternal engagement in art activities, were linked to variability in child outcomes. The findings underscore that mothers' psychological resilience, particularly their relational and personal resources, contributes to their children's socio-emotional development and resilience capacities. These effects show that psychological resilience of mothers is a critical factor supporting child development. Interventions to strengthen mothers' psychological resilience-especially by enhancing social support networks and offering stress-regulation strategies-may foster more adaptive socio-emotional functioning and resilience in preschool children. Early childhood health professionals should consider integrating resilience-building programs for parents to promote holistic child well-being.

Keywords: psychological resilience, socio-emotional well-being, children, mother

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-197]

Pediatri Hemşirelerinde Merhamet Yorgunluğu, İş Doyumu ve Spiritüel İyi Oluş Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Özgür Bahadır[1], Bedriye Ak[2]
[1]Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
[2]Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Giriş: Çocuk kliniklerinde çalışan hemşireler, yalnızca hastaların acılarına değil, aynı zamanda savunmasız çocukların bakımına da tanıklık etmektedir. Bu durum, pediatri hemşirelerinde merhamet yorgunluğuna neden olmakta; fiziksel ve ruhsal sağlıklarını, iş doyumlarını ve spiritüel iyi oluşlarını olumsuz etkileyebilmektedir.
Amaç: Bu çalışmanın amacı, pediatri hemşirelerinde merhamet yorgunluğu, iş doyumu ve spiritüel iyi oluş arasındaki ilişkiyi incelemektir.
Yöntem: Araştırma, ilişkisel tarama modeli ile yürütülmüş nicel bir çalışmadır. Kolayda örnekleme yöntemi kullanılarak katılımcılar araştırmaya sosyal medya davet edilmiştir. Çalışmanın örneklem büyüklüğü power analizi hesaplandı ve çalışma 130 hemşire ile tamamlanmıştır. Etik kurul onayı alındıktan sonra çalışmanın verileri tanıtıcı bilgi formu, merhamet yorgunluk ölçeği, Minnesota iş doyum ölçeği ve spiritüel iyi oluş ölçeği ile çevirimiçi anket yoluyla toplanmıştır. Veriler bir istatistik paket programında analiz edilmiş olup. tanımlayıcı istatistiklerlerden ortalama, standart sapma, yüzde, frekans, değişkenler arasındaki ilişkileri belirlemede pearson korelasyon ve regresyon analizi kullanılmıştır.
Bulgular: Çalışmaya katılan hemşirelerin %94.6'sı kadın, yaş ortalaması 32.25±6.30, %67.7'si lisans mezunu, meslekte çalışma yılı ortalaması 10.22±6.83 ve pediatri hemşiresi olarak çalışma yılı ortalaması 7.65±5.80'dir. Hemşirelerin %67.7'si çocukla ilgili kliniklerde isteyerek çalıştığını ifade etmiştir. Hemşirelerin merhamet yorgunluğu puan ortalaması 20.14±8.15, iş doyumu puan ortalaması 3.21±0.58 ve spiritüel iyi oluş puan ortalaması 116.45±16.75'dır. Pediatri hemşirelerinde merhamet yorgunluğunun iş doyumu ve spiritüel iyi oluş ile negatif yönde ($p<0.05$) Merhamet yorgunluğu arttıkça iş doyumunun ve spiritüel iyi oluşun azaldığı ve iş doyumu ile spiritüel iyi oluşun pozitif yönde bir ilişkisi ($p<0.05$) olduğu bulunmuştur. Merhamet yorgunluğu, iş doyumu ve spiritüel iyi oluşun yaş, çalışma yılı, pediatri hemşiresi olarak çalışma yılı ve çocukla ilgili kliniklerde isteyerek çalışma durumunun ilişkili olmadığı ($p>0.05$) bulunmuştur.
Sonuç: Pediatri hemşirelerinde merhamet yorgunluğu arttıkça iş doyumunun ve spiritüel iyi oluşun azaldığı ve iş doyumu arttıkça spiritüel iyi oluşun da arttığı sonucuna ulaşılmıştır. İş doyumunu ve spiritül iyi oluşu arttırarak merhamet yorgunluğunun azaltılmasına katkı sağlanabilir.

Anahtar Kelimeler: Pediatri hemşiresi, merhamet yorgunluğu, iş doyumu, spiritüel iyi oluş

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-198]
İnvaziv İşlemlerde Ebeveyn Katılımı Ölçüm Aracının Türkçe Formu: Geçerlilik Güvenirlik Çalışması

Büşra Ölçü[1], Bedriye Ak[2]
[1]Kütahya Evliya Çelebi Eğitim ve Araştırma Hastanesi
[2]Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Giriş: İnvaziv işlemlerde ebeveynin varlığı ve rolü ile ilgili net bir yazılı yaklaşımın olmaması sağlık çalışanlarını, bu konudaki tutumlarına dayalı karar almalarına yönlendirecektir. Sağlık çalışanlarının invaziv işlemlerde ebeveyn katılımı konusundaki görüşleri, algıları ve engellerin neler olduğunun ortaya konulması gereksinim vardır. İnvaziv işlemlerde ebeveyn katılımı ile ilgili algıları ölçmede ölçüm araçlarının ülkemizde olmadığı ve bu konuda yeni bir ölçüm aracının Türkçe literatüre kazandırılması önemlidir.
Amaç: Bu çalışmanın amacı invaziv işlemlerde ebeveyn katılımı ölçüm aracının Türkçe geçerlik güvenirlik çalışmasının yapılmasıdır.
Yöntem: Metodolojik tipteki araştırmanın evrenini, üç ildeki çocuk sağlığı ve hastalıkları alanında çalışan doktor ve hemşireler oluşmuştur. Araştırmanın örneklemini 246 sağlık çalışanı oluşturmuştur. Etik kurul onayı alındıktan sonra veriler tanıtıcı bilgi formu, ebeveyn katılımı tutum ölçeği ve invaziv işlemlerde ebeveyn katılımı ölçüm aracı ile çevirimiçi ve basılı anketler toplanmıştır. İnvaziv işlemlerde ebeveyn katılımı ölçüm aracı, risk-yarar algısı ve özgüven algısı olmak üzere iki bölümden oluşturmaktadır. Geçerlilik analizleri için dil eşdeğerliği, kapsam geçerliği ve yapı yapılmıştır. Güvenilirlik analizleri için, madde analizi, iç tutarlılık analizi, test-tekrar test analizi ve paralel form güvenirliliği yapılmıştır.
Bulgular: Ölçeğin kapsam geçerliliği sonucunda ölçekten iki madde çıkarılmış olup madde analizi ve açıklayıcı faktör analizleri sonucunda 23 maddeden oluşan ölçeğin cronbach alfa değeri risk yarar algısı için 0.90, özgüven algısı için 0.88 olarak bulunmuştur. Açıklayıcı faktör analizinde risk yarar algısının 2 faktörlü ve özgüven algısının 3 faktörlü yapıda olduğu saptanmıştır. Bu yapılar doğrulayıcı faktör analizi değerlendirilmiş olup uyum indeks sonuçlarına göre model veri uyumunun sağladığı görülmüştür. Test tekrar-test analizde iki ölçüm arasındaki korelasyonun yüksek ve paralel form olarak kullanılan ebeveyn katılımı tutum ölçeği puan ortalaması ile risk yarar algısı ve özgüven algısı puan ortalamalarının pozitif yönde zayıf düzeyde anlamlı ilişki gösterdiği saptanmıştır ($p<0.005$).
Sonuç: Risk yarar algısı ve özgüven algısı bölümlerinden oluşan İnvaziv İşlemlerde Ebeveyn Katılımı Ölçüm aracının 23 maddeli Türkçe formunun geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracıdır.

Anahtar Kelimeler: ebeveyn katılımı, invaziv işlem, sağlık çalışanları, geçerlik, güvenirlik

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-199]

Prevalence, severity, and associated risk factors of postoperative thirst in children: a cross-sectional study

Sabiha Mert[1], Özlem Şensoy[2], Ayfer Aydın[2], Ceyhan Şahin[3]
[1]Anesthesia Program, Vocational School, Istanbul Galata University, Istanbul, Turkey
[2]Department of Pediatric Nursing, School of Nursing, Istanbul University, Istanbul, Turkey
[3]Department of Pediatric Surgery, Umraniye Training and Research Hospital, University of Health Sciences, Istanbul, Turkey

Purpose: Postoperative thirst is a symptom in children that is often underrecognized and overlooked. This study aimed to determine the prevalence, severity, and associated risk factors of postoperative thirst in children. Design and Methods: A cross-sectional descriptive correlational design was used, adhering to the STROBE checklist. The study was conducted between May and July 2024 in the Pediatric Surgery Unit of a training and research hospital in Turkey with a sample of 132 children. Data were collected using a patient information form and the Visual Analogue Scale (VAS) for thirst severity. Results: The prevalence of postoperative thirst in children was determined to be 89.4% (n=118). The mean thirst score was 6.55 ± 2.67, and 48.3% of the children (n=57) reported severe thirst. Thirst symptoms and severity were more frequently reported in children who underwent general anesthesia compared to those who received sedation or single-dose spinal anesthesia ($p = 0.013$; $p < 0.05$; $p = 0.048$; $p > 0.05$). A strong positive correlation was found between the duration of surgery and thirst severity, indicating that thirst severity increased with longer surgical procedures ($r = 0.946$; $p = 0.001$; $p < 0.01$). Additionally, a statistically significant positive correlation was found between the duration from last fluid intake to surgery and thirst severity ($r = 0.179$; $p = 0.040$; $p < 0.05$). Conclusions: The results of this study highlight that the prevalence and severity of thirst are high in the postoperative period in children. General anesthesia is a risk factor for thirst. General anesthesia, duration of surgery, and the time from last fluid intake to surgery increase the severity of thirst. Implications for Clinical Practice: Identifying the prevalence and risk factors of postoperative thirst is essential for planning effective nursing care aimed at assessing and managing this symptom in pediatric patients.

Keywords: pediatric, postoperative, thirst

"Bu çalışma, TÜBİTAK 2224-B – Yurt İçi Bilimsel Etkinliklere Katılımı Destekleme Programı kapsamında desteklenmiştir."

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-200]

Epilepsi Hastalığı Olan 10-18 Yaş Grubu Çocukların Okul Deneyimleri: Nitel Çalışma

Seda Kılıç[1], Atiye Karakul[2], Duygu Sönmez Düzkaya[2]
[1]Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Mersin
[2]Tarsus Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Ana Bilim Dalı, Mersin

Giriş-Amaç: Araştırma, epilepsi hastalığı olan 10-18 yaş grubu çocukların okul deneyimlerini nitel analiz yöntemiyle incelenmesi amacıyla yapılmıştır.
Yöntem: Araştırma Ağustos 2024-Mayıs 2025 tarihleri arasında Mersin Üniversitesi Hastanesi Çocuk Nöroloji Polikliniğinde, 10-18 yaş grubu epilepsi hastalığı olan çocuklar ile yapılmıştır. Araştırma kapsamına 20 çocuk dahil edilmiştir. Çocuklarla görüşme hastane poliklinik hemşire odasında yüz yüze gerçekleştirilmiştir. Görüşme sırasında yapılan konuşma kayıt altına alınmış olup, görüşme sonrasında alınan kayıtların deşifresi yapılmıştır. Deşifre sonrası araştırmanın verileri MAXQDA 22 analiz programı kullanılarak kodlama, temaların oluşturulması, kod ve alt kodların ilişkisi analiz edilmiştir. Çalışma kapsamında yer alan çocukların görüşmelerinden elde edilen veriler doğrultusunda sağlık durumu ile ilgili düşünceler, sağlık durumu ile ilgili duygular, günlük yaşamdaki zorluklar, nöbet belirtileri, okulda nöbet sonrasında yaşanan durumlar, arkadaş ilişkisi, akademik süreç ve okulda sosyal destek olmak üzere sekiz tema, 51 kod elde edilmiştir. Elde edilen bulgularla çocukların okul deneyimleri incelenmiştir.
Bulgular: Yapılan bu çalışma sonucunda duygusal olarak epilepsi hastalığı olan çocukların en sık 'üzüntü, korku ve kaygı' yaşadıkları belirlenmiştir. Çocukların günlük rutinlerinde değişiklik olduğu, okulda ilaç tedavisi saatlerinde zorluk yaşadıkları, uyku problemleri ve fiziksel aktivitede zorlanma yaşadıkları görülmüştür. Çocukların nöbet anında bilinç kaybı yaşadıkları, baş dönmesi, bilinç kaybı yaşadıkları görülmüştür. Epilepsi hastalığı olan çocukların okulda nöbet anında korku, üzüntü, telaşlanma yorgunluk yaşadıkları görülmüştür. Çocukların çoğunda hastalığın arkadaşlık ilişkilerinde etkisi olmadığı görülmüş olup bazılarının hastalığını arkadaşlarından gizledikleri, dışlanma yaşadıkları görülmüştür. Çocukların okulda en çok hastaneye sağlık kontrolüne gittiklerinde devamsızlık yapak zorunda kaldıkları, derse odaklanmada zorluk yaşadıkları görülmüştür. Çocukların okulda en çok rehber öğretmenden ve arkadaşlarından destek aldıkları görülmüştür.
Sonuç: Yapılan bu çalışma sonucunda epilepsili çocukların okulda duygusal, sosyal ve akademik olarak zorluk yaşadıkları belirlenmiştir. Bu doğrultuda okullardaki kronik hastalığı olan çocuklara yaklaşımlara yönelik farkındalık etkinliklerinin yapılması, toplum düzeyinde sosyal medya aracılığıyla farkındalık kazandırılması, önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Deneyim, Epilepsi, Okul

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-201]
Çocuk Periton Diyalizi Uygulamalarında Periton Diyalizi Hemşiresinin Rolü

Dilek Er, Esine Şen, Burcu Ayvacı, Serra Sürmeli Döven, Ali Delibaş
Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi,Çocuk Nefroloji Bilim Dalı,Mersin

Özet
Giriş-Amaç: Çocuklarda kronik böbrek yetmezliği (KBY) tedavisinde periton diyalizinin (PD) önemli bir yeri vardır. PD uygulamalarında hasta ve ailesinin eğitimi, hasta bakımı, tedavi seçeneklerinin düzenlemesi ve klinik takip gibi hemşirelik uygulamaları yapılmaktadır. Bu çalışmada, merkezimizde periton diyalizi uygulanan KBY hastalarının geriye dönük değerlendirilmesi yapılmıştır.
Kapsam ve Yöntem: Çalışmaya Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Nefroloji Kliniği'nde 1 Haziran 2004-1 Haziran 2025 tarihleri arasında izlenen hastalar dahil edildi. Hastaların demografik, klinik bilgileri, PD eğitim ve takibiyle ilgili bilgiler geriye dönük olarak hastane kayıtlardan elde edildi.
Bulgular-Sonuç: Toplam 91 hastaya (45 erkek, 46 kız) PD uygulandı. Hastaların 23'üne (%25,3) Sürekli Ayaktan Periton Diyalizi (SAPD), 68'ine (%74,7) Aletli Periton diyalizi (APD) uygulandı.PD'ye başlama yaşı 119±59 ay (4 -204 ay) idi. KBY sebepleri, doğuştan böbrek ve üriner sistem anomalileri 30 hasta (%32,96), kronik glomerüler hastalıklar 31 hasta (%32,29),Kronik piyelonefrit 16 hasta (%17,58), Bartter sendromu 2 hasta (%2,19) Sistinozis 6 hasta (%6,59) sebebi bilinmeyen 6 hasta (%6,59) olarak saptanmıştır.PD eğitimi ortalama olarak 35 hastada 10 gün, 56 hastada 15 gün sürmüştür. PD uygulayan kişiye bakıldığında 68'i (%74,72) anne, 8'i (%8,79) baba ve 15'i (%16,48) hastanın kendisidir. Ünitemizde PD eğitimlerini yaptığımız 91 (%100) hasta ve yakınları evde tedaviyi sürdürürken PD hemşiresine hastane dışında telefonla her saat ulaşarak uzaktan kontrollü tele-sağlık hizmeti aldı. PD komplikasyonları olarak 27 (%40,65) peritonit, 4 (%4,39) kanama, 5 (%5,49) kateter sızıntısı, 8 herni (%8,79), 3 hemoperitoneum (%3,23), 2 (%2,19) kateter tıkanması, 1 (%1,09), hidrotoraksla karşılaşılmıştır. Hastaların 6'sı (%6,59) hemodiyalize geçti, 22'si (%24,17) böbrek nakli oldu, 12'si (%13,18) erişkin nefroloji bölümüne devredildi. 24 hasta (%26,37) kaybedildi, Halen 18'i(%19,78) APD ile izlenmektedir. Sonuç olarak KBY'de PD izlemi pek çok sistemi ilgilendiren, yoğun ve özenli bakım gerektiren hemşirelik uygulamalarıdır. PD hemşireliği, PD hizmetinin başından sonuna dek diyalizle ilgili tüm süreçlerde evde bakım hizmetinde de etkin rol almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Hemşirelik, Kronik Böbrek Yetmezliği, Periton Diyalizi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-202]
5-7 Yaş Arası Çocukların Yaşam Kaliteleri Ve Etkileyen Faktörler

Halime Dağtekin[1], Nejla Canbulat Şahiner[2]
[1]Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü,Karaman
[2]Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Karaman

Amaç: Bu çalışma çocukların yaşam kalitelerinin ve yaşam kalitelerine etki eden faktörlerin belirlenmesini amacıyla tanımlayıcı tipte gerçekleştirildi.
Yöntem: Araştırma verileri Eylül 2019 – Haziran 2020 tarihleri arasında Karaman ilinde 5-7 yaş aralığında öğrenim gören 260 çocuk ve ebeveynden elde edildi. Veriler, anket formu ve Çocuklar İçin Yaşam Kalitesi Ölçeği çocuk/ebeveyn formu kullanılarak toplandı. Verilerin analizinde SPSS 21.0 programı kullanılarak; sayı, yüzde, ortalama, min maks değer, Chronbach Alfa, t testi, ANOVA, Mann Whitney U ve Regresyon analizi, ileri analizde ise Bonferonni testi ile değerlendirildi.
Bulgular: Araştırma kapsamındaki öğrencilerin %53.1'inin kız, %50'sinin 6 yaşında, beden kitle indeksi ortalamalarının 15.31±2.61 olduğu belirlendi. Çocuklar için yaşam kalitesi ölçeği çocuk versiyonundan alınan puan ortalamalarının 71.23±13.28, ebeveyn versiyonundan alınan puan ortalamalarının 65.69±14.11 olduğu görüldü. Çocukların yaşam kalitelerinin aile gelir durumu, anne baba eğitim durumu, anne babada kronik hastalık varlığı, çocukta tanı almış herhangi bir hastalık varlığı durumlarından etkilendiği belirlendi.
Sonuç: Araştırma sonuçlarına göre çocukların toplam yaşam kalitesi yüksek puan ortalamalarının olduğu, ebeveynler tarafından değerlendirilen çocukların, yaşam kalitesi puanlarının ise orta düzey; çocuklar ve ebeveynler için en düşük ortalamanın duygusal işlevsellik alt boyutunda olduğu belirlenmiştir. Çocuklar İçin Yaşam Kalitesi Ölçeği değerlendirmesinde; çocukların, kendi yaşam kalitesinin yüksek, ebeveynlerinin ise çocuklarının yaşam kalitelerini orta düzeyde algıladıkları belirlendi. Çocukların yaşam kalitelerinin bazı değişkenlere göre (aile gelir durumu, anne baba eğitim durumu, anne babada kronik hastalık varlığı, çocukta tanı almış herhangi bir hastalık varlığı) değiştiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: ÇİYKÖ 4.0 Jenerik Çekirdek Ölçeği, Çocuk Hemşireliği, Yaşam Kalitesi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-203]

Evaluation Of Prenatal And Postnatal Risk Factors İn Mothers Of Children Diagnosed With Autism Spectrum Disorder: A Cross-Sectional Study

Furkan Torun[1], Hatice Bal Yılmaz[2]
[1]Health Science Faculty, Mudanya University, Mudanya/BURSA
[2]Nursing Faculty, Ege University, Bornova/İZMİR

Objective: The objective of this study was to evaluate the prenatal-perinatal-postnatal risky conditions believed to be implicated in the aetiology of autism spectrum disorder (ASD). Methods: The study's sample was designed as a cross-sectional descriptive study and was written according to the Strengthening the Reporting of Observational Studies in Epidemiology (STROBE) guidelines. The sample included 211 mothers with children diagnosed with autism who were registered with the Bursa Federation of Autism Associations. The data were collected by the researcher using the questionnaire method. The evaluation of the data was conducted through the utilisation of descriptive statistical methods. The relationship between independent categorical variables was analysed by chi-square test. Results: İt was observed that as the number of children in a family increased the birth order of the child diagnosed with autism and the age at diagnosis of autism also incrased ($p<0.05$) Conclusions: The present study has observed that mothers with children diagnosed with autism may be exposed to risky situations. It is recommended that future studies investigate the specific effects of each risk factor.

Keywords: Autism, Prenatal Risk, Postnatal Risk, Nursing, Prevention

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-204]

Determination of Cyberchondria Levels of Late Adolescents and The Factors Affecting These Levels

Abdullah Gergin[1], İlçim Ercan Koyuncu[2], Serap Balcı[3]
[1]Department of Child Health and Diseases Nursing Doctoral Program, Graduate Education Institute, Istanbul University-Cerrahpaşa, Vocational School of Health Care Services, Istinye University, Istanbul, Türkiye.
[2]Başkent University, Faculty of Health Sciences, Nursing Department, Ankara, Türkiye.
[3]Department of Child Health and Diseases Nursing, Florence Nightingale Faculty of Nursing, Istanbul University-Cerrahpaşa, Istanbul, Türkiye.

Objective: Cyberchondria refers to excessive and repetitive online searching for health information. This behavior can increase stress and anxiety, trigger compulsive behaviors, and negatively impact daily functioning in adolescents. This study aimed to assess the levels of cyberchondria and the factors affecting it among late adolescents.

Methods: A cross-sectional descriptive study was conducted between December 2022 and February 2023 with 300 nursing students from a health sciences faculty in Istanbul. Data were collected using a structured data form and the Cyberchondria Severity Scale-Short Form (CSS-12). Statistical analyses were performed with SPSS software and included frequency distributions, means, standard deviations, and normality testing.

Results: The mean cyberchondria score was 32.53 ± 8.04. Higher scores were associated with older adolescents, those with illiterate fathers, and participants who trusted online health information. No significant relationships were observed regarding gender, mother's education level, presence of health professionals in the family, internet usage time, or chronic illness in the participant or family.

Conclusion: Moderate levels of cyberchondria were found among late adolescents. Pediatric nurses should implement educational programs to improve adolescents' critical evaluation of online health information. Further research is needed to explore the long-term psychological effects and intervention outcomes.

Keywords: Adolescent, Cyberchondria, Health anxiety, Internet, Nursing students

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-205]

Bebeklik Döneminde Baba Katılımı Ölçeği'nin Türkçe Versiyonunun Psikometrik Özellikleri

Merve Pişkin, Adnan Batuhan Coşkun
Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Ana Bilim Dalı, Gaziantep

Amaç: Bu çalışma, Bebeklik Döneminde Baba Katılımı Ölçeği'nin Türkçe psikometrik özelliklerinin değerlendirilmesi amacıyla gerçekleştirildi. Yöntem: Araştırma metodolojik tipte olup, örneklemini Gaziantep Abdülkadir Yüksel Devlet Hastanesi ve Gaziantep Şehir Hastanesi pediatri klinikleri ve polikliniklerinde 0-12 ay aralığında bebeği olan 352 baba oluşturdu. Çalışma verileri Şubat 2025 – Nisan 2025 tarihleri arasında "Sosyodemografik Bilgi Formu" ve "Bebeklik Döneminde Baba Katılımı Ölçeği" ile toplandı. Verilerin analizinde faktör analizi, korelasyon analizi, t testi ve Cronbach α güvenirlik katsayısı yöntemleri kullanıldı. Bulgular: Ölçeğin KMO katsayısı 0,851, Bartlett testi ⍰2 değeri 2431,090 ve p<0,001 olarak bulundu. Ölçek, yapılan faktör analizleri sonucunda toplam varyansın %52,004'ünü açıklayan 5 alt boyutlu 20 maddeden oluştu. Ölçeğin Cronbach α katsayısı 0,879, ölçek alt boyutlarında; "Sıcaklık ve Uyum" için 0,768, "Kontrol ve Süreç Sorumluluğu" için 0,804, "Hayal Kırıklığı" için 0,823, "Dolaylı Bakım" için 0,768 ve "Pozitif Katılım" için 0,858 olarak hesaplandı. Ölçek faktör yüklerinin "Sıcaklık ve Uyum" alt boyutunda 0,542-0,877 arasında, "Kontrol ve Süreç Sorumluluğu" alt boyutunda 0,629-0,751 arasında, "Hayal Kırıklığı" alt boyutunda 0,615-0,854 arasında, "Dolaylı Bakım" alt boyutunda 0,678-0,886 arasında, "Pozitif Katılım" alt boyutunda 0,561-0,781 arasında değiştiği tespit edildi. Ölçek uyum indeksleri CMIN/DF: 1,276; AGFI: 0,865; GFI: 0,899; NFI: 0,873; CFI: 0,969; IFI: 0,970; TLI: 0,962; RMSEA: 0,040; SRMR: 0,0591 olarak belirlendi. Sperman-Brown katsayısı 0,746 ve Split-Half katsayısı 0,722 olarak bulundu. Test-tekrar test puan ortalamalarında istatiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı görüldü. Sonuç: Bebeklik Döneminde Baba Katılımı Ölçeği'nin Türk toplumu için geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğu belirlendi.

Anahtar Kelimeler: Baba Katılımı, Bebeklik Dönemi, Ölçek Uyarlama, Psikometrik Özellikler

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-206]

Çocuk Hematoloji/Onkoloji Kliniğinde Yatan Kanserli Çocukların Babalarının Duygu ve Deneyimleri: Nitel Bir Çalışma

Azime Hacıoğlu Güven[1], Sebahat Altundağ[2]
[1]Pamukkale Üniversitesi Hastaneleri, Çocuk Hematoloji Kliniği, Denizli
[2]Pamukkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD, Denizli

Amaç: Bu araştırma, kanser tanısı alan çocuğa sahip babaların yaşam deneyimlerini, duygularını ve beklentilerini belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir.
Yöntem: Araştırma, fenomenolojik desende nitel bir çalışmadır. Araştırma bir üniversite hastanesinin çocuk hematoloji/onkoloji kliniğinde tedavi alan çocuğa sahip ve araştırmaya katılmayı kabul eden 12 baba ile yürütülmüştür. Veriler, bireysel derinlemesine görüşmeler yapılarak toplanmış ve içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmiştir. Araştırmanın raporlanmasında COREQ yönergeleri esas alınmıştır.
Bulgular: Babaların çocuklarının kanser tedavisi sürecindeki duygu ve deneyimlerine ilişkin bulguların analizi sonucunda, tanı-tedavi süreci deneyimleri, tanı sonrası yaşam değişiklikleri, baş etme durumları ve ihtiyaçlar olmak üzere dört ana tema belirlenmiştir.
Sonuç: Çocuğu kanser tedavisi alan babaların tedavi sürecinde yaşadıkları duygu ve deneyimlerin anlaşılması, bu süreci daha etkili yönetmelerine yardımcı olacak strateji ve baş etme yöntemlerinin geliştirilmesine katkı sağlayabilir. Bu tür destekler, babaların hem kendileri hem de aileleri için süreci daha sağlıklı şekilde atlatmalarına yardımcı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: kanser, çocuk, baba, deneyim, nitel araştırma

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-207]
Çocukların Anneye Bağlanma Stillerinin Hedonik Açlık ve Sosyal Medya Bağımlılığı Üzerindeki Etkisi

Emine Beyaz[1], Ayfer Kara[2]
[1]Muş Alparslan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Muş
[2]Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Kahramanmaraş

Amaç: Orta çocukluk–ergenlik dönemindeki öğrencilerde anneye bağlanma stili, hedonik açlık ve sosyal medya bağımlılığı (SMB) arasındaki ilişkileri ve etkileyen değişkenleri incelemektir
Yöntem: Kesitsel tasarımda yürütülen araştırmada veri toplama okul ortamında yüz yüze gerçekleştirilmiştir. Katılımcılara Kerns Güvenli Bağlanma Ölçeği (anne formu), Çocuklar için BGÖ (15 madde; 3 alt boyut) ve Ergenler için SMB Ölçeği uygulanmış; ek olarak yaş, cinsiyet, okul ve sınıf düzeyi, kardeş sayısı, doğum sırası, ebeveyn yaşı/eğitimi/mesleği, aile tipi ve gelir düzeyi, erken çocuklukta bakım veren, boy, kilo ve BKİ, genel sağlık ve beslenme alışkanlıkları ile sosyal medya kullanımına ilişkin bilgi formu doldurtulmuştur. Vücut ağırlığı (0,1 kg duyarlılıkla), boy uzunluğu (Frankfort düzleminde), bel çevresi (göbek deliği üzerinden, esnek olmayan mezura ile) ölçülmüştür. Analizler SPSS 20.0 ile yürütülmüş, normal dağılım varsayımları gözlendikten sonra Pearson korelasyonları hesaplanmıştır (N=221).
Bulgular: BGÖ alt boyutları kendi aralarında orta düzeyde pozitif ilişki göstermiş, korelasyon katsayıları r=,307 ile r=,495 arasında değişmiş ve tümü p<,001 düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Alt boyutların BGÖ toplam puanı ile ilişkileri güçlüdür; en yüksek birliktelik "besinin tadına bakılması" boyutunda saptanmıştır (r=,734; r=,748; r=,791; tümü p<,001). Anneye bağlanma güvenliği ile BGÖ toplam puanı ve alt boyutları arasında anlamlı bir ilişki görülmemiştir (r=-,066 ile,072; p>,28). SMB ile BGÖ toplam puanı arasında düşük–orta düzeyde pozitif bir ilişki vardır (r=,216; p=,001). Alt boyut düzeyinde SMB ile en belirgin ilişki "besin bulunabilirliği" boyutunda gözlenmiştir (r=,221; p=,001); "besin mevcudiyeti" ile ilişki daha zayıf olmakla birlikte anlamlıdır (r=,177; p=,008); "besinin tadına bakılması" ile SMB arasındaki ilişki istatistiksel olarak anlamlı değildir (r=,118; p=,081). Anneye bağlanma güvenliği ile SMB arasında orta düzeyde ve ters yönlü anlamlı bir ilişki saptanmıştır (r=-,294; p<,001).
Sonuç: Bulgular, hedonik açlığın özellikle besin bulunabilirliği ve mevcudiyeti boyutlarının sosyal medya bağımlılığıyla zayıf–orta düzeyde ilişkili olduğunu, anneye bağlanma güvenliğinin ise hedonik açlıkla ilişki göstermediğini ancak sosyal medya bağımlılığıyla anlamlı ve ters yönlü bir ilişkiye sahip olduğunu ortaya koymaktadır

Anahtar Kelimeler: anneye bağlanma, besin gücü ölçeği, hedonik açlık, çocuk ve ergen sağlığı, sosyal medya bağımlılığı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-208]

Pediatri Hemşirelerinin Ağrı Yönetimi Öz-Yeterlilikleri ve Duygusal Zeka Düzeylerinin Ağrıya Yönelik Bilgi Ve Tutumlarına Etkisi

Emine Beyaz[1], Sonay Gökçeoğlu[2]
[1]Muş Alparslan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü
[2]Şanlıurfa İl Sağlık Müdürlüğü, Halk Sağlığı Bölümü

Amaç: Pediatri hemşirelerinin ağrı yönetimi öz-yeterlilikleri ve duygusal zeka düzeyleri tespit edilerek ağrıya yönelik bilgi ve tutumlarına etkisini değerlendirmektir.
Yöntem: Tanımlayıcı tipte olan araştırma, devlet hastanesi pediatri birimlerinde (çocuk servisleri, çocuk kan alma, yenidoğan yoğun bakım, çocuk yoğun bakım, yenidoğan kliniği) çalışan hemşireler (N=67) ile Mart-Mayıs 2024 tarihleri arasında yapılmıştır. Veriler "Kişisel bilgi formu", "Duygusal Zeka Ölçeği", "Ağrı Yönetiminde Öz-Yeterlilik Ölçeği" ve "Pediatrik Ağrı Bilgi ve Tutum Ölçeği" ile toplanmıştır. Araştırmada tanımlayıcı istatistikler (sayı, yüzde, ortalama, standart sapma, medyan, minimum, maksimum) kullanılmıştır. Tek değişkenli analizlerden Mann Whitney U ve Kruskall Wallis testleri kullanılmıştır. ölçekleri arası ilişki;Spearman Korelasyon testleri kullanılarak incelenmiştir. Analiz SPSS 25.0 istatistik paket programı ile yapılmıştır.
Bulgular: Ağrı yönetiminde öz yeterlilik ölçeğinin puan ortalaması 85.87±15.22, Pediatrik ağrı bilgi tutum ölçeğinin puan ortalaması 63.67±10.85, Duygusal davranış ölçeği puan ortalaması ise 64.98±9.09'dur. Araştırmada Duygusal davranış ölçeği ile Ağrı yönetiminde öz yeterlilik ölçekleri arasında pozitif yönde zayıf anlamlı ilişki bulunmaktadır ($p<0.001$). Diğer ölçekler arasında korelasyon saptanmamıştır ($p>0.05$). Duygusal davranış ölçeğinin kendi duygularını değerlendirme alt boyutu toplam puanı çocuğu olan ve meslekte çalışma yılı 6 yıl ve üzerinde olan hemşirelerde daha yüksektir ($p<0.05$). Duyguların kullanılması alt boyutu toplam puanı ağrı eğitimi alanlarda diğerlerinden yüksek bulunmuştur ($p<0.05$)
Sonuç: Ağrı yönetiminde öz yeterlilik ölçeği toplam puanı 28 yaş ve üzeri hemşirelerde; Pediatrik ağrı bilgi tutum ölçeği puan ortalaması meslekte çalışma süresi 6 yıl ve üzeri olanlar ile mevcut birimde 24 ay ve daha uzun zaman görev yapanlarda daha yüksek bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: ağrı, duygusal zeka, hemşirelik, öz yeterlilik, öz yönetim

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-209]

Pediatri Hemşirelerinde Pediatrik Atravmatik Bakım Tutum Ölçeği'nin (PACAS) Geliştirilmesi ve Psikometrik Testi

Adnan Batuhan Coşkun[1], Erhan Elmaoğlu[2], Murat Bektaş[3]
[1]Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Hemşirelik Ana Bilim Dalı, Gaziantep
[2]Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Hemşirelik Ana Bilim Dalı, Kilis
[3]Dokuz Eylül Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, İzmir

Amaç: Bu çalışma, pediatri hemşirelerinin atravmatik bakım uygulamalarına yönelik tutumlarını ölçmek üzere Pediatrik Atravmatik Bakım Tutum Ölçeği'nin (PACAS) geliştirilmesi ve geçerlik-güvenirlik analizlerinin yapılmasını amaçlamaktadır. Yöntem: Metodolojik ve korelasyonel desenle yürütülen araştırmaya, Ocak–Ağustos 2024 tarihleri arasında Türkiye'deki çeşitli kliniklerde görev yapan 336 pediatri hemşiresi katılmıştır. Yapı geçerliliği açımlayıcı faktör analizi (AFA) ve doğrulayıcı faktör analizi (DFA) ile değerlendirilmiştir. İç tutarlılık, madde-toplam puan korelasyonu, test-tekrar test güvenirliği ve Cronbach α katsayıları ile incelenmiştir. Bulgular: PACAS maddelerinin kapsam geçerlilik indeksi (KGI) 0,84 ile 1,00 arasında bulunmuştur. Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsayısı 0,978 olup, Bartlett küresellik testi anlamlıdır ($\chi2$ = 14.110,425, p <.001); bu sonuçlar faktör analizine uygunluğu desteklemektedir. AFA sonucunda 31 maddeden oluşan iki faktörlü bir yapı elde edilmiş ve toplam varyansın %76,7'si açıklanmıştır. "Bilgi ve Farkındalık" ile "Uygulama ve Aile Katılımı" olarak adlandırılan faktörlerde madde yükleri sırasıyla 0,716–0,901 ve 0,751–0,962 arasında değişmiştir. DFA, model uyumunu doğrulamıştır ($\chi2$/df = 2,77; RMSEA = 0,073; NFI = 0,92; NNFI = 0,97; CFI = 0,94; GFI = 0,91). Ölçeğin Cronbach α katsayısı 0,985 olup, alt ölçek katsayıları 0,978 ve 0,983'tür. Test-tekrar test güvenirliği yüksek düzeyde korelasyon göstermiştir (r = 0,980; r = 0,985; r = 0,957) ve test-tekrar test puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır (p >.05). Sonuçlar: PACAS, pediatri hemşirelerinin atravmatik bakıma yönelik tutumlarını değerlendirmede geçerli ve güvenilir bir ölçme aracıdır. Ölçek atravmatik bakım ilkelerine uyumun güçlendirilmesi yoluyla pediatri hemşireliği uygulamalarının geliştirilmesine katkı sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Pediatri hemşireliği, Atravmatik bakım, Tutum ölçeği, Güvenirlik, Geçerlik

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-210]

Kistik Fibrozisli Çocuklar ve Annelerinin Psikolojik Sağlamlıklarını Güçlendirmeye Yönelik Müdahale Temelli Bir Yaklaşım

Selin Söyünmez[1], Yağmur Sezer Efe[2], Mehmet Köse[3]
[1]Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Kırşehir
[2]Erciyes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Kayseri
[3]Erciyes Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Kayseri

Amaç: Çalışmanın amacı, Kistik Fibrozis Tanılı Çocuk ve Annelerinin Psikolojik Sağlamlıklarını Güçlendirmeye Dayalı Müdahale Programı (KİF-ÇAPSAM)'nın etkinliğini değerlendirmek ve programı tamamlayan katılımcıların deneyimlerini ortaya çıkarmaktır.
Yöntem: Gelişmiş karma yöntem desenlerinden müdahale deseni ile yürütülen bu araştırma, bir üniversite hastanesinde izlenen, dahil edilme kriterlerini karşılayan 8–12 yaş arası KF tanılı çocuklar ve anneleri ile yapılmıştır (Deney: çocuk n=14, anne n=14; Kontrol: çocuk n=12, anne n=12). Ölçümler program öncesi, sonrası, 1. ay ve 3. ayda gerçekleştirilmiştir. İstatistiksel analizlerde, dört zaman noktası ve iki grup için tekrarlı ölçümler ANOVA, etki büyüklüğü Cohen's d ile hesaplanmıştır. Program bitiminde anneler ve çocuklarla ayrı olarak odak grup görüşmeleri gerçekleştirilmiş ve tematik analiz yapılmıştır.
Bulgular: Deney grubundaki çocukların Yeniden Düzenlenmiş Kistik Fibrozis Anketi (CFQR) Toplam, CFQR Tedavi Yükü alt boyutu son test, CFQR Duygusal İşlevsellik alt boyutu 1. ay ve 3. ay, CFQR Solunum İşlevselliği alt boyutu 3. ay, Psikolojik Sağlamlık Tutum ve Beceri Ölçeği (PSTBÖ) Toplam son test, 1. ay ve 3. ay puanlarının kontrol grubuna kıyasla istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu saptanmıştır. Deney grubundaki çocuklarda Solunum Fonksiyon Testi parametreleri (FEV1%, MMEF75/25 ml, PEF ml, PEF%) program sonrasında istatistiksel olarak anlamlı artış göstermiştir. Deney grubundaki çocukların 1. ay ve 3. ay Fonksiyonel Yetersizlik Envanteri puanlarının kontrol grubuna kıyasla istatistiksel olarak anlamlı biçimde daha düşük olduğu belirlenmiştir. Deney grubundaki annelerin CFQR Tedavi Yükü ve CFQR Solunum İşlevselliği alt boyutları, PSTBÖ toplam ve Psikolojik Sağlamlık toplam ölçek son-test puanlarında kontrol grubuna göre anlamlı düzeyde iyileşme saptanmıştır. Deney grubundaki annelerin, depresyon, anksiyete ve stres düzeylerinde zamana bağlı olarak istatistiksel açıdan anlamlı azalma olduğu, Travma Sonrası Büyüme Envanteri puanlarında ise 3. ayda anlamlı bir artış olduğu belirlenmiştir.
Sonuç: KİF-ÇAPSAM, çocukların yaşam kalitesi, psikolojik sağlamlık, solunum fonksiyonu ve fonksiyonel yetersizlik düzeylerini; annelerin ise psikolojik sağlamlık, travma sonrası büyüme ve ruhsal iyilik hâlini anlamlı biçimde geliştirmiştir.

Anahtar Kelimeler: Anne, Kistik Fibrozis Tanılı Çocuk, Kahkaha Yogası, Psikolojik Sağlamlık, Travma Sonrası Büyüme

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-211]

Hemşire Bakım Davranışı Ölçeği Pediatrik Versiyonunun Geliştirilmesi ve Psikometrik Özellikleri: Metodolojik Bir Çalışma

Fatma Taş Arslan[1], Sevinç Akkoyun[2], Bedriye Ak[3]
[1]Selçuk Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Konya
[2]Selçuk Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü, Konya
[3]Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Bolu

Giriş: Bakım, temel bir hemşirelik değeridir. Hemşire bakım davranışları çocuk ve ailenin zorlu süreçleri yönetmede çok önemli kaynağı oluşturmaktadır. Bu nedenle, hangi bakım davranışlarının çocuk hastalarda ve ailelerinde etkisinin nasıl olacağı ve bu çocuklara en iyi bakımı nasıl sağlayabileceğini bilmek önemlidir. **Amaç:** Bu çalışmanın amacı, çocuk servislerinde çalışan hemşirelerin bakım davranışlarını değerlendirmeye yönelik "Hemşire Bakım Davranışı Ölçeği Pediatrik Versiyonu"nun geliştirilmesini ve psikometrik analizlerin incelenmesidir. **Yöntem:** Metodolojik tipte olan bu çalışmanın örneklemini Türkiye'nin farklı bölgelerinde yer alan hastanelerin çocuk kliniklerinde çalışan 400 hemşire oluşturmaktadır. Veriler çevrimiçi anket yöntemi ile Mayıs-Aralık 2024 tarihleri arasında toplandı. Veriler "Hemşire Tanıtıcı Bilgi Formu" ve "Hemşire Bakım Davranışları Ölçeği: Pediatrik Versiyon" ile toplandı. Veri analizi, SPSS 25.00 ve Jamovi paket programları kullanılarak yapıldı. Ölçeğin faktör yapısını belirlemek amacıyla açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi yapıldı. **Bulgular:** Ölçeğin yapı geçerliğini test etmek için faktör analizi yapıldı. Ölçek beşli likert tipinde, 18 madde ve tek alt boyuttan oluştu. Ölçeğin content validity index 0.90'dır. EFA için, ölçeğin tamamı toplam varyansın 78.77%'ını açıklamaktadır. Ölçeğin the Cronbach alpha value 0.98. DFA'da tek boyutlu ölçeğin uyum indekslerinin uygun olduğu bulundu. **Sonuç:** Ölçek, pediatri hemşirelerinde bakım davranışlarını değerlendirmede geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracıdır. Geliştirilen bu ölçüm aracı pediatri hemşirelerinin sağlık hizmeti kalitesini iyileştirmede fırsat sağlayacak ve hemşirelerinin bakım davranışları konusunda farkındalıklarının artırılması rol oynayacaktır.

Anahtar Kelimeler: geçerlilik, geliştirme, Hemşire Bakım Davranışı, ölçek, pediatrik

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-212]
"Duvara Çarparak Öğrendik" Çocuğu Hidrosefali Olan Ebeveynlerin Deneyimleri: Nitel Bir Araştırma

Mustafa Volkan Düzgün[1], Büşra Nur Temür[2], Ayşegül İşler[1]
[1]AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ ANABİLİM DALI
[2]AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ, CERRAHİ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ ANABİLİM DALI

Amaç: Bu araştırma, hidrosefalisi olan çocukların ebeveynlerinin duygularını, düşüncelerini ve deneyimlerini araştırmayı ve anlamayı amaçlamıştır.
Yöntem: Bu çalışmada betimsel fenomenolojik nitel bir yaklaşım kullanılmıştır. Nitel bir araştırma yaklaşımı olan fenomenoloji, temel olarak katılımcıların "yaşanmış deneyimlerine" bakar ve katılımcıların belirli bir şekilde nasıl ve neden davrandıklarını kendi bakış açılarından incelemeyi amaçlar. Veriler, Temmuz 2022-Ocak 2023 tarihleri arasında hidrosefali olan çocukların ebeveynleri ile yarı yapılandırılmış bireysel görüşmeler yoluyla toplanmıştır. Çalışmanın örneklemini, Türkiye'nin güneyindeki bir üniversite hastanesinin beyin cerrahisi servisinde tedavi gören dahil etme ve dışlama kriterlerini karşılayan hidrosefalili 10 çocuğun ebeveynleri oluşturmuştur. Tematik analiz, Colaizzi'nin yedi aşamalı yöntemi kullanılarak yapılmıştır.
Bulgular: Verilerin analizinde, ebeveynlerden elde edilen görüşmeler sonucunda iki ana tema ortaya çıkmıştır. İlk ana tema Duygusal ve Psikolojik Mücadeleler'dir. Bu temayı üç alt tema oluşturmuştur. Bunlar Duygusal Tepkiler ve Gelecek Endişeleri, Çocuklar ve Erişim Engelleri Arasında Kalma ve Psikolojik Etki'dir. Diğer tema ise Başa Çıkma ve Anlam Yaratma Süreci'dir. Bu tema dört alt temaya ayrılmıştır. Bu alt temalar şunlardır: Destek Sistemleri, Tanıyı Öğrenme ve Anlama, Kabullenme ve Manevi Anlam Yaratma ve Kişisel Gelişim ve Olgunluk. Her katılımcıya bir metafor sorusu soruldu ve metaforu açıklamaları istendi. Bu metaforlara göre katılımcılar, hidrosefalinin cehalet, belirsizlik ve sürprizlerle dolu bir durum olduğunu vurguladılar. Bazı ebeveynler hidrosefaliyi evrene veya bilinmeyene benzetirken, diğerleri top, karpuz veya havuz gibi somut nesnelere benzetmiştir.
Sonuç: Dünya çapında hidrosefali teşhisi konulan çocuk sayısının artmasıyla birlikte, sağlık profesyonellerinin bu çocuklara ve ailelerine en etkili bakımı sağlamadaki rolü daha da kritik hale gelmektedir. Bu çalışmanın bulguları, hidrosefali teşhisi konan çocukların ebeveynlerinin deneyimlerine ilişkin önemli içgörüler sunmaktadır. Bu bulgular, hidrosefalili çocukların ebeveynlerinin karşılaştığı zorlukları ve bu zorluklarla başa çıkmak için kullandıkları kaynakları anlamak için değerlidir. Hemşireler ve diğer sağlık profesyonelleri, bireylerin geliştirdiği metaforları fark ederek, tanı, tedavi, danışmanlık ve eğitim dahil olmak üzere her aşamada bu değerlere odaklanarak tıbbi bakımı planlamalıdır.

Anahtar Kelimeler: Deneyim, Ebeveynler, Hidrosefali, Nitel araştırma

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-213]
Ergenlerde Siber Dışlanma Ölçeğinin Geliştirilmesi: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Gamze Akay[1], Elanur Uludağ[2]
[1]ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
[2]ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ

Amaç: Yapılan çalışmalar siber dışlanmaya maruz kalan ergenlerin bu durumdan olumsuz olarak etkilendiğini ortaya koymuştur fakat bu konuda az miktarda çalışmaya rastlanmıştır. Bu araştırmanın amacı Ergenlerde Siber Dışlanma Ölçeği'ni geliştirmektir.
Yöntem: Tanımlayıcı ve ilişkisel desende yapılan metodolojik araştırma 15 Nisan 2024-15 Şubat 2025 tarihleri arasında 12-18 yaş arası 391 ergen ile gerçekleştirilmiştir. Veriler Kişisel Bilgi Formu ve Ergenlerde Siber Dışlanma Ölçeği ile toplanmıştır. Verilerin analizinde sayı, yüzde, t-testi, faktör ve korelasyon analizi kullanılmıştır. Ölçümlerin güvenirliğinin değerlendirilmesinde ise madde-toplam puan analizi, sınıf içi korelasyon (ICC) ve iç tutarlılık katsayısı kullanılmıştır. Ölçek geliştirme sürecinde sırasıyla; maddelerin geliştirilmesi, kapsam geçerliliği ve son olarak Bulgular: Ergenlerde Siber Dışlanma Ölçeği, alt boyutlar olarak beş faktörden oluşan geçerli bir ölçektir. Ölçeğin toplam Cronbach alfa katsayısı 0.93'tür. Ölçek toplam varyansın %66.15'ini açıklamaktadır ve p=0.001 olarak bulunmuştur.
Sonuç: Bu ölçek, ergenlerin çevrimiçi dünyada ne kadar dışlandıklarını belirlemek için objektif bir araç sağlar. Ergenlerin siber dışlanma deneyimlerini daha iyi anlamak, sorunun kapsamını ortaya koymak için kritik olabilir.

Anahtar Kelimeler: Ergen, geçerlilik, güvenilirlik, kültürlerarası, siber dışlanma

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-214]
Ergenlerde ebeveyn sosyotelizmi ve sosyal dışlanma ilişkisi

Fatma Kurudirek[1], Sümeyye Ekici[1], Tuğçenur Doğan[2]
[1]Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Erzurum
[2]Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Gelişimi Bölümü, Erzurum

Amaç: Bu araştırma, ergenlerde ebeveyn sosyotelizmi ile sosyal dışlanma arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapıldı.

Materyal-Metod: Tanımlayıcı ve kesitsel tipte olan bu araştırma, Nisan 2025-Haziran 2025 tarihleri arasında Türkiye'nin doğusunda bulunan bir ilde yaşayan 11-15 yaş arasındaki 597 ergen ile basit rastgele örnekleme yöntemi kullanılarak yürütüldü. Verilerin toplanmasında "Kişisel Bilgi Formu", "Ebeveyn Sosyotelizmi Ölçeği" ve "Ergenler için Ostrasızm Ölçeği" kullanıldı. Araştırma verilerinin analizinde, sayı, yüzde, ortalama, bağımsız gruplarda t-testi, post-hoc analizi, tek yönlü ANOVA, Pearson korelasyon analizi ve regresyon analizi kullanıldı.

Bulgular: Ergenlerin %57,8'nin 13-15 yaş aralığında olup, %51,6'sı erkektir. Ergenlerin ebeveyn sosyotelizm toplam puan ortalaması 20.72±8.44; sosyal dışlanma toplam puan ortalaması ise 22.32±8.42 bulundu. Ergenlerin kardeş sayısına, aile tipine ve kiminle yaşadıklarına göre ebeveyn sosyotelizmi düzeyi arasındaki ilişkide anlamlı bir fark olduğu belirlendi ($p<0.05$). Ailenin gelir düzeyine, kiminle yaşadığına, okulda herhangi bir etkinliğe katılma durumuna ve okul başarısına göre sosyal dışlanma düzeyi arasındaki ilişkide anlamlı bir fark olduğu saptandı ($p<0.05$). Ebeveyn sosyotelizmi ile sosyal dışlanma arasında güçlü düzeyde ($r=0.667$) pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu belirlendi ($p<0.01$). Ebeveyn sosyotelizminin sosyal dışlanmayı anlamlı düzeyde yordadığı bulundu ($\beta=0.239$, $p=0.001$).

Sonuç: Ergenlerde, ebeveyn sosyotelizmi düzeyinin ve sosyal dışlanma algısının düşük olduğu belirlendi. Ebeveyn sosyotelizmi ile sosyal dışlanma arasında istatistiksel olarak pozitif ve güçlü bir ilişki olduğu sonucuna varıldı. Ebeveyn sosyotelizmi arttıkça, ergenlerde sosyal dışlanmanın arttığı belirlendi.

Anahtar Kelimeler: Ebeveyn sosyotelizmi, ergen, sosyal dışlanma

[SS-215]

Nörogelişimsel Bozukluk Tanısı Olan Çocukların Ebeveynlerinde Sosyal Medya Kullanımı ve Geleneksel Tamamlayıcı Tıp Tutumları Arasındaki İlişki

Emine Geçkil[1], Sevim Pınar Öztorun[1], Gamze Sarıgüzel Köle[2], Fatih Hilmi Çetin[3], Halit Necmi Uçar[3]
[1]Necmettin Erbakan Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı, Konya
[2]Erciyes Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı, Kayseri
[3]Doç. Dr. Halit Necmi Uçar ve Doç. Dr. Fatih Hilmi Çetin Çocuk ve Ergen Psikiyatri Muayenehanesi, Konya

Amaç: Bu araştırmanın amacı, nörogelişimsel bozukluk tanısı almış çocukların ebeveynlerinde sosyal medya kullanımı ve geleneksel ve tamamlayıcı tıp (GETAT) tutumlarının ve bunlar arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Yöntem: Bu tanımlayıcı ve ilişki arayıcı çalışma Konya il merkezindeki özel bir çocuk psikiyatri kliniğinde çalışmaya katılmayı gönüllü olarak kabul eden 204 ebeveyn ile gerçekleştirilmiştir. Veriler Kişisel Bilgi Formu, Sosyal Medya Kullanım Ölçeği (SMKÖ) ve Geleneksel Tamamlayıcı Tıp Tutum Ölçeği (GETATTÖ) ile yüz yüze toplanmıştır. Verilerin analizi tanımlayıcı istatistikler, korelasyon analizi, t-testi ve ANOVA ile yapılmış ve p<.05 düzeyi istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir. Bulgular: Katılımcıların %92,2'sinin sosyal medyayı aktif olarak kullandığı, %86,3'ünün sosyal medyadan çocuğunun hastalığı ile ilgili içerikleri takip ettiği ve %30,4'ünün GETAT uygulamalarını kullandığı belirlenmiştir. Ebeveynlerin SMKÖ toplam puanı ortalaması 17.66±5.64 ve GETAT Tutum Ölçeği toplam puanı 106.58±20.16 olarak saptanmıştır. Ebeveynlerin SMKÖ alt boyutlarından yetkinlik puanları ile GETATTÖ alt boyutlarından tamamlayıcı tıbba düşünsel bakış (r=-,169) ve sağlığa bütüncül bakış (r=-,181) puanları arasında zayıf düzeyde anlamlı negatif bir ilişki saptanmıştır (p<.05). Sonuç: Bu çalışmada, ebeveynlerin büyük çoğunluğunun sosyal medyadan çocuğun sağlık sorunu ile ilgili içerikleri takip ettiği ortaya çıkmıştır. Ebeveynlerin SMKÖ yetkinlikleri arttıkça GETATTÖ alt boyutlarından tamamlayıcı tıbba düşünsel bakış ve sağlığa bütüncül bakışları olumsuz hale gelmektedir. Bu sonuçlar doğrultusunda ebeveynlerin sosyal medya kullanım yetkinliklerinin artırılması, sosyal medyada güvenilir ve bilimsel temelli bilgi içeriklerinin yaygınlaştırılması önem taşımaktadır. Hemşireler sosyal medya için bilimsel ve kanıta dayalı içerik üretilmesi konusunda önemli rol üstlenebilirler.

Anahtar Kelimeler: çocuk, ebeveyn, hemşire, nörogelişimsel bozukluk, tamamlayıcı tıp kullanımı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-216]

Tip 1 Diyabette Hipoglisemi Korku Ölçeği (HKÖ): Çocuk Ve Ebeveyn Formunun Geliştirilmesi

Sebahat Altundağ[1], Hasibe Kesen Yener[2]
[1]Pamukkale üniversitesi hemşirelik fakültesi çocuk sağlığı ve hastalıkları anabilim dalı, Denizli
[2]Buldan göğüs hastalıkları hastanesi çocuk servisi, Denizli

Amaç: Tip 1 Diyabetli Çocuklarda Hipoglisemi Korku Ölçeği'nin Çocuk ve Ebeveyn Formunun geliştirilmesi, geçerlilik ve güvenilirliğinin değerlendirilmesidir.
Gereç ve Yöntemler: Çalışmanın evreni Pamukkale Üniversitesi Hastanesi Çocuk Endokrin Polikliniği'nde tip 1 diyabet tanısı ile takip edilen 6-12 yaş arasındaki çocuklardan ve ebeveynlerinden oluşmaktadır. Örneklemi ise 200 çocuk ve 200 ebeveynden oluşmaktadır. Veriler 1 Mart 2023-28 Şubat 2024 tarihleri arasında toplanmıştır. Ölçeğin kapsam geçerliliği 10 uzman görüşüne başvurularak değerlendirilmiştir. Verilerin analizinde sayı/yüzde, test tekrar test, Cronbach Alfa katsayısı ve faktör analizi yöntemleri kullanılmıştır.
Bulgular: Ölçeğin Çocuk Formunun Cronbach Alfa değeri 0,92; dört alt boyutunun Cronbach Alfa değerleri sırasıyla 0,95 (fiziksel); 0,87 (ailesel); 0,84 (bireysel); 0,90 (sosyal)'dır. Ölçeğin Ebeveyn Formunun Cronbach Alfa değeri 0,90; üç alt boyutun Cronbach Alfa değerleri 0,85 (korku); 0,90 (endişe); 0,83 (müdahale)'tür. Test tekrar test puan ortalamaları arasında fark bulunmamıştır ($p>0,05$). Ölçeğin çocuk formunun ICC değeri 0,98; ebeveyn formunun ICC değeri 0,99 olarak bulunmuştur. Açıklayıcı faktör analizi çocuk formu, toplam varyansının %72,26'sını; ebeveyn formu ise %59,25'ini açıklamaktadır. Ölçeğin çocuk ve ebeveyn formunun her ikisininde CFI, NFI, TLI değerleri>0,90; RMSEA değerleri<0,080; X2/sd değerinin<2 olduğu bulunmuştur.
Sonuç: Yapılan analizler ve değerlendirmeler sonucu Tip 1 Diyabette Hipoglisemi Korku Ölçeği: Çocuk ve Ebeveyn Formu'nun geçerlik ve güvenirliği yüksek bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Ebeveyn, Geçerlilik ve Güvenilirlik, Hipoglisemi Korkusu, Tip 1 Diyabetus Mellitus

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-217]

Merkezi Sinir Sistemi Konjenital Anomalisi Olan Çocukların Bakım Verelerin Bakım Yükünün Değerlendirilmesi

Hacer Kobya Bulut[1], Merve Yetimoğlu[2], Ali Rıza Güvercin[3]
[1]Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Trabzon
[2]Trabzon İl Sağlık Müdürlüğü Sağlık Afet Koordinasyon Merkezi, Trabzon
[3]Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi, Beyin ve Sinir Cerrahisi Anabilim Dalı, Trabzon

Amaç: Bu araştırma Merkezi Sinir Sistemi (MSS) konjenital anomalisi olan çocuklara bakım verenlerin bakım yüklerini değerlendirmesi amacıyla gerçekleştirildi.
Yöntem: Araştırma tanımlayıcı tipte yürütüldü. Türkiye'nin kuzeydoğusundaki bir ilin üniversite hastanesinin beyin ve sinir cerrahisi polikliniğinde takip edilen MSS konjenital anomalisi tanısı olan, 0-18 yaş aralığında çocuğa sahip 54 primer bakım verici ile gerçekleştirildi. Veriler Aralık 2022- Aralık 2023 tarihleri arasında "Tanıtıcı Bilgi Formu ve Bakım Verme Yükü Ölçeği" kullanılarak toplandı. Verilerin analizinde SPSS 24.0 paket programı kullanıldı. Tanımlayıcı verilerin analizinde standart sapma, ortalama, frekans ve yüzde ile değerlendirildi. Sürekli verilerin normal dağılıma uygunluğu Shapiro Wilk testi ile değerlendirildi. Kategorik verilerin analizinde Mann-Whitney U ve Kruskal-Wallis testleri kullanıldı. Sonuçlar %95 güven aralığında $p<0.05$ düzeyinde anlamlı kabul edildi.
Bulgular: Araştırmaya katılan çocukların yaş ortalaması 12.07±4.55 olup, %55.6'sı erkektir. Çocukların %46.3'ü meningomyolesel, %29.6'sı hidrosefali, %16.7'si serebral palsi, %9.3'ünün meningosel tanısı mevcuttu. Araştırmaya katılan primer bakım vericilerin tamamını anneler oluşturmaktadır. Annelerin %85.2'sinin bu çocukların bakımda güçlük yaşamaktadır. Güçlük yaşayanların %59.3'ünün orta derecede bakım yükleri olduğu ve %40.7'sinin ise ileri derecede bakım yüküne sahip olduğu belirlendi. MSS konjenital anomalisi olan çocukların annelerinde düşük gelir ve sık hastane ziyareti bakım yükü arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p<0.05$).
Sonuç: Bu araştırma sonucunda MSS konjenital anomalisi olan çocukların annelerinin tümü orta veya ileri düzeyde bakım yükü yaşadıkları bulundu. Bu çocukların annelerine uygun destek, eğitim ve sosyal yardımlar geliştirilerek multidisipliner yaklaşılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Bakıcı, Bakım yükü, Çocuk, Merkesi Sinir Sistemi, Hemşire

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-218]
Ebeveynlerin çocuk besleme tutum ve davranışları

Hasret Yağmur Sevinç Akın[1], Barış Akın[2]
[1]Harran Üniversitesi Viranşehir Sağlık Yüksekokulu, ŞANLIURFA
[2]Viranşehir İlçe Sağlık Müdürlüğü, 3 Nolu Aile Sağlığı Merkezi, ŞANLIURFA

Giriş-Amaç: Hızlı bir gelişim sürecini içeren çocukluk çağında çocukların yeterli, dengeli ve sağlıklı beslenmeleri; gelişimlerini desteklemek ve sağlık risklerini azaltmak için oldukça önemlidir. Çocuğun beslenmesi çevreyi gözlemleme yoluyla şekillendiği için çocukların beslenme davranışlarının gelişmesinde ebeveynlerin beslenme tutum ve davranışları büyük rol oynamaktadır. Bu çalışmada, ebeveynlerin çocuk besleme tutum ve davranışlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı tipte olan çalışma, Aralık 2024-Haziran 2025 tarihleri arasında bir hastanenin çocuk servisinde tedavi gören 2-11 yaş grubundaki 200 çocuğun ebeveynleri ile yürütülmüştür. Verilerin toplanmasında Kişisel Bilgi Formu ve Çocuk Besleme Anketi kullanılmıştır. Bulgular: Araştırmaya 200 anne katılmıştır. Annelerin %86'sının ev hanımı, %76'sının ilkokul-ortaokul mezunu olduğu, ailelerin %51'inin gelirinin gidere eşit olduğu, %71'inin kentte yaşadığı ve %51.5'inin çocuk sayısının 2-4 çocuk olduğu belirlenmiştir. Annelerin çocuk besleme anketinin alt boyut puan ortalamalarında aldığı en yüksek puan sorumluluk algısı alt boyutunda 4.09±0.79 olarak hesaplanmıştır. Sorumluluk algısı, çocuk ağırlığı hakkındaki ilgi ve izlem alt boyutuna ilişkin puan ortalamaları ile meslek, eğitim durumu, ekonomik durum, yaşanılan yer ve çocuk sayısı değişkenleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık belirlenmiştir. Ebeveynlerin tartı algısı alt boyutu ile meslek ve yaşanılan yer; çocuğun algılanan tartısı alt boyutu ile meslek, ekonomik durum ve yaşanılan yer; kısıtlama alt boyutu ile meslek, ekonomik durum ve çocuk sayısı; yemeğe zorlama alt boyutu ile meslek, yaşanılan yer ve çocuk sayısı arasında anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0.05$). Sonuç: Araştırmaya katılan annelerin çocuk beslenmesinde sorumluluk algılarının yüksek olduğu saptanmıştır. Ayrıca annelerin çocuk besleme uygulamalarını meslek, eğitim durumu, ekonomik durum, yaşanılan yer ve çocuk sayısı değişkenlerinin etkilediği saptanmıştır. Araştırma bulgularımız sonucunda ebeveynlerin çocuk besleme uygulamalarına etki eden faktörleri daha net bir şekilde belirleyebilmek için bu alanda yapılacak kapsamlı müdahale çalışmalarına ihtiyaç olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: besleme davranışı, besleme tutumu, çocuk, ebeveyn

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-219]
"I Carry A Story, Not A Wound" Children's Surgical Experiences: A Phenomenological Study

Selin Salmak, Dilek Ergin
Department of Child Health and Disease Nursing, Faculty of Health Sciences, Manisa Celal Bayar University, Manisa, Türkiye

Aim: The study aimed to better understand children's surgical experiences, a topic that has been underresearched. Obtaining information from the child's perspective can be used to improve surgical management and nursing care. Methods: This qualitative study included children (ages 7-12) undergoing abdominal surgery. The study was conducted with 13 children by face-to-face semi-structured interviews within 3 days of surgery. Data analysis was conducted using qualitative thematic analysis. Results: The qualitative thematic analysis identified four general themes related to the surgery process: (1) fear, (2) pain, (3) interaction, and (4) relief. Four general themes emerged regarding the effects of surgery: (1) immobility, (2) hunger, (3) coldness, and (4) evacuation. Conclusion: The identified themes provide valuable insights into children's ssurgical experiences. The findings are valuable to healthcare stakeholders and are expected to inform strategies to optimize the quality of healthcare.

Keywords: Pediatric Surgery, Pediatric Patient, Patient Experience

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-220]

Türkiye'de Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliğinde Tip 1 Diyabet Konulu Lisansüstü Tezlerin Bibliyografik Analizi

Eslem Berra Kileci, Sevda Arslan
Düzce Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Hemşirelik Anabilim Dalı, Düzce

Bu araştırmanın amacı, Türkiye'de Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği alanında, Tip 1 diyabet konulu lisansüstü tezlerin 2005–2025 yılları arasında Ulusal Tez Merkezi verileri doğrultusunda bibliyografik analizini yapmaktır. Çalışma, bibliyografik tarama yöntemiyle yürütülmüş ve veriler Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi veri tabanından elde edilmiştir. Tezler; yılı, üniversitesi, ili, danışman unvanı, anahtar kelimeleri, türü, örneklem büyüklüğü, araştırma deseni ve konularına göre incelenmiştir. Toplam 59 tez değerlendirilmiş; en fazla tezin 2024 (%13,33), 2016 (%13,33), 2023 (%11,67) ve 2019 (%11,67) yıllarında yazıldığı görülmüştür. En çok tez Erciyes Üniversitesi (%13,56) ve Marmara Üniversitesi'nde (%11,86) gerçekleştirilmiş olup, tezlerin %30,51'i İstanbul, %13,56'sı Kayseri ve %10,17'si İzmir'de yapılmıştır. Anabilim dallarına göre en çok tez Hemşirelik (%49,15) ve Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği (%47,46) alanlarında yazılmış; danışmanların %28,81'i Prof. Dr., %35,59'u Doç. Dr. ve %32,20'si Dr. Öğr. Üyesi unvanına sahiptir. Tezlerin %64,41'i yüksek lisans, %35,59'u doktora düzeyindedir. En sık kullanılan anahtar kelimeler "Tip 1 Diyabet" (%16,40), "Adölesan" (%9,20) ve "Çocuk" (%3,60) olmuştur. Örneklem büyüklüğü en sık 51–150 kişi arasında yer almakta ve araştırmaların %94,9'u nicel, %45,76'sı ise tanımlayıcı tiptedir. Konulara göre en sık çalışılan alan psikososyal etkiler (n=36) olarak belirlenmiştir. Sonuç olarak, tezlerin yıllar içinde artış gösterdiği ve belirli üniversiteler ile anabilim dallarında yoğunlaştığı görülmüştür. Gelecek araştırmalarda yöntemsel çeşitliliğin ve bölgesel dağılımın artırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk sağlığı, hemşirelik, tip 1 diyabet, bibliyografik analiz

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-221]

Yenidoğan hemşirelerinin palyatif bakım tutumları ve merhamet yorgunluk düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi

Ayşe Sevim Ünal[1], Aydın Avcı[2], Sümeyye Özarslan[3]
[1]Lefke Avrupa Üniversitesi, Hemşirelik Yüksekokulu, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Lefke, KKTC, Mersin 10, TÜRKİYE
[2]TC Saglik Bakanligi Ankara Sehir Hastanesi, Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi, Ankara, TÜRKİYE
[3]İnönü Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Malatya, TÜRKİYE

Amaç: Bu araştıma yenidoğan yoğun bakım ünitesinde görev alan hemşirelerin palyatif bakıma yönelik tutumları ile merhamet yorgunluk düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Materyal-Metod: Bu araştırma tanımlayıcı ve kesitsel ilişki arayıcı tasarımda yapılmıştır. Araştırmaya 164 yenidoğan hemşiresi katılmış ve veriler çevrimiçi olarak oluşturulan anket aracılığı ile toplanmıştır. Verilerin toplanmasında Tanımlayıcı Bilgi Formu, Yenidoğan Palyatif Bakım Tutum Ölçeği ve Merhamet Yorgunluğu Ölçeği Kısa Formu kullanılmıştır. Bulgular: Araştırmaya katılan yenidoğan hemşirelerinin yaş ortalamalarının 32.2±5.8, %76.2'sinin kadın, ortalama mesleki deneyimleri 9.3±6.1 yıl olduğu %42.1'inin 3. Düzey YYBÜ'nde çalıştığı,%87.2' sinin gece ve gündüz olacak şekilde vardiyalı çalıştığı belirlenmiştir. Hemşirelerin tanımlayıcı özellikleri ile ölçek puan ortalamaları arasında genel olarak anlamlı farklılıklar saptanmamıştır. Yapılan regresyon analizinde hemşirelerin merhamet yorgunluğu düzeylerinin palyatif bakım tutumunu %19 oranında etkilediği belirlenmiştir. Hemşirelerin merhamet yorgunluğu puan ortalamalarını artması yenidoğanın palyatif bakımına yönelik tutum puanlarını azaltmaktadır. Korelasyon analizinde ise ölçeklerin toplam puan ortalamaları arasında negatif yönlü ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Sonuç: Yenidoğan yoğun bakım ünitesinde görev alan hemşirelerin merhamet yorgunluğu düzeyleri yenidoğanın palyatif bakımına yönelik tutumlarını etkilemektedir. Yenidoğan ünitelerinde çalışan hemşirelerin merhamet yorgunluğu düzeylerinin azaltacak girişimler ile desteklenmeleri palyatif bakım kalitesinin geliştirilmesi için gereklidir.

Anahtar Kelimeler: Merhamet yorgunluğu, palyatif bakım, yenidoğan hemşiresi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-222]

Okul Öncesi Eğitime Katılan Çocukların Kaygı Düzeylerinin Değerlendirilmesi

Ayşe Sevim Ünal[1], Melek Kurt[2], Başak Karateke[3]
[1]Lefke Avrupa Üniversitesi, Hemşirelik Yüksekokulu, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Lefke, KKTC, Mersin 10, TÜRKİYE
[2]Türkler Anaokulu, Türkler Mahallesi, Bilaller Caddesi, 91/1 Alanya, Antalya, TÜRKİYE
[3]Ufuk Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü, İncek, Ankara, TÜRKİYE

Amaç: Bu çalışmadaki amacımız okul öncesi eğitim kurumuna giden 3-6 yaş grubu çocukların kaygı düzeylerini belirlemektir. Materyal-Metod: Bu araştırma tanımlayıcı ve kesitsel ilişki arayıcı tasarımda yapılmıştır. Okul öncesi eğitime katılan çocukların anksiyete durumlarını değerlendirmek için ebeveyn ve öğretmen değerlendirmesi birlikte kullanılmıştır. Ankara ili Mamak ve Etimesgut Bölgesinden ikişer ve toplamda 4 okulda yürütülen çalışma 205 çocuğun ebeveyni ile yürütülmüştür. Verilerin toplanmasında Sosyo Demografik Bilgi Formu, Okul Öncesi Çocuklarda Anksiyete Ölçeği Ebeveyn Formu, Okul Öncesi Çocuklarda Anksiyete Ölçeği Öğretmen Formu ve Durumluk ve Sürekli Kaygı Ölçeği kullanılmıştır. Bulgular: Araştırmaya katılan ebeveynlerin annelerin %54'ünün 35 yaş ve altı, babaların ise %76'sının 36 yaş ve üstünde olduğu, annelerin % 62'si bir iş yerinde çalışmazken babaların %96'sının çalıştığı belirlenmiştir. Çocuklar için ebeveynleri tarafından doldurulan anksiyete ölçekleri toplam puanlarının ortalamasının 25.60 ± 13.95, öğretmenler tarafından doldurulan ölçek toplam puanlarının ortalamasının ise 7.99±11.71 olduğu görülmektedir. Ebeveyn ve öğretmenlerden çocuklar için toplanan verilere uygulanan analizler incelendiğinde ebeveyn ve öğretmenlerin doldurduğu kaygı ölçeklerinin toplam puanları arasında anlamlı fark bulunmuştur (t=15,221;p>.05). Ortalamalar incelendiğinde aritmetik olarak ebeveynlerin çocukların kaygı düzeyleri ile ilgili daha yüksek puan verme eğiliminde oldukları görülmektedir. Sonuç: Okul öncesi dönem çocuklarında kaygının görülmesinin tek bir nedeni olmadığı için çocukların kaygı düzeylerinin ebeveyn ve öğretmen etkileşimlerinden etkilendiği düşünülmektedir. Okul hemşirelerince, okul öncesi eğitime giden çocukların ailelerinin ve öğretmenlerinin çocukların kaygı düzeylerini azaltacak girişimler ile desteklenmeleri normal çocuk gelişimi açısından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Kaygı, okul öncesi çocuğu, hemşirelik, öğretmen

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-223]

Epilepsi Hastalığına Sahip Kardeşi Olan Ergenlerde Psikolojik Sağlamlık ve Benlik Saygısının İncelenmesi

Buşra Kantarcı[1], Fatma Kurudirek[2]
[1]Bingöl Devlet Hastanesi
[2]Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Erzurum

Amaç: Bu araştırma, epilepsi hastalığına sahip kardeşi olan ergenlerin psikolojik sağlamlık ve benlik saygısının incelenmesi amacıyla yapıldı.
Materyal-Metod: Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı olarak yürütülen bu araştırma, Mayıs 2024-Kasım 2024 yılı içerisinde Muş Devlet Hastanesinde yürütüldü. Araştırmanın evrenini, belirtilen hastanenin çocuk nöroloji polikliniğine kayıtlı ve çocuk kliniklerinde tedavi gören çocukların 126 ergen kardeşi oluşturdu. Verilerinin toplanmasında; "Kişisel Bilgi Formu", "Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği (RBSÖ)" ve "Çocuk ve Genç Psikolojik Sağlamlık Ölçeği (ÇGPSÖ)" kullanıldı. Verilerin değerlendirilmesinde; yüzdelik, ortalama, t testi, tek yönlü varyans analizi, Pearson Korelasyon analizi, Mann Whitney U analizi, Kruskall Wallis analizi, Bonferroni Posthoc testi, Regresyon analizi, Speaman's Korelasyon, Cronbach α kat sayı hesaplaması kullanıldı.
Bulgular: Araştırmaya katılan ergenlerin ÇGPSÖ puan ortalaması 41.32±9.87, RBSÖ puan ortalaması 2.11±1.75 olarak bulundu. Cinsiyet, eğitim durumu, anne babanın eğitim durumu ve mesleği, gelir düzeyi, kardeşi nöbet geçirirken hissedilen duygu ile ÇGPSÖ puan farkı anlamlı bulundu ($p<0.05$). Anne babanın eğitim durumu ve mesleği, gelir düzeyi, kardeşi nöbet geçirirken hissedilen duygu, kardeşinin hastalığından dolayı kendini suçlama durumu ile RBSÖ puan farkları anlamlı bulundu ($p<0.05$). ÇGPSÖ ile RBSÖ puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı, negatif yönde, orta düzey ilişki vardır ($p<0.05$).
Sonuç: Araştırmada, epilepsi hastalığına sahip kardeşi olan ergenlerin benlik saygıları ve psikolojik sağlamlıkları orta düzeyde bulundu. Ayrıca anne ve babanın eğitim durumu, anne ve baba mesleği, gelir düzeyi, kardeşi nöbet geçirirken hissedilen duygu değişkenlere göre psikolojik sağlamlıklarının ve benlik saygılarının etkilendiği bulundu.

Anahtar Kelimeler: Benlik saygısı, epilepsi, ergen, kardeş, psikolojik sağlamlık

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-224]

Ebeveynlere verilen infantil kolik eğitiminin yenidoğanlarda infantil kolik düzeyi ve ağlama süresine etkisi

Serap Özdemir[1], Gizem Yılmaz[2], Nisa Nur Çelik[2], Fatmagül Bayram[2]
[1]Gaziantep Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ABD, Gaziantep
[2]Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Yusuf Şerefoğlu Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Kilis

Amaç: Bu çalışmada, ebeveynlere verilen infantil kolik eğitiminin yenidoğanlarda infantil kolik düzeyi ve ağlama süresine etkisi araştırılmıştır.

Yöntem: Araştırma, tek gruplu ön test-son test tasarımına sahiptir. Çalışma, Mayıs-Ekim 2024 tarihleri arasında Aile Sağlığı Merkezi'ne başvuran ve infantil kolik tanısı alan yenidoğanların anne ve babaları arasında planlanmıştır. Güç analizi yapılmış ve örneklem 60 ebeveynden oluşmuştur. Ebeveynler tek seansta infantil kolik eğitimi almış ve eğitimin etkinliği iki farklı zamanda değerlendirilmiştir. Veriler, sosyodemografik form ve İnfantil Kolik Ölçeği'ni içeren bir anket aracılığıyla elde edilmiştir. Yenidoğanların ağlama süreleri, ebeveynlerin verdiği bilgilere göre kaydedilmiştir.

Bulgular: İnfantil kolik eğitimi sonrasında annelerde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır; Ancak, babaların eğitim sonrası ilk değerlendirmesinde ve ebeveynlerin ilk ve ikinci değerlendirmelerinde anlamlı farklılıklar gözlenmiştir. Eğitim sonrası bebek ağlama süresinin ortalamasının yüksek bir etki puanına sahip olduğu bulunmuştur.

Sonuç: Eğitim sonrasında yenidoğan infantil kolik şiddetinin ve ağlama süresinin azaldığı bulunmuştur. Bu eğitim, yenidoğan infantil kolik için etkili bir eğitimdir.

Anahtar Kelimeler: ağlama, eğitim, infantil kolik, yenidoğan

[SS-225]
Doğum sonrası erken dönemde eş ve hemşire desteğinin emzirme başarısına etkisi

Serap Özdemir[1], Feyza Küçük[2]
[1]Gaziantep Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ABD, Gaziantep
[2]Uşak Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ABD, Uşak

Amaç: Yaşamın ilk günlerindeki emzirme deneyimi anneler ve bebekler için çok önemlidir. Aile desteğinin annelerin emzirme başarısını etkilediğini bildiren çalışmalar bulunsa da, kanıtlar sınırlıdır. Bu çalışmanın amacı, doğum sonrası erken dönemdeki annelere eş ve hemşire desteğinin emzirme başarısına etkisini incelemektir. Yöntem: Araştırma tanımlayıcı ve ilişkisel desendedir. Eylül-Aralık 2022 tarihleri arasında bir kadın doğum ve çocuk hastanesinde yürütülmüştür. 323 anneden oluşan bir örneklem, bir program kullanılarak hesaplanmıştır. Araştırma verilerini toplamak için sosyodemografik veri formu, Doğum Sonrası Erken Dönemdeki Kadınlarda Algılanan Eş Desteği Ölçeği, Hemşire Ebeveyn Destek Aracı ve LATCH Emzirme Değerlendirme Aracı kullanılmıştır. Bulgular: Eş ve hemşire desteği ile alt boyut ölçek toplam puanları arasında istatistiksel olarak pozitif ve anlamlı bir korelasyon bulunmuştur. Annelerin LATCH aracından aldıkları puan ortalaması 7,09±3,06 idi. Algılanan eş desteği ve hemşire desteği toplam ölçek puanları, LATCH aracı puanındaki değişimin %31'ini açıklamıştır. Sonuç: Tüm dünyada bebeklerin başarılı bir şekilde emzirilmesini sağlamak ve sürdürmek için profesyonel bakım ve aile desteğine, özellikle de eş desteğine ihtiyaç vardır. Erken lohusalık döneminde, eşlerin ve hemşirelerin desteği, emzirmeyle ilgili sorunların çözülmesine ve bebeklerin emzirme başarısının artırılmasına yardımcı olabilir. Gözlemsel ve deneysel çalışmaların birlikte sunulması aile sağlığına katkıda bulunabilir.

Anahtar Kelimeler: destek, doğum sonrası, emzirme başarısı, eş, hemşire

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-226]
Trafik Lambası Ağrı Ölçeğinin Türkçe Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması

Tanju Oğul[1], Nebahat Bora Güneş[2], Fatma Yılmaz Kurt[1]
[1]Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Çanakkale
[2]Hacettepe Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Ankara

Amaç: Çocuklarda ağrının pratik ve etkin bir şekilde değerlendirilmesi, bakım kalitesini artırmak ve bireyselleştirilmiş tedavi planları oluşturmak açısından kritik bir öneme sahiptir. Bu kesitsel metodolojik çalışma, yeni ve görsel bir akut ağrı değerlendirme aracı olan Trafik Lambası Ağrı Ölçeği (TLAÖ)'nin Türkçe geçerlik ve güvenirliğini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür. **Yöntem:** Araştırmanın örneklemini 200 çocuk ve ebeveynleri oluşturmuştur. Veri toplama sürecinde; dil geçerliliği için Uzman Görüşü Değerlendirme Formu, demografik veriler için Tanıtıcı Bilgi Formu, yapı geçerliği ve güvenirlik analizleri için TLAÖ ve paralel değerlendirme aracı olarak Yüzler Ağrı Ölçeği - Gözden Geçirilmiş (FPS-R) kullanılmıştır. İstatistiksel analizlerde anlamlılık düzeyi $p < 0.05$ olarak kabul edilmiştir. **Bulgular:** TLAÖ ve FPS-R puanları arasında çocuklar ($\kappa = 0.94$; %95 CI = 0.90-0.98) ve ebeveynler ($\kappa = 0.84$; %95 CI = 0.77-0.91) için mükemmel uyum saptanmıştır. Değerlendiriciler arası güvenirlik analizlerinde, çocuk ve ebeveyn değerlendirmeleri arasında FPS-R puanları için mükemmel uyum ($\kappa = 0.94$; %95 CI = 0.89-0.98) ve TLAÖ puanları için anlamlı uyum ($\kappa = 0.78$; %95 CI = 0.71-0.86) belirlenmiştir. **Sonuç:** TLAÖ'nün Türkçe geçerli ve güvenilir bir akut ağrı değerlendirme aracı olduğu, basit yapısı ve trafik ışığı modeliyle çocuklar tarafından FPS-R'den daha fazla tercih edildiği görülmüştür. Geleneksel ölçeklere kıyasla daha basit, eylem odaklı ve aile dostu bir yaklaşım sunan ölçek, çocukların ve bakıcıların ağrı yönetimine doğrudan katılımını artırarak, evde ve hastane ortamlarında ağrı yönetimini iyileştirebilir ve gelecekteki araştırmalar için pediatrik ağrı ölçümünde pratik, kullanıcı odaklı araçların geliştirilmesine temel oluşturabilir.

Anahtar Kelimeler: Akut ağrı, Çocuk, Geçerlik, Güvenirlik, Trafik Lambası Ağrı Ölçeği

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-227]
Pediatrik Onkoloji Hastalarında Oral Mukozit Yönetimi: Derleme

Hatice Çelik Işık[1], Ebru Kılıçarslan[2]
[1]Ankara Bilkent Şehir Hastanesi
[2]Gazi Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Giriş: Çocukluk çağı kanserlerinde hastalığa ve tedaviye bağlı vücut hücrelerinde önemli değişimler meydana gelmektedir. Bu değişimlerden kaynaklı çeşitli belirti, bulgu ve semptomlar görülebilmektedir. Semptomlar uygun yönetilmediğinde yaşam kalitesi olumsuz etkilenmektedir. Oral mukozit(OM), kemoterapi veya radyoterapi sonucunda mukozada meydana gelen ülseratif/ inflamatuvar değişiklikler ile karakterize, toksik bir yan etkidir. Ağrıya, enfeksiyon riskinin artmasına, beslenmeyi olumsuz yönden etkilemekle birlikte terapötik değişikliklere yol açar. Yapılan iyileştirmelere rağmen, OM tedavisi hala bir zorluktur ve üzerinde fikir birliğine varılmadığı durumlar bulunmaktadır. Amaç: Bu derlemede pediatrik onkoloji hastalarında oral mukozit üzerine yapılan çalışmaların incelenmesi amaçlanmıştır. Yöntem: Araştırmada,"pediatrik onkoloji-pediatric oncology", "oral mukozit-oral mucositis","ağız bakımı-oral care" anahtar kelimeleriyle "Pubmed", "Science Direct" ve "Google Scholar" veri tabanları taranmıştır. Dahil edilme kriterleri 1)makalenin tam metin olması, 2)pediatrik hastaları içermesi 3) son 10 yıl içerisinde yayınlanmış olmasıdır. Kriterler doğrultusunda 15 çalışma incelenmiştir. Bulgular: Pediatrik popülasyonda OM yönetimi için en sık kullanılan tedaviler: düşük seviyeli lazer tedavisi(LLLT), klorheksidin, kalsiyum fosfat, bal, palifermin, oral kriyoterapi, E vitamini, glutamin ve çinko içeren bileşikler olarak yer almıştır. LLLT'nin kemik iliği nakli olan hastalarda evre III-IV OM gelişimini engellediği(kanıt düzeyi-IV) ve OM ağrısını azalttığı(kanıt düzeyi-II) saptanmıştır. Palifermin'in intravenöz yolla(60µg/kg/gün) ardışık olarak kemoterapiden üç gün önce ve üç gün sonra uygulanmasının OM insidansını ve şiddetini azalttığı(kanıt düzeyi II), kemoterapinin başlamasından 48 saat sonra başlayarak üç ardışık gün parenteral glutamin(0,4g/kg/gün) uygulanan hastalarda OM insidansında azalma görülmüştür(kanıt düzeyi-III). Balın oral mukozaya topikal olarak uygulanmasının şiddetli OM'e sahip çocuklarda hastanede kalış süresini kısaltmada etkili olduğu(kanıt düzeyi-III), ağrıyı azalttığı(kanıt düzeyi-II) gösterilmiştir. Analjezik etkisi açısından ele alındığında fotobiyomodülasyonun OM üzerinde kullanımı da teşvik edilmektedir(kanıt düzeyi-I). Ayrıca herhangi bir yan etki olmaksızın, iyi kabul gördüğü ve semptomların yoğunluğunu/süresini azaltmak gibi diğer olası faydaları gösterilmiştir.

Sonuç: OM yönetimi için yetişkin hastalarda veya karma popülasyonda birçok çalışma yürütülmüştür, ancak bu çalışmalara sınırlı sayıda çocuk ve genç bireyler dahil edilmiştir. Pediatrik popülasyonda daha fazla çalışma teşvik edilmelidir.

Anahtar Kelimeler: ağız bakımı, oral mukozit, pediatrik onkoloji

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-228]

Talasemi Majör Tanılı Ergenlerin Yaşam Deneyimleri: Fenomenolojik Bir Çalışma

Münevver Erkul[1], Zeynep Öztürk[2]
[1]Antalya Bilim Üniversitesi
[2]Akdeniz Üniversite Hastanesi

Amaç: Talasemi Major (TM), yaşam boyu süren kan transfüzyonları ve şelasyon tedavisi nedeniyle ergenlerin biyopsikososyal gelişimlerini çok boyutlu olarak etkileyen kronik bir hastalıktır. Bu çalışma, TM tanısı almış ergenlerin yaşam deneyimlerini ve başetme süreçlerini anlamayı, böylece hasta merkezli ve bireyselleştirilmiş bakım stratejilerine katkı sağlamayı amaçlamıştır.

Yöntem: Niteliksel fenomenolojik desen kullanılmıştır. Nisan–Haziran 2024 tarihleri arasında Antalya'daki bir kamu hastanesinin Talasemi Ünitesi'nden amaçlı örnekleme ile seçilen 12–18 yaş aralığında 10 ergen ile derinlemesine yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Veri doygunluğuna ulaşıncaya kadar sürdürülen görüşmeler ses kaydı alınarak çözümlenmiştir. Etik onay alınmıştır (TBAEK-199). Katılımcıların sosyodemografik verileri SPSS 22.0 programında frekans ve yüzde olarak özetlenmiştir. Görüşme verileri Colaizzi'nin yedi aşamalı yöntemiyle analiz edilmiş, çalışmanın güvenirliğini artırmak amacıyla bağımsız çift kodlama, denetim izi ve katılımcı doğrulaması uygulanmıştır.

Bulgular: Analiz sonucunda altı ana tema ortaya çıkmıştır: (1) Kabul ve normalleştirme (hastalığın günlük yaşama entegre edilmesi, TM'nin yönetilebilir olarak algılanması), (2) Okul üzerindeki etkiler (transfüzyon ve ameliyatlara bağlı devamsızlık, akademik ve duygusal zorluklar, öğretmen desteğinin kolaylaştırıcı rolü), (3) Akran ve toplumsal tepkiler (yanlış bilgi, damgalanma, stratejik ifşa ve sınırlı akran desteği), (4) Aile desteği ve kardeş dinamikleri (ebeveyn desteği, koruyucu kardeş ilişkileri, ambivalans), (5) Tedaviye uyum ve nakil süreci (kronik transfüzyon/şelasyon yükü, kök hücre nakline yönelik umut ve tereddüt, donör bulunabilirliği ve risk algısı), (6) Psikolojik süreçler ve baş etme (anksiyete, ölüm korkusu, beden imajı kaygıları; sosyal destek, olumlu yeniden değerlendirme, mizah ve ilaç uyumu gibi aktif baş etme stratejileri).

Sonuç: Bulgular, ergen TM hastalarında bakımın yalnızca tıbbi tedaviye değil, aynı zamanda psikososyal ihtiyaçlara da odaklanması gerektiğini göstermektedir. Okul–sağlık koordinasyonunun güçlendirilmesi, esneklik sağlayan politikaların uygulanması, damgalanmanın farkındalık çalışmalarıyla azaltılması, aile merkezli bakımın desteklenmesi, düzenli psikososyal değerlendirme yapılması ve nakil sürecinde multidisipliner danışmanlık sağlanması, hasta merkezli bütüncül bakımın geliştirilmesi için kritik önemdedir.

Anahtar Kelimeler: Talasemi Major, Ergenler, Fenomenoloji, Psikososyal baş etme

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-229]

Examining the bereavement of parents who lost their babies in the neonatal intensive care unıt during the pandemic

Hatice Yıldız[1], Güler Cimete[2], Ebru Temizsoy[3], Güner Karatekin[4]
[1]Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Aydın, Türkiye
[2]Üsküdar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi,Ebelik Bölümü, İstanbul, Türkiye
[3]Bilgi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul, Türkiye
[4]Hamidiye Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

Background and Aims:
Existing research has focused on the impact of pandemic-related losses and how to support those grieving loved ones lost to the virus. However, little is known about how the pandemic has affected the grief experiences of parents who lost a child due to non-COVID-related causes. This study aimed to determine the effects of the pandemic restriction on the pre- and post-loss experiences and grief reactions of parents who lost their babies in the NICU.

Methods:
The research is mixed. 41 parents who lost their babies between March 2020 and April 2021 in the NICU of a hospital in Istanbul constituted the quantitative sample of the research, and 18 of them constituted the qualitative sample. The research data were collected with the Information Form, TRIG, and semi-structured interview form. Qualitative data were collected through in-depth interviews. Data were analyzed with SPSS 22.0, aand MAXQDA 20.4.0. Results: The TRIG score average of the parents was found to be 59.146 (score range 20-100). Due to the pandemic restrictions, only 12.2% of the parents could not see their babies before their deaths and 39% after their deaths, and this did not affect the scale scores ($p>0.05$). 8 of the 18 mothers reported that funeral rituals were not performed due to the pandemic. The analysis of the qualitative data created 2 main 5 sub-themes, which are; 1) The effect of the pandemic on the pre-loss process: a. communication with the baby, b. receiving individual support, 2) The effect of the pandemic on the post-loss process: emotions, experiences, coping and support. Conclusions: Although 6-20 months have passed since the baby was lost and the majority of the parents were not exposed to pandemic restrictions, the TRIG scale scores showed that the intensity of grief was higher than expected.

Keywords: Grief during Pandemic, Parental grief, NICU

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-230]

Beslenmenin ebeveyn ve aile üzerindeki etkisi ölçekleri (beslenme etki ölçekleri): Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik çalışması

Yağmur Kul Karayilmaz[1], Fatma Çarıkçı[2], Aysel Kökcü Doğan[1], Sema Kuğuoğlu[1], Selami Eren İnce[1], Nagihan Fatma Harmancı[3]
[1]İstanbul Medipol Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü
[2]Sağlık Bilimleri Üniversitesi Cerrahpaşa Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi
[3]Yeniyüzyıl Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Yüksek Okulu

Background-Aim: Çocukluk çağı beslenme bozukluklarının yalnızca çocuğun sağlığını değil, aynı zamanda ebeveynin iyi oluş halini ve aile işlevselliğini de olumsuz etkilediği bilinmektedir. Farklı kültürel bağlamlarda bu etkileri belirleyebilmek için geçerli ve güvenilir değerlendirme araçlarına ihtiyaç vardır. Bu çalışma, Feeding Impact Scales'ın Türkçe versiyonunun psikometrik özelliklerini değerlendirerek, Türk örnekleminde geçerlik ve güvenirliğini test etmeyi amaçlamaktadır. Materials-Methods: Feeding Impact Scales'ın Türkçe versiyonu, Haziran 2023 ile Nisan 2024 tarihleri arasında, beslenme güçlüğü yaşayan 0–18 yaş aralığındaki çocukların ebeveynlerinden (n = 404) oluşan bir örnekleme uygulanmıştır. Ölçeğin yapı geçerliliği, doğrulayıcı faktör analizi (DFA) ile değerlendirilmiş; güvenirliği ise Cronbach's Alpha katsayısı, madde-toplam korelasyonu ve test-tekrar test analizleriyle incelenmiştir. Araştırmada elde edilen verilerin analizi SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) 22.0 ve AMOS 25 programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Results: DFA sonuçlarına göre ölçeğin iki faktörlü yapısı (Parent ve Family) Türk örnekleminde de doğrulanmış, uyum indeksleri kabul edilebilir düzeyde bulunmuştur (PIS için CFI =.927, RMSEA =.081; FIS için CFI =.984, RMSEA =.048). İç tutarlılık analizlerinde PIS için.948, FIS için.947 Cronbach's Alpha değerleri elde edilmiştir. Ölçek alt boyutları, düşük ve yüksek puan grupları arasında anlamlı farklılık göstererek ayırt edici gücünü ortaya koymuştur (p <.001). Conclusion: Feeding Impact Scales'ın Türkçe versiyonu, çocukluk çağı beslenme bozukluklarının ebeveyn ve aile üzerindeki etkilerini değerlendirmede geçerli ve güvenilir bir ebeveyn bildirimine dayalı ölçüm aracı olarak belirlenmiştir. Bu ölçek, hemşirelerin beslenme temelli aile yükünü erken dönemde tanılayarak kanıta dayalı müdahale planları geliştirmelerine olanak sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, ebeveyn, feeding impact scales, psychometrics

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-231]

Türkiye'de Bir Şehir Hastanesinin Yanık Yoğun Bakım Ünitesinde Yatan Hastaların Epidemiyolojik ve Klinik Özellikleri: Retrospektif Bir Çalışma

Makbule Yılmaz[1], Fatma Şahin[4], Gülay Türk[1], Ayşenur Ata[4], Sema Kuğuoğlu[1], Gaye Filinte[3],
[1]stanbul Medipol Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, İstanbul, Türkiye
[2]İstanbul Okan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul, Türkiye.
[3]Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Kartal Dr. Lütfi Kırdar Şehir Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi, Cerrahi Tıp Bilimleri Anabilim Dalı/Plastik, Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi, İstanbul, Türkiye
[4]Hamidiye Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Kartal Dr. Lütfi Kırdar Şehir Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi, İstanbul,

Giriş: Yanıkla ilgili epidemiyolojik araştırmalar, mevcut önleme stratejilerinin ve terapötik yaklaşımların etkinliğini değerlendirme açısından dünya genelinde büyük önem taşımaktadır. Bu araştırmanın amacı, 2013–2023 yılları arasında Türkiye'deki bir şehir hastanesinin Yanık Yoğun Bakım Ünitesi'nde tedavi gören pediatrik yanık hastalarının epidemiyolojik ve klinik özelliklerini analiz etmektir.
Yöntem: Çalışma, toplam 1178 hasta üzerinden yürütülmüştür. Bu hastalardan 319'u pediatri kliniğine yatırılmış ancak yanık dışı nedenlerle başvuran 36 kişi çalışma dışında bırakılmıştır. Retrospektif olarak yürütülen bu çalışmaya, 283 pediatrik yanık hastası dahil edilmiştir. Bir kamu hastanesinin Yanık Yoğun Bakım Ünitesi'nde (YBÜ) yatan pediatrik hastaların elektronik tıbbi kayıtları incelenerek, hastalara ait sosyodemografik ve klinik verilere ilişkin bilgiler toplanmıştır.
Bulgular: Pediatrik yanık vakaları arasında, 0-2 yaş grubundaki hasta sayısının daha yüksek olduğu tespit edildi. Yatış süresi ve mortaliteye ilişkin regresyon analizleri yapıldı ve yaşı 0-2 arası çocuklarda mortalite oranının 12-18 yaş arası ve 3-6 yaş arası çocuklara göre daha fazla görüldü. Toplam vücut yüzey alanı (TBSA) değeri daha yüksek olan hastaların yatış süresinin daha uzun olduğu tespit edildi. TBSA ile hastanede kalış süresi arasında anlamlı pozitif bir korelasyon ($r=0,319$, $p<0,001$) saptandı. Bonferroni testine göre; alev yanığı olanlarda mortalite yüzdesinin haşlanma yanıklarına göre daha yüksek düzeyde, Dunn-Bonferroni testine göre, elektrik yanığı olanlarda TBSA değerinin, alev ve haşlanma yanığı olanlardan daha düşük olduğu saptandı. Yanık şekli haşlanma olan çocukların yatış süresi ise kimyasal ve diğer yanıklara göre daha uzun olduğu ($p=0.043$) saptandı.
Sonuç: Bu çalışma, yanık yaralanmalarını önlemek ve mortaliteyi azaltmak amacıyla, yaş gruplarına göre risk faktörlerinin belirlenmesi ve pediatrik yanık vakalarının analiz edilmesinin önemini vurgulamaktadır. Elde edilen bulgular doğrultusunda, hemşirelere olası risk faktörlerini azaltmaya yönelik gerekli eğitimin verilmesi ve yanık bakım ünitelerinin iyileştirilmesi önerilmektedir. Ayrıca, multi disipliner yaklaşımların güçlendirilmesi ve erken müdahale protokollerinin geliştirilmesi, pediatrik yanık hastalarının sağ kalım oranlarının artırılmasında kritik bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yanık, Etiyoloji, Yoğun Bakım Ünitesi, Pediatri

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-232]

Hemşirelerin Mikroplastiklerin Çocuk Sağlığına Etkileri Konusundaki Farkındalıklarının İncelenmesi

Hamide Coşkun Erçelik[1], Sebahat Altundağ[2]
[1]Süleyman Demirel Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Hastanesi, Eğitim ve AR-GE Birimi, Isparta
[2]Pamukkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Denizli

Amaç: Hemşirelerin, çocuk sağlığını olumsuz etkileyen mikroplastikler konusundaki farkındalıklarının incelenmesi amaçlanmıştır.
Yöntem: Bu çalışma, tanımlayıcı ve kesitsel bir çalışma olarak tasarlanmış olup, Türkiye'nin güneyindeki bir hastanede çalışan 282 hemşire ile yürütülmüştür. Araştırma verileri, araştırmacılar tarafından geliştirilen ve uzman görüşleri doğrultusunda son şekli verilen yapılandırılmış anket kullanılarak toplanmıştır. Anket sorularının kapsam geçerlilik indeksi 0.83 ile 1 arasında değişmekte ve içerik geçerliliğinin sağlandığını göstermektedir.
Bulgular: Hemşirelerin yaklaşık üçte birinin daha önce mikroplastikleri duymadıkları belirlenmiştir. Mikroplastikleri duyanların bilgi kaynaklarının ise sıklıkla televizyon, internet ve sosyal medya olduğu bulunmuştur. Çocukların en çok maruz kaldığı mikroplastik kaynakları arasında paketli gıdaları (%83), oyuncakları (%77), tek kullanımlık plastik ürünleri (%76) ve şişelenmiş suları (%75) göstermişlerdir. Hemşireler en çok sindirim yoluyla çocukların mikroplastikleri vücutlarına aldıklarını bildirmişlerdir. Hemşirelerin mikroplastiklerin çocuk sağlığına olumsuz etkileri konusunda yeterli bilgiye sahip oldukları, ancak çocukları mikroplastik maruziyetinden koruma davranışlarının istendik düzeyde olmadığı belirlenmiştir.
Sonuç: Mikroplastik maruziyetini azaltmayı önemseyen bir hemşirelik yaklaşımı geliştirmek ve çocuk sağlığını korumak amacıyla, hemşirelere mikroplastiklerin olası sağlık etkileri konusunda farkındalık eğitimleri verilmelidir.
Anahtar kelimeler: Çocuk, fitalat, hemşirelik, mikroplastikler, plastik.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, fitalat, hemşirelik, mikroplastikler, plastik

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-233]

Çocuklarda Ağrılı İşlemler Sırasında Ebeveyn Anksiyete Düzeyi İle Çocuk Anksiyete, Korku Ve Ağrı Düzeyi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Sibel Serap Ceylan[1], Doğukan Pehlivan[2], Furkan Vardar[3]
[1]Pamukkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Çocuk Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği
[2]Çiğli Eğitim ve Araştırma Hastanesi Pediatri Servisi
[3]Pamukkale Üniversitesi Çocuk Yoğun Bakım

Giriş-Amaç: Bu araştırmanın amacı çocuklarda ağrılı işlemlere bağlı ebeveynlerin anksiyete düzeyi ile çocukların anksiyete, korku ve ağrı düzeyi arasındaki ilişkinin incelenmesidir.

Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı tipteki bu araştırmanın verileri Temmuz 2023-Temmuz 2024 tarihleri arasında toplanmıştır. Araştırmaya bir üniversite hastanesinin kan alma birimine başvuran 4-10 yaş arası çocuğu olan, fiziksel ve bilişsel bir engeli bulunmayan, analjezik ve sakinleştirici bir ilaç almamış olan çalışmaya katılmaya gönüllü, 390 ebeveyn ve çocuğu dahil edilmiştir. Veri toplama araçları olarak Ebeveyn ve çocuk tanıtıcı özellikler formu, Wong-Baker Yüzler Ağrı Ölçeği, Çocuk Anksiyete Skalası-Durumluluk, Çocuk Korku Ölçeği ve Durumluk Kaygı Envanteri kullanılmıştır. Ölçekler arasındaki ilişkiyi değerlendirmek için Pearson korelasyon katsayısı hesaplanmıştır. Araştırmada istatistiksel anlamlılık düzeyi %95 güven aralığında $p<0,05$ olarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ağrı, Ağrılı İşlem, Anksiyete, Çocuk, Ebeveyn

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-234]

Kistik Fibrozis Tanılı Çocuğu Olan Ebeveynlerin Oluşturduğu Sanal Topluluklar Üzerinden Çevrimiçi Paylaşımlarının Netnografik Yöntemle İncelenmesi

İsmailcan Gümüş[1], Atiye Karakul[2], Duygu Sönmez Düzkaya[2]
[1]Mersin Şehir Hastanesi,Yenidoğan Yoğun Bakım,Mersin
[2]Tarsus Üniversitesi,Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı, Mersin

Bu çalışma, kistik fibrozis tanılı çocuğu olan ebeveynlerin sanal topluluklar üzerinden çevrimiçi(online) platformlarda kistik fibrozis tanı, tedavi, yan etkileri, destek arayışları, duygu ve düşünce paylaşımları, deneyimleri, kendilerini nasıl ifade ettiklerini tanımlamak ve özgün verilerin pediatri hemşireliğinde bakım kalitesini yükseltmede kullanılmasını sağlamak amacıyla yapılmıştır. Araştırma, 01/01/2025-01/03/2025 tarihleri arasında nitel araştırma türlerinden biri olan netnografi yöntemi kullanılarak çevirim içi platformlar aracılığıyla paylaşım yapan ebeveynler ile gerçekleşmiştir. Araştırmanın örneklemini Kistik fibrozis tanılı çocuğu olan anne ve babaların bulunduğu çevrim içi sanal ortam olan "facebook" ve instagram" üzerindeki araştırma sorularımıza uygun içerik bulabileceğimiz, aktif paylaşım yapan ve üye sayısı fazla olan "kistikfibrozisicinsesimizol" alan isimli "Kistik Fibrozis Derneği (KİFDER)" nin forum sayfası oluşturmuştur. Araştırma süresi boyunca ebeveynlerin duygusal, fiziksel ve sosyal paylaşımları birbirinden farklı ifadeler ile tekrar ettikleri fark edilmiş ve yapılan paylaşımlar kendi içerisinde sınıflandırılmıştır. Elde edilen verilerin sınıflandırılmasında aynı konu üzerindeki birbirinden farklı ifadeler kendi içerisinde alt kodlara bölünerek ortak bir noktada gösterilmeye çalışılmıştır. Bu alt sınıflandırma sistemleri oluşturulurken nitel veri analizi programı MAXQDA Analytic Pro 12 (release 12.3.1) kullanılmıştır. Çalışmada yapılan analizde "Anne ve Babaların Kistik Fibrozis Hastalığı ile İlgili Düşünceleri", "Anne ve Babaların Tedavi ile İlgili Düşünceleri", "Anne ve Babaların Bakım Süreci ile İlgili Düşünceleri" ve "Anne ve Babaların Destek Süreci ile İlgili Düşünceleri" olmak üzere 4 farklı tema elde edilmiştir. Pediatri hemşiresinin, kistik fibrozis tanılı çocukların ebeveynlerine bu alanlarda eğitim ve danışmanlık vererek destek vermesi önerilir.

Anahtar Kelimeler: çocuk, ebeveyn, kistik fibrozis, online paylaşım

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-235]
Orak Hücreli Anemili Çocukların Yaşam Deneyimleri: Nitel Araştırma

Aybike Şaşmaz[1], Atiye Karakul[2]
[1]Mersin Üniversitesi Onkoloji Hastanesi, Çocuk Hematoloji Servisi, Mersin, Türkiye
[2]Tarsus Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Hemşirelik Anabilim Dalı, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Mersin, Türkiye

Kalıtsal kan hastalıkları arasında yer alan Orak Hücreli Anemi (OHA), kronik ve krizlerin olması nedeniyle tanı, tedavi ve hemşirelik bakımı oldukça önemlidir. Orak hücreli anemi için taramaların yapılması, genetik danışmanlık eğitimlerinin verilmesi ve en önemlisi semptomların, kriz döneminin yönetimi oldukça önemlidir. Araştırma orak hücreli anemili çocukların yaşam deneyimlerini nitel analiz yöntemiyle incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Ağustos 2024-Mayıs 2025 tarihleri arasında Mersin Üniversitesi Onkoloji Hastanesinin Çocuk Hematoloji Servisinde tedavi alan çocuklarla yapılmıştır. Araştırma kapsamına 17 çocuk dahil edilmiştir. Çocuklarla görüşme Mersin Üniversitesi Onkoloji Hastanesi Çocuk Hematoloji Servisi Oyun Odasında yüz yüze ses kaydı alınarak gerçekleştirilmiştir. Görüşme sırasında yapılan konuşma kayıt altına alınmış olup, görüşme sonrasında alınan kayıtların deşifresi yapılmıştır. Çalışma kapsamına alınan çocukların görüşmelerinden elde edilen veriler ışığında ***'OHA ile ilgili duygu', 'OHA ile ilgili düşünce', 'ağrılı kriz', 'tedavi ve bakım süreci', 'aile ilişkisi', 'sosyal hayat' ve 'okul hayatı'*** olmak üzere 7 tema, 57 kod elde edilmiştir. Yapılan bu çalışmada OHA'lı çocukların ağrılı kriz ve hastalık kaynaklı komplikasyonların yaşattığı fiziksel zorluktan daha fazla duygusal ve sosyal sorunlar tespit edilmiştir. Sosyal ağ güçlendirilerek bu kaybolmuş çocukların sesi duyurulmada öncülük sağlaması ve aile merkezli bakım ilkeleri doğrultusunda hemşirelik girişimleri düzenlenmesi önerilir.

Anahtar Kelimeler: Orak hücreli anemi, çocuk, hemşirelik, bakım

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-236]

Kronik Hastalığı Olan Adölesanların İnternet Kullanım Alışkanlıkları ve İnternet Bağımlılığı

Pelin Karataş, Hüsniye Çalışır
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Aydın

Giriş-Amaç: Adölesanlar, kronik hastalığa bağlı kaygı, stres, yalnızlık ve utanç gibi olumsuz duygulardan kaçmak için internette daha fazla zaman geçirebilir ve bunun sonucunda bağımlı hale gelebilirler. Bu çalışmada, kronik hastalığı olan adölesanların internet kullanım alışkanlıkları ve internet bağımlılıklarının incelenmesi amaçlandı. Method: Bu çalışma vaka-kontrol tipindedir. Araştırma, bir üniversite hastanesinde kronik hastalık nedeniyle takip edilen adölesanlar (vaka grubu, n=83) ve kronik hastalığı olmayan sağlıklı adölesanlar (kontrol grubu, n=78) ile toplam 161 adölesan ile yürütüldü. Adölesanlara Katılımcı Veri Formu ile İnternet Bağımlılığı Ölçeği uygulandı. Dahil edilme kriterlerini karşılayan adolesanlara veri toplama formu yüz yüze uygulandı. p<0.05 istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir. Bulgular: Vaka grubunda yer alan adölesanların ortanca yaşı 14 (5) yıldır, 46'sı erkek ve 37'si kızdır. Kontrol grubunda yer alan adölesanların ortanca yaşı 14 (5) yıldır, 43'ü erkek ve 35'i kızdır. Vaka grubundaki adölesanların %80,7'ünün, kontrol grubunda yer alanların %83,3'ünün kendilerine ait internet bağlantısı olan cihazının olduğu saptandı (p=0,687). Vaka grubundaki adölesaların kontrol grubundakilere göre günde içinde internette daha fazla zaman geçirdikleri bulundu (p=0.006). İnternet Bağımlılığı Ölçeği puanları vaka grubunda kontrol grubuna göre daha fazla olduğu görülmektedir (p<0,001). Sonuç: Bu çalışma, kronik hastalığı olan adölesanların sağlıklı akranlarına göre internette daha fazla zaman geçirdiğini ve daha yüksek düzeyde internet bağımlılığı olduğunu göstermektedir. Kronik hastalığa bakılmaksızın adölesanlarda internet bağımlılığı gelişmeden önce önleyici psikolojik ve davranışsal müdahalelerin uygulanmasını ve risk altındaki ergenlerin buna göre takip edilmesini önemlidir. Kronik hastalığı olan adölesanların aktivite veya hobi gruplarına katılmaları teşvik edilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Adölesan, internet, internet bağımlılığı, kronik hastalık

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-237]

10-18 Yaş Çocuklar İçin Öz-Değer Algısı Ölçeği Psikometrik Özelliklerinin Değerlendirilmesi

Sümeyye Yıldız[1], Birgül Erdoğan[2], Ebru Kılıçarslan[3], Naime Altay[3]
[1]Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Kahramanmaraş
[2]Kocaeli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Kocaeli
[3]Gazi Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Ankara

Amaç: Bu metodolojik çalışma, 10–18 yaş arası sağlıklı çocukların öz-değer algısını değerlendirmek amacıyla bir ölçme aracı geliştirmek ve bu aracın geçerlilik ve güvenirliğini test etmek amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Çalışma, üç ortaokul ve üç lisede öğrenim gören 780 çocuk ve adölesan ile yürütülmüştür. Ölçek geliştirme sürecinde, literatür taraması sonucu oluşturulan 45 maddelik madde havuzu, uzman görüşleriyle kapsam geçerliği açısından değerlendirilmiştir. (Kapsam Geçerlilik İndeksi=0,91). Uygulama sonrası yapılan analizlerle madde sayısı 38'e indirgenmiştir. Katılımcılar, 5'li likert tipi olan bu ölçeği yüz yüze görüşmeler sırasında doldurmuştur. Bulgular: Yapı geçerliliğini değerlendirmek amacıyla Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Bartlett's testleri, Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır. KMO değeri 0,922 ve Bartlett's testi sonucu $\chi^2(703)=9180,793$ ($p<0,001$) bulunarak örneklemin faktör analizine uygunluğu belirlenmiştir. AFA sonucunda ölçek, "Bireysel Farkındalık ve İçsel Öz-Değer" ve "Davranışsal-İlişkisel Farkındalık" olmak üzere iki faktörlü yapı göstermiştir. Bu iki faktör toplam varyansın %32,3'ünü açıklamış ve sosyal bilimlerde kabul edilebilir düzeyde yapı geçerliliği sağlamıştır. DFA sonuçları, $\chi^2/df=3,77$ ve RMSEA=0,060 değerleriyle modelin kabul edilebilir uyum gösterdiğini ortaya koymuştur. Güvenirlik analizlerinde ölçeğin genel Cronbach's α katsayısı 0,91 olarak bulunmuş; madde-toplam korelasyonları 0,297–0,618 arasında değişmiş ve tüm maddelerin ölçeğe olumlu katkı sağladığı belirlenmiştir. Test-tekrar test analizi, alt faktörler ve toplam puanlar için anlamlı korelasyonlar göstermiştir ($p<0,01$). Sonuç: 10–18 Yaş Çocuklar için Öz-Değer Algısı Ölçeği, bu yaş grubunda öz-değer algısını değerlendirmek amacıyla geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olarak kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: 10-18 Yaş, Adölesan, Çocuk, Öz-değer, Algı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-238]

Çocukluk Çağı Obezitesinin Yordayıcıları Olarak Duygusal Bozukluk Belirtileri ve Hedonik Açlık

Fatma Dinç[1], İsmail Berat Uzun[2], Emine Güneş Şan[1], Aylin Kurt[1]
[1]Bartın Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Bartın
[2]Bartın Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Gelişimi Bölümü, Bartın

Amaç: Bu çalışma, ergenlik öncesi çocuklarda hedonik açlık ve duygusal bozukluk belirtilerinin obezite üzerindeki belirleyici etkilerini incelemeyi amaçlamaktadır.
Yöntem-Gereçler: Kesitsel tasarımla yürütülen araştırma, Nisan–Haziran 2024 tarihleri arasında Batı Karadeniz Bölgesi'ndeki Bartın ilinde sekiz okulda öğrenim gören 825 ortaokul öğrencisi ile gerçekleştirilmiştir. Etik kurul ve kurum izinleri alındıktan sonra veriler yüz yüze toplanmıştır. Sosyodemografik Form, antropometrik ölçümler, Çocukların Besin Gücü Ölçeği ve Revize Edilmiş Çocuk Anksiyete ve Depresyon Ölçeği veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Elde edilen veriler SPSS 22.0 ile analiz edilmiş; Beden Kitle İndeksi yüzde ve z-skor sınıflandırması yaş ve cinsiyete göre WHO AnthroPlus programı ile yapılmıştır. Obezite ile ilişkili değişkenler lojistik regresyon analizi ile değerlendirilmiştir.
Bulgular: Kız öğrencilerin hedonik açlık ve duygusal bozukluk puanlarının erkeklerden yüksek olduğu saptanmıştır. Aşırı kilolu çocukların ortalama Beden Kitle İndeksi-z skoru (2,45±0,28), normal kilolu çocuklara göre anlamlı düzeyde yüksektir (0,17±1,07). Lojistik regresyon analizine göre, yaş, cinsiyet, hedonik açlık ve duygusal bozukluk belirtileri obezite riskini anlamlı şekilde artırmaktadır. Yaş (OR=31,92, p<0,001) ve cinsiyet (erkek) (OR=11,86, p<0,001) obezite olasılığını yükseltmektedir. Hedonik açlık düzeyi yüksek çocuklar (OR=22,14, p=0,001) daha yüksek obezite riski taşımaktadır. Ayrılık anksiyetesi, sosyal fobi, yaygın anksiyete, panik bozukluk, obsesif kompulsif bozukluk ve majör depresif bozukluk da obezite riskini anlamlı biçimde artırmaktadır (OR=10,96–31,86, p<=0,048).
Sonuç: Bulgular, ergenlik öncesi çocuklarda yüksek hedonik açlık ve duygusal bozukluk belirtilerinin obezite ile ilişkili olduğunu ortaya koymaktadır. Pediatri hemşireleri, aşırı kilolu çocuklarda hedonik açlık ve olumsuz duygu durumlarını düzenli değerlendirmeli; eğitim ve danışmanlık rollerini etkin sürdürmelidir. Ayrıca, sağlıksız gıdalara erişimin sınırlandırılması ve sağlıklı yaşam tarzını destekleyen çevresel düzenlemeler sağlık politikaları ve multidisipliner yaklaşımlar çerçevesinde ele alınmalıdır. Hemşirelik uygulamaları, duygusal yeme davranışlarına yönelik erken tanı, yönlendirme ve destek süreçlerinde kritik rol üstlenmektedir.

Anahtar Kelimeler: anskiyete, çocuk, depresyon, hedonik açlık, obezite

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-239]

Hastanede Yatan Çocuklar İçin Akıllı Aktivite Masası: Psikososyal Destek Sağlayan Faydalı Model

Fatma Dinç, Aylin Kurt
Bartın Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Bartın

Amaç: Bu faydalı model, akut ve kronik hastalığı olan 4-12 yaş arasındaki hastanede yatan çocukların, yatış süreleri boyunca günlük rutinlerini sürdürebilmelerini, stres ve kaygı düzeylerini azaltmalarını sağlayacak bir akıllı aktivite masasının tasarımını ve kullanımını sunmayı amaçlamaktadır. Mevcut çocuk masaları, hastane ortamına özgü gereksinimleri karşılamamakta ve çocukların oyun, eğitim ve sosyal aktivitelerini sürdürmesini kısıtlamaktadır. Yöntem-Gereç: Buluş, Türk Patent Kurumu tarafından TR 2023 010467 Y numarası ile tescillenmiş bir faydalı modeldir. Akıllı aktivite masası çocuklara rahat oyun oynama alanı sağlayan bir gövdeye sahiptir. Üzerinde dört adet saklama bölmesi bulunmakta olup, her bir bölmede basıldığında açılan iki kapakçık yer almaktadır. Masanın ortasında yükselip alçalabilen bir masa lambası bulunmaktadır. Masa ayağı ve oturak yüksekliği, çocuğun boyuna göre ayarlanabilmektedir. Oturağın altında sonda kancası ve sandalye ayağına bağlı, dönerek ayarlanabilen serum askısı mevcuttur. Masayı oluşturan parçalar kolayca monte edilebilmekte, montaj süresi kısa ve maliyeti düşüktür. Bulgular: Akıllı aktivite masası, çocukların güvenli ve rahat bir ortamda oyun oynamalarını sağlamaktadır. Saklama bölmeleri ve kapakçıklar, oyuncakların düzenli ve güvenli kullanımını sağlamaktadır. Masa lambası uygun aydınlatma koşulları sunmaktadır. Yükseltilebilir masa ve oturak, farklı boylardaki çocuklara uyum sağlamaktadır. Sonda ve serum askıları, tedavi sürecinde çocukların aktivitelerinin kesintisiz sürdürülmesine imkân vermektedir. Sonuç: Bu buluş, hastanede yatan çocukların psikososyal, eğitsel ve eğlence gereksinimlerini destekleyen çok işlevli bir çözüm sunmaktadır. Akıllı aktivite masası, çocukların stres ve kaygısını azaltarak günlük rutinlerini sürdürmelerine ve hastanede geçirdikleri süreyi daha konforlu hâle getirmelerine katkı sağlamaktadır. Pediatri hemşireleri için bu masa, bakım süreçlerinde çocuklarla etkileşimi artıran ve eğitim ile oyun aktivitelerinin güvenli ve etkin planlamasına imkân sağlayan bir araç olarak önem taşımaktadır. Böylece hemşirelerin bakım kalitesi ve etkinliği artmakta, çocuk sağlığı ve yaşam kalitesine yönelik bütüncül yaklaşım güçlenmektedir.

Anahtar Kelimeler: pediatri hemşireliği, hastanede yatan çocuk, oyun, stres yönetimi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-240]
Adölesanlarda Sosyal Medya Bağımlılığının Empati ve Sempati Düzeyleri ile İlişkisinin Belirlenmesi

Hakan Avan
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Afşin Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Kahramanmaraş

Amaç: Bu çalışma, sosyal medya bağımlılığının ergenlerin bilişsel ve duygusal empati ile sempati düzeyleri üzerindeki ilişkinin kapsamlı bir şekilde incelemeyi ve bu dinamikleri etkileyen temel faktörleri belirlemeyi amaçlamaktadır. Yöntem: Kesitsel ve tanımlayıcı tipte planlanan bu araştırma, 1 Nisan – 15 Mayıs 2024 tarihleri arasında Türkiye'nin Akdeniz bölgesinde yer alan bir il merkezinde yaşayan 14–18 yaş arası 633 ergen ile yürütülmüştür. Araştırma örneklemine, gönüllü olarak katılan ve ebeveyn onayı alınan ergenler dahil edilmiştir. Veriler çevrimiçi form aracılığıyla toplanmıştır. Araştırmacılar tarafından hazırlanan gönüllü formu, yapılandırılmış anket soruları ve iki standart ölçek, kartopu örnekleme yöntemiyle ergenlere yönelik sosyal medya gruplarında paylaşılmıştır. Sonradan yapılan güç analizinde küçük etki büyüklüğü (0,2), %5 hata payı ve %99 istatistiksel güç saptanmış, bu da örneklem büyüklüğünün yeterliliğini doğrulamıştır. Veriler SPSS 26 sürümü ile analiz edilmiştir. Tanımlayıcı istatistikler hesaplanmış, parametrik testler kapsamında t-testi, ANOVA ve çok değişkenli regresyon analizleri yapılmıştır. ANOVA'dan anlamlı sonuç elde edilen durumlarda Tukey ve Gabriel testleriyle post-hoc karşılaştırmalar gerçekleştirilmiştir. Bulgular: Sosyal medya bağımlılığının hem bilişsel hem de duygusal empati düzeyleriyle istatistiksel olarak anlamlı olumsuz bir ilişki içinde olduğu; buna karşılık sempati düzeyleriyle anlamlı pozitif bir ilişki gösterdiği bulunmuştur. Cinsiyetin, bilişsel empati ve sempati ile anlamlı ilişkisinin olduğu; ancak duygusal empati ya da sosyal medya bağımlılığı ile anlamlı bir ilişkisinin olmadığı belirlenmiştir. Aile yapısı, aile içi çatışmalar gibi aileye ilişkin değişkenler ile ergenlerin öznel ve dışarıdan algılanan empati ve sempati düzeyleri de sosyal medya bağımlılığı ve incelenen empati boyutlarıyla anlamlı ilişki göstermiştir. Sonuçlar: Araştırmanın sonuçları, sosyal medya bağımlılığının ergenlerin empati becerilerini zayıflatabileceğini, ancak sempati düzeylerini artırabileceğini göstermektedir. Hemşireler, ergenlerin empati becerilerini ve sorumlu sosyal medya kullanımını geliştirmeye yönelik eğitim programları düzenleyerek aktif rol üstlenebilir. Ayrıca aile danışmanlığı hizmetleri ve toplum farkındalık kampanyaları da, aşırı sosyal medya kullanımının olumsuz psikolojik etkilerini azaltmaya yönelik önleyici stratejilere entegre edilebilir.

Anahtar Kelimeler: Empati, Ergen, Hemşire, Sempati, Sosyal Medya

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-241]

Identifying the emotions and coping methods experienced by parents of children with epilepsy: a qualitative study

Doç. Dr. Didem Coşkun Şimşek[1], Kerime Deniz Kılıç Çetin[2]
[1]Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Elazığ
[2]Sivas Numune Hastanesi, Sivas

Purpose: The present study aims to determine the emotions and coping skills of parents whose children have epilepsy. Method: The study was conducted between April and May 2025 in the paediatric ward of a state hospital in the Central Anatolia Region of Turkey, by using a descriptive phenomenological design. The study was conducted with 17 parents. Data were collected using in-depth interviews. Audio recordings were made during the interviews. Child and Parent Information Form and Semi-Structured Interview Questionnaire were used to collect data. In one-on-one in-depth interviews, parents were asked open-ended questions about their feelings after learning that their children had epilepsy and their coping skills. Inductive thematic analysis was used to evaluate the data. Results: Parents stated that they experienced stress due to having a child with childhood epilepsy, they feared that seizures would leave sequelae, would be injured or that they would lose them, they were unhappy about the change in their lifestyle and their children's developmental delays, and they felt helpless in the face of the disease. They also stated that they felt relieved by using problem-focused, religion-focused, and emotion-focused coping methods. Conclusions: Parents have been found to experience negative emotions in response to their children's epilepsy and to feel better when they try to control the disease, share their feelings with family members, and discuss their religious beliefs.

Keywords: coping, child, childhood epilepsy, emotion, parent

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-242]

Akupresürün çocuklarda semptom yönetimi üzerine etkisi: Randomize kontrollü çalışmaların meta analizi

Gamze Akay[1], Muhammed Yıldız[2], Hatice Oğuzhan[3], Sevda Uzun[4]
[1]Artvin Çoruh Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Artvin
[2]Artvin Çoruh Üniversitesi, Şavşat Meslek Yüksekokulu, Artvin
[3]Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Gümüşhane
[4]Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Kırşehir

Amaç: Bu çalışma, akupresürün çocuklarda semptom yönetimi üzerine etki düzeyini ortaya koymak amacı ile yapılmıştır. Materyal-Metod: Meta analiz niteliğindeki bu çalışma için, araştırmalar Ocak 2025'de PubMed, Web of Scıence, Scopus, EBSCOhost, Google Akademik ve YÖK Tez Merkezi veri tabanlarında yıl sınırlamasına gidilmeden tarama yapılarak elde edilmiştir. Çalışmaya incelemeler yapıldıktan sonra 17 araştırma dâhil edilmiştir. Veriler meta-analiz ve öyküsel anlatım yöntemleri ile sentez edilmiştir. Bulgular: Bu meta analizde pediatrik sağlık hizmetlerinde akupresür kullanımının çocuklarda kaygı (SMD: -1,021, %95 CI: -1,505to-0,538;Z=-4,144,p=0.000;I2=%78,841);ağrı(SMD:-1,397,%95CI:-2,104to-0,690;Z=-3,871,p=0.000;I2=%94,416) ve bulantı (SMD: -0,388, %95 CI: -0,665 to -0,110; Z= -2,740, p = 0.006; I2= %34,016) üzerinde etkin olduğu saptanmıştır. Sonuç: Akupresür kullanımının çocuklarda kaygı, ağrı ve bulantının azalmasında etkin olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Akupresür, çocuk, meta analiz, semptom yöntemi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-243]
Epilepsi tanılı çocuklarda uyku, yaşam kalitesi ve duygusal durum değerlendirmesi

Emre Usta[1], Emine Erdem[2], Hakan Gümüş[3]
[1]Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Tokat
[2]Erciyes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Kayseri
[3]Erciyes Üniversitesi, Mustafa Eraslan ve Fevzi Mercan Çocuk Hastanesi, Çocuk Nöroloji Ana Bilim Dalı, Kayseri

Amaç: Bu araştırma, epilepsi tanısı almış çocukların uyku, yaşam kalitesi ve duygusal durumlarını değerlendirmek amacıyla gerçekleştirilmiştir.
Yöntem: Bu tanımlayıcı araştırma, bir üniversite hastanesinde nöroloji polikliniğine Mayıs 2023-Mayıs 2024 tarihlerinde başvuran epilepsi tanılı 9-16 yaş arası toplam 103 çocuk ve anneleri ile yürütülmüştür. Etik kurul, kurum ve katılımcı izni alınan çalışmada, anneler; Epilepsi Tanılı Çocuklar ve Aileleri için Tanıtıcı Özellikler Formu, Çocuklarda Yaşam Kalitesi Ölçeği Ebeveyn Formu (ÇİYKÖ-E), Pediatrik Semptom Kontrol Listesi-17 (PSKL-17), Çocuk Uyku Alışkanlıkları Anketi (ÇUAA) ile çocuklarının uyku, yaşam kalitesi ve duygusal durumlarını değerlendirmişlerdir. Ayrıca, Epilepsi Tanılı Çocuklar ve Aileleri için Tanıtıcı Özellikler Formu, Çocuklarda Yaşam Kalitesi Ölçeği Çocuk ve Ergen Formu (ÇİYKÖ-Ç), Çocuk ve Ergenlerde Ben ve Duygularım Ölçeği (ÇEBDÖ), Çocuk ve Ergenler İçin Uyku Yoksunluğu Ölçeği (ÇEUYÖ) kullanılarak epilepsi tanılı çocuklardan veri toplanmıştır. Veriler yüz-yüze görüşme ile toplanmıştır.
Bulgular: Epilepsi tanılı çocuklarının uyku, yaşam kalitesi ve duygusal durum puanları sırasıyla 15.40±9.01, 74.58±13.16 ve 9.56±4.57 olarak bulunmuştur. Annelere göre çocuklarının uyku, yaşam kalitesi ve duygusal durum puanları sırasıyla 47.13±7.90 72.41±13.97 ve 12.68±5.31 olduğu belirlenmiştir. Anne değerlendirmelerine göre; annelerin ÇİYKÖ-E puanları ile PSKL ($r= -0.437$, $p<0.001$), ÇUAA ($r= -0.353$, $p<0.001$) puanları arasında negatif yönde, annelerin PSKL puanları ile ÇUAA ($r= 0.375$, $p<0.001$) puanları arasında pozitif yönde ilişki olduğu belirlenmiştir. Çocuk değerlendirmelerine göre; çocukların ÇİYKÖ-Ç puanları ile ÇEBDÖ ($r= -0.771$ $p<0.001$), ÇEUYÖ ($r= -0.545$, $p<0.05$) puanları arasında negatif yönde, çocukların ÇEBDÖ puanları ile ÇEUYÖ ($r= 0.553$, $p<0.001$) puanları arasında pozitif yönde ilişki olduğu belirlenmiştir.
Sonuç: Çalışmada epilepsi tanılı çocuklarda kötü uyku kalitesinin yaşam kalitesi ve duygusal durumlarını olumsuz etkilediği bulunmuştur. Epilepsi tanılı çocuklar ve aileleri ile çalışan hemşireler ve diğer sağlık profesyonellerinin çocukların uyku, yaşam kalitesi ve duygusal durumlarını olumlu etkileyebilecek yöntemlere (progresif gevşeme egzersizi, müzik vb.) ilişkin ailelere eğitim vermeleri ve kullanmaya teşvik etmeleri önerilebilir.
Çalışma, TDK-2025-14126 proje kodu ile Erciyes Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü tarafından desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: duygusal durum, epilepsili çocuk, uyku, yaşam kalitesi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-244]

Kahramanmaraş depremini yaşayan ergenlerin genel sağlık durumu ve kaygıları arasında umudun aracı rolü

Şüheyda Kaplan[1], Erdem Sönmez[2], Prof. Dr. Emrıye Hılal Yayan[1]
[1]İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ ANA BİLİM DALI, MALATYA
[2]ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ ANA BİLİM DALI, ADIYAMAN

Amaç: Bu araştırmanın amacı, 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremleri deneyimleyen ergen bireylerde genel sağlık durumu ile kaygı düzeyleri arasındaki ilişkide umudun aracılık rolünü incelemektir. Yöntem: Araştırma, 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş depremini yaşamış 13–18 yaş arası 525 ergen birey ile yürütülmüş nicel ve ilişkisel tarama modelinde bir çalışmadır. Veriler, "Genel Sağlık Anketi (GHQ-12)", "Durumluk Kaygı Envanteri" ve "Umut Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. Veriler, t-testi ve tek yönlü ANOVA, Levene testi, Bonferroni ve Tamhane's T2. Pearson korelasyonu analizi ile incelenmiş, güvenilirlik Cronbach alfa ile değerlendirilmiştir. Anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak kabul edilmiştir. Bulgular: Genel sağlık anketi ile süreklilik ölçeği arasında pozitif yönde, çocuklarda umut ölçeği, durumluk ölçeği arasında negatif yönde istatistiksel olarak anlamlı derecede bir ilişki bulunmaktadır ($p<0,05$). Çocuklarda umut ölçeği ile durumluk ölçeği arasında pozitif yönde, süreklilik ölçeği arasında negatif yönde istatistiksel olarak anlamlı derecede bir ilişki bulunmaktadır ($p<0,05$). Sonuç: Araştırma bulguları, afet sonrası psikolojik etkilerin sadece travma ile sınırlı olmadığını, aynı zamanda ergenlerin genel sağlık durumunu da ciddi biçimde etkilediğini göstermektedir. Ancak umut düzeyi yüksek olan bireylerin bu olumsuz etkilerle daha iyi baş edebildiği ve psikolojik dayanıklılıklarının daha güçlü olduğu anlaşılmaktadır. Literatürdeki benzer çalışmalarla paralellik gösteren bu sonuçlar, umut temelli müdahale programlarının önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Ergen, Genel Sağlık, Kaygı, Umut

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-245]

Pediatri Kliniğinde Çalışan Hemşirelerde Ekip Çalışması Tutumunun İş Doyumuna Etkisi

Melek Gülgün Altıntaş[1], Didem Polat Külcü[2]
[1]Mersin Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği Hizmet içi Eğitim Birimi, Mersin, Türkiye.
[2]Toros Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Mersin, Türkiye.

Giriş: Sağlık hizmetlerinin etkin bir şekilde sunulmasında ekip çalışması, hasta güvenliği ve bakım kalitesini iyileştiren temel bir unsurdur. Ekip çalışması hemşirelerde iş performansını etkilemektedir. Ekip üyeleri arasındaki bilgi paylaşımı, beceri kullanımı ve performans stratejilerinin etkileşimi, bakım süreçlerinin verimliliğini artırmakta; bu durum hemşirelerin iş doyumunu olumlu yönde etkileyerek mesleki tatmin düzeylerini yükseltmektedir.
Amaç: Araştırma pediatri kliniğinde çalışan hemşirelerin ekip çalışması tutumunun iş doyumuna etkisini belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir.
Yöntem: Araştırma tanımlayıcı tipte tasarlanmıştır. Araştırmanın verileri 01.12.2024 ile 28.02.2025 tarihleri arasında, Kişisel Bilgi Formu, Ekip Çalışması Tutumları Ölçeği, Klinik Hemşireler İçin İş Doyumu Ölçeği kullanılarak yüz yüze anket aracılığı ile toplanmıştır. Araştırmada örneklemini hastanenin pediatri kliniklerinde görevli olan 216 hemşire oluşturmuştur. Veriler, tanımlayıcı istatistikler, Pearson Korelasyon Analizi ve Doğrusal regresyon analizleri ile değerlendirilmiştir.
Bulgular: Hemşirelerin %38'inin 26-33 yaş aralığında, %88'inin kadın, %83,3'ünün üniversite mezunu olduğu ve %32,9'unun 10-15 yıldır pediatri kliniklerinde çalıştığı belirlenmiştir. Ekip Çalışması Tutumları Ölçeği toplam puanının 113.99 ± 13.47 ve İş Doyumu Ölçeği (KH-İDÖ) toplam puanının ise, 127,99 ± 17,10 olduğu belirlenmiştir.
Sonuç: Bu araştırmanın sonucunda pediatri hemşirelerinin ekip çalışması tutumları ile iş doyumları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda, sağlık hizmeti sunan kurumların, sağlık profesyonellerinin belirli aralıklarla ekip çalışması ve iş doyumunu etkileyen faktörleri değerlendirmeleri ve bu faktörlere yönelik stratejiler geliştirmeleri hasta ve pediatri hemşireleri için oldukça önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Pediatri, hemşire, ekip, tutum, iş doyumu

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-246]

Babaların Yenidoğan Bakımı Öz-Yeterliliği ile E-Sağlık Okur Yazarlığı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Sevilay Ergün Arslanlı[1], Isa Çelik[2], Necla Kasımoğlu[3]
[1]Çankırı Karatekin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi
[2]Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi
[3]Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Amaç: Bu çalışma, modern ebeveynlikte dijital sağlık bilgilerinin artan rolünü göz önünde bulundurarak, babaların e-sağlık okuryazarlığı ile yenidoğan bakımındaki öz yeterlilikleri arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yapılmıştır. Gereç ve Yöntemler: Tanımlayıcı ve korelasyonel bir tasarım kullanılmıştır. Çalışma, Haziran ve Eylül 2025 tarihleri arasında Türkiye'nin doğusundaki bir devlet hastanesindeki Gebelik Okulu ve Kadın Hastalıkları ve Doğum Polikliniği'nde gerçekleştirilmiştir. Toplam 310 baba ile araştırma tamamlanmıştır. Veriler, Kişisel Bilgi Formu, E-Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği ve Babaların Yenidoğan Bakımında Öz Yeterlilik Ölçeği (FSSNC) kullanılarak toplanmıştır. İstatistiksel analizler arasında betimsel istatistikler, Pearson korelasyonu ve basit doğrusal regresyon yer almıştır. Bulgular: Babaların ortalama e-sağlık okuryazarlığı puanı 30,46 ± 8,65, yeni doğan bakımı için ortalama öz yeterlilik puanı ise 58,01 ± 16,47 idi. E-sağlık okuryazarlığı ile toplam FSSNC puanları ($r = .44$, $p < .001$) ve hijyen, beslenme ve güvenlik alt ölçekleri arasında anlamlı pozitif korelasyonlar bulundu. Regresyon analizi, e-sağlık okuryazarlığının babaların yenidoğan bakımı öz yeterliliklerini önemli ölçüde öngördüğünü ortaya koydu ($R^2 = .20$, $p < .001$). Sonuç: E-sağlık okuryazarlığı daha yüksek olan babalar, özellikle hijyen, beslenme ve güvenlikle ilgili görevlerde yeni doğan bakımına daha fazla güven duyduklarını gösterdiler. Bu bulgular, dijital sağlık eğitimini doğum öncesi ve doğum sonrası destek programlarına entegre etmenin önemini vurgulamaktadır. Sağlık profesyonelleri, özellikle ebeler ve pediatri hemşireleri, babaların bakım becerilerini ve ebeveynlik öz yeterliliklerini güçlendirmek için güvenilir dijital kaynaklara erişimlerini teşvik etmelidir.

Anahtar Kelimeler: E-sağlık okuryazarlığı, babalar, yenidoğan bakımı, özyeterlilik, dijital sağlık

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-247]

Hemşirelik Öğrencilerinin Çocuk İstismar Ve İhmalinde Farkındalık Düzeyleri, Karar Verme Stilleri Ve Raporlama Öz-Yeterlilikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Furkan Vardar[1], Sibel Serap Ceylan[2]
[1]Pamukkale Üniversitesi Hastaneleri, Çocuk Yoğun Bakım Ünitesi,Denizli
[2]Pamukkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim dalı

Amaç: Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin çocuk istismarı ve ihmali konusunda farkındalık düzeyleri ve karar verme stillerinin çocuk istismar ve ihmalini raporlama öz-yeterlilik düzeyleri ile ilişkisini incelemek amacıyla yürütülmüştür. Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı araştırma desenindeki çalışmaya 309 hemşirelik öğrencisi katılmıştır. Araştırma verilerinin toplanmasında Tanıtıcı Özellikler Formu, Çocuk İstismarı ve İhmali Farkındalık Ölçeği, Hemşirelerin Çocuk İstismarı ve İhmalini Raporlama Öz-Yeterlilik Ölçeği ve Karar Verme Stilleri Ölçeği kullanılmıştır. İstatistiksel analizlerde %95 güven aralığı ve $p<0.05$ istatiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir. Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin %83.2'si kadın ve yaş ortalaması 20.91±1.95'tir. Öğrencilerin Çocuk İstismarı ve İhmali Farkındalık Ölçeği puan ortalamaları 48.45±3.12, Çocuk İstismarı ve İhmalini Raporlama Öz-Yeterlilik Ölçeği 359.60±64.88'dir. Öğrencilerin rasyonel ve sezgisel karar verme stillerinin kullandıkları belirlenmiştir. Çocuk İstismarı ve İhmalini Raporlama Öz-yeterlilik Ölçeği ile Rasyonel KVS-Ö arasında istatistiksel olarak anlamlı pozitif yönde orta düzeyde ilişki bulunmuştur ($r=469$; $p=0.000$). Sonuç: Araştırmada öğrencilerin çocuk istismar ve ihmalini raporlama da rasyonel karar verme stilini kullandıkları kullandığı belirlendi. Ayrıca hemşirelik öğrencilerinin çocuk istismar ve ihmalini raporlama öz-yeterlilikleri yüksek olsa da farkındalıkları düşük çıkmıştır. Bu nedenle öğrencilerin çocuk istismar ve ihmali konusunda farkındalıklarının arttırılmasına yönelik girişimlerin planlanması ve uygulanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk istismarı, farkındalık, raporlama, öz-yeterlilik, hemşirelik öğrencisi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-248]

Özel gereksinimli çocuğu olan ve olmayan ebeveynlerin anksiyete, e-sağlık okuryazarlığı ve siberkondri ciddiyeti seviyelerinin incelenmesi

Derya Işık[1], Elif Erbay[2], Melek Düzen[3]
[1]Amerikan Hastanesi
[2]Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi
[3]Yok

Amaç: Bu çalışma ile; özel gereksinimli çocuğu olan ve olmayan ebeveynlerde anksiyete, e-sağlık okuryazarlığı ve siberkondri ciddiyeti düzeylerinin tespit edilmesi, bunların karşılaştırılması ve etkileyen faktörlerin incelenmesi amaçlanmaktadır. **Yöntem:** Tanımlayıcı, kesitsel ve ilişki arayıcı tipte gerçekleştirilen araştırma, özel gereksinimli çocuğu olan 138 ve özel gereksinimli çocuğu olmayan 325 ebeveyn ile gerçekleştirildi. Çalışmanın verileri sosyodemografik özelliklerin ve çocuğa ait özel gereksinimlere yönelik soruların olduğu tanıtıcı bilgi formu, Durumluk-Sürekli Kaygı Envanteri Kısa Versiyonu ((State-Trait Anxiety Inventory-STAI) STAIS-5, STAIT-5), e-Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği ve Siberkondri Ciddiyeti Ölçeği Kısa Formu (SCÖ-15) kullanılarak toplandı. Tanımlayıcı istatistiklerle, kategorik tanımlayıcı özelliklerin gruplar arası karşılaştırılmasında ki-kare testlerinden (Pearson kikare/Fisher exact test) yararlanıldı. Ölçeklerin gruplar arası karşılaştırılmasında Bağımsız Örneklem t Test kullanıldı. Özel gereksinimli çocuğu olma durumunu üzerinde etkili değişkenleri belirlemek için lojistik regresyon analizi yapıldı. **Bulgular:** E-sağlık okuryazarlığı ölçeği toplam skor ve işlevsel boyut ortalamaları, SCÖ-15 toplam skor ve aşırı kaygı, içini rahatlatma boyut ortalamaları ile STAIS-5 ve STAIT-5 skor ortalamaları özel gereksinimli çocuğu olan kişilerde istatistiksel olarak yüksekti ($p<0,05$). Çalışmada yapılan regresyon analizi sonucunda, özel gereksinimli çocuğa sahip olma durumu, ebeveynlerin e-sağlık okuryazarlığı, siberkondri ciddiyeti (SCÖ-15), durumluk anksiyete (STAIS-5) ve sürekli anksiyete (STAIT-5) puanları ile anlamlı biçimde ilişkili bulunmuştur ($\chi^2=20,262$; $p<0,001$). Ayrıca, söz konusu değişkenler (e-sağlık okuryazarlığı, SCÖ-15, STAIS-5 ve STAIT-5 puanları) özel gereksinimli çocuğa sahip olma durumunu Cox & Snell R^2 değerine göre yaklaşık %4, Nagelkerke R^2 değerine göre ise yaklaşık %6 oranında açıklamaktadır. **Sonuç:** Bu araştırmada, özel gereksinimli çocuğa sahip olma durumunun ebeveynlerin e-sağlık okuryazarlığı ve sürekli kaygı düzeyleri üzerinde istatistiksel olarak anlamlı ancak düşük düzeyde bir etkisinin olduğu saptanmıştır. Hemşirelik bakımında, özellikle pediatri hemşireliğinde, ebeveynlerin sağlık okuryazarlığının geliştirilmesi ve kaygı düzeylerinin yönetilmesi; hem ebeveynlerin baş etme becerilerinin güçlendirilmesi hem de çocuğun bakım sürecinin daha etkin yürütülmesi açısından önemlidir. Bu nedenle, hemşirelerin ebeveynlere yönelik eğitim, danışmanlık ve psikososyal destek programlarını planlaması ve uygulaması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Anksiyete, ebeveyn, e-sağlık okuryazarlığı, özel gereksinim, siberkondri

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-249]

Adolesanlarda Kan Basıncı, Kalp Hızı, Beden Kitle İndeksi ile Uyku Bozuklukları Arasındaki İlişki: Okul Tabanlı Kesitsel Bir Çalışma

Yeliz Taşdelen, Nesibe Sümeyye Kütahyalıoğlu, Emine Uzuntarla Güney, Özlem Öztürk
Karabük Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Karabük

Amaç: Bu çalışma, adolesanların kan basıncı düzeyleri ile beden kitle indeksi (BKİ), nabız ve uykusuzluk düzeyi arasındaki ilişkinin incelenmesini amaçlamaktadır.
Yöntem: Bu tanımlayıcı ve kesitsel araştırma, Türkiye'nin Batı Karadeniz bölgesinde yer alan Karabük il merkezindeki ortaöğretim okullarında 26 Şubat–15 Haziran 2025 tarihleri arasında yürütüldü. Araştırmaya 14–18 yaş arası 2843 adolesan katıldı. Uykusuzluk durumu DSM-4 tanı kriterlerine dayanan Bergen Uykusuzluk Ölçeği ile değerlendirildi. Boy, kilo, nabız ve kan basıncı ölçümleri standart yöntemlerle yapıldı.
Bulgular: Katılımcıların %15,2'si obez, %15,2'si hipertansif olarak sınıflandırıldı ve %61,5'inde insomnia semptomları saptandı. Adolesanların yalnızca %19,1'inin daha önce kan basıncı ölçülmüştü. Erkeklerin hipertansiyon geliştirme olasılığı kadınlara göre 1,89 kat daha yüksektir (OR=1,894; 95% CI:1,519–2,361). Haftalık spor süresindeki her bir saatlik artış, hipertansiyon riskini %3,8 oranında azaltmaktadır (OR=0,962; 95% CI:0,932–0,994). Nabızdaki her bir birim artış hipertansiyon riskini %1,3 oranında artırmaktadır (OR=1,013; 95% CI:1,004–1,022). Benzer şekilde, BKİ'deki her bir birim artış da hipertansiyon riskini %1,3 oranında yükseltmektedir (OR=1,013; 95% CI:1,009–1,017). Kadınların insomnia yaşama olasılığı erkeklere göre 1,81 kat daha yüksektir (OR=1,807; 95% CI:1,525–2,140). Haftalık egzersiz süresindeki her bir saatlik artış, insomnia riskini %2,4 oranında azaltmaktadır (OR=0,976; 95% CI:0,954–0,998). Sigara kullanmayanlarda insomnia riski daha düşüktür (OR=0,689; 95% CI:0,498–0,953). Gece uyanmayan bireylerin insomnia yaşama olasılığı, gece uyananlara göre %70,3 oranında daha azdır (OR=0,297; 95% CI:0,234–0,375). Günlük ekran süresindeki her bir saatlik artış, insomnia riskini %10,4 oranında azaltmaktadır (OR=0,896; 95% CI:0,860–0,934).
Sonuç ve Öneriler: Bulgular, adolesanlarda hipertansiyon ve insomnia prevalansının kayda değer düzeyde olduğunu ve yaşam tarzı faktörlerinin bu sorunlarda belirleyici rol oynadığını göstermektedir. Pediatri hemşirelerinin okul temelli taramalar yaparak kan basıncı ölçümlerini yaygınlaştırması, uyku hijyeni ve sağlıklı yaşam alışkanlıklarını desteklemesi önemlidir. Ayrıca, ailelere ve öğretmenlere yönelik farkındalık programları geliştirilmesi, riskli adolesanların erken dönemde belirlenmesi ve yönlendirilmesi pediatrik sağlığın korunmasına katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Adolesan, Hipertansiyon, Uyku bozuklukları, Obezite

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-250]

Pediatrik Ağrı Yönetimi Bilgisi ve Pediatri Hemşireliği Yeterliliği: Hemşirelik Öğrencileri Arasında İlişkisel Bir Çalışma

Nesibe Sümeyye Kütahyalıoğlu, Yeliz Taşdelen, Emine Uzuntarla Güney, Özlem Öztürk
Karabük Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Karabük

Arka Plan: Pediatri hemşireliği, özellikle ağrının değerlendirilmesi ve yönetimi konusunda karmaşık bilgi ve beceriler gerektirmektedir. Ancak öğrenciler sıklıkla teorik bilgilerini klinik uygulamaya aktarmada güçlük yaşamaktadır. Bilgi ile yeterlilik arasındaki ilişkinin anlaşılması, hemşirelik müfredatının geliştirilmesinde önemli veriler sağlayacaktır.

Amaç: Bu çalışma, hemşirelik öğrencilerinin pediatri hemşireliği yeterliliklerini ve pediatrik ağrı yönetimi konusundaki bilgilerini değerlendirmeyi ve bu iki değişken arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlamıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı tasarıma sahip bu araştırma, 3. ve 4. sınıfta öğrenim gören 246 hemşirelik öğrencisi ile gerçekleştirilmiştir. Veriler, Sosyodemografik Bilgi Formu, Pediatri Hemşireliği Yeterliliği Ölçeği (PHYÖ) ve Pediatrik Ağrı Yönetimi Bilgisi Ölçeği (PAYBÖ) ile toplanmıştır. Analizlerde tanımlayıcı istatistikler, t-testi, ANOVA, Pearson korelasyon ve regresyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin ortalama PHYÖ puanı 144,28±24,48, ortalama PAYBÖ puanı ise 108,67±15,93 olarak bulunmuştur. Ağrı yönetimi dersi alan öğrencilerin ve son sınıf öğrencilerinin PHYÖ puanları anlamlı düzeyde daha yüksek iken, PAYBÖ puanları kadın öğrencilerde ve gelir-gideri denk olanlarda daha yüksektir ($p < 0,05$). PHYÖ ile PAYBÖ arasında orta düzeyde pozitif bir ilişki saptanmıştır ($r = 0,341$, $p < 0,001$). Regresyon analizi, PAYBÖ toplam puanı ve özellikle farkındalık ($\beta = 0,357$, $p < 0,001$) ile engeller ($\beta = 0,244$, $p = 0,019$) alt boyutlarının PHYÖ'ni anlamlı düzeyde yordadığını ve varyansın %31,3'ünü açıkladığını göstermiştir (Düzeltilmiş $R^2 = 0,293$).

Sonuç: Hemşirelik öğrencilerinin pediatri hemşireliği yeterliliği ve pediatrik ağrı yönetimi bilgileri orta-yüksek düzeyde bulunmuştur. Bulgular, pediatrik ağrı yönetimi bilgisinin, özellikle farkındalık ve engelleri aşma boyutlarının, pediatri hemşireliği yeterliliğini artırdığını ortaya koymaktadır. Hemşirelik müfredatına kapsamlı ve uygulamaya dayalı ağrı yönetimi eğitimlerinin entegrasyonu, öğrencilerin klinik yeterliliklerini ve pediatrik bakımın kalitesini geliştirebilir.

Anahtar Kelimeler: Pediatri hemşireliği, yeterlilik, ağrı yönetimi, hemşirelik eğitimi, hemşirelik öğrencileri

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-251]

Yüksek riskli yenidoğanlarda ekip ön bilgilendirmesinin ve simülasyonun pediatri hemşireliği uygulamalarına etkisi: Bibliyometrik bir analiz

Ayşegül Şimşek[1], Zeynem Yıldırım Balkan[2]
[1]Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, İstanbul
[2]Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Tekirdağ

Giriş: Yüksek riskli yenidoğanlarda sağkalım, doğum öncesi ekip hazırlığı ve müdahale hızına doğrudan bağlıdır. Bu süreçte ön bilgilendirme, rol/iş bölümü ve simülasyon uygulamaları, özellikle pediatri hemşirelerinin koordinasyonda üstlendiği rol nedeniyle kritik önem taşımaktadır. Literatürde bu uygulamaların düzenliliği, standardizasyonu ve hemşirelik perspektifinden incelenmesi sınırlıdır. Amaç: Bu çalışmada pediatri hemşireliği doğrultusunda yüksek riskli yenidoğan doğumlarında, ön bilgilendirme, rol/iş bölümü ve simülasyon uygulamalarına ilişkin son beş yılda yayımlanan literatürü bibliyometrik yöntemlerle analiz ederek araştırma eğilimlerini, boşlukları ve geleceğe yönelik öncelikleri ortaya koymak amaçlanmıştır. Gereç-Yöntem: Çalışma tipi bilimsel literatürün niceliksel analizidir. 2020–2025 yılları arasında PubMed, Web of Science, Scopus ve CINAHL veri tabanlarında yayımlanan 11 makale incelenmiştir. Çalışmalar Excel tablosuna aktarılmış ve VOSviewer (v.1.6.20) kullanılarak anahtar kelime eş-görülüm, yazar/ülke işbirliği ve birlikte atıf analizleri yapılmıştır. Minimum tekrar eşiği 2 olarak belirlenmiş, ağ, yoğunluk ve zaman katmanlı görselleştirme üretilmiştir. Bulgular: Elde edilen veriler, ön bilgilendirme ve rol/iş bölümü netliğinin ekip performansını artırdığını, simülasyonun hazırlık ve performansa olumlu katkı sunduğunu göstermiştir. Genişletilmiş ön bilgilendirme uygulamaları kritik müdahalelere başlama süresini kısaltmıştır. Pediatri hemşireleri, ekip çalışmasında rol dağılımını netleştiren anahtar aktörler olarak öne çıkmıştır. Dünya Sağlık Örgütü, Güvenli Doğum Kontrol Listesi ve benzeri araçlar, sürekli öğrenme kültürünü desteklemiştir. Sonuç: Bibliyometrik analiz, son yıllarda bu alandaki yayınların arttığını; ancak pediatri hemşireliği odaklı çok merkezli ve uzun dönemli çalışmaların yetersiz olduğunu göstermektedir. Simülasyonun sürdürülebilir etkilerinin incelenmesi ve ön bilgilendirme süreçlerinin standardize edilmesi hem eğitim hem de klinik uygulamalar için öncelikli gereksinimdir.

Anahtar Kelimeler: Bibliyometrik analiz, ön bilgilendirme, pediatri hemşireliği, rol dağılımı, yüksek riskli doğum

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-252]

Pediatri Hemşireliğinde Yapay Zekâ Kullanımının Hemşire ve Hasta Arasındaki Duygusal Bağı Etkilemesi: Sistematik Bir Derleme

Bahise Aydın[1], Selin Çabuk[2]
[1]İzmir Ekonomi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Anabilim Dalı, İzmir
[2]Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Anabilim Dalı, İstanbul

Amaç:
Bu derlemenin amacı, yapay zekâ teknolojilerinin pediatri hemşireliği alanında kullanımını incelemek ve bu teknolojilerin hemşire–çocuk hasta arasında kurulan duygusal bağ üzerindeki etkilerini değerlendirmektir. Özellikle klinik karar destek sistemleri, eğitim araçları ve iletişim odaklı uygulamaların, çocukların güven duygusu, empatik iletişim ve bakım kalitesiyle ilişkisi ele alınmıştır.

Yöntem:
Çalışma, PRISMA 2020 sistematik derleme yönergeleri doğrultusunda yürütülmüştür. PubMed, Scopus, CINAHL ve Web of Science veri tabanlarında 2020–2025 yılları arasında yayımlanan çalışmalar, belirlenmiş anahtar kelimeler ve dahil etme/dışlama kriterlerine göre taranmıştır. Uygun bulunan literatür, metodolojik kalite açısından Joanna Briggs Institute (JBI) ve CASP kontrol listeleri ile değerlendirilmiştir.

Bulgular:
Elde edilen bulgular, yapay zekâ temelli araçların (örneğin: terapötik robotlar, etkileşimli eğitim materyalleri ve yapay zeka destekli iletişim sistemleri) çocuk hastalarla etkili iletişim kurulmasında hemşirelere destek sunduğunu göstermektedir. Bu uygulamaların, çocukların kaygı düzeyini azaltma ve güven geliştirme süreçlerinde olumlu katkı sağladığı görülmüştür. Ancak, empati, şefkat ve bireyselleştirilmiş bakım gibi hemşirelik mesleğinin duygusal boyutlarına yönelik etkilerin sınırlı ve bağlama göre değişken olduğu saptanmıştır.

Sonuç:
Yapay zekâ, pediatri hemşireliğinde iletişimi kolaylaştırıcı ve bakım sürecini destekleyici bir araç olarak değerlendirilebilir. Bununla birlikte, hemşire–hasta arasındaki özgün duygusal bağın yerini alması mümkün görünmemektedir. Bu nedenle, teknolojik uygulamaların etik ilkeler doğrultusunda geliştirilmesi ve hemşirelik mesleğinin insani yönünü zayıflatmayacak şekilde tasarlanması büyük önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Pediatri hemşireliği, yapay zekâ, duygusal bağ, klinik karar destek sistemleri, iletişim

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-253]

Spinal Müsküler Atrofi (SMA)'lı Çocuğa Sahip Ebeveynlerde Aile Merkezli Bakım Algıları ile Bakım Yükleri arasındaki İlişki

Hatice Dönmez[1], Ayşegül Olcay[2], Esra Er[2], Sümeyra Doğan[2], Zeynep Kayan[2]
[1]KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ KARAMAN
[2]NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ KONYA

Amaç:: Bu çalışmada Türkiye'de Spinal Müsküler Atrofi (SMA) tanısı almış çocukların ebeveynlerinin aile merkezli bakım algıları ile bakım verme yükleri arasındaki ilişkiyi değerlendirmeyi amaçlandı. Yöntem: Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı tipte olan bu çalışma, 30 Eylül 2022- 15 Nisan 2023 tarihleri arasında Spinal Müsküler Atrofi (SMA) derneğine kayıtlı 78 ebeveyn ile yapılmıştır. Veriler; Bilgi Formu, Aile Merkezli Bakım Ölçeği (AMBÖ) ve Bakım Verme Yükü Ölçeği (BVYÖ) ile araştırmacı tarafından çevirim içi toplanmıştır. Bulgular: Çalışmaya katılan ebeveynlerin %67.9'unu annelerden oluşmaktaydı. Annelerin yaş ortalamalarının 33,46±8,26 yaş, çocukların yaşlarının 25,41±27,48 ay olarak belirlendi. SMA tanısı ile takip edilen çocukların %84.6'sı SMA Tip 1 hastası ve %67.9'u evde solunum desteği almaktaydı. Ebeveynlerin eğitim düzeyi ve çocuğun sahip olduğu SMA tipi, ebeveynlerin aile merkezli bakım algıları ve bakım verme yükü arasında anlamlı bir ilişki olduğu belirlendi ($p<0.05$). BVYÖ ile AMBÖ Önemlilik bölümü arasında pozitif yönde ($r=.255$, $p=0.24$), BVYÖ ile Tutarlılık Bölümü arasında ise negatif yönde ($r=-.246$, $p=0.30$) istatistiksel olarak anlamlı korelasyon bulunduğu belirlendi. Sonuç: Ebeveynlerde aile merkezli bakım alma önemlilik algı puanları artıkça bakım yükü verme yükünün arttığı, aile merkezli bakım uygulamalarında tutarlılık arttıkça bakım verme yükünün azaldığı belirlendi. Teknolojiye bağımlı olarak yaşamını devam ettiren çocukların ebeveynlerinde aile merkezli bakım yaklaşımlarının güçlendirilmesi önerilebilir. SMA'da çocuğun ve ebeveynin evde bakımda aile merkezli bakım ile desteklenmesi, özellikle ebeveynlerin algıladığı bakım yükünün azaltılmasında olumlu etki oluşturabilir.

Anahtar Kelimeler: Spinal müsküler atrofi (SMA), Aile Merkezli Bakım, Çocuk, Ebeveyn, Hemşire

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-254]

Bez Dermatiti Yönetiminde Küresel Eğilimler Araştırması: Bibliyometrik Analiz ve İçerik Analizi

Esin Keskin[1], Nurdan Akçay Didişen[2]
[1]S.B.Ü. Behçet Uz Çocuk Hastalıkları ve Cerrahisi Eğitim Araştırma Hastanesi, Hematoloji- Onkoloji Kliniği, İzmir, Türkiye
[2]Ege Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Giriş: Bez dermatiti, bebekler ve yenidoğanlarda yaygın bir dermatolojik sorundur. Bu alandaki araştırma hacminin artması, yayın kalıplarının, önemli katkıların ve gelişen temaların sistematik bir sentezini gerektirmektedir. Amaç: Bu çalışma, bez dermatiti yönetimini ele alan bilimsel yayınların bibliyometrik ve içerik analizini yapmayı amaçlamıştır. Yöntem: Veriler Web of Science veritabanından elde edilmiştir. Bibliyometrik analiz, performans analizi ve bilimsel haritalama içeren VOSviewer yazılımı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Anahtar kelime eşzamanlılık analizi araştırma eğilimlerini belirlerken, içerik analizi sentetik bilgi sentezi yaklaşımı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Bulgular: 139 dergiden toplam 245 yayın analiz edilmiştir. Pediatric Dermatology en verimli dergi olurken, Journal of Wound, Ostomy and Continence Nursing en fazla atıf alan dergi olmuştur. Hem yayın hem de atıf sayısında Amerika Birleşik Devletleri başı çekmiştir. Yaygın anahtar kelimeler arasında "bez dermatiti", "pişik", 'bebek' ve "cilt bakımı" yer almıştır. Dört ana tema belirlenmiştir: (1) Bebek ve yenidoğan cilt bakımının önemi, (2) Bez dermatiti ve Candida albicans arasındaki ilişki, (3) Bez dermatiti ve Candida enfeksiyonlarının tedavi yaklaşımları ve (4) Çocukluk dönemi boyunca bez dermatitinin yönetimi. Sonuç: Bu bibliyometrik çalışma, bebek bezi dermatiti ile ilgili küresel araştırma eğilimlerine ve odak noktalarına kapsamlı bir genel bakış sunmaktadır. Bulgular, büyük ölçekli araştırma verilerinin sentezlenmesinde ve bu alanda gelecekte yapılacak çalışmalara rehberlik etmede bibliyometrik araçlara duyulan ihtiyacın giderek arttığının altını çizmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bibliyometrik analiz, içerik analizi, bez dermatiti, cilt bakımı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-255]

Psychometric Properties of The Turkish Version of The Quality of Discharge Teaching Scale Parent Form (PED-QDTS)

Duygu Karaarslan[1], Ayşe Kahraman[2]
[1]Manisa Celal Bayar University, Faculty of Health Sciences, Department of Pediatric Nursing, Manisa, Turkey.
[2]Ege University, Faculty of Nursing Department of Pediatric Nursing, İzmir, Turkey

Background: Effective discharge education given to parents of pediatric patients is crucial because it ensures the continuity of care, reduces complications, and supports their self-efficacy. Objective: In this study, the validity and reliability studies of the Turkish version of the Quality of Discharge Teaching Scale - Parent Form (Ped-QDTS) were conducted. Design and Methods: The parents of 200 children hospitalized in the pediatric ward of a hospital and scheduled for discharge were included in the study. Exploratory and confirmatory factor analyses and split-half analyses were performed the Cronbach's alpha coefficient was calculated. Results: Of the children in the study, 68% were boys, 27% were between the ages of 2 and 5 years. Of the participating parents, 89% were mothers. The Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) value (0.860) and the result of Bartlett's test of sphericity (X^2=2363.074, $p<0.001$) indicated that the sample was suitable for factor analysis. After the exploratory factor analysis, two items were removed. Ped-QDTS had 17 items and 2 dimensions. Confirmatory factor analysis confirmed that the fit indices were at an acceptable level. The Cronbach's α coefficient was 0.867. Conclusions: The Turkish version of the Ped-QDTS is a valid and reliable parent-reported tool for assessing the quality of discharge education provided to parents of children hospitalized in pediatric wards. Practice implications: The Turkish version of Ped-QDTS can be used as a standard tool to assess the quality of discharge education given to pediatric patients and may enable pediatric nurses to improve the effectiveness of the care process.

Keywords: Assessment, Discharge Teaching, Parents, Validity

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-256]

Ebeveynlerin Ateşe Yönelik Uygulamalarının, Ateş Fobisi Ve Ateş Yönetimi Öz Yeterlilik Düzeylerinin İncelenmesi

Sibel Serap Ceylan[1], Melda Efe Gözübek[2], Gürbüz Akçay[3]
[1]Pamukkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Denizli
[2]Pamukkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Denizli
[3]Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Denizli

Giriş-Amaç: Bu araştırmanın amacı çocuk acil servisine başvuran ebeveynlerin ateşli çocuğa yönelik uygulamalarının, ateş yönetiminde öz-yeterliliklerinin ve ateşe yönelik korku düzeylerinin incelenmesidir. Gereç-Yöntem: Araştırma tanımlayıcı tiptedir. Araştırmanın verileri Mayıs 2024- Mayıs 2025 tarihleri arasında bir üniversite hastanesinin Çocuk Acil Ünitesinde toplanmıştır. Araştırmaya çocuk acil ünitesine başvuran, 0-18 yaş arası çocuğu bulunan, çocuğunun yaşamı tehdit edici hastalığı, gelişimsel ve fiziksel engeli olmayan, kendisinde işitme ve anlama problemi bulunmayan, Türkçe okuma ve yazma bilen, araştırmaya katılmaya gönüllü 386 ebeveyn dahil edilmiştir. Araştırma verilerinin toplanmasında tanıtıcı özellikler formu, ateşe yönelik uygulamalar formu, Ateş Yönetimi Ölçeği, ateş fobisini belirlemek için ebeveyn ateş fobisi değerlendirme formu ve ateşe yönelik uygulamalara yönelik öz yeterliliklerini belirlemek amacıyla Ebeveyn Öz-yeterlilik formu kullanılmıştır. Bulgular: Araştırmaya katılan ebeveynlerin yaş ortalaması 35,10±7,43 olup %76,9'u kadındır. Çocukların yaş ortalaması 6,19±5.14 ve %53,4'ü erkektir. Ebeveynlerin %53.1'i ateş yönetimi ile ilgili eğitim almadığını belirtmiştir. Ebeveynlerin %24.9'unun doktordan, %12.2'sinin internetten ve %10.1'inin hemşireden ateş yönetimi ile ilgili bilgi edindiği saptanmıştır. Ebeveynlerin %41,5'i 38oC'yi yüksek ateş olarak tanımlamıştır. Çocuk ateşlendiğinde sıklıkla yapılan uygulamalar ateş düşürücü ilaç verme (%94,0), ılık uygulama (%70,2) ve çocuğun kıyafetlerini çıkarmadır (%68,7). Ebeveynlerin Ateş Yönetimi Ölçeği puan ortalaması 35.27±4.11 bulunmuştur. Ebeveynlerin ateş fobisi puan ortalaması 6,46±2,75, febril konvülsiyon korku düzeyi puan ortalaması 7,76±2,69'dur. Ebeveynlerin çocuğun ateş düşürmede öz-yeterlilik puan ortalamaları 7,60±1,93, doğru uygulama ile ateş düşürme öz-yeterlilik puan ortalaması 8,47±1,62'dir. Ebeveynlerin febril konvülsiyon korkusu puanları arttıkça ateş fobisi puanları da artmaktadır (r=674; p<0,001). Ebeveynlerin Ateş Yönetimi Ölçeği ile Ateş fobisi puan ortalamaları arasında istatiksel olarak anlamı ilişki saptanmıştır (r=0,246; p<0,001). Sonuç: Araştırmanın bulguları ebeveynlerin ateş yönetimi konusunda yeterli düzeyde bilgiye sahip olmadıklarını göstermektedir. Ayrıca ebeveynler çocukları ateşlendiğinde korku yaşamakta ve ebeveynlerin ateş yönetimi yükü artmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ateş, ateş fobisi, ateş yönetimi, çocuk, ebeveyn

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-257]

The Impact of Family Poverty and Mothers' Perception of Poverty on the Growth and Development of Children Aged 1-6

Güler Cimete
Uskudar University, Faculty of Health Science

Purpose: To determine the effects of families' poverty status and mothers' perceptions of poverty on the growth and development of children aged 1-6. Method: This cross-sectional research included 380 mothers and children. Data were collected with Information Form, Ankara Development Screening Inventory (ADSI), Perception of Poverty Scale (PPS), Multidimensional Poverty Assessment Form (MPAF). Families' income poverty was calculated using data from the Turkish Statistical Institute (TSI) and the Turkish Confederation of Trade Unions (TCTU).Children's growth status was determined by comparing measured heights and weights with percentile charts. The data were analyzed using SPSS 27 software, independent samples t-test, one-way ANOVA, chi-square, and Pearson correlation tests. Results: While the rate of families with income below the per capita income determined by TSI is 17.9%, the income of 74.7% is below the poverty line determined by TCTU. According to the MPAF, 12.6% of families are poor. The average PPS score for mothers was 127.46, and those with low income levels had a high perception of poverty ($p<0.05$). According to the percentile chart, 16.6% of the children had low weight, 7.4% had the lowest level; 19.2% had low height, 13.4% had the lowest level. According to the ADSI, 17.1% of children are borderline development, while 6.3% are developmentally impaired; according to the ADSI-T score, 22.6% are developmentally impaired. Children with low height and weight are also developmentally impaired ($p<0.05$). Children of those who experience multidimensional poverty, whose mothers have a high PPS score, whose mothers have a primary school education level or below, who report that their children have health problems due to economic inadequacy, have low height and weight, and their general development is delayed ($p<0.05$). Conclusion: Since increasing poverty in our country delays the growth and development of children, health professionals should carefully evaluate the effects of poverty on children.

Keywords: poverty, child development, child growth

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-258]

Pediatri Kliniklerinde Çalışan Hemşirelerin Travma Bilgili Bakım Düzeylerinin Belirlenmesi

Emine Geçkil[1], Semra Köse[1], Hatice Çetin Yıldırım[2], Sevim Pınar Öztorun[3]
[1]Necmettin Erbakan Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği
[2]Dr. Ali Kemal Belviranlı Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi, İdari Birim
[3]Dr. Ali Kemal Belviranlı Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi, Çocuk Acil Servisi

Amaç: Bu araştırma pediatri hemşirelerinin travma bilgili bakım konusundaki bilgi düzeylerini belirlemek amacıyla yapıldı. **Metod:** Araştırma Ekim-Aralık 2024 tarihleri arasında tanımlayıcı tipte, online olarak yapıldı. Araştırmanın evrenini Konya il merkezinde Sağlık Bakanlığına bağlı Kamu ve Üniversite hastanelerinin pediatri kliniklerinde çalışan tüm hemşireler oluşturdu. Pediatri kliniğinde çalışan, dahil edilme kriterlerine uyan ve araştırmaya katılmaya gönüllü olan 151 pediatri hemşiresi ile araştırma tamamlandı. Veriler araştırmacılar tarafından oluşturulan 'Demografik Bilgi Formu' ve 'Travma Bilgili Bakım Ölçeği' ile toplandı. Google form aracılığı ile oluşturulan anket hemşirelere iletildi ve kartopu yöntemi ile toplandı. Araştırma sırasında tüm etik ilkelere uyuldu. Elde edilen veriler IBM SPSS 25 istatistik paket programında değerlendirildi. Verilerin değerlendirilmesinde sayı, yüzde, ortalama, standart sapma, One Way Anova, bağımsız gruplarda t testi kullanıldı. İstatistiksel olarak $p<0,05$ değeri anlamlı kabul edildi. **Bulgular:** Araştırmaya katılan pediatri hemşirelerinin yaş ortalaması 35,57±7,11 olduğu, %82,1'inin cinsiyetinin kadın, %57,6'sının medeni durumunun evli olduğu, %38,4'ünün 1-3 yıldır pediatri kliniklerinde çalıştığı belirlendi. Pediatri hemşirelerinin %53'ü daha önce travma bilgili bakım kavramını duyduklarını ve %18,5'i klinikte travma bilgili bakıma ihtiyaç duymadığını belirtti. Travma Bilgili Bakım Ölçeğinin toplam puan ortalaması 2,83±0,65 olarak bulundu. Ayrıca kadın hemşirelerin bilgi alt boyutu, çocuk acil kliniğinde çalışan hemşirelerin ölçek toplamı ve tutum alt boyutu, daha önce travma bilgili bakım kavramını duyan hemşirelerin tutum ve uygulama alt boyutu, travma bilgili bakımı mesleğinde kullanan hemşirelerin ise tutum alt boyutu istatistiksel olarak anlamlı bulundu. Sonuç: Araştırmada elde edilen bulgular sonucunda; hemşirelerin travmaya duyarlı bakım hakkında bilgi edinme ihtiyacının olduğu saptandı. Bu sonuca göre; pediatri hemşirelerine yönelik travma bilgili bakım hizmet içi eğitim programları düzenlenebilir, klinik uygulamalarda travma bilgili bakım ilkelerinin standart protokoller içine alınabilir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Hemşire, Travma bilgili bakım

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-259]

Depremi yaşayan ergenlerde sosyal destek algısının travma sonrası stres ve depresyonla ilişkisi

Şüheyda Kaplan[1], Erdem Sönmez[2], Prof. Dr. Emrıye Hılal Yayan[1]
[1]İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ ANABİLİM DALI, MALATYA
[2]ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ ANABİLİM DALI, ADIYAMAN

Depremi Yaşayan Ergenlerde Sosyal Destek Algısının Travma Sonrası Stres ve Depresyonla İlişkisi Amaç: Bu araştırma, Kahramanmaraş merkezli depremleri yaşayan ergenlerde algılanan sosyal desteğin travma sonrası stres bozukluğu ve depresyon üzerindeki etkisini incelemek amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı tipte yürütülen çalışmaya, depremi yaşamış 12–18 yaş arasındaki 525 ergen katılmıştır. Veriler; Çocuk Bilgi Formu, Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği, Çocuklar İçin Travma Sonrası Stres Tepki Ölçeği ve Çocuklar İçin Depresyon Ölçeği ile toplanmıştır. Analizlerde tanımlayıcı istatistikler, bağımsız örneklem t-testi, ANOVA, post-hoc testler, Pearson korelasyon ve Path analizi kullanılmıştır. Bulgular: Cinsiyet ve ekonomik durum travma sonrası stres düzeyini, deprem nedeniyle bir yakınını kaybetme ise hem travma sonrası stres hem de depresyon düzeyini etkilemiştir. Katılımcıların %33.5'inde ağır, %29.9'unda orta düzeyde travma sonrası stres, %47.2'sinde depresyon saptanmıştır. Ayrıca sosyal desteğin, travma sonrası stresin depresyon üzerindeki etkisinde aracı rol oynadığı belirlenmiştir (β=0.07, p=0.003). Sonuç: Deprem sonrası ergenlerde travma sonrası stres ve depresyonun yaygın olduğu görülmüştür. Algılanan sosyal desteğin bu semptomlarla başa çıkmada önemli rol oynadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bulgular, afet sonrası psikososyal müdahalelerin geliştirilmesi açısından politika yapıcılar ve sağlık profesyonellerine yol gösterici olabilir. Anahtar Kelimeler: Deprem, Depresyon, Ergen, Sosyal destek, Travma sonrası stres bozukluğu.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Depresyon, Ergen, Sosyal destek, Travma sonrası stres bozukluğu

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-260]

Ebeveyn Cerrahi Korkusu Ölçeği (ECKÖ) Geliştirme Çalışması

Fahriye Pazarcıkcı[1], Emine Efe[2], Şevkiye Dikmen[3]
[1]Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Uzaktan Eğitim Meslek Yüksekokulu, Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü, Isparta
[2]Akdeniz Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Antalya
[3]Akdeniz Üniversitesi Hastanesi, Çocuk Cerrahi Bölümü, Antalya

Amaç: Ebeveyn cerrahi korkusu, çocuğun cerrahi öncesi, sırası ve sonrası yaşayabileceği klinik, psikolojik ve sosyal olumsuz sonuçlarla ilişkili olmasına karşın, bu korkuyu ölçmeye yönelik bir araç bulunmamaktadır. Bu çalışma, 0-17 yaş arasında çocuğu cerrahi operasyon geçirecek ebeveynlerin korkularını ve bu korkunun boyutlarını değerlendirmek üzere geçerli ve güvenilir bir ölçek geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Yöntem: Çalışmanın örneklemi, Akdeniz Bölgesi'ndeki bir üniversite hastanesinde, çocuğu ilk kez elektif cerrahiye girecek olan 201 ebeveynden oluşmaktadır. Tümdengelim yöntemiyle 28 maddelik bir madde havuzu oluşturulmuş; kapsam geçerliği için uzman görüşü alınmış ve ön uygulama için beş ebeveynle pilot çalışma yapılmıştır. Ocak 2023-Ocak 2025 tarihleri arasında toplanan veriler; madde-toplam korelasyonu, Cronbach Alfa güvenilirlik analizi, açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizleri ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Yapılan analizler sonucunda, ölçeğin 20 madde ve iki faktörlü (kısa vadeli ve uzun vadeli korku) bir yapıda olduğu belirlenmiştir. Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) değeri 0,943 ve Bartlett testi anlamlı bulunmuştur (χ^2=3176,932; p=0,000). Madde-toplam korelasyonlarının 0,58 üzerinde olduğu ve Cronbach Alfa katsayılarının kısa vadeli boyut için 0,941, uzun vadeli boyut için 0,933, toplam ölçek için ise 0,956 olduğu tespit edilmiştir. Doğrulayıcı faktör analizi uyum indeksleri (χ^2/df=2,326; RMSEA=0,081; CFI=0,931; TLI=0,919) ölçeğin kabul edilebilir uyum gösterdiğini desteklemiştir.

Sonuç: Elde edilen bulgular, Ebeveyn Cerrahi Korkusu Ölçeği'nin (ECKÖ) geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Cerrahi, Çocuk, Ebeveyn, Korku, Ölçek Geliştirme

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-262]

Pediatri Hemşirelerinde Dayanıklılık, Esneklik ve Öz-şefkat Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Zişan Özakman[1], Bedriye Ak[2]
[1]İzzet Baysal Devlet Hastanesi Kadın Doğum ve Çocuk Ünitesi
[2]BAİBÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Giriş: Hemşirelerin mesleki yaşam kalitelerinin artırılmasına yönelik müdahalelerin planlanmasında dayanıklılık, esneklik ve öz-şefkat arasındaki ilişkiler yol gösterici olacaktır. Pediatri hemşirelerinin mesleki tükenmişlik ve stres gibi olumsuz sonuçlardan korunmada rol oynayan dayanıklılık, esneklik ve öz-şefkat kavramlarının ilişkinin ortaya konulması ile koruyucu faktörler hakkında daha fazla bilgi sunulmuş olacaktır. Pediatri hemşirelerinin dayanıklılık, esneklik ve öz-şefkat düzeyleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi pediatri hemşirelerin güçlendirilmesine yönelik yapılacak girişimlere rehberlik edecektir.

Amaç: Bu araştırmanın amacı, pediatri hemşirelerinde dayanıklılık, esneklik ve öz şefkat arasındaki ilişkileri belirlemektir.

Yöntem: Bu çalışma, birden fazla değişkenin birbiriyle olan ilişkisini belirlemek için nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modeli tipindedir. Kolayda örnekleme yöntemi kullanılarak katılımcılar araştırmaya sosyal medya aracılığıyla davet edilmiştir. Çalışmanın verileri üç aylık bir süre ile toplanmış olup çalışma 100 hemşire ile tamamlanmıştır. Etik kurul onayı alındıktan sonra çalışmanın verileri tanıtıcı bilgi formu, bilişsel esneklik envanteri, kısa psikolojik sağlamlık ölçeği ve öz-şefkat ölçeği ile çevirimiçi anket yoluyla toplanmıştır. Veriler bir istatistik paket programında analiz edilmiş olup tanımlayıcı istatistiklerden ortalama, standart sapma, yüzde, frekans, değişkenler arasındaki ilişkileri belirlemede pearson korelasyon ve regresyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan hemşirelerin %96'sı kadın, yaş ortalaması 33.7±7.21, %67'si lisans mezunu, meslekte çalışma yılı ortalaması 11.7±7.81 ve pediatri hemşiresi olarak çalışma yılı ortalaması 7.74±5.69'dir. Hemşirelerin öz-şefkat puan ortalaması 80.00±14.7, kısa psikolojik sağlamlık puan ortalaması 20.00±4.24, bilişsel esneklik puan ortalaması 69.60 ±8.75'dir. Pediatri hemşirelerinde dayanıklılık, esneklik ve öz-şefkat arasında pozitif yönde ilişki ($p<.05$) bulunmuştur. Kurulan regresyon modelinde Öz-şefkate ilişkin toplam varyansın %49.6'sını dayanıklılık ile esneklik ($F:47.8$, $p<.05$) birlikte açıklamaktadır.

Sonuç: Öz-şefkatin güçlendirilmesinde dayanıklılık ve esnekliğin güçlendirilmesi etkili olduğu görülmüştür.Aynı zamanda bu değişkenlerden birinin güçlendirilmesi ile diğer iki değişkeninde güçlenebileceği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Pediatri hemşiresi, Dayanıklılık, Esneklik, Öz-Şefkat

[SS-263]
Emzirme Sırasındaki Akıllı Telefon Kullanımının Anne-Bebek Etkileşimine Etkisi: Sistematik Bir Derleme

Seher Ünverdi
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı, Aydın

Amaç: Bu çalışma, emzirme sırasındaki akıllı telefon kullanımının anne-bebek etkileşimi üzerindeki etkilerine dair yapılan çalışmaların sonuçlarını sistematik olarak incelemek amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Bu çalışma sistematik derleme niteliğindedir ve Ağustos 2025–Eylül 2025 tarihleri arasında Türkçe ve İngilizce dizinler taranarak yapılmıştır. Çalışmada "("Breast Feeding" OR breastfeeding OR "breast feeding" OR lactation OR "breast milk" OR "human milk") AND ("smartphone use" OR "mobile phone use" OR "cell phone use" OR "screen time") AND ("Parent-Child Relations" OR "Mother-Child Relations" OR "mother-infant interaction" OR "mother-child interaction")" anahtar kelimeleri ile Google Scholar, PubMed, Web of Science, Scopus, TR Dizin, DergiPark ve Ulusal Tez Merkezi arama motorlarından tarama yapılmıştır. Çalışmaya 2015-2025 yıllarında yapılmış ve tam metnine ulaşılabilen toplam 7 makale dahil edilmiştir. İncelenen çalışmalar yayımlandığı yıl, amaç, örneklem, yöntem ve sonuç yönünden sentez edilmiştir. Bulgular: Tarama sonucunda 645 çalışma incelenmiş, dahil edilme ve çıkarılma kriterlerine uygun 7 çalışma değerlendirmeye alınmıştır. Çalışmanın örneklemini emzirme esnasında telefon kullanan anneler oluşturmuştur. Bulgular, emzirme sırasında akıllı telefon kullanımının anne-bebek etkileşimini olumsuz etkileyebildiğini göstermektedir. Deneysel araştırmalar, telefon kullanımının annenin bebeğe ayırdığı görsel dikkati azalttığını, bebeğin ihtiyaçlarına yanıt verme süresini uzattığını ve göz teması ile fiziksel temasın azaldığını ortaya koymuştur. Kesitsel çalışmalarda ise emzirme sırasında annelerin %60–70'inin telefon kullandığı, bu oranın özellikle genç ve düşük eğitimli annelerde daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Nitel çalışmalar annelerin emzirme sırasında cihaz kullanırken suçluluk hissettiklerini, ancak telefon kullanımını günlük yaşamın doğal bir parçası olarak gördüklerini bildirmiştir. Bununla birlikte bazı araştırmalarda telefon kullanımının anne-bebek bağlanmasını doğrudan olumsuz etkilemediği de saptanmıştır. Sonuç: Emzirme sırasında akıllı telefon kullanımı, annenin bebeğine yönelik duyarlılığını azaltarak anne-bebek etkileşimini olumsuz etkileyebilmektedir. Bulgular, göz teması, dokunsal temas ve yanıt verme gibi etkileşim unsurlarında azalma olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte bağlanma üzerinde kesin ve tutarlı bir olumsuz etki bulunmamıştır. Genel olarak, emzirme sürecinde dijital dikkat dağınıklığını azaltmaya yönelik farkındalık ve danışmanlık çalışmalarının önemli olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Akıllı telefon bağımlılığı, anne-bebek etkileşimi, cep telefonu bağımlılığı, dijital cihaz kullanımı, emzirme

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-264]

Prematüre Yenidoğan Annelerinde Psikolojik Dayanıklılık ile Maternal Bağlanma Arasındaki İlişki

Didem Polat Külcü[1], Melek Gülgün Altıntaş[2], Ayda Çelebioğlu[3]
[1]Toros Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Mersin/Türkiye
[2]Mersin Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi Mersin/Türkiye
[3]Mersin Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı Mersin/Türkiye

Amaç: Bu araştırmanın amacı, prematüre bebek annelerinde psikolojik dayanıklılık düzeyi ile maternal bağlanma arasındaki ilişkiyi incelemek ve demografik faktörlerin bu değişkenler üzerindeki etkilerini belirlemektir. Yöntem: Kesitsel tanımlayıcı tasarıma sahip bu çalışma, Nisan-Eylül 2024 tarihleri arasında Mersin Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi (YYBÜ)'nde yatan prematüre bebeklerin anneleri ile yürütülmüştür. Araştırmaya dahil edilen 150 anneden veriler, "Kişisel Bilgi Formu", "Kısa Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği" ve "Maternal Bağlanma Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizinde Kruskal-Wallis, Mann-Whitney U ve Spearman korelasyon testleri kullanılmıştır. Bulgular: Katılımcıların psikolojik dayanıklılık puan ortalaması 21.77±4.82, maternal bağlanma puan ortalaması ise 96.30±13.87 olarak bulunmuştur. İki ölçek arasında zayıf düzeyde ancak istatistiksel olarak anlamlı pozitif bir ilişki belirlenmiştir ($r=0.166$; $p<0.05$). Ayrıca annelerin eğitim düzeyi ile psikolojik dayanıklılık arasında; istihdam durumları ile bağlanma düzeyleri arasında anlamlı farklılıklar saptanmıştır ($p<0.05$). Sonuç: Araştırma bulguları, prematüre bebek annelerinde psikolojik dayanıklılığın anne-bebek bağlanmasını olumlu yönde etkilediğini göstermektedir. Ayrıca eğitim düzeyi ve istihdam durumunun bu değişkenler üzerinde anlamlı etkiler yarattığı belirlenmiştir. Bu doğrultuda YYBÜ'deki annelere yönelik psikososyal destek ve dayanıklılığı güçlendirmeye yönelik programların geliştirilmesi, maternal bağlanmayı desteklemede önemli katkılar sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Maternal bağlanma, prematüre bebek, psikolojik dayanıklılık

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-265]

Üstün Yetenekli Çocuklarda Problemli İnternet Kullanımının Sağlık Okuryazarlığı ve Sağlıklı Yaşam İnançları Üzerindeki Etkisi

Emine Zahide Özdemir[1], Murat Bektaş[1], Necati Özcan[2], Beren Çağla Erengönül[2]
[1]Dokuz Eylül Üniversitesi
[2]Konak Şehit Ömer Halisdemir Bilim ve Sanat Merkezi

Başlık:
Üstün Yetenekli Çocuklarda Problemli İnternet Kullanımının, Sağlık Okuryazarlığı ve Sağlıklı Yaşam İnançları Üzerindeki Etkisi

Amaç:
Bu çalışmanın amacı, üstün yetenekli çocuklarda problemli internet kullanım düzeylerinin sağlık okuryazarlığı ve sağlıklı yaşam inançları ile ilişkisini incelemek ve bu değişkenler üzerindeki yordayıcı etkisini analiz etmektir.

Yöntem:
İlişkisel tarama modeline dayalı araştırma, 118 üstün yetenekli öğrenci ile yürütülmüştür. Veriler, Problemli İnternet Kullanımı Ölçeği, Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği ve Sağlıklı Yaşam İnançları Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, Spearman korelasyon, ordinal lojistik regresyon ve basit doğrusal regresyon analizleri uygulanmıştır.

Bulgular:
Problemli internet kullanımı ile sağlık okuryazarlığı arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur (ρ = -0.242, p <.01). Ayrıca, problemli internet kullanımı arttıkça sağlıklı yaşam inançları düzeyinde düşüş gözlemlenmiştir (ρ = -0.430, p <.001). Ordinal lojistik regresyon analizine göre, problemli internet kullanımı sağlık okuryazarlığını anlamlı şekilde yordamaktadır (β = -0.021, p =.033). Doğrusal regresyon sonucunda ise problemli internet kullanımının, sağlıklı yaşam inançlarının %14.1'ini açıkladığı belirlenmiştir (R^2 =.141, β = -0.229, p <.001).

Sonuç:
Üstün yetenekli bireylerde problemli internet kullanımı, sağlık okuryazarlığı ve sağlıklı yaşam inançları üzerinde olumsuz etkilere sahiptir. Bu bulgular, dijital medya kullanımının sağlık davranışları üzerindeki etkilerine dikkat çekmekte ve erken müdahale programlarının gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Üstün yetenekli çocuklar, Problemli internet kullanımı, Sağlık okuryazarlığı, Sağlıklı yaşam inancı, Dijital bağımlılık

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-266]

Çocuklarda El Hijyeni: Hemşirelik Araştırmalarının İncelenmesi

Ceren Mina Bükrük[1], Nazan Çalbayram[2]
[1]Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü
[2]Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Amaç: Çocuklarda el hijyenine yönelik hemşirelik araştırmalarını incelemektir. Yöntem: Bu çalışma, bibliyometrik inceleme türünde tasarlanmıştır. Web of Science (WoS) veri tabanında son 10 yıl (2014–2024) içinde yayımlanmış, "el hijyeni", "çocuk" ve "hemşire" anahtar kelimelerini içeren araştırma makaleleri sistematik olarak taranmıştır. İncelemeye yalnızca araştırma makaleleri dahil edilmiştir. Belirlenen kriterlere uyan 5 yayın saptanmıştır. Yıllara göre dağılım incelendiğinde, 2019 yılında 2, 2020 yılında 2, 2021 yılında 1 yayına ulaşılmıştır. Elde edilen çalışmalar içerik analizi yöntemiyle incelenmiş; araştırmaların yöntemsel özellikleri, örneklem grupları, kullanılan veri toplama araçları ve elde edilen bulgular karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir. Bulgular: Çalışmalar okul öncesi ve ilkokul çağı çocuklarda el hijyeni davranışlarının eğitimle geliştirilebileceğini göstermektedir. Türkiye'de yürütülen çalışmada etkileşimli eğitim ve floresan ile somutlaştırma uygulamasının el yıkama etkinliğini güçlendirdiği belirlenmiştir. Brezilya'da oyun temelli müdahale programı sonrasında çocukların el hijyeni uyumu üç kat artmıştır. Hong Kong'da yürütülen "Eğlenceli El Hijyeni Ayı" programı, yaşa uygun etkinlikler aracılığıyla çocukların el hijyeni bilgi düzeylerini artırmış ve doğru el yıkama becerilerini geliştirmiştir. Malawi'de yapılan nitel çalışmada, hemşireler tarafından yürütülen okul temelli programın enfeksiyonları ve devamsızlığı azalttığı belirlenmiştir. Çin'de yürütülen randomize kontrollü çalışmada ise hem çocuklarda hem ebeveynlerde bilgi ve davranış gelişimi sağlanmış, çocuklarda enfeksiyon kaynaklı devamsızlıklar azalmıştır. Sonuç: Bu incelemede elde edilen bulgular, son on yılda hemşireler tarafından yürütülen el hijyeni araştırmalarının sınırlı sayıda olduğunu ortaya koymaktadır. Çalışmaların çoğu okul öncesi ve ilkokul dönemine odaklanmış olup ergenlik dönemine kadar uzanan yaş gruplarını kapsayan kapsamlı araştırmaların eksikliği dikkat çekmektedir. Oysa el hijyeni, erken çocukluktan itibaren kazanılan ve yaşam boyu sürdürülmesi gereken bir davranıştır. Bu nedenle pediatri hemşireliğinde el hijyenine yönelik araştırmaların, daha geniş örneklemlerle, farklı yaş gruplarını ve çeşitli sosyo-kültürel özellikleri kapsayacak biçimde artırılması önemlidir. Böylece hem kanıta dayalı uygulamalar güçlendirilecek hem de erken çocukluk döneminden ergenliğe kadar uzanan bütüncül bir el hijyen eğitimi yaklaşımı geliştirilebilecektir.

Anahtar Kelimeler: bibliyometrik çalışma, çocuk, el hijyeni, hemşire

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-267]

Türk Ergenlerinde Maddi Doyumsuzluğun Değerlendirmesi: Ölçek Geliştirme Ve Psikometrik Özellikler

Fahri Aşkan[1], Ebubekir Kaplan[1], Musa Kaya[2], Mehmet Şata[3]
[1]Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Van
[2]Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Öğrencisi, Van
[3]Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, Ölçme ve Değerlendirme Ana Bilim Dalı, Van

Amaç: Materyalizm literatüründe, bireyin sahip olduklarıyla yetinmeme hali olarak tanımlanabilecek maddi doyumsuzluk olgusunu ergen popülasyonunda bütünsel bir şekilde ele alan geçerli ve güvenilir ölçeklerin sayısının sınırlı olduğu gözlemlenmektedir. Mevcut araştırma, Maddi Doyumsuzluk Ölçeği(MDÖ)'ni geliştirerek ve geçerliliğini test ederek bu boşluğu doldurmayı amaçlamaktadır. Yöntem: Çalışma, literatür taraması ve uzman değerlendirmeleriyle geliştirilmiş ve ardından iki kesitsel çalışmada test edildi. Çalışmaya toplam 784 Türk ergen (14-18 yaş) katıldı. Yapı geçerliliği, Türk ergen örnekleminde (N-EFA= 300, N-CFA= 484) keşifsel faktör analizi (EFA) ve doğrulayıcı analiz (CFA) kullanılarak değerlendirildi. Kriter geçerliliği, Gösterişçi Tüketim Eğilim Ölçeği, Yaşamda Anlam Ölçeği, Yaşam Doyumu Ölçeği ve Minnettarlık Ölçeği ile anlamlı korelasyonlar aracılığıyla belirlendi. Tüm analizler SPSS (sürüm 25), JASP (sürüm 0.19.3.0) ve Mplus (sürüm 8) yazılım paketleri kullanılarak gerçekleştirildi. Bulgular: Açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizleri, varyansın %41.66'sını açıklayan, Dürtüsellik (kontrolsüz harcama) ve Sosyal Karşılaştırma (sosyal çevre ile karşılaştırma) boyutlarından oluşan istikrarlı bir iki faktörlü model ortaya koydu. Doğrulayıcı Faktör Analizi, güçlü bir model uyumunu (CFI=.984, RMSEA =.037) doğruladı ve yapı geçerliliğini destekledi. Ayrıca, ölçüm değişmezliği analizleri, geliştirilen ölçeğin farklı cinsiyetler (kız/erkek ergenler) arasında anlamlı ve güvenilir karşılaştırmalara olanak tanıyacak şekilde ölçüm değişmezliği özelliğini karşıladığını gösterdi. Kriter geçerliliği bulguları da MDÖ'nin gösterişçi tüketim ile pozitif; yaşamda anlam, yaşam doyumu ve minnettarlık ile negatif yönde anlamlı ilişkiler gösterdiğini ortaya koydu. Sonuç: Elde edilen bulguların ışığında, geliştirilen MDÖ'nin Türk ergenlerde geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğu sonucuna varıldı. Ölçeğin kuramsal ve uygulamalı geçerliliği eleştirel bir biçimde değerlendirilip gelecekteki araştırmalar için öneriler sunuldu.

Anahtar Kelimeler: Ergen, Geçerlik, Güvenirlik, Maddi doyumsuzluk

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-268]

Yenidoğan yoğun bakım ünitesinde bebeği yatan annelerin bebeklerine bıraktıkları mesajın anne bebek bağlanmasına ve umut düzeyine etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma

Semra Köse[1], Muradiye Aldem Budak[1], Raheleh Sabetsarvestani[1], Emine Geçkil[1], Rabia Manav[2]
[1]Necmettin Erbakan Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Konya
[2]Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Afyon

Amaç: Bu çalışma, yenidoğan yoğun bakım ünitesinde bebeği yatan annelerin bebeklerine bıraktıkları mesajın, anne bebek bağlanmasına ve annelerin umut düzeyine etkisini incelemek amacıyla yapıldı. Metod: Karma desende (randomize kontrollü deneysel ve nitel) planlanan bu çalışma Temmuz-Aralık 2024 tarihleri arasında Konya'da bir üniversite hastanesinin yenidoğan yoğun bakım ünitesinde yürütülmüştür. Çalışmaya katılmayı kabul eden annelerden ön test veriler toplandıktan sonra, anneler kontrol (n=32) ve girişim (n=32) gruplarına araştırmacı dışında bir istatistikçi tarafından random atanmıştır. Girişim grubundaki annelerden 3 gün boyunca sabahları getirdikleri süt poşetlerinin üstüne bebeklerine istedikleri mesajı yazmaları ve her gün sabah teslim etmeleri istenmiştir. Bu mesajlar bebeğe gün içinde uyanık olduğu bir zaman diliminde okunmuştur. Kontrol grubu rutin uygulamada olduğu gibi sadece süt getirmeye devam etmiştir. Girişim ve kontrol grubuna 3.günün sonunda son testler uygulanmıştır. Çalışmanın nitel aşamasında annelerin mesajları maxqda programında nitel analiz yapılmıştır. Veriler Anne-Bebek Tanımlayıcı Bilgi Formu, Anne Bebek Bağlanması Ölçeği ve Durumluk Umut Ölçeği ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde sayı, yüzde, ortalama, standart sapma, bağımsız gruplarda t testi, paired sample t testi, Mann-Whitney U testi ve Wilcoxon testi kullanılmıştır. Bulgular: Katılımcıların Anne Bebek Bağlanma Ölçeği ve Durumluk Umut Ölçeği ön test ve son test puanlarında gruplar arasında anlamlı fark olmadığı ($p>0,05$); ancak grup içi incelemede mesaj bırakan annelerin ön test ve son test puan ortalamaları arasında anlamlı farklılık olduğu ($p<0,05$) bulunmuştur. Annelerin bebeklerine yazdıkları mesajların nitel analizinden bir ana tema (Kırılganlık Bağlamında Sevgi ve Umut) ve dört kategori (Ebeveynliğin Duygusal İfadesi, Manevi Başa Çıkma ve İçsel Güç, Tıbbi Yolculuk ve Kırılgan Başlangıçlar, Geleceğe Yönelik Yaklaşım ve Aile Bütünlüğü) ortaya çıkmıştır. Sonuç: Bu araştırma; bebeği yenidoğan yoğun bakım ünitesinde yatan annelerin bebeklerine mesaj bırakmasının anne-bebek bağlanmasını ve umut düzeyini olumlu yönde destekleyebileceğini işaret etmektedir. Çalışma sonuçları daha uzun vadeli izlemlerle yapılacak çalışmalara gereksinim olduğunu düşündürmüştür.

Anahtar Kelimeler: Anne, anne bebek bağlanması, hemşire, umut, yenidoğan

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-269]

Çocuğu Hastanede Yatan Ebeveynlerin Anksiyete Depresyon ve Uyku Kalitesinin Değerlendirilmesi

Semra Köse[1], Naciye Nur Bülbül[2]
[1]Necmettin Erbakan Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği,Konya
[2]Ankara Bilkent Şehir Hastanesi, Çocuk Hastanesi, Büyük Çocuk Servisi, Ankara

Amaç: Bu araştırma çocuğu hastanede yatan ebeveynlerin anksiyete depresyon ve uyku kalitesi arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla yapıldı.
Metod: Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı türde olan bu çalışma Mart-Aralık 2024 tarihleri arasında Konya ilindeki bir üniversite hastanesinin tüm çocuk kliniklerinde yapıldı. Araştırmanın örneklemini belirtilen hastanenin çocuk kliniklerinde çocuğu yatan 203 ebeveyn oluşturdu. Veriler ebeveyn sosyodemografik özellikler içeren anket formu, Hastane anksiyete depresyon ölçeği ve Cumhuriyet öznel uyku kalitesi ölçeği ile toplandı. Elde edilen veriler IBM SPSS Statistics Standard Concurrent User V25 istatistik programında değerlendirildi. Verilerin değerlendirilmesinde sayı, yüzde, ortalama, standart sapma, bağımsız gruplarda t testi ve ANOVA testi kullanıldı. İstatistiksel olarak $p<0.05$ değeri anlamlı kabul edildi ve araştırmada tüm etik ilkelere uyuldu.
Bulgular: Ebeveynlerin yaş ortalamasının 33,14±7,31 olduğu, %89,7'sinin cinsiyetinin kadın, %36,5'inin lise mezunu, %75,9'unun daha önce hastaneye yatma deneyiminin olduğu ve %49,8'inin uykusuzken eş ya da aile bireylerinden sosyal destek aldığı saptandı. Hastane anksiyete depresyon ölçeğinde kadınların, ilkokul mezunu olanların, bir işte çalışmayanların, geliri giderden az olanların, bekârların, çocuğun okula gitmeyenlerin, daha önce hastaneye yatanların ve uykusuzken sosyal destek almayanların puanlarının yüksek olduğu belirlendi ($p<0,05$). Uyku kalitesi ölçeğinde medeni durumu bekâr olanların ve çocuğu okula gidenlerin uyku kalitesinin düşük olduğu görüldü ($p<0,05$). Hastane anksiyete ve depresyon ölçeği toplam puan ortalaması 1,55±0,50 puan ve sınırda olduğu saptandı. Uyku kalitesi ölçeği toplam puan ortalaması 27,85±5,34 puan ve ebeveynlerin uyku kalitesinin orta düzeyde olduğu saptandı. Ebeveynlerin uyku kalitesi ile hastane anksiyete boyutu arasında pozitif yönlü çok zayıf ilişki, uyku kalitesi ile hastane depresyon boyutu ve Hastane Anksiyete ve Depresyon Toplam skoru arasında pozitif yönlü zayıf ilişki olduğu belirlendi ($p<0,05$).
Sonuç: Çocuğu hastanede yatan ebeveynlerde anksiyete, depresyon ve uyku kalitesi arasında anlamlı bir ilişki bulunmuş olup, bu durum ebeveynlere yönelik psikososyal destek ve hemşirelik girişimlerinin gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Anksiyete, Çocuk, Depresyon, Ebeveyn, Uyku kalitesi

[SS-270]

Deprem Sonrası Geçici Yaşam Alanlarında Yaşayan Astımlı Çocukların Yaşantıları: Ebeveyn Perspektifinden Bir Değerlendirme

Sumeyye Ozarslan, Yeliz Suna Dağ
Inonu University, Faculty of Nursing, Department of Pediatric Nursing, Malatya Turkey

Amaç: Bu araştırma deprem sonrası geçici yaşam alanlarında yaşayan astımlı çocukların karşılaştıkları sorunların ebeveyn perspektifinden incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırma nitel tanımlayıcı tasarımda, Ocak- Haziran 2025 tarihleri arasında Malatya ilinde bulunan ve geçici yaşam alanlarında konaklayan çocuklar ve ebeveynleri ile yapılmıştır. Araştırmaya astımlı çocuğu olan 16 ebeveyn katılmıştır. Veriler literatür doğrultusunda oluşturulan Tanımlayıcı Bilgi Formu ve Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu kullanılarak toplanmıştır. Veriler tematik veri analiz yöntemi kullanılarak değerlendirilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya katılan ebeveynlerin hepsinin kadın ve yaş ortalamalarının 32.0 ± 6.0 olduğu belirlenmiştir. Çocukların yaş ortalamalarının 7.4 ± 3.4, ortalama tanı yılının 3.5 ± 2.1 olduğu bulunmuştur. Yapılan tematik analiz sonucunda astımlı çocukların afetler sonrası psikososyal sorunlar yaşayabildikleri, kaldıkları geçici yaşam alanlarının çevresel özelliklerinden olumsuz etkilendikleri, semptom sıklığı ve diğer alerjik belirtilerinin artttığı, semptom yönetiminde zorlandıkları ve ebeveynlerinin bakım sürecinde sorunlarla karşılaştığı bulunmuştur.

Sonuç: Bu araştırma sonuçlarında afet sonrası geçici yaşam alanlarında kalan çocukların psikososyal ve çevresel etmenler nedeni ile semptom yönetiminin zorlaştığı, semptom sıklıklarının arttığı, diğer alerjik belirtilerinin oluştuğu ve ebeveynlerin bakım sürecinde zorlanabildikleri görülmektedir. Afet sonrası geçici yaşam alanlarında kalmaya devam eden çocuk ve ebeveynlerinin astım yönetimi süreçlerinin değerlendirilmesi ve astım yönetiminin sistematik bakım yaklaşımları ile desteklenmesi önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Afet, astım, çocuk, geçici yaşam alanları

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-271]

Çocuklarda Dijital Oyun Bağımlılığının Saldırganlık Üzerindeki Etkisinde Uyku Yoksunluğunun Aracı Rolü

Burcu Selvi Çalışkan[1], Beyza Daşçı[2], Dilara Usta[2], İlknur Bilgiç[2]
[1]İstanbul Arel Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul
[2]İstanbul Arel Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü Lisans Öğrencisi, İstanbul

Amaç: Günümüzde dijital oyunların sayısı giderek artmakta ve bu durum çocukların davranışsal, bilişsel ve duygusal gelişimlerini olumsuz etkileyebilmektedir. Sağlıklı nesillerin yetişebilmesi için bu etkinin anlaşılması önemlidir. Bu çalışma, ortaokul öğrencilerinde dijital oyun bağımlılığının saldırganlık üzerindeki etkisini ve bu ilişkide uyku yoksunluğunun aracı rolünü incelemek amacıyla yapıldı. Gereç-Yöntem: Araştırma, 2024-2025 eğitim-öğretim yılında İstanbul'daki bir ortaokulda öğrenim gören 979 öğrenciden, evreni bilinen örneklem formülüyle seçilen 323 öğrenci (5. sınıf=81, 6. sınıf=79, 7. sınıf=82, 8. sınıf=81) ile yürütüldü. Veriler "Tanıtıcı Bilgi Formu", "Dijital Oyun Bağımlılığı Ölçeği", "Buss-Perry Saldırganlık Ölçeği" ve "Uyku Yoksunluğu Ölçeği" kullanılarak yüz yüze toplandı. Analizler SPSS 25.0 programında gerçekleştirildi; gruplar arası karşılaştırmalarda Mann Whitney U ve Kruskal Wallis H testleri, ilişkilerde Spearman korelasyonu uygulandı. Aracılık analizi SPSS PROCESS Macro (Model 4) ile yapıldı. Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 12.2±1.1 yıl olup, %53.6'sı kız ve %46.4'ü erkektir. Günlük ortalama oyun süresi 154.9±108.9 dakikadır. Dijital oyun bağımlılığı ile saldırganlık ($r=0.43$, $p<0.01$) ve uyku yoksunluğu ($r=0.46$, $p<0.01$) arasında orta düzeyde pozitif ilişkiler saptandı. Ayrıca saldırganlık ile uyku yoksunluğu arasında da pozitif yönde orta düzeyde ilişki bulundu ($r=0.38$, $p<0.01$). Dijital oyun bağımlılığı ve uyku yoksunluğu saldırganlığı pozitif yönde etkilemiş, uyku yoksunluğunun bu ilişkide anlamlı bir aracılık rolü olduğu belirlendi. Sonuç ve Öneriler: Bulgular, dijital oyun bağımlılığının çocuklarda saldırganlık düzeyini artırdığını ve bu ilişkide uyku yoksunluğunun aracı rol oynadığını göstermektedir. Elde edilen sonuçlar, çocuklarda sağlıklı dijital oyun alışkanlıklarının kazandırılması ve uyku hijyeninin desteklenmesinde hemşirelerin önemli bir sorumluluğa sahip olduğunu göstermektedir. Ayrıca aileler ve eğitimcilere yönelik farkındalık çalışmaları ile koruyucu hemşirelik girişimlerinin geliştirilmesinin, çocukların ruhsal ve davranışsal sağlığını desteklemede etkili olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Aracı değişken, çocuk, dijital oyun bağımlılığı, saldırganlık, uyku yoksunluğu

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-272]

Tutuklu ve Hükümlü Çocukların Depresyon ve Maneviyat Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Ulviye Günay[1], Hüsra Tırnava[2], Sümeyye Özarslan[1]
[1]İnönü Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı
[2]İnönü Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği

Amaç: Bu araştırma tutuklu ve hükümlü çocukların depresyon ve maneviyat düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırma tanımlayıcı ve kesitsel ilişki arayıcı tasarımda, Mart-Eylül 2023 tarihleri arasında İstanbul'da bulunan bir kapalı ceza infaz kurumunda toplanmıştır. Araştırmaya başlamadan önce üniversiteden etik onay ve Adalet Bakanlığı'ndan kurum izni alınmıştır. Araştırmaya ceza infaz kurumunda kalan 11-18 yaş arası 309 erkek çocuk katılmıştır. Veriler literatür doğrultusunda oluşturulan Tanımlayıcı Bilgi Formu, Beck Depresyon Ölçeği ve Maneviyat Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistik, korelasyon ve regresyon analizleri kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan çocukların yaş ortalamalarının 16.0±1.1, %58.9'unun ailesinin düzenli olarak çocuğu ziyaret ettiği, cezaevinde kalma sürelerinin ortalama 142 ± 158.4 gün olduğu, %65.4' ünün ilk defa ceza infaz kurumuna girdiği, %50.8'inin aile üyelerinden birinin cezaevine girme öyküsünün olduğu ve %69.6'sının en az bir madde kullandığı(alkol, sigara, uyuşturucu) belirlenmiştir. Çocukların Beck Depresyon Ölçeği puan ortalaması 33.26 ± 10.1 olup ortalama değerin üzerinde olduğu belirlenmiştir. Maneviyat Ölçeği Toplam puan ortalaması 101.1±22.1 olup ortalama değerin üzerinde bulunmuştur. Çocukların Beck Depresyon Ölçeği ve Maneviyat Ölçeği Puan Ortalamaları arasında negatif yönlü ve anlamlı ilişki belirlenmiştir(r: -.184, p:<0.001).

Sonuç: Tutuklu ve hükümlü çocukların orta düzeyde depresyon yaşadıkları ve maneviyat düzeyleri arttıkça depresyon düzeylerinin anlamlı olarak azaldığı görülmüştür. Ceza infaz kurumlarında tutuklu olarak kalan çocukların psikolojik durumlarının değerlendirilmesi ve manevi yönlerini güçlendirecek müdahaleler ile desteklenmesi önemli taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Depresyon, maneviyat, suçlu çocuklar, tutuklu/hükümlü çocuklar

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-273]

Hemşirelerin Çocuk İstismarı ve İhmalinin Belirti Ve Risklerini Belirleme Durumları ile Raporlamaya Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki

Sultan Cemre Karagöz[1], Ayda Çelebioğlu[2]
[1]Mersin Üniversitesi
[2]Mersin Üniversitesi, Hemşirelik Ana Bilim Dalı, Mersin

HEMŞİRELERİN ÇOCUK İSTİSMARI VE İHMALİNİN BELİRTİ VE RİSKLERİNİ BELİRLEME DURUMLARI İLE RAPORLAMAYA YÖNELİK TUTUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ
Amaç: Bu çalışma, pediatri kliniklerinde çalışmakta olan hemşirelerin çocuk istismarı ve ihmalinin belirti ve risklerini belirleme durumları ile raporlamaya yönelik tutumlarını ve aralarındaki ilişkiyi incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Yöntem: Kesitsel ve ilişki arayıcı olarak tasarlanan çalışma, 2024'te Mersin Üniversitesi Hastanesi'nde gerçekleştirilmiştir. Çocuk kliniklerinde çalışmakta olan ve araştırmaya katılmayı gönüllü olan hemşireler ile yapılmıştır. "Tanıtıcı Özellikler ve Soru Formu", "Çocuk İstismarı ve İhmalinin Belirti ve Risklerini Tanılamada Hemşirelerin Bilgi Düzeylerinin Saptanmasına Yönelik Ölçek (ÇİVİBDÖ)" ve "Sağlık Çalışanlarının Çocuk İstismarını Raporlamaya Karşı Tutumlarını Belirleme Ölçeği (SÇİRKTÖ)" araçlarıyla veri toplanmıştır. Veriler, tanımlayıcı istatistikler ve Pearson korelasyon analizi ile değerlendirilmiştir. Bulgular: Hemşirelerin ÇİVİBDÖ'den aldıkları puan ortalamaları 3,76±0,45'tir. Bulgulara göre, hemşirelerin istismar ve ihmalin belirti ve risklerini tanılama bilgi düzeyleri genel olarak orta düzeydedir. Alt boyut ortalamaları da bu durumu desteklemektedir. SÇİRKTÖ'den aldıkları puan ortalamaları 3,40±0,36'dır. Raporlamaya yönelik tutumlar incelendiğinde, hemşirelerin raporlama sorumluluğu bilinci yüksek bulunurken, sürece dair kaygılarının sürdüğü görülmüştür. Katılımcıların tanıtıcı özelliklerine göre ÇİVİBDÖ ve SÇİRKTÖ'den aldıkları puan ortalamalarının genel olarak benzer olduğu tespit edilmiştir ($p>0,05$). Hemşirelerin çocuk istismarı ve ihmalinin belirti ve risklerini belirleme durumları ile raporlamaya yönelik tutumları arasında pozitif; raporlama konusundaki endişeleriyle ise negatif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Sonuç: Katılımcıların, çocuk istismarı ve ihmalinin belirti ve risklerini tanılamada bilgi düzeyleri arttıkça raporlama sorumluluk düzeyleri artmakta, raporlama ile ilgili endişeleri ise azalmaktadır. Bilgi düzeyi; eğitim durumu, çalışılan birim, deneyim ve alınan eğitim gibi faktörlerden etkilenmektedir. Özellikle çocuk acilde görev yapan ve deneyimli hemşirelerin daha bilinçli oldukları tespit edilmiştir. Ancak bilgi sahibi olmak tek başına yeterli olmamakta; duygusal, sosyal ve yapısal etkenler de raporlama davranışlarını etkilemektedir. Bu durum, hemşirelerin çocuk istismarı ve ihmalini önleme sürecinde etkin roller üstlenmesi açısından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, hemşire, çocuk ihmali ve istismarı, tutum, bilgi düzeyi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-274]

Çocuk Kliniklerinde Çalışan Hemşirelerin Olumsuz Çocukluk Deneyimleri ile Psikolojik Dayanıklılıkları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Nilüfer Tekgül[1], Ayda Çelebioğlu[2]
[1]Mersin Üniversitesi Hastanesi, Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi, Mersin
[2]Mersin Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim, Mersin

Amaç: Araştırmanın amacı çocuk kliniklerinde çalışan hemşirelerin olumsuz çocukluk deneyimleri ile psikolojik dayanıklılıkları arasındaki ilişkinin incelenmesidir.
Yöntem: Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı tasarıma sahip araştırmanın evrenini bir üniversite hastanesinin çocuk kliniklerinde çalışan 135 hemşire oluşturmuştur. Araştırmanın verileri; Şubat-Haziran 2025 tarihleri arasında Hemşire Bilgi Formu, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği (PDÖ) ve Çocukluk Deneyimleri Ölçeği (ÇDÖ) kullanılarak toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde; tanımlayıcı istatistikler ve Pearson korelasyon analizinden yararlanılmıştır.
Bulgular: Araştırma, 110 hemşirenin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Hemşirelerin; yaş ortalamalarının 31,34±4,37 yıl, %71,8'inin kadın, %80,9'unun lisans mezunu olduğu, %25,5'inin çocukluk döneminde aile içi şiddete maruz kaldığı, %30,9'unun ise aile bireylerinden birinin şiddete maruz kaldığına şahit olduğu belirlenmiştir. Hemşirelerin ÇDÖ toplam puan ortalaması 32,80±11,82, PDÖ toplam puan ortalaması 60,10±9,80'dir. Hemşirelerin eğitim durumuna göre ÇDÖ ve alt grup puan ortalamaları arasında anlamlı fark olduğu; yaş, cinsiyet, medeni durum, çocuk sahibi olma ve gelir durumuna göre anlamlı fark olmadığı belirlenmiştir. Çocukluk dönemi aile yapısı, şiddete maruz kalma ve şiddete maruz kalındığına şahit olma durumuna göre de anlamlı farklılık olduğu görülmüştür. Hemşirelerin yaş, cinsiyet, medeni durum, eğitim durumu, çocuk sahibi olma durumu ve gelir durumu ile PDÖ ve alt grup puan ortalamaları arasında anlamlı farklılık görülmemiştir. ÇDÖ ile PDÖ toplam puan ortalamaları arasında negatif yönde, anlamlı ilişki olduğu belirlenmiştir (r=-0,266; p=0,005).
Sonuç: Bu araştırmada, olumsuz çocukluk deneyimleri arttıkça psikolojik dayanıklılık düzeylerinin azaldığı saptanmıştır. Bu bulgu, çocuk kliniklerinde çalışan hemşirelerde olumsuz çocukluk deneyimlerinin mesleki stres ile başa çıkma becerilerini zayıflatabileceğini, dolayısıyla mesleki performans, iş doyumu ve psikolojik sağlık açısından risk oluşturabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Pediatri hemşiresi, olumsuz çocukluk deneyimi, psikolojik dayanıklılık

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-275]

Pediatri Hemşirelerinin Hasta Mahremiyetine Karşı Tutumlarının İncelenmesi

Muradiye Aldem Budak[1], Emine Geçkil[1], Raheleh Sabet Sarvestani[1], Havva Nur Özlenir[2]
[1]Necmettin Erbakan Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı,Konya
[2]Konya Şehir Hastanesi, Konya

Amaç: Araştırma pediatri hemşirelerinin hasta mahremiyetine karşı tutumlarının incelenmesi amacıyla yapıldı. **Yöntem:** Araştırma tanımlayıcı ve ilişki arayıcı tiptedir. Şubat 2024- Haziran 2025 tarihleri arasında Konya il merkezinde bulunan hastanelerin pediatri kliniklerinde çalışan hemşirelerle yürütüldü. Araştırmanın evrenini şehir merkezinde pediatri kliniklerinde çalışan tüm hemşireler oluşturdu ve çalışmaya katılmayı kabul eden 166 hemşire araştırmanın örnekleminde yer aldı. Veriler tanıtıcı bilgiler formu ve Hasta Mahremiyeti Tutum Ölçeği ile hem yüz yüze hem de online olarak toplandı. Verilerin analiz edilmesinde IBM SPSS Statistics Standard Concurrent User V 22 istatistik paket programı kullanıldı. Veriler sayı, yüzde, ortalama, standart sapma, Median, IQR, Mann Whitney U ve Kruskal Wallis testi ile değerlendirildi. İstatistiksel anlamlılık p<0,05 olarak kabul edildi. Araştırma sürecinde etik ilkelere bağlı kalındı. **Bulgular:** Hemşirelerin yaş ortalamasının 30,72±6,44, %77,2'sinin lisans mezunu, %60,8'inin evli, %51,2'sinin gelir gideree eşit olduğu belirlendi. Katılımcıların %51,2'sinin hemşirelikte çalışma süresi 3 ay-5 yıl aralığında, %57,8'sinin pediatri kliniklerinde çalışma süresinin 3 ay-5 yıl aralığında olduğu belirlendi. Hasta Mahremiyeti Tutum Ölçeği toplam puanı, mahremiyetin genel boyutu, mahremiyetin hasta hakları boyutu ve mahremiyetin kurumsal sorumluluk alt boyutu puan ortancası ile çalışılan birimde hasta mahremiyetine yeterince dikkat edildiğini düşünme arasında anlamlı fark olduğu tespit edildi (p<0,05). Hasta Mahremiyeti Tutum Ölçeği toplam puan ortalamasının 124,00±15,32, puan ortancasının 128,50 olduğu belirlendi. **Sonuç:** Pediatri kliniklerinde çalışan hemşireler hasta mahremiyetine karşı olumlu tutuma sahiptirler. Ayrıca çalıştığı klinikte hasta mahremiyetine dikkat edildiği düşünen hemşirelerin hasta mahremiyetine yönelik tutumları daha olumludur.

Anahtar Kelimeler: Hasta mahremiyeti, Pediatri hemşireliği, Tutum

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-276]

Yeni Doğum Yapmış Annelerde Meme Ucu Uzunluğu ile Emzirme Başarısı Arasındaki İlişki

Zeynem Yildirim Balkan[1], Serap Özdemir[2], Serap Balcı[3]
[1]Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Tekirdağ
[2]Gaziantep Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Bölümü, Gaziantep
[3]İstanbul Üniversitesi, Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Bölümü, İstanbul

Amaç:
Bu çalışmanın amacı, yeni doğum yapmış annelerde meme ucu uzunluğu ile emzirme başarısı arasındaki ilişkiyi incelemektir.
Yöntemler:
Bu tanımlayıcı ve ilişki arayıcı çalışma, 15 Eylül 2024 ile 15 Ocak 2025 tarihleri arasında Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Hastanesi'nde yürütülmüştür. Çalışmanın evrenini bu tarih aralıklarında doğum yapan 372 anne, örneklemini ise çalışmaya dahil edilme kriterlerini karşılayan ve katılmayı kabul eden 335 anne-bebek çifti oluşturmuştur. Veriler Demografik Bilgi Formu, Meme Ucu İzleme Formu ve LATCH Emzirme Değerlendirme Aracı kullanılarak toplanmıştır. Meme Ucu İzleme Formunda annenin memesine ait tüm ölçüleri ölçülmüş, sonrasında da LATCH ile emzirme başarısı değerlendirilmiştir. Veriler, tanımlayıcı istatistikler, korelasyon, regresyon ve Student t-testi kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular:
Emzirme başarısı açısından, meme ucu yüksekliği için, kesme değeri 4,5 mm olarak belirlenmiştir (EAA=0,72, duyarlılık %71, özgüllük %63). Katılımcılar arasında 132 annenin meme ucu uzunluğu <4,5 mm iken, 203 annenin meme ucu >4,5 mm idi. Meme ucu uzunluğu >4,5 mm olan annelerin emzirme başarısı anlamlı derecede daha yüksekti (LATCH-1: 7,29±1,34'e karşı 6,20±1,79, t=-5,972, p<0,001; LATCH-2: 8,10±1,55'e karşı 7,05±1,82, t=-5,482, p<0,001). Emzirme başarısı meme ucu uzunluğu ile pozitif korelasyon gösterdi (r=0,38, p<0,001) ve bebeğin emme süresi ile negatif korelasyon gösterdi (r=-0,63, p<0,001). Regresyon analizi sonucunda, meme ucu ve meme ucu uzunluğunun, bebeğin emme süresinin, ilk gün sadece anne sütüyle beslenmenin ve anne eğitiminin, emzirme başarısını anlamlı şekilde etkilediğini gösterdi.

Sonuç:
Meme ucu uzunluğu, başarılı emzirme sonuçlarıyla güçlü bir şekilde ilişkiliydi. 4,5 mm'lik bir eşik, bebeğin daha iyi kavramasını ve emzirme başarısını kolaylaştırıyor gibi görünmektedir. Bu bulgular, kısa, düz veya içe dönük meme uçlarına sahip anneler için erken meme ucu değerlendirmesinin ve hemşireler tarafından hedefli emzirme desteğinin önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Emzirme, emzirme başarısı, meme ucu uzunluğu, yenidoğan, LATCH

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-277]

Lise Öğrencilerinde Duygusal Ve Psikolojik İyi Oluşun Saldırganlık Düzeyine Etkisi

Kevser Erdinç Gedik[1], Atiye Karakul[2], Duygu Sönmez Düzkaya[2]
[1]Tarsus Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Mersin
[2]Tarsus Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,Hemşirelik Ana Bilim Dalı, Mersin

Araştırma, lise öğrencilerinde duygusal ve psikolojik iyi oluş ile saldırganlık düzeyi arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yapılmıştır. Araştırma, Temmuz 2024 - Mayıs 2025 tarihleri arasında Mersin iline bağlı bir lisede öğrenim gören, örneklem kriterlerine uyan 195 öğrenci ile yapılmıştır. Verilerin toplanmasında, "Tanıtıcı Bilgi Formu", "Stirling Çocuklar için Duygusal ve Psikolojik İyi Oluş Ölçeği(SCDPİOÖ)" ve "Buss-Perry Saldırganlık Ölçeği" kullanılmıştır.Verilerin analizinde uygun istatistiksel paket programı ile tanımlayıcı istatistikler, pearson korelasyon, lineer regresyon, t-testi, tek yönlü varyans analizi ve post hoc testleri kullanılmıştır. Elde edilen verilere göre; araştırmaya katılan öğrencilerin %79,5'inin kadın, %20,5'inin erkek olduğu, yaş dağılımı incelendiğinde, en fazla öğrencinin 14 yaşında (%33,0) olduğu saptanmıştır. Duygusal ve psikolojik iyi oluşun saldırganlık üzerinde anlamlı ve negatif bir etkisi olduğu belirlenmiştir. Araştırma bulguları, duygusal ve psikolojik iyi oluşun saldırganlığın alt boyutları olan fiziksel ve sözel saldırganlık, düşmanlık ve öfke üzerinde anlamlı ve negatif bir etkisi olduğunu ortaya koymaktadır. Araştırmada duygusal ve psikolojik iyi oluşun saldırganlık varyansının %14,8'ini açıklaması, iyi oluşun saldırganlığın önemli bir belirleyicisi olduğunu göstermektedir. Yapılan çalışmanın sonucunda, duygusal ve psikolojik iyi oluşu yüksek olan çocukların saldırganlık düzeylerinin düşük olduğu belirlenmiştir. Okul sağlığı hemşireleri tarafından çocukların psikolojik iyi oluşlarının artırılması için eğitimlerin planlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Adölesan, Duygusal İyi Oluş, Hemşire, Psikolojik İyi Oluş, Saldırganlık

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-278]

Kadın Sünnetini Etkileyen Faktörlere İlişkin Yapılan Çalışmaların Bibliyometrik Analiz ile İncelenmesi

Dilek Yıldız, Derya Suluhan, Sıla Ipek Durmuş
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Hemşirelik Fakültesi

Amaç: Bu çalışma, kadın sünnetini (FGM/C) etkileyen faktörleri inceleyen bilimsel yayınların bibliyometrik analizini yaparak literatürdeki gelişim eğilimlerini, iş birliği ağlarını ve araştırma odaklarını ortaya koymayı amaçlamaktadır. **Yöntem:** Bu çalışma, kadın sünnetini etkileyen faktörleri bibliyometrik analiz yöntemiyle incelenmiştir. Web of Science Core Collection veri tabanında "female circumcision" ya da "genital mutilation" ya da "female genital mutilation" ya da "female genital cutting" ve "reason" or "intention" or "social factors" or "cultural factors" anahtar kelimeleri kullanılarak 01 Temmuz 2025 tarihine kadar yayımlanan makaleler taranmıştır. Dahil edilme ve dışlama kriterleri uygulanarak 108 makale analiz edilmiştir. VOSviewer (sürüm 1.6.20) yazılımı ile ortak atıf, anahtar kelime eş görünümü, yazar, ülke ve kurum iş birlikleri analiz edilmiştir. Bulgular: Araştırma verimliliği 2000-2005 yılları arasında en düşük olup toplam 9 makale yayınlanmıştır. Ancak 2019'dan itibaren 2025 yılına kadar her yıl 5'ten fazla makale yayınlanmıştır. Ülke bazlı atıf analizi sonuçlarına göre en fazla atıf alan ilk beş ülke sırasıyla Nijerya (n=197, normalize atıf=9.5064, doküman=10, yayın yılı=2010), Etiyopya (n=141, normalize atıf=5.9646, doküman=6, yayın yılı=2016), Almanya (n=69, normalize atıf=1.3333, Doküman=2, yayın yılı=2011), İngiltere (n=65, normalize atıf=6.2548, Doküman=5, yayın yılı=2020) ve Mısır (n=54, normalize atıf=2.0000, doküman=2, yayın yılı=2007) olarak belirlenmiştir. Ülkeler arası iş birliği analizinde en yüksek bağlantı sayısına (link=8) ve toplam bağlantı gücüne (total link strength=8) sahip ülkenin İngiltere olduğu tespit edilmiştir. Anahtar kelimeler arasındaki ilişkiler modülerlik temelli algoritma ile kümelendirilmiştir. Analiz sonucunda bilgi ve tutum, kültürel ve sosyal bağlam, sağlık etkileri ve klinik sonuçlar, bölgesel ve politik yaklaşımlar olmak üzere 4 tema tespit edilmiştir **Sonuç:** Son zamanlarda kadın sünneti ile ilgili yapılan araştırmalar, toplumsal cinsiyet eşitliği, sağlık politikaları ve eğitim ekseninde yoğunlaşmaktadır. Sonuç olarak kadın sünnetinin ortadan kaldırılmasına yönelik çabaların yalnızca sağlık boyutuyla değil, eğitim, toplumsal cinsiyet eşitliği ve kültürel dönüşüm boyutlarıyla da ele alınması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kadın sünneti, faktörler, bibliyometrik analiz

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-279]

Pediatri Hemşirelerinin Geliştiren Bakıma Yönelik Davranış, Bilgi ve Tutum Ölçeği'nin Geliştirilme ve Psikometrik Özelliklerin Test Edilmesi

Erhan Elmaoğlu[1], Zerrin Çiğdem[2]
[1]Kilis 7 Aralık Üniversitesi,Yusuf Şerefoğlu Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Kilis
[2]İstanbul Topkapı Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü

Amaç: Bu çalışmanın amacı, Pediatri Hemşirelerinin Geliştiren Bakıma Yönelik Davranış, Bilgi ve Tutumunu Değerlendirme Ölçeği'nin (PHGBÖ) geliştirilmesi ve ölçeğin psikometrik özelliklerinin değerlendirilmesidir. Gereç-Yöntem: Bu çalışma metodolojik türde tasarlanmıştır. Ölçeğin kapsam geçerliliği için uzman görüşüne başvurulmuş, bu görüşler Davis tekniği kullanılarak analiz edilmiştir. Yapı geçerliliği kapsamında öncelikle örneklem yeterliliğini belirlemek amacıyla KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) katsayısı ve örneklemin faktör analizine uygunluğunu değerlendirmek için Bartlett's Test of Sphericity kullanılmıştır. Ölçeğin yapı geçerliliği Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA), Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ve DFA uyum indeksleri ile incelenmiştir. DFA yapılmadan önce çoklu doğrusal bağlantı (multikolineerlik) VIF ve tolerans değerleriyle değerlendirilmiştir. Çalışma, Ocak–Mart 2024 tarihleri arasında Türkiye genelindeki pediatri ve yenidoğan klinikleri ile aile sağlığı merkezlerinde çalışan hemşirelerle gerçekleştirilmiştir. Ölçeğin zamana karşı değişmezliğini test etmek amacıyla test-tekrar test yöntemi kullanılmış, bu testler arasındaki ilişki Pearson korelasyon analizi ile belirlenmiştir. Verilerin analizi SPSS 25.0 ve LISREL 8.3 programları kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Tüm analizlerde %95 güven düzeyi ve p = 0.05 anlamlılık düzeyi esas alınmıştır. Bulgular: Çalışmaya katılan 364 hemşirenin %84,0'ı (n = 295) kadın, %16,0'sı (n = 69) erkektir. Ölçekte yer alan 68 maddenin kapsam geçerlik indeksi (KGİ) değerlerinin 0,80 ile 1,00 arasında değiştiği belirlenmiştir. AFA ve DFA öncesinde KMO katsayısı 0,946, Bartlett testi sonucu ise χ^2 = 8072,027, p <.001 olarak bulunmuştur. PHGBÖ'nin uyum indeksleri şu şekildedir: Ki-kare/df = 0,33; RMSEA = 0.000; NFI = 0.92; NNFI = 0.99; CFI = 0.95; GFI = 0.94. Toplam puan ve alt boyutlara ilişkin test ve tekrar test sonuçları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamakla birlikte (p > 0.05), pozitif yönde, güçlü ve anlamlı bir ilişki saptanmıştır (p < 0.01). Sonuç: Çalışma sonucunda, pediatri hemşirelerinin geliştirici bakıma yönelik davranış, tutum ve bilgilerini değerlendirmek amacıyla, 33 madde ve 3 alt boyuttan oluşan geçerli ve güvenilir bir ölçek geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Geliştiren Bakım, Pediatri Hemşireliği, Ölçek Geliştirme

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-280]

Pediatri hemşirelerinin hastalarının ölümüne ilişkin algı ve tutumlarının belirlenmesi: Nitel çalışma

Beste Özgüven Öztornacı[1], Atiye Karakul[2], Esra Ardahan Akgül[1], Gülçin Özalp Gerçeker[3], Hatice Yıldırım Sarı[1]
[1]İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, İzmir
[2]Tarsus Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Mersin
[3]Dokuz Eylül Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, İzmir

Giriş: Bir çocuğun ölmesi ailesini olduğu kadar ona bakım veren sağlık personelinin psikolojisini de olumsuz etkileyebilmektedir. Bakım verdikleri çocuk hastaların ölümü ile sık sık karşılaşan özellikli birimlerde çalışan hemşireler, ölüm kavramını düşünerek ölüme ilişkin başetme tutumları geliştirebilirler. Amaç: Bu çalışma, pediatri hemşirelerinin hastalarının ölümüne ilişkin algı ve tutumlarının belirlenmesi amacıyla planlanmıştır. Yöntem: Çalışmaya 11 hemşire dahil edilmiştir. Görüşmeler yüzyüze yapılmış ve ses kaydı alınmıştır. İçerik analizi için alınan kayıtların deşifresi yapılmıştır. Deşifreler sonrasında kodlar ve temalar açığa çıkarılmıştır. Bulgular: Elde edilen verilere göre 25 kod ve 6 tema açığa çıkarılmıştır. Temalar (1) Yokluk ve Veda (2) Acı, Üzüntü ve Yıpranma (3) Kabulleniş (4) Bilinmezlik ve Ölüm Korkusu (5) Adaletsizlik Hissi (6) Aile ile Empati ve İletişim olarak belirlenmiştir. Sonuç: Pediatri hemşirelerinin çocuk hastalarının ölümü karşısında yoğun duygusal etkiler yaşadıkları ve bu durumla başa çıkmak için çeşitli tutumlar geliştirdikleri belirlenmiştir. Hemşirelerin ölüm olgusuna ilişkin algıları, mesleki deneyimlerinin yanı sıra empati ve iletişim becerileriyle şekillenmektedir.

Anahtar Kelimeler: ölüm, yas, çocuk, pediatri hemşireliği

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-281]

Emzirme Dönemindeki Annelerin Beslenme Özelliklerinin İncelenmesi

Selver Mete İzci[1], Sibel Serap Ceylan[2]
[1]Pediatri Kliniği, Servergazi Devlet Hastanesi, Denizli
[2]Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Denizli

Amaç: Bu araştırmanın amacı emzirme döneminde bulunan annelerin beslenme özelliklerini ve beslenmeyi etkileyen faktörleri incelemektir.
Gereç-Yöntem: Araştırma tanımlayıcı ve kesitsel tiptedir. Araştırmaya 0-24 ay bebeği olan ve emziren 384 anne dahil edilmiştir. Araştırmanın verileri Ocak 2024- Ocak 2025 tarihleri arasında Türkiye'nin batısındaki bir ilin devlet hastanesinde toplanmıştır. Verilerin toplanmasında Tanıtıcı özellikler formu, Yeme Farkındalığı Ölçeği, Duygusal İştah Anketi kullanılmıştır.
Bulgular: Araştırmaya katılan annelerin yaş ortalaması 30,11±5.26 ve %51,8'I üniversite mezunudur. Annelerin %34,1'inin çocuğunun yaşı 4-6 ay arasında olup, çocukların %53,9'nun cinsiyeti erkektir. Araştırmada annelerin %72,4'ünün sezeryan doğum yaptığı, %46,1'inin doğumdan sonra ilk 30 dakika içinde emzirdiği belirlenmiştir. Annelerin emzirme sonrasında %91,9'unun su içme, %78,1'inin şekerli içecek içme, %90,4'ünün yemek yeme isteği olduğu bulunmuştur. Annelerin yeme farkındalığı ölçeği puan ortalaması 88,11±18,68, Duygusal iştah Anketi olumlu duygu ve durumlar puan ortalaması 56,96±13,55, olumsuz duygu ve durumlar puan ortalaması 47,61±24,17'dir.
Sonuç: Araştırmanın bulguları emziren annelerin yeme farkındalığının düşük ve duygusal iştahlarının yüksek olduğu belirlenmiştir. Hem bebeğin hem de annenin sağlığı için emzirme dönemindeki annelere uygun beslenme konusunda eğitim verilmesi, annelerin beslenme durumunun takip edilmesi önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Anne, emzirme, beslenme

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-282]

Toplumun Kök Hücre Bağışına İlişkin Farkındalığı: Literatür Taraması

Sıdıka Çelik[1], Nazan Çalbayram[2]
[1]Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Hemşirelik Anabilim Dalı, Çanakkale
[2]Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çanakkale

Amaç: Toplumda kök hücre bağışı farkındalığını ele alan güncel araştırmaları sistematik olarak incelemektir.

Yöntem: Bibliyometrik inceleme ve içerik analizi tasarımı benimsenmiştir. Web of Science temelli tarama, "community/ society (toplum)", "stem cell donation" ve "awareness/knowledge (farkındalık/bilgi)" anahtar sözcükleriyle 2020–2025 dönemini kapsayacak şekilde yürütülmüştür. Açık erişim araştırma makaleleri çalışmaya dahil edilmiştir. Belirlenen kriterlere uyan toplam 18 çalışma saptanmıştır. Yıllara göre dağılım incelendiğinde, 2022 yılında 1, 2023 yılında 8, 2024 yılında 2 ve 2025 yılında 7 çalışmaya ulaşılmıştır. Uygun çalışmalar tematik kodlama çerçevesinde; yöntem (nicel/nitel/karma), örneklem (genel toplum, gençler/öğrenciler, gebeler, sağlık çalışanları, kan bağışçıları), araçlar (ölçekler, anketler, müdahale ölçümleri) ve ana bulgular açısından karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir.

Bulgular: İncelenen çalışmalar, toplumda kök hücre bağışı konusundaki farkındalık düzeyinin çoğunlukla düşük veya orta seviyede olduğunu göstermektedir. Katılımcılar bağışa yönelik genel olarak olumlu bir tutuma sahip olsa da, bu tutumun fiili davranışa dönüşmesinde sınırlılıklar bulunduğu dikkat çekmektedir. Özellikle eğitim, yaş, gelir düzeyi ve kültürel inanışlar gibi demografik faktörlerin bağışa yönelik bilgi, tutum ve niyet üzerinde belirleyici olduğu saptanmıştır. Çeşitli ülkelerde yürütülen araştırmalarda anket, bilgi-tutum-davranış ölçekleri, odak grup görüşmeleri ve karma yöntemler kullanılmış; eğitimsel müdahalelerin kısa vadede bilgi düzeyini artırdığı, ancak uzun vadeli davranış değişikliği sağlamada yetersiz kaldığı ortaya konmuştur. Gebe çiftler, öğrenciler, kan bağışçıları ve sağlık çalışanları gibi farklı örneklem grupları üzerinde yapılan incelemelerde, bağışa yönelik olumlu eğilimler bulunsa da bilgi eksikliği ve yanlış inanışların önemli engeller oluşturduğu belirlenmiştir. Bu bulgular, toplum temelli farkındalık çalışmalarının daha sistematik ve sürdürülebilir stratejilerle desteklenmesi gerektiğini göstermektedir.

Sonuç: Toplumda kök hücre bağışı farkındalığı yetersizdir; bilgi eksiklikleri ve kültürel inanışlar bağış davranışının önünde önemli engeller oluşturmaktadır. Eğitim girişimleri bilgi ve tutumu artırsa da kalıcı davranış değişikliği için sürdürülebilir, kültürel duyarlılıkla tasarlanmış stratejilere ihtiyaç vardır. Pediatri hemşirelerinin aileler ve çocuklarla doğrudan temas avantajı, bu sürecin başarısında kritik bir fırsat sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: farkındalık/bilgi, kök hücre bağışı, toplum

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-283]
Ebeveynlerin Çocukluk Çağı Aşılarına Karşı Tutumları ve Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi

Muradiye Aldem Budak[1], Semra Köse[1], Nisa Meriç Turan[2]
[1]Necmettin Erbakan Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı,Konya
[2]Konya Dr. Ali Kemal Belviranlı Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi, Konya

Amaç: Araştırmanın amacı ebeveynlerin çocukluk çağı aşılarına karşı tutumları ve etkileyen faktörlerin incelenmesidir.

Yöntem: Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı tipte olan araştırmanın verileri Ocak-Aralık 2024 tarihleri arasında toplanmıştır. Araştırmanın örneklemini 18 yaş altı çocuğu olan 323 ebeveyn oluşturmuştur. Veriler sosyodemografik sorular ve Aşıyla İlgili Toplum Tutumu-Sağlık İnanç Modeli Ölçeği kullanılarak, online form ile toplanmıştır. Elde edilen veriler IBM SPSS Statistics Standard Concurrent User V 22 istatistik paket programında değerlendirilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde sayı, yüzde, ortalama, standart sapma, independent-samples t testi ve ANOVA testi kullanılmıştır. İstatistiksel olarak $p<0.05$ değeri anlamlı kabul edilmiştir. Araştırmada tüm etik ilkelere uyulmuştur.

Bulgular: Ebeveynlerin yaş ortalaması 35,22±7,78 yıl, çocukların yaş ortalaması 65,08±54,43 aydır. Ebeveynlerin %76,8'inin anne, %59,8'inin lisans ve üzeri eğitim, %96'sının evli, %65,6'sının 2 ve üzeri çocuğa ve %65,6'sının 0-6 yaş aralığında çocuğa sahip olduğu belirlenmiştir. Katılımcıların %93,5'inin çocuğuna aşı yaptırdığı, %58,5'inin aşılar hakkında herhangi bir eğitim veya bilgi almadığı bulunmuştur. Aşıyla İlgili Toplum Tutumu-Sağlık İnanç Modeli Ölçeğinin tüm alt boyutları ile eğitim düzeyi, çalışma durumu, gelir durumu, çocuğuna aşı yaptırma, çocuğuna aşı yaptırmadığında olumsuz etkisinin olması, aşılar hakkında herhangi bir eğitim veya bilgi alma arasında anlamlı fark olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$).

Ölçeğin Algılanan Duyarlılık alt boyutu ile en küçük çocuğun cinsiyeti arasında anlamlı fark olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). Ayrıca ölçeğin tüm alt boyutlarının birbiri ile anlamlı korelasyon gösterdiği bulunmuştur ($p<0,05$). **Sonuç:** Ebeveynlerin çocukluk çağı aşılarına karşı tutumlarının olumlu olduğu ve bazı sosyodemografik özelliklerden etkilendiği sonucuna ulaşılmıştır. Ebeveynlere aşı uygulaması hakkında eğitim yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Aşı Tutumu, Çocukluk Çağı Aşıları, Ebeveyn, Pediatri Hemşireliği

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-284]

Pediatri Hemşirelerinin Sanal Gerçeklik Uygulamalarına Yönelik Tutumları

Kenan Dilsiz[1], Hüsniye Çekiç[2], Atiye Karakul[3], Duygu Sönmez Düzkaya[3]
[1]Aksaray Eğitim Ve Araştırma Hastanesi, Aksaray/Türkiye
[2]Mersin Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Mersin/Türkiye
[3]Tarsus Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Anabilimdalı, MERSİN; Tarsus Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilimdalı, Mersin/Türkiye

Öz
Amaç: Bu çalışma, Pediatri hemşirelerinin sanal gerçeklik uygulamalarına yönelik tutumlarını incelemek amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Bu araştırma tanımlayıcı tipte bir çalışmadır. Araştırmanın örneklemini, Türkiye geneli kamu hastanelerinde aktif olarak pediatri servislerinde çalışan 179 hemşire oluşturmuştur. Araştırma verileri Eylül-Ekim 2025 tarihleri arasında toplanmıştır. Veriler, Tanıtıcı Bilgi Formu ve Eğitsel Sanal Gerçeklik Tutum Ölçeği kullanılarak, katılımcılara çevrimiçi olarak uygulanan iki basamaklı bir anket formu aracılığıyla toplanmıştır. Bulgular: Çalışmaya katılan hemşirelerin yaş ortalaması 32,99 olup, hemşirelerin %82,2'si kadındır. Çalışmaya katılan hemşirelerin %55'i evlidir. Hemşirelerin eğitim durumlarına göre %28,9'u Yüksek Lisans/ Doktora, %62,2'si Lisans, %6,1'i Ön lisans mezunudur. Hemşirelerin, Eğitsel sanal gerçeklik tutum ölçeği puan ortalaması 3.67, standart sapması 1.08 (min.1; maks. 5)'dir. Hemşire olmaktan memnun olanlar ile olmayanlar arasında anlamlı fark vardır ($p < 0.05$). Hemşirelik mesleğinden memnun olan katılımcıların sanal gerçeklik uygulamalarına yönelik tutum puanları, memnun olmayanlara göre anlamlı düzeyde daha yüksektir. Sonuç: Yapılan bu çalışmanın sonucunda, mesleki memnuniyetin teknolojiye karşı olumlu tutum geliştirmede etkili bir faktör olabileceğini göstermektedir. Pediatri hemşirelerinin sanal gerçeklik teknolojilerine yönelik olumlu tutumlarını desteklemek amacıyla, hemşirelik lisans ve hizmet içi eğitim programlarına sanal gerçeklik tabanlı simülasyonlar entegre edilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, sanal gerçeklik, tutum

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-285]

Pospartum Dönemdeki Annelerin Sağlık Okuryazarlık Düzeylerinin Yenidoğan Taramaları Bilgi ve Tutumlarına Etkisi

Fatma Gül Can[1], Reyhan Yalçın[2], Gülsün Oktay[1]
[1]Ağrı ibrahim çeçen üniversitesi sağlık bilimleri fakültesi ebelik bölümü
[2]Ağrı ibrahim çeçen üniversitesi, sağlık hizmetleri meslek yüksekokulu, terapi ve rehabilitasyon bölümü

Amaç: Bu araştırmanın amacı postpartum dönemdeki annelerin sağlık okuryazarlık düzeylerinin yenidoğan taramaları hakkında bilgi ve tutumlarına etkisini incelemektir.
Yöntem: Bu araştırma, kesitsel ve ilişki arayıcı olarak planlandı. Araştırma Ocak-Nisan 2025 tarihleri arasında Türkiye'nin doğusunda bir ilde Sağlık Müdürlüğü'ne bağlı eğitim ve araştırma hastanesinde doğum yapan annelerle yürütüldü. Araştırmanın evrenini eğitim ve araştırma hastanesinde doğum yapan anneler oluşturdu. Araştırmaya belirlenen tarihler arasında doğum yapan 406 anne dahil edildi. Veriler 'Kişisel Bilgi Formu', 'Türkiye Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği-32 (TSOY-32)' ve 'Yenidoğan Taramaları Hakkında Anne Bilgi ve Tutumları Ölçeği' kullanılarak yüz yüze toplandı. Verilerin normal dağılıp dağılmadığının tespiti için Skewness (Çarpıklık) ve Kurtosis (Basıklık) değerlerine bakıldı. Bu sonuca göre ikili gruplarda bağımsız gruplar t testi, üç ve üzeri gruplarda tek yönlü varyans (ANOVA), değişkenler arasında ilişkiyi belirlemek için Pearson korelasyon analizi ve yordama analizi için ise hiyerarşik regresyon analizi kullanıldı. Bulgular: Annelerin sağlık okuryazarlığı puan ortalaması 26,84±9,423, yenidoğan taramaları hakkında anne bilgi ve tutumlarının puan ortalaması 23,11±6,330 olarak tespit edildi. "Yenidoğan Taramaları Hakkında Anne Bilgi ve Tutumları" ölçeği ile "Türkiye Sağlık Okuryazarlığı (TSOY-32)" ölçeği arasında negatif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki tespit edildi [r(406)= -.334; p<.001]. Yaş (β=-.146), eğitim durumu (β=-.263) ve doğum sayısı (β=-.157), sağlık okuryazarlığının (β=-.311) yenidoğan taramaları hakkındaki anne bilgi ve tutumlarının anlamlı bir yordayıcısı olduğu tespit edildi. Sonuç: Bu araştırma, postpartum dönemdeki annelerin sağlık okuryazarlıkları arttıkça yenidoğan taramaları hakkında anne bilgi ve tutumlarının arttığını ortaya koydu. Ayrıca annelerin yaş, eğitim durumu, doğum sayısı ve sağlık okuryazarlığı düzeyinin yenidoğan taramaları hakkındaki anne bilgi ve tutumlarını etkilediği belirlendi. Bu bulgular doğrultusunda, hemşirelerin, özellikle de çocuk hemşirelerinin ve ebelerin büyük sorumlulukları bulunmaktadır. Annelerin sağlık okuryazarlık düzeylerinin arttırılması için eğitimler düzenlenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Okuryazarlığı, Tarama, Topuk Kanı, Yenidoğan

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-286]

Lise öğrencilerinde siber zorbalık ve ilişkisel saldırganlık arasındaki ilişki

Nardane Bolat[1], Kevser Erdinç Gedik[1], Atiye Karakul[2], Duygu Sönmez Düzkaya[2]
[1]Tarsus Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, MERSİN
[2]Tarsus Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Anabilim Dalı, Mersin

Amaç: Bu çalışmanın amacı, lise öğrencilerinde siber zorbalık ve ilişkisel saldırganlık arasındaki ilişkinin incelenmesidir. **Yöntem:** Bu araştırma tanımlayıcı ve kesitsel bir çalışmadır. Araştırmanın örneklemini, Mersin iline bağlı bir ilçede öğrenim gören 564 lise öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırma verileri Kasım-Aralık 2024 tarihleri arasında toplanmıştır. Verilerin toplanmasında Tanıtıcı Bilgi Formu, Siber Zorbalık Ölçeği ve Arkadaşlık İlişkilerinde İlişkisel Saldırganlık Ölçeği kullanılarak, katılımcılara üç basamaklı bir anket formu kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler (sayı, yüzde dağılımları), Shapiro-Wilk normallik testi, Kruskall Wallis testi, Mann-Whitney-U testi ve Pearson Korelasyon analizi kullanılmıştır. **Bulgular:** Çalışmaya katılan lise öğrencilerinin yaş ortalaması 15,48±1,09 olup, öğrencilerin %75,5'i kızdır. Öğrencilerin %32'si 11. sınıfta öğrenim görmektedir. Öğrencilerin, Siber Zorbalık Ölçeği puan ortalaması 20,33±7,27 (min.14; maks. 54); Arkadaşlık İlişkilerinde İlişkisel Saldırganlık Ölçeği toplam puan ortalaması 65,61±10,74 (min.16; maks. 80) tür. Çocuklarda Siber Zorbalık Ölçeği ve Arkadaşlık İlişkilerinde İlişkisel Saldırganlık Ölçeği alınan toplam puanlar arasında negatif yönde ve zayıf düzeyde ilişki olduğu belirlenmiştir. **Sonuç:** Yapılan bu çalışmanın sonucunda, siber zorbalık düzeyi yüksek olan öğrencilerin arkadaşlık ilişkilerinde saldırganlık düzeylerinin de yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu bağlamda okullarda siber zorbalık ve akran ilişkileri konularında farkındalığı artırmaya yönelik seminer, atölye çalışmaları ve eğitim programları uygulanmalıdır. Rehberlik ve psikolojik danışmanlık birimleri, öğrencilerin yaşadıkları dijital zorbalık durumlarını takip etmeli ve gerekli psikososyal desteği sunmalıdır. Ailelerin, çocuklarının dijital medya kullanımına yönelik bilinçlendirilmesi ve sağlıklı dijital alışkanlıkların kazandırılması için eğitim faaliyetleri düzenlenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Siber zorbalık, saldırganlık, lise, öğrenci

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-287]

Adölesanlar İçin Epilepsi Bilgi Testi'nin (EpiTest-A) Geliştirilmesi ve Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi

Özlem Güzel Polat[1], Ayda Çelebioğlu[2], Nezaket Bilge Uzun[3]
[1]Mersin Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Mersin
[2]Mersin Üniversitesi Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Mersin
[3]Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Ölçme ve Değerlendirme Anabilim Dalı, Mersin

Amaç: Bu çalışmada epilepsi hastalığı olan adölesanların hastalığa yönelik bilgi düzeyinin belirlenmesinde geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı geliştirilmesi amaçlamıştır.
Yöntem: Bu çalışma, nicel araştırma yöntemlerinden tarama deseninin kullanıldığı metodolojik bir araştırmadır. Çalışmanın örneklemini, madde sayısının yaklaşık dört katı büyüklüğünde olan ve çocuk nöroloji polikliniğine başvuran, 12–18 yaş aralığındaki epilepsi tanılı 122 adölesan oluşturmaktadır. Bilgi testinin geliştirilme sürecinde, epilepsili adölesanların gereksinimleri literatür doğrultusunda belirlenmiş ve araştırmacılar tarafından 63 maddelik bir madde havuzu hazırlanmıştır. Bu madde havuzu, ifadelerin açıklığı ve anlaşılırlığını değerlendirmek amacıyla pediatri alanında çalışan 10 uzmana, değerlendirme amacıyla gönderilmiştir. Uzman görüşleri kapsam geçerlilik indeksi kullanılarak analiz edilmiş, öneriler doğrultusunda madde sayısı 35'e indirilerek bilgi testi taslağı oluşturulmuştur. Son aşamada, epilepsi tanılı adölesanlara uygulanan bilgi testinin madde geçerliği ve güvenirliği, ITEMAN analizi ile değerlendirilerek 23 maddelik "EpiTest-A" oluşturulmuştur.
Bulgular: 23 maddeden oluşan EpiTest-A bilgi testinin güvenirlik katsayısı KR-20 = 0,84, ortalama madde güçlüğü $\bar{p}$ = 0,46 ve kapsam geçerlik indeksi KGİ = 0,94 olarak belirlenmiştir.
Sonuç: Epilepsi tanılı adölesanlar için geliştirilen "EpiTest-A" bilgi testinin orta düzeyde güçlüğe, yüksek kapsam geçerliğe, geçerli ve yüksek güvenirliğe sahip bir ölçme aracı olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Adölesan, bilgi testi, epilepsi, pediatri hemşireliği, psikometri

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-288]

Examining the Experiences of Mothers of Children Diagnosed with Food Allergies: A Qualitative Research

Zeynep Tütüncü[1], Ramazan Tütüncü[1], Mehmet Emin Düken[2]
[1]Şanlıurfa Education and Research Hospital-Nurse
[2]Associate Professor-Harran University-Department of Pediatric Nursing

Objective: Food allergies are considered a significant and growing public health problem among pediatric populations worldwide today. This study was conducted to determine the experiences of mothers of children diagnosed with food allergies during and after the diagnosis process. Method: This study, conducted to examine the experiences of mothers of children with food allergies during their children's growth and development processes, was carried out using a phenomenological design, a qualitative method. The study was conducted with 13 mothers. Data for the study were collected using audio recording devices and qualitative interview forms. Data analysis was performed using the MAXQDA program. Institutional approval and ethics committee permission were obtained for the study, and consent was obtained from mothers using audio and video recording devices. The data codes obtained have been grouped under four categories. Findings: The average age of the mothers participating in the study was determined to be 34.50±4.60, and the average age of the children was 6.20±3.15. Four themes and subcodes related to the diagnosis process for mothers have been identified. It has been determined that mothers' experiences relate to "difficulties encountered during the illness process," "emotional problems encountered in caring for the child," "the process of preparing food and reading labels," and "experiencing anaphylactic shock." Conclusion: The study found that mothers of children diagnosed with food allergies experienced difficulties related to the process at home and in the hospital before the child's allergy diagnosis, as well as emotional problems during childcare and difficulties related to food preparation and label reading.Mothers have reported experiencing the fear of losing their children due to allergic shock caused by the foods they consume. Mothers stated that they expected healthcare professionals to show more empathy during this process and requested that they provide training on childcare and nutrition.

Keywords: Food Allergy, Child, Mother, Care, Quality

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-289]
Karaciğer Nakli Olan Çocukların Uyku Durumlarının İncelenmesi

Erdem Sönmez[1], Şüheyda Kaplan[2], Yeliz Suna Dağ[2], Emriye Hilal Yayan[2]
[1]Adıyaman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Adıyaman
[2]İnönü Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Malatya

Amaç
Karaciğer nakli sonrası pediatrik hastalarda uyku sorunlarının önemli ölçüde görüldüğü bilinmektedir. Bu çalışmanın amacı, karaciğer nakli olan çocukların uyku süreleri, uyku verimlilikleri, uyku sırasında uyanıklık süreleri ve uyanma sayıları gibi temel uyku parametrelerini incelemek ve bu parametreleri etkileyebilecek faktörlerle ilişkisini değerlendirmektir.

Yöntem
Tanımlayıcı ve analitik tipteki bu çalışma, karaciğer nakli yapılmış 60 çocuk üzerinde gerçekleştirilmiştir. Veriler, ebeveyn ve çocuk özelliklerini içeren anket formu ve objektif uyku parametrelerini ölçen aktigrafi cihazı aracılığıyla toplanmıştır. Analizlerde tanımlayıcı istatistikler, ANOVA ve pearson korelasyonu kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular
Çocukların ortalama uyku süresi 6.25±2.25 saat, uyku verimliliği %74.6±13.2, uyku sırasında uyanıklık süresi 62.5±39.2 dk, uyanma sayısı ise 40.4±19.6 olarak bulundu. Yaş grupları arasında uyku sırasında uyanma süresi anlamlı farklılık gösterdi ($p=0.03$). Büyük yaş grubundaki çocukların uykusu daha bölünmüş bulundu. Kaşıntısı olan çocuklarda uyku süresi daha uzun ($p=0.007$), ancak uyku sırasında uyanma süresi daha yüksek ($p=0.008$) bulundu.

Sonuç
Karaciğer nakli olan çocuklarda uyku süresinin yetersiz, uyku verimliliğinin düşük ve uykunun sık bölünmüş olduğu görülmüştür. Özellikle kaşıntı ve yaş faktörleri, uyku kalitesi üzerinde belirleyici eğilimler göstermektedir. Çocukların nakil sonrası bakım sürecinde uyku kalitesinin düzenli olarak değerlendirilmesi ve özellikle kaşıntı gibi uykuya olumsuz etki eden semptomların etkin yönetimi önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Aktigrafi, Çocuk, Karaciğer Nakli, Uyku

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-290]

The Mediating Role Of Perceived Social Support İn The Relationship Between Stress Perceived By Parents Of Children With Food Allergies And Sleep Disorders

Zeynep Tütüncü[1], Ramazan Tütüncü[1], Mehmet Emin Düken[2]
[1]Nurse - Şanlıurfa Education and Research Hospital - Şanlıurfa – Turkey
[2]Associate Professor-Harran University-Department of Pediatric Nursing-Şanlıurfa-Turkey

Objective: Food allergies are considered a significant and growing public health problem among pediatric populations worldwide today. This study was conducted to examine the mediating role of perceived social support in the relationship between stress perceived by parents of children with food allergies and sleep disturbance. Method: This study was conducted as a cross-sectional, descriptive, and correlational research. The study was conducted in a pediatric allergy clinic and pediatric allergy outpatient clinics at an educational research hospital in southeastern Turkey. Data were obtained through face-to-face interviews with parents of children diagnosed with allergies who met the inclusion criteria and agreed to participate in the study. Structural Equation Modeling (SEM) and the Bootstrap method were used in the analyses. Findings: The average age of the mothers participating in the study was determined to be 31.20±3.45, and the average age of the children was 3.30±2.60. It has been found that the stress perceived by mothers negatively affects sleep quality. It has been observed that the stress perceived by mothers negatively predicts the social support they perceive. It has been found that the social support mothers perceive from their environment positively predicts sleep quality. It has been observed that perceived social support plays a mediating role between the stress perceived by mothers and their sleep quality. Conclusion: It has been found that the uncertainty experienced by mothers during the process of their child receiving a food allergy diagnosis increases their stress levels and disrupts their sleep quality and duration. However, it has been observed that as mothers of children diagnosed with food allergies receive more support from their families, spouses, friends, and relatives during the process, their stress levels decrease and their sleep quality and duration increase.

Keywords: Child, Food Allergy, Mother, Sleep, Social Support

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-291]

Living with Food Allergies: The Impact of Social Support on the Relationship Between Mothers' Quality of Life, Caregiving Burden, and Mental Health

Ramazan Tütüncü[1], Zeynep Tütüncü[1], Mehmet Emin Düken[2]
[1]Nurse - Şanlıurfa Education and Research Hospital - Şanlıurfa – Turkey
[2]Associate Professor-Harran University-Department of Pediatric Nursing-Şanlıurfa-Turkey

Objective: Food allergies are considered a significant and growing public health problem among pediatric populations worldwide today.This study was conducted to determine the effect of social support on the relationship between living with food allergies: mothers' quality of life, care burden, and mental health. Method: The study was conducted as a descriptive, cross-sectional, and correlational research. Research data were collected using the "Mother Information Form," "Zarit Burden of Care Scale," "Multidimensional Perceived Social Support Scale," "Brief Symptom Inventory," and "WHOQOL-8. Tr. World Health Organization Quality of Life Questionnaire."The PATH method and Pearson correlation test were used in the analysis of the research. Findings: The average age of mothers participating in the study was determined to be 29±3.45. It was found that mothers slept an average of 07.10 ±1.45 hours and woke up an average of 1.40±01.08 times per night.It was found that children were diagnosed at an average age of 3.45±1.30 years. Mothers' perceived social support was found to positively predict their quality of life, while their caregiving burden and psychological symptoms were found to negatively predict it.It has been observed that mothers' quality of life negatively predicts mental health symptoms and caregiving burdens.It has been found that mothers' caregiving burdens positively predict psychological symptoms. Conclusion: The study found that the quality of life of mothers with children diagnosed with food allergies was negatively affected, and that their psychological symptoms such as anxiety, depression, hostility, somatization, and negative self-perception increased.It has been determined that mothers' caregiving burdens have increased due to their constant attention to their children, and that the social support they perceive from family, friends, and society has decreased.Mothers, it is recommended that healthcare professionals show more empathy and provide social support throughout this process.

Keywords: Child, Food Allergy, Mother, Quality Of Life, Psychological Symptoms

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-292]

Ebeveyn Düşme Bilgisi Ölçeği'nin Türkçe psikometrik özellikleri

İlknur Bektaş[1], Şeyda Binay Yaz[1], Sinem Başdemir[1], Murat Bektaş[2]
[1]İzmir Bakırçay Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir
[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir

Amaç: Bu metodolojik çalışma, Ebeveyn Düşme Bilgi Ölçeği'ni Türkçe'ye uyarlamak ve psikometrik özelliklerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.
Yöntem: Tanımlayıcı, ilişki arayıcı ve kesitsel tipteki bu çalışma, Şubat ve Haziran 2024 tarihleri arasında hastaneye yatırılan çocuklarına bakım veren 212 ebeveynle gerçekleştirilmiştir. Veriler, "Ebeveyn Tanıtım Formu" ve "Ebeveyn Düşme Bilgi Ölçeği" ile toplanmıştır. "Ebeveyn Düşme Bilgi Ölçeği", ebeveynlerin hastaneye yatırılan çocuklarının düşme riskleri hakkındaki bilgi ve farkındalıklarını ölçen 23 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin geçerlilik analizleri açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi ile incelenmiştir. Ölçeğin iç tutarlılığı cronbach alpha, madde toplam puan korelasyonu, McDonald Omega, Spearman-Brown ve Guttman split-half katsayıları ile değerlendirilmiştir. Ölçeğin geçerliliği için kapsam geçerlilik indeksi, açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi kullanılmıştır.
Bulgular: Ölçeğin 23 madde ve beş alt boyuttan oluştuğu belirlenmiştir. Beş boyutlu ölçek, ortak varyansın %51,219'unu ve toplam varyansın %61,154'ünü açıklamaktadır. Açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizlerinde tüm faktör yükleri 0,31'den yüksek bulunmuştur. Tüm uyum indeksleri 0,80'den yüksekti ve doğrulayıcı faktör analizinde Kök Ortalama Karesel Hata (RMSEA) 0,080'den küçüktü. Bu çalışmada, iki yarının Cronbach alfa değerleri sırasıyla 0,680 ve 0,666, Spearman-Brown 0,889 ve Guttman iki yarıya bölme değerleri 0,887 ve iki yarı arasındaki korelasyon 0,799 olarak bulundu.
Sonuç: Çalışmanın sonuçları, ölçeğin ebeveynlerin klinik alana ilişkin bilgi düzeylerini değerlendirmede geçerli ve güvenilir olduğunu göstermiştir. Pediatri hemşireleri, bu ölçeği kullanarak ebeveynlerin düşme bilgi düzeylerini arttırmak ve hastane tabanlı düşmeler hakkında yeni programlar geliştirebilir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk düşmeleri, düşme önleme, ölçek geçerliliği

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-293]

ÇOCUK İŞÇİLİĞİNİN MEDYAYA YANSIYAN YÜZÜ: 72 ÇOCUK ANISINA

Alirıza Sarı, Nejla Canbulat Şahiner
Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi

Giriş
Çocuk ve çalışma kavramlarının birlikteliği etik açıdan sorunludur. Ancak çocuk işçiliği modern kölelik biçimlerinden biri olarak varlığını sürdürmekte ve medyada trajik haberlerle yer bulmaktadır. Bu çalışma, çocuk işçi ölümlerinin medyadaki yansımasının karanlık tablosunu ortaya koymayı hedeflenmektedir..

Amaç
Araştırmanın amacı, 2024-2025 yıllarında Türkiye'de medyaya yansıyan çocuk işçi ölümlerinin demografik, coğrafi ve sektörel profilini çıkarmak ve sorunun boyutunu somut verilerle gözler önüne sermektir.

Yöntem
Bu çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi ile derlenmiştir. 2024-2025 eğitim-öğretim yılında ulusal ve yerel basında yer alan çocuk işçi ölüm haberi içeren internet haber portalları taranmış ve 72 vakanın demografik özellikleri, ölüm nedenleri, çalıştıkları sektörler ve olayın gerçekleştiği iller sistematik olarak sınıflandırılmıştır.

Bulgular
Araştırma, incelenen dönemde 72 çocuğun iş cinayetlerinde hayatını kaybettiğini göstermiştir. Ölümlerin %90,3'ü (65 çocuk) erkek, %9,7'si (7 çocuk) kızdır. Yaş gruplarına göre, 15-17 yaş aralığı (%72,2) en fazla kaybın yaşandığı grup olurken, 8 mülteci çocuğun ölümü tespit edilmiştir. Coğrafi dağılımda Konya (7), Antep (5) ve Hatay (4) öne çıkmıştır. Ölüm nedenleri incelendiğinde trafik kazaları (%33) ilk sırada yer alırken, bunu boğulma/zehirlenme (%15) izlemiştir. Sektörel analiz, en fazla ölümün tarım (20 çocuk) ve inşaat (16 çocuk) sektörlerinde meydana geldiğini ortaya koymuştur.

Sonuç
Elde edilen bulgular, çocuk işçiliğin ölümcül bir toplumsal krize dönüştüğünü açıkça göstermektedir. Ölümlerin denetimsiz sektörlerde yoğunlaşması, mevcut politikaların yetersiz kaldığının kanıtıdır. Çocuk hemşireliği uygulamaları, bu sorunla mücadelede koruyucu ve önleyici müdahaleler bağlamında kritik bir rol üstlenebilecek potansiyele sahiptir. Bu veriler, etkin denetim mekanizmalarının ve sosyal koruma politikalarının acilen hayata geçirilmesinin zorunluluğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: çocuk işçi, medya, ölüm

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-294]

Pediatri Hemşirelerinin Atravmatik Bakım Tutumları ile Dikkat Dağıtma Becerileri Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi: Korelasyonel Bir Araştırma

İrem Dağlı, Esra Damar, Rabia Karaman,Sude Nazlı Can Başkahraman, Seray Polat, Adnan Batuhan Coşkun
Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Ana Bilim Dalı, Gaziantep

Amaç: Pediatri servislerinde çalışan pediatri hemşirelerinin atravmatik bakım tutumları ile dikkat dağıtma becerileri arasındaki ilişkinin değerlendirilmesidir. Yöntem: Gaziantep'te iki kamu hastanesinde yürütülen korelasyonel araştırmaya 276 hemşire dâhil edildi. Veriler Sosyodemografik Bilgi Formu, Pediatrik Atravmatik Bakım Tutum Ölçeği (PACAS) ve Pediatri Hemşirelerinde Dikkat Dağıtma Becerisi Ölçeği (PHDDBÖ) ile toplandı. Tanımlayıcı istatistikler, güvenirlik, t testi, ANOVA/Tukey ve Pearson–Spearman korelasyonları kullanıldı ($p<0,05$). Bulgular: Ölçeklerin güvenirliği yüksektir (PHDDBÖ $\alpha=0,949$; PACAS $\alpha=0,969$). Ortalama puanlar: PHDDBÖ 74,96±9,64; PACAS 123,70±19,97. İki ölçek arasında orta düzeyde pozitif korelasyon bulundu ($r=0,22$–$0,29$; $p<0,001$). Günlük hasta sayısı arttıkça dikkat dağıtma puanlarında düşüş görüldü; parçalanmış aileye sahip hemşirelerin puanları çekirdek aileye göre daha yüksekti. Çocuğun yanında aile bireylerini bulundurma yaklaşımı, dikkat dağıtma becerileri açısından daha yüksek puanlarla ilişkiliydi. PACAS puanları atravmatik bakım bilgisi/eğitimi olanlarda ve stres önleme yöntemini sık kullananlarda daha yüksekti. Sonuç: Dikkat dağıtma becerileri yükseldikçe atravmatik bakım tutumları da güçlenmektedir. Bilgi ve eğitim desteği bu tutumları artırırken, yüksek hasta yükü dikkat dağıtma becerilerini zayıflatmaktadır. Bulgular, pediatri hemşireliğinde çocuk ve aile merkezli bakımın güçlendirilmesi için atravmatik bakım eğitiminin yaygınlaştırılmasını, dikkat dağıtma becerilerinin hizmet içi programlarla desteklenmesini ve iş yükü yönetimini önermektedir.

Anahtar Kelimeler: Atravmatik bakım, çocuk merkezli bakım, dikkat dağıtma, pediatri hemşiresi, tutum

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-295]

Prematüre Bebeklerde Oral Beslenmeye Yönelik Uygulanan Girişimler Konusunda Yapılan Araştırmaların Bibliyometrik Analizi

Nurdan Akçay Didişen[1], Gamze Balta[2]
[1]Ege Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir
[2]Dörtçelik Çocuk Hastalıkları Hastanesi, Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi, Bursa

Amaç: Bu çalışmanın amacı prematüre bebeklerde oral beslenmeye yönelik uygulanan girişimler konusunda yapılan araştırmaların bibliyometrik analiz yöntemi ile incelenmesidir. **Yöntem:** Veriler Eylül 2025 tarihinde Web of Science veri tabanından elde edilmiştir. Araştırmanın verilerine "oral feeding" AND "intervention" AND "premature OR preterm" anahtar sözcükleri ile "tüm alanlar" seçilerek ulaşılmıştır. 1989-2025 yılları arasında yapılmış 456 sonuç elde edilmiştir. Doküman türü araştırma makaleleri olarak filtrelenerek toplam 358 makale çalışmaya dahil edilmiştir. Verilerin analizinde VOSviewer yazılım programı kullanılmıştır. Dahil edilen araştırmaların yayın ve atıf sayılarının yıllara göre dağılımı, kategorilerine göre dağılımları, en çok yayın yapan ve atıf alan yazarların, dergilerin, ülkelerin dağılımları incelenmiştir. Ortak yazarlık analizi, yazar atıf analizi, ülkeler arası iş birliği ağı analizi ve anahtar sözcük analizleri görselleştirilmiştir. **Bulgular:** Araştırmamızda son yıllarda yapılan çalışma sayısının arttığı, hemşirelik ve pediatri alanlarında prematüre bebeklerde oral beslenmeye yönelik çalışma sayısının daha fazla olduğu bulunmuştur. Konu ile ilgili en fazla yayın yapan yazarın Rosemary White-Traut, en fazla atıf alan yazarın Heidelise Als, yayın sayısının en fazla olduğu derginin Advances In Neonatal Care, yayın sayısı en yüksek olan ülkenin Amerika Birleşik Devletleri olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ülkemiz ise ilk on ülke arasında 7. sırada yer almaktadır. "oral feeding" anahtar kelimesi ilk sırada olmak üzere yazarlar tarafından en sık kullanılan diğer anahtar kelimeler "preterm infant", "feeding", "premature", "breastfeeding", "neonate", "sucking" olmuştur. **Sonuç:** Araştırma sonucuna göre prematüre bebeklerde oral beslenmeye yönelik uygulanan girişimler ile ilgili yapılacak olan çalışma sayısının arttırılması ve içerik olarak zenginleştirilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik, prematüre, oral beslenme, girişim, bibliyometrik

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-296]

Çocuk İşçiliği Bağlamında Psikososyal Riskler ve Dijital Davranışlar

Yusuf Mirza Çalar[1], Rabia Şule Üzmez[2], Tuğrul Ahsen Kurt[3], Yeliz Suna Dağ[4], Emriye Hilal Yayan[4]
[1]Adıyaman Eğitim ve Araştırma Hastanesi
[2]Malatya Eğitim ve Araştırma Hastanesi
[3]Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
[4]İnönü Üniversitesi

Amaç: Bu çalışmanın amacı, çocuk işçiliği bağlamında çalışan çocukların maruz kaldıkları psikososyal riskleri belirlemek ve bu risklerin dijital davranışlarla olan ilişkisini incelemektir. Yöntem: Araştırma, kesitsel ve tanımlayıcı tasarımda yürütülmüştür. Çalışma grubunu Malatya il merkezinde yaşayan ve çeşitli işlerde çalışan çocuklar oluşturmuştur. Veri toplamada, çocukların sosyodemografik özelliklerini belirlemeye yönelik 'Çocuk Tanıtıcı Bilgi Formu', dijital davranış düzeylerini değerlendirmek için 'Akıllı Telefon Bağımlılığı Ölçeği' ve psikososyal riskleri belirlemek amacıyla 'Ruminatif Tepkiler Ölçeği' kullanılmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikleri ile korelasyon analizi uygulanmıştır. Bulgular: Araştırmaya katılan çocukların %85,5'inin erkek olduğu, yaş ortalamalarının 15,80±1,34 olduğu ve günlük ortalama 10,30±2,12 saat çalıştıkları belirlenmiştir. Çocukların %94,4'ünün cep telefonuna sahip olduğu ve akıllı telefon kullanım düzeylerinin yüksek olduğu saptanmıştır. Özellikle uyumadan önce ve uyandıktan sonra telefon kullanımının yaygın olduğu görülmüştür. Ayrıca, akıllı telefon bağımlılığı ölçeğinin toplam puanı ve alt boyutları ile ruminatif tepkiler ölçeğinin toplam puanı ve alt boyutları arasında pozitif yönde anlamlı ilişki olduğu bulunmuştur ($p<0.05$). Sonuç: Çalışma, çocuk işçilerin yoğun çalışma saatleri ve yüksek akıllı telefon kullanımı nedeniyle psikososyal risk altında olduğunu göstermektedir. Akıllı telefon bağımlılığı ile ruminatif tepkiler arasındaki pozitif ilişki, çocukların ruhsal iyilik hallerinin olumsuz etkilendiğini göstermektedir. Bu doğrultuda çocuk işçilerin dijital davranışlarını sağlıklı biçimde yönetebilmeleri için psikososyal destek programları ve farkındalık eğitimleri geliştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: çocuk işçiliği, hemşire, telefon bağımlılığı, ruminatif düşünme

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-297]

GÖZLEMSEL KANGURU BAKIMI DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ: GEÇERLİLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

Edanur Tar Bolacalı[1], Sibel Küçükoğlu[2]
[1]Kırsehir Ahi Evran Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Kırşehir
[2]Selçuk Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Konya

Amaç: Bu çalışmada, Gözlemsel Kanguru Bakımı Değerlendirme Ölçeği'nin (GKBDÖ) geliştirilmesi ve psikometrik özelliklerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.
Yöntem: Bu metodolojik çalışma, Türkiye'nin İç Anadolu Bölgesinde bulunan bir üniversite hastanesinin kadın hastalıkları doğum servisinde bakım ve tedavi alan 562 yenidoğan ve ailesi ile yürütülmüştür. Veriler, "Aile ve Yenidoğan Tanıtıcı Bilgi Formu" ve "GKBDÖ" kullanılarak toplanmıştır. Veriler tanımlayıcı istatistikler, kapsam geçelilik indeksi, açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi, Cronbach alfa ve McDonald's Omega katsayısı ile değerlendirilmiştir. Ayrıca gözlemciler arası güvenilirlik Intraclass Correlation Coefficient (ICC) ile belirlenmiştir.
Bulgular: GKBDÖ'nün Kaiser-Meyer-Olkin değeri 0.955 ve Bartlett's testi χ^2=1772.423, p<0.001 olarak saptanmıştır. Açıklayıcı Faktör Analizine göre ölçeğin tek faktörlü bir yapıya sahip olduğu belirlenmiştir. Tek faktörün özdeğeri 6.259 olup, toplam varyansın %62.594'ünü açıklamaktadır. Modelin uyum indeksleri incelendiğinde, Chi-square (χ^2) =83.359, degrees of freedom (df)=35, χ^2/df=2.382, Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA)=0.070, NFI=0.949, Comparative Fit Index (CFI)=0.970, Incremental Fit Index (IFI)=0.970, Tucker–Lewis Index (TLI)=0.961 ve Goodness of Fit (GFI) =0.944 olduğu saptanmıştır. GKBDÖ'nün toplam Cronbach alfa katsayısı 0.928 ve McDonald's Omega katsayısı ω=0.929'dur. Spearman-Brown katsayısı 0.928, Guttman split-half katsayısı 0.925 ve iki yarı arasındaki korelasyon 0.966'dır. Ayrıca iki gözlemcinin ortalama skorları için Average Measures ICC = 0.962 bulunmuştur.
Sonuç: GKBDÖ, kanguru bakımının gözlemsel olarak değerlendirilmesi ve kanguru bakımı veren kişi ile yenidoğanın uygun pozisyonda olup olmadığının belirlenmesi amacıyla Türk toplumunda kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracıdır. Bu ölçek kanguru bakımının etkin olarak gerçekleştirildiği uygulama pozisyonunun objektif bir şekilde değerlendirilmesine olanak tanıyacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kanguru anne bakım yöntemi, ölçek geliştirme, psikometrik

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-298]

Exploring the intersection of caregiving burden, parenting stress, and self-efficacy in caregivers of children born with esophageal atresia

Hatice Pars[1], Banu Çakır[2]
[1]Department of Nursing, Atılım University Faculty of Health Sciences, Ankara, Turkey
[2]Department of Public Health, Division of Epidemiology, Hacettepe University Faculty of Medicine, Ankara, Turkey

Aims: To examine the relationship between caregiving burden and parenting stress in caregivers of children with esophageal atresia and to identify factors associated with caregiving burden. Additionally, it explores whether self-efficacy mediates this correlation.

Design: An analytical cross-sectional study.

Methods: Data were collected from 139 caregivers using the Zarit Caregiving Burden Scale (ZCB), Coping Self-Efficacy Scale (CSE), and Parental Stress Scale (PS) between June and October 2023. Statistical analyses included structural equation modeling and logistic regression using IBM SPSS 28.0, SPSS Amos, and Jamovi software.

Results: Among the participants, 68.3 % experienced a moderate-to-high caregiving burden. A statistically significant negative correlation was found between ZCB and CSE scores, while a moderate positive correlation was observed between ZCB and PS scores. Parenting stress was associated with caregiving burden; however, self-efficacy did not mediate this relationship.

Conclusion: Caregivers, particularly mothers with high parental stress, a history of miscarriage, and a gestational age above 30 weeks, should be prioritized for interventions addressing caregiving burden.

Implications for the profession: Assessing caregiving burden and stress in outpatient clinics is critical for effective home care management. Standardized discharge education and psychosocial support should be provided to caregivers to alleviate their burden.

Impact: This study fills a research gap regarding caregivers of children with esophageal atresia and provides guidance for healthcare professionals, hospital administrators, and policymakers. Promoting community-based and personal care support services is essential for reducing caregiving burden and parental stress
Reporting Method: This study adhered to the STARD guidelines.

Keywords: Caregivers, Caregiving burden, Mental health, Self-efficacy, Stress

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-299]

Adölesanlarda duygu düzenleme stratejileri ile kaygı düzeyi arasındaki ilişki: Kesitsel bir araştırma

Merve Oral[1], Ebru Kılıçarslan[2]
[1]ANKARA MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ
[2]GAZİ ÜNİVERSİTESİ

Giriş:
Adölesanlık, biyolojik, duygusal ve sosyal değişimlerin yoğun yaşandığı, kaygı açısından hassasiyetin arttığı kritik bir gelişim dönemidir. Bu dönemde bireyler yoğun duygusal tepkiler gösterebilir ve işlevsel olmayan duygu düzenleme stratejilerine başvurma eğilimi gösterebilirler. Duyguların etkili biçimde düzenlenmesi, stresle başa çıkma ve psikolojik iyilik halinin sürdürülmesi açısından büyük önem taşır. Pediatri hemşireleri, adölesanların duygu düzenleme becerilerini desteklemede ve kaygı düzeylerini yönetmede önemli bir role sahiptir.

Amaç:
Bu araştırma, adölesanların duygu düzenleme stratejileri ile durumluk kaygı düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemek ve duygu düzenleme alt boyutlarının kaygı üzerindeki yordayıcı gücünü belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem:
Tanımlayıcı ve kesitsel tasarıma sahip çalışma, Ankara'daki üç lisenin 9. ve 10. sınıflarında öğrenim gören 13–16 yaş aralığındaki 463 adölesan ile yürütülmüştür. Veriler, Tanımlayıcı Özellikler Formu, Ergenler İçin Duygu Düzenleme Ölçeği (EİDDÖ) ve Durumluk Kaygı Ölçeği (STAI TX-I) kullanılarak toplanmıştır. Analizlerde tanımlayıcı istatistikler, Spearman korelasyon testi ve çoklu doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır (SPSS 20.0). Araştırma için etik kurul ve kurum izinleri alınmıştır.

Bulgular:
Adölesanların ortalama kaygı puanı 40.1±10.4 belirlenmiş olup hafif düzeyde kaygı göstermektedir. Korelasyon analizinde duygu düzenleme ölçeğinin alt boyutları olan içsel işlevsel olmayan (ρ=.573, p<.001) ve dışsal işlevsel olmayan (ρ=.369, p<.001) alt boyutları ile kaygı arasında pozitif; içsel işlevsel (ρ=–.188, p<.001) ve dışsal işlevsel (ρ=–.195, p<.001) alt boyutları ile negatif yönde ilişki saptanmıştır. Regresyon analizi, duygu düzenleme boyutlarının kaygı puanlarındaki varyansın %41'ini açıkladığını göstermiştir (R^2=.415, p<.001; f^2=0.71, büyük etki). En güçlü yordayıcı içsel işlevsel olmayan stratejidir (β=.508, p<.001).

Sonuç:
İşlevsel olmayan stratejiler kaygıyı artırırken, işlevsel stratejiler kaygıyı azaltmaktadır. Bulgular, adölesanlarda işlevsel duygu düzenleme becerilerinin geliştirilmesinin önemini vurgulamaktadır. Pediatri hemşireleri, adölesanların duygu düzenleme ve kaygı durumlarını düzenli takip ederek, duygusal farkındalık ve öz düzenleme becerilerini güçlendiren eğitim programları planlamada önemli bir role sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Adölesan, duygu düzenleme, kaygı, pediatri hemşireliği

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-300]
Emzirme Yolculuğunun Bitişi: Emzirmenin Sonlandırılmasına İlişkin Bir Vaka Analizi

Vildan Kaya, Hamide Coşkun Erçelik
Süleyman Demirel Üniversitesi, Araştırma ve Uygulama Hastanesi, Eğitim ve AR-GE Birimi, Isparta

Amaç: Emziren anneler; emzirmenin başlatılması ve sürdürülmesi sürecine benzer şekilde, emzirmenin sonlandırılması aşamasında da desteğe ihtiyaç duymaktadırlar. Bu nedenle bebeğini anne sütüyle beslemeyi başarmış bir annenin kendine özgü olan emzirmeyi sonlandırma yolculuğunu anlamak, annelere rehberlik etmek için önemlidir. Bu araştırmanın amacı, bir annenin emzirmeyi sonlandırma sürecinde yaşadığı deneyimlerin incelenmesi ve bu süreci nasıl anlamlandırdığının nitel olarak tanımlanmasıdır. Gereç-Yöntem: Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden olan yorumlayıcı fenomenoloji yöntemiyle yürütülmüştür. Veri çokluğundan ziyade veri derinliğini hedefleyen yöntem nedeniyle çalışmada tek bir vaka incelenmiştir. Araştırma verileri, yaklaşık bir saat süren yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşme ile toplanmıştır. Veriler MAXQDA programı kullanılarak araştırmacılar tarafından analiz edilmiştir. Analiz süreci tümevarımsal biçimde yürütülmüş, kodlama sonrasında alt ve ana temalar oluşturulmuştur. Bulgular: Analiz sonucunda; emzirme deneyimi (Emzirmenin duygusal boyutu, annelik kimliğinin pekişmesi, anne-bebek bağı ve etkileşim), emzirmeyi sonlandırma kararı (Karar gerekçeleri, kararsızlık ve çelişkili hisler, bilgi arayışı ve kaynaklar, sosyal etkiler ve destek eksikliği), emzirmeyi sonlandırma sürecindeki deneyimler (Sürecin yönetimi, uygulanan yöntemler, çocuğun tepkileri, anne duyguları), destek sistemleri (Eş desteği, sosyal ve profesyonel destek eksiklikleri, arkadaş ve çevre etkileri) ve emzirmenin sonlandırılmasından sonraki yaşantı ile anneliğe bakış (Uyku düzeninde değişim, anne-bebek ilişkisinin sürdürülmesi, anneliğe dair öz değerlendirme) olmak üzere 5 ana tema belirlenmiştir. Sonuç: Bu çalışma, emzirmeyi sonlandırma sürecinin yalnızca fizyolojik bir süreç değil, aynı zamanda duygusal, bilişsel ve sosyal boyutları olan bir geçiş dönemi olduğunu göstermektedir. Annelerin bu süreçte doğru bilgi kaynaklarına erişiminin sağlanması ve sosyal destek sistemlerinden yardım alması önemlidir. Bununla birlikte; emzirmeyi sonlandırma sürecinin sağlıklı yönetilmesi için sağlık profesyonellerinin anneleri desteklemeleri önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Breastfeeding, breastfeeding cessation, child, mother, weaning

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-301]

Web Of Science Veri Tabanında Pediatrik Yaralar Ve Yara İyileşmesi Konulu Yayınların VOSviewer İle Bibliyometrik İncelenmesi

Dilek Yıldız[1], Derya Suluhan[1], Berna Eren Fidancı[1], Sinem Ök[2]
[1]Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı, Ankara
[2]Ankara Etlik Şehir Hastanesi

Amaç:
Bu çalışmanın amacı, Web of Science (WoS) veri tabanında yer alan pediatrik yara ve yara iyileşmesi konulu yayınların bibliyometrik özelliklerini incelemek, araştırma eğilimlerini, tematik yoğunlaşmaları ve gelişmekte olan alanları belirlemektir.

Gereç ve Yöntemler:
Bu araştırma, tanımlayıcı nitelikte bibliyometrik veri analizi çalışmasıdır. Veriler "wounds", "wound care", "wound healing", "wound management", "surgical wound", "burn injury", "pressure injury", "infant", "pediatric", "baby", "child", "nursing care", "nurse" ve "nursing" anahtar kelimeleri kullanılarak Web of Science veri tabanından elde edilmiştir. Çalışma kategorisi "nursing" olarak seçilmiştir. Çalışma 2015-2025 tarihleri arasında İngilizce yayımlanan 162 araştırma ve derleme makalesi VOSviewer (sürüm1.6.20) programıyla analiz edilmiştir.

Bulgular:
En üretken yazarlar olarak Brenner, M. J., Budhathoki, C., Moser, C. H. ve Pandian, V. öne çıkmıştır. 65 doküman ve 716 atıf sayısı ile en fazla yayın ve atıf sayısına sahip ülkenin Amerika Birleşik Devletleri olduğu görülmüştür. "Pressure wound" kelimesi 56 tekrar sayısı ile en sık kullanılan terim olmuştur. Bunu 55 tekrar sayısı ile "Pediatric" kelimesi izlemiştir. En güncel anahtar kelime, ortalama yayın yılı 2025 olan "Experiences" kelimesi olarak saptanmıştır. Diğer kelimelerle bağlantı sayısı ve bağlantıların yoğunluğu değerlerinin her ikisinin de yüksek olması nedeniyle "Pediatric" teriminin ağ yapısında merkezi bir konuma sahip olduğu belirlenmiştir. "Barriers" ve "Medical device" anahtar kelimeleri az kullanılan ancak yüksek etki düzeyine sahip kelimeler olduğu saptanmıştır. Bu kelimeler iki çalışmada yer almış, ortalama atıf düzeylerinin (sırasıyla 16-15) en yüksek olduğu belirlenmiştir. Yapılan analiz sonucunda, anahtar kelimeler dokuz farklı küme altında gruplanmıştır.

Sonuç:

Araştırma sonunda elde edilen nicel bulgulara göre, hemşirelik alanında pediatrik yaralar ve yara iyileşmesi konulu araştırmalarda, en sık çocuk hastalarda basınç yaralarının incelendiği belirlenmiştir. "Barriers" ve "Medical device" anahtar kelimeleri ise az kullanılan ancak yüksek etki düzeyine sahip iki önemli kavram olduğu saptanmıştır. Sonuç olarak, gelecekte yapılacak araştırmalarda "Barriers" ve "Medical device" anahtar kelimelerinin kullanılması, literatürdeki boşlukların doldurulmasına ve yeni araştırma alanlarının geliştirilmesine katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Bibliyometrik analiz, pediatrik yara, yara iyileşmesi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-302]

Zihinsel Yetersizliği Olan Çocuk Babalarının Aile Yükünün Değerlendirilmesi

Nihal Yıldırım[1], Firdevs Onay[2], Zehra Çalışkan[3]
[1]Özel Deva Tıp Merkezi, Manisa
[2]Mucize Hayatlar Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi, Ankara
[3]Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Semra ve Vefa Küçük Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Nevşehir

Giriş-Amaç: Zihinsel yetersizliği olan çocukların bakımına ilişkin yapılan çalışmaların büyük bir kısmı, annelerin yaşadığı güçlükler, bakım yükü, stres ve tükenmişlik üzerine odaklanmaktadır. Buna karşın babaların bakım sürecindeki deneyimleri sınırlı ölçüde ele alınmıştır. Bu doğrultuda, bu çalışma zihinsel yetersizliği olan çocukların babalarının aile yükünü değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Araştırmadan elde edilecek sonuçların, babaların yaşadığı yükün görünür kılınmasına katkı sağlaması ve ailelere yönelik stratejik müdahalelerin planlanmasında yol gösterici olması beklenmektedir.

Yöntem: Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı tasarımdaki çalışmanın örneklemini Orta Anadolu'daki bir ilde yaşayan zihinsel yetersizliği olan çocukların babaları oluşturmuştur (n=158). Etik kurul, kurum ve baba onamları alınan çalışmada veriler, Anket Formu ve "Zihinsel Yetersiz Çocuğu Olan Aileler için Aile Yükü Değerlendirme Ölçeği" ile toplanmıştır. Veriler, bilgisayar ortamında tanımlayıcı istatistikler, bağımsız gruplar t testi, tek yönlü ANOVA (Tukey, LSD), Pearson korelasyon ve regresyon analizleriyle değerlendirilmiştir.

Bulgular: Araştırma sonucunda, zihinsel yetersizliği olan çocukların babalarının aile yükünün (125.32±25.52) oldukça yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu yükün yalnızca ekonomik değil, aynı zamanda duygusal ve sosyal boyutlarda da olduğu babaların yetersizlik algısı puanının yüksek olduğu saptanmıştır. Eşiyle, iş arkadaşlarıyla ve diğer çocuklarıyla ilişkileri etkilenen babaların aile yükü puanları anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur ($p<0.05$). Babanın yaş, eğitim ve çalışma durumu ile çocuğun cinsiyetinin aile yükü toplam puanları üzerinde etkili olmadığı belirlenmiştir ($p>0.05$). Çocuğun yaşı ile babaların zaman gereksinimi puanları arasında negatif ilişki saptanmıştır ($r=-0.182$, $p=0.022$). Regresyon analizine göre, gelir durumunun "az" olmasının ($B = 8.089$, $p = 0.048$) ve diğer çocuklarla ilişkilerin etkilenmiş olmasının ($B = 18.079$, $p <0.001$) babaların aile yükünü anlamlı bir şekilde arttırdığı belirlenmiştir.

Sonuç ve Öneriler: Çalışma, babaların aile yükünü hafifletmeye yönelik destekleyici girişimlerin gerekliliğini ortaya koymaktadır. Sağlık profesyonelleri ve pediatri hemşirelerinin, özellikle babaların yaşadığı sorunlara odaklanan aile merkezli ve bütüncül bakım uygulamalarını güçlendirmesi ve bu konuda daha fazla araştırma yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Aile Yükü, Baba, Zihinsel Yetersizliği Olan Çocuk

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-303]

Erken Ergenlik Dönemindeki Çocuğun İlk Yardım Uygulamalarına Yönelik Öz Yeterlik Ölçeğinin Geliştirilmesi

İbrahim Bilir[1], Zerrin Çiğdem[2], Melike Yavaş Çelik[3], Aynur Ekren Çakıcı[1], Nuran Tosun[4]
[1]Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Meslek Yüksekokulu, Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü, Gaziantep
[2]İstanbul Topkapı Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul
[3]Gaziantep Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Bölümü, Gaziantep
[4]Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Gaziantep

Amaç: Bu araştırma, erken ergenlik dönemindeki çocukların ilk yardım uygulamalarına yönelik öz yeterlik düzeyinin belirlenebilmesi amacıyla bir ölçüm aracı geliştirmeyi amaçladı. Yöntem-Gereçler: Metodolojik yöntemlerin kullanılarak geliştirilmesi planlanan ölçek çalışmasında örneklemi; ortaokul düzeyinde öğrenimine devam eden 1496 öğrenci oluşturdu. Gerekli izinler alındıktan sonra başlayan çalışmada veriler; 11/09/2023 – 19/01/2024 tarihleri arasında çalışmaya katılmayı kabul eden, aile ve çocuk onamları alınan öğrencilerden "Kişisel Bilgi Formu" ve "Erken Ergenlik Dönemindeki Çocuğun İlk Yardım Uygulamalarına Yönelik Öz Yeterlik Ölçeği" kullanılarak yüz yüze görüşme yöntemi ile toplandı. Verilerin analizi SPSS 22 ve AMOS 21 programlarında yapıldı. Ölçeğin kapsam geçerliliği için kapsam geçerliği indeksi, yapı geçerliği için ise açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi yöntemleri kullanıldı. Bulgular: Ölçek madde faktör yükleri doğrultusunda belirlenen 3 alt boyut ve 17 maddeden oluşan taslak ölçek biçiminin, doğrulayıcı faktör analizi yapıldığında yol diyagramı verilerinin (CMIN/DF= 3,929, GFI= 0,964, CFI= 0,938, NFI= 0,919 ve RMSEA= 0,044) kabul edilebilir ya da kusursuz uyum gösterdiği bulundu. Güvenirlik analizlerinde ise Cronbach's α güvenirlik katsayısı, madde toplam puan korelasyonu ve tepki yanlılığı değerlendirmeleri kullanıldı. Cronbach's α güvenirlik katsayısı 0,848 olarak belirlenen ölçeğin, alt boyutlar arasındaki ilişkilerine bakıldığında korelasyon değerleri pozitif yönde olduğu saptandı. Sonuçlar: Çalışmada elde edilen sonuçlar doğrultusunda "Erken Ergenlik Dönemindeki Çocuğun İlk Yardım Uygulamalarına Yönelik İlk Yardım Öz Yeterlik Ölçeği'nin geçerli ve güvenilir bir ölçek olarak kullanılabileceği belirlendi.

Anahtar Kelimeler: ilk yardım, ölçek geliştirme, öz yeterlik

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-304]

Geçici Barınma Ortamlarının Çocuklarda Alerjik Sağlığa Etkisi: Konteyner Kent Örneği

Sümeyye Özarslan[1], Yeliz Suna Dağ[1], Tuğrul Ahsen Kurt[2], Yusuf Mirza Çalar[2], Rabia Şule Üzmez[2], Emriye Hilal YAYAN[1]
[1]İnönü Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı
[2]İnönü Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği

Amaç: Bu araştırma deprem afet sonrası geçici yaşam alanlarında kalan çocuklarda görülebilen alerjik semptomların belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.
Yöntem: Araştırma tanımlayıcı tasarımda yapılmıştır. Araştırma verileri Mayıs-Eylül 2025 tarihleri arasında Malatya'nın Battalgazi İlçesinde bulunan ve Malatya'nın en büyük konteyner kenti olan TEKNOKENT Konteyner Kentte toplanmıştır. Araştırmaya konteyner kentte yaşan 0-18 yaş arası 125 çocuk ve ebeveyni katılmıştır. Veriler literatür doğrultusunda oluşturulan Tanımlayıcı Bilgi Formu ve Alerjik Semptom Tanılama Formu kullanılarak toplanmıştır. Veriler tanımlayıcı istatistik yöntemleri kullanılarak analiz edilmiştir.
Bulgular: Araştırmaya katılan çocukların yaş ortalamalarının 10.8 ± 3.9, %56 sının kız ve %91 inin deprem öncesi herhangi bir alerjik hastalık tanısının olmadığı belirlenmiştir. Konteynerlerde çocuklar ile birlikte 4.6 ±0.9 kişinin bir arada yaşadığı ve %64 ünün aile üyelerinden birinin sigara kullandığı belirlenmiştir. Çocuklarda öksürük, burun akıntısı, burun tıkanıklığı, hapşırma, nefes darlığı, burun, göz ve kulak kaşıntısı, deride kaşıntı, döküntü ve kızarıklık semptomlarında artış olduğu bulunmuştur. Çocukların %99 unun herhangi bir besine karşı tanımlanmış duyarlılığı olmamasına rağmen bulantı kusma, konstipasyon ve karın ağrısı semptomlarının da deprem öncesi döneme göre arttığı belirlenmiştir.
Sonuç: Bu araştırma afet sonrası geçici yaşam alanlarında kalan çocuklarda alerjik semptomların artabileceğini göstermektedir. Çocukların yaşam alanlarının değerlendirilmesi, alerjik semptomlara yönelik ebeveyn/primer bakıcıların bilgilendirilmesi, alerjik semptomların taramalarının yapılması ve sistematik takibinin sağlanması önemli ve gerekli olabilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Alerji, çocuk, geçici yaşam alanı, semptom

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-305]

Deprem sonrası geçici yaşam alanlarında yaşayan çocukların psikolojik dayanıklılık ve ilişkisel deneyimleri

Yeliz Suna Dağ[1], Sümeyye Özarslan[1], Yusuf Mirza Çalar[2], Rabia Şule Üzmez[2], Tuğrul Ahsen Kurt[2], Emriye Hilal YAYAN[1]
[1]İnönü Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Malatya
[2]İnönü Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Malatya

Amaç: Bu araştırma konteyner alanlarda kalan çocukların duygusal ve psikolojik iyi oluşluk, algılanan sosyal destek ve akran zorbalığına maruz kalma durumlarının incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Araştırma tanımlayıcı ve kesitsel ilişki arayıcı tasarımda yapılmıştır. Araştırma verileri Haziran-Eylül 2025 tarihleri arasında Malatya'nın Battalgazi İlçesinde bulunan ve ilin en büyük konteyner kenti olan TEKNOKENT Konteyner Kentte toplanmıştır. Araştırmaya konteyner kentte yaşan 7-18 yaş arası 168 çocuk katılmıştır. Veriler literatür doğrultusunda oluşturulan Tanımlayıcı Bilgi Formu ve Stirling Çocuklar İçin Duygusal ve Psikolojik İyi Oluş Ölçeği, Akran Zorbalığı Değerlendirme Ölçeği Ergen ve Çocuk Formu, Çocuk ve Ergenler için Sosyal Destek Değerlendirme Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistik ve korelasyon analizi yöntemleri kullanılmıştır. Bulgular: Araştırmaya katılan çocukların yaş ortalamalarının 12.4 ± 3..1 ve %52.4 ünün erkek olduğu belirlenmiştir. Stirling Çocuklar İçin Duygusal ve Psikolojik İyi Oluş Ölçeği puan ortalamalarının 41.1±8.1, Çocuk ve Ergenler için Sosyal Destek Değerlendirme Ölçeği puan ortalamalarının 138.6±23.1 olduğu belirlenmiştir. Akran Zorbalığı Değerlendirme Ölçeğinin ise çocuklarda 92.4±16.1 ve ergenlerde 90.4±44.5 olduğu bulunmuştur. Sosyal Destek Değerlendirme Ölçeğinin Aile Desteği Alt Boyutu ile Duygusal ve Psikolojik İyi Oluş Ölçeği puanları arasında pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Duygusal ve Psikolojik İyi Oluş Ölçeği puan ortalaması ile Akran Zorbalığı Değerlendirme Ölçeği Ergen Formu puan ortalamaları arasında negatif yönlü ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Sosyal Destek Değerlendirme Ölçeği puan ortalamasının artması ile Akran Zorbalığı Değerlendirme Ölçeği Ergen Formu puan ortalaması arasında negatif yönlü ve anlamlı ilişki belirlenmiştir. Sonuç: Araştırma sonuçları çocuk ve ergenlerde artan aile sosyal desteği ile duygusal ve psikolojik iyi oluşluk düzeylerinin anlamlı olarak arttırılabileceğini göstermektedir. Ergenlerde artan genel sosyal desteğin akran zorbalığına maruz kalma düzeyini anlamlı olarak azalttığı bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Afet, akran zorbalığı, çocuk, sosyal destek

[SS-306]

"...mesaimiz belki saat 16 saat ama vicdanımız 24 saat çalışıyor." Lösemi ile savaşan çocuklara bakım veren hemşirelerin sessiz mücadelesi: Nitel bir araştırma

Ayçin Ezgi Önel[1], Nurdan Akçay Didişen[1], Canan Uluhan[2], Deniz Yılmaz Karapınar[3]
[1]Ege Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir
[2]Ege Üniversitesi Hastanesi, İzmir
[3]Ege Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Pediatrik Hematoloji Bilim Dalı, İzmir

Amaç: Bu çalışmanın amacı, akut lenfoblastik lösemi tanısı almış çocuklara bakım veren pediatri hemşirelerinin merhamet yorgunluğu ile ilgili görüş ve deneyimlerini derinlemesine incelemektir.
Araştırma Deseni: Tanımlayıcı nitel çalışma.
Yöntem: Veriler, Aralık 2023 - Şubat 2024 tarihleri arasında bir üniversite hastanesinin Çocuk Hematoloji Kliniği'nde görev yapan hemşirelerden, yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak odak grup tekniği ile toplanmıştır. Klinik toplam 10 hemşirenin görev yaptığı birim olup, iki hemşire pilot uygulamaya dahil edildikten sonra araştırma sekiz hemşire ile tamamlanmıştır. Toplanan veriler içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmiştir.
Bulgular: Analiz sonucunda yedi tema ortaya çıkmıştır: Merhamet yorgunluğunun tanımı, hasta ve hasta yakınları ile iletişim, empati ve profesyonellik, çalışma ortamı, tetikleyici faktörler, tükenmişlik, hafifletici faktörler ve başa çıkma stratejileri.
Sonuç: Pediatri hemşirelerinin, lösemili çocuklara bakım sürecinde yaşadıkları merhamet yorgunluğunun yalnızca mesleki bir zorluk değil, aynı zamanda duygusal dayanıklılığı sınayan bir süreç olduğu saptanmıştır. Hemşirelerin içsel kaynakları, mesleki rollerine bağlılıkları ve geliştirdikleri baş etme stratejileri bu sürecin yönetiminde önemli rol oynamaktadır.
Mesleğe ve Hasta Bakımına Katkılar: Bulgular, pediatri hemşirelerinin merhamet yorgunluğunu tanıma, önleme ve yönetme konusunda desteklenmesi gerektiğini göstermektedir. Düzenli psikososyal destek programlarının sağlanması, empatiyi dengeleme becerilerini geliştirmeye yönelik eğitimler verilmesi ve iş yükünü azaltacak yapısal düzenlemeler yapılması, merhamet yorgunluğu riskini düşürebilir. Ayrıca, sağlıklı bir çalışma ortamı hemşirelerin mesleki doyumunu artırarak bakım kalitesini yükseltebilir; bu da hasta ve aile deneyimini olumlu yönde etkileyebilir.

Anahtar Kelimeler: Merhamet Yorgunluğu, Hemşire, Nitel Araştırma, Pediatri

[SS-307]

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

Gebelikte Emzirme ve Tandem Emzirme: Yenidoğan Yoğun Bakım Hemşirelerinin Bilgi ve Görüşleri

Dilek Konukbay, Yaren Uğurlu, Emine Kapan, Dilek Yıldız
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye

Giriş: Emzirme, bir bebeğin ideal beslenmesinin eşsiz ve yeri doldurulamaz bir yoludur. Gebelikte emzirme ve tandem emzirme annelerin emzirme davranışlarını etkileyen önemli durumlar arasında yer almaktadır. **Amaç:** Bu çalışmanın amacı, Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi (YYBÜ)'nde çalışan yenidoğan hemşirelerinin, gebelikte emzirme ve tandem emzirmeye ilişkin bilgi ve görüşlerinin belirlenmesidir. **Gereç ve Yöntemler:** Bu tanımlayıcı kesitsel çalışma, Türkiye'de YYBÜ'de çalışan yenidoğan hemşirelerine online anket uygulanarak, Aralık 2021- Şubat 2022 tarihleri arasında 290 yenidoğan hemşiresi ile yapılmıştır. Veri toplama aracı olarak, araştırmacılar tarafından oluşturulan 31 soru içeren veri toplama formu kullanılmıştır. **Bulgular:** Çalışmaya katılan yenidoğan hemşirelerinin %53,7'si 25-39 yaşında, %75,2'si lisans mezunu ve %39,3'ünün YYBÜ'de çalışma süresi 5 yıl ve üzeridir. Hemşirelerin %76,6'sı gebelikte emzirmenin sürdürülmesini, %75,5'i ise bu süreçte annelerin desteklenmesi gerektiğini belirtmiştir. Tandem emzirme kavramını bildiğini ifade edenlerin oranı %55,9 ve doğum sonrası bir kadının tandem emzirme yapabileceğini düşünenlerin oranı %66,2'dir. Hemşirelerin %43,4'ü tandem emzirmenin anne sütü üretimini artıracağını, %44,8'i yenidoğan bebeğin, %50,7'si ise büyük bebeğin büyüme ve gelişiminin etkilenmeyeceğini ifade etmiştir. Hemşirelerinin yaş, medeni durum, çocuk sahibi olma durumu ve çocuk sayısı, hemşirelik mesleğinde ve YYBÜ'de çalışma süresi ile tandem emzirme kavramını bilmeleri ile gebelikte emzirme ve tandem emzirmeye yönelik bilgi ve görüşleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur (p<0,05). **Sonuç:** Çalışma sonucunda yenidoğan hemşirelerin çoğunluğunun gebelik döneminde emzirme ve tandem emzirme ile ilgili görüşlerinin olumlu yönde olduğu, ancak tandem emzirme hakkında bilgi düzeylerinin yetersiz olduğu belirlenmiştir. Bu çalışmadan elde edilen sonuçlar yenidoğan hemşirelerinin gebelik döneminde emzirme ve tandem emzirme ilişkin bilgi ve görüşlerini arttırmaya yönelik girişimler için yol gösterici olabilir.

Anahtar Kelimeler: Yenidoğan yoğun bakım ünitesi, yenidoğan hemşiresi, gebelikte emzirme, tandem emzirme

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-308]

Hemşirelik Öğrencilerinin Yenidoğan Yoğun Bakım Deneyimleri: Fenomenolojik Bir Çalışma

Rıdvan Akdoğan[1], Selime Bingöl[2]
[1]Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ABD
[2]Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü

Öz

Amaç: Yenidoğan bakım üniteleri, hemşirelik öğrencilerinin klinik becerilerini geliştirmeleri açısından kritik ve özel alanlardır. Bu alanlarda yaşanan deneyimler, öğrencilerin mesleki gelişimini doğrudan etkilemektedir. Bu araştırmanın amacı, hemşirelik öğrencilerinin yenidoğan bakım ünitesindeki klinik deneyimlerini anlamak ve bu deneyimlerin mesleki yeterliliklerine etkisini ortaya koymaktır. Yöntem: Araştırma, fenomenolojik nitel araştırma deseniyle gerçekleştirilmiştir. Ocak 2024–Haziran 2024 tarihleri arasında bir üniversitenin hemşirelik bölümünde öğrenim gören, yenidoğan bakım ünitesinde uygulama yapmış 17 öğrenciyle bireysel derinlemesine görüşmeler yapılmıştır. Veriler Colaizzi'nin fenomenolojik analiz yöntemiyle analiz edilmiştir. Bulgular: Veriler dört ana tema altında toplanmıştır: Yenidoğan hemşireliği ile ilgili bilgi edinme ve klinik beceri kazanımı, uygulama öncesi ve sonrası görüşler, duygusal deneyimler ve mesleki değerlerin gelişimi. Katılımcılar, sınırlı uygulama fırsatlarına ve duygusal zorluklara rağmen, empati, sorumluluk bilinci ve profesyonel değerler kazandıklarını belirtmiştir. Sonuç: Yenidoğan bakımında etkili klinik deneyimlerin sağlanması, hemşirelik öğrencilerinin mesleki kimliklerinin gelişimini desteklemektedir. Uygulama fırsatlarının artırılması, yapılandırılmış mentorluk ve duygusal destek mekanizmalarıyla eğitimin güçlendirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yenidoğan Bakımı, Klinik Deneyim, Hemşirelik Öğrencisi, Nitel Araştırma, Fenomenoloji

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-309]

Annelerin Anne Sütü Bağışı ve Anne Sütü Bankası İle İlgili Metaforları: Nitel Bir Çalışma

Elif Yılmaz[1], Özge Çiçek[1], İrem Çilek[1], Esra Ardahan Akgül[2], Beste Özgüven Öztornacı[2], Didem Kıratlı[3], Hatice Yıldırım Sarı[2]
[1]İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği,İzmir
[2]İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, İzmir
[3]Dr. Behçet Uz Çocuk Hastalıkları ve Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İzmir

Giriş: Anne sütü, yenidoğan sağlığı ve yaşamın sürdürülmesi açısından benzersiz bir besin kaynağıdır. Günümüzde anne sütü bağışı ve bankacılığı, özellikle prematüre ve hasta bebekler için yaşamsal bir destek sistemi olarak tartışılmaktadır. Ancak uygulamanın dini, etik ve güvenlik boyutları toplumda farklı algılar oluşturabilmektedir. **Amaç:** Bu çalışmada annelerin anne sütü bağışı ve bankacılığına yönelik metaforik algılarının incelenmesi amaçlanmıştır. **Yöntem:** Bu çalışma metaforik tanımlayıcı tiptedir. Veriler, etik kurul ve kurum izinleri alındıktan sonra Şubat 2025- Mayıs 2025 tarihleri arasında emzirme deneyimine sahip, 2 yaş altında çocuğu olup çocuğunu hastaneye muayene veya tetkik için getirmiş olan annelerden toplanmıştır. Veri toplama formu sosyo-demografik özellikler ve metafor cümlesinin yer aldığı bir soru formundan oluşmaktadır. Toplanan ifadeler metafor analizi yöntemiyle çözümlenmiş; benzer özellik gösteren metaforlar kavramsal temalara ayrılmıştır. Veriler olumlu, olumsuz ve ikilemli olarak üç ana yönelimde değerlendirilmiştir. **Bulgular:** Katılımcıların metaforlarının analizi, anne sütü bağışı kavramının ağırlıklı olarak olumlu algılandığını, anne sütü bankacılığının ise daha olumsuz ve ikilemli çağrışımlar uyandırdığını ortaya koymuştur. Bağışla ilgili metaforlar, "yaşam kaynağı ve şifa", "değer ve kıymetlilik" ve "yardım ve paylaşım" temaları etrafında kümelenmiştir. Buna karşılık, süt bankacılığı metaforları "risk ve güvensizlik", "dini-etik kaygı" ve "ticari-sömürücü algı" başlıkları altında gruplanmıştır. Her iki kavramda da bazı anneler, anne sütü bankacılığı uygulamasına karşı temkinli bir tutum sergilediklerini gösteren ikili (olumlu ve olumsuz) metaforlar üretmişlerdir. **Sonuç:** Annelerin önemli bir bölümü anne sütü bağışı ve bankacılığını yaşam kurtarıcı, değerli ve toplumsal bir yardım olarak görürken; bazıları dini ve etik riskler nedeniyle temkinli yaklaşmaktadır. Bu bulgular konunun güven, etik ve dini boyutların dikkate alınması gerektiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Emzirme, Anne sütü, Metafor, Anne sütü bankacılığı, Anne sütü bağışı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-310]
Hemşirelik Öğrencilerinin Çocuk Hakları Tutumlarının Belirlenmesi

Ayşenur Metin[1], Nejla Canbulat Şahiner[2]
[1]Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Karaman
[2]Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Karaman

Giriş
Yasal düzenlemelere göre istisnai durumlar haricinde 18 yaşına gelene kadar her birey çocuk kabul edilmektedir. Bu çalışma ile hemşirelik öğrencilerinin çocuk hakları tutumlarının belirlenmesi ve demografik özellikleri ile çocuk hakları tutumları arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Materyal ve metot
Bir devlet üniversitesinin hemşirelik bölümü öğrencileri ile yapılan bu tanımlayıcı ve ilişki arayıcı çalışmada 134 öğrenci araştırma kapsamına alındı. Veri toplama aşamasında "Demografik bilgi formu" ve "Çocuk Hakları Tutum Ölçeği (ÇHTÖ)" kullanıldı. Toplanan veriler ise sayı, yüzde, t test ve ANOVA ile değerlendirildi. $p<0,05$ anlamlı kabul edildi.

Bulgular
Öğrencilerin yaş ortalamasının 20,25±1,43 yıl (min=18, max=28) olduğu belirlendi. Çalışmaya katılan öğrencilerin %68,72'sinin kız %31,3'ünün erkek olduğu ve kardeş sayıları ortalamasının 3,15±1,88 (min=1, max=8) olduğu belirlendi. Bu çalışmada ÇHTÖ için Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı 0,82 olarak saptandı. Araştırma sonucunda öğrencilerin ÇHTÖ puan ortalamaları 33,88±11,31 (min=22, max=68) olduğu görüldü.

Sonuç
Öğrencilerin cinsiyetleri ile ÇHTÖ arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık belirlendi ($p<0,05$). Hemşirelik eğitimi müfredatında çocuk hakları ile ilgili konulara daha fazla yer verilmesi ve hemşirelik öğrencilerinin çocuk hakları ile ilgili farkındalıklarının artırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Çocuk hakları, Hemşirelik, Öğrenci

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-311]

Çocuk acil servisine başvuran ebeveynlerin akılcı ilaç kullanımına yönelik bilgi düzeyleri ile tutumları arasındaki ilişki

Fadime Koca, Yusuf Kızılkaya, Duygu Sönmez Düzkaya, Atiye Karakul
Tarsus Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Mersin

Amaç: Bu çalışmanın amacı, çocuk acil servisine başvuran ebeveynlerin akılcı ilaç kullanımına (AİK) yönelik bilgi düzeyleri ile tutumları arasındaki ilişkiyi ortaya koymak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel tipteki bu çalışma, 01/06/2025-30/08/2025 tarihleri arasında bir üniversite hastanesinin Çocuk Acil Servisi'ne başvuran 310 ebeveyn ile gerçekleştirilmiştir. Veriler, yüz yüze görüşme yöntemiyle "Tanıtıcı Bilgi Formu", "Akılcı İlaç Kullanımı Bilgi Ölçeği (AİKÖ)" ve "Akılcı İlaç Kullanımına Yönelik Ebeveyn Tutum Ölçeği (AİKYETÖ)" kullanılarak toplanmış, SPSS 25.0 programı ile analiz edilmiştir. Bulgular: Ebeveynlerin AİK toplam puanı 21,52±3,60 olup, bilgi düzeylerinin orta düzeyde olduğu belirlenmiştir. AİKYETÖ toplam puanı ise 148,08±19,70 olarak bulunmuştur. AİKYETÖ alt boyutlarına bakıldığında; "Doğru ve Bilinçli İlaç Kullanımı" puan ortalaması 123,45±18,62, "Etkili ve Güvenli İlaç Kullanımı" puan ortalaması ise 24,62±9,05'tir. Ebeveynlerin AİK puanları ile AİKYETÖ'nün "Doğru ve Bilinçli İlaç Kullanımı" alt boyutu arasında düşük düzeyde negatif ($r = -0,236$, $p = 0,001$), "Etkili ve Güvenli İlaç Kullanımı" alt boyutu ile düşük düzeyde pozitif ($r = 0,228$, $p = 0,001$) ve AİKYETÖ toplam puanı ile düşük düzeyde negatif ($r = -0,118$, $p = 0,038$) yönde anlamlı korelasyon olduğu belirlenmiştir. Sonuç: Yapılan çalışmanın sonucunda, ebeveynlerin akılcı ilaç kullanımı bilgi düzeyleri arttıkça tutumlarının da arttığı belirlenmiştir. Ebeveynlerde akılcı ilaç kullanımı ile ilgili olumlu tutum gelişmesi için ebeveynlere eğitim verilerek bilgi düzeyinin artırılması önerilmektedir. Anahtar Kelimeler: Akılcı ilaç kullanımı, ebeveyn tutumu, bilgi düzeyi, çocuk acil servisi, ilaç güvenliği

Anahtar Kelimeler: Akılcı ilaç kullanımı, bilgi düzeyi, çocuk acil servisi, ebeveyn tutumu, ilaç güvenliği

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-312]

Çocuk yoğun bakım ünitelerinde basınç yaralanmalarına yönelik yapılmış lisansüstü tezlerinin incelenmesi: Sistematik Derleme

Sezgin Düzce[1], Duygu Sönmez Düzkaya[2], Atiye Karakul[2]
[1]Mersin Üniversitesi Hastanesi, Çocuk Yoğun Bakım Ünitesi, Mersin
[2]Tarsus Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Mersin

Bu araştırmada, çocuk yoğun bakım ünitelerinde basınç yaralanmalarına yönelik Türkiye'de yapılmış lisansüstü tezlerin incelenmesi amaçlanmıştır. Basınç yarası; deri üzerine basınç ve sürtünmeye bağlı olarak deri ver derialtı dokularda meydana gelen doku harabiyeti olarak tanımlanır. Tanımlayıcı türde planlanan çalışmada, Yüksek Öğretim Kurumu Ulusal Tez Merkezi Veri Tabanında yer alan ve 2015-2025 yılları arasında, çocuk yoğun bakımda basınç yaralanmalarına ilişkin tezler incelendiğinde dahil edilme kriterlerini karşılayan toplam 9 teze ulaşılmıştır. Tezler; yılı, amacı, örneklem özellikleri, veri toplama araçları, türü ve sonucu açısından değerlendirilmiştir. Araştırma kapsamında 9 lisansüstü teze ulaşıldı. Bu tezlerin %22,22'si (n=2) doktora tezi, %77,78'i (n=7) yüksek lisans tezi, %88,89'u (n=8) son 5 yılda yayınlamış olduğu saptandı. Tezlerin %22,22'si (n=2) tanımlayıcı, %22,22'si (n=2) yarı deneysel, %22,22'si (n=2) metodolojik, %22,22'si (n=2) randomize kontrollü çalışma ve %11,11'i (n=1) iki aşamadan oluşan, ilk aşaması metodolojik ikinci aşaması randomize kontrollü çalışma olduğu görülmektedir. Tezlerin %33,33'ü (n=3) pediatri hemşireleri ile, %11,11'i (n=1) ebeveynler ile, %55,56'sı (n=5) çocuk hastalar ile çalışılmıştır. Çalışmalar incelendiğinde, hemşirelerin bilgi ve tutum ölçeği, ebeveynlere verilen eğitimin basınç yarasını önlemeye etkisi, bakım paketleri ve geçerlilik güvenirlilik çalışmaları ile yapılan araştırmaların bası yarasını önlemeye etkisi yönünden araştırmalar yapıldığı görülmektedir. Tez çalışmalarında, entübasyon tüpü, nazogastrik/foley sonda, satürasyon probu, ekg elektrotları, tansiyon manşonu gibi bası yarası oluşturma riski olan tıbbi cihazlar ve malzemeler ile çalışmalar yapıldığı görülmektedir. Bası yarasının en sık olarak invaziv ve noninvaziv mekanik ventilatöre bağımlı hastaların yüzlerinde, trakeostomisi olan hastaların boyun bölgesinde ve nazogastrik/foley sonda ile takipli hastalarda görüldüğü belirlenmiştir. Türkiye'de çocuk yoğun bakım ünitelerinde basınç yaralanmaları ile ilgili tezlerin literatürde yeni çalışıldığı ve son yıllarda arttığı görülmektedir. Yapılan tez çalışmalarında kullanılan basınç yarası değerlendirme ölçeklerinin önemli ve etkili olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: çocuk yoğun bakım, pediatri, bası yarası, hemşire

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-313]

Yapay Zeka İle İlgili Pediatri Hemşireliği Alanında Yapılan Çalışmaların Bibliyometrik Analizi

Nurcan Karamercimek[1], Ilknur Yıldız[2]
[1]Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD, Sivas, Türkiye
[2]Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD, Sivas, Türkiye

Amaç: Bu çalışmanın amacı, bibliyometrik analiz yöntemiyle çocuk sağlığı ve hemşirelik alanında yapay zekaya yönelik yayınları inceleyerek literatürdeki eğilimleri ortaya koymak ve öne çıkan araştırma konularını belirlemektir. Yöntem: Bu çalışmada, bibliometrix paketine ait Biblioshiny uygulaması, RStudio ve VOSviewer araçları ile ayrıntılı bir bibliyometrik analiz yapılmıştır. "Artificial intelligence", "child", "nurse" ve "pediatric" anahtar kelimeleriyle Scopus veri tabanında 2014-2024 yılları arasında 230 dergide yayımlanan 412 makale taranmıştır. Yapılan analizde yayınların yıllık durumu, üç parametre analizi, dergilerin yayın sayısı, yazarın etkinliği, kelime analizi, tematik analiz, faktör analizi, ülke ve organizasyon durumu gibi faktörler yer almaktadır. Bulgular: Yazarlar incelendiğinde "Silva", literatüre kazandırdığı yayınlar doğrultusunda en fazla yayını olan yazardır. Narang ve arkadaşlarının yazdığı "Utility of a Deep-Learning Algorithm to Guide Novices to Acquire Echocardiograms for Limited Diagnostic Use" makalesi, en çok atıf alan çalışmadır. Uluslararası boyutta iş birliği %19.17 olarak saptanmıştır. Amerika ve Kanada, uluslararası iş birliği konusunda dünya liderleridir. Ayrıca Amerika, yayın sayısı açısından da en fazla yayına sahip ülkedir. "São Paulo Üniversitesi" üretken çalışmalarıyla dikkat çeken kurum olmuştur. Ağ haritasında en sık kullanılan anahtar kelimeler "artificial intelligence, human, nursing, adult" olarak saptanmıştır. Sonuç: Bu çalışma, çocuk sağlığı ve hemşirelik alanında yapay zekâ kullanımına ilişkin araştırmaları bibliyometrik açıdan inceleyerek literatürdeki eğilimleri ve öne çıkan konuları ortaya koymaktadır. Analiz sonuçları, yapay zekâ temelli uygulamaların hemşirelik bakımında giderek daha fazla ele alındığını, ancak hemşirelik eğitimi, klinik entegrasyon, etik ve kültürel boyutlar gibi alanlarda önemli boşlukların bulunduğunu göstermektedir. Gelecekte, yapay zekâ destekli hemşirelik uygulamalarının uzun dönemli etkilerini değerlendiren çalışmaların artırılması, çocuk sağlığına özgü karar destek sistemlerinin geliştirilmesi, disiplinler arası iş birliklerinin yaygınlaştırılması ve farklı sağlık sistemlerine uyarlanabilir modellerin oluşturulması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, hemşire, pediatri, yapay zeka, bibliyometrik analiz

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-314]

Türkiye'de çocuk acil serviste çalışan hemşirelerin sessiz istifa durumu ile bakım davranışları ilişkisinin değerlendirilmesi: Çok merkezli kesitsel bir çalışma

Zahide İyi Altınışık[1], Ayşegül İşler[2], Emine Şahin[3], Pakize Işık Karaca[4]
[1]Kafkas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Kars
[2]Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Antalya
[3]Hacettepe Üniversitesi Hastanesi, Ankara
[4]İzmir Demokrasi Üniversitesi Buca Seyfi Demirsoy Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İzmir

Amaç: Bu çalışmada, çocuk acil servis hemşirelerinin sessiz istifa düzeyi ile bakım davranışları arasındaki ilişkisinin değerlendirilmesi amaçlandı.
Yöntem: Türkiye'nin 31 farklı ilindeki çocuk acil servislerde çalışan 169 hemşire ile kesitsel ve çok merkezli bir çalışma yürütüldü. Veriler, Tanımlayıcı Bilgi Formu, Sessiz İstifa Ölçeği ve Bakım Davranışları Ölçeği ile çevrimiçi olarak toplandı. Veri analizinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemler kullanıldı.

Bulgular: Çocuk acil servis hemşirelerinin sessiz istifa düzeyinin orta düzeyde (3,07 ± 0,06) ve bakım davranışı algısının ise yüksek düzeyde (5,13 ± 0,49) olduğu belirlendi. Hemşirelerin %25.4'ü istifa etmeyi düşündüğünü ifade etti. Acil servis dışında başka bir birimde çalışmak isteyen, istifa etmeyi düşünen, yurt dışında hemşire olarak çalışmayı planlayan ve meslek değiştirmeyi düşünen hemşirelerinin sessiz istifa düzeylerinin daha yüksek ve bakım verme davranışı algılarının ise daha düşük olduğu saptandı. Buna karşın, acil serviste çalışmayı gönüllü olarak tercih eden hemşirelerin sessiz istifa düzeylerinin daha düşük ve bakım verme davranışı algılarının ise daha yüksek olduğu belirlendi ($p<0,05$). Ayrıca, sessiz istifa düzeyi ile bakım verme davranışı algısı arasında anlamlı ve orta düzeyde negatif bir ilişki saptandı ($r=-0,444$, $p=0,001$).
Sonuç: Araştırma bulguları, çocuk acil hemşirelerin sessiz istifa düzeyi arttıkça bakım verme davranışı algısının azalma eğiliminde olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk acil servis, bakım davranışları, hemşire, sessiz istifa

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-315]

Pediatrik Hastalarda Cilt Bakımı ile İlgili Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi: Sistematik Derleme

Esra Kayman Dilsiz[1], Atiye Karakul[2], Duygu Sönmez Düzkaya[2]
[1]Aksaray Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Aksaray/Türkiye
[2]Tarsus Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Anabilim Dalı, Mersin/Türkiye

Öz

Amaç: Bu çalışmada pediatrik hastalarda cilt bakımına yönelik yapılan lisansüstü tezlerin nitelik ve niceliğinin incelenmesi, klinikte ve gelecekte yapılacak çalışmalara yol göstermesi amaçlanmıştır. Yöntem: Literatür taraması Ekim 2025 tarihinde Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi veri tabanında herhangi bir yıl sınırlaması olmadan yapılmıştır. Tarama yapılırken "cilt" ve "bakım" anahtar kelimeleri kullanılmıştır. Uygunluk kriterlerine uyan tezler incelemeye dahil edilmiştir. Ulaşılan tezler başlıklarına göre değerlendirilmiş, konu ile ilgili olmayan tezler çıkartılmıştır. Hemşirelik alanında yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerinden dokuz çalışma incelenmiştir. Çalışma kapsamına alınan tezler tezin türü (yüksek lisans veya doktora tezi), yazar, yayın yılı, tezin amacı, araştırmanın tipi, örneklem grubu, uygulanan girişim ve tezlerin sonuçları şeklinde özetlenmiştir. Bulgular: Yapılan taramada 306 çalışmaya ulaşılmıştır. Konu ile ilgili olan 12 randomize kontrollü deneysel ve yarı deneysel çalışma seçilmiştir. Seçilen 12 çalışmadan, 1 çalışma tıpta uzmanlık, 1 çalışma ebelik çalışması olduğu için dahil edilmemiştir. 1 çalışmanın tam metnine ulaşılmadığı için çıkarılmıştır. Çalışmaya dahil edilen 9 tez (örneklem sayısı n=648) çalışması incelenmiştir. Çalışmalar incelendiğinde pediatrik hastalarda cilt bakımı ile ilgili farklı yöntemlerin tez çalışmalarına konu olduğu belirlenmiştir. Çalışmaların bulgularına göre pediatrik hastalarda cilt bakımında hindistan cevizi yağı, ayçiçek yağı ve likit vazelin cilt nemini artırıp bütünlüğünü korumada etkilidir. Ertelenmiş banyo (48–72. saat), küvet banyosu, masaj ve banyo bakım paketleri ise cilt bariyerini destekleyip fizyolojik parametreleri ve konfor düzeyini olumlu yönde etkilemektedir. Sonuç: Bu çalışma sonucunda pediatrik hastaların cilt bakımında cilt sağlığını ve gelişimini destekleyen farklı kanıta dayalı bakım uygulamalarının olduğu belirlenmiştir. Pediatrik hastalarda cilt bakımı ile ilgili kanıta dayalı uygulamaların klinik/sahaya entegrasyonunun sağlanması,çeşitli cilt bakımı ile ilgili yapılan nitelikli çalışmaların literatüre kazandırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Cilt, bakım, pediatri, hemşirelik

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-316]
Pediatrik Onkolojide Nötropenik Diyet ve Hemşirenin Rolü

Sümerya Yastı
Mersin Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı Doktora Öğrencisi, Mersin.

Giriş: Nötrofiller, enfeksiyon etkenlerine karşı vücudun savunma mekanizmasında kritik rol üstlenen efektör hücrelerdir. Pediatrik onkoloji hastalarında uygulanan kemoterapi, radyoterapi ve hematopoetik kök hücre transplantasyonu gibi tedavi protokolleri, sıklıkla kemik iliği supresyonuna ve bunun sonucunda nötropeniye yol açmaktadır. Nötropeni, enfeksiyon riskini artıran en önemli faktörlerdendir. Söz konusu hasta grubunda nötropenik diyet, enfeksiyon etkenlerinden korunmada önleyici tedbirler arasında yer almakta ve yaygın olarak kullanılmaktadır. Amaç: Pediatrik onkolojide nötropenik diyet kullanımı hakkında literatürde yer alan çalışmaların değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Yöntem: Web of Science, PubMed, Cochrane Library ve Google Scholar veri tabanlarında, 2005 - 2025 tarih aralığında, "çocuk, hemşirelik, kanser, nötropeni, nötropenik diyet, onkoloji" anahtar kelimeleri kullanılarak literatür taraması yapılmıştır. Bulgular: Yapılan incelemede, nötropenik diyete ilişkin standart bir tanım geliştirilmediği ve hangi gıdaların dışlanması gerektiğine dair uluslararası düzeyde kabul görmüş bir kılavuz olmadığı belirlenmiştir. Nötropenik diyet veya diğer gıda kısıtlamalarının uygulanmasını destekleyen kanıt bulunmamaktadır. Bununla birlikte mevcut araştırmalar, nötropenik diyetin enfeksiyonların önlenmesindeki etkinliğini kanıtlar nitelikte veriler sunmamaktadır. Sonuç: Mevcut literatürün nötropenik diyetin etkinliğini destekler nitelikte kanıtlar sunmaması nedeniyle daha yüksek metodolojik kaliteye sahip araştırmalara gereksinim duyulmaktadır. Bu süreçte hemşireler, her hastanın bireysel özelliklerini dikkate alarak kişiselleştirilmiş bakım planı geliştirmeli ve ortaya çıkan semptomlara yönelik uygun girişimlerde bulunmalıdır.

Anahtar Kelimeler: çocuk, hemşirelik, kanser, nötropenik diyet, onkoloji

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-317]

Adenotonsillektomi Öncesi Çocuk ve Ebeveynlerinde Anksiyete Düzeyleri ve İlişkili Faktörler

Dilek Konukbay, Ahmet Cinal, Dilek Yıldız
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye

Giriş: Cerrahi operasyonun türüne bakılmaksızın yapılacak girişim bireylerde anksiyete oluşturur. Özellikle pediatrik cerrahi işlemler, hem çocuk hem de ebeveyn için önemli bir stres faktörüdür. Bu dönemde yaşanan kaygı psikolojik ve iyileşmenin gecikmesi gibi fizyolojik olumsuzluklara yol açabilmektedir.
Amaç: Bu çalışmada adenotonsillektomi operasyonu geçirecek çocuk ve ebeveynlerinin preoperatif anksiyete düzeylerini ve etkileyen faktörlerini belirlemek amaçlanmıştır.
Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel tipteki bu çalışma Ankara'da bir şehir hastanesinde Şubat-Temmuz 2025 tarihlerinde 5-12 yaş arası 151 çocuk ve ebeveyni ile yapılmıştır. Veri toplama aracı olarak, Modifiye Yale Preoperatif Anksiyete Skalası (m-YPAS), STAI Durumluk-Sürekli Kaygı Ölçeği ve sosyodemografik soru formu kullanılmıştır.
Bulgular: Çalışmaya katılan ebeveynlerin yaş ortalaması 34,90±6,20 (min:20; maks:55), çocukların yaş ortalaması 6,99±2,24 (min:5; maks.:12)'dür. m-YPAS toplam puan ortalaması 44,55±13,30 (min:23,33; maks.:86,67); STAI durumluk kaygı puan ortalaması 38,19±4,94 (min:26; maks.:54)'dür. Çocukların %37,7'si düşük, %62,3'ü yüksek kaygı grubunda yer almıştır. Ebeveyn ve çocukların ifade ettikleri korku puan ortalamaları sırasıyla 3,34±1,54 (min:0; maks.:5); 1,73±1,46 (min:0; maks.:5) olup aralarında pozitif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır (r=0,193, p=0,018). m-YPAS toplam puanı ile çocuğun ifade ettiği korku puanı arasında pozitif yönde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki (r=0,372, p<0,001); çocuğun yaşı ile arasında ise negatif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur (r=-0,211, p=0,009). Ameliyat hakkında bilgilendirme yapılan çocukların m-YPAS puanı (43,04±11,6) ile açıklama yapılmayanların (47,6±15,88) arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (t=-2,005, p=0,047. Üç dilek testinde ebeveynlerin %84,1'i (n=127) çocuklarının ameliyattan sağlıklı çıkmasını, çocukların %28,5'i (n=43) sevdiği oyuncağı ve %26,5'i (n=40) ameliyatın iyi geçmesi ve ağrı olmamasını dilemiştir.

Sonuç: Çalışmaya katılan çocukların ameliyat öncesi anksiyete düzeylerinin yüksek olduğu, çocuklarda yaşın artması ve ameliyet hakkında bilgilendirme yapılmasının anksiyete düzeyini azalttığı belirlenmiştir. Ayrıca ebeveyn korkusunun çocukların korkusunu doğrudan etkilediği ve korktuğunu ifade eden çocukların anksiyete düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu kapsamda, hemşirelerin ebeveynlere ve çocuklara yönelik destekleyici girişimler planlamalarının cerrahi sürecin başarılı bir şekilde tamamlanmasına katkı sağlayacağı öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Adenotonsillektomi, Çocuk, Ebeveyn, Preoperatif anksiyete, Pediatrik cerrahi

[SS-318]
Ebeveynlerin Çocuk İstismarı Farkındalık Düzeyleri İle İstismara İlişkin Bilişleri Arasındaki İlişki

Ilknur Yıldız1, Nurcan Karamercimek2
1Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD, Sivas, Türkiye
2Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD, Sivas, Türkiye

Çocuk istismarı ve ihmali, çocukların sağlığını ve yaşam kalitesini tehdit eden ciddi bir halk sağlığı sorunudur. Literatürde genellikle ebeveynlerin çocuk istismarına yönelik farkındalık düzeylerinin incelendiği ancak istismara ilişkin bilişleri hakkında çalışmaların sınırlı olduğu belirlenmiştir. Bu nedenle bu çalışma ebeveynlerin çocuk istismar farkındalık düzeyleri ile istismara ilişkin bilişleri arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yapılmıştır.
Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel tipteki araştırmaya bir ilin merkezinde yer alan sekiz Aile Sağlığı Merkezi'ne kayıtlı 4–6 yaş çocuğu olan, 15.05.2025-29.08.2025 tarihleri arasında aile sağlığı merkezine başvuran ve araştırmaya katılmayı kabul eden 386 ebeveyn katılmıştır. Gerekli izinler alındıktan sonra veriler, Tanıtıcı Bilgi Formu, Çocuk İhmal ve İstismar Farkındalık Ölçeği ve Çocuk İstismarına İlişkin Bilişler Ölçeği ile toplanmıştır. Veriler SPSS 31.0 programında sayı, yüzde, ortalama, t-testi, ANOVA ve Pearson korelasyon analizi ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya katılan ebeveynlerin çoğunluğunu anneler (%80.8) oluşturmuş olup, önemli bir kısmı (anne %44.6, baba %45.9) üniversite mezunudur. Katılımcıların %70.5'i çocuk ihmali ve istismarı konusunda herhangi bir eğitim almamıştır. Ebeveynlerin İstismar Farkındalık Ölçeği ortalaması 57.02±8.14 olup, puanlara göre orta-yüksek düzeydedir. Çocuk İstismarına İlişkin Bilişler Ölçeği ortalaması ise 38.38±8.93 olup orta düzeydedir. Farkındalık düzeyi; ailedeki çocuk sayısı, ikamet yeri ve annenin çalışma durumuna göre; biliş düzeyi ise ebeveynlerin eğitim durumu, çocuğun cinsiyeti, gelir düzeyi ve annenin çalışma durumuna göre anlamlı farklılık göstermiştir ($p<0.05$). Ayrıca farkındalık ve biliş düzeyleri arasında pozitif yönde zayıf düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r=0.249$; $p<0.001$).

Sonuç: Ebeveynlerin çocuk istismarı farkındalık ve biliş düzeylerinin çeşitli demografik özelliklerden etkilendiği belirlenmiştir. Ebeveynlerin istismar farkındalığı arttıkça bilişleri de artmaktadır. Bu bulgular doğrultusunda, ebeveynlere yönelik istismar ve ihmale ilişkin farkındalık ve biliş düzeylerini geliştirmeye yönelik eğitim programlarının planlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk sağlığı, çocuk istismarı, farkındalık, biliş

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-319]

Oto sanayide çalışan ergenlerin ruhsal sorunları, madde kullanma eğilimleri, algıladıkları sosyal destekleri ve psikolojik sağlamlıkları

Mehmet Emin Düken[1], Fatma Bozdağ[1], Ayşe Belpınar[2]
[1]Harran Üniversitesi
[2]Yozgat Bozok Üniversitesi

Amaç: Ruhsal semptomlar, ergenler üzerinde psikolojik, davranışsal ve duygusal etkilere sahiptir. Bu yansımalar, ergenlerin hem içsel sıkıntılarında hem de kişilerarası ilişkilerinin bozulmasında rol oynar. Bu çalışmanın amacı, ruhsal semptomlar ile madde kullanma eğilimleri arasındaki ilişkide psikolojik sağlamlık ve algılanan sosyal desteğin seri aracılık rolünü incelemektir. Yöntem: Çalışma, yaşları 13 ile 19 arasında değişen 856 oto sanayide çalışan ergenle (%100 erkek) ile yürütülmüştür (M yaş = 15.82, SD = 1.84). Veriler toplanmasında, Adolesan Bilgi Formu, Brief Symptom Inventory (BSI), Child and Youth Resilience Measure (CYRM-12), Substance Abuse Proclivity Scale (SAP) ve The Multidimensional Scale of Perceived Social Support (MSPSS) ölçekleri kullanılarak elde edilmiştir. Bu araştırmanın verileri yapısal eşitlik modellemesi kullanılarak analiz edilmiştir. Bulgular: Çalışmanın bulguları, Ergenlerin %72'sinin ilköğretim ve altı eğitim düzeyine sahip olduğunu bildirmiştir. Ergenlerin %54'nün sigara içtiği ve %21'nin madde kullandığını ifade etmiştir. Madde kullanan ergenlerin %7'sinin esrar, %9'nun bali ve %5'nin buz kullandığını bildirmiştir. Ergenlerin madde kullanma ölçeği kesim puanına (16 puan) göre %54'nün madde kullanma eğiliminin olduğu ortaya çıkmıştır. Ergenlerin psikolojik sağlamlık ve algılanan sosyal desteğin, ruhsal semptomlar ile madde kullanma eğilimleri arasındaki ilişkide seri aracılık rolü oynadığını göstermektedir. Sonuç: Ergenlerin ruhsal semptomlarının madde kullanma eğilimleri üzerine etkilerini azaltmak için onlara baş etme ile uyum becerileri ve sosyal destek ağlarının artırmanın gerektiğini göstermiştir. Genel olarak, bu bulgular, ruhsal semptomların madde kullanma eğilimleri üzerindeki uzun vadeli olumsuz etkilerini azaltmak için psikolojik sağlamlık ve algılanan sosyal desteğin geliştirilmesinin temel müdahale hedefleri olarak önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Çalışan ergen, madde kullanma, ruhsal semptom, sosyal destek, psikolojik sağlamlık

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-320]

Ebeveynlerin Çocukluk Çağı Aşılarına Yönelik Yaşadıkları Tereddütler: Sistematik Bir İnceleme

Gamze Balta[1], Nazan Çalbayram[2]
[1]Dörtçelik Çocuk Hastalıkları Hastanesi, Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi, Bursa
[2]Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Anabilim Dalı, Çanakkale

Amaç: Bu sistematik derlemede, ebeveynlerin çocukluk çağı aşılarına yönelik yaşadıkları tereddütlerin ve bu tereddütleri etkileyen faktörlerin belirlenmesi amaçlanmıştır. **Yöntem:** Derleme, PRISMA 2020 yönergesine uygun olarak yürütülmüştür. Ağustos–Eylül 2025 tarihleri arasında Cochrane Library, Web of Science, ScienceDirect, PubMed ve Scopus veri tabanlarında "vaccine hesitancy", "childhood vaccination" ve "parental vaccine hesitancy" anahtar kelimeleriyle literatür taraması yapılmıştır. 1978–2025 yılları arasında İngilizce olarak yayımlanan araştırma makaleleri değerlendirmeye alınmıştır. Tarama sonucu değerlendirilen 1143 yayından 19'u analize dâhil edilmiştir. Çalışmaların metodolojik kalitesi iki araştırmacı tarafından bağımsız olarak değerlendirilmiş, veriler tematik olarak sentezlenmiştir. **Bulgular:** Ebeveynlerin çocukluk çağı aşılarının gerekliliği, etkililiği ve güvenliğine ilişkin endişe yaşadıkları görülmüştür. Aşı tereddüdünün belirleyicileri dört ana tema altında toplanmıştır: "Bireysel Faktörler", "Sosyo-Kültürel Faktörler", "Bilgi Kaynakları" ve "Güvenlik Endişeleri." Bireysel düzeyde olumsuz deneyimler ve korkular; sosyo-kültürel düzeyde dini inançlar ve doğal bağışıklığın üstün olduğuna dair düşünceler etkili bulunmuştur. Bilgi kaynakları açısından, sağlık profesyonellerine güven eksikliği, aile ve arkadaş çevresinden gelen yanlış yönlendirmeler ile sosyal medyanın caydırıcı etkisi öne çıkmıştır. Ayrıca sağlık sistemine, aşı programlarına, aşı bileşenlerine ve olası yan etkilere yönelik güvenlik kaygılarının yaygın olduğu belirlenmiştir. Ebeveynlerin yaşı, eğitim düzeyi, cinsiyeti, etnik kökeni ve yerleşim yeri gibi demografik özelliklerin de aşı tereddüdünü etkileyen faktörler arasında yer aldığı saptanmıştır. **Sonuç:** Ebeveynlerin çocukluk çağı aşılarına yönelik tereddütlerinin çok boyutlu ve birden fazla faktörün etkisi altında şekillendiği görülmüştür. Bu tereddütlerin eksik aşılamaya veya aşı reddine dönüşmesini önlemek için pediatri hemşirelerinin ebeveynlere yönelik danışmanlık ve sağlık eğitimi süreçlerinde güvene dayalı iletişim kurma becerilerinin güçlendirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: aşı, aşı tereddüdü, ebeveyn, çocuk

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-321]

The Mediating Role of Life Satisfaction in the Relationship Between Peer Bullying and Psychological Resilience in Early Adolescence

Arzu Sarıalioğlu[1], Tuğba Oluç[2], Gamzegül Altay[3]
[1]Atatürk Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi,Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği,Erzurum
[2]Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi,Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği,Erzincan
[3]Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi,Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği,Rize

Aim: This study was conducted to examine the mediating role of life satisfaction in the relationship between peer victimization and psychological resilience in early adolescence. Methods: The study was completed with 490 adolescents in middle schools in eastern Turkey. Data were collected using the "Survey Form", the "Child-Adolescent Bullying Scale-9 Short Form", the "Child and Adolescent Resilience Scale", and the "Children's Life Satisfaction Scale", as well as face-to-face interviews. Ethical principles were adhered to throughout the study. Data analysis was done using SPSS 25 and jamovi programs. Results: According to the results, the direct effect of bullying on life satisfaction was found to be significant ($\beta = 0.231$, $t = 6.5152$, $p < 0.001$). This explained 8% of the variance in life satisfaction. Similarly, life satisfaction had a significant effect on psychological resilience ($\beta = 0.716$, $t = 10.8165$, $p < 0.001$). This explained 25% of the variance in psychological resilience. When life satisfaction was included in the model, bullying had a significant effect on psychological resilience ($\beta = 0.364$, $t = 6.7348$, $p < 0.001$). The indirect effect of bullying on psychological resilience through life satisfaction was $\beta = 0.165$ and the bootstrap confidence interval was [LLCI 0.108 – ULCI 0.229]. Bullying has a direct impact of 69% on psychological resilience, while 31% is indirectly mediated through life satisfaction. Conclusion: These findings indicate that life satisfaction plays a partial mediating role in the relationship between peer victimization and psychological resilience in individuals in early adolescence.

Anahtar Kelimeler: Adolescent, Life Satisfaction, Mediating Role, Peer Bullying, Psychological Resilience

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-322]

Çocuklarda Phubbing Ve Psikolojik İyi Oluş Arasındaki İlişkide Psikolojik Sağlamlığın Aracılık Rolü: Kesitsel Bir Çalışma

Nevin Uslu[1], Gizem Bektaş[2], Arzu Tekelioğlu[2], Mustafa Belli[1]
[1]Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD, Burdur, Türkiye
[2]Antalya Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, Muratpaşa Sosyal Hizmetler Merkezi, Antalya, Türkiye

Arka Plan
Son yıllarda dijital teknolojilerin kullanımındaki artış ile birlikte çocuklarda phubbing davranışlarının arttığı, bunun psikolojik iyi oluşu (PİO) olumsuz etkilediği bilinmektedir. Literatürde phubbing ile PİO arasındaki ilişkinin çoğunlukla ergenler ve yetişkinlerde incelendiği, özellikle psikolojik sağlamlığın (PS) aracı rolüne ilişkin kanıtların sınırlı olduğu görülmektedir. PS, Koruyucu Faktörler Modeli ve Dayanıklılık Kuramı çerçevesinde bireyin dışsal stresörlere karşı PİO'sunu koruyan bir tampon değişken olarak değerlendirilmektedir.

Amaç
Bu çalışmanın amacı, çocuklarda phubbing ve PİO arasındaki ilişkide PS'nin aracılık etkisini belirlemek ve literatüre özgün bir katkı sunmaktır.

Yöntem
Bu çalışma, tanımlayıcı-ilişkisel tipte ve kesitsel desende yürütülmüştür. Çalışma, 1-31 Mayıs 2024'te Burdur'da öğrenim gören 12-15 yaş arasındaki çocuklarla gerçekleştirilmiştir. Örneklem, G*Power'da f:0.03, α:0.05, güç:0.80, 10 değişken için hesaplanmış; %5 ek veriyle 580 kişiyle tamamlanmıştır. Veri toplama araçları; Kişisel Bilgi Formu, Genel Phubbing Ölçeği, Stirling Çocuklar için Duygusal-Psikolojik İyi Oluş Ölçeği, Çocuk-Genç Psikolojik Sağlamlık Ölçeği-28'dir. Veriler yüz yüze, ortalama 15–20 dakikalık bir süreçte toplanmıştır. Etik Kurul ve kurum izni alınmış, ebeveynlerden yazılı bilgilendirilmiş onam alınmıştır. Veriler SPSS 25.0 ve PROCESS Model 4 ile analiz edilmiştir. Veriler; tanımlayıcı istatistikler, normallik testleri, Pearson Korelasyon Analizi ve Hiyerarşik Regresyon Modeliyle değerlendirilmiştir. Anlamlılık düzeyi $p<0.05$ kabul edilmiştir.

Bulgular
Çalışmadaki çocukların yaş ortalaması 12.75 ± 0.85 ve %52,9'u kızdır. Phubbing ile PİO ve PS arasında negatif yönlü, zayıf bir ilişki ($r=-0.209$, $p<0.001$; $r=-0.200$, $p<0.001$), PİO ile PS arasında pozitif ve güçlü bir ilişki saptanmıştır ($r=0.710$, $p<0.001$). Regresyon analizinde; phubbing'in PİO ($B=-0.186$, $p<0.001$, $R^2=0.04$) ve PS üzerinde anlamlı negatif etkisinin olduğu belirlenmiştir ($B=-0.089$, $p<0.001$, $R^2=0.04$). PS'nin PİO üzerinde pozitif etkisinin olduğu ($B=1.519$, $p<0.001$, $R^2=0.51$), phubbing'in PİO'da doğrudan etkisinin olmadığı görülmüştür ($p=0.069$). Aracılık analizinde, phubbing'in PİO üzerindeki doğrudan etkisi anlamsızlaşmış, ancak PS aracılığıyla dolaylı etkisi anlamlı bulunmuştur.

Sonuç
Bulgular, PS'nin phubbing'in olumsuz etkilerini azaltan koruyucu bir mekanizma olarak işlev gördüğünü göstermektedir. Okul sağlığı hemşireliği kapsamında PS'yi destekleyen dijital farkındalık programlarının geliştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: çocuk sağlığı, phubbing, psikolojik iyi oluş, psikolojik sağlamlık, okul sağlığı hemşireliği

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-323]

Ebeveynlerin Çocuk İstismarına İlişkin Bilişler Ölçeğinden aldıkları toplam puan ortalaması 37,40± 5,93; Paylaşananababalık Ölçeğinden aldıkları toplam puan ortalaması ise 51,24±8,36'dır.

İrem Nur Alkan[1], Merve Arslan[2]
[1]Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Eskişehir
[2]Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD, Eskişehir

Giriş: Paylaşananababalık (sharenting) çocuğunun özel veya özel olmadığını ayırt etmeksizin her anını paylaşan negatif ebeveynlik modelini ifade eden bir kavramdır. Paylaşımlar sonucu çocuk sosyal medyada var olan dijital çocuk kaçırma, pedofili gibi çocuk istismarına sebep olabilecek olumsuz kitlelerle karşı karşıya kalabilmektedir.
Amaç: Çalışma ebeveynlerin çocuk istismarına ilişkin bilişsel düzeyleri ile paylaşananababalık durumları arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.
Yöntem: 04.10.2023-04.10.2024 tarihleri arasında Eskişehir ilinde gerçekleştirilen tanımlayıcı tipte kesitsel bir çalışmadır. Evrenini Eskişehir ilindeki 0-18 yaş grubu çocuğa sahip anne ve babalar, örneklemini ise çalışmanın yapıldığı tarihlerde ulaşılabilen ve dahil edilme kriterlerine uyan anne babalar (n=147) oluşturmuştur. Veriler "Tanımlayıcı Bilgi Formu", "Paylaşananababalık Ölçeği" ve "Çocuk İstismarına ilişkin Bilişler Ölçeği Ebeveyn Formu" kullanılarak google. form aracılığı ile online olarak toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde ANOVA, Kruskal-Wallis H test ve spearman korelasyon testleri kullanılmıştır. Bu çalışma TÜBİTAK 2209-A programı tarafından desteklenmiştir (1919B012305551).
Bulgular: Çalışmaya katılan annelerin yaş ortalaması 40,20±8,37, babaların yaş ortalaması ise 42,94±8,53'tür. Ebeveynlerin %53,1'i çeşitli aralıklarla çocuklarını sosyal medyada paylaştığını belirtmiştir ve %23,1'i bu paylaşımı yaparken çocuğun iznini almadığını ifade etmiştir. Ebeveynlerin Çocuk İstismarına İlişkin Bilişler Ölçeğinden aldıkları toplam puan ortalaması 5,93±37,40; Paylaşananababalık Ölçeğinden aldıkları toplam puan ortalaması ise 8,36±51,24'tür. Ebeveynlerin çocuklarını sosyal medyada paylaşma sıklığı arttıkça Paylaşananababalık Ölçeği puanlarının arttığı görülmüştür (p= 0,00). Paylaşımlarını herkesin gördüğü ebeveynlerin Paylaşananababalık Ölçeği puanları daha yüksek bulunmuştur (p= 0,00). İki ölçek arasında pozitif yönlü bir korelasyon olduğu saptanmıştır (p=0,019). Ebeveynlerin çocuk istismarına ilişkin yanlış inanışları arttıkça paylaşananababalık durumları artmaktadır.
Sonuç: Ebeveynlerin önemli bir kısmının çocuklarını sosyal medyada paylaştığı görülmektedir. Bu durum çocukların sosyal medya ortamında güvenlik riskleri ile karşı karşıya kalabileceğini ve ebeveynlerin farkındalıklarının artırılmasının gerekliliğini ortaya koymaktadır. Bu nedenle çocuğun fiziksel, sosyal ve psikolojik olarak sağlıklı olması için çocuk haklarını koruma, mahremiyetinin savunucusu olma, çocuğun gelişimini olumsuz etkileyecek durumlara karşı, çocuk ve ailesini bilgilendirme ve danışmanlık sağlama rolü olan pediatri hemşireleri ebeveynleri bu konuda yönlendirmelidir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Ebeveyn, İstismar, Paylaşananababalık

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-324]

Humanistic Behavior Skills and Compassion Levels of Nurses Working in Pediatric Clinics

Elif Turan[1], Güler Cimete[2]
[1]Başakşehir Çam and Sakura City Hospital, İstanbul
[2]Üsküdar University, İstanbul

Purpose: To examine the humanistic behavioral skills and compassion levels of nurses working in pediatric clinics. Method: This cross-sectional study was conducted with 335 nurses in a city hospital in Istanbul. Data were collected using an Introductory Information Form, the Humanistic Practice Ability of Nursing Scale (HPANS), and the Compassion Scale-Short Form (CS). Data were analyzed using the Mann-Whitnwy U test, Kruskal-Wallis test, and Spierman correlation tests in SPSS 25. Results: 79.4% of the nurses were female, 79.4% had a bachelor's degree, 20.6% had a master's/doctoral degree, 68% had worked in pediatric clinics for 1-5 years, with the others having worked for longer. The nurses' mean HPANS score was 121.27±17.51 (range: 29-145), and the mean CS score was 3.77±0.73 (range: 1-5). A positive weak and moderate correlations were found between HPANS total and subscales (except aesthetic skills) and CS total and subscales (except indifference dimension) scores ($p<0.05$). HPANS scores were found to be higher among those with a master's degree or doctorate, those who had worked in pediatric clinics for more than 10 years, those who chose the clinic themselves and were happy with it, those who participated in courses or symposiums on humanistic care, and those who reported practicing humanistic care ($p<0.05$). Female nurses, those who chose pediatric clinics themselves and were happy with it, had statistically higher CS scores ($p<0.05$). Conclusion: Although nurses' humanistic behavior skills and compassion levels are not significantly low, activities are needed to improve them.

Keywords: Humanism, humanistic skill, compassion, pediatric nursing

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-325]
Pediatri Hemşirelerinin Dikkat Dağıtma Becerilerinin Değerlendirilmesi

Semra Köse[1], Rüveyda Nur Kılıç[2]
[1]Necmettin Erbakan Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Konya
[2]Ankara Bilkent Şehir Hastanesi, Çocuk Kardiyoloji ve Kvc Servisi, Ankara

Amaç: Bu çalışma pediatri hemşirelerinin dikkat dağıtma becerilerinin değerlendirilmesi amacıyla yapıldı. Metod: Tanımlayıcı ve kesitsel türde olan bu çalışma Nisan-Haziran 2024 tarihleri arasında Konya ilinde bulunan hastanelerin pediatri kliniklerinde en az 3 aydır çalışan hemşireler ile yapıldı. Araştırmanın örneklemini Konya'da bulunan hastanelerin çocuk kliniklerinde en az 3 aydır çalışan ve araştırmaya gönüllü 204 pediatri hemşiresi oluşturdu. Veriler Hemşire Tanıtıcı Bilgi Formu ve Pediatri Hemşirelerinde Dikkat Dağıtma Becerisi Ölçeği'nin yer aldığı Google form aracılığıyla online olarak ve kartopu yöntemi ile toplandı. Elde edilen veriler IBM SPSS Statistics Standard Concurrent User V25 istatistik programında değerlendirildi. Verilerin değerlendirilmesinde sayı, yüzde, ortalama, standart sapma, bağımsız gruplarda t testi ve ANOVA testi kullanıldı. İstatistiksel olarak $p<0.05$ değeri anlamlı kabul edildi ve araştırmada tüm etik ilkelere uyuldu. Bulgular: Araştırmada pediatri hemşirelerinin %85.8'inin kadın olduğu, yaş ortalamasının 29.24±5.25, meslekte çalışma yılı ortalamasının 5.85±4.19 ve pediatri kliniklerinde çalışma yılı ortalamasının ise 3.96±3.13 olduğu saptandı. Pediatri hemşirelerinin dikkat dağıtma becerisi ölçeğinin toplam puan ortalaması 71.96±9.79 puan ve yüksek düzeyde olduğu bulundu. Araştırmada üniversite hastanesinde çalışan, ortalama 4-6 hastaya bakım veren, dikkat dağıtma ile ilgili yenilikleri araştıran ve kongre, sempozyum gibi etkinliklere katılan pediatri hemşirelerinin dikkat dağıtma beceri puanlarının istatistiksel olarak yüksek olduğu saptandı. Ayrıca hemşirelere ait bazı sosyodemografik değişkenlerinde ölçek alt boyutlarında etkili olduğu tespit edildi. Sonuç: Araştırma sonucunda pediatri hemşirelerinin dikkat dağıtma becerilerinin yüksek düzeyde olduğu saptandı. Bu çalışma, pediatri hemşirelerinin dikkat dağıtma becerilerinin güçlendirilmesinin çocuklara verilen bakımın kalitesini artırmada önemli olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Dikkat dağıtma, Hastane, Hemşire, Pediatri

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-326]

Epilepsi Yönetiminde Teknoloji Temelli Müdahaleler: Çocuk ve Ebeveynlerin Epilepsi Bilgi Düzeyleri Üzerine Sistematik İnceleme

Merve Çil[1], Berna Eren Fidancı[2], Dilek Yıldız[2]
[1]Lokman Hekim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı
[2]Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Hemşirelik Fakültesi Lokman Hekim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Amaç: Bu sistematik incelemenin amacı, epilepsili çocuklar ve ebeveynlerine yönelik uygulanan teknoloji temelli müdahalelerin hastalık yönetimine ilişkin bilgi düzeyleri üzerindeki etkisini değerlendirmektir. Yöntem: Cochrane Library, Science Direct, Web of Science, Ovid, PubMed ve TR Dizin veri tabanlarında Ağustos 2025'e kadar yayımlanan çalışmalar taranmıştır. Tarama "çocuk", "ebeveyn", "eğitim"ve "epilepsi" anahtar kelimeleri ve kombinasyonlarıyla yapılmıştır. İnceleme PRISMA 2020 yönergelerine uygun yürütülmüştür. Seçilen makaleler; yayın yılı, ülke, çalışma tasarımı, katılımcılar, müdahale, kontrol uygulaması, ölçüm araçları ve sıklığı ve çalışma sonuçları açısından analiz edilmiştir. Bulgular: Tarama sonucunda ulaşılan 2592 çalışmanın başlıkları ve özetlerinin incelenmesiyle 26 çalışma ön değerlendirmeye alınmıştır. Tam metnine ulaşılamayan (n=1), randomize kontrollü olmayan (n=5), teknoloji temelli müdahalesi bulunmayan (n=13), örneklemi epilepsili çocuk veya ebeveyni olmayan (n=1) ve bilgi düzeyi etkisini ölçmeyen (n=1) çalışmalar dışlanmıştır. Sonuçta toplam 5 çalışma sistematik incelemeye dahil edilmiştir. Çalışmalar Türkiye (n=3), Kanada (n=1) ve Tayland'da (n=1) yürütülmüştür. Çalışmaların örneklemini 1 ay-18 yaş epilepsili çocuklar ve ebeveynleri oluşturmuştur. Çalışmalarda teknoloji temelli müdahaleler; Mobil Epilepsi Eğitim Paketi (n=2), Sanal Gerçeklik Tabanlı Nöbet Yönetimi Eğitim Paketi (n=1), Web Tabanlı Epilepsi Eğitim Paketi (n=1) ve video animasyon (n=1) şeklinde uygulanmıştır. Müdahalele süreleri 9 dakika ile 6 ay arasında değişmektedir. Bilgi düzeyi değerlendirmeleri müdahaleden hemen önce, müdahale sonrası ve 15 gün ile 3 ay arasındaki takip dönemlerinde yapılmıştır. İncelenen çalışmalarda, teknoloji temelli müdahelelerin epilepsili çocuklar ve ebeveynlerin hastalık yönetimine ilişkin bilgi düzeylerini, hastanelerin rutin bilgilendirme uygulamalarına kıyasla anlamlı şekilde artırdığı belirlenmiştir. Sonuç: Teknoloji temelli müdahaleler, epilepsili çocuklar ve ebeveynlerinin hastalık yönetimine ilişkin bilgi düzeylerini geliştirmede etkili görünmektedir. Ancak randomize kontrollü çalışma sayısının sınırlı olması nedeniyle, bu alanda daha fazla sayıda ve nitelikli randomize kontrollü çalışmaya ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Ebeveyn, Epilepsi, Sistematik inceleme, Teknoloji temelli müdahale

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-327]

Çocukluk Çağı Astımlarında Ebeveynlerin Ev Dizaynı Farkındalığı ve Astım Yönetimi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Hamide Coşkun Erçelik[1], Vildan Kaya[1], Tuğçe Çamlıca[1], Ibrahim Cemal Maslak[2], Burcu Açıkgöz[3]
[1]Süleyman Demirel Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi, Eğitim ve ARGE Birimi, Isparta
[2]Süleyman Demirel Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı/ Çocuk İmmünolojisi ve Alerji Hastalıkları Bilim Dalı, Isparta
[3]Tarım ve Orman Bakanlığı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Sağlık Servisi, Ankara

Amaç:Astımlıçocuklarda,ebeveynlerinevdizaynıfarkındalığıveastımyönetimiarasındakiilişkininincelenmesiamaçlanmıştır. Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel olarak tasarlanan bu çalışma, bir üniversite hastanesinin çocuk immünolojisi ve alerji hastalıkları polikliniğinde yürütülmüştür. Çalışmaya 6-11 yaş grubu astım tanısı ile takip edilen 71 çocuk alınmıştır. Veriler; "Çocuk ve Aile Bilgi Formu", "Çocukluk Çağı Astım Kontrol Testi", "Astımlı Çocuklarda Ev Dizaynı Farkındalık Ölçeği" ve astımlı çocuğun tedavi basamağının kaydedildiği "Tedavi Basamağı Formu" kullanılarak toplanmıştır. Bulgular: Astımlı çocukların, Çocukluk Çağı Astım Kontrol Testi (Ç-AKT) toplam puan ortalaması 17.32±5.04 puan (0-27) olarak bulunmuştur. Kontrolsüz astımlı çocukların oranı %59.2 olarak belirlenmiştir. Çocukların; Astımlı Çocuklarda Ev Dizaynı Farkındalık Ölçeği (AÇEDFÖ) toplam puan ortalamasından 93.36±16.00 puan (23-115), antialerjik ürün kontrolü alt boyutundan 12.53±2.85 puan (3-15), polen kontrolü alt boyutundan 14.73±4.01 puan (4-20), ev kontrolü alt boyutundan 15.76±3.61 puan (4-20), parfüm kontrolü alt boyutundan 12.47±3.42 puan (3-15), halı kontrolü alt boyutundan 10.85±3.68 puan (3-15), nem kontrolü alt boyutundan 9.46±0.93 puan (2-10), nevresim kontrolü alt boyutundan 8.71±1.81 puan (2-10) ve hayvan kontrolü alt boyutundan 8.81±1.46 puan (2-10) aldığı belirlenmiştir. Ç-AKT kontrollü astım puanı ile AÇEDFÖ toplam puanı arasında ve AÇEDFÖ halı kontrolü alt boyut puanı arasında negatif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir ($p<0.05$). Ç-AKT kontrolsüz astım puanı ile AÇEDFÖ toplam puanı ve alt boyut puanları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$). Astım morbidite göstergeleri ile AÇEDFÖ toplam puanı arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$). Sonuç: Sonuçlar, astımlı çocukların yarısından fazlasının kontrolsüz astıma sahip olduğunu göstermektedir. Ebeveynlerin ev dizaynı farkındalığının astım yönetimi parametreleri üzerindeki etkisi anlamlı sonuçlar göstermemekle birlikte, çalışmamız kontrolsüz astımı olan yarıdan fazla çocuğun daha yakından izleminin ve ebeveynlerin bilgi ve farkındalığını artıran eğitimlerin gerekliliğini ortaya koymaktadır. Astımlı çocuğa ve aileye özgü bireyselleştirilmiş bakım ve tedavi yaklaşımının astım yönetiminde etkili olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Astım, astımlı çocuk, ebeveyn, ev dizaynı, hemşirelik

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-328]

5. ULUSAL 2. ULUSLARARASI AKDENİZ PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ'NDE SUNULAN BİLDİRİLERİN ANALİZİ VE YAYINLANMA ORANLARI

Feride Özlem Işık[1], Dilek Yıldız[2], Dilek Konukbay[2]
[1]Sincan Eğitim ve Araştırma Hastanesi
[2]Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Hemşirelik Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

Amaç: Bu çalışmanın amacı 5. Ulusal 2. Uluslararası Akdeniz Pediatri Hemşireliği Kongresi'nde sunulan bildirilerin özelliklerini incelemek, sözel ve poster bildirilerin yayınlanma durumlarını değerlendirmektir. Yöntem: Retrospektif/tanımlayıcı türde olan bu çalışmanın örneklemini 15-18 Kasım 2015 tarihleri arasında gerçekleştirilen 5. Ulusal 2. Uluslararası Akdeniz Pediatri Hemşireliği Kongresi'nde sunulan 143 sözel ve 67 poster olmak üzere toplam 210 bildiri (n=210) oluşturmuştur. Verilerin toplanması için kongre bildiri kitabı kullanılmıştır. Bildirilerin yayınlanma durumunu değerlendirmek için Google Akademik, Pubmed ve ScienceDirect veri tabanlarında bildirinin adı İngilizce ve Türkçe olmak üzere yazarın adı ile birlikte aranarak literatür taranmıştır. Veri analizinde tanımlayıcı istatistiklerden sayı, yüzde ve aritmetik ortalamadan yararlanılmıştır. Bulgular: Kongrede bildiriler %68,1'i sözel, %31,9'u poster olarak sunulmuştur. Bildirilerin %73,9'unun orijinal araştırma ve %20'si derleme türündedir. Bildirilerin %54,7'si kesitsel/tanımlayıcı türdedir. Bildirilerin %45.7'si (n=96) yayın olmuştur. Yayınlanan çalışmaların %53,1'i Türkçe yayınlanmıştır. Bildirilerin %21,8'si 2017 yılı içerisinde yayınlanmıştır. Yayınlanan bildiriler arasından 6 çalışma kongre gerçekleşmeden önce yayınlanmıştır. Yayına kabul edilen bu makalelerin %30,2'si SCI/SSCI dizinde, %26'sı ise uluslararası indexli dergilerde yayınlanmıştır. Sonuç: Bildirilerin yarısına yakınının yayın olduğu ve yayınların çoğunun uluslararası dergilerde yayınlandığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bildiri, çocuk hemşiresi, kongre, Uluslararası Pediatri Hemşireliği Kongresi, yayınlanma oranı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-329]

Pediatri Hemşireliğinde Oyun Temelli Yaklaşımlar: Türkiye'de Yapılmış Doktora Tezlerinin Sistematik İncelenmesi

Yasin Genç, Duygu Sönmez Düzkaya, Atiye Karakul
Tarsus Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Mersin

Bu çalışmada Pediatri Hemşireliğinde oyun temelli yaklaşımlar ile ilgili Türkiye'de yapılmış randomize kontrollü çalışma metodolojisindeki doktora tezlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Literatür taraması 4-5 Ekim 2025 tarihinde Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi veri tabanında herhangi bir yıl sınırlaması olmadan yapılmıştır. Tarama yapılırken "oyun/game", "çocuk/child" ve "pediatri hemşireliği/pediatric nursing" anahtar kelimeleri kullanılmıştır. Ulaşılan 311 tez başlıklarına göre değerlendirilmiş tekrarlayan, konu ile ilgili olmayan, çalışma kapsamında olmayan metodolojide olan ve hemşirelik alanı dışındaki tezler dahil edilmemiştir. Tarama sonucunda dahil edilme kriterlerine uygun 11 doktora tezi incelenmiştir. Tezlerin yayımlanma zamanı 2019 – 2024 yılları arasında değişmektedir. Bütün tezler randomize kontrollü çalışma türündedir. Araştırma grupları açısından bir tez okul öncesi dönem(3-6 yaş), sekiz tez okul dönemi(6-12 yaş) ve iki tez adölesan dönem(6-12 yaş) pediatrik popülasyona odaklanmıştır. Çalışma kapsamına alınan tezlerden dört tanesi oyun temelli yaklaşımların cerrahi veya IV girişim ve hastane işlemleri öncesi ağrı, korku, anksiyete ve memnuniyet gibi parametrelere etkisini incelemek, bir tanesi preoperatif anksiyete, korku ve post operatif ağrı, uyku düzeylerini incelemek, diğer altı tez ise oyun temelli yaklaşımın çeşitli olgular(Temel Yaşam Desteği bilgisi, bağımlılık, boşaltım aktivitesi, sağlık okuryazarlığı, hastalık yönetimi ve yaşam kalitesi) üzerindeki etkisini ölçmek amacıyla yapılmıştır. Değerlendirmeye alınan çalışmalarda oyun temelli yaklaşımların terapötik oyun, sanal gerçeklik, kukla – kutu oyunları, video oyunları, yapılandırılmış oyunlar ve oyun kökenli terapiler gibi alanları içerdiği görülmüştür. İncelenen çalışmalar sonucunda pediatri hemşireliğinde oyun temelli yaklaşımların çocuklarda çeşitli psikolojik ve duygusal(korku, anksiyete ve stres düzeylerini azaltma, benlik gelişimi ve ruhsal uyumu destekleme), fizyolojik ve klinik(ağrı, anksiyete ve metabolik kontrolü, boşaltım ve uyku düzenini sağlama, sıvı/lif alımını artırma), davranışsal ve eğitsel(sağlık okuryazarlığı, tedaviye uyum, sosyal beceri ve öğrenme düzeylerini geliştirme) ve sosyal/ebeveyn ilişkili(ebeveyn stresini azaltma, ebeveyn-çocuk ilişkisini güçlendirme ve memnuniyeti artırma) etkileri olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda pediatri hemşireliğinde oyun temelli yaklaşımların kullanılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Pediatri hemşireliği, sistematik derleme, oyun, oyun temelli yaklaşımlar

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-330]
Emzirme Deneyiminde Meme Başı Travmasının Anne–Bebek Bağlanmasına Etkisi

Bahise Aydın[1], Ebru Küçük[2]
[1]İzmir Ekonomi Üniversitesi, Sağlık Bilileri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İzmir
[2]Mehmet Akif Ersoy Devlet Hastanesi, Çanakkale

Giriş-Amaç:
Meme başı travması (MBT), maternal konforu olumsuz etkileyen ve emzirmeyi erken sonlandırmaya neden olan sık rastlanılan bir emzirme sorunudur. Bu sorunun çocuk gelişiminin kritik unsurlarından biri olan anne–bebek bağlanması üzerindeki etkisi literatürde sınırlı olarak incelenmiştir. Bu araştırmanın amacı, emzirmeye bağlı gelişen meme başı travmasının anne–bebek bağlanması üzerindeki etkisini incelemektir.

Yöntem:
Tanımlayıcı, kesitsel, karşılaştırmalı ve korelasyonel tasarıma sahip bu araştırma, Çanakkale ilindeki bir kamu hastanesinde, 0–2 yaş bebeği olan 150 anne ile gerçekleştirilmiştir. Katılımcılar MBT olan (n=75) ve olmayan (n=75) şeklinde iki gruba ayrılmıştır. Veriler, tanıtıcı bilgi formu ve Anne–Bebek Bağlanma Ölçeği (ABBÖ) kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, bağımsız gruplarda t-testi, Pearson korelasyon analizi ve çoklu doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular:
MBT olan annelerin çoğunluğunun, MBT olmayan annelere kıyasla, daha düşük eğitim düzeyine sahip (%40 lise), tek çocuğu olan (%70.7), daha küçük yaşta çocuğu olan (2.03±2.336 ay) ve bebeklerini planlı bir gebelik sonucu dünyaya getiren (%90.7) anneler olduğu belirlendi. Emzirme bilgisi yeterli olduğunu belirten annelerin oranı, MBT grubunda %6.7 iken MBT olmayan grupta %70.7'ydi. MBT yaşayan annelerin emzirmede yeterlik puanları (3.65±1.493), MBT yaşamayanlara göre istatistiksel anlamlı düzeyde düşüktü (7.92±1.699; p=0.000). Ayrıca, MBT olan annelerin bebeklerini daha kısa süre (%54.7) ve daha seyrek (%40) emzirdikleri, %90.7'sinin bebekleriyle aralarındaki bağlanmanın olumsuz etkilendiğini ifade ettikleri saptandı. ABBÖ puan ortalaması, MBT grubunda (6.91±3.176) MBT olmayanlara göre istatistiksel anlamlı düzeyde daha yüksekti (1.31±1.252; p<0.05). Bu bulgu, MBT yaşayan annelerin, MBT olmayanlara göre anne-bebek bağlanmasında daha fazla sorun yaşadığını göstermektedir. Regresyon analizinde, meme başı travması (β=0.685, p<0.001) ve sosyoekonomik durum (β=-0.142, p=0.014) anne-bebek bağlanma sorunlarının anlamlı yordayıcıları olup, varyansın %66.2'sini açıklamaktadır.

Sonuç:
Emzirmeye bağlı MBT, sosyodemografik özellikler ve emzirme davranışlarıyla yakından ilişkili olup anne–bebek bağlanmasında sorunlara yol açabilmektedir. Erken tanılama, uygun emzirme desteği ve hedefe yönelik hemşirelik girişimleri, emzirme sonuçlarını iyileştirebilir ve anne–bebek bağını güçlendirebilir.

Anahtar Kelimeler: Anne–bebek bağlanması, emzirme, hemşirelik, meme başı travması

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-331]

Dijital Sağlık Okuryazarlığın Ebeveynlerin Çocuk Sağlığına Yönelik İnternet Araştırma Davranışlarına Etkisi

Gülşah Kılınç, Burcu Bakırlıoğlu, Bengü Çetinkaya
Pamukkale Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Denizli

Amaç: Günümüzde dijital sağlık bilgi kaynaklarının artması, ebeveynlerin çocuk sağlığı ile ilgili kararlarını desteklemede önemli bir rol oynamaktadır. Bu bağlamda, dijital sağlık okuryazarlığı, ebeveynlerin çevrimiçi sağlık bilgilerini anlama, değerlendirme ve uygulama becerilerini ifade eden kritik bir yetkinlik olarak öne çıkmaktadır. Bu araştırmanın amacı, dijital sağlık okuryazarlığının ebeveynlerin çocuk sağlığına yönelik internet araştırma davranışları üzerindeki etkisini incelemektir. Yöntem: Araştırma, tanımlayıcı ve ilişkisel bir modelle yürütülmüş olup veriler online olarak toplanmıştır. Örneklem hesabında 396 ebeveyne ulaşmak hedeflenirken bu araştırmanın ön çalışması olarak 119 ebeveynin verileri sunulmuştur. Veri toplama aracı olarak Tanımlayıcı Bilgi Formu, Dijital Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği (DSOÖ) ve Çocuk Sağlığı İnternet Araştırması Ebeveyn Ölçeği (ÇSİAEÖ) kullanılmıştır. Toplanan veriler SPSS programında analiz edilerek, tanımlayıcı istatistikler ve regresyon analizi gerçekleştirilmiştir. Bulgular: Katılımcıların %60,5'i kadın olup %39,5'i erkektir. Yaş ortalaması 35.5±7,18 olarak hesaplanmıştır. Katılımcıların %64,7'sinin günlük internet kullanım süresi 3 saat ve daha az olup, %52,9'u çocuk sağlığı ile ilişkili olarak beslenme ve sağlıklı yaşam konularında internet araştırması yapmaktadır. Ebeveynlerin %92,4'ü sağlık hakkında bilgi ararken en çok Google arama sonuçlarını ve resmi sağlık sitelerini kullanmaktadır. Ebeveynlerin DSOÖ toplam puan ortalaması 2.84 ± 0,40 olarak (orta düzey), ÇSİAEÖ puan ortalaması ise 54.06 ± 14,06 olarak bulunmuştur. Ebeveynlerin çocuk sağlığı ile ilgili internet araştırmalarında yoğun internet araştırma davranışını ve yüksek kaygıyı artmış günlük internet süresi pozitif yordarken (0.19 p=0.028), dijital sağlık okuryazarlık düzeyi becerilerinin artması (β=-0.22 p=0.017) ve yaşın artması (β=-0.34 p=0.01) negatif yönde yordamaktadır. Sonuç ve Öneriler: Ebeveynlerin çocuk sağlığıyla ilgili internet araştırma davranışlarındaki yoğunluk ve kaygı, dijital sağlık okuryazarlık düzeyi ve yaş arttıkça azalırken, günlük internet kullanım süresi arttıkça artmaktadır. Bu sebeple ebeveynlere yönelik dijital sağlık okuryazarlığı eğitim programları geliştirilebilir. Sağlık profesyonelleri, özellikle hemşireler, klinik uygulamalarda ebeveynlere rehberlik ederek doğru bilgiye ulaşmalarını ve bilinçli karar verme süreçlerini desteklemelidir.

Anahtar Kelimeler: çocuk sağlığı, dijital sağlık, ebeveynler, sağlık bilgisi arama davranışı, sağlık okuryazarlığı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-332]

Ebeveynlerin Dijital Ortamda Sağlık Bilgisi Edinme ve Teyit Davranışlarının Çocukluk Çağı Aşı Okuryazarlığı ile İlişkisi: Bir Aile Sağlığı Merkezi Örneği

Esra Şengün Deniz[1], Derya Suluhan[2], Dilek Yıldız[2]
[1]Ankara İl Sağlık Müdürlüğü, Yenimahalle İstiklal Aile Sağlığı Merkezi, Ankara
[2]Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Hemşirelik Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Ankara

Amaç: Bu araştırmada, 0-4 yaş arasında bebeği/çocuğu olan ebeveynlerin dijital ortamda sağlık bilgisi edinme ve teyit davranışlarının çocukluk çağı aşı okuryazarlığı ile ilişkisini tespit etmek amaçlanmıştır. **Yöntem-Gereçler:** Tanımlayıcı kesitsel nitelikte olan bu araştırma, Ankara ilinde bulunan bir aile sağlığı merkezinde kayıtlı olan 0-4 yaş arasında çocuğu olan ebeveynlerin gönüllü katılımı ile yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. 168 ebeveyn katılımı ile "Kişisel Bilgi Formu", "Dijital Ortamdan Sağlık Bilgisi Edinme ve Teyit Davranışları Ölçeği" ve "Çocukluk Çağı Aşıları İçin Bir Aşı Okuryazarlık Ölçeği" veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler "Jamovi (2.3.28)" programı ile analiz edilmiş olup aşı okuryazarlığı ile ilişkili değişkenler çoklu lineer regresyon analizi ile değerlendirilmiştir. **Bulgular:** Bu çalışmada 168 ebeveynin %63,7'si annedir. Ebeveynlerin %80,9'u 12 yıl üzeri eğitim seviyesine sahiptir. Ebeveynlerin %58,9'u iki ve üzeri çocuğa sahiptir. Ebeveynlerin %82,14'ü daha önceden sağlık ve aşı okuryazarlığı hakkında eğitim almadıkları saptanmıştır. Yapılan Çoklu Lineer Regresyon analizi sonucunda; çocuk sayısı arttıkça aşı okuryazarlığı azaldığı (β=-0.2068, p=0.024), eğitim düzeyi 12 yıl ve altı olan ebeveynlerin aşı okuryazarlık düzeyinin, eğitim düzeyi 12 yıl üzeri olan ebeveynlere göre daha düşük olduğu (β=-0.3240, p=0.005), dijital ortamdan sağlık bilgisi edinme ve teyit davranışı düzeyi arttıkça aşı okuryazarlık düzeyinin azaldığı (β=-0.5165, p=0.007) saptanmıştır. **Sonuç:** Bulgular, aşı okuryazarlığı üzerine çocuk sayısı, eğitim düzeyi ve dijital ortamdan sağlık bilgisi edinme ve teyit davranışı düzeyinin anlamlı etkileri bulunduğu göstermektedir. Çocuk sayısı ve dijital ortamdan sağlık bilgisi edinme ve teyit davranışı arttıkça, aşı okuryazarlığı düzeyi azaldığı, eğitim düzeyi düşük olan ebeveynlerin aşı okuryazarlık düzeyinin daha düşük olduğu görülmüştür. Pediatri hemşireleri, dijital ortamdan edinilen sağlık bilgilerinin her zaman güvenilir bilgiler olmadığı konusunda ebeveynleri bilinçlendirmelidir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık bilgisi, teyit davranışları, aşı okuryazarlığı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-333]

Sessiz Seslerin Savunucusu: Çocuk Hemşirelerinin Hasta Savunuculuğu Deneyimleri

Merve Çil[1], Berna Eren Fidancı[2], Dilek Yıldız[2]
[1]Lokman Hekim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı
[2]Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Hemşirelik Fakültesi Lokman Hekim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Amaç: Bu çalışma, çocuk hemşirelerinin hasta savunucusu olarak üstlendikleri rolü yerine getirirken yaşadıkları deneyimleri ortaya koymak ve bu deneyimlerin savunuculuk uygulamalarına yansımalarını incelemek amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Araştırma, nitel tanımlayıcı araştırma deseni kullanılarak yürütülmüştür. Çalışmanın evrenini, Ankara ili sınırları içerisinde 0-18 yaş grubundaki çocuk hastalara bakım sağlayan çocuk hemşireleri oluşturmuştur. Kartopu yöntemiyle ulaşılan ve dahil edilme kriterlerini karşılayan 12 çocuk hemşiresi, veri doygunluğu temel alınarak araştırmaya dahil edilmiştir. Veriler, "Hemşire İçin Tanıtıcı Bilgi Formu" ve "Yarı Yapılandırılmış Soru Formu" aracılığıyla yüz yüze görüşmelerle toplanmış, ses kaydı ile kaydedilerek analiz için yazıya aktarılmıştır. Tanımlayıcı veriler aritmetik ortalama, standart sapma ve yüzdeyle ifade edilmiş olup, görüşme verileri tümevarımsal tematik analiz yöntemiyle değerlendirilmiştir. Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması 30,17±6,12 olup %91,6'sı kadın ve %66,6'sı yüksek lisans mezunudur. Katılımcıların hemşire olarak çalışma süresi ortalama 7,67±5,80 yıl, çocuk hemşiresi olarak çalışma süresi 6±3,57 yıldır. Katılımcıların %41,6'sı yenidoğan yoğun bakım ünitesinde görev yapmaktadır. Tümevarımsal tematik analiz sonucunda çocuk hemşirelerinin savunuculuk deneyimlerine ilişkin dört tema belirlenmiştir: "Çocuk Savunuculuğu", "Güçlendiriciler", "Engeller" ve " Sonuçlar". Çocuk Savunuculuğu temasında "Ses Olmak" ve "Üstün Yarar" alt temaları belirlenmiştir. Güçlendiriciler temasında "Bilgi", "Değer" ve "Empati" alt temaları belirlenmiştir. Engeller temasında "Kurumsal Engeller", "İletişim Engelleri", "Ebeveyn Engelleri" ve "Ekip İçi Engeller" alt temaları belirlenmiştir. Sonuçlar temasında ise "Kazançlar" ve "Kayıplar" alt temaları belirlenmiştir. Sonuç: Çocuk hemşirelerinin hasta savunuculuğunu gerçekleştirmelerinde hem güçlendirici hem de engelleyici faktörler etkili olmaktadır. Bu çalışma, çocuk hemşirelerinin savunuculuk deneyimlerinin görünür kılınarak desteklenmesini ve bu doğrultuda uygun kurum politikalarının, yasal düzenlemelerin ve gerekli eğitim programlarının geliştirilmesinin önemini ortaya koymaktadır. Bu tür girişimler, hemşirelerin hasta savunuculuğu rollerini daha etkin bir şekilde yerine getirmelerine ve çocuk hastaların haklarının korunmasına katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk hemşireliği, Hasta savunuculuğu, Nitel araştırma, Savunuculuk deneyimi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-334]

Besin Alerjisi Olan Çocuğa Sahip Ebeveynlere Yüz Yüze Ve Sosyal Medya Aracılığı ile Verilen Pender'in Sağlığı Geliştirme Modeline Temellendirilmiş Besin Alerjisiyle Yaşam Eğitiminin Etkisinin Değerlendirilmesi

Ayşe Özeflanili[1], Sibel Küçük[2]
[1]Kastamonu Üniversitesi, Taşköprü Meslek Yüksekokulu Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü, Kastamonu, Türkiye
[2]Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Çubuk, Ankara

Amaç:
Bu araştırma, besin alerjisi olan çocuğa sahip ebeveynlere yönelik olarak Pender'in Sağlığı Geliştirme Modeli temelinde hazırlanan "Besin Alerjisiyle Yaşam Eğitimi" programının, yüz yüze ve sosyal medya (Instagram) aracılığıyla verilmesinin bilgi düzeyi üzerindeki etkisini değerlendirmek amacıyla yapılmıştır.

Gereç-Yöntem:
Araştırma, ön test-son test yarı deneysel tasarımda yürütülmüştür. Örneklemi, 0–18 yaş arasında besin alerjisi tanısı almış en az bir çocuğu bulunan toplam 70 ebeveyn (35 yüz yüze, 35 Instagram grubu) oluşturmuştur. Eğitimler, aynı içerikte olup yüz yüze oturumlar ve Instagram üzerinden çevrim içi paylaşımlar şeklinde uygulanmıştır. Veriler, "Ebeveyn Veri Toplama Formu" ve "Besin Alerjisiyle Yaşam Eğitimi Değerlendirme Formu" ile toplanmıştır. İstatistiksel analizlerde Ki-kare, Bağımlı/Bağımsız T testi, Mann-Whitney U, Wilcoxon (Z), İki Yönlü Varyans (ANOVA), Pearson Korelasyon ve Basit Doğrusal Regresyon testleri kullanılmıştır.

Bulgular:
Eğitim öncesinde gruplar arasında bilgi puan ortalamaları açısından anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0,05$). Eğitim sonrasında her iki grubun da bilgi puanları anlamlı biçimde artmıştır ($p<0,001$). Zamana göre bilgi düzeyinde anlamlı farklılık bulunurken ($F=66,737$; $p<0,001$; $\eta^2=0.495$), grup-zaman etkileşimi anlamlı bulunmamıştır ($F=0,001$; $p>0,05$). Bu durum, bilgi artışının eğitim yönteminden bağımsız olarak zaman etkisinden kaynaklandığını göstermektedir.

Sonuç:
Pender'in modeline dayalı besin alerjisi eğitimi, ebeveynlerin bilgi düzeylerini artırmada etkili bulunmuştur. Yüz yüze ve sosyal medya temelli eğitimlerin her ikisi de bilgi aktarımında başarılı olsa da, sosyal medya ortamında etkileşim eksikliği öğrenme derinliğini sınırlayabilir. Sistematik ve çok kanallı eğitim uygulamalarının ebeveynlerin alerji yönetimi farkındalığını artırmada önemli katkı sağlayabileceği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Besin alerjisi, eğitim, Pender, Sağlığı Geliştirme Modeli, sosyal medya

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-335]

Tip 1 Diyabet Tanılı Çocuklar ve Sağlıklı Akranlarında Kaza ve Yaralanma Sıklığının Karşılaştırılması

Beste Özgüven Öztornacı[1], Hatice Yıldırım Sarı[1], Alperen Sekeler[1], Perihan Yetim[2], Bumin Nuri Dündar[3]
[1]İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir
[2]İzmir Şehir Hastanesi, İzmir
[3]İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Endokrinoloji Anabilim Dalı, İzmir

Giriş-Amaç: Vestibüler sistem fonksiyon bozukluğu genellikle diyabetin mikrovasküler bir komplikasyonu olarak kabul edilmese de yapılan bir epidemiyolojik çalışma, diyabetli kişilerde vestibüler fonksiyon bozukluğunun, aynı yaştaki sağlıklı bireylere göre %70 daha yüksek olduğunu göstermiştir. Erken yaştaki kronik hipergliseminin merkezi sinir siteminin motor kontrolünü daha savunmasız hale getirdiği, daha yüksek HbA1c düzeylerinin daha düşük ince motor beceri kontrolüyle ilişkili olduğu raporlanmıştır. Ayrıca trafik, ev veya iş kazaları, hipoglisemide de çok daha sık görülür. Bu araştırmanın amacı Tip 1 DM tanılı olan çocuklar ve sağlıklı akranlarında kaza ve yaralanma sıklığının karşılaştırılmasıdır. Yöntem: Bu çalışma olgu-kontrol çalışması şeklinde tasarlanmıştır. Araştırma bir hastanenin Çocuk Endokrin Polikliniği'nde yürütülmüştür. Poliklinikte izlenen 6-18 yaş aralığındaki 260 Tip1 DM tanılı çocuk örneklem kapsamına alınmış ve araştırmanın etik kurul kararının çıkmasını takiben hastaneye takip ve tedavi için gelen tüm çocuklar ve aileleri araştırmaya katılmaya davet edilmiştir. Sonrasında olgu grubundaki örneklem sayısı kadar herhangi bir fiziksel ve psikolojik kronik hastalığı olmayan sağlıklı çocukların ebeveynlerinden veri toplanmıştır. Araştırmanın verileri araştırmacılar tarafından literatüre dayalı olarak oluşturulan "Çocuk ve ailenin sosyodemografik özellikleri formu" ve "Tip 1 DM tanılı çocukların hastalık ile ilişkili özellikleri formu" ve "Çocukların kaza/yaralanma davranışı sıklığı kontrol listesi" ile toplanmıştır. Verilerin analizinde SPSS for Windows 25 programınd kullanılmıştır. Bulgular: Örneklemin %51.5'i (n=84) Tip 1 diyabet tanısı olan çocuklardan oluşmaktadır. Çocukların yaş ortalaması 11.76, %49.7 (n=81) kız, %50.3 (n=82) erkek, %0.6 (n=1) dışında tamamı eğitime devam etmekte, %84'ü çekirdek ailesi ile birlikte yaşamakta, %4.9'u (n=8) son bir ayda hastaneye yatmıştır. Ailelerin %20 .9'unda (n=34) gelir giderden az, %54.6'sı (n=89) 2 çocuk sahibidir. Olgu ve kontrol grubunun özellikleri incelendiğinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Tip 1 diyabeti olan çocukların 8'inin (%9.5), Tip 1 diyabeti olmayan çocukların %2.5'inin (n=2) sık sık yaralanma yaşadığı belirlenmiştir (x2=70.475, p=0.000). Sonuç: Tip1 DM tanılı çocukların sağlıklı akranlarına göre daha fazla kaza ve yaralanma yaşadığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: çocuk, tip 1 diyabet, kaza riski, hemşirelik

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-336]

Ek Gıdaya Geçiş Döneminde Bebeklerin Dijital Ekran Maruziyeti: Annelerin Sosyal Medya Bağımlılığının Rolü

Bahise Aydın[1], Hatice Sarı[2], Dilara Kurt[2], Fatma Çolak[2]
[1]İzmir Ekonomi Üniversitesi, Sağlık Bilileri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İzmir
[2]Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Bölümü, Çanakkale

Giriş-Amaç:

Anneler, ek gıdaya geçiş döneminde bebeklerini beslerken dijital ekran kullanımına başvurabilmektedir. Bu davranış, annenin sosyal medya bağımlılığı düzeyiyle ilişkili olabilir. Bu araştırma, annelerin sosyal medya bağımlılık düzeyinin bebeklerin katı gıdaya geçiş sürecindeki ekran maruziyetleri ile ilişkisinin incelenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Yöntem: Tanımlayıcı, karşılaştırmalı ve korelasyonel tasarımdaki çalışmanın örneklemini bir üniversite hastanesinin çocuk polikliniklerine başvuran ve 6-18 ay arası bebeği bulunan 390 anne oluşturmuştur. Veriler tanıtıcı bilgi formu ve Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği –Yetişkin Formu kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, bağımsız gruplarda t testi, tek yönlü ANOVA ve Pearson korelasyon analizi kullanılmıştır. Bulgular: Annelerin sosyal medya bağımlılığı puan ortalaması 44.11±10.836'dır. Bebeklerin %25.1'inin ek gıdaya geçiş döneminde dijital ekrana maruz kaldığı belirlenmiştir. Sosyal medya bağımlılığı puanlarının; üniversite mezunu, gelir getiren bir işte çalışan, bebeği günde bir saatten fazla ağlayan, bebeğini beslerken dijital ekran kullanan, hem kendisi hem de bebeği günde üç saatten fazla dijital ekrana maruz kalan, ek gıdaya geçişte güçlük yaşayan ve bu konuda düşük öz yeterlik bildiren annelerde istatistiksel anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu saptanmıştır ($p<0.05$). Annelerin sosyal medya bağımlılığı ile bebeklerinin günlük dijital ekran maruziyet süreleri arasında pozitif yönde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p<0.01$). Sonuç: Annelerin sosyal medya bağımlılıklarının orta düzeyde olduğu ve her dört bebekten birinin ek gıdaya geçiş sürecinde dijital ekrana maruz kaldığı belirlenmiştir. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda, hemşirelerin ek gıdaya geçiş sürecinde dijital medya kullanımı konusunda ailelere yönelik eğitimlerinde bu bulguları göz önünde bulundurarak dijital ekran kullanımının etkilerine yer vermeleri önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Anne, çocuk, dijital ekran, ek gıdaya geçiş, sosyal medya bağımlılığı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-337]
Helikopter Ebeveynle Büyümek: Koruma mı, Kısıtlama mı?

Zeynep Ekinci[1], Ayşegül Şimşek[2], Senanur Keleş[3]
[1]Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Hemşirelik Bölümü, Hemşirelik Ana Bilim Dalı, Tekirdağ; Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Yüksek Lisans Programı, İstanbul
[2]Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, İstanbul
[3]İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Yüksek Lisans Programı, İstanbul

Giriş: Gelişimin temelleri çocukluk döneminde atılmakta ve bu dönemde ebeveynler önemli roldedir. Ebeveynlerin çocuklarına olan tutum ve davranışları psikososyal ve kişilik gelişimi üzerinde önemli etkiler yaratmaktadır. Helikopter ebeveynlik kavramı ise bu tutum ve davranışların aşırılığı yani çocuk odaklı yaşam olarak adlandırılmaktadır. Kısaca çocuklarına yönelik aşırı ilgi, çocuğun hayatını planlayan, çocuğun yerine program yapan, yöneten, çocuğun hayatına ve kararlarına müdahale eden, mükemmeliyetçi ebeveynliktir. Literatürde helikopter ebeveynlerin bu tutumu sergilemesinde iyi niyet ve beklenti olduğu bildirilse de çocuk üzerinde olumsuz etkileri olduğu iletilmiştir. Çalışmamızda literatürde helikopter ebeveynlik yaklaşımının çocuk sağlığı üzerindeki etkilerini araştıran çalışmaların sistematik derlemesini yapmak amaçlanmıştır. Yöntem: Araştırmaya Ocak2020- Ağustos2025 tarihleri arasındaki tam metnine erişilen Türkçe ve İngilizce çalışmalar dahil edilmiştir. Anahtar kelimeler olarak helikopter ebeveynlik(helicopter parenting) ve çocuk sağlığı(child Health) kelimeleri, Pubmed ve Science Direct veri tabanlarında taranmıştır. PICO doğrultusunda oluşturulan araştırma soruları ve PRISMA ile bulgular raporlanmıştır. Sonuç: Tarama sonucunda 43 çalışmaya erişilmiş olup, tam metnine ulaşılan ve derleme türünde olmayan 7 makale ile tarama bitirilmiştir. Çalışmalarda helikopter ebeveynliğin çocukların gelişimi üzerinde olumsuz etkileri olduğu bildirilmiştir. Helikopter ebeveynliğin çocuğun öz denetimindeki sorunlar ve erteleme davranışları ve ebeveynin telefon kullanımı ile ilişkili olduğu, çocuklarda öz yeterliliğini azalttığı belirlendi. Kanıt seviyeleri düşük olmasına rağmen çalışmalarda helikopter ebeveynlik ile anksiyete ve depresyonun ilişkili olduğu belirlendi. Helikopter ebeveynlikte özellikle annenin davranışlarının çocuklukta başlayarak yetişkinlikte de sürdürülen olumsuz beslenme tutum ve davranışlarına neden olduğu ve stres ve kaygıyı artırdığı belirlendi. Tartışma: Yapılan çalışmalar ebeveyn yaklaşımının çocuğun sağlıklı gelişebilmesi için önemini ortaya koymaktadır. Helikopter ebeveyn yaklaşımının çocukta öz denetim ve öz yeterliliği azalttığı, anksiyete ve stresi artırdığı, beslenmeye yönelik davranışlarını etkilediği belirlendi. Helikopter ebeveynlik kavramı aileyi anlık etkilemek ile kalmayıp, çocuğun hayatının her döneminde etkilerini sürdürebilen bir kavramdır. Ailenin her döneminde yanında olan, çocuklarla sık bir araya gelen hemşireler ise ebeveyn ve çocuk davranışlarını gözlemlemesi, davranışları ölçmesi ve buna yönelik ebeveynlik yaklaşımları için eğitimler düzenlenmeli ve farkındalık oluşturmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Büyüme ve gelişme, çocuk sağlığı, ebeveyn davranışı, helikopter ebeveyn, pediatri hemşireliği

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-338]

Çocuk Yoğun Bakımda Tedavi Gören 1-24 Aylık Bebeklerde Tüpten Oral Beslenmeye Geçiş; Sistematik Derleme

Esin Keskin[1], Büşra Gül[2]
[1]Behçet Uz Çocuk Hastalıkları ve Cerrahisi Eğitim Araştırma Hastanesi, Çocuk Hematoloji Onkoloji Kliniği, İzmir
[2]İzmir Şehir Hastanesi, Çocuk Yoğun Bakım Ünitesi, İzmir

Giriş: Oral beslenmeye geçiş; güvenli emme–yutma–nefes koordinasyonunun kazanılması, hastanede kalışın kısalması ve anne-bebek bağının güçlenmesi için kritik bir dönemdir. Yenidoğan yoğun bakımlarda oral beslenmeye geçişi ölçme ve değerlendirmeyi sağlayan teknolojilerin gelişimi sürmektedir. Fakat çocuk yoğun bakımlarda beslenme desteğinin odağı çoğunlukla enteral ürün seçimi ve diyetisyen desteğiyle sınırlı kalmakta; oral geçişe özgü uygulamalar seyrektir ve sistematik değildir. Amaç: Bu sistematik derlemenin amacı, çocuk yoğun bakımda tedavi gören 1–24 ay bebeklerde tüpten oral beslenmeye geçişe yönelik uygulamaları, değerlendirme araçlarını ve klinik sonuçları özetlemek ve mevcut boşlukları vurgulamaktır. Yöntem: PubMed, ScienceDirect ve Web of Science veritabanları, 2015–2025 yılları arasında yayımlanmış İngilizce makaleler için tarandı. Kullanılan arama stratejisi; ("intensive care" NOT "neonatal intensive care" NOT "NICU") AND ("infant" OR "neonate" OR "newborn") AND ("oral feeding" OR "oral nutrition" OR "nutrition support" OR "feeding support" OR "oral transition"). Başlık-özet taraması, tam metin inceleme ve veri çıkarımı iki bağımsız araştırmacı tarafından yürütülmüştür. Dahil edilen çalışmaların metodolojik kalitesi RoB2, ROBINS-I ve COREQ ile değerlendirilmiştir. Bulgular: Toplam 14 çalışma dahil edilmiştir. Yenidoğan yoğun bakım literatürü besleyici olmayan emme, oromotor stimülasyon, ebeveyn rehberli duyarlı besleme ve objektif değerlendirme araçlarının oral geçişi hızlandırdığını göstermiştir. Çocuk yoğun bakım çalışmaları ise daha çok enteral beslenme protokolleri ve diyetisyen müdahalesine odaklanmaktadır. Kardiyak postoperatif bebeklerde yapılandırılmış beslenme planlarının büyümeyi ve hastanede kalış süresini olumlu etkilediği bildirilmiştir. Ancak çocuk yoğun bakımda oral geçişe özgü standart protokol ve hasta-merkezli sonuç göstergeleri oldukça sınırlı kalmaktadır. Sonuç: Kanıtlar, yenidoğan yoğun bakımda etkinliği gösterilen uygulamaların çocuk yoğun bakıma da uyarlanabileceğini düşündürmektedir. Çocuk yoğun bakımlarda ebeveyn katılımını içeren, ipucu-temelli, multidisipliner protokollere ihtiyaç vardır. Bu derleme, çocuk yoğun bakımlarda oral beslenmeye geçişi destekleyen uygulamalara daha fazla yer verilmesi gerektiğini ve bu alanda yapılacak çalışmalara ihtiyaç olduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk yoğun bakım, oral beslenmeye geçiş, tüp beslenme, sistematik derleme, bebek

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-339]

Bebeği Yenidoğan Yoğun Bakımda Yatan Annelerin Süt Sağımına Yönelik Engeller Ve Kolaylaştırıcı Unsurlara Dair Görüş Ve Deneyimleri: Nitel Araştırma

Nazlı Melis RAMAZANİ, Çağrı Çövener Özçelik
MARMARA ÜNİVERSİTESİ

Giriş: Bebeğin prematüre doğması ve Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesine yatışı aileler için önemli bir stres kaynağıdır. YYBÜ'de bakım sürecinde anneler bebekleriyle fiziksel temas kurmakta zorlanmakta, bu durum annede endişe, suçluluk ve yetersizlik hissi oluşturabilmektedir.Bu emosyonel dalgalanmalar anne sütü üretimini olumsuz etkileyebilmekte ve süt yönetiminde güçlükler yaratmaktadır.Bu araştırma, annelerin süt sağma, saklama ve hastaneye ulaştırma süreçlerindeki engeller ve kolaylaştırıcı faktörlere ilişkin deneyimlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.Yöntem: Araştırma, fenomenolojik desenli nitel bir çalışmadır. Çalışma, Istanbul'da bir Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nin Yenidoğan Kliniğinde Ağustos–Aralık 2024 tarihleri arasında yapılmıştır. Dahil edilme kriterlerine uyan ve bilgilendirilmiş onamı alınan toplam 18 anne çalışmaya katılmıştır. Veriler, 4–6 kişilik mini grup görüşmeleri aracılığıyla moderatör (araştırmacı) ve bir raportör eşliğinde yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak toplanmıştır. Veriler "Anne ve Bebeğe Ait Tanıtıcı Bilgi Formu", "Ses Kayıt Cihazı" ve "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" ile elde edilmiştir. Nitel verilerin analizi Intellectus Qualitative, tanıtıcı bilgilerin analizi ise SPSS 21 programı ile yapılmıştır.Bulgular: İçerik analizi sonucunda beş ana tema belirlenmiştir:"Beslenme, Psikofizikososyal iyi oluş,Zaman yönetimi,Pompa fonksiyonelliği,Duygusal destek". Anneler, süt sağma ve ulaştırma sürecinde fiziksel koşulların yetersizliği, duygusal yıpranma ve zaman kısıtlılığını temel engeller olarak belirtmiş; hemşire desteği, aile desteği ve uygun ekipman kullanımını kolaylaştırıcı etmenler olarak vurgulamışlardır.Sonuç ve Öneriler:Bu çalışma, anne sütünün hastane içi ve dışından Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesine ulaştırılma sürecinde annelerin psikososyal ihtiyaçlarını etkileyen faktörleri ortaya koymuştur. Yenidoğan yoğun bakım hemşireliğinde süt yönetimi uygulamalarının, fiziksel, psikolojik ve sosyal boyutlarıyla her ailenin bireysel gereksinimleri doğrultusunda planlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: preterm bebek, süt yönetimi, yenidoğan yoğun bakım

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-340]

Bakım ve Refahın Dengelenmesi: Merkezi Sinir Sistemi Konjenital Anomalili Çocukların Ebeveynleri Olan Birincil Bakım Verenlerin Yaşam Kalitesi Üzerine Bir Çalışma

Hacer Kobya Bulut[1], Damla Polat Köse[2], Ali Rıza Güvercin[3]
[1]Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü
[2]Avrasya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü
[3]Karadeniz Teknik Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Beyin ve Sinir Cerrahisi

Giriş: Merkezi sinir sisteminin (MSS) konjenital anomalileri, etkilenen çocuklar ve aileleri için önemli zorluklar oluşturmaktadır. Bu tür bozuklukları olan çocuklar hakkında kapsamlı araştırmalar yapılmasına rağmen, bakım verenlerin yaşam kalitesini ele alan çalışmalar sınırlı kalmaktadır. Bu çalışma, beyin cerrahisi tedavisi gören MSS konjenital anomalileri olan çocukların bakımını üstlenen ebeveynlerin yaşam kalitesini değerlendirmeye odaklanarak bu boşluğu doldurmayı amaçlamaktadır. **Gereç-Yöntem:** Çalışma, bir üniversite hastanesinde nöroşirürji tedavisi gören MSS konjenital anomalileri olan çocukların bakımını üstlenen 44 ebeveynin yaşam kalitesi değerlendirilmiştir. Veriler, Giriş Bilgi Formu ve WHO Yaşam Kalitesi Anketi-Kısa Form (WHOQOL-SF) kullanılarak toplanmıştır. Veriler SPSS kullanılarak değerlendirilmiştir. **Bulgular:** Ebeveynler, sosyal alanda en düşük, çevresel alanda ise en yüksek yaşam kalitesi puanlarını bildirmiştir. Çocuğun cinsiyeti sosyal yaşam kalitesini önemli ölçüde etkilerken, tanı türü fiziksel yaşam kalitesini önemli ölçüde etkilemiştir. Ekonomik durum çevresel yaşam kalitesini etkilemiş ve düşük gelirli aileler daha büyük zorluklarla karşılaşmıştır. **Sonuç:** MSS anomalileri olan çocukların bakımı, ebeveynlerin yaşam kalitesini derinden etkilemektedir. Bulgular, bakım verenlerin refahını iyileştirmek için ekonomik ve sosyal destek dahil olmak üzere hedefe yönelik müdahalelerin gerekliliğini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: çocuk, ebeveyn, konjenital anomali, merkezi sinir sistemi, yaşam kalitesi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-341]

Pediatri Hemşirelerinin Etik Kurallara Bağlılık Ölçeği'nin Türkçe Versiyonunun Psikometrik Özellikleri

Nazime Yaman Abak[1], Gülsün Ayran[2]
[1]Siverek Devlet Hastanesi
[2]Erzincan Binali Yıldırım Üniverssitesi

Amaç: Pediatri Hemşirelerinin Etik Kurallara Bağlılık Ölçeği'nin (Pediatric Nurses' Adherence To Ethical Codes Scale) Türkçe versiyonunun psikometrik uyumunu değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Materyal-Metod: Metodolojik tipte bir araştırmadır. Araştırmanın evrenini Türkiye'nin doğu ve batısında yer alan dört büyük şehirdeki üniversite veya devlet hastanelerinin pediatri servislerinde çalışan pediatri hemşireleri oluşturmuştur. Örneklem kapsamına ise pediatri servislerinde çalışan araştırma kriterlerine uyan 313 pediatri hemşiresi oluşturmuştur. Ocak-Ağustos 2024 tarihleri arasında veriler toplanmıştır. Araştırma verilerinin toplanmasında, tanımlayıcı form ve Pediatri Hemşirelerinin Etik Kurallara Bağlılık Ölçeği kullanılmıştır. Verileri değerlendirmek için içerik ve yapı geçerliliği, madde analizi, doğrulayıcı faktör analizi ve iç tutarlık kullanıldı. Bulgular: Hemşirelerin yaş ortalamasının 28,42±5,86 ve %75,1'inin kadın olduğu edilmiştir. Hemşirelerin %54,6'sının 1-5 yıl arasında hemşire olarak çalıştığı, %63,6'sının 1-5 yıl arasında pediatri hemşiresi olarak çalıştığı, %90,4'ünün servis hemşiresi olarak görev yaptığı ve %59,7'sinin hem gece hem gündüz vardiyasında çalıştığı bulunmuştur, Ölçeğin uzman görüşleri analiz edildiğinde kapsam geçerlilik indeksi 0.94 olarak hesaplanmıştır. Cronbach alfa katsayısı 0.973 olarak hesaplanmıştır. Tüm maddelerin madde-toplam test korelasyon değerleri 0,534–0,850 arasında olduğu tespit edilmiştir. Tüm maddelerin faktör yüklerinin 0,563-0,915 arasında olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ölçeğin uyum indeksi RMSEA 0,075 ile kabul edilebilir uyum; χ2 (Cmin/df) 2,734 ile mükemmel uyum gösterdiği tespit edilmiştir. Sonuç: Pediatri hemşirelerinin etik kurallara uyumunu değerlendirmek amacıyla geliştirilen Türkçe versiyonu kabul edilebilirdir ve iyi bir güvenilirlik ve geçerliliğe sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Bağlılık, Etik Kurallar, Geçerlik ve Güvenirlik, Pediatri Hemşiresi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-342]

Ebeveynlerin dijital okuryazarlık düzeyleri ile ebeveynlik tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi

Zeynep Kisecik Şengül[1], Hava Salık[2]
[1]Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Kırıkkale, Türkiye
[2]Hakkâri Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü, Hakkari, Türkiye

Giriş-Amaç:
Bu çalışma, ebeveynlerin dijital okuryazarlık düzeyleri ile dijital ebeveynlik tutumları arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlamaktadır.
Yöntem:
Tanımlayıcı nitelikte yürütülen araştırmaya 303 ebeveyn katılmıştır. Örneklem büyüklüğü G*Power programı ile belirlenmiş, katılımcılardan bilgilendirilmiş onam alınmıştır. Etik kurul izni alınmıştır. Veri toplama araçları olarak 'Sosyodemografik Bilgi Formu', 'Dijital Okuryazarlık Ölçeği' ve 'Dijital Ebeveynlik Tutum Ölçeğ' kullanılmıştır. Veriler online anket (Google Form) ile toplanmış ve analizler tanımlayıcı istatistikler ile Spearman korelasyon testi kullanılarak yapılmıştır.
Bulgular:
Ebeveynlerin %74,9'u anne, %25,1'i baba olup yaş ortalaması 38,34 ± 7,29'dur. Ebeveynlerin tamamı bilgisayar ve internet eğitimi almamıştır. Ebeveynlerin dijital okuryazarlık puan ortalaması 62,79 ± 10,34, dijital ebeveynlik puan ortalaması ise 48,41 ± 6,52 olarak bulunmuştur. Dijital okuryazarlık puanları ile dijital ebeveynlik tutum puanları arasında pozitif bir ilişki bulunmuş, korelasyon katsayısı $r = 0,335$ ($p < 0,01$) olarak belirlenmiştir. Bu değer, ilişkinin zayıf ile orta düzey arasında olduğunu göstermektedir. Katılımcılar dijital medyayı en çok sosyal medya takibi (%75,2), haber erişimi (%66,3) ve video izleme (%53,1) amaçlarıyla kullanmakta olup, çocuğun ödevine destek olma oranı %44,2'dir. Sosyal medya platformları %91,4 ile en yaygın kullanılan kanal olarak belirlenmiştir.
Sonuç ve Öneriler:
Ebeveynlerin dijital okuryazarlık düzeyi arttıkça dijital ebeveynlik tutumları da olumlu yönde gelişmektedir. Ancak dijital medyanın eğitim amaçlı kullanımı hâlen sınırlıdır. Bulgular, ebeveynlere yönelik dijital okuryazarlık eğitimlerinin yaygınlaştırılması ve dijital medya rehberlerinin geliştirilmesi gerekliliğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Dijital Ebeveynlik, Dijital Okuryazarlık, Sosyal Medya Kullanımı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-343]

Ebeveynlerin sosyal medyada çocuklarıyla ilgili paylaşımları ve gelişebilecek risklerle ilgili farkındalıklarının belirlenmesi

Zeynep Kisecik Şengül[1], Hava Salık[2]
[1]Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Kırıkkale, Türkiye
[2]Hakkâri Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü, Hakkari, Türkiye

Giriş-Amaç:
Bu araştırma ebeveynlerin sosyal medyada çocuklarıyla ilgili paylaşımları ve gelişebilecek risklerle ilgili farkındalıklarının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.
Yöntem:
Araştırma, tanımlayıcı nitelikte yürütülmüş ve 288 anne katılmıştır. Örneklem büyüklüğü G*Power programı ile hesaplanmış olup, tüm katılımcılardan bilgilendirilmiş onam alınmıştır. Çalışma için etik kurul izni alınmıştır. Veri toplama araçları olarak 'Sosyodemografik Bilgi Formu' ve 'Paylaşan Ebeveynlik Ölçeği' kullanılmıştır. Veriler, online anket yöntemi ile toplanmıştır. Veriler tanımlayıcı istatistiklerle özetlenmiş, iki grup karşılaştırmalarında Mann–Whitney U, üç ve daha fazla grup karşılaştırmalarında ise Kruskal–Wallis veya One-Way ANOVA testleri uygulanmıştır.
Bulgular:
Katılımcı annelerin yaş ortalaması 39,04 ± 8,07 olup, %67,4'ü üniversite mezunu ve %65,6'sı çalışmaktadır. Sosyal medyada çocuğuyla ilgili paylaşım yaptığı belirlenen anne oranı ise %50,3'tür. Paylaşım yapan annelerin %1,4'ü her gün, %13,1'i ise haftada 1–2 kez paylaşım yapmakta; %68,3'ü paylaşımlarını hatıra olarak saklamak amacıyla gerçekleştirmektedir. Paylaşımların %77,2'si yakın çevre ile sınırlıdır ve annelerin %77,2'si çocuklarından izin almadan paylaşım yapmaktadır. Annelerin büyük bir kısmı, çocuklarının fotoğraf ve videolarının farklı kişiler tarafından ele geçirilmesi (%81,6) ve istismar amacıyla kullanılması (%68,8) risklerinin farkında olduklarını belirtmiştir. Annelerin Paylaşan Ebeveynlik Ölçeği toplam puan ortalaması 50,88 ± 8,52 olup, ölçek aralığının ortasına yakın bir değerdir. Ölçek puan ortalaması ile anne ve çocuk yaş grupları, sosyal medyaya güven durumu ve sosyal medya kullanım süresi arasında istatistiksel olarak anlamlı farklar tespit edilmiştir ($p < 0,05$).
Sonuç ve Öneriler:
Araştırma, annelerin sosyal medyada çocuklarıyla ilgili paylaşımları konusunda temkinli davranmalarına rağmen çoğunlukla çocuklarından izin almadan paylaşım yaptıklarını göstermektedir. Paylaşımların yakın çevre ile sınırlı olması, annelerin risklerin farkında olduklarını göstermektedir. Ölçek puanlarının orta düzeyde olması, annelerin dijital paylaşımlarda ne tamamen paylaşımcı ne de tamamen çekimser bir tutum benimsediklerini düşündürmektedir. Bu doğrultuda annelerin çocuk güvenliği ve sosyal medya kullanımıyla ilgili bilgilendirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ebeveyn, Çocuk Paylaşımları, Sharenting, Sosyal Medya Kullanımı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-344]

Ebeveynlerin e-Sağlık Okuryazarlığı Düzeyleri ile Çocuklarda Ateş Yönetimine Yönelik Bilgi Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

İsa Çelik, Mehtap Metin Karaaslan, Gamzegül Altay
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

Ebeveynlerin çocuklarda ateş yönetimi sürecinde doğru ve etkin kararlar verebilmeleri, onların sağlık okuryazarlığı düzeyleriyle yakından ilişkilidir. Günümüzde ebeveynlerin bilgiye ulaşma biçimleri dijital ortamlara kaydığından, e-sağlık okuryazarlığı bu süreçte kritik bir rol oynamaktadır. Bu araştırmanın amacı, ebeveynlerin e-sağlık okuryazarlığı düzeyleri ile çocuklarda ateş yönetimine yönelik bilgi düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemektir.

Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı türdeki bu çalışma, 0–5 yaş arasında çocuğu bulunan 442 ebeveyn ile yürütülmüştür. Veriler çevrim içi anket formu aracılığıyla toplanmış olup, veri toplama araçları olarak Sosyodemografik Veri Formu, E-Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği ve Ateş Yönetimi Anketi kullanılmıştır. E-sağlık okuryazarlığının ateş yönetimi bilgi düzeyi üzerindeki etkisi doğrusal regresyon analizi ile incelenmiştir.

Katılımcıların yaş ortalaması 32,40±4,69 (20–46) olup, %88,9'u kadın, %11,1'i erkek ebeveynlerden oluşmuştur. Ebeveynlerin bilgiye başvurma kaynakları arasında sağlık çalışanları (%88,9) ilk sırada yer alırken, bunu akraba veya arkadaşlar (%16,5), blog/haber siteleri (%16,3), sosyal medya sayfaları (%9,7) ve WhatsApp/Telegram grupları (%1,8) izlemiştir. Regresyon analizi sonuçlarına göre, ebeveynlerin e-sağlık okuryazarlığı düzeyleri ile çocuklarda ateş yönetimine yönelik bilgi düzeyleri arasında pozitif yönde, zayıf düzeyde bir ilişki bulunmuştur ($R = .322$, $R^2 = .104$, Adjusted $R^2 = .102$). Model anlamlı bulunmuş olup, e-sağlık okuryazarlığı düzeyleri, ateş yönetimi bilgi düzeyindeki varyansın yaklaşık %10'unu açıklamaktadır.

Bu çalışma, ebeveynlerin e-sağlık okuryazarlığı düzeylerinin çocuklarda ateş yönetimine yönelik bilgi düzeyleri üzerinde anlamlı ve olumlu bir etkiye sahip olduğunu ortaya koymuştur. E-sağlık okuryazarlığı düzeyi arttıkça, ebeveynlerin çocuklarının ateşini yönetme bilgi ve becerilerinin de arttığı görülmektedir. Bu bulgular doğrultusunda, ebeveynlerin e-sağlık okuryazarlığını artırmaya yönelik eğitim programlarının hazırlanması, sağlık profesyonellerinin ebeveynlere güvenilir dijital sağlık kaynaklarını tanıtması ve ateş yönetimi konusunda dijital eğitim materyalleri ile rehberlerin geliştirilmesi önerilmektedir. Bu tür girişimlerin, çocuklarda ateş yönetiminde daha bilinçli, güvenli ve kanıta dayalı yaklaşımların yaygınlaşmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: E-sağlık okuryazarlığı, Ateş yönetimi, Ebeveyn, Çocuk sağlığı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-345]

Hemşirelik öğrencilerinin çocukluk çağı aşılarına yönelik tutumları ile aşı karşıtlığı düzeyleri arasındaki ilişki

Rabia Manav[1], Hamide Nur Çevik Özdemir[1], Şuela Demir[2]
[1]Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Afyonkarahisar, Türkiye
[2]Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü

Amaç: Bu çalışmanın amacı, hemşirelik öğrencilerinin çocukluk çağı aşılarına yönelik tutumları ile aşı karşıtlığı düzeyleri arasındaki ilişkinin belirlenmesidir. Yöntem: Tanımlayıcı, kesitsel nitelikteki bu araştırma, Mart -Temmuz 2025 tarihlerinde Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi'ndeki 420 hemşirelik öğrencisi ile yürütüldü. Veriler "Öğrenci Tanımlayıcı Bilgi Formu", "Aşıya İlişkin Tutumlar Ölçeği" ve "Aşı Karşıtlığı Ölçeği " ile toplandı. Veri analizi için tanımlayıcı istatistiklerin yanı sıra bağımsız t-testi, varyans analizi ve Pearson korelasyon analizi kullanıldı. Bulgular: Birinci sınıfta eğitim görmekte olan ve aşılama kararının aileye bırakılması gerektiğini düşünen hemşirelik öğrencilerinin Aşıya İlişkin Tutumlar Ölçeği puanları daha düşükken, Aşı Karşıtlığı Ölçeği puanları ise daha yüksektir. COVID-19 aşısı yaptıran öğrencilerin Aşıya İlişkin Tutumlar Ölçeği puanlarının daha yüksek, Aşı Karşıtlığı Ölçeği puanlarının ise daha düşük olduğu saptanmıştır. Ayrıca 18-19 yaş grubundaki hemşirelik öğrencilerinin Aşıya İlişkin Tutumlar Ölçeği puanlarının, 20 yaş ve üzerine göre daha düşük olduğu belirlenmiştir. Bunun yanı sıra Aşı Karşıtlığı Ölçeği puanları ile yaş grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Yapılan Pearson korelasyon analizi sonucunda, Aşıya İlişkin Tutumlar Ölçeği toplam puanı ile Aşı Karşıtlığı Ölçeği toplam puanı arasında negatif yönde ve yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($r = -.589$, $p<0.05$). Sonuç: Çocukluk çağı aşılarına yönelik olumlu tutum sergileyen hemşirelik öğrencilerinin aşı karşıtlığı düzeyleri düşüktür. Sınıflar arası farklılıklar gözönüne alındığında hemşirelik eğitimine yeni başlayan birinci sınıf öğrencilerine yönelik çocukluk çağı aşıları ve aşı karşıtlığı konularında eğitim programlarının planlanması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Aşı karşıtlığı, çocukluk çağı aşıları, hemşirelik, öğrenci

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-346]

Pediatri Hemşirelerinden Aldıkları Bakıma İlişkin Ebeveyn Memnuniyeti Algısı Ölçeğinin Türk Ebeveynlerine Uyarlanması

Ayşe Ay[1], Remziye Semerci Şahin[2], Münevver Erkul[3], İlçim Ercan Koyuncu[1]
[1]Başkent Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ankara
[2]Koç Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, İstanbul
[3]Antalya Bilim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Antalya

Bu çalışma, "Ebeveynlerin Pediatri Hemşirelerinden Aldıkları Bakıma İlişkin Memnuniyet Algıları Ölçeği"nin (PPSC-PNP), hastanede yatan çocukların ebeveynlerine uyarlamayı amaçlamıştır. Metodolojik ve tanımlayıcı nitelikteki bu çalışmada, Ocak-Ağustos 2024 tarihleri arasında 281 ebeveynden veri toplanmıştır. Veriler, bilgi formu ve PPSC-PNP ölçeği kullanılarak yüz yüze görüşmeler yoluyla elde edilmiştir. Uyarlama sürecinde çeviri işlemleri, uzman görüşleri, kapsam geçerliliği ve test-tekrar test güvenilirliği değerlendirilmiştir. Verilerin analizi için IBM SPSS Statistics ve AMOS 26 kullanılmıştır. Ölçek, yüksek düzeyde geçerlilik (kapsam geçerlilik indeksi = 0.96) ve mükemmel iç tutarlılık (Cronbach alfa= 0.986) göstermiştir. Açıklayıcı Faktör Analizi, toplam varyansın %81,20'sini açıklayan üç faktörlü bir yapı ortaya koymuştur. Ölçek, karar kontrolü, klinik yeterlik ve bakım davranışları olmak üzere üç alt boyuttan oluşmaktadır. Üç faktör ve 27 maddeden oluşan Türkçe ölçek, güçlü içerik geçerliliği ve güvenilirliği ile Türkiye'deki klinik bakım ortamlarında ebeveynlerin pediatrik hemşirelik bakımından memnuniyetini değerlendirmek için uygun bir araç olduğunu kanıtlamıştır. Pediatri hemşireleri, ebeveyn memnuniyetini değerlendirmek ve bakım kalitesini artırmaya yönelik hedefe yönelik müdahaleler tasarlamak için PPSC-PNP'yi kullanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Çocuklar, Ebeveyn Memnuniyeti, Geçerlik, Güvenirlik, Pediatri Hemşiresi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-347]

Yenidoğan Yoğun Bakım Hemşirelerinin Kültürel Yeterliliklerinin Aile Merkezli Bakım Tutumlarına Etkisinin İncelenmesi

Adnan Batuhan Coşkun, Özgül Günay
Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Gaziantep

Amaç: Bu araştırma, yenidoğan yoğun bakım hemşirelerinin kültürel yeterliliklerinin aile merkezli bakım tutumları üzerindeki etkisini incelemek amacıyla yapıldı.
Gereç-Yöntem: Araştırma, tanımlayıcı ve ilişkisel desende gerçekleştirildi. Örneklem büyüklüğü G*Power 3.1 programı ile belirlendi. Güç analizi sonucunda %5 Tip I hata oranı, %95 güven düzeyi ve %80 güç değeri esas alınarak etki büyüklüğü 0.2 olarak hesaplandı. Bu doğrultuda gerekli örneklem büyüklüğü 285 kişi olarak saptandı. Çalışma sürecinde olası veri kayıpları göz önünde bulundurularak örneklem sayısı %10 artırılarak 300 hemşire araştırmaya dahil edildi. Katılımcılar, iki kamu hastanesinin yenidoğan yoğun bakım ünitesinde en az 6 aydır görev yapan hemşirelerden oluştu. Veriler çevrimiçi olarak "Hemşire Kültürel Yeterlik Ölçeği" ve "Aile Merkezli Bakım Tutum Ölçeği" kullanılarak toplandı. Verilerin analizinde Shapiro–Wilk, Mann–Whitney U, Kruskal–Wallis ve Spearman korelasyon testleri uygulandı ($p<0,05$).
Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması 29,6±6,9 yıl, meslekte çalışma süresi 5,8±6,5 yıl olarak hesaplandı. Aile merkezli bakım tutum puanı ortalaması 1,51±0,58, kültürel yeterlilik toplam puanı 33,98±13,04 bulundu. Aile merkezli bakım tutumu; cinsiyet, çocuk sahibi olma, gelir düzeyi, haftalık çalışma saati, meslekten memnuniyet, aile merkezli bakım hakkında bilgi ve eğitim durumuna göre anlamlı biçimde farklılık gösterdi ($p<0,05$). Kültürel yeterlilik puanları da cinsiyet, çocuk durumu, eğitim düzeyi, meslekten memnuniyet, aile merkezli bakım bilgi ve eğitim durumuna göre anlamlı farklılık gösterdi ($p<0,05$). İki ölçek arasında anlamlı, orta düzeyde ve pozitif yönlü ilişkiler belirlendi. Hemşirelerin kültürel yeterlilik toplam puanı ile aile merkezli bakım tutumu puanı arasında anlamlı bir ilişki saptandı ($r=0,697$; $p<0,001$). Benzer şekilde kültürel beceri, bilgi ve duyarlılık alt boyutları ile aile merkezli bakımın katkısı ve bakıma aile–çocuk katılımı alt boyutları arasında da orta düzeyde pozitif ilişki bulundu ($r=0,646$–$0,689$; $p<0,001$).
Sonuç: Bu çalışmada yenidoğan yoğun bakım hemşirelerinde kültürel yeterlilik düzeyi arttıkça aile merkezli bakıma yönelik tutumların da anlamlı biçimde olumlu yönde arttığı belirlendi. Bu kapsamda kurumsal düzeyde düzenli kültürel yeterlilik eğitimlerinin sürdürülmesi ve aile katılımını destekleyen politikaların güçlendirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yenidoğan, Hemşirelik, Kültürel Yeterlilik, Aile Merkezli Bakım, Tutum

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-348]

Annelerin Mental İyi Oluşu İle Yetersiz Süt Algısı Arasındaki İlişkide Ebeveynlik Öz Yeterliğinin Aracı Rolü

Işıl Ar[1], Gizemnur Torun[2], Filiz Akgenç[3], Özlem Kum[4]
[1]Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Kocaeli
[2]Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Halk Sağlığı Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Kocaeli
[3]Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Kocaeli
[4]Kocaeli İl Sağlık Müdürlüğü Kocaeli Şehir Hastanesi, Kocaeli

Amaç: Bu çalışmanın amacı, annelerin mental iyi oluş düzeylerinin yetersiz süt algısı üzerindeki etkisini incelemek ve ebeveynlik öz yeterliğinin aracılık rolünü belirlemektir.
Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel tasarlanan çalışma Kocaeli ilinde Şubat- Eylül 2025 tarihleri arasında 1- 6 aylık bebeği olan emziren kadınlar (n= 489) ile gerçekleştirildi. Veriler, Kişisel Bilgi Formu, Warwick-Edinburgh Mental İyi Oluş Ölçeği Kısa Formu (WEMİOÖ-KF), Algılanan Anne Ebeveynlik Öz-Yeterlik Ölçeği (AAEÖ-Y Ölçeği), Yetersiz Süt Algısı Ölçeği kullanılarak toplandı. Tanımlayıcı çalışmalar için SPSS 23.0, aracılık analizleri için de PROCESS MACRO model 4 kullanıldı.
Bulgular: Çalışmaya katılan annelerin yaş ortalaması 29,1207±5,90, %69,7'si ev hanımı, %80,2' si çekirdek aileden oluşmaktadır. Araştırma bulguları, annelerin mental iyi oluş düzeyleri ile algılanan ebeveynlik öz yeterliliği arasında orta düzeyde güçlü ve pozitif bir ilişki olduğunu göstermiştir. Ayrıca, ebeveynlik öz yeterliliği ile yetersiz süt algısı arasında da anlamlı ve pozitif bir ilişki saptanmıştır. Bununla birlikte, mental iyi oluş ile yetersiz süt algısı arasında da anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Yapısal eşitlik modeli analizine göre, annelerin mental iyi oluşu, yetersiz süt algısını hem doğrudan azaltmakta, hem de ebeveynlik öz yeterliliği aracılığıyla dolaylı olarak etkilemektedir. Bu bulgular, mental olarak iyi hisseden annelerin, ebeveynlik yeterlik algılarının daha yüksek, sütlerinin yetersiz olduğu yönündeki algılarının ise daha düşük olduğunu ortaya koymaktadır.
Sonuç: Bu çalışma sonucunda annelerin mental iyi oluşlarının ve ebeveynlik öz yeterliliklerinin desteklenmesinin, emzirme sürecinde yetersiz süt algısının önlenmesi açısından kritik olduğu söylenebilir. Emzirme sürecinde annelerin psikolojik iyilik hallerinin ve ebeveynlik yeterliliklerinin desteklenmesinin önemli katkılar sağlayabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: anneler, ebeveynlik öz yeterliği, mental iyi oluş, yetersiz süt algısı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-349]

The use of telehealth and telenursing concepts in postgraduate theses conducted in Türkiye in the field of pediatric nursing

Sude Erzi[1], Emre Usta[2]
[1]Kayseri Erciyes University
[2]Tokat Gaziosmanpaşa University

Aim:
The use of the concepts telehealth and telenursing is important for academically revealing the effects of digitalization in healthcare on both service delivery and nursing care. In recent years, the use of these concepts in nursing research has been increasing. This study aimed to examine postgraduate theses conducted in Türkiye in the field of Pediatric Nursing that included the concepts of "telehealth" and "tele nursing."

Method:
In this study, theses were accessed through the official website of the Council of Higher Education Thesis Center of Türkiye (Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi). Using the keywords "telehealth" and "tele nursing," a total of 26 postgraduate theses conducted in nursing between 2017 and 2025 were identified. Among these, three theses from the Department of Pediatric Nursing were included in this study.

Results:
The search in the National Thesis Center with the keywords "telehealth" and "tele nursing" revealed 26 theses in the field of nursing, three of which were conducted in the Department of Pediatric Nursing. Among these, one was a master's thesis completed in 2025, and two were doctoral theses completed in 2023. All three theses were randomized controlled experimental studies. Two theses used mobile phone-based interventions, while one used gamification techniques. The sample groups consisted of mothers and adolescents (1 thesis) and adolescents (2 theses). These postgraduate theses examined topics such as nutritional behavior, health perception, physical activity, self-efficacy, quality of life, and anxiety level.

Conclusion:
In postgraduate theses conducted in the field of Pediatric Nursing, it was determined that the concept of telenursing was frequently used but not sufficiently addressed in depth. This finding indicates a lack of research on the integration of digital health technologies into pediatric nursing practices. Therefore, it is recommended to increase studies examining the effectiveness of telenursing in child health in line with technological advancements.

Keywords: Pediatric nursing, tele nursing, tele health

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-350]

Sünnet İşlemi Öncesinde Çocukların Korku ve Anksiyete Durumları ile Annelerin Kaygı Durumlarının Belirlenmesi

Bahriye Kaplan, Hediye Karağöz, Zehra Çalışkan
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Nevşehir

Amaç: Sünnet kültürel, dini ve tıbbi nedenlerle toplumumuzda yaygın olarak uygulanan, özel bir anlam taşıyan günübirlik cerrahi bir işlemdir. Bu araştırma, sünnet planlanan çocukların preoperatif dönemde yaşadıkları korku ve anksiyete düzeyleri ile annelerin kaygı düzeylerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Gereç-Yöntem: Kesitsel tanımlayıcı türde tasarlanan araştırmanın örneklemini, Orta Anadolu'daki bir Devlet Hastanesi'nde sünnet planlanan 5-10 yaş aralığındaki çocuklar ve onların anneleri oluşturmuştur (n=151). Etik kurul, kurum izni, çocuk ve ebeveyn onamı alınan çalışmada veriler, Çocuk Ebeveyn Bilgi Formu, Çocuk Korku Ölçeği (ÇKÖ), Çocuk Anksiyete Skalası-Durumluluk (ÇAS-D) ve Durumluk Kaygı Envanteri Kısa Versiyonu (STAIS-5) kullanılarak toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesi bilgisayar ortamında, tanımlayıcı istatistikler, ındependent t test, Anova ve Spearman Korelasyon Analizi kullanılarak yapılmıştır. Bulgular: Araştırmada çocukların korku puan ortalaması 1.56±1.48, anksiyete puan ortalaması 3.93±3.37, annelerin durumluluk kaygı puan ortalaması ise 1.48±0.56 olarak belirlenmiştir. Çocukların düşük düzeyde korku ve anksiyete yaşadığı, annelerin ise %17.9'unun kaygılı olduğu saptanmıştır. Çocuğu daha önce hastaneye yatan ve yaşı 5-7 arasında olan çocukların annelerinin durumluluk kaygı puanlarının daha yüksek ($p<0.05$) olduğu belirlenmiştir. Yapılan korelasyon analizine göre, çocukların korku ölçeği puanları ile durumluluk anksiyete puanları arasında ($r=0,611$, $p<0.001$) ve annelerin durumluluk kaygı puanları arasında ($r=0,282$, $p<0.001$) pozitif ve ileri derecede anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Başka bir deyişle çocukların korku düzeyleri arttıkça anksiyete düzeyleri ve annelerin kaygı düzeylerinin arttığı belirlenmiştir. Sonuç: Araştırmada çocukların sünnet öncesinde düşük düzeyde korku ve anksiyete yaşadığı, annelerin ise belirli bir oranda kaygı yaşadığı belirlenmiştir. Sünnet işlemi öncesinde çocuk ve annelere yönelik kanıt temelli hemşirelik uygulamalarının (örneğin oyun terapisi, dikkat dağıtma yöntemleri, nefes egzersizleri, bilgilendirici eğitimler vb) kullanılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sünnet, çocuk ve anne, korku, anksiyete

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-351]

1-3 Yaş Arası Çocuğu Olan Annelerin E-Sağlık Okuryazarlık Düzeylerinin Beslenme Tutumlarına Etkisi

Melahat Akgün Kostak[1], Bensu Kenar[2], İsmail Çetintaş[1]
[1]Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Edirne
[2]Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Ana Bilim Dalı, Edirne

Amaç: Bu çalışmanın amacı 1-3 yaş çocuğu olan annelerin e-sağlık okuryazarlık düzeyleri ve beslenme tutumları arasındaki ilişki ve etkileyen faktörleri belirlemektir.
Materyal-Metod: Bu çalışma Mart-Aralık 2024 tarihleri arasında bir devlet hastanesi çocuk kliniğinde 1-3 yaş çocuğu olan annelerle yürütüldü (n=150). Veriler, "Tanımlayıcı Bilgi Formu", "Beslenme Süreci Anne Tutumları Ölçeği (BSATÖ)" ve "E-Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği" kullanılarak yüz yüze toplandı. Verilerin analizinde; tanımlayıcı istatistikler, bağımsız gruplarda t testi, Mann-Whitney U testi, tek yönlü ANOVA testi ve Kruskal Wallis testi kullanıldı.
Bulgular: Annelerin yaş ortalaması 28,22±5,91, %28,7'sinin lise mezunu olduğu bulundu. Çocukların %68,7'si anne sütü almıştı ve annelerin %20,7'sinin hala emzirdiği belirlendi. Annelerin çocuklarına ek gıdaya başlama ayı ortalaması 5,81±0,92 idi. Annelerin BSATÖ ile E-Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği puanları arasında negatif yönlü korelasyon vardı ($p<0.001$; $r=-0.340$). Annelerin BSATÖ puan ortalamaları ile eğitim, çalışma, ekonomik durumu, 6 aydan önce ek gıdaya başlama, çocuğunun yeme davranışına ödül ve ceza uygulama durumu, çocuğun iştahı, düzenli kahvaltı etme ve abur cubur tüketim durumları arasında anlamlı fark olduğu saptandı ($p<0,05$). Annelerin "E-Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği" puan ortalamaları ile eğitim, çalışma, ekonomik durum, çocuğunun beslenmesinde ticari mama kullanma, yeme davranışına ödül ve ceza uygulama durumu, çocuğun düzenli kahvaltı etme ve abur cubur tüketim durumları arasında anlamlı bir fark olduğu saptandı ($p<0,05$).
Sonuç: Bu çalışmada annelerin e-sağlık okuryazarlık düzeyleri artıkça çocuklarının beslenme sürecinde yaşadıkları sorunlar azaldı. Üniversite mezunu, çalışan, geliri giderinden fazla olan annelerin, çocuğuna 6 aydan sonra ek gıda başlayan, çocuğunun yeme davranışları üzerinde ödül-ceza uygulamayan, çocuğunda iştah sorunu olmayan, çocuğu düzenli kahvaltı eden ve abur cubur tüketmeyen annelerin beslenme sürecine ilişkin anlamlı olarak daha az sorun yaşadıkları saptandı. Üniversite mezunu, çalışan, gelir giderden fazla olan annelerin, çocuğun beslenmesinde ticari mama kullanmayan, çocuğunun yeme davranışları üzerinde ödül-ceza uygulamayan, çocuğu düzenli kahvaltı eden ve abur cubur tüketmeyen annelerin e-sağlık okuryazarlık düzeyleri anlamlı olarak daha yüksek bulundu.

Anahtar Kelimeler: Anne, beslenme tutumu, çocuk beslenmesi, e-sağlık okuryazarlığı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-352]

Ebeveynlerin Ateş Yönetimi ve Sağlık Okuryazarlığı Düzeyleri Arasındaki İlişki

Melahat Akgün Kostak[1], Sedef İlhan[2], İsmail Çetintaş[1]
[1]Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Edirne
[2]Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Ana Bilim Dalı, Edirne

Amaç: Bu araştırma, 0-6 yaş çocuğu olan ebeveynlerin ateş yönetimi ve sağlık okuryazarlığı düzeyleri arasındaki ilişkiyi ve etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla yapıldı.
Materyal-Metod: Çalışma, Mart-Aralık 2024 tarihleri arasında bir devlet hastanesi çocuk kliniğinde 0-6 yaş çocuğu olan ebeveynler ile yürütüldü (n=161). Veriler "Tanıtıcı Bilgi Formu", "Hacettepe Üniversitesi Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği-Kısa Form (HÜ-SOY Ölçeği)" ve ""Ebeveyn Ateş Yönetimi Ölçeği" kullanılarak yüz yüze toplandı. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, Mann-Whitney U, Kruskal Wallis ve Spearman korelasyon testi kullanıldı.
Bulgular: Çalışmaya katılan ebeveynlerin %92,5'inin annelerden oluştuğu saptandı. Annelerin, %45,3'ünün üniversite, babaların %40,4'ünün lise mezunu olduğu belirlendi. Ebeveynlerin %96,3'ünün evinde ateş ölçeri vardı. Ebeveynlerin ateş ile ilgili bilgileri %70,8'inin sağlık personelinden öğrendiği bulundu. Ebeveynlerin %90,7'sinin ateşin zararlı olduğunu düşündüğü belirlendi. Ebeveynlerin "Ebeveyn Ateş Yönetimi Ölçeği" puanları ile "HÜ-SOY Ölçeği Öz Yeterlilik" puanları arasında istatiksel olarak pozitif yönlü anlamlı korelasyon bulundu (p=0,030, r =0,171). Ebeveynlerin "Ebeveyn Ateş Yönetimi Ölçeği" puan ortalamaları ile ateş ile ilgili bilgileri öğrenme yolları arasında anlamlı fark saptandı (p=0,016). Ebeveynlerin "HÜ-SOY Ölçeği" puan ortalamaları ile ebeveynlerin eğitim durumu, aile tipi, evde ateş ölçer varlığı, ateş ile ilgili bilgileri öğrenme yolları, ateşin zararlı olduğunu düşünme durumları arasında istatiksel anlamlı fark bulundu (p<0.05). Ebeveynlerin "HÜ-SOY Ölçeği Öz Yeterlilik" puan ortalamaları ile ebeveynlerin eğitim durumu, ateş ile ilgili bilgileri öğrenme yolları arasında istatiksel anlamlı fark bulundu (p<0.05).
Sonuç: Bu çalışmada, ebeveynlerin sağlık okuryazarlığı öz yeterlik düzeyleri arttıkça ateş konusundaki uygulamaları, bakım yükü ve endişeleri de arttı. Sağlık personelinden ateş konusunda bilgi alan ebeveynlerin çevresinden bilgi alanlara göre ateş konusundaki bakım uygulamaları ve endişeleri daha yüksekti. Üniversite mezunu olan, çekirdek aile yapısında olan, evinde ateş ölçer bulunduran, ateşin zararlı olmadığını düşünen ebeveynlerin sağlık okuryazarlık düzeyleri anlamlı olarak daha yüksekti. Üniversite mezunu olan ve sağlık personelinden ateş konusunda bilgi alan ebeveynlerin sağlık okuryazarlığı öz yeterlilik düzeyleri anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ateş yönetimi, çocuk, ebeveyn, sağlık okuryazarlığı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-353]

Üniversite Öğrencilerinde Aile Yaşam Doyumu ile Sosyal Bağlılığın Mukbang İzleme Bağımlılığı Üzerine Etkisi

Nuray Caner[1], Hediye Karağöz[2], Aslı Akdeniz Kudubeş[3], Yağmur Sezer Efe[1], Nagihan Merve Söylemez[4]
[1]Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Kayseri
[2]Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Nevşehir
[3]Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Bilecik
[4]Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Kırşehir

Amaç: Bu çalışma üniversite öğrencilerinde aile yaşam doyumu ile sosyal bağlılığın Mukbang izleme bağımlılığı üzerine etkisini değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Gereç-Yöntem: Tanımlayıcı tipte yürütülen bu çalışmanın örneklemini 1090 üniversite öğrencisi oluşturmuştur. Etik kurul ve kurum izni alınan çalışmada öğrencilerden yazılı ve sözlü onam alınmıştır. Araştırma verileri; Tanıtıcı Bilgi Formu, Aile Yaşamından Memnuniyet Ölçeği, Sosyal Bağlılık Ölçeği ve Mukbang Bağımlılığı Ölçeği kullanılarak Aralık 2024-Ocak 2025 tarihlerinde toplanmıştır. Veriler tanımlayıcı istatistikler, Shapiro Wilk Testi, Pearson Korelasyon Analizi, Doğrusal Regresyon Analizi, VIF ve Tolerans Analizi ile değerlendirilmiştir. Bulgular: Çalışmada aile yaşam doyumunun mukbang bağımlılığı üzerindeki etkisi anlamlı bulunmuştur (β=-0.1272, SE=0.0384, p<.001). Bu etki hem doğrudan (β=-0.0834, SE=0.0389, p=.032) hem de sosyal uyum aracılığıyla dolaylı olarak (β=-0.0439, SE=0.0163, p=.007) gerçekleşmektedir. Aile yaşam doyumu arttıkça sosyal uyum düzeyi anlamlı şekilde artmaktadır (β=0.3971, SE=0.0894, p<.001); bu artış, mukbang bağımlılığı düzeyini azaltmaktadır (β=-0.1105, SE=0.0310, p<.001). Sonuç olarak, sosyal uyum, aile yaşam doyumu ile mukbang bağımlılığı arasındaki ilişkide anlamlı bir kısmi aracılık rolü üstlenmektedir. Ayrıca, sosyal uyumdan bağımsız olarak aile yaşam doyumunun mukbang bağımlılığı üzerinde doğrudan negatif etkisi de bulunmaktadır. Sonuç: Çalışma sonucu, bireylerin mukbang bağımlılığını azaltmak ve sosyal uyumlarını arttırmak için aile yaşam doyumunun arttırılmasına ihtiyaç olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Mukbang, mukbang izleme bağımlılığı, aile yaşam doyumu, sosyal bağlılık

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-354]

Çocuklarda Temiz Aralıklı Kateter Kullanımında Hemşirelik Bakımı Uygulamaları İçeren Araştırmalara Bibliyometrik Genel Bakış

Yeşim Zülkar[1], Figen Yardımcı[2]
[1]Demiroğlu Bilim Üniversitesi Florence Nightingale Hastanesi Hemşirelik Yüksekokulu, Hemşirelik (Türkçe) Bölümü, İstanbul
[2]Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, İzmir

Giriş: Temiz aralıklı kateterizasyon; hem nörojenik hem de nörojenik olmayan mesane bozukluğu olan çocuklarda idrarın dışarıya atılmasını sağlayan yöntemdir. Hemşireler; temiz aralıklı kateter uygulamasında çocukların ve bakım vericilerinin eğitimi, bilgilendirilmesi ve oluşabilecek komplikasyonların belirlenip önlenmesi noktasında kilit role sahiptir. Amaç: Bu araştırma çocukların temiz aralıklı kateter kullanımında hemşirelik bakımı uygulamalarını içeren araştırmaların bibliyometrik analizinin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Yöntem: Bu araştırma; tanımlayıcı, bibliyometrik analiz çalışmasıdır. Web Of Science veri tabanı üzerinden 'child', 'children', 'kid', 'infant', 'newborn', 'preschool', 'adolescent', 'teen', 'teenager', 'infantile', 'baby', 'juvenile', 'toddler', 'intermittent clean catheter', 'clean intermittent self catheterization', 'intermittent clean catheterization', 'care', 'nursing care', 'nursing management', 'nurse care', 'nurse management', 'nurse', 'nursing' anahtar kelimeleriyle 1983-2025 tarihleri arasında yapılan 163 araştırma incelenmiştir. Örneklem seçilme kriterlerine uygun 38 araştırmanın VOSviewer yazılım programı aracılığıyla retrospektif olarak bibliyometrik analizi yapılmıştır. WordArt programı kullanılarak kelime bulutu oluşturulmuştur. Araştırmacılar tarafından hazırlanan tanımlayıcı sorular içeren formun istatistikleri SPSS 25.0 programı kullanılarak yapılmıştır. Sayı ve yüzde oranları ile değerlendirilmiştir. Bulgular: Yapılan analiz sonucunda yıllara bağlı olarak çocuklarda temiz aralıklı kateter kullanımında hemşirelik uygulamalarını içeren çalışmaların giderek arttığı görülmüştür. En sık kullanılan anahtar kelimeler sırasıyla 'child', 'spina bifida' ve 'clean internittent catheterization' olarak saptanmıştır. En çok alıntıya sahip ülkelerin Amerika ve İngiltere olduğu görülmüştür. Yapılan araştırmaların toplam bağlantı gücüne göre önde çıkan dergiler ise; 'Neurourology and Urodynamics', 'Journal of Pediatrdic Urology' ve 'Rehabilitation Nursing' dergileri olmuştur. Sonuç: Bu araştırmada, çocuklarda temiz aralıklı kateter kullanımında hemşirelik uygulamalarını içeren çalışmalara ait genel bir bakış sunulmuştur. Ülkemizde de çocuklarda temiz aralıklı kateter kullanımında hemşirelik uygulamalarını içeren çalışmaların artırılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, hemşire, temiz aralıklı kateter

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-355]

Kanser Tanısı Alan Çocukların Yaşadıkları Semptomlar, Yaşam Kalitesi ve Yorgunluk Düzeylerinin Belirlenmesi

Eda Kalaycı[1], Emine Erdem[2], Alper Özcan[3]
[1]Erciyes Üniversitesi Kan-Ka Çocuk Kemik İliği Nakli Merkezi Çocuk Onkoloji-Hematoloji Kliniği/Kayseri. (ORCID: 0000-0003-3787-2788)
[2]Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Kayseri. (ORCID: 0000-0001-6386-5595)
[3]Erciyes Üniversitesi Kan-Ka Çocuk Kemik İliği Nakli Merkezi/Kayseri (ORCID: 0000-0002-6100-1205)

Amaç: Bu tanımlayıcı çalışma, kanser tanısı alan çocukların yaşadıkları semptomlar, yaşam kalitesi ve yorgunluk düzeylerini belirlemek amacı ile planlanmıştır.
Yöntem: Bu çalışmada etik kurul onayı, kurum izni ve gönüllü olur alınmıştır. Çalışma, bir üniversite hastanesinin Çocuk Onkoloji-Hematoloji Kliniği ve Polikliniği'nde izlenen kanser tanısı alan 8-12 yaş aralığında 150 çocuk ile Şubat 2024-Mayıs 2025 tarihleri arasında yapılmıştır. Veriler; Kanser Tanılı Çocuklar ve Aileleri için Tanıtıcı Özellikler Formu, Çocuklar için Yaşam Kalitesi Ölçeği (ÇİYKÖ)-Çocuk ve Ebeveyn Formu, Memorial Semptom Değerlendirme Ölçeği (MSDÖ) ve 7-12 Yaş Pediatrik Onkoloji Hastalarının Yorgunluğunu Değerlendirme Ölçeği (POHYDÖ)-Çocuk ve Ebeveyn Formu ile toplanmıştır. Tanımlayıcı istatistikler, Shapiro-Wilk normallik testi, Student t testi, One Way ANOVA ve Pearson korelasyon testleri ile veriler değerlendirilmiştir. Post-power analizinde çalışmanın gücü 0.99 olarak bulunmuştur.
Bulgular: Çalışmaya katılan çocukların %67.0'ının kız olduğu, %65.0'ının ALL tanısı aldığı, %75.0'ının çekirdek aileye sahip olduğu, %62.0'ının ailesinin giderinin gelirinden fazla olduğu ve %98.0'ının hastalık sürecinde aile, sosyal ve okul yaşamlarının olumsuz etkilendiği belirlenmiştir. Çocukların ÇİYKÖ, MSDÖ ve POHYDÖ puan ortalamalarının sırasıyla 75.96±7.22, 149.45±17.71 ve 74.27±5.65 olduğu saptanmıştır. Çocukların ÇİYKÖ ve MSDÖ puan ortalamaları (r= -0.338, p=0.003) arasında negatif yönde ilişki belirlenirken, ÇİYKÖ ve POHYDÖ puan ortalamaları (r=0.068, p=0.002) arasında pozitif yönde ilişki olduğu belirlenmiştir.
Sonuç: Çalışmada, kanser tanısı alan çocukların yorgunluk düzeylerinin yüksek ve yaşam kalitelerinin düşük olduğu belirlenmiştir. Ayrıca kanser tanısı alan çocukların yaşadığı semptomların onları olumsuz yönde etkilediği saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: kanserli çocuk, semptom, yorgunluk, yaşam kalitesi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-356]

Pediatri Hemşirelerinin Sürdürülebilirlik Uygulamaları: Katı Atık Yönetimi ile Karbon Ayak İzi Farkındalığı Arasındaki İlişki

Perver Karşıgil[1], Dilek Uludaşdemir[1], Sibel Küçük[1], Ganime Ayar[2], Sevinç Terzi[3]
[1]Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ankara
[2]Ankara Bilkent Şehir Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği, Çocuk Palyatif Bakım Servisi, Ankara
[3]Ankara Bilkent Şehir Hastanesi, Çocuk Hastanesi, Ankara

Amaç: Bu araştırmanın amacı, pediatri hemşirelerinin sürdürülebilirlik uygulamaları çerçevesinde katı atık yönetimi ile karbon ayak izi farkındalıkları arasındaki ilişkiyi incelemektir. Yöntem: Araştırma tanımlayıcı ve ilişkisel tipte nicel araştırma deseninde yürütülmüştür. Veriler, bir şehir hastanesinin çocuk hastanesinde görev yapan 171 pediatri hemşiresinden, Sosyodemografik Bilgi Formu, Sağlık Kurumlarında Katı Atık Yönetimi Tutum Ölçeği ve Karbon Ayak İzi Farkındalık Ölçeği kullanılarak yüz yüze görüşme yöntemiyle toplanmıştır. Veri analizi sürecinde tanımlayıcı istatistikler (ortalama, standart sapma, frekans, yüzde), güvenirlik analizi (Cronbach's alpha), korelasyon analizi (Spearman ρ, Pearson r), Mann–Whitney U ve Kruskal–Wallis testleri kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak alınmıştır. Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması 32.4 yıldır; %88.9'u kadın, %80.7'si lisans mezunu ve %64.2'si pediatri servisinde çalışmaktadır. Mesleki deneyim süresi ortalama 7.4 yıl, pediatri biriminde çalışma süresi 5.7 yıldır. Katı Atık Yönetimi Tutum Ölçeği'nin toplam puanı 33.04±6.27, Karbon Ayak İzi Farkındalık Ölçeği'nin toplam puanı ise 68.68±9.15'tir. Her iki ölçek arasında zayıf düzeyde, pozitif yönlü ancak istatistiksel olarak anlamlı olmayan bir ilişki saptanmıştır (Spearman ρ=.26, p>.05). Ölçeklerin iç tutarlılık analizine göre, Katı Atık Yönetimi Tutum Ölçeği'nin Cronbach's alpha katsayısı.89, Karbon Ayak İzi Farkındalık Ölçeği'nin Cronbach's alpha katsayısı ise.91 olarak bulunmuştur. Tartışma: Bulgular, hemşirelerin çevresel sürdürülebilirlik konusundaki bilişsel farkındalıklarının yüksek, ancak bu farkındalığın davranışa tam olarak yansımadığını göstermektedir. Katı atık yönetimi puanlarının yüksek olması, kurumsal sorumluluk bilincinin güçlü olduğunu; karbon ayak izi farkındalığının daha düşük olması ise bireysel enerji ve tüketim alışkanlıklarının sürdürülebilirlik ilkeleriyle tam uyumlu olmadığını düşündürmektedir. Literatürde de benzer biçimde hemşirelerin çevre dostu tutumlarının yüksek, uygulamaya yönelik davranışlarının sınırlı olduğu belirtilmektedir. Sonuç ve Öneriler: Pediatri hemşirelerinin çevresel farkındalıkları yüksek olsa da, katı atık yönetimi tutumları ile karbon ayak izi farkındalıkları arasında anlamlı bir ilişki saptanmamıştır. Bu durum, farkındalığın davranışa dönüşmesi için kurumsal destek ve eğitimin gerekliliğini göstermektedir. Sürdürülebilir sağlık hizmetleri için çevre dostu eğitimlerin artırılması ve yeşil hastane uygulamalarının güçlendirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Hemşireliği, Sürdürülebilirlik, Atık Yönetimi, Karbon Ayak İzi, Çevre Sağlığı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-357]

Annelerin Sağlık Okuryazarlığı Düzeylerinin Emzirme Motivasyonlarına Etkisinin Belirlenmesi

Selda Şen[1], Derya Suluhan[2], Dilek Yıldız[2]
[1]Sungurlu Devlet Hastanesi, Çorum
[2]Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Ankara

Amaç:Buçalışma,annelerinsağlıkokuryazarlığıdüzeylerininemzirmemotivasyonlarınaetkisiniincelemekamacıylayapılmıştır. Yöntem: Araştırma kesitsel ve tanımlayıcı tiptedir. Veriler, anne tanıtıcı bilgi formu, Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği ve Emzirme Motivasyonu Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Çalışma Mayıs–Haziran 2021 tarihleri arasında SBÜ Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi yenidoğan ve sağlam çocuk izlem polikliniklerinde yürütülmüştür. Örneklemi, dahil edilme kriterlerini karşılayan 298 anne oluşturmuştur. Verilerin analizinde SPSS 26 programı kullanılmış; tanımlayıcı istatistiklerin yanı sıra çoklu doğrusal regresyon ve Pearson korelasyon analizleri uygulanmıştır. Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması 31,66±4,1 olup, çoğu (%81,8) üniversite mezunudur ve %76,8'i bebeklerini yalnızca anne sütüyle beslemektedir. Sağlık okuryazarlığı puan ortalaması 114,34±9,54'tür. Regresyon analizine göre, bebeğin beslenme şekli, emzirme motivasyonunun bütünleşmiş düzenleme (β=-0,172; p=0,009), dışsal düzenleme–yarar (β=-0,204; p=0,001) ve dışsal düzenleme–sağlık (β=-0,217; p=0,001) boyutlarını anlamlı biçimde etkilemektedir. Annenin yaşı dışsal düzenleme–sağlık üzerinde pozitif (β=0,143; p=0,044), bilgileri anlama alt boyutu ise içe yansıtılmış baskı üzerinde negatif (β=-0,213; p=0,007) yönde etkili bulunmuştur. Korelasyon analizine göre, bilgiye erişim (r=0,158; p<0,05) ve değer biçme/değerlendirme (r=0,149; p<0,05) dışsal düzenleme–sağlıkla pozitif, bilgileri anlama (r=-0,144; p<0,05) ise içe yansıtılmış baskı ile negatif ilişkilidir. Sonuç ve Öneriler: Bulgular, bebeğin beslenme şeklinin emzirme motivasyonunun farklı boyutlarını etkileyen temel değişkenlerden biri olduğunu, ayrıca sağlık okuryazarlığının (özellikle bilgiye erişim, bilgileri anlama ve değer biçme alt boyutlarının) emzirme motivasyonu ile ilişkili olduğunu göstermektedir. Annelerin sağlık okuryazarlığını güçlendirmeye yönelik eğitimlerin ve emzirme konusunda güvenilir bilgi kaynaklarının desteklenmesi önerilmektedir. Konuya ilişkin farklı örneklemlerle yapılacak ileri çalışmalar, sağlık okuryazarlığı ve emzirme motivasyonu arasındaki ilişkinin daha kapsamlı biçimde değerlendirilmesine katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Okuryazarlığı, Emzirme, Anne Davranışı, Bebek Beslenmesi, Emzirme Motivasyonu

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-358]

Kanserli Çocuklarda Nöropati, Uyku ve Yaşam Kalitesi Arasındaki İlişki

Eda Kalaycı[1], Emine Erdem[2], Veysel Gök[1]
[1]Erciyes Üniversitesi Kan-Ka Çocuk Kemik İliği Nakli Merkezi Çocuk Onkoloji ve Hematoloji Kliniği, Kayseri
[2]Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Kayseri

Amaç: Bu tanımlayıcı-ilişkisel çalışma, kanserli çocuklarda nöropati, uyku ve yaşam kalitesi arasındaki ilişkiyi belirlemek amacı ile planlanmıştır.
Yöntem: Bu çalışmada etik kurul onayı, kurum izni ve gönüllü olur alınmıştır. Çalışma, bir üniversite hastanesinin Çocuk Onkoloji-Hematoloji Kliniği ve Polikliniği'nde izlenen kanser tanısı ile izlenen 100 çocuk ile Mayıs-Eylül 2025 tarihleri arasında yapılmıştır. Veriler; Kanser Tanılı Çocuklar ve Aileleri için Tanıtıcı Özellikler Formu, Çocuklar İçin Yaşam Kalitesi Ölçeği (ÇİYKÖ)-Çocuk ve Ebeveyn Formu, Çocuğa Uyarlanmış Toplam Nöropati Ölçeği (ÇUTNÖ) ve Çocuk Uyku Alışkanlıkları Anketi (ÇUAA) ile toplanmıştır. Tanımlayıcı istatistikler, Shapiro-Wilk normallik testi, Student t testi, One Way-ANOVA ve Pearson korelasyon testleri ile veriler değerlendirilmiştir. Post-power analizinde çalışmanın gücü 0.96 olarak bulunmuştur.
Bulgular: Çalışmaya katılan çocukların tamamının kemoterapi aldığı ve düzenli egzersiz yapmadığı, % 58.0 ının kız olduğu, %65.0'ının lösemi tanısı aldığı, %84.0'ının annesinin çalışmadığı, %68.0'ının ailesinin giderinin gelirinden fazla olduğu belirlenmiştir. Çocukların ÇİYKÖ, ÇUAA ve ÇUTNÖ puan ortalamalarının sırasıyla 75.82±7.66, 57.11±8.77 ve 15.19±2.49 olduğu belirlenmiştir. Lösemi tanısı alan ÇUTNÖ puanları yüksek bulunmuştur ($p<0.05$). Kanserli çocukların ÇİYKÖ puanları ile ÇUAA ($r= -0.74$, $p= 0.032$) ve ÇUTNÖ puanları arasında ($r= -0.84$, $p= 0.011$) negatif yönde ilişki belirlenirken, ÇUAA ve ÇUTNÖ puanları ($r= 0.31$, $p= 0.042$) arasında ise pozitif yönde bir ilişki olduğu belirlenmiştir.
Sonuç: Çalışmada, kanser tanısı alan çocukların yaşam kalitelerinin düşük, nöropati skorlarının orta düzeyde olduğu ve uyku sorunları yaşadığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: kanserli çocuk, nöropati, uyku alışkanlığı, yaşam kalitesi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-359]

Hemşirelik Öğrencilerinin Çocuklarda İlaç Uygulamaya Yönelik Öz Yeterliliklerinin İncelenmesi

Müge Yılmaz[1], Meryem Aylık[1], Özlem Aktaş[1], Neşe Turan[1], Muhsin Can Zan[1], Seyhan Özgür[1], Özlem Güzel Polat[2], Derya Akdeniz Uysal[2], Duygu Sönmez Düzkaya[1], Atiye Karakul[1]
[1]Tarsus Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Mersin
[2]Mersin Üniversitesi Hastanesi, Mersin

Amaç: Bu çalışma hemşirelik öğrencilerinin çocuklarda ilaç uygulamaya yönelik öz yeterliliklerinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.
Yöntem: Tanımlayıcı tasarıma sahip bu çalışma Tarsus Üniversitesi Sağlık Bilimler Fakültesi Hemşirelik Bölümünde 1-30 Haziran 2025 tarihlerinde yürütülmüştür. Araştırmanın evreninin hemşirelik 3 ve 4. sınıfta öğrenim gören ve Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersini başarı ile tamamlamış toplam 72 hemşirelik öğrencisi oluşturmaktadır..Araştırmada tam örnekleme yöntemi kullanılarak evrenin tamamına ulaşılması planlanmıştır. Veriler, Bilgi Formu ve Hemşirelik Öğrencileri için Çocuklarda İlaç Uygulamaları Öz-Yeterlilik Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistiklerden; frekans, yüzde, ortalama ve standart sapma kullanılmıştır.
Bulgular: Hemşirelik öğrencilerinin yaş ortalamasının 22,50±3,09, %75'inin kadın, %51'inin dördüncü sınıf, %61,1'inin not ortalamasının üçün üzerinde, %66,7'sinin hemşirelik bölümünü isteyerek seçtiği, tamamının pediatri servislerinde klinik uygulamaya çıktığı ve %29,2'sinin klinik uygulamada ilaç hatalarıyla karşılaştığı belirlenmiştir. Öğrencilerin Çocuklarda İlaç Uygulamaları Öz-Yeterlilik Ölçeği toplam puan ortalaması 3,89±0,75, ilaç hazırlama alt boyutu 3,82±0,75 ve ilaç uygulama alt boyutu ise 3,96±0,7'dir.
Sonuç ve Öneriler: Hemşirelik öğrencilerinin çocuklarda ilaç uygulamaları öz yeterliliklerinin ortalamanın üzerindedir. Öğrencilerin çocuklarda ilaç uygulamalarına yönelik öz-yeterliliklerinin değerlendirilmesi ve farklı eğitim yöntemleri kullanılarak öğrencilerin çocuklarda ilaç uygulamalarına yönelik öz yeterliliklerinin geliştirilmesi önerilir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik öğrencisi, ilaç uygulamaları, çocuk, öz yeterlilik

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-360]

Adölesan Anne ve Adölesan Olmayan Annelerde, Yetersiz Süt Algısının Doğum Sonrası Bebeğe Bağlanma Ve Annelik Hüznüne Etkisi

Dilek Çiftci Baykal, Zinnarin Babat
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Van

Amaç: Bu araştırma adölesan anne ve adölesan olmayan annelerde, yetersiz süt algısının doğum sonrası bebeğe bağlanma ve annelik hüznüne etkisini değerlendirmek amacıyla kesitsel olarak yapılmıştır. Yöntem: Kesitsel ve tanımlayıcı tipte olan bu araştırma 03.10.2024-29.01.2025 tarihleri arasında bir eğitim ve araştırma hastanesine başvuran doğum yapan veya doğumdan sonra kontrole gelen adölesan olan ve olmayan toplam 160 anne ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma verileri Tanıtıcı bilgi formu, Yetersiz Süt Algısı Ölçeği, Doğum Sonrası Bebeğe Bağlanma Ölçeği ve Annelik Hüznü Ölçeği ile elde edilmiştir. Bulgular: Adölesan olan ve olmayan anneler arasında eğitim düzeyi (p=0,024, X2=9,478) ve adölesan olma durumu ile yaşanılan bölge arasında anlamlı bir fark saptanmıştır (p=0,002, X2=12,937). Adölesan bireylerin çoğunluğunun ilçe veya köy-kasaba bölgelerinde yaşadıkları görülmüştür. Planlı gebelik oranı adölesan olmayan grupta daha yüksek olup (p=0,002), eğitim durumu ile anlamlı ilişki saptanmıştır (p=0,006). Adölesan olmayan annelerin adölesan olan annelere göre daha fazla çocuk sahibi olduğu görülmüştür (p<0,001). Adölesan bireylerde erken doğum oranı daha yüksek olup, doğum haftası ile adölesanlık arasında anlamlı ilişki saptanmıştır (p=0,007). Adölesan bireylerde emzirme eğitimi almayanların oranının çok daha fazla olduğu görülmüştür (%72,5 vs %47,5). Doğum şeklinde ise adölesan annelerin daha fazla normal doğum yaptığı saptanmıştır (p=0,022). Adölesan olan annelerin olmayan annelere göre yetersiz süt algısı-1 (1,47±0,51 vs 1,24±0,43), doğum sonrası bağlanma (17,05±12,48 vs 11,05±7,46) ve doğum sonrası annelik hüznü (119,46±30,81 vs 102,82±32,32) skorlarının daha yüksek olduğu (p<0,05) fakat yetersiz süt algısının diğer maddelerine bakıldığında adölesan olmayan annelerin skorlarının adölesan olanlara göre daha yüksek görülmüştür (p<0,05).Annelerin yaş grupları karşılaştırıldığında yetersiz süt algısı 1. 4. 5. ve 6.madde ve doğum sonrası bağlanma skorları arasında anlamlı fark olduğu saptanmıştır. Sonuç: Adölesan annelere yönelik emzirme eğitim programlarının, annelik rollerini sağlıklı bir şekilde benimsemelerine, özgüvenlerini artırmalarına ve bebekleriyle güçlü bağ kurmalarını sağlayacağı, emzirme eğitimi ve psikolojik desteğin, adölesan annelerin bu süreçte yaşadıkları duygusal zorlukları aşmalarına yardımcı olup, doğum sonrası dönemde annelik hüznü yaşamamaları düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yetersiz süt algısı, adölesan, annelik hüznü, doğum sonrası bağlanma

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-361]
Çocuklukta Öz Düzenleme ve İrade: Preadölesan Dönemin Psikososyal Dinamikleri Üzerine Bir Derleme

Esma Gökkoyun[1], Ebru Kılıçarslan[2]
[1]Yozgat Bozok Üniversitesi Akdağmadeni Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Yozgat
[2]Gazi Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Ankara

Giriş:
Çocukların psikososyal yönden desteklenmesi yalnızca bireysel gelişimleri açısından değil, toplumsal kalkınma ve sürdürülebilir sağlık hedefleri açısından da kritik öneme sahiptir. Öz düzenleme becerisi, bireyin düşünce, duygu ve davranışları üzerinde bilinçli kontrol sağlayabilme kapasitesidir. Güçlü ve anlık dürtüleri, gelecekteki hedefler uğruna engelleyebilme yetisi olarak tanımlanan irade, bireyin uzun vadeli zihinsel ve fiziksel uyumunun önemli bir göstergesi olarak kabul edilmektedir. Adölesan dönemde gözlemlenen fiziksel ve psikososyal değişimlerin temellerinin atıldığı hazırlık süreci olan preadölesan dönemde öz düzenleme ve iradenin desteklenmesi, çocukların gelişimsel sonuçlarını güvence altına almanın ve potansiyellerini en üst düzeye çıkarmanın temel unsurlarındandır.

Amaç:
Bu derleme, çocukların özellikle preadölesan dönemde psikososyal açıdan desteklenmesinde irade ve öz düzenleme kavramlarının önemini ele almaktadır.
Yöntem:
Bu çalışma, klasik derleme türünde hazırlanmıştır. Literatür taraması PubMed, Web of Science, Google Scholar ve TR Dizin veri tabanlarında gerçekleştirilmiştir. Taramada "öz düzenleme", "irade", "çocuk", "preadölesan dönem" ve "pediatri hemşireliği" anahtar kelimeleri kullanılmıştır. 2010–2025 yılları arasında yayımlanan, Türkçe ve İngilizce dillerinde erişilebilen derlemeler, sistematik derlemeler, randomize kontrollü çalışmalar ve meta-analiz çalışmaları incelenmiştir. Tarama sonucunda 248 makaleye ulaşılmış ve kriterler doğrultusunda 38 makale incelenmiştir.

Bulgular:
İncelenen makaleler, 3–18 yaş aralığındaki çocukları kapsamaktadır. Çocukluk döneminde geliştirilen irade ve öz düzenleme becerilerinin, yaşamın ilerleyen dönemlerindeki önemli gelişimsel ve akademik sonuçların güçlü bir belirleyicisi olduğu ortaya konulmuştur. Düşüncelerini, duygularını ve davranışlarını uzun vadeli ve değerli hedefler doğrultusunda düzenleyebilen çocukların, okul yaşamına daha iyi hazırlandıkları ve uyum sağladıkları gösterilmiştir. Çalışmalarda uygulanan öz düzenleme ve irade eğitimleri sonucunda çocuklarda dikkati sürdürme, duygularını kontrol etme, amaç belirleme ve davranış yönetme becerilerinde gelişmeler olduğu belirlenmiştir.

Sonuç:
Pediatri hemşireleri, preadölesan çocukların öz düzenleme ve irade becerilerini destekleyerek psikososyal gelişimlerini güçlendirmede ve adölesan döneme hazırlanmalarında önemli bir rol üstlenir. Bu becerileri desteleyecek eğitim programlarının hemşireler tarafından geliştirilip uygulanması, çocukların psikososyal gelişimini desteklenmesi açısından önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öz Düzenleme, İrade, Çocuk, Preadölesan Dönem, Pediatri Hemşireliği

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-362]

Cultural beliefs around convulsions in infants: A systematıc review of traditional remedies versus clinical practices

Moyosore Omotola Afoloyan[1], Candan Öztürk[2]
[1]Cyprus Aydın University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, TRNC, Mersin 10 - Türkiye
[2]Near East University, Faculty of Nursing / Department of Child Health and Disease Nursing, Nicosia, TRNC, Mersin 10- Türkiye

Background:
Convulsion in infants is a global health concern and are managed through both clinical and traditional medications. Accepted clinical practices usually involve evidence-based interventions. However, in many traditional backgrounds, convulsions are regularly misunderstood as a spiritual problem. These supernatural beliefs often influence caregivers to use traditional remedies, such as herbal preparations or spiritual rituals. Infant health outcomes are adversely affected as a result of these beliefs and misinterpretations, which may delay or change appropriate treatment.

Objectives:
This review will systematically analyze existing evidence on cultural beliefs regarding convulsions in infants, describe frequently used traditional treatments, and compare them with medical management, while providing a clearer understanding of how cultural misinterpretations impact health outcomes.

Methods:
This is a systematic review study based on the Preferred Reporting Items for systematic reviews and meta-analyses (PRISMA) guidelines. A comprehensive search was conducted in PubMed, Web of Science, Scopus, CINAHL, EBSCO, and Cochrane CENTRAL for English-language studies published in the last 30 years. Seventy-five studies met the inclusion criteria. Data extraction and quality assessment were performed independently by two reviewers using the Cochrane risk-of-bias tool and Newcastle-Ottawa Scale to assess the study quality.

Results:
Findings indicate that infant convulsions are frequently misinterpreted culturally as spiritual causes. These misconceptions potentially contribute to reliance on herbal remedies, rituals, and other non-clinical interventions, delays in receiving adequate medical care, and an increase in the risk of complications.

Conclusions:
To improve early recognition, timely and adequate treatment, and infant health outcomes, misconceptions should be addressed through the development of culturally sensitive interventions and health communication/education.

Keywords: infant convulsions, cultural beliefs, traditional remedies, clinical practices

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-363]

Disleksi Tanısı Alan Çocukların Güçlü Yönlerini Keşfetmek: Bir Derleme Çalışması

Nimet Karataş
Akdeniz Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı Antalya Türkiye

Giriş: Disleksi, çocukluk çağında en sık görülen özgül öğrenme güçlüklerinden biridir ve nörogelişimsel bir bozukluk olarak tanımlanmaktadır. DSM-V'e göre zekâ düzeyiyle ilişkisiz olup, fonolojik işlemleme güçlükleriyle karakterizedir. Küresel olarak disleksi prevalansı %1–19 arasında değişmekte, Türkiye'de ise %14.8 oranında görülmektedir. Disleksiye sahip çocuklar, geleneksel öğretim yöntemlerinin yetersizliği nedeniyle, sınıf içinde akranlarından geride kalmakta ve zamanla akademik başarısızlık, kaygı, düşük öz saygı, sosyal çekilme ve depresyon gibi olumsuz deneyimler yaşayabilmektedir. Bununla birlikte güncel araştırmalar, disleksinin yalnızca bir eksiklik değil, aynı zamanda farklı bir düşünme biçimi olduğunu göstermektedir. Amaç: Bu derleme çalışmasının amacı, disleksi tanısı olan çocuklarda sıklıkla göz ardı edilen güçlü yönleri ortaya koymak ve bu güçlü yönlerin çocukların potansiyel gelişiminde nasıl desteklenebileceğine ilişkin güncel literatürü incelemektir. Yöntem: Bu çalışma bilimsel makalelerin incelendiği narratif bir derleme olarak tasarlanmıştır. Literatür taraması PubMed, Scopus, ScienceDirect ve Google Scholar veri tabanlarında "dyslexia", "strength-based approach", "children", "creativity", "nursing", "learning disabilites" ve "learning differences" anahtar sözcükleri kullanılarak yürütülmüştür. Sonuç: Disleksili bireylerde yüksek düzeyde görsel-uzamsal beceriler, eleştirel düşünme, problem çözme, yaratıcılık, empati ve liderlik gibi güçlü yönlerin öne çıktığı bildirilmektedir. Bu bireyler disiplinler arası düşünme becerileri sayesinde karmaşık problemlere özgün çözümler üretebilmektedir. Beynin sağ yarım küresinin baskın aktivasyonu, yaratıcılık ve sanatsal potansiyeli desteklemektedir. Pediatri hemşireleri açısından bu güçlü yönleri tanımak ve desteklemek, disleksili çocukların öz güvenini, benlik saygısını, yaşam doyumunu ve okul bağlılığını artırmada kritik bir rol oynamaktadır. Sonuç olarak, disleksiyi yalnızca bir öğrenme güçlüğü değil, potansiyel bir üstünlük alanı olarak değerlendiren yaklaşımlar; erken tanı, bireyselleştirilmiş destek ve güçlü yön odaklı hemşirelik müdahaleleriyle çocukların sağlıklı gelişiminde dönüştürücü bir etki yaratabilir.

Anahtar Kelimeler: Disleksi, çocuk sağlığı, pediatri hemşireliği, öğrenme güçlüğü

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-364]

Yenidoğanlarda Topuk Kanı Alma İşlemi ile İlgili Yapılan Çalışmalarının Bibliyometrik Analizi: Pubmed Örneği

Dilek Zengin[1], Sinem Onbaşılar[2], Hatice Bal Yılmaz[1]
[1]Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, İzmir
[2]S.B.Ü Dr. Behçet Uz Çocuk Hastalıkları ve Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İzmir

Yenidoğanlarda topuk kanı alma işlemi, metabolik, endokrin ve genetik hastalıkların erken tanılanmasında kritik rol oynayan, tüm yenidoğanlara rutin olarak uygulanan bir girişimdir. Literatürde bu konuda çok sayıda çalışma bulunmakta olup, araştırma eğilimlerinin sistematik olarak incelenmesi alandaki bilgi birikimini değerlendirmeye katkı sağlar. Bu çalışmanın amacı, PubMed veri tabanında yayımlanan yenidoğanlarda topuk kanı alma ile ilgili yapılan randomize kontrollü çalışmaların bibliyometrik açıdan analiz edilmesidir. Çalışma bibliyometrik analiz tasarımında gerçekleştirilmiştir. "Heel prick", "Heel blood" ve "Heel lancet" anahtar kelimeleri kullanılarak PubMed veri tabanında 2020–2025 yılları arasında yayımlanan, tam metnine ulaşılabilen, randomize kontrollü çalışmalar taranmış ve 59 çalışma tespit edilmiştir. Bu çalışmalar incelenmiş ve kriterlere uygun 36 çalışma araştırmaya dahil edilmiştir. Elde edilen çalışmalar yayın yılı, ülke dağılımı, dergi ve araştırma konusu gibi çeşitli değişkenler bakımından incelenmiştir. Analiz sonucunda belirlenen makalelerin büyük çoğunluğunun özellikle ağrı kontrolü yöntemlerine odaklandığı görülmüştür. Yayınların büyük kısmının pediatri, neonatoloji ve hemşirelik alanındaki dergilerde yayımlandığı; en fazla yayının Türkiye'de yapıldığı saptanmıştır. Yenidoğanlarda topuk kanı alma işlemi ile ilgili çalışmaların önemli bir bölümünün ağrı yönetimine odaklandığı ve kanıta dayalı uygulamalar açısından güçlü veriler sunduğu belirlenmiştir. Bibliyometrik analiz, araştırma eğilimlerini ortaya koyarak hemşirelik uygulamalarında kanıta dayalı yaklaşımların geliştirilmesine katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bibliyometrik analiz, Hemşirelik, Topuk kanı, Yenidoğan

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-365]

Toplu Bakım Uygulama Rehberinin Etkinliğinin Değerlendirilmesi: Randomize Kontrollü ve Karma Yöntem Çalışması

Fatma Tokan Özkılıçaslan[1], Emine Geçkil[2]
[1]KTO Karatay Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Anestezi Programı
[2]Necmettin Erbakan Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ABD

Amaç: Bu araştırmanın amacı, Toplu Bakım Uygulama Rehberi'nin etkinliğini değerlendirmektir. Yöntem: Karma desenle yürütülen çalışmada ön test–son test düzeninde tek kör randomize kontrollü deneysel çalışma uygulanmıştır. Haziran–Ağustos 2025 tarihleri arasında Necmettin Erbakan Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi'nde 50 hemşire iki gruba blok randomizasyonla atanmış, toplam 49 katılımcı ile çalışma tamamlanmıştır. Çalışma 2025 CONSORT rehberine uygun olarak yürütülmüş, etik kurul onayı (Sayı: 2022/014) ve ClinicalTrials.gov kaydı (NCT07052786) alınmıştır. Veri toplamada Tanımlayıcı Bilgi Formu, Toplu Bakım Uygulama Rehberi ve Rehber Değerlendirme Formu kullanılmış; gözlemle ön test verileri, çalışma grubuna eğitim verilmesini takiben 4–6 hafta sonra son test verileri elde edilmiştir. Nitel veriler, yarı yapılandırılmış sorular aracılığıyla toplanmış ve MAXQDA 10 programında analiz edilmiştir. Tematik analiz ile toplam 266 ana kod belirlenmiş, 4 tema, 9 alt tema, 22 kategori ve 42 alt kategori oluşturulmuştur. Bulgular: Bebek ve hemşire demografik/klinik özelliklerinde gruplar arası anlamlı fark yokken ($p>0,05$), yatış süresi açısından grup farkı saptanmıştır ($p=0,044$). Klinik rehber puanlarında bakıma ara verme/bakımı sonlandırma ve toplu bakım uygulama alt boyutlarında grup, zaman ve etkileşim etkileri anlamlı bulunmuştur ($p<0,05$). Rehber değerlendirme formu toplam puanı ort. 44,54 ±5,41 olup %83,3 "yüksek düzeyde etkili" olarak sınıflandırılmıştır. Nitel analizde temalar "Bilgiyle Güçlenen Klinik Uygulama", "Kaliteye Katkı, Deneyime Yansıma", "Alışılmışın Ötesinde Bir Rehber" ve "Eksikleri Tamamlamak: Daha İleriye" olarak belirlenmiş; alt temalar rehberin içerik katkısı, klinik uygulamadaki yansıması, eğitim sürecine sağladığı destek ve geliştirilmesi için öneriler çerçevesinde sistematik biçimde şekillenmiştir. Sonuç: Toplu bakım alt boyutlarında ve rehber puanlarında grup ve zaman etkileri saptanmış, rehber yüksek düzeyde etkililik göstermiştir. Rehberin hemşirelik bakım kalitesini artırması, eğitim ve araştırmalarda bilimsel kaynak olarak kullanılması, sistematik yaklaşımı desteklemesi ve kalite güvencesi sağlaması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: toplu bakım, klinik rehber, yenidoğan hemşireliği, RKÇ, karma yöntem

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-366]

Çocuklarda Ekran Kullanımı, Dışkılama, Uyku ve Beslenme Etkileşimi

Bahriye Kaplan, Zehra Çalışkan
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Semra ve Vefa Küçük Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü

Amaç: Araştırma, çocuklarda ekran kullanımı, dışkılama, uyku ve beslenme etkileşimini belirlemek amacı ile planlanmıştır. **Gereç-Yöntem:** Tanımlayıcı tasarımdaki çalışmanın örneklemini, Orta Anadolu'da yer alan bir il merkezinde ortaokula devam eden 216 çocuk oluşturmuştur. Etik kurul ve kurum izni alınan çalışmada çocuk ve ebeveynlerin onamları alınmıştır. Veriler, çocuk ve ailelerinin sosyo-demografik özellikleri ile çocukların ekran kullanımı, dışkılama, uyku ve beslenmeye yönelik alışkanlıklarını içeren anket formu ile 2024-2025 eğitim-öğretim yılında toplanmıştır. **Bulgular:** Araştırmaya katılan çocukların yaş ortalaması 12.00± 0.91 ve %52.3'ünün cinsiyeti erkektir. Çocukların %82.9'unun günde 3-4 öğün beslendiği ve %92.6'sının atıştırmalık tükettiği ve %28.2'sinin ekran karşısında yemek yediği tespit edilmiştir. Çocukların %39.8'inin tuvalete telefonla girdiği ve %41.7'sinin tuvalette kalma süresinin 11 dakika ve üzerinde olduğu belirlenmiştir. Çocukların %78.2'sinin uykudan önce ekranda vakit geçirdiği, %69.4'ünün hafta içi, %31'inin hafta sonu 6-8 saat uyuduğu belirlenmiştir. Çocukların %88.9'unun kendisine ait teknolojik cihazının/cihazlarının olduğu, %52.7'sinin hafta içi, %75.4'ünün ise hafta sonu 3 ve üzeri saat TV dışında ekran sürelerinin ve %69.4'ünün sosyal medya hesaplarının bulunduğu belirlenmiştir. Kendine ait teknoloji cihazı olan çocukların yemeklerini daha çok ekran karşısında yedikleri ve besinlerin daha çok hazır/fast food yiyecekler olduğu belirlenmiştir ($p < 0,05$). Tuvalete telefonla giren çocukların tuvalette daha uzun süre kaldıkları ve bu çocuklarda kabızlığın daha fazla oranda görüldüğü saptanmıştır ($p<0,05$). Kendisine ait telefon/tableti olan çocukların daha yüksek oranda sosyal medya hesaplarının bulunduğu, sosyal medya hesabı bulunan çocukların hafta içi ekran kullanım süresinin daha uzun olduğu, uyku öncesi ekranda daha uzun süre vakit geçirdiği ve uykuya daha geç saatte geçtiği belirlenmiştir ($p < 0,05$). **Sonuç:** Bu veriler ışığında çocukların ekran kullanım süresinin uzun olduğu ve ekran kullanımının uyku, dışkılama ve beslenme alışkanlıklarını olumsuz yönde etkilediği belirlenmiştir. Okul sağlığı hizmetleri kapsamında, çocuklarda uzun süre ekran kullanımının olumsuz etkilerine yönelik çocuk ve ailelerine eğitim ve danışmanlık hizmetlerinin sunulması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: beslenme, çocuk, dışkılama, ekran kullanımı, uyku

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-367]

Joubert Sendromlu Çocuklarda — Yaşam Kalitesi, İşlevsel Bağımsızlık ve Aile Üzerine Etkilerin Kapsamlı Bir Analizi

Erhan Elmaoğlu[1], Adnan Batuhan Çoşkun[2], Serkan Usgu[3], Zerrin Çiğdem[4], Selda Yüzer Alsaç[5]
[1]Kilis 7 Aralık Üniversitesi,Yusuf Şerefoğlu Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Kilis
[2]Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü
[3]Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi
[4]İstanbul Topkapı Üniversitesi,Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü
[5]Bozok Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü

Amaç:
Bu çalışma, Joubert Sendromu (JS) tanısı konulan çocukların yaşam kalitesi, işlevsel bağımsızlık düzeyi ve aile üzerindeki etkilerini inceleyerek, hastalığın gelişimsel ve psikososyal zorluklarına dair literatürdeki boşlukları gidermeyi amaçlamaktadır.

Yöntem:
Türkiye'de JS tanılı çocukların 49 ebeveyni ile tanımlayıcı, kesitsel bir çalışma yürütülmüştür. Veriler, Pediatrik Yaşam Kalitesi Envanteri, Pediatrik İşlevsel Bağımsızlık Ölçütü ve Aile Üzerine Etki Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. İstatistiksel analizlerde tanımlayıcı istatistikler ve güvenilirlik değerlendirmeleri yapılmıştır.

Bulgular:
JS'li çocuklarda belirgin motor ve bilişsel gecikmeler, azalmış işlevsel bağımsızlık ve daha düşük yaşam kalitesi gözlemlenmiştir. Katılımcıların %38,8'inde beslenme güçlükleri bulunmuş, bu da erken dönemde beslenme müdahalelerinin önemini ortaya koymuştur. Ailelerin %61,2'si akraba evliliği bildirmiş, ancak yalnızca %8,2'si genetik taramadan geçmiştir; bu durum genetik danışmanlığın önemini vurgulamaktadır. Ebeveynler yüksek düzeyde psikososyal ve ekonomik yük taşımaktadır; bu da yapılandırılmış aile destek programlarına olan ihtiyacı göstermektedir.

Sonuç:
Bulgular, işlevsel bağımsızlığı ve genel iyilik halini artırmak için fiziksel ve konuşma terapileri, beslenme desteği ve psikososyal bakım gibi erken, çok disiplinli müdahalelere duyulan ihtiyacı vurgulamaktadır. Nöroloji, pulmonoloji, rehabilitasyon ve genetik danışmanlığı bütünleştiren kapsamlı bir bakım modeli, JS'li bireylerde sonuçların iyileştirilmesi için elzemdir.

Anahtar Kelimeler: Joubert Sendromu, Pediatrik yaşam kalitesi, İşlevsel bağımsızlık, Aile üzerine etkisi, Multidisipliner bakım

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-368]

Tip 1 Diabetes Mellituslu Çocuğa Sahip Ebeveynlerin Sağlık Okuryazarlık Düzeyi ve Bakım Yükü: Tanımlayıcı Araştırma

Fatma Yeşil[1], Emel Avçin[2]
[1]Yalova Üniversitesi, Termal Sağlık Hizmetleri MYO, Yalova
[2]Adıyaman Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Anabilim Dalı, Adıyaman

Amaç: Bu araştırma, Tip 1 diabetes mellitus (T1DM) tanılı çocuğa sahip ebeveynlerin sağlık okuryazarlığı düzeyleri ile bakım yükleri arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Yöntem-Gereçler: Bu çalışma tanımlayıcı ve kesitsel tasarıma sahiptir. Veriler Ocak–Mayıs 2025 tarihleri arasında, araştırmaya uygun katılımcılara ulaşmak amacıyla hazırlanan çevrim içi anket formu, sosyal medya (İnstagram..) ve çevrim içi iletişim uygulamaları (whatsapp..) aracılığıyla toplanmıştır. Araştırmanın örneklemini, çalışmaya katılmayı gönüllü olarak kabul eden T1DM'li çocuğa sahip 156 ebeveyn oluşturmuştur. Veriler "Katılımcı Bilgi Formu", "Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği-Kısa Form" ve "Zarit Bakım Yükü Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. Bulgular: Katılımcıların %67,3'ü anne (n=105), %32,7'si baba (n=51) olup; çocukların %53,8'i kız (n=84), %46,2'si erkek (n=72) cinsiyetindedir. Çocukların çoğunluğunun (n=96, %61,5) 7–12 yaş aralığında olduğu ve diyabet tanısı alma süresinin ortalama 3,96±2,85 yıl (min:1–maks:13 yıl) olduğu belirlenmiştir. Ebeveynlerin sağlık okuryazarlığı ölçeği puan ortalaması 38,85±7,81, bakım yükü ölçeği puan ortalaması ise 32,83±12,17 olup ebeveynlerin orta düzeyde bakım yükü yaşadıkları saptanmıştır. Annelerin bakım yükü puan ortalaması 33,06±3,29, babaların ise 32,35±9,83 olarak bulunmuştur. Korelasyon analizine göre sağlık okuryazarlığı düzeyi ile bakım yükü arasında negatif yönlü ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir ($r=-0,162$; $p<0.05$). Sonuçlar: Bu araştırmada, Tip 1 diyabetli çocuğa sahip ebeveynlerin sağlık okuryazarlığı düzeylerinin orta düzeyde olduğu, buna karşın bakım yüklerinin de orta düzeyde seyrettiği belirlenmiştir. Sağlık okuryazarlığı düzeyi yükseldikçe ebeveynlerin algıladığı bakım yükünün azaldığı görülmüştür. Bu durum, ebeveynlerin sağlık bilgisine ulaşma, anlama ve uygulama becerilerinin, çocuklarının diyabet yönetim sürecinde yaşadıkları fiziksel ve duygusal yükü azaltmada önemli bir faktör olduğunu göstermektedir. Elde edilen bulgular doğrultusunda, diyabetli çocukların ebeveynlerine yönelik sağlık okuryazarlığını geliştirmeye odaklanan eğitim ve danışmanlık programlarının planlanması önerilmektedir. Bu programların ebeveynlerin hastalık yönetiminde daha etkin rol almalarını ve bakım yüklerinin azalmasını destekleyeceği düşünülmektedir. Ayrıca, sağlık profesyonellerinin ebeveyn eğitimlerinde görsel materyallerden, sadeleştirilmiş bilgi kaynaklarından ve dijital destek araçlarından yararlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: bakım yükü, çocuk, ebeveyn, sağlık okuryazarlığı, tip 1 diyabet

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-369]

Annelerin Emzirme Davranışları ve Anne Sütünü Arttırmaya Yönelik Yaptıkları Geleneksel Uygulamalar

Zehra Çalışkan, Bahriye Kaplan
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Semra ve Vefa Küçük Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Nevşehir

Giriş-Amaç: Sürdürülebilir kalkınma hedeflerinde önemli bir konuma sahip olan emzirmenin erken dönemde başlatılması ve sürdürülmesi anne ve bebek sağlığı için vazgeçilmezdir. Ancak, doğumdan sonraki ilk günlerden itibaren annelerin emzirmeye yönelik çeşitli güçlükler yaşadığı ve bebeklerin emzirilme sürelerinin hâlâ istenilen düzeyde olmadığı belirtilmektedir. Anne sütü miktarı yalnızca fizyolojik ve psikososyal etkenlerden değil, aynı zamanda kültürel ve geleneksel uygulamalardan da etkilenmektedir. Bu çalışmada, annelerin emzirme davranışlarının ve anne sütünü artırmaya yönelik başvurdukları geleneksel uygulamaların belirlenmesi amaçlanmıştır. **Yöntem:** Tanımlayıcı tasarımdaki çalışmanın örneklemini Orta Anadolu'daki bir Devlet Hastanesinde 0-12 aylık bebeği olan anneler oluşturmuştur (n=218). Etik kurul, kurum ve anne onamı alınan çalışmada veriler, sosyo-demografik özellikler ve emzirme davranışlarını içeren anket formu ile toplanmış, bilgisayar ortamında tanımlayıcı istatistikler ve ki-kare testi ile değerlendirilmiştir. **Bulgular:** Araştırmada, annelerin %44.0'ının anne sütü ve emzirmeye yönelik eğitim aldığı ve %55.5'inin doğumdan sonraki ilk yarım saat içinde bebeklerini emzirmeye başladığı belirlenmiştir. Doğumda ilk besin olarak annelerin %80.7'si bebeklerine anne sütü/kolostrum, %15.6'sı ise formül mama verdiğini ifade etmiştir. Annelerin %42.7'sinin halen bebeğine sadece anne sütü, %40.4'ünün anne sütüyle birlikte formül mama verdiği belirlenmiştir. Anne sütü dışında ek gıda veren annelerin %61.3'ü anne sütünü yetersiz bulduğu, %26.8'i ise bebeğin emmeyi istememesi nedeniyle ek gıdaya başladığını ifade etmiştir. Ayrıca annelerin %78.4'ü anne sütünü artırmaya yönelik geleneksel yöntemler kullandığını, %53.2'si bu yöntemlerin etkili olduğunu düşündüğünü ve %59.2'si bu yöntemleri diğer annelere önerdiğini belirtmiştir. Annelerin geleneksel yöntem kullanımı ile gelir düzeyi, doğum şekli, emzirme ile ilgili bilgi alma durumu ve bebeğin cinsiyeti arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir ($p>0.05$). **Sonuç ve Öneriler:** Çalışmada annelerin emzirme konusunda eğitim aldığı ve erken dönemde emzirmeye başladığı belirlenmiş olsa da, süt yetersizliği algısı nedeniyle önemli bir kısmının ek gıdaya yöneldiği saptanmıştır. Annelerin büyük çoğunluğu anne sütünü artırmaya yönelik geleneksel yöntemler kullanmaktadır. Bu bulgular doğrultusunda, annelere kanıt temelli emzirme eğitimlerinin verilmesi, emzirme danışmanlığı hizmetlerinin yaygınlaştırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: anne sütü, anne sütünü artırma, emzirme, geleneksel uygulamalar

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-370]

Üriner İnkontinansı Olan 6–12 Yaş Grubundaki Çocukların Endişe ve Yaşam Kalitesi Düzeyleri ve Etkileyen Faktörler

Dilek Çiftci Baykal, Habip Turan
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sağlık Bilimler Enstitüsü, Çocuk Sağlığı ve Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Van

Amaç
Bu araştırma, üriner inkontinansı olan 6–12 yaş aralığındaki çocukların endişe düzeyleri ile yaşam kalitesi arasındaki ilişkiyi ve etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem
Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı nitelikteki araştırma, bir üniversite hastanesine başvuran 68 çocuk ile yürütülmüştür. Veriler; Tanıtıcı Bilgi Formu, Enürezisi Olan Okul Yaş Dönemindeki Çocuklarda Endişe Kaynakları Ölçeği ve Üriner İnkontinanslı Çocuklarda Yaşam Kalitesi Ölçeği (PINQ-TR) kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizi normal dağılım çarpıklık ve basıklık katsayılarıyla değerlendirilmiştir. Gruplar arası karşılaştırmalarda Mann-Whitney U ve Kruskal-Wallis testleri, ilişkilerin incelenmesinde Pearson ve Spearman korelasyon testleri kullanılmıştır. Etki büyüklüğü eta-kare (η^2) ile hesaplanmıştır. Cronbach alfa katsayısı PINQ-TR için 0,768, Enürezi/ÇEKÖ için 0,857'dir.

Bulgular
Katılımcıların %67,6'sı erkek, yaş ortalaması 8,9±2,0'dır. PINQ-TR ortalaması 46,5±7,2, Enürezi/ÇEKÖ ortalaması 52,7±9,5'tir. Yaş değişkenine göre PINQ-TR'de etki büyüklüğü η^2=0,52, Enürezi/ÇEKÖ'de η^2=0,58; sınıf düzeyine göre PINQ-TR'de η^2=0,28, Enürezi/ÇEKÖ'de η^2=0,34; cinsiyet için sırasıyla η^2=0,18 ve η^2=0,12; hastaneye başvuru için η^2=0,19 ve η^2=0,22 olarak bulunmuştur. Bu değişkenler iki ölçek puanında da anlamlı farklılık oluşturmuştur ($p<0,05$)." Yaş ve sınıf düzeyi arttıkça endişe düzeyleri artmakta, yaşam kaliteleri olumsuz yönde etkilenmektedir. Erkeklerin yaşam kalitesi kızlara göre daha düşük, endişe düzeyleri daha yüksek bulunmuştur. Hastaneye başvuran çocukların endişe ve yaşam kalitesi puanları anlamlı biçimde daha yüksektir. Ölçekler arasında güçlü pozitif ilişki saptanmıştır ($r=0,602$, $p<0,001$).

Sonuç
Üriner inkontinanslı çocuklarda yaş, sınıf düzeyi, cinsiyet ve hastaneye başvuru faktörleri endişe ve yaşam kalitesi üzerinde etkili bulunmuştur. Yaş ve sınıf düzeyi arttıkça yaşam kalitesi kötüleşmekte, kaygı düzeyi yükselmektedir. Bulgular, çocuklarda psikososyal destek ve hemşirelik danışmanlığının önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Üriner inkontinans, çocuk, endişe, yaşam kalitesi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-371]

Karaciğer Nakli Olan Çocuk ve Ebeveynlerinin Yaşam Kalitelerinde Uykunun Aracı Rolü

Erdem Sönmez[1], Şüheyda Kaplan[2], Yeliz Suna Dağ[2], Emriye Hilal Yayan[2]
[1]Adıyaman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Adıyaman
[2]İnönü Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Malatya

Amaç:
Bu araştırma, karaciğer nakli sonrası dönemde bulunan çocuklarda uyku kalitesi ile yaşam kalitesi arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem:
Araştırma, tanımlayıcı ve kesitsel ilişki arayıcı tipte olup 2–18 yaş aralığındaki 60 çocuk ve ebeveynleri ile yapılmıştır. Evrenin küçük olması nedeniyle, dahil edilme kriterlerini karşılayan ve araştırmaya katılmayı kabul eden tüm olgular çalışmaya dahil edilmiştir. Veriler, araştırmacı tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle toplanmıştır. Veri toplama araçları olarak Tanıtıcı Bilgi Formu, Çocuk Uyku Alışkanlıkları Anketi, Çocuk Yaşam Kalitesi Ölçeği, Pittsburgh Uyku Kalitesi İndeksi (PUKİ) ve Dünya Sağlık Örgütü Yaşam Kalitesi Ölçeği (WHOQOL) kullanılmıştır.

Bulgular:
Ebeveynin uyku kalitesi ile ebeveyn yaşam kalitesi arasında güçlü ve negatif bir ilişki ($r=-0.540$, $p<0.001$) bulunmuştur. Çocuğun uyku kalitesi ile çocuğun yaşam kalitesi arasında da anlamlı negatif ilişki saptanmıştır ($r=-0.517$, $p<0.001$). Ebeveynin uyku kalitesi bozuldukça hem kendi yaşam kalitesi hem de çocuğun yaşam kalitesine yönelik değerlendirmesi olumsuz etkilenmiştir. Ayrıca, çocuk ve ebeveyn yaşam kalitesi puanları arasında pozitif bir ilişki ($r=0.423$, $p<0.001$) belirlenmiş; genel olarak uyku kalitesinin aile yaşam kalitesinin önemli bir yordayıcısı olduğu görülmüştür

Sonuç:
Elde edilen bulgular, uyku kalitesinin hem ebeveynin hem de çocuğun yaşam kalitesi üzerinde belirleyici bir etkisi olduğunu ortaya koymaktadır. Uyku kalitesinin desteklenmesine yönelik girişimlerin, karaciğer nakli geçirmiş çocuklar ve ailelerinde yaşam kalitesinin bütüncül biçimde artırılmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Karaciğer nakli, Uyku, Yaşam kalitesi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-372]
Erkek Çocuklarda Sünnet Anksiyetesini Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi

Feride Yavuz, Hacer Kobya Bulut
Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Ana Bilim Dalı, Trabzon

Amaç: Bu çalışmada, erkek çocuklarda sünnet anksiyetesini ve etkileyen faktörlerin incelenmesini amaçlamaktadır.
Yöntem:
Bu tanımlayıcı ve kesitsel çalışma, Trabzon ili Ortahisar ilçesindeki ilkokullarda öğrenim gören 4. sınıf düzeyindeki 342 erkek öğrenci ile yürütüldü. Veriler, araştırmacı tarafından geliştirilen Tanıtıcı Bilgi Formu ve Çocuklar için Sürekli Kaygı Envanteri kullanılarak toplandı.Velilere Tanıtıcı Bilgi Formu öğretmen aracılığıyla ulaştırılıp, bir hafta sonra yine öğretmenler tarafından toplanarak araştırmacıya teslim edildi. Sürekli Kaygı Envanteri öğrencilere araştırmacı tarafından yüz yüze uygulanıp toplanıldı.Veriler SPSS 24.0 programı ile analiz edildi.Normal dağılım Kolmogorov-Smirnov testi ile, ayrıca skewness ve kurtosis değerleriyle değerlendirildi; normal dağılmadığı belirlenen verilerde non-parametrik testler kullanıldı. İkili grup karşılaştırmalarında Mann-Whitney U testi, ikiden fazla grup karşılaştırmalarında Kruskal-Wallis testi uygulandı, anlamlı farklılık saptandığında Tamhane Post Hoc testi ile farkın kaynağı belirlendi. Sürekli değişkenler arasındaki ilişkiler Spearman korelasyon katsayısı ile, bağımsız değişkenlerin anksiyete üzerindeki etkileri ise çok değişkenli lineer regresyon analizi ile incelendi. Tüm analizlerde istatistiksel anlamlılık düzeyi $p<0.05$ ve %95 güven aralığı olarak kabul edildi.
Bulgular Katılımcıların yaş ortalaması 126.53±3.47 ay, sünnet yaş ortalaması ise 26.58±26.90 aydır. Çocukların sürekli kaygı puan ortalaması 33.53±6.07'dir. 3-6 yaş grubunda sünnet olan çocuklarda kaygı düzeyi anlamlı biçimde yüksektir ($p<0.05$). Baba eğitim düzeyi ilkokul olanlarda, gelir algısı düşük ve sosyal güvencesi bulunmayanlarda kaygı düzeyi daha yüksektir ($p<0.05$). Ameliyathane koşullarında sünnet olan ve işlem öncesinde bilgilendirilen çocuklarda ise kaygı düzeyi anlamlı biçimde düşüktür ($p<0.05$). Çok değişkenli lineer regresyon analizi, sünnet yaşı, baba eğitimi, sosyoekonomik durum, sosyal güvence, ameliyathane koşulu ve bilgilendirme değişkenlerinden oluşan modelin sürekli kaygı düzeyinin varyansının %14'ünü açıkladığını göstermektedir (Düzeltilmiş $R^2=0.14$, $p<0.01$).
Sonuç: Sünnetin fiziksel bir işlem değil, çocuğun ruh sağlığını uzun vadede etkileyebilen invaziv bir girişim olduğu görülmektedir. Bu nedenle sünnetin ameliyathane koşullarında ve çocuğa yaşına uygun bilgi verilerek gerçekleştirilmesi önerilmektedir. Süreç boyunca çocuk ve aileye psikolojik destek sunulması, ayrıca sünnet yaşı konusunda ailelere profesyonel danışmanlık verilmesi, olumsuz duygusal etkilerin azaltılmasına katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sünnet, Anksiyete, Çocuk, Psikolojik Hazırlık

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-373]

Çocuk Hemşirelerinde Yetkinlik, Hümanist Davranma Becerisi ve Sosyo-Demografik Özelliklerin Atravmatik Bakım Tutumlarına Etkisi

Esra Tekinyıldız[1], Ayşe Ay[2]
[1]Başkent Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Ankara
[2]Başkent Üniversitesi, Hemşirelik Anabilim Dalı, Ankara

Amaç: Bu araştırmanın amacı çocuk hemşirelerinde yetkinlik, hümanist davranma becerisi ve sosyo-demografik özelliklerin atravmatik bakım tutumlarına etkisini incelemektir.

Yöntem: Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı kesitsel tipteki bu araştırma, 103 çocuk hemşiresi ile yürütülmüştür. Veriler, Tanıtıcı Bilgi Formu, Hemşirelik Süreci Yetkinlik Ölçeği, Hemşirelik Uygulamalarında Hümanist Davranma Becerisi Ölçeği ve Pediatrik Atravmatik Bakım Tutum Değerlendirme Ölçeği kullanılarak çevrimiçi ortamda toplanmıştır. Verilerin analizi SPSS (versiyon 24.0) programı kullanılarak yapılmış; analizlerde sayı, yüzde, ortalama, standart sapma, bağımsız örneklem t testi, One-Way ANOVA ve pearson korelasyon yöntemleri kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan çocuk hemşirelerinin yaş ortalamasının 31.91±7.70, büyük çoğunluğunun (%98,1) kadın, %27.2'sinin yoğun bakımda görev yaptığı ve mesleki deneyiminin ortalama 107.26±92.77 ay olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların hemşirelik süreci yetkinlik ölçeği puanı ortalaması 4.47±0.62, hemşirelik uygulamalarında hümanist davranma becerisi ölçeği puan ortalaması 126.01±19.29 ve pediatrik atravmatik bakım tutum değerlendirme ölçeği puan ortalaması 131.84±22.23'tür. Hemşirelerin hemşirelik süreci yetkinliği ($r=0.589$, $p<0.001$) ve hümanist davranma becerisi ($r=0.449$, $p<0.001$) arttıkça, atravmatik bakım tutum düzeylerinin arttığı görülmüştür. Sosyo-demografik değişkenler açısından değerlendirildiğinde, mesleğinden memnun olan ($t=-2.287$, $p<0.05$), hemşirelik bakımına yönelik eğitim veya sertifika programlarına katılan ($t=-2.562$, $p<0.05$), kurumu tarafından desteklenen ($t=-3.559$, $p<0.05$), sadece gece vardiyasında çalışan ($F=5.235$, $p<0.05$), yaşı daha ileri ($r=0.247$, $p<0.05$) ve mesleki deneyim süresi daha uzun olan hemşirelerin ($r=0.223$, $p<0.05$) atravmatik bakım tutum düzeylerinin anlamlı biçimde daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Sonuç: Çocuk hemşirelerinin atravmatik bakım tutumlarını güçlendirmek için, hemşirelik sürecine ilişkin mesleki yeterliliklerin artırılması, hümanist bakım yaklaşımının desteklenmesi ve kurumsal düzeyde profesyonel gelişimi teşvik eden ortamların oluşturulması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Atravmatik bakım, çocuk hemşireliği, hümanist yaklaşım, yetkinlik

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-374]

Adölesan İdiyopatik Skolyozlu Hastalarda Vertebral Body Tethering (VBT) veya Füzyon Cerrahisinin Vücut Algısı ve Yaşam Kalitesi Üzerine Etkisinin Karşılaştırılması: Retrospektif bir çalışma

Derya Suluhan[1], Gözde Soyer[2], Ercan Bal[3], Abdulkadir Demir[4], Ahmet Soyer[5], Dilek Yıldız[1]
[1]Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gülhane Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Ankara
[2]Ankara Bilkent Şehir Hastanesi, Onkoloji Hastanesi, Tıbbi Onkoloji Ana Bilim Dalı, Ankara
[3]Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Beyin ve Sinir Cerrahisi Ana Bilim Dalı, Ankara
[4]Gölbaşı Devlet Hastanesi, Beyin ve Sinir Cerrahisi Kliniği, Ankara
[5]Hacettepe Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Beyin ve Sinir Cerrahisi Ana Bilim Dalı, Ankara

Amaç:
Bu çalışmada, adölesan idiyopatik skolyozlu (AİS) hastalarda vertebral body tethering (VBT) ve füzyon cerrahisinin vücut algısı ve yaşam kalitesinin üzerine etkisinin karşılaştırılması amaçlanmıştır.

Yöntem:
Retrospektif tanımlayıcı tipteki bu çalışma Ankara Bilkent Şehir Hastanesi Beyin ve Sinir Cerrahisi Omurga Deformitesi Polikliniğinde yürütülmüştür. Bu çalışmada 2021–2025 yılları arasında AİS tanısı alan 48 VBT cerrahisi ile 52 füzyon cerrahisi uygulanmış 10–18 yaş aralığında toplam 100 hastanın preoperatif, postoperatif 6. ve 12. ayda skolyoz şiddeti Cobb açısı, Görsel Analog Skalası (VAS) ve yaşam kalitesi (SRS-22) anket puanları karşılaştırılmıştır.

Bulgular:
Füzyon cerrahisi grubundakilerin %76,9'u kadın ve yaş ortalaması 14,77±1,94 yıl, VBT grubundakilerin %79,2'si kadın ve yaş ortalaması 13,1±1,42 yıldır (sırasıyla p değerleri 0,05; 0,05). Gruplara göre pre-operatif ağrı (p=0,092), vücut algısı (p=0,593), fonksiyon (p=0,142), ruh sağlığı (p=0,162) ve SRS genel puan (p=0,087) ölçümleri arasında anlamlı farklılık saptanmamıştır. Her iki grupta vücut algısı, fonksiyon alt boyutu ve SRS genel puanları postoperatif dönemde anlamlı artış göstermiştir. VBT grubunda postoperatif 6. ve 12. ay SRS 22 fonksiyon alt boyut puanı füzyon grubuna göre daha yüksektir (p=0,001). Her iki grupta da Cobb açısı postoperatif 6. ve 12. aylarda azalmıştır (p=0,001). Postoperatif 12. ayda VAS ve SRS skorları arasında orta düzeyde negatif korelasyon belirlenmiştir (r=-0,640, p=0,001). Füzyon cerrahisi grubunda post-op 12. ay VAS skorları postoperatif 12. ay SRS ölçek puanları için anlamlı bir yordayıcıdır (β=-0,604; p=0,000). VBT grubunda postoperatif 12. ay VAS skorları postoperatif 12. ay SRS ölçümleri için anlamlı bir yordayıcıdır (β=-0,628; p=0,001).

Sonuç:
Her iki cerrahi yöntemde skolyoz açısı azalmasına rağmen VBT grubundaki çocuklarda postoperatif dönemde yaşam kalitesinin fonksiyonel alt boyutunda anlamlı artış olmuştur. Ayrıca adölesan dönemde skolyozun tedavisinden sonra deneyimlenen ağrı düzeyinin yaşam kalitesi üzerinde belirleyici bir etkiye sahip olduğu ve ameliyat sonrası hasta izlemlerinde bu ilişkinin dikkate alınması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: adölesan, skolyoz, cerrahi tedavi, yaşam kalitesi, ağrı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-375]
Palyatif Bakım Ünitelerinde Çocuğu Yatan Annelerin Yaşadıkları Ruminatif Düşünceler

Emriye Hilal Yayan[1], Mürşide Zengin[2], Yeliz Suna Dağ[3], İrem Kenç[4]
[1]İnönü Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Malatya
[2]Adıyaman Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Adıyaman
[3]Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimler Fakültesi, Elazığ
[4]Ankara Bilkent Şehir Hastanesi, Pediatri Yoğun Bakım Ünitesi, Ankara

Amaç:
Bu çalışma, palyatif bakım ünitelerinde çocuğu yatan annelerin yaşadıkları ruminatif düşünce süreçlerini derinlemesine inceleyerek, bu düşüncelerin psikososyal yansımalarını ve başa çıkma biçimlerini ortaya koymak amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Yöntem:
Nitel araştırma deseninde yürütülen çalışmada, palyatif bakım servislerinde çocuğu yatan dokuz anne ile yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Veriler, katılımcıların yazılı onamı alınarak ses kaydı ve gözlem notlarıyla toplanmıştır. Elde edilen veriler tematik analiz yöntemi ile çözümlenmiştir. Kodlama süreci iki araştırmacı tarafından bağımsız olarak yürütülmüş, temalar görüş birliğiyle oluşturulmuştur.

Bulgular:
Analiz sonucunda altı ana tema belirlenmiştir: (1) Kendini Suçlayıcı Ruminasyon, (2) Kader ve Tevekkül Temelli Ruminasyon, (3) Kaygı ve Nüks Temelli Ruminasyon, (4) Pişmanlık ve Tedaviye Yönelik Keşke Düşünceleri, (5) Mücadele ve Öfke Temelli Ruminasyon, (6) Umut, Kabullenme ve İnanç Temelli Ruminasyon. Annelerin ruminatif düşünceleri, çoğunlukla uykusuzluk, fiziksel yorgunluk, suçluluk, sosyal izolasyon ve dini anlamlandırma süreçleri ile ilişkilidir. Bazı anneler, bu düşüncelerle baş edebilmek için dua, sabır, mikro-başa çıkma davranışları (sohbet, telefonla konuşma, çiçek bakımı) gibi yöntemlere başvurmuştur.

Sonuç:
Palyatif bakım sürecindeki annelerin ruminasyonları, hem yüksek stres düzeyinin bir yansıması hem de başa çıkma stratejisinin bir parçası olarak işlev görmektedir. Bu bulgular, hemşirelerin palyatif bakımda annelere yönelik psikososyal destek, uyku düzeni izleme ve dini-inanç temelli başa çıkma yaklaşımlarını güçlendiren programlar geliştirmelerinin önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Palyatif bakım, ebeveyn, ruminasyon, çocuk

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-376]

Yoğun Bakım Ünitesinde Çocuğu Yatan Annelerde Manevi Başa Çıkmanın Algılanan Stres Üzerindeki Etkisinde Psikolojik Dayanıklılığın Aracı Rolü

Semra Köse[1], Gülsün Ayran[2], Merve Sarıtaş[3]
[1]Necmettin Erbakan Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği
[2]Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği
[3]Etlik Şehir Hastanesi, Pediatri Yoğun Bakım Ünitesi

Amaç: Bu araştırma yoğun bakım ünitesinde çocuğu yatan annelerde manevi başa çıkmanın, algılanan stres üzerindeki etkisinde psikolojik dayanıklılığın aracı rolünü belirlemek amacıyla yapılmıştır. Metod: Bu araştırma tanımlayıcı, kesitsel ve ilişki arayıcı türde gerçekleştirilmiştir. Ankara'da bir şehir hastanesinin yoğun bakım kliniğinde çocuğu yatan 220 anne ile Mayıs-Aralık 2023 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Veriler Tanımlayıcı Soru Formu, Anne Manevi Başa Çıkma Ölçeği, Algılanan Stres Ölçeği ve Connor-Davidson Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ile yüzyüze toplanmıştır. Elde edilen veriler IBM SPSS Statistics Standard Concurrent User V25 istatistik programında değerlendirilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde sayı, yüzde, ortalama, minimum-maximum değerler, standart sapma, Pearson korelasyon testi ve regresyon analizi kullanılmıştır. İstatistiksel olarak $p<0.05$ değeri anlamlı kabul edilmiştir ve araştırmada tüm etik ilkelere uyulmuştur. Bulgular: Araştırmaya katılan annelerin %53.2'sinin 35 yaş altı, %67.7'sinin ev hanımı olduğu ve %34.5'inin iki çocuğa sahip olduğu belirlenmiştir. Çocukların %54.1'i 7 yaş altı, %84.5'inin bilinci açık ve %53.2'sinin daha önce yoğun bakım deneyimi olduğu saptanmıştır. Annelerin Manevi Başa Çıkma puan ortalaması 95.64±31.26, Algılanan Stres puan ortalaması 34.75±6.40 ve Psikolojik Dayanıklılık puan ortalaması 58.28±19.01'dir. Manevi başa çıkma ile algılanan stres arasında negatif yönlü; manevi başa çıkma ile psikolojik dayanıklılık arasında ise pozitif yönlü anlamlı ilişkiler bulunmuştur ($p<0.05$). Sonuç: Psikolojik dayanıklılığın, manevi başa çıkma ile algılanan stres arasındaki ilişkide kısmi aracı değişken rolü üstlendiği belirlenmiştir. Bu sonuçlar, çocukları yoğun bakımda olan annelere yönelik psikolojik destek ve manevi danışmanlık hizmetlerinin bütüncül yaklaşımla planlanması gerektiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Algılanan Stres, anne, dayanıklılık, manevi başa çıkma, yoğun bakım

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-377]

Çocuk Cerrahisi Hastalarında Hasta Memnuniyeti ve Yordayıcı Faktörlerin Belirlenmesi: Kesitsel Bir Araştırma

Derya Suluhan[1], Ecem Koyun[2], Dilek Yıldız[1], Emrah Şenel[3]
[1]Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gülhane Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Ankara,Türkiye
[2]Ankara Bilkent Şehir Hastanesi, Çocuk Cerrahisi Yoğun Bakım Ünitesi, Ankara, Türkiye
[3]Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye

Amaç: Bu çalışma, çocuk cerrahisi kliniğinde yatan çocukların memnuniyetini değerlendirmeyi ve memnuniyeti öngören faktörleri belirlemeyi amaçlamıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı, kesitsel tipteki bu çalışma, bir şehir hastanesinin çocuk cerrahisi kliniğinde gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya, günübirlik cerrahi dışında ameliyat olan ve taburculuğu planlanan çocuk hastalar dahil edilmiştir. Veriler, araştırmacılar tarafından hazırlanan sosyodemografik veri formu ve Çocuk Cerrahisi Hasta Memnuniyet Ölçeği (ÇCHMÖ) ile toplanmıştır. Tanımlayıcı istatistikler, sosyodemografik ve klinik özelliklere göre karşılaştırmalar ve çoklu doğrusal regresyon analizi yapılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya dahil edilen 151 çocuğun %50,3'ü (n=76) kız cinsiyetinde olup, ortalama yaş 11,66 ± 3,52 yıldır. Katılımcıların ÇCHMÖ toplam puan ortalaması 99,73 ± 16,84'tür. Kız hastaların ölçek toplam puan ortalamalarının erkek hastalara göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu belirlenmiştir ($p = 0,006$). Ek hastalığı bulunmayan, daha önce ameliyat geçirmemiş ve hastanede daha kısa süre yatan çocukların ölçek toplam puanları anlamlı düzeyde yüksektir ($p < 0,05$). Cerrahi operasyon türüne göre ölçek toplam puanları anlamlı farklılık göstermiş olup, tümör cerrahisi geçiren çocukların ölçek puan ortalaması en düşüktür ($p < 0,05$). Çoklu doğrusal regresyon analizinde yaş ($\beta = 0,175$, $p = 0,035$), ağrı durumu ($\beta = -0,228$, $p = 0,003$) ve tümör cerrahisi ($\beta = -0,186$, $p = 0,020$) memnuniyetin bağımsız belirleyicileri olarak saptanmıştır.

Sonuç: Çalışma bulguları, çocuk cerrahisi hastalarında hasta deneyimlerinin sistematik olarak değerlendirilmesinin ve iyileştirilmesi gereken alanların belirlenmesinin önemini ortaya koymaktadır. Çocukların yaş dönemi özelliklerine uygun bakım yaklaşımlarının benimsenmesi, etkili ağrı yönetiminin sağlanması ve özellikle karmaşık cerrahi süreçlerde aile ve çocuklara yönelik destekleyici uygulamaların artırılması hasta memnuniyetini artırabilir. Gelecekte araştırmaların, farklı cerrahi türleri ve klinik değişkenlerin memnuniyet üzerindeki etkilerini daha kapsamlı incelemesi ve çocukların memnuniyetini artırmaya yönelik müdahale programları geliştirmesi önerilmektedir. şeklinde olacak

Anahtar Kelimeler: Hasta memnuniyeti, Hemşirelik, Çocuk cerrahisi, Yordayıcı faktörler

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-378]

Besin Alerjisi Olan Çocukların Emziren Annelerinde Ortoreksiya Nervoza, Anksiyete ve Bebek Besleme Tutumları

Fahri Aşkan[1], Tuğba Todil[2], Emel Yürük[3], Mustafa Kara[4]
[1]Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Van
[2]Batman Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Batman
[3]Çukurova Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Adana
[4]Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Osmaniye

Amaç: Bu çalışma, alerjik çocukları olan emziren annelerde ortoreksiya nervoza eğilimleri, bebek besleme tutumları ve anksiyete düzeyleri arasındaki ilişkileri incelemeyi amaçlamaktadır. Yöntem: Bu kesitsel çalışma, Türkiye'deki iki farklı eğitim ve araştırma hastanesinin çocuk alerji polikliniklerinde, alerjik çocuğu olan 111 annenin katılımıyla yürütüldü. Veriler Demografik Bilgi Formu, Ortoreksiya Nervoza Revize Ölçeği (ORTO R), Iowa Bebek Besleme Tutum Ölçeği (IIFAS) ve Beck Anksiyete Envanteri (BAI) kullanılarak toplandı. Bulgular: Annelerin ORTO-R, BAI ve IIFAS puan ortalamaları sırasıyla 17,00±4,45, 16,52±11,57 ve 60,17±9,76 olarak belirlendi. ORTO-R ile BAI arasında orta düzeyde pozitif korelasyon (r=0,375; p=0,001), ORTO-R ile IIFAS arasında pozitif korelasyon (r=0,448; p=0,001) ve BAI ile IIFAS arasında pozitif korelasyon (r=0,347; p=0,001) bulundu. Hiyerarşik regresyon analizinde, BAI ve IIFAS varyansın %12'sini açıklarken, ORTO-R eklendiğinde açıklanan varyansın %23,8'e çıktığı ve ortoreksiya nevroz eğiliminin anksiyeteye göre daha güçlü bir yordayıcı olduğu belirlendi. Ayrıca, annelerin vücut kitle indeksi, eğitim düzeyi, çalışma durumu ve ek mama kullanımı, beslenme uygulamalarını etkileyen önemli faktörler olarak saptanmıştır. Sonuç: Alerjik çocukları olan emziren annelerde, ortoreksiya nervoza eğilimlerinin artması ve kaygı düzeyleri, bebek beslenmesiyle ilgili endişeleri de artırmaktadır. Bu durum, anneler için bütünleşik psikolojik ve beslenme odaklı müdahalelerin önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Gıda alerjisi, ortoreksiya nervoza, anksiyete, emzirme, bebek besleme tutumları

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-379]
Dijital Çağda Çocuk İhmali ve İstismarının Yeni Yüzü: Teknoloji Temelli Riskler ve Pediatri Hemşireliği

Büşranur Sarı[1], Ayşe Sonay Türkmen[2]
[1]Karaman Eğitim ve Araştırma Hastanesi,Karaman
[2]Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi,Sağlık Bilimleri Fakültesi,Hemşirelik Ana Bilim Dalı,Karaman

Amaç:
Bu derleme, dijital çağda ortaya çıkan teknolojik ihmal ve istismar formlarını (sharenting, dijital emzik kullanımı, çevrimiçi istismar) tanımlamayı ve "Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek" teması çerçevesinde, bu yeni nesil risklere karşı pediatri hemşireliğinin koruyucu ve önleyici rollerini ortaya koymayı amaçlamaktadır.
Yöntem:
Bu çalışma, güncel literatür ışığında hazırlanmış bir derlemedir. "Teknolojik ihmal", "teknolojik istismar", "Shareting" ve "pediatri hemşireliği" anahtar kelimeleri kullanılarak ulusal ve uluslararası veri tabanlarında (PubMed, Scopus, Ulusal Tez Merkezi) tarama yapılmıştır. Mevcut araştırma bulguları, klinik gözlemler ve politika belgeleri kapsamlı bir şekilde sentezlenmiştir.
Bulgular:
Dijital ortamlar, çocuk ihmali ve istismarının geleneksel formlarını (fiziksel, emosyonel, cinsel) takip eden yeni risk alanları yaratmıştır. Bunlar; teknolojik ihmal ve istismar, Sharetingtir (paylaşan ebeveynlik). Çocuğun ekran denetiminin yapılmaması, ebeveynin işlerini rahatça yapabilmesi için çocuğu oyalamak adına çocuğu teknolojik cihazla baş başa bırakması, çocuğunun her anının fotoğraflarını sosyal platformlarda paylaşması, çocukla ilişkileri düzenlerken ödül veya ceza olarak sunulması gibi durumlar, bir istismarcı tarafından çevrimiçi cinsel istismara maruz kalması gibi davranışlar teknolojik ihmal ve istismara girmektedir. Shareting (Paylaşan Ebeveynlik): Ebeveynlerin çocuklarının fotoğraf ve kişisel bilgilerini çevrimiçi platformlarda izinsiz paylaşması, bu durumun çocukta ruhsal-gelişimsel bozukluklara ve dijital kimlik hırsızlığına zemin hazırlaması. Araştırmalar, ebeveynlerin bu konulardaki farkındalığının düşük olduğunu ve desteklenmeyen çocukların biyopsikososyal zararlar görme riski taşıdığını göstermektedir.

Sonuç ve Öneriler:
"Her Çocuk Bir Gelecek" temasının merkezinde, çocuğun her ortamdaki refahını ve güvenliğini sağlamak yatar. Dijital dünya, bu hedefe yönelik yeni tehditler barındırmaktadır. Pediatri hemşireleri, çocuğun biyopsikososyal bütünlüğünü koruma hedefi doğrultusunda:
Ebeveynlere yönelik Güvenli Dijital Ebeveynlik Eğitim Programları geliştirmeli, teknolojik ihmalin ve istismarın "sharenting"in olası sonuçları konusunda farkındalık yaratmalıdır.
Çocuk sağlığı izlemlerine, dijital medya kullanım alışkanlıklarını ve olası mağduriyetleri değerlendirmeleri de eklenmelidir.Yerel müdahaleler için okullarla da iş birliği yapılmalıdır.Çocukları dijital risklerden korumak, küresel bir sağlık gerekliliğidir ve pediatri hemşirelerinin bu alandaki "yerel dokunuşu", çocukların sağlıklı bir geleceğe sahip olmasında hayati bir rol oynayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Pediatri Hemşireliği, Sharenting, Teknolojik İhmal, Teknolojik İstismar

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-380]

Baba–Preterm Yenidoğan Bağlanma Ölçeğinin Geliştirilmesi ve Psikometrik Özelliklerinin Değerlendirilmesi

Uğur Gül[1], Emine Efe[2], Murat Bektaş[3]
[1]Gümüşhane Üniversitesi
[2]Akdeniz Üniversitesi
[3]Dokuz Eylül Üniversitesi

Amaç: Bu çalışma, Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi'nde (YYBÜ) yatan prematüre bebeklerin babalarının bağlanma düzeylerini değerlendirmek amacıyla bir ölçüm aracı geliştirmeyi hedeflemiştir.

Yöntem: Araştırmada metodolojik, ilişkisel, karşılaştırmalı ve kesitsel bir desen kullanılmıştır. Çalışma, Haziran 2023 ile Eylül 2024 tarihleri arasında yürütülmüş olup, YYBÜ'de yatan prematüre bebeklerin 182 babasını kapsamıştır. Ölçeğin güvenirliğini değerlendirmek amacıyla açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizleri yapılmış; geçerlilik ise Cronbach's alfa güvenirlik katsayısı, iki yarı güvenirliği, madde-toplam korelasyonları ve Hotelling'in T-kare testi kullanılarak test edilmiştir.

Bulgular: Ölçek, iki alt boyuta dağılan toplam 10 maddeden oluşmaktadır. Ölçek maddelerinin kapsam geçerliliği oranları 0.80 ile 1.00 arasında değişmiştir. Ölçeğin toplamı ve alt boyutları için Cronbach's alfa değerleri sırasıyla 0.878, 0.796 ve 0.845 olarak bulunmuştur. İki yarı analizinde, ölçeğin birinci yarısına ait Cronbach's alfa değeri 0.753, ikinci yarısına ait Cronbach's alfa değeri ise 0.778 olarak bulunmuştur. İki yarı arasındaki korelasyon katsayısı 0.853'tür. Ayrıca, Spearman-Brown katsayısı 0.921 ve Guttman iki yarı katsayısı 0.918 olarak hesaplanmıştır. Olası yanıt yanlılığını değerlendirmek amacıyla Hotelling'in T-kare testi uygulanmıştır. Test sonuçları şu şekildedir: $T^2 = 302.534$, $F = 32.129$ ve $p < 0.001$. Bu bulgular, ölçek maddelerinde yanıt yanlılığı olmadığını göstermektedir.

Sonuç: Baba–Prematüre Yenidoğan Bağlanma Ölçeği, YYBÜ'de baba–prematüre bebek bağlanma düzeylerini değerlendirmek için güvenilir, geçerli ve uygun bir ölçüm aracıdır.

Anahtar Kelimeler: Bonding, Paternal, Preterm, Neonatal Intensive Care Unit, Scale development

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-381]

Okul Öncesi Dönemde Çocuğu Olan Babaların Babalık Rolü Algısı İle Baba Katılımı Arasındaki İlişki

Ferdağ Yıldırım[1], Bahar Türkmenoğlu[2], Ebuzer Arslan[3], Zeynep Temel Mert
[1]Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu, Sağlık Programları Çocuk Gelişimi Bölümü
[2]Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Hafik Kamer Örnek Meslek Yüksek Okulu, Çocuk Bakımı ve Gençlik Hizmetleri Bölümü
[3]Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Yıldızeli Meslek Yüksek Okulu, Yönetim Ve Organizasyon, Sağlık Kurumları İşletmeciliği
[4]Suşehri Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü Hemşirelik Ab.

Amaç: Babalık rolü içinde bulunulan toplum tarafından şekillenen babanın çocuğuna karşı görev ve sorumlulukları olarak açıklanmaktadır Babalık rolü, çocuğun gelişimine duygusal destek olma, ekonomik katkı sağlama, rehberlik etme, model olma ve disiplin sağlama gibi birçok boyutu içermektedir. Çağdaş yaklaşımlar babanın çocuğuna duygusal yakınlığı ve katılımcı ebeveynlik rollerini ön plana çıkarmaktadır. Bu Çalışma okul öncesi dönem çocuğu olan babaların babalık rolü algısı ve baba katılımı düzeylerini belirlemek ve babalık rolü algısı ve baba katılımı arasında bir ilişki olup olmadığının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Gereç ve Yöntemler: Araştırmanın evrenini, Sivas il merkezindeki 11 devlet ve 11 özel anaokuluna devam eden 3–6 yaş aralığında çocuğu bulunan babalar oluşturmuştur. Araştırmaya gönüllülük esasına göre çalışmaya katılan, 18 yaş ve üzerindeki babalar dâhil edilmiştir. Evrenin bilinmediği varsayımıyla örneklem büyüklüğü 384 olarak hesaplanmış, çalışmaya 504 baba katılmıştır. Veriler sosyodemografik bilgi formu, "Babalık Rolü Algı Ölçeği" (BRAÖ) ve "Baba Katılımı Ölçeği" (BAKÖ) kullanılarak toplanmıştır. Veriler, t-testi, kruskal Wallis ve çoklu regresyon ile analiz edilmiştir. Bulgular: Babaların %53'ünün "Babalık Rolü Algı" puanı otalamanın altında, %52'sinin "Baba Katılım" puanı ortalamanın üzerindedir. Baba Katılım Ölçeği "Keyfi Meşguliyet" alt boyut puan ortalaması %50, "İlgi ve Yakınlık" alt boyutu %62, "Temel Bakım" alt boyutu %47 olarak hesaplanmıştır. Babalık Rolü Algı Ölçeği puan ortalamaları ile demografik değişkenler arasında anlamlılık ilişkisi bulunmazken Baba Katılımının yaş, eğitim, evlilik süresi ve çocuk sayısı gibi değişkenlerle anlamlı ilişkisi ($p<0.05$) olduğu belirlenmiştir. Sonuç: Bu araştırmadaki babaların babalık rolü algısı ortalamanın altında ve baba katılımları ortalamanın biraz üzerinde bulunmuştur. Babalık rolü algısı ile baba katılımı arasında bir ilişki olmamakla birlikte, baba katılımı babanın yaşı, evlilik süresi, çocuk sayısı gibi demografik değişkenler ve babaların kendi babaları ile olan ilişkileri açısından farklılaşmamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Babalık rolü algısı, baba katılımı, okul öncesi dönem

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-382]
Pediatri alanında phubbing araştırmaları: bibliometrik bir analiz

Meryem Atak[1], Gülay Öztaş[1], Ayla İrem Aydın[1], Nevin Al[2]
[1]Bursa Uludağ Üniversitesi, Hemşirelik Ana Bilim Dalı, Bursa
[2]Bursa İl Sağlık Müdürlüğü, Bursa Halk Sağlığı Hizmetleri Başkanlığı, Bursa

Amaç: Yüz yüze iletişimi bozarak diğer bireyleri görmezden gelme davranışı olarak tanımlanan phubbing, çocuklarda iletişim ve duygusal sağlık üzerinde olumsuz etkilere yol açan önemli bir dijital davranış haline gelmiştir. Bu çalışma, pediatri alanında phubbing konusuna odaklanan akademik yayınların bibliyometrik özelliklerini ve araştırma eğilimlerini incelemeyi amaçlamaktadır. Yöntem: Web of Science Core Collection veri tabanında TS=(phubbing) AND TS=(child* OR pediatric* OR infant* OR toddler* OR preschool*) arama sorgusu ile 2025 yılına kadar yayınlanmış çalışmalar incelenmiştir. Toplam 202 makale analize dahil edilmiştir. Veriler VOSviewer (v1.6.20) yazılımı kullanılarak ortak yazarlık, atıf etkisi ve uluslararası iş birliği ağları açısından değerlendirilmiştir. Bulgular: Veri seti 1.021 toplam atıf ve 24 h-indeksi içermektedir; bu durum phubbing araştırmalarının artan bilimsel etkisini göstermektedir. En üretken ülkeler Çin (n=45), ABD (n=39) ve Türkiye (n=22) olarak belirlenmiş; Çin ile ABD'nin en güçlü uluslararası iş birliği ağına (toplam bağlantı gücü = 54) sahip olduğu görülmüştür. Nottingham Trent Üniversitesi ve Shanghai Jiao Tong Üniversitesi en etkili kurumlar, Frontiers in Psychology ve Current Psychology ise en çok atıf alan dergilerdir. Sonuç: Pediatri alanında phubbing araştırmalarının son yıllarda hızla arttığı ve özellikle ebeveyn phubbing ile psikososyal sonuçlar üzerinde yoğunlaştığı saptanmıştır. Artan atıf etkisi ve uluslararası işbirlikleri, teknoloji kullanımı, ebeveyn davranışları ve çocuk ruh sağlığı arasındaki ilişkilere yönelik disiplinler arası bir yönelimin güçlendiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Phubbing, Ebeveyn Phubbing, Pediatri, Akıllı Telefon Bağımlılığı, Bibliyometrik Analiz

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-383]

Çocuk Yoğun Bakım Ünitesinde Çalışan Hemşirelerin Beyin Ölümü ve Organ Bağışına Yönelik Bilgi Düzeyi ve Tutumlarının Belirlenmesi

Derya Suluhan[1], Mehmet Can Sezişli[2], Dilek Yıldız[1], Emrah Gün[2], Zeynelabidin Öztürk[2]
[1]Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Hemşirelik Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Ankara
[2]Etlik Şehir Hastanesi Çocuk Yoğun Bakım Ünitesi, Ankara

Amaç: Bu çalışma, çocuk yoğun bakım ünitesinde çalışan hemşirelerin beyin ölümü ve organ bağışına yönelik bilgi düzeylerini ve tutumlarını belirlemek, bazı sosyodemografik özelliklerle ilişkisini incelemek amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Çalışma tanımlayıcı ve kesitsel tipte olup Haziran - Eylül 2025 tarihleri arasında bir şehir hastanesinin çocuk yoğun bakım ünitesinde çalışan 83 hemşire ile yürütülmüştür. Veriler tanıtıcı bilgi formu, Organ-Doku Bağışı ve Transplantasyon Bilgi Ölçeği (ODTKS) ve Yoğun Bakım Hemşirelerinin Beyin Ölümü ve Organ Transplantasyonuna Yönelik Tutumu Ölçeği (YBHBOTÖ) ile toplanmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler için sayı, yüzde, ortalama, standart sapma, gruplar arası karşılaştırmalarda Mann Whitney U, Kruskal Wallis kullanılmıştır. Bağımsız değişkenler ile YBHBOTÖ ölçeği puanı arasındaki ilişkisinin analizde doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi p<=0,05 olarak kabul edilmiştir. Bulgular: Hemşirelerin yaş ortalaması 26,77±2,27 yıldır ve %74,7'si kadındır. Katılımcıların %75,9'u beyin ölümü, %59'u organ bağışı konusunda eğitim almadığını belirtmiştir. ODTKS ölçek toplam puan ortalaması 14,11±1,95 (min:7–maks:17), YBHBOTÖ puan ortalaması 58,47±8,78'dir (min:27–maks:74). Eğitim düzeyi, ölçek toplam puanları ve alt boyutlarda anlamlı fark yaratmıştır (p<0,05). Beyin ölümü ve organ bağışı ile ilgili eğitim alan hemşirelerin, YBHBOTÖ ölçeği "organ bağışını onaylama" ve "yaşam kalitesini artırma" alt boyutlarından aldıkları puanlar daha yüksektir (p<0,05). Organ bağışı kartı olan hemşirelerin YBHBOTÖ ve ODTKS ölçek toplam puanları, olmayanlara göre anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur (p<0,05). Regresyon analizinde bağımsız değişkenlerin YBHBOTÖ ölçeği puanlarını açıklamada anlamlı etkisi görülmemiştir (p>0,05). Sonuç: Çocuk yoğun bakım hemşirelerinin beyin ölümü ve organ bağışına yönelik bilgi düzeyleri yüksek, ancak tutumlarının bazı değişkenlere bağlı olarak farklılaştığı saptanmıştır. Özellikle eğitim almış ve organ bağış kartına sahip hemşirelerin daha olumlu tutum sergilediği belirlenmiştir. Hemşirelerin bu konudaki bilgi ve farkındalıklarını artırmaya yönelik eğitim programlarının planlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Beyin ölümü, bilgi, çocuk hemşiresi, organ bağışı, tutum

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-384]

Adölesanlarda Sağlık Okuryazarlığı ve Sağlıklı Yaşam Tarzı İnançlarının Menstrual Deneyimlerine Etkisi: Kesitsel Bir Çalışma

Büşra Küçüktürkmen[1], Elif Erbay[1], Dilek Menekşe[2]
[1]Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi
[2]Sakarya Üniversitesi

Giriş: Son yıllarda araştırmacılar adölesanların ve gençlerin menstrual deneyimlerine odaklanmıştır. Hala bu konuda yanlış, yetersiz bilgilerin yaygın olduğunu, bu durumunda gelişme sürecinde olan adölesanların sağlık sonuçlarını olumsuz etkilediği vurgulanmaktadır. Bu sorunun önüne geçmede menstrual deneyimleri etkileyen faktörlerin ortaya konması, eğitimlerin ve müdahalelerin planlanmasında yönlendirici çözüm olacaktır. **Amaç:** Bu çalışma adölesanların sağlık okuryazarlığı ve sağlıklı yaşam tarzı inançlarının menstrual deneyimlerine etkisini değerlendirmek amacıyla yapıldı. **Yöntem:** Analitik amaçlı kesitsel desenle yürütülen araştırma, Mart 2025 – Haziran 2025 tarihleri arasında 322 adölesan ile yürütüldü. Verilerin toplanmasında "Tanıtıcı Bilgi Formu", "Okul Çağındaki Çocuklar İçin Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği (OÇÇİSOÖ)", "Adölesanlar İçin Sağlıklı Yaşam Tarzı İnanç Ölçeği (AİSYTİÖ)", "Menstrual Deneyimler Ölçeği (MDÖ)" ve kullanıldı. Tanımlayıcı istatistiklerin yanında, ölçekler arasındaki ilişki için Pearson Korelasyon analizinden ve model testi için Path (Yol) Analizinden yararlanıldı. **Bulgular:** Adölesanların yaş ortalaması 15,46±0,95 (13-18 yıl) ve menarş yaşı ortalaması 12,35±1,10 (9-16 yıl) bulundu. OÇÇİSOÖ puan ortalaması 30,80±4,84, MDÖ ortalaması 2,32±0,32, AİSYTİÖ ortalaması 60,43±9,31'dir. Sağlık okuryazarlık ölçeğinin sağlıklı yaşam tarzı inançları ölçeği üzerinde pozitif yönde (β:0,46, p<0,001), sağlıklı yaşam tarzı inançları ölçeğinin menstrual deneyimler ölçeği üzerinde pozitif yönde etkisi (β:0,44, p<0,001) bulundu. Ayrıca sağlık okuryazarlığı ölçeğinin menstrual deneyimler ölçeği üzerindeki etkisinde sağlıklı yaşam tarzı inancı ölçeğinin (β:0,20, p:0,002), p<0,001) aracı etkisi tespit edildi. Kurulan modelde anne ve baba eğitim durumu, menarş yaşı ve beden kitle indeksi değişkenlerinin etkisi saptandı. **Sonuç:** Çalışmada sağlık okuryazarlığının ve adölesanların sağlıklı yaşam tarzı inançlarının, menstrual deneyimlerini anlamlı ve olumlu yönde etkilediği görüldü. Bu doğrultuda, okullarda adölesanların sağlık okuryazarlığını geliştirmeye yönelik programlar planlanarak, menstrual deneyimlerine ve sağlıklı yaşam alışkanlıklarına ilişkin farkındalıklarının artırılması sağlanabilir.

Anahtar Kelimeler: Adölesanlar, menstrual deneyimler, sağlık okuryazarlığı, sağlıklı yaşam tarzı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-385]

Çocuk Yoğun Bakım Hemşirelerinin Enfeksiyon Oluşumunu Önleme ve Kontrolüne Yönelik Deneyimleri ve Uygulamaları

Ümran ÇEVİK GÜNER[1], Tuğba CENGİZ [2]
[1] Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü
[2] Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı

Amaç: Bu çalışma, çocuk yoğun bakım hemşirelerinin enfeksiyonu oluşumunu önleme ve kontrolüne yönelik deneyimlerini, karşılaştıkları güçlükleri ve çözüm önerilerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Yöntem: Çalışma, nitel araştırma desenlerinden fenomenoloji yaklaşımıyla tasarlanmıştır. Bir eğitim ve araştırma hastanesinin çocuk yoğun bakım ünitesinde görev yapan ve çalışmaya gönüllü katılan 10 hemşire ile yürütülmüştür. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu, gözlem formu ve demografik bilgi formu aracılığıyla toplanmıştır. Görüşmelerde not alma ve ses kaydı teknikleri kullanılmış, elde edilen veriler nitel içerik analiziyle değerlendirilmiş ve temalar oluşturulmuştur. Bulgular: Katılımcıların yaş ortalamasının 34.0 ± 4.45 (SS) olduğu belirlenmiştir. İçerik analizi sonucunda 6 ana tema ortaya çıkmıştır: Enfeksiyonun önemi (hasta güvenliği, iyileşme süreci, etik sorumluluk, ekonomik yük); günlük uygulamalar (el hijyeni, kişisel koruyucu ekipman, izolasyon, aseptik teknikler, cihaz bakımı, aile eğitimi, metaforlar); zorluklar ve baş etme (personel ve malzeme yetersizliği, iş yükü, uyumsuz hasta yakınları, motivasyon kaybı); eğitim ve bilgi (hizmet içi eğitim, güncel protokollere erişim, uygulamalı eğitim ihtiyacı); iş birliği (ekip içi iletişim, multidisipliner yaklaşım); deneyimler ve öneriler (olumlu/olumsuz deneyimler, personel artırımı, teknolojik kullanım, denetimlerin sıklaştırılması, eğitimlerin güçlendirilmesi). Gözlem bulguları, hemşirelerin uygulamalara büyük ölçüde uyduğunu; ancak atık yönetimi, izolasyon protokolleri ve aile eğitimi konularında eksiklikler bulunduğunu göstermiştir. Sonuç: Çocuk yoğun bakım hemşireleri enfeksiyon kontrolünü hasta güvenliği ve bakım kalitesinin ayrılmaz bir parçası olarak görmektedir. Ancak personel yetersizliği, iş yükü ve eğitimlerin teorik kalması önemli sınırlılıklardır. Bulgular, uygulamalı eğitimlerin artırılması, personel sayısının yükseltilmesi, hasta yakınlarının bilinçlendirilmesi ve teknolojik altyapının güçlendirilmesinin gerekli olduğunu göstermektedir. Bu sonuçlar, enfeksiyon kontrolüne yönelik kurumsal ve eğitimsel düzenlemelerin önemini vurgulamaktadır. Anahtar Kelimeler: Çocuk yoğun bakım, hemşirelik, enfeksiyon kontrolü, nitel araştırma

Anahtar Kelimeler: Çocuk yoğun bakım, enfeksiyon kontrolü, hemşirelik, nitel araştırma

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-386]

Çocuklar İçin Algılanan Stres Ölçeği'nin (ÇASÖ) Türkçe Versiyonunun Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Elif Bulut[1], Bahar Aksoy[2], Ilknur Kahriman[3], Murat Bektaş[4]
[1]Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Tokat, Türkiye.
[2]Akdeniz Üniversitesi, Kumluca Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Antalya, Türkiye.
[3]Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Trabzon, Türkiye.
[4]Dokuz Eylül Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye.

Amaç: Bu çalışmanın amacı, çocukların yaşam olaylarını ne ölçüde stresli olarak algıladıklarını değerlendiren Çocuklar İçin Algılanan Stres Ölçeği'nin (ÇASÖ) Türkçe versiyonunun psikometrik özelliklerini değerlendirmektir. Yöntemler: Bu çalışma metodolojik olarak tasarlanmıştır. Çalışma, Ekim 2023- Mart 2024 tarihleri arasında 7-11 yaş arası 466 çocuğun katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Veriler, Bilgi Formu ve ÇASÖ kullanılarak elde edilmiştir. Çalışmada verilerin analizinde Açımlayıcı ve Doğrulayıcı faktör analizleri, sınıf içi korelasyon katsayısı, Cronbach alfa ve test-tekrar test güvenirliği kullanılmıştır. Bulgular: ÇASÖ'nün 10 madde ve bir alt boyuttan oluştuğu ve ölçeğin kabul edilebilir düzeyde Cronbach alfa= 0,87 ve McDonald's Omega katsayısı = 0,86 olduğu bulunmuştur. Açımlayıcı faktör analizi sonucunda, ölçek toplam varyansın %41,078'ini açıklamıştır. Ölçeğin Spearman-Brown katsayısı 0,80, Hotelling'in T2 değeri 135,877, $p < 0,001$ olarak bulunmuştur. Türkçe ÇASÖ formunun test-tekrar test sonucunda sınıf içi korelasyon katsayısı 0,77 olarak bulunmuştur. Sonuç: ÇASÖ Türkçe versiyonunun, 7-11 yaş arası çocukların algıladıkları stresi değerlendiren geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğu bulunmuştur. ÇASÖ Türkçe formunun kısa ve öz bildirim yapısı, stres deneyimlerinin değerlendirilmesinde ve yüksek stres düzeyine sahip çocukların erken dönemde belirlenmesinde kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: Adaptasyon, çocuk, algılama, psikometrik, stres

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-387]
İklim değişikliğinde adolesanların sağlığı koruma davranışları

Meltem Pepe
Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Kazım Karabekir Meslek Yüksekokulu, Tıbbi Hizmet ve Teknikler Karaman

Araştırma 2025 mayıs ve haziran ayları arasında, Karaman ilindeki devlet lisesi öğrencileriyle öğrenim gördükleri okullarda gerçekleştirilmiştir. Araştırma, lise öğrencilerinin iklim değişikliğinde sağlığı koruma davranışlarını değerlendirmek amacıyla, tanımlayıcı türde yürütülmüştür. Örneklem büyüklüğü, tanımlayıcı araştırmalarda evrenin bilindiği durumlarda örneklem hesaplama formülüne göre 254 kişi olarak hesaplanmış, olası veri kaybı göz önünde tutularak araştırmaya 365 kişinin alınmasına karar verilmiştir. Verilerin toplanma sürecinde; tanıtıcı bilgi formu ve İklim Değişikliği Sağlığı Koruma Davranışları ölçeğinden yararlanılmıştır. Verilerin istatistiksel değerlendirmelerinde, SPSS 25.0 analiz programı kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesi için; tanımlayıcı özelliklerde frekans ve yüzdelik değerler kullanılmıştır. Verilerin dağılım incelemeleri için ortalama, ölçüm araçlarında ise basıklık (kurtosis)-çarpıklık (skewness) değerleri, gruplara göre farklılıklarının tespiti için tek yönlü bağımlı grup t-testi, Anova analizleri kullanılmıştır. Sonuçların yorumlanmasında %95 güven aralığı baz alınmış ve 0.01 ve 0.05 anlamlılık düzeylerine göre değerlendirmeler gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya dahil olan adolesanların %60,5'i kız iken katılımcıların %45,2' si merkezi yerleştirme ile kayıt alan liselerde öğrenim görmekteydi. Katılımcıların anne eğitim durumları gruplar arası benzerken, baba eğitim durumları sıklıkla (%52,6) lisans ve üstü idi. Aile ekonomisi değerlendirmeleri sıklıkla (66,8) orta düzeydeydi. Adolesanların %43'ü küresel sorunlarla ilgili bilgileri sosyal medya kanallarından edinirken, %61,1' i toplumsal sorunlarla ilgili herhangi araştırma yapmamaktaydı. Adolesanların çoğunluğu (%74,8) küresel ısınmaya yönelik herhangi bir eğitim almamıştı. Temiz suya erişim ve su kıtlığı (23,9) iklim değişikliğinin sebebiyet vereceği sorunlardan en sık tercih edileni olurken, katılımcıların önlem için su tasarrufu (19,2) ve çevreyi temiz tutmak (18,3) gibi faaliyetler gerçekleştirdikleri tespit edildi. Adolesanlarda iklim değişikliği sağlığı koruma davranışlarının, katılımcıların cinsiyet, sınıf düzeyi, okul başarısı ve gelir durumu ile anne-baba eğitim durumlarından etkilenmediği bulundu ($p>0,05$). Sınavla kabul alan liselerde öğrenim gören, toplumsal sorunlarla ilgili araştırmalar yapan ve küresel ısınmayla ilgili eğitim almış adolesanlarda iklim değişikliği sağlığı koruma davranışlarının anlamlı farklılığa sahip olduğu tespit edildi ($p<0,05$). Adolesanlarda artan eğitim ve farkındalık düzeylerinin iklim değişikliği sağlığı koruma davranışlarına olumlu yönde katkı sağlayacağı söylenilebilir.

Anahtar Kelimeler: Adolesan, İklim değişikliği, Pediatri hemşireliği, Sağlığı koruma davranışları

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-388]

Öğrenciler Mesleki Derslerinde Bilgiye Ulaşmak için Yapay Zekayı Kullanıyorlar mı? Pediatri Hemşireliği Dersi Kapsamında Bir İnceleme

Pelin Karataş[1], Demet Öztürk[2]
[1]Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Aydın
[2]Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği YÜksek Lisans Programı, Aydın

Amaç: Pediatri hemşireliği dersi almış öğrencilerin bilgiye erişimlerinde yapay zekayı kullanma durumları ve tutumlarının incelenmesidir.
Gereç-Yöntem: Kesitsel tipte olan bu araştırma, Türkiye'de bulunan hemşirelik fakültesinde öğrenim gören ve 2024-2025 akademik yılında pediatri dersi almış 241 öğrenci ile yapıldı. Öğrencilere uygulanan veri toplama formu üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerini içeren dört sorudan, ikinci bölüm pediatri hemşireliği dersinin uygulamasında ve teorisinde yapay zeka kullanımına yönelik on üç sorudan ve üçüncü bölüm ise yirmi maddeyi içeren Yapay Zekâya Yönelik Genel Tutum Ölçeği'nden oluşmaktadır. Öğrencilerden veriler yüzyüze toplanmıştır. İstatistiksel analizlerde tanımlayıcı analizler, Mann Whitney U, Kruskal Wallis ayrıca linear regresyon yapıldı. $p<0.05$ değeri anlamlı kabul edildi.
Bulgular: Öğrencilerin %79.3 (n=191)'ü kadın, %20.7 (n=50)'si erkek olup, yaş medyanı (IQR) 22 (21-22)'dir. Öğrencilerin %93.4 (n=225)'ü yapay zekayı pediatri hemşireliği dersinin teorisinde, %78.8 (190)'i klinik uygulamada, %75.9 (183)'u vizit hazırlığında ve %76.3 (n=184)'ü sınava hazırlığında kullanmıştır. Yapay zekayı klinik uygulamada, vizit ve sınav hazırlığında kullanan öğrencilerin pozitif tutum ölçeği puanı yüksekti ($p=0.006$, 0.001, 0.035, 0.020, sırasıyla).
Sonuç: Pediatri hemşireliği dersinde öğrencilerin yüksek oranda yapay zekâ teknolojilerinden yararlandığını göstermektedir. Öğrencilerin özellikle dersin teorik içeriğinde, klinik uygulamalarda, vizit ve sınav hazırlığında yapay zekâyı aktif şekilde kullandıkları belirlenmiştir. Yapay zekanın dersin teorisinde, klinik uygulamasında, vizit ve sınav hazırlığında kullanım oranlarının yüksek olması, bu teknolojinin öğrencilerin pozitif tutumlarını desteklediğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik Öğrencisi, Pediatri, Yapay Zeka, Yapay Zeka Tutumu

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-389]

Çocuklar İçin Astım Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği (ASOYÖ) (8-12 Yaş): Bir Ölçek Geliştirme Çalışması

Fatma Yeşil[1], Emel Avçin[2], Şeyda Can[3]
[1]Yalova Üniversitesi, Termal Sağlık Hizmetleri MYO, Yalova
[2]Adıyaman Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Anabilim Dalı, Adıyaman
[3]Yalova Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı, Yalova

Amaç: Bu çalışma, 8-12 yaş aralığındaki çocukların "Çocuklar için Astım Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği (ASOYÖ) (8-12 yaş)"nin psikometrik özelliklerini geliştirmek ve test etmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Yöntem: Metodolojik tasarıma sahip araştırma, Mayıs-Eylül 2025 yılı tarihleri arasında yürütülmüştür. Ölçek maddeleri, literatür incelemesi ve uzman görüşleri doğrultusunda 28 madde olarak oluşturulmuştur. İçerik geçerliği, 10 uzmandan alınan görüşlerle değerlendirilmiş ve Kapsam Geçerlik İndeksi (KGİ) hesaplanmıştır. Kapsam geçerliği sonrası ölçek maddeleri revize edilerek ölçek 19 maddeye düşürülmüştür. Araştırma 8–12 yaş arası astım tanılı 196 çocuk ile gerçekleştirilmiştir. Katılımcılara çevrim içi anket formu ile sosyal medya (instagram..) ve çevrim içi iletişim uygulamaları (whatsapp..) aracılığıyla ulaşılmıştır. Çalışma verileri astımlı çocukların kendileri tarafından "Katılımcı Bilgi Formu","Çocuklar için Astım Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği" (ASOYÖ) (8-12 yaş)" formları ile toplanmıştır. Araştırma verileri açımlayıcı faktör analizi (AFA) ve doğrulayıcı faktör analizi (DFA) ile yapı geçerliği test edilmiştir. Ölçeğin güvenirliği Cronbach alfa katsayısı ve madde-toplam korelasyonları ile test edilmiştir. Bulgular: Ölçeğin ilk formu 28 madde olarak geliştirilmiş, geçerlik ve güvenirlik analizleri sonucunda 19 madde ve 2 alt boyuttan oluşan bir yapı elde edilmiştir. Açımlayıcı faktör analizi sonucunda toplam varyansın %54,23'ini açıklayan 2 faktörlü yapı belirlenmiştir. Ölçeğin genel Cronbach alfa katsayısı 0,92 olarak saptanmıştır. Astım Bilgi Boyutu Cronbach alfa katsayısı 0,91, Astım Öz Yönetim Boyutu 0,75 bulunmuştur. Madde-toplam korelasyonlarının 0.30'un üzerinde olduğu görülmüştür. Doğrulayıcı faktör analizi ile model uyumunun yeterli düzeyde iyi uyum gösterdiği saptanmıştır. Sonuç: Geliştirilen "Çocuklar için Astım Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği (ASOYÖ)", 8–12 yaş arası çocukların astım hastalığına ilişkin sağlık okuryazarlığı düzeylerini değerlendirmede geçerli ve güvenilir bir araçtır. Bu ölçeğin kullanımı, çocuklarda astım yönetimi becerilerini güçlendirmeye ve özbakım farkındalığını artırmaya katkı sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: astım, çocuk, hemşirelik, ölçek geliştirme, sağlık okuryazarlığı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-390]

Effectiveness, Safety, and Administration Principles of Oral Sweet Solutions for Procedural Pain Management in Preterm Neonates: A Narrative Review Study

Gökçe Zeyrek[1], Güzide Üğücü[2]
[1]Adana Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Servisi,Adana/TÜRKİYE
[2]Mersin Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ABD, Mersin/Türkiye

Purpose: This narrative review aims to synthesize effectiveness, safety,and administration principles of oral sweet solutions for procedural pain management in preterm neonates. Methods: Between 2015 and 2025,studies,systematic reviews,meta-analyses,and guidelines in Turkish and English were searched in the CINAHL,MEDLINE,Embase,UpToDate,and Scopus databases via a university's internet connection. Results: In the literature; heel prick blood sampling(blood glucose monitoring, bilirubin level monitoring, as part of routine metabolic and endocrine examination), orogastric tube insertion, developmental hip dysplasia screening, venous blood sampling, and ROP screening, the effects of oral sweet solution administration and various non-pharmacological methods, used alone or in combination, on pain have been compared.Using oral sweet solutions alone or in combination with non-pharmacological methods has been reported to be effective in reducing pain as a pharmacological approach.In studies on pain management and reduction, 24-30% sucrose is frequently used as an oral sweet solution, and the number of studies investigating the efficacy of glucose solutions is limited compared to sucrose. The use of oral sucrose solution in single or repeated doses has been shown to increase ATP utilization,metabolic load,and oxidative stress in preterm neonates.However, the use of oral glucose solution in repeated doses has been reported not to affect metabolic load and oxidative stress markers in preterm neonates.There is no single standard for the optimal dose/concentration;the "lowest effective dose + combined non-pharmacological methods" approach is recommended.Rarely reported adverse events include vomiting, abdominal distension,and aspiration. Conclusions: Oral sweet solutions are effective and generally safe for the pharmacological management of short-term procedural pain in preterm infants. In clinical practice,(i)pain pre-assessment,(ii) administration of 20% glucose at the lowest effective volume,(iii)combination with non-nutritive sucking,breastfeeding,skin-to-skin contact,and swaddling,and (iv)close monitoring for possible adverse events are recommended.In cases requiring frequent and high cumulative doses,a cautious,individualized approach should be maintained with regard to neurodevelopment;long-term follow-up and research to clarify standard dose protocols are needed.

Keywords: Neonatal nursing, premature neonate, procedural pain; oral sweet solution; pain management

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-391]

Nadir Hastalıklar, Nadir Araştırmalar: Pediatri Hemşireliğinde Bibliyometrik İzler

Birgül Tuncay, Abdullah Adıyaman, Ayşe Gürol
Erzurum Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Erzurum

Amaç: Bu araştırma, çocukluk çağı nadir hastalıklar ile ilgili hemşirelik araştırmalarının eğilimlerini, iş birliklerini ve öne çıkan temalarını bibliyometrik yöntemle inceleyerek literatürdeki mevcut durumu ve bilgi boşluklarını değerlendirmeyi amaçlamaktadır.
Yöntem: Veriler, Web of Science (WoS) ve Scopus veri tabanlarından 1 Ocak 1984 – 1 Ekim 2025 tarihleri arasındaki yayınlardan toplanmıştır. Çalışmaya yalnızca İngilizce yazılmış makaleler ve derlemeler dâhil edilmiş, yinelenen kayıtlar elendikten sonra 59 farklı dergide yayımlanmış toplam 79 doküman incelenmiştir. Bibliyometrik analiz, RStudio ortamında Bibliometrix paketi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Yayın eğilimleri, atıf ilişkileri, ülke ve dergi katkıları ile anahtar kelime iş birlikleri tematik haritalar oluşturularak değerlendirilmiştir.
Bulgular: Analiz sonucunda 441 araştırmacının katkıda bulunduğu, yıllık yayın artış hızının %4,86 olduğu ve belgelerin ortalama 15,08 atıf aldığı belirlenmiştir. Uluslararası ortak yazarlık oranı %16,46 olup, bu durum küresel iş birliklerinin giderek arttığını göstermektedir. En fazla katkının Kuzey Amerika ve Avrupa merkezli ülkelerden geldiği, bazı ülkelerin ise az sayıda yayınla yüksek etki sağladığı saptanmıştır. En üretken dergiler pediatri ve hemşirelik odaklı dergiler olurken, anahtar kelimeler "çocuk", "nadir hastalık", "ebeveyn" ve "hemşirelik" etrafında yoğunlaşmıştır. Ayrıca, "hemşirelik rolü" ve "tanı" kavramlarının literatürde motor temalar olarak öne çıktığı görülmüştür.
Sonuç: Çocukluk çağı nadir hastalıkları, hemşirelik literatüründe artan bir ilgi görmesine rağmen, yayın sayısı halen sınırlıdır. Araştırmaların daha çok klinik bakım, aile desteği ve palyatif bakım konularında yoğunlaştığı; ancak bilgi ve eğitim eksikliklerinin bu alanda önemli bir sınırlılık oluşturduğu görülmektedir. Bulgular, hemşirelik eğitiminde Nadir hastalıklara özel programların geliştirilmesi, uluslararası iş birliklerinin güçlendirilmesi ve pediatri, iletişim ile yönetim odaklı çalışmaların desteklenmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bibliyometrik, çocuk, hemşirelik, nadir hastalık

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-392]

Anneler için İshal Yönetimi Ölçeği'nin Geliştirilmesi ve Psikometrik Özellikleri

Zeynep Aközlü[1], Ayşe Göbekli[2], Suzan Yıldız[3]
[1]Bahçeşehir Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul
[2]Yunus Emre Devlet Hastanesi, Eskişehir
[3]İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İstanbul

Amaç: Bu çalışma, 0-24 aylık çocukları olan anneler için bir ishal yönetimi ölçeği geliştirmek ve psikometrik özelliklerini değerlendirmek amacıyla yapıldı.
Yöntem: Bu metodolojik çalışma, Şubat-Haziran 2023 tarihleri arasında İstanbul'daki bir eğitim ve araştırma hastanesinin çocuk acil servisine başvuran 449 anne ile gerçekleştirildi. Veriler, sosyodemografik veri formu ve Anneler için İshal Yönetimi Ölçeği kullanılarak toplandı. Ölçeğin geçerliliği ve güvenilirliği, Kaiser-Meyer-Olkin katsayısı, Bartlett Küresellik Testi, Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı, uyum indeksleri, bağımsız örneklem t-testi, test-tekrar test analizi, %27 alt ve üst grupların ortalama madde puanları ve madde-toplam korelasyon istatistikleri kullanılarak analiz edildi.
Bulgular: Faktör analizi, toplam varyansın %71,466'sını açıklayan beş faktör ortaya çıkardı. Cronbach alfa katsayısı, genel ölçek için 0,887, Bağırsak ve Dışkı Takibi alt ölçeği için 0,913, Semptom Takibi alt ölçeği için 0,762, Terapötik Müdahaleler alt ölçeği için 0,735, Hijyen ve Sorumluluk alt ölçeği için 0,683 ve Beslenme ve Sıvı Takviyesi alt ölçeği için 0,743 olarak bulundu. Doğrulayıcı faktör analizi, ölçek için kabul edilebilir uyum indeksleri gösterdi (χ^2/df (CMIN/DF) = 2.79, CFI = 0.91, IFI = 0.91, GFI = 0.90, NFI = 0.90, TLI = 0.90, RMSEA = 0.08, RMR = 0.05). Standartlaştırılmış faktör yükleri 0,549 ile 0,930 arasında değişirken, sınıf içi korelasyon katsayısı değerleri 0,886 ile 0,916 arasında değişmekteydi.
Sonuç: Anneler için İshal Yönetimi Ölçeği'nin, 0-24 aylık çocuğa sahip olan anneler için ev ortamında ishal yönetimini değerlendirmek için geçerli ve güvenilir bir araç olduğu belirlendi. Ölçekten alınan yüksek puanlar, annelerin evde ishal yönetiminde daha başarılı olduğunu göstermektedir. Pediatri hemşirelerinin gerekli durumlarda Anneler için İshal Yönetimi Ölçeği'ni kullanarak annelerin evde ishal yönetimini değerlendirmeleri ve onlara gerekli bilgi ve beceriyi sağlamak üzere harekete geçmeleri önerilir.

Anahtar Kelimeler: Bebek, yenidoğan, ishal, ishal yönetimi, psikometri

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-393]

Pediatri Hemşirelerinin Çocuk Sevme Durumları ve Atravmatik Bakım Tutumları: Tanımlayıcı-İlişki Arayıcı Bir Çalışma

Zeynep Aközlü[1], Eylül Emre Durmuş[2], Zeynep Erkut[3]
[1]Bahçeşehir Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul
[2]Maltepe Üniversitesi, Meslek Yüksekokulu, Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü, İstanbul
[3]Bağımsız Araştırmacı, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Antalya

Amaç: Çalışma, pediatri hemşirelerinin çocuk sevme düzeyleri ile atravmatik bakım tutumları arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla gerçekleştirildi.

Yöntem: Tanımlayıcı, kesitsel ve ilişki arayıcı desendeki bu çalışmanın verileri GoogleForms aracılığıyla 1 Ocak - 31 Mart 2025 tarihleri arasında Türkiye'de çalışan 245 pediatri hemşiresinden elde edildi. Veri toplama aracı olarak Bilgi Formu, Barnett Çocuk Sevme Ölçeği (BÇSÖ) ve Pediatrik Atravmatik Bakım Tutum Değerlendirme Ölçeği (ABTÖ) kullanıldı. İkili grup karşılaştırmalarında Mann Whitney-U testi, üç ve üzeri grup karşılaştırmalarında Kruskal Wallis-H testinden yararlanıldı. Ölçek, ölçek alt boyutları ve sürekli değişkenler arasındaki ilişki Spearman's korelasyon testi ile değerlendirildi. Bulgular: Katılımcıların BÇSÖ toplam puan ortalamalarının 82,20±15,90 (min: 14, max: 98), ABTÖ toplam puan ortalamalarının 129,83±22,44 (min: 31, max: 155) olduğu saptandı. ABTÖ toplam puan ortalamaları (<0,001), ABTÖ Bilgi ve Farkındalık alt boyutu puan ortalamaları (<0,001) ve ABTÖ Uygulama ve Aile Katılımı alt boyutu puan ortalamaları (p=0,028) eğitim düzeyine göre anlamlı fark gösterdi (p<0,05). Görev alma şekli, BÇSÖ toplam puanı (p<0,001), ABTÖ toplam puanı (p<0,001), Bilgi ve Farkındalık alt ölçeği (p<0,001) ve Uygulama ve Aile Katılımı alt ölçeği (p=0,002) açısından anlamlı fark olduğunu gösterdi (p<0,05). BÇSÖ Toplam puanı ile ABTÖ Toplam puanı arasında pozitif yönlü zayıf düzeyde anlamlı bir ilişki bulundu (r=0,421, p<0,001). Sonuç: Çalışmanın sonuçları, hemşirelerin çocuk sevme düzeyleri ile atravmatik bakıma yönelik tutumlarının orta-yüksek düzeyde olduğunu ortaya koydu. Ayrıca çocuk sağlığı ve hastalıkları hemşireliği alanında uzmanlık eğitimi alan ve kendi isteğiyle pediatri kliniklerinde çalışan hemşirelerin çocuk sevme düzeylerinin daha yüksek olduğu ve daha olumlu atravmatik bakım tutumlarına sahip olduğu görüldü. Hemşirelerin atravmatik bakıma yönelik olumlu tutumlarının ve çocuk sevme düzeylerinin artırılabilmesi için lisans ve uzmanlık eğitim programlarında konuya yönelik içeriklerin güçlendirilmesi, ayrıca pediatri alanında çalışmak isteyen hemşirelerin tercihlerine öncelik verilmesi önerilir.

Anahtar Kelimeler: Atravmatik bakım, çocuk sevme, pediatri hemşireliği

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-394]

Pediatrik kardiyak yoğun bakım ünitesinde yatan çocukların ebeveynlerinin deneyimleri: Nitel bir çalışma

Merve Ertunç Soycan[1], Eda Aktaş[2]
[1]İstanbul Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, İstanbul
[2]Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, İstanbul

Amaç: Bu araştırma, konjenital kalp hastalığı nedeniyle ameliyat olan ve pediatrik kardiyak yoğun bakım ünitesinde izlenen çocukların ebeveynlerin deneyimlerinin belirlenmesi amacıyla yürütülmüştür.

Gereç-Yöntem: Araştırmada, nitel araştırma desenlerinden fenomenolojik desen kullanılmıştır. Çocuğu İstanbul'da bir eğitim araştırma hastanesinin pediatrik kardiyak yoğun bakım ünitesinde yatmakta olan 22 ebeveyn ile yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Örneklem grubuna ulaşmak için amaca yönelik seçim yöntemi kullanılmış ve veri doygunluğuna ulaşıldığında görüşmelere son verilmiştir. Görüşmeler ses kaydına alınmış ve daha sonra yazıya dökülmüştür. Veriler, Braun ve Clarke'ın tematik analiz yöntemi kullanılarak değerlendirilmiştir. Araştırma COREQ kontrol listesine göre yapılmış ve raporlanmıştır.

Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması 32,18±6,57 yıl olup, %78'i kadın ebeveynlerden oluşmaktadır. Verilerin analizinde dört tema (tanıyı öğrenme deneyimleri, hastalığın ebeveynler üzerindeki etkisi, baş etme yöntemleri ve beklentiler), on yedi alt tema (ebeveynlerin hastalığa ilişkin algısı, tanı anındaki duygular, fiziksel etkiler, duygusal etkiler, sosyal etkiler, ekonomik etkiler, aile içi süreçlerde değişim, inanç sistemleri, destek sistemleri, kendi kendini teselli etme, stresle baş etme, olumlu düşünme çabası, objektif düşünme çabası, yaşama dair beklentiler, sağlık bakımı ile ilgili beklentiler, kurumsal beklentiler ve sağlık politikaları ile ilgili beklentiler) saptanmıştır.

Sonuç: Çocukları pediatrik kardiyak yoğun bakım ünitesinde yatmakta olan ebeveynler hem fiziksel hem de duygusal açıdan zorlu bir süreçten geçmektedir. Bu durum, ebeveynlerin sosyal ve ekonomik yaşamlarını da olumsuz etkilemektedir. Ancak, ebeveynler yoğun stres ve zorluklara rağmen, farklı baş etme yöntemleri geliştirmektedir. Bu süreçte, psikososyal ve ekonomik destek ile aile danışmanlığı içeren multidisipliner programların sağlanması önem taşımaktadır. Bulgular, sağlık profesyonellerinin aile odaklı, bütüncül bir bakım yaklaşımı benimsemeleri ve ebeveynlerin ihtiyaçlarına duyarlı hizmet sunmaları gerektiğini ortaya koymaktadır. Ayrıca, sağlık profesyonellerinin ebeveynlerin deneyimlerine duyarlılığını artırarak, aile merkezli bakım uygulamalarının güçlendirilmesi ve bütüncül bakım girişimlerinin planlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: ebeveyn, fenomenolojik çalışma, konjenital kalp hastalığı, pediatrik kardiyak yoğun bakım ünitesi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-395]

Babaların Emzirmeye Yönelik Tutumları, Katılımları ve Etkileri

Emine Bayrak Aykan[1], Tutku Kırçı Temiz[2]
[1]Hacettepe Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Ankara
[2]Ankara Medipol Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ankara

Amaç: Bu çalışma, babaların emzirme konusundaki tutumlarını, emzirme sürecine katılım düzeylerini ve emzirme üzerindeki etkilerini incelemeyi amaçlamıştır.
Yöntem: Bu tanımlayıcı çalışmaya, dâhil edilme kriterlerini karşılayan 267 baba katılım sağlamıştır. Veriler, Sosyodemografik Veri Toplama Formu, Babaların Emzirme Tutumu ve Katılımı Ölçeği ve Babaların Emzirmeye Etkisi Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Katılımcıların özellikleri ve ölçek puanları tanımlayıcı istatistiklerle değerlendirilmiştir. Ölçekler arasındaki ilişkiler Pearson korelasyon analizi ile, babaların tutumlarının katılım ve etki üzerindeki etkisi ise basit doğrusal regresyon analizi ile incelenmiştir. Sosyodemografik faktörlerin emzirme üzerindeki katkısı çoklu doğrusal regresyon analizi ile değerlendirilmiştir. Çalışma öncesinde ilgili etik kurul onayı alınmış ve tüm katılımcılardan bilgilendirilmiş onam alınmıştır.
Bulgular: Babaların emzirme tutumları ağırlıklı olarak negatif, katılım düzeyleri genel olarak zayıf bulunurken, etki puanları orta-yüksek düzeyde saptanmıştır. Tutumlar, katılım ile orta düzeyde pozitif (r=0,539), etki ile ise zayıf ama anlamlı pozitif (r=0,177) ilişki göstermiştir. Regresyon analizi, tutumların katılım ve etki üzerinde anlamlı bir etkisi olduğunu ortaya koymuş; etkisi katılım üzerinde daha güçlü bulunmuştur (katılım: β=0,539, p<0,001; etki: β=0,177, p=0,004). Daha yüksek eğitim düzeyi, etkiyi artırırken; emzirme eğitimine katılım beklenmedik şekilde daha düşük etki puanları ile ilişkilendirilmiştir.
Sonuç: Babaların emzirme konusundaki tutumları, katılım ve etkileri üzerinde belirleyici bir rol oynamaktadır. Tutumları geliştirmeye yönelik müdahaleler ve yapılandırılmış destek, babaların sürece katılımını artırabilir ve emzirme sonuçlarını olumlu yönde etkileyebilir.

Anahtar Kelimeler: Baba, Emzirme, Pediatri Hemşireliği, Tutum-Katılım, Etki

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-396]

Effect Of Yoga Based Interventions On Fatigue, Stress And Sleep Quality In Pediatric Oncology Patients: A Systematic Review

Ecem Oksal Güneş[1], Şenay Çetinkaya[2]
[1]Cyprus Aydın University Child Health and Diseases Nursing Department, Cyprus
[2]Adana Çukurova University Child Health and Diseases Nursing Department, Adana

Aim: This study aims to systematically review studies on the effects of yoga-based interventions on fatigue, stress and sleep quality in Pediatric Oncology patients. Method: Between 2009 and 2024, searches were conducted in Science Direct, Web of Science, Pub Med, and Google Scholar databases using the key words "pediatric oncology, cancer, child, adolescent, yoga, nursing care, stress, fatigue, sleep quality" yielding a total of 502 studies, 45 of which were classified as articles. Twelve of the reviewed articles met the inclusion criteria. In this systematic review, the question "What is the effectiveness of yoga therapy on stress, fatigue, and sleep quality in pediatric oncology care?" was addressed. Results: The reviewed articles found that yoga therapy improved stress, fatigue, physical activity, psychological well-being, sleep quality, and pain levels in pediatric oncology. While reviewing the articles, the identities of the authors, the publishing journals, the research method, the country in which the study was conducted, the number of patients, the age range of the intervention, the type of intervention, and the parameters determined to be effective on yoga were all examined, and it was concluded that yoga can be used as an alternative nursing care for children with cancer.

Keywords: Fatigue, Pediatric Oncology, Sleep Quality, Stress, Yoga

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-397]

Prematüre Bebeklere Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesinde Uygulanan Nazik İnsan Dokunuşunun Etkisi: Sistematik Bir İnceleme

Kübra Nur Kabakcı Sarıdağ[1], Figen Işık Esenay[2]
[1]Başkent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Hemşirelik Bölümü
[2]Ankara Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Giriş: Prematüre bebeklerde stres ve ağrıyı azaltmak amacıyla uygulanan nazik insan dokunuşu, fizyolojik ve davranışsal parametreleri olumlu etkileyen, analjezik etkisi olan bir yaklaşımdır. Bu yöntem, nöroprotektif bakımın bir parçası olarak yenidoğanın gelişimini destekleyen etkili ve güvenli bir nonfarmakolojik müdahaledir. Amaç: Bu sistematik derlemenin amacı prematüre bebeklere yenidoğan yoğun bakım ünitesinde uygulanan nazik insan dokunuşunun etkisi incelemektir. Yöntem: Bu sistematik inceleme, PRISMA 2020 yönergelerine uygun olarak yürütülmüş ve PROSPERO'ya kaydedilmiştir. PubMed, Web of Science, Cochrane ve Science Direct veri tabanlarında, 2019–2024 arası yayınlanan İngilizce tam metin randomize kontrollü çalışmalar taranmıştır. Arama, "human", "touch", "premature", "NICU" gibi MeSH terimleriyle yapılmıştır. PICOS stratejisine göre uygunluk değerlendirilmiş, dahil edilen çalışmaların önyargı riski Cochrane RoB 2.0 aracıyla analiz edilmiştir. Bulgular: Dört veri tabanında yapılan sistematik taramada 228 çalışma belirlenmiş, kriterlere uymayanlar elendikten sonra 6 randomize kontrollü çalışma dahil edilmiştir. 3 çalışmanın yüksek, 1 çalışmanın bazı endişeler, 1 çalışmanın düşük önyargı riski taşıdığı değerlendirilmiştir. Toplam 472 prematüre bebeğin değerlendirildiği bu çalışmalardan üçü yalnızca Gentle Human Touch (GHT), ikisi GHT ve Yakson Dokunuşu, biri GHT ve oral sakarozu karşılaştırmıştır. GHT tüm çalışmalarda ağrıyı azaltmada etkili bulunmuştur. GHT, oral sakarozdan daha etkili; Yakson ise kilo alımında GHT'ye göre üstün bulunmuştur. Sonuç: Mevcut bulgular, GHT'nin preterm yenidoğanlarda çeşitli girişimsel işlemler sırasında ağrıyı azaltmada ve fizyolojik ile davranışsal stabiliteyi desteklemede etkili, güvenli ve uygulanabilir bir nonfarmakolojik girişim olduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Prematüre, Yenidoğan yoğun bakım ünitesi, Nazik insan dokunuşu

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-398]

Çocuğu Kanser Tanısı Almış Ebeveynlerde Psikolojik Sağlamlık, Dini Başa Çıkma Davranışları ve Manevi Destek İhtiyaçlarının İncelenmesi: Karma Desenli Bir Çalışma

Birgül Tuncay, Ayşe Gürol, Abdullah Adıyaman
Erzurum Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Erzurum

Bu karma desenli çalışma, çocuğu kanser tanısı almış ebeveynlerin psikolojik sağlamlıklarını, dini başa çıkma davranışlarını ve manevi destek ihtiyaçlarını incelemeyi amaçlamıştır. Araştırma, Üniversite Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu'ndan onay alınarak yürütülmüştür. Katılımcılardan bilgilendirilmiş onam alınmış ve Helsinki Bildirgesi ilkelerine uyulmuştur. Araştırmanın örneklemini, bir şehir hastanesinin Çocuk Hematoloji ve Onkoloji servisinde tedavi gören çocukların ebeveynleri oluşturmuştur. Çalışmanın nicel bölümü 45 ebeveynin katılımıyla, nitel bölümü ise bu gruptan 17 ebeveynle yapılan derinlemesine görüşmelerle yürütülmüştür. Veri toplama sürecinde nicel veriler için "Ebeveyn-Çocuk Tanıtıcı Bilgi Formu", "Kanserli Çocukların Ebeveynleri için Psikolojik Sağlamlık Ölçeği" ve "Dini Başa Çıkma Ölçeği" kullanılmıştır. Nitel veriler ise "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" aracılığıyla toplanmıştır. Nicel bulgular, ebeveynlerin orta-üstü düzeyde dini başa çıkma ve psikolojik sağlamlık puanlarına sahip olduğunu göstermiştir. Nitel verilerin analizinde ise beş ana tema ortaya çıkmıştır. Ebeveynler, kanserin nedenini "ilahi takdir ve kader" ya da "çevresel ve bireysel etkenler" olarak algılamaktadır. Tanı anında büyük çoğunluk "şok, yıkım ve inkâr" gibi duygusal travmalar yaşarken, zamanla kabullenme sürecine girmişlerdir. Hastalık süreci, katılımcıların yarısından fazlasında "inançta derinleşme ve artan ibadet" eğilimine yol açmıştır. Ebeveynlerin bir kısmı süreci bireysel olarak yönetmeyi tercih ederken, önemli bir kısmı yalnızlık hissettiklerini ve manevi danışmanlık ihtiyacı duyduklarını belirtmiştir. Katılımcıların çoğunluğu, hastanelerde manevi destek uzmanlarının bulunmasının gerekli olduğunu düşünmektedir. Çalışma, ebeveynlerin zorlu süreçle başa çıkarken dini ve kültürel inançları önemli bir mekanizma olarak kullandığını ve ailelere yönelik bütüncül psikososyal ve manevi destek mekanizmalarının gerekliliğini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dini başa çıkma, ebeveyn, kanser, manevi destek, psikolojik sağlamlık

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[SS-399]

Pediatrik Palyatif Bakım Veren Hemşirelerde Vekalet Travması: Fenomenolojik Bir Çalışma

Hatice Oğuzhan[1], Gamze Akay[2], Sevda Uzun[3], Elif Simay Koç[4], Aysun Öncer[5]
[1]Gümüşhane Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Sağlık Bakım Hizmetleri Bölümü
[2]Artvin Çoruh Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü
[3]Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü
[4]Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü
[5]Erzurum Şehir Hastanesi, Çocuk Palyatif Kliniği

Amaç: Bu çalışmanın amacı; pediatrik palyatif bakım veren hemşirelerde vekalet travması deneyimlerini derinden incelemektir.
Materyal-Metod: Bu araştırmada nitel araştırma deseni olan fenomenolojik araştırma tasarımı kullanılmıştır. Bu nitel araştırma ülkenin kuzeyinde yer alan bir hastanenin pediatri servisinde çalışan 16 hemşire ile yapılmıştır. Görüşmeler bireysel olarak ve yüz yüze gerçekleştirilmiştir. Veriler, Colaizzi'nin fenomenolojik analiz yöntemi kullanılarak yapılmıştır.
Bulgular: Verilerin analizinde üç tema (palyatif çocuklara bakım verirken yaşanılan zorluklar ikincil travma ve baş etme süreçleri, vekalet travması ve mesleki dayanıklılık) dokuz alt tema (bakım sırasında duygusal zorlanma, empatik bağ kurma, duygusal tükenme, travmatik deneyimler, psikolojik destek arayışı, dini baş etme yöntemleri, profesyonel yaklaşım geliştirme, dayanıklılık ve kabullenme, mesleğe devam motivasyonu) saptanmıştır.
Sonuç: Çalışma sonucunda pediatrik palyatif bakım veren hemşirelerin psikososyal zorlanmalar yaşadığı saptanmıştır. Pediatri hemşirelerinin palyatif hastalara bakım verirken özellikle duygusal anlamda zorlandığı belirlenmiştir. Bu bağlamda hemşirelerin vekalet travması ile başa çıkması için stresle baş etme becerilerinin geliştirilmesi önemlidir. Bu anlamda hemşirelerin psikolojik açıdan güçlendirilmesinin önemli olacağı düşünülmektedir. Ruhsal açıdan güçlenen hemşirelerin hem özel mesleki yaşantısının olumlu yönde etkileneceği ve bu sayede bakım kalitesine olumlu yansımalarının olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Pediatri, palyatif bakım, vekalet travması, fenomenolojik çalışma

POSTER BİLDİRİLER

[PS-001]
Pediatrik Kök Hücre Transplantasyon Ünitesinde Ebeveyn Desteğinin Önemi

Aycan Paksoy[1], Ayla Kaya[2]
[1]Ankara Bilkent Şehir Hastanesi, Çocuk Hastanesi, Çocuk Kemik İliği Nakli Ünitesi, Ankara
[2]Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Antalya

Hematopoetik kök hücre nakli çocuklar da yaşamı tehdit eden birçok hastalıklarda yetkinliği kanıtlanmış bir tedavi yöntemi olarak kullanılmaktadır. Nakil türünün hangisi olursa olsun çocuk için ebeveyn tarafından sunulan fizyolojik, psikolojik, maddi, duygusal ve psikososyal destek önemli bir rol oynamaktadır. Bu çalışmanın amacı nakil sürecinde ebeveyn desteğinin önemini ortaya koymaktır.

Araştırma bir derleme çalışmasıdır ve pediatrik kemik iliği nakil ünitelerinde ebeveynlerin rolleri, yaşadıkları zorlu süreç ve bakım sürecine bulundukları katkılar incelenmiştir.

Araştırma sonucunda ebeveynlerin destekleriyle çocukların psikolojik iyiliklerinin arttığı, tedaviye uyumda ebeveynlerinden destek aldıkları, enfeksiyondan korunma da ebeveynlerin hijyen uygulamalarının önemli bir rol üstlendiği belirlenmiştir. Ayrıca zor bir süreç olan nakil sürecinde ebeveynlerin fizyolojik ihtiyaçları karşılamalarında çocuklara primer destek olduğu ve psikolojik olarak ebeveynlerden destek aldıkları ve bu desteğin tedavide iyileştirici olarak büyük bir rol oynadığı belirlenmiştir. Ayrıca çocuklar için en önemli destek faktörü olan ebeveynlerin nakil süreci hakkında doğru bilgilendirilmesi, stres durumlarında desteklenmesi ve ekip ile aktif ve sürekli bir iletişim içinde olmaları tedavi başarısını olumlu yönde desteklemekte ve komplikasyonların erken belirlenmesi ve tedavi sürecinin daha verimli olmasını da sağlamaktadır.

Hematopoetik kök hücre nakil ünitelerinde ebeveynlerin sadece fizyolojik ve duygusal bir destek olarak değil, çocuğun bakımında aktif rol oynayan bir ekip üyesi olarak kabul edilmesi nakil sürecinde çok stratejik bir öneme sahiptir. Nakil ünitelerinde ebeveynleri bilgilendiren, destekleyen ve ihtiyaç duydukları alanlara yönelik eğitimler planlamak ve psikososyal açıdan ihtiyaç duydukları zamanlarda uygun destek hizmeti sunmak ve bunu bütün ünitelerde yaygın ve aktif hale getirilerek yaygınlaştırılması önerilir.

Anahtar Kelimeler: Bakım verici, Ebeveyn, Hematopoetik kök hücre nakli, Pediatri

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-002]

Yarık Damak Tanısıyla Takip Edilen Yenidoğanın Semptom Yönetimi Kuramına Dayalı Hemşirelik Bakımı ve Kavram Haritası: Olgu Sunumu

Didem Yüksel
Atılım Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Giriş

Yarık damak, doğumsal bir anomalidir ve genellikle doğumda tanı konur. Bu durum, yenidoğanların fiziksel, bilişsel, sosyal gelişimlerinde zorluklara yol açabilir. Konjenital yarık damak tanısıyla doğan yenidoğanların postoperatif bakım süreçlerinde hemşirelerin semptom yönetimi önemli bir yer tutar. Semptom yönetimi kuramı, bireylerin fiziksel ve psikolojik semptomlarının en iyi şekilde yönetilmesine odaklanır, çocukların gereksinimlerine ve temel hemşirelik kavramlarının etkilerine göre düzenlenir. Kavram haritaları ise, hemşirelik bakım planlaması, eğitim, öğretim, yönetim ve araştırma gibi çeşitli alanlarda süreçlerin düzenlenmesine rehberlik eder. Literatür, kavram haritalarının hemşirelik bakımında zaman kazandırdığını, evrak işlemleri azalttığını ve kontrol listesi mantığı ile ilerleyerek hata riskini en aza indirdiğini vurgulamaktadır. Bu nedenle olgu çalışmasında, opere yarık damak tanısıyla takip edilen yenidoğanın hemşirelik süreci semptom kuramına göre açıklanması be "Kavram Haritası" nın sunulması bu amaçlanmıştır.

Olgu Sunumu

Olgu sunumu, 38+2 haftada sezaryen ile doğmuş, 3020 gram doğum ağırlığına sahip, yarık damak tanısı almış bir kız bebek üzerinde yapılmıştır. Cerrahi müdahale olarak 2 gün önce primer palatoplasti gerçekleştirilmiştir. Postoperatif dönemde, beslenme güçlükleri, ağrı ve huzursuzluk gibi semptomlar gözlemlenmiştir. Bebek, emme refleksi zayıf olduğundan kaşıkla beslenmiş ve anne sütü sağılmış olarak verilmiştir. Ağrı değerlendirmesi Neonatal Pain Scale (NIPS) ile yapılmış ve ağrı seviyeleri zaman zaman 3-4 düzeyine çıkmıştır. Aile, kaygılı olup hemşire desteğiyle bağlanma süreci desteklenmiştir. Hemşirelik bakım planı, ağrının yönetilmesi, beslenme desteği, gelişimsel bakım, psikososyal destek, ve aile eğitimi üzerine odaklanmıştır.

Sonuç

Bu olgu çalıması, doğumsal yarık damak tanısı alan yenidoğanlarda semptom yönetimi kuramına dayalı hemşirelik bakımının önemini vurgulamaktadır. Hemşirelik girişimleri, bebeğin iyileşme sürecini hızlandırmak ve aileyi psikososyal olarak desteklemek için kritik rol oynamaktadır. Sonuç olarak, bu olgu çalışmasında çocuk ve aileye özgü var olan semptomlar değerlendirilmi ve kurama dayalı olarak hemşirelik giriim stratejileri belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: hemşire, kavram haritası, olgu sunum, yarık damak, semptom yönetimi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-003]

Katlanan Hikayeler: Pediatri Hemşireliğinde Yatak Başı Storigaminin Kullanımı

Özge Köksal[1], Ebru Kılıçarslan[2]
[1]Uşak Üniversitesi
[2]Gazi Üniversitesi

Giriş-Amaç: Bu derleme, storigaminin hastanede çocuğun gelişim dönemlerine göre kullanımıyla çocukların hastane deneyimlerini anlamlandırmada ve psikososyal destek sağlamadaki potansiyel etkileri ile ilgili bir çerçeve oluşturmak amacıyla yazılmıştır. Yöntem: Literatür derlemesi 12 Şubat 2025- 10 Temmuz 2025 tarihleri arasında yapılmıştır. Bu çalışmada 2020-2025 yılları arasında yayınlanmış, tam metne ulaşılan makaleler dahil edilmiştir. Pubmed (19), Cochrane (17), Web of Science (58) veri tabanlarında "origami", "hemşirelik bakımı" " hastane" "çocuk" "storigami" anahtar kelimeleri kullanılmıştır. Bu çalışma derleme makalesi şeklinde tasarlanmıştır. Bulgular: Literatür taramasında, hastane ortamında origami terapisinin çocuk hastalar üzerindeki olumlu etkilerine dair çalışmalara rastlanmıştır. Özellikle anksiyete azaltmada etkili, basit ve dikkat çekici bir farmakolojik olmayan yöntem olarak değerlendirildiği belirtilmiştir. Hastanede yatan çocuklara uygulanan origami terapilerinin anksiyete ve kaygı düzeylerini azalttığı saptanmıştır [1-3]. Ancak, storigami tekniğinin hastane ortamında uygulandığı deneysel bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bir derleme çalışmasında hastanede ağrı yönetiminde storigaminin uygulanabileceği önerilmiştir [4]. Çalışmalarda çoğunlukla storigaminin öğretim yöntemi olarak kullanıldığı ve çocukların bilişsel, duygusal ve fiziksel gelişimlerine katkı sağladığı belirlenmiştir. Storigaminin çocuklarda hafıza, motor koordinasyon ve beyin uyumu gibi becerileri desteklediğine ulaşılmıştır [5-9]. Sonuç ve Öneriler: Sonuç olarak, pediatrik hemşirelerine hizmetiçi storigami eğitimlerinin verilmesi, hastane ortamında storigami ile ilgili deneysel çalışmaların yapılması, storigamin çocuk hastaların psikososyal ihtiyaçlarını karşılamada ve hastane deneyimlerini iyileştirmede etkili olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, hastane, hemşire, origami, storigami

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-004]

Orem'in Öz-Bakım Yetersizliği Hemşirelik Kuramına Göre Akut Lenfoblastik Lösemi Tanısı Alan Pediatrik Hastanın Hemşirelik Bakımı-Olgu Sunumu

Hatice Çelik Işık[1], Ebru Kılıçarslan[2]
[1]Ankara Bilkent Şehir Hastanesi
[2]Gazi Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Giriş ve Amaç
Akut Lenfoblastik Lösemi (ALL), pediatrik kanserlerin yaklaşık %25'ini oluşturmaktadır. ALL'ye sahip pediatrik hastaların sağ kalımı %90'ın üzerindedir. Hastanelerde yatan ALL tanılı bireylerin sağlığına kavuşmasında hemşirelerin rolü büyüktür. Hasta bireyin sağlığının geliştirilmesi, korunması, tedaviye ve hastalığa uyumunda hemşireler, bireye yardım ederek; öz bakım ile ilgili uygulamaları yapmaktadır. Orem hemşirelerin, bireyin bağımsız fonksiyonunu destekleyerek; sağlıktan sapma durumunda yardım ve rehberlik etmeleri gerektiğini belirtmektedir. Bu çalışmada amaç, ALL tanısı almış pediatrik hastanın bakımını bir hafta boyunca Orem'in kuramına göre planlamak ve uygun girişimlerde bulunmaktır.
Olgu
Bilinen hastalığı olmayan 5 yaşında, annesiyle ilçede yaşayan pediatrik hastadır. Tıbbi öyküsü: İki gün süren öksürük şikayetiyle ilçe hastanesine başvurmuştur. Başvuruda soluk görülmesi nedeniyle yapılan tetkikler sonucu lösemi şüphesiyle hematoloji-onkoloji kliniğine sevk edilmiştir.
Evrensel Öz Bakım Gereksinimleri: Ateş:36,7, kan basıncı 106/50 mmHg, nabız:96/dk, sPo2:%96, solunum:22/dk ölçülmüştür. Boy:110 cm, kilo:16 kgdır.
Gelişimsel Öz Bakım Gereksinimleri: Hasta rahatsızlanmadan önce annesiyle ilçede yaşamakta ve kreşe gitmektedir. Tetkiklerinde Hb:7.4 g/dL, PLT:50.000, WBC:9890, ANS:960 izlenmiş, dalak ve karaciğerin palpable olmasıyla lösemi düşünülmüştür.
Sağlıktan Sapma Öz Bakım Gereksinimleri: Hastaya annesi refakat etmektedir. Hasta, arkadaşlarından ayrı kaldığı için üzüldüğünü, kardeşini özlediğini, sağlığına kavuşmak istediğini ifade etmektedir. Hastanın annesi, bu durumun kendisini çaresiz hissettirdiğini, çocuğunun kişisel bakımında ve öz bakım uygulamalarında hemşirelerin yardımcı olduğunu belirtmiştir.
Hemşirelik sürecinde evrensel öz bakım gereksinimleri ile ilgili beslenmede dengesizlik (gereksinimden az), sıvı volüm dengesizliği riski; gelişimsel öz bakım gereksinimi ile ilgili enfeksiyon riski, sosyal izolasyon ve dayanma gücünde bozulma; sağlıktan sapma öz bakım gereksinimi ile ilgili öz bakım eksikliği sendromu, oral mukoz membranda bozulma riski, aktivite intoleransı riski hemşirelik tanıları ele alınmış ve değerlendirilmiştir. Uygun girişimler sonucunda hastanın metabolik gereksinimlere uygun besin aldığı, el yıkamaya özen gösterdiği, düzenli ağız bakımının sorumluluğunu aldığı gözlenmiştir.
Sonuç ve Öneriler
Orem'in kuramı doğrultusunda verilen bakım hasta üzerinde olumlu gelişmeler sağlamıştır. Hastanın uzun süreli takibinin yapılması ve farklı olguların değerlendirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Akut lenfoblastik lösemi, hemşirelik bakımı, Orem, öz bakım, pediatrik onkoloji

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-005]
Kadin Dogum Hemsireligi Perspektifiyle Mercer Kuraminin Pediatriye Katkisi

Tuba Güner Emül[1], Demet Özer[2]
[1]Mersin Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Hemşirelik Bölümü,Mersin
[2]Toros Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, İlk ve acil tardım Pr.,Mersin

Anne bebek bağlanmasının sağlıklı bir şekilde gelişmesi çocuğun fiziksel psikososyal ve bilişsel gelişimi açısından kritik öneme sahiptir. Kadın doğum hemşiresi olarak Ramona Theime Mercer' in "Anne Rolü Kazanımı Kuramı" temelinde annelik sürecinin incelenmesi ve pediatrik sağlık sonuçlarıyla ilişkili yönlerinin fark edilmesi bakımından ortak kazanımları analiz etmek amacıyla hazırlanmıştır. Kuram, annelik rolünün gebelikten başlayarak doğum sonrası ilk yıla kadar 4 aşamada geliştiğini belirtmektedir. Çalışmalar kurama dayalı bakımın annelerin özgüvenini artırdığını, anne-bebek bağlanmasını güçlendirdiğini ve babanın sürece dahil edilmesiyle aile bütünlüğünün desteklendiğini göstermektedir. Bu bağlamda sağlıklı anne-bebek etkileşimi çocuğun güven duygusu, emosyonel regülasyonu ve sosyal gelişimi üzerinde olumlu etkiler yaratmaktadır. Mercer'in kuramı kadın doğum hemşireliği perspektifinden pediatri ile köprü kurarak sağlıklı anne-bebek bağlanmasının çocuk gelişimine faydalarını gözetmektedir. Doğum öncesi ve sonrası hemşirelik bakımına entegrasyonu yalnızca anne sağlığını değil aynı zamanda çocuğun uzun dönem gelişimini destekleyen bütüncül bir yaklaşım sunmaktadır. Bu nedenle ülkemizde en az 4 kez verilen doğum öncesi bakıma Mercer kuramı entegre edilerek aynı zamanda annenin annelik kimliği kazanmasıyla ilgili değerlendirmeler ve eğitimler verilmeli doğum sonu 4 ay ile 1 yıl arasında pediatrik kontrollerle birlikte annenin annelik rolü kazanımı değerlendirilmelidir. Bu bağlamda sağlıklı çocuk, sağlıklı aile ve halk sağlığının korunması ve sürdürülmesi ortak hedefiyle kadın doğum hemşireleri ve pediatri hemşireleri iş birliği sağlanmalıdır. Çocuk bakımından primer sorumlu olan annenin bu kazanımı çocuk sağlığının korunması ve geliştirilmesi açısından değerli bir katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Anne-Bebek Baglanmasi, Mercer Kurami, Hemsirelik, Cocuk Sagligi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-006]

Leptin Reseptörü Gen Mutasyonu Tanısı Olan Pediatrik Hastada Fonksiyonel Hemşirelik Bakımı

Birgül Tuncay[1], Abdullah Adıyaman[1], Merve Çakar[2]
[1]Erzurum Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Erzurum
[2]Erzurum Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Erzurum

Amaç: Bu çalışmanın amacı, leptin reseptörü gen mutasyonu (LEPR) tanısı alan pediatrik hastanın Gordon'un Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri (FSÖ) modeline göre hemşirelik bakımının planlanması ve uygulanmasıdır.
Yöntem: Çalışma, Türkiye'nin doğusunda yer alan bir şehir hastanesinde yürütülmüş olup, LEPR tanılı bir çocuğun hemşirelik bakımı gerçekleştirilmiştir. Hasta ve ailesi ile yüz yüze görüşme yöntemi kullanılmış, bakım sürecinde gerekli bilgiler aileden alınmıştır. Görüşmeler öncesinde aileden sözlü ve yazılı onam alınmıştır. Çalışmada kişisel bilgiler gizli tutulmuş, yalnızca tıbbi durum ve aileye ait tıbbi öykü değerlendirilmiştir. Hemşirelik tanıları North American Nursing Diagnosis Association (NANDA), sonuç kriterleri Nursing Outcomes Classification (NOC) ve hemşirelik girişimleri Nursing Interventions Classification (NIC) çerçevesinde belirlenmiştir.
Bulgular: Çalışmaya konu olan hasta 3 yaşında, kız çocuğu olup LEPR tanısının yanı sıra morbid obezite, triküspit yetmezliği, aortada artmış akım hızı, atrial septal defekt, aort stenozu, pulmoner stenoz ve astım gibi ciddi sağlık sorunlarına da sahiptir. Boy ve kilo persentil değerlerinin %97'nin üzerinde olduğu belirlenmiştir. Hastanın bakımında bütüncül bir yaklaşım benimsenmiş ve Gordon'un FSÖ modeli doğrultusunda hemşirelik tanıları, girişimleri ve beklenen sonuçlar sistematik olarak planlanıp uygulanmıştır. Uygulanan hemşirelik bakımı sonucunda hastanın solunumunun rahatlatıldığı, bağırsak hareketlerinin düzene girdiği, ailenin bilgi düzeyinin artırıldığı, fiziksel mobilite ve uyku düzeninin iyileştirildiği belirlenmiştir. Ayrıca ailenin bakıma daha aktif katılımı sağlanmış, hekim, beslenme uzmanı ve fizik tedavi uzmanı gibi multidisipliner ekip üyeleriyle iş birliği yapılarak hastanın komplikasyonlarında belirgin düzelmeler elde edilmiştir.
Sonuç: Gordon'un FSÖ modeli kullanılarak gerçekleştirilen bu hemşirelik bakımında, kronik ve kompleks sağlık sorunlarına sahip pediatrik hastalarda bütüncül ve bireyselleştirilmiş yaklaşımın bakım kalitesini artırdığı görülmüştür. Ayrıca aile katılımının sağlanması, tedaviye uyumun ve hastalık yönetiminin geliştirilmesinde önemli katkılar sunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri, Hemşirelik Bakımı, Leptin Reseptörü, Pediatri Hemşireliği

[PS-007]

Pediatrik Manyetik Rezonans Görüntüleme İşlemi Sırasında Oluşan Korku ve Anksiyetenin Azaltılmasına Yönelik Non Farmakolojik Uygulamalar

Emine Dağtekin, Ayşe Sonay Türkmen
KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ, SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ, KARAMAN

Pediatrik manyetik rezonans görüntüleme (MRG) işlemleri, gürültü, dar alan ve hareketsiz kalma gerekliliği nedeniyle çocuklarda korku ve anksiyete düzeyini artırabilmektedir. Bu durum hem görüntü kalitesini olumsuz etkileyebilmekte hem de sedasyon ihtiyacını artırarak potansiyel riskler oluşturmaktadır. Son yıllarda farmakolojik yöntemlerin yan etkilerinden kaçınmak amacıyla non farmakolojik uygulamalar ön plana çıkmıştır. Non farmakolojik yaklaşımlar arasında çocukların yaş ve gelişim dönemlerine uygun eğitim materyalleri ile işlem hazırlığı, hayvan destekli terapi uygulamaları, çocuk yaşam uzmanları, oyun terapisi, sanal gerçeklik uygulamaları, müzik dinletisi, görsel ve işitsel dikkat dağıtıcı araçlar ve video tabanlı eğitim programları öne çıkmaktadır. Bu uygulamalar hem işlem başarısını artırmakta hem de çocuk, ebeveyn ve sağlık profesyoneli açısından daha konforlu bir süreç sağlamaktadır. Pediatrik MRG sırasında korku ve anksiyeteyi azaltmada non farmakolojik yaklaşımlar etkili, güvenli ve uygulanabilir yöntemlerdir. Klinik uygulamalarda bu tekniklerin daha yaygın şekilde kullanılmasının sedasyon oranlarını düşüreceği, görüntüleme tekrar ile sedasyon kaynaklı maliyetleri azaltacağı ve sağlık çalışanlarının iş yükünü hafifleteceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Anksiyete, Çocuk, Korku, Manyetik Rezonans Görüntüleme, Pediatri Hemşireliği

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-008]
Anne Sütü Sağma Teknikleri ve Uygulamaya Yansımaları

Emine Dağtekin, Ayşe Sonay Türkmen
KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ, SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ, KARAMAN

Anne sütü yenidoğanlar, bebekler ve küçük çocuklar için doğal ve en uygun besindir. Çeşitli nedenler sebebiyle anne sütü ile beslenmenin yapılamadığı durumlarda anneler bebeklerine süt sağlayamamakta ve süt sağma uygulamalarına yönelebilmektedirler. Anne sütünün sağılması sütün bir bebeğe verilmeden önce elle veya pompa ile memeden alınmasını ifade etmekte ve doğrudan emzirme ile aynı olmamaktadır. Anne sütü sağma yöntemleri arasında elle sağma, manuel veya elektrikli pompa ile kablosuz pompalarla sağma yer almaktadır. Birbirinden farklı avantaj ve dezavantajları bulunan süt sağma teknikleri arasında anneler tarafından hangisinin tercih edileceği değişmektedir. Anne sütü sağma tekniklerini doğru seçmek hem annenin süt üretimini sürdürebilmesi hem de bebeğin yeterli ve sağlıklı beslenebilmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Pediatri hemşireleri, annelerin süt sağma konusunda bilinçlenmesini sağlayarak, hem bebeklerin sağlıklı büyümesine katkı sunmakta hem de anne-bebek bağını güçlendirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Anne Sütü, Anne Sütü Sağma Teknikleri, Pediatri Hemşireliği

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-009]

Borderline Kişilik Bozukluğu Olan Adolesanda İntihar Girişimi: Peplau'nun Kişilerarası İlişkiler Modeline Dayalı Bir Olgu Sunumu

Enes Temel[1], Necla Kasımoğlu[2]
[1]Erzurum Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Halk Sağlığı Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Erzurum. [2]Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Erzincan

Borderline kişilik bozukluğu, duygu durumda belirgin dalgalanmalar, dürtüsellik, kimlik karmaşası ve yoğun kişilerarası ilişki örüntüleriyle seyreden, işlevselliği bozan bir klinik tablodur. Adolesan dönemde borderline kişilik bozukluğu, özkıyım düşüncesi ve girişimleriyle yakından ilişkilidir; bu durum birey ve aile için travmatik sonuçlar doğurur ve bakım gereksinimini artırır. Bu olgu sunumunda, 17 yaşında, daha önce birden fazla kez intihar girişiminde bulunmuş, borderline kişilik bozukluğu tanısı olan bir kız adolesanın, intihar girişimi sonrası hemşirelik bakım süreci Peplau'nun Kişilerarası İlişkiler Modeli çerçevesinde ele alınmıştır. Peplau bu kuramında hasta sorunlarının daha geniş bir şekilde anlaşılması için uyumlu, karşılıklı anlayışlı ve saygılı bir hemşire-hasta ilişkisinin kurulmasını vurgular. Olgunun bakım süreci, hemşirelik tanıları doğrultusunda Peplau'nun dört aşamalı modeline göre yapılandırılmıştır. Sonuç olarak Peplau'nun modeli, hemşire–hasta arasındaki terapötik ilişkinin güçlenmesine, hastanın duygularını ifade etmesine ve baş etme becerilerini geliştirmesine katkı sağlamıştır. Modelin, adolesan psikiyatri hemşireliği uygulamalarında intihar riski olan bireyler için etkili bir rehber olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Adolesan, Borderline kişilik bozukluğu, İntihar girişimi, Hemşirelik, Peplau modeli

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-010]

Yenidoğan Yoğun Bakımda Nöroprotektif Bakım ve Hemşirelik Uygulamaları

Ferda Özgökce[1], Bahise Aydın[2]
[1]Prof. Dr. Cemil Taşçıoğlu Şehir Hastanesi, Çocuk Yoğun Bakım Ünitesi, İstanbul/Türkiye
[2]İzmir Ekonomi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İzmir / Türkiye

Özet

Giriş-Amaç: Yenidoğan beyni, çevresel uyaranlara karşı oldukça duyarlıdır ve sahip olduğu nöroplastisite ile adaptif ya da maladaptif yanıtlar geliştirebilir. Yoğun bakım sürecinde maruz kalınan stres, gürültü ve ağrı gibi uyaranlar nörolojik gelişimi olumsuz etkileyebilmektedir. Bu nedenle nöroprotektif bakım yaklaşımlarının uygulanması, yenidoğanın nörolojik ve gelişimsel sağlığını desteklemede kritik bir rol oynamaktadır. Bu çalışmanın amacı, yenidoğan yoğun bakım ünitelerinde nöroprotektif bakım ilkelerini ve hemşirelik uygulamalarını incelemektir. Yöntem: Bu derleme çalışmasında, literatürde yer alan nöroprotektif bakım ilkeleri değerlendirilmiştir. Özellikle Wee Care Nöroprotektif Programı'nda tanımlanan yedi temel kriter (iyileştirici ortam oluşturma, ailelerle ortaklık kurma, pozisyonlama ve taşıma, uykuyu koruma, stres ve ağrıyı azaltma, cildi koruma, beslenmeyi optimize etme) ele alınmış ve hemşirelik bakımına entegrasyonu tartışılmıştır. Bulgular: Literatürde, iyileştirici ortam oluşturmanın yenidoğanların solunum, kalp atım hızı, oksijen satürasyonu ve uyku süreleri üzerinde olumlu etkiler sağladığı belirtilmektedir. Ailelerle ortaklık kurma ve ten tene temas uygulamalarının, refleks gelişimi ve motor becerileri desteklediği saptanmıştır. Uygun pozisyonlama ve taşıma, postüral gelişim ve fizyolojik stabiliteyi artırırken; uyku kalitesinin korunması sinaptik plastisiteyi desteklemektedir. Ayrıca stres ve ağrının azaltılması nörolojik prognozu iyileştirmekte, cilt bütünlüğünün korunması enfeksiyon riskini azaltmakta ve beslenmenin optimize edilmesi uzun dönem nörogelişime katkı sağlamaktadır. Sonuç: Yenidoğan yoğun bakımda nöroprotektif bakım uygulamalarının bütüncül hemşirelik yaklaşımıyla entegrasyonu, bebeklerin nörolojik gelişimlerini destekleyen önemli bir bakım standardı sunmaktadır. Hemşirelerin bu alandaki farkındalık ve bilgi düzeylerinin artırılması, klinik sonuçların iyileştirilmesi açısından gereklidir

Anahtar Kelimeler: Yenidoğan, yoğun bakım, nöroprotektif bakım, hemşirelik uygulamaları

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-011]
Yapay Zeka Kullanımı ile Pediatri Hemşiresinin Değişen Rolleri

Görkem Ciğer[1], Bahise Aydın[2]
[1]1 Kirazlı Bağcılar Aile Sağlığı Merkezi, istanbul
[2]İzmir Ekonomi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, izmir

Özet
Giriş-Amaç: Sağlık teknolojilerindeki hızlı gelişmeler, yapay zeka uygulamalarını pediatri hemşireliğine de entegre etmiştir. Yapay zeka; hata oranlarını azaltması, kanıta dayalı uygulamaları desteklemesi, iş yükünü hafifletmesi ve bakım kalitesini artırması açısından hemşirelik rollerinde dönüşüm yaratmaktadır. Bu derlemenin amacı, pediatri hemşireliğinde yapay zeka kullanımına ilişkin mevcut kanıtları inceleyerek hemşirelik rollerinin değişen boyutlarını ortaya koymaktır. Yöntem: Bu çalışma, literatür taramasına dayalı derleme niteliğinde hazırlanmıştır. Ulusal ve uluslararası kaynaklar incelenmiş, pediatri hemşireliğinde yapay zeka uygulamalarının bakım, eğitim ve yönetim boyutları ele alınmıştır. Bulgular: Yapay zeka destekli sistemlerin, pediatrik hastalarda yaşamsal bulguların izlenmesi, ağrı ve konfor değerlendirmesi, ilaç yönetimi ve klinik karar desteği alanlarında etkili olduğu belirlenmiştir. Yenidoğanlarda konfor düzeyini değerlendiren yapay zeka modelleri, klinik gözlem süreçlerinde güvenilir karar destek araçları sunmaktadır. Ayrıca, yapay zeka tabanlı eğitim programları hemşirelerin bilgi ve beceri gelişimini hızlandırmakta, robot teknolojileri ve sanal asistanlar ise idari yükü azaltarak hemşirelerin doğrudan hasta bakımına odaklanmasına olanak sağlamaktadır. Bununla birlikte, yapay zeka tabanlı uygulamaların maliyet ve sürdürülebilirlik açısından sınırlılıkları olduğu görülmektedir. Ayrıca etik sorumluluk, veri güvenliği ve insan unsurunun zayıflaması gibi konular pediatri hemşireliğinde yapay zeka kullanımına yönelik tartışmalı alanlar olarak öne çıkmaktadır. Sonuç: Yapay zeka teknolojileri, pediatri hemşireliğinde hemşirelik rollerini dönüştürmekte ve bakım süreçlerine yenilikçi katkılar sunmaktadır. Ancak, bu alanda daha fazla araştırmaya ve hemşirelerin yapay zeka okuryazarlığını artıracak eğitim programlarına ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bakım, hemşirelik rolleri, pediatri hemşireliği, yapay zeka, teknoloji

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-012]

Kolcaba Konfor Kuramı Işığında Spina Bfida-Meningomyeloselli Yenidoğanın Hemşirelik Bakımı: Bir Olgu Analizi

Beyza Nur Köse[1], Serap Kaynak[2]
[1]Balıkesir Atatürk Şehir Hastanesi
[2]Balıkesir Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Spina Bifida'nın en ciddi formu olan Meningomyelosel, embriyonel dönemde nöral tüp kapanma bozukluğu sonucu gelişen, omurilik, zarlar ve BOS sıvısının kese içinde dışarıya doğru çıkıntı yaptığı ciddi bir doğumsal anomalidir. Meningomyelosel, yenidoğanda hareket ve duyu fonksiyonlarında kayıp, enfeksiyon riski ve hidrosefali gelişimi gibi pek çok karmaşık soruna yol açar. Bu durumun cerrahi tedavisi sonrası yenidoğan yoğun bakımda uygulanan hemşirelik bakımı, sadece fizyolojik stabilizasyonu değil, aynı zamanda ailenin baş etme becerilerini destekleyen bütüncül bir yaklaşım gerektirir. Bu olgu sunumunda, postoperatif dönemdeki bir Meningomyeloselli yenidoğanın hemşirelik bakımının, Kolcaba Konfor Kuramı ışığında analiz edilmesi ve planlanması amaçlanmıştır. Kuramın dört boyutu (Fiziksel, Psiko-spiritüel, Çevresel, Sosyo-kültürel) kullanılarak, yenidoğanın konfor düzeyini artırmaya yönelik girişimler sunulmuştur.Kolcaba Konfor Kuramı'nın kullanılması, postoperatif dönemdeki Meningomyeloselli yenidoğana ve ailesine sunulan hemşirelik bakımının, sadece cerrahi bölgeye yönelik olmaktan çıkarılıp, iyileşmeyi hızlandıran ve ailelerin baş etme yeteneğini güçlendiren bütüncül bir çerçeveye oturtulmasını sağlamıştır. Bu kuramsal yaklaşım, bakımın kalitesini artırarak olumlu sağlık verilerine ulaşmada rehberlik etmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Kolcaba Konfor Kuramı, Meningomyolesel, Yenidoğan

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-013]

Konjenital Kalp Hastalığı Tanısı Alan Çocukların Ebeveynlerinde Karar Verme Yorgunluğu: Olgu Sunumu

Gülay Baş, Hatice Yıldırım Sarı
İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Ana Bilim Dalı, İzmir

Karar verme yorgunluğu, riskli hastalıklarda verilen kararın sonuçlarının bireyde ortaya çıkardığı duygusal karmaşadır. Bireyde, duygu düzenleme sürecinde etkili olan karar verme ile birlikte artan zihinsel çaba ve dürtüsel karar verme sonrası bilişsel dayanıklılığın tükendiği bir fenomeni temsil etmektedir. Konjenital kalp hastalıkları, tanı ve tedavi sürecindeki çoklu ve tekrarlı cerrahi işlemler nedeniyle ebeveynlerde yoğun strese neden olmaktadır. Bu süreçte işlem öncesi ebeveynlerden alınan onamlar, ebeveynlerin süreç hakkındaki kararları ve işlem sonrası iyileşme süreci, meydana gelen komplikasyonlar ebeveynlerin duygu karmaşasına neden olmaktadır. Bu makalede konjenital kalp hastalığı tanısı alan farklı yaş ve tedavi girişimi olan 3 farklı olguda ebeveynlerin yaşadıkları karar verme yorgunluğu ele alınacaktır. Olgu 1, Hipoplastik Sol Kalp Sendromu tanısıyle doğmuştur. 13 aylık olan çocuğun yenidoğan döneminde tedavi süreci başlamış ve 10 aydır yoğun bakımda tedavi süreci devam etmektedir. Ebeveynlerin süreç boyunca zorlandıkları gözlemlenirken primer bakım verici olan anne çocuğun her girişimsel işlemi sırasında karar sürecindeki duygusal zorlanmasını dile getirmiştir. Olgu 2, Down Sendromu ve KMP tanısı alan 15 yaş çocuğa hastaneye kontrole gelmesi sonrasında böbrek fonksiyonlarındaki yetersizlik ve azalan EF ile birlikte yoğun bakım ünitesine yatışı yapılarak hemodiyaliz katateri açılmıştır. İdrar çıkışının olmaması ve perikardiyal efüzyon nedeniyle perikardiyosentez için acil ameliyathaneye alınan çocuğun işlem sonrası hemodinamisi bozulmuş, hayati tehlike açısından riskli olarak izlenmiştir. Primer bakım verici annenin işlem öncesi ve sonrasındaki işlem kararı verme nedeniyle pişmanlık belirttiği gözlemlenmiştir. Olgu 3, Hipoplastik Sol Kalp Sendromu tanısı alan 14 yaş çocuktur. Üç basamaklı cerrahi süreçten oluşan tedavi sürecinin üçüncü işlemine karar veren aile cerrahi işlem sonrasında pişmanlığını dile getirmiştir. Çocuğun yaşamını kaybetmesi ile birlikte primer bakım verici annenin " keşke yaşarken ölseydi de yaptırmasaydım." sözleri gözlemlenmiştir. Üç olguda da ebeveynlerin karar yorgunlukları incelenmiştir. Çoklu tedavi sürecindeki zaman kavramının ebeveynlerin çocukları için yaşama şansı olduğu incelenirken işleme karar vermelerinin yaşam ve yaşam sonu arasındaki duygusal karmaşayı beraberinde getirdiği gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ebeveyn Bakımı, Karar Yorgunluğu, Konjenital Kalp Hastalığı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-014]

Ostomili Preterm Yenidoğanın Henderson Hemşirelik Modeline Göre Değerlendirilmesi: Olgu Sunumu

Kardelen Köroğlu, Berna Eren Fidancı, Dilek Yıldız
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Ankara

Amaç: Prematüre bebekler, immatür organ sistemleri, yüksek komplikasyon riski ve uzun yoğun bakım süreçleri nedeniyle özel hemşirelik bakımına gereksinim duyan en hassas hasta grubunu oluşturmaktadır. Literatürde, kuramsal temelli hemşirelik uygulamalarının bakım kalitesini artırdığı ve komplikasyonları önlemede yol gösterici olduğu belirtilmektedir. Bu olguda, ostomili preterm yenidoğanın hemşirelik bakımının Virginia Henderson'un "Temel İhtiyaçlar Kuramı" çerçevesinde değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Olgu: 27+5 gestasyon haftasında, 755 gram ağırlığında doğan erkek bebek doğum sonrası solunum sıkıntısı nedeniyle entübe edilerek yenidoğan yoğun bakım ünitesine alınmıştır. Barsak patolojisi nedeniyle kolostomi açılmıştır. Bebek orogastrik sonda ile anne sütü ile beslenmiş, kolostomi torbasından düzenli gaita çıkışı izlenmiştir. Henderson'un 14 temel gereksinimine göre yapılan değerlendirmede; solunum fonksiyonunda bozulma, beslenme örüntüsünde etkisizlik, deri bütünlüğünde bozulma, uyku örüntüsünde bozulma, hipotermi riski ve bağlanmada bozulma riski hemşirelik tanıları olarak belirlenmiştir. Tartışma: Prematürelerde solunum yetmezliği, beslenme güçlükleri ve cilt bütünlüğünde bozulma en sık karşılaşılan sorunlar arasında yer almaktadır. Literatür, yüzüstü pozisyon, ten tene temas ve uygun solunum desteğinin prematürelerde solunum fizyolojisini olumlu yönde etkilediğini göstermektedir. Ayrıca, emme-yutma koordinasyonundaki immatürite nedeniyle enteral beslenmenin desteklenmesi hemşirelik bakımının öncelikli alanlarından biridir. Ostomi açılan yenidoğanlarda ise beslenme ve büyüme süreci daha da karmaşık hale gelmekte, hemşirelik bakımında peristomal cilt sağlığının korunması kritik bir hedef olmaktadır. Uygun stoma torbası seçimi, bariyer ürünlerin kullanımı ve düzenli cilt değerlendirmesi komplikasyonların önlenmesinde belirleyicidir. Bunun yanında, YYBÜ ortamında ebeveynlerin sürece aktif katılımı, stres düzeylerinin azaltılması ve anne-bebek bağının desteklenmesi bakımın psikososyal yönünü güçlendirmektedir. Henderson'un kuramı bu noktada hem fizyolojik hem de psikososyal gereksinimleri birlikte ele alarak hemşirelik bakımına bütüncül bir çerçeve sağlamaktadır. Sonuç: Bu olgu sunumu, Henderson'un Temel İhtiyaçlar Kuramı'nın YYBÜ'de ostomili preterm yenidoğan bakımına uygulanabilirliğini ortaya koymaktadır. Kuramın sunduğu sistematik yaklaşım, hemşirelik bakımını bireyselleştirerek komplikasyonların azaltılmasına ve yaşam kalitesinin artırılmasına katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik Bakımı, Prematüre, Ostomi, Henderson Kuramı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-015]

Küçük Bir Kalpte Büyük Bir Zorluk: Orem Teorisi Işığında Arteriovenöz Malformasyonlu Bir Çocuğun Hemşirelik Bakımı

İpek Mendeş[1], Bengisu Akoğlu[2], Ayşegül Şimşek[3]
[1]İstanbul Kanuni Sultan Süleyman Eğitim Araştırma Hastanesi, Pediatrik Yoğun Bakım Ünitesi
[2]İstanbul Gelişim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği
[3]Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği

Amaç: Bu olgu sunumunun amacı, serebral arteriovenöz malformasyon (AVM) tanısı alan bir çocuk hastanın hemşirelik bakımının Orem'in Öz Bakım Eksikliği Teorisi temelinde değerlendirilmesidir. Çalışma, çocuğun ve ailesinin öz bakım gereksinimlerini belirlemeyi, hemşirelik girişimlerini planlamayı ve bakım sürecini kuramsal bir çerçeve ile desteklemeyi amaçlamaktadır. Yöntem: Olgu, pediatrik yoğun bakım ünitesinde takip edilen AVM tanılı bir çocuk üzerinden incelenmiştir. Hemşirelik süreci Orem'in kuramı doğrultusunda yapılandırılmış; hastanın klinik durumu, hemşire gözlemleri, ebeveyn görüşmeleri ve bakım süreci notları veri kaynağı olarak kullanılmıştır. Öz bakım gereksinimleri analiz edilmiş, hemşirelik tanıları belirlenmiş, planlanan girişimler uygulanmış ve sonuçlar değerlendirilmiştir. Bulgular: Hastada nörolojik defisitlere bağlı olarak beslenme, mobilizasyon, hijyen, iletişim ve güvenlik alanlarında öz bakım yetersizlikleri belirlenmiştir. Cerrahi sonrası dönemde ventilatör desteği, yoğun ilaç tedavisi ve sıvı yönetimine bağlı sağlık sapması öz bakım gereksinimleri ön plana çıkmıştır. Hemşirelik girişimleri; vital bulguların takibi, aspirasyon ve enfeksiyon riskinin önlenmesi, kademeli beslenme desteği, sıvı-elektrolit dengesinin korunması, ağrı ve ajitasyon yönetimi ile aileye bilgi ve psikososyal destek verilmesini içermiştir. Bu uygulamalar sonucunda hastada solunum fonksiyonlarının stabilizasyonu ve enteral beslenmenin tolere edilmesi sağlanmış; aile katılımı artmış ve ebeveynlerin bakım öz yeterlilikleri güçlenmiştir. Sonuç: Bulgular, Orem'in kuramının çocuklarda öz bakım eksikliklerinin belirlenmesi ve hemşirelik bakımının sistematik planlanmasında etkili olduğunu göstermektedir. Teorik çerçeve kullanımı, aile merkezli bakımın güçlendirilmesine ve çocuğun yaşam kalitesinin iyileştirilmesine katkı sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler: pediatrik bakım, arteriovenöz malformasyon, öz bakım eksikliği, Orem teorisi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-016]

İklim Krizinin Çocukluk Çağı Kronik Solunum Hastalıkları Üzerine Etkileri Ve Çocuğa/Aileye Yansımaları: Hemşirelik Bakımının Önemi

Yasin Genç[1], Ayla Kaya[2]
[1]Tarsus Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Mersin
[2]Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı, Antalya

Giriş: İklim krizi, çocukluk çağı kronik solunum hastalıklarını doğrudan etkileyen en önemli küresel sağlık sorunlarından biridir. Artan sıcaklıklar, hava kirliliği, aeroalerjenlerin çoğalması ve aşırı hava olayları, çocuklarda solunum yolu hastalıklarının hem görülme sıklığını hem de şiddetini artırmaktadır. Özellikle astım, kistik fibrozis ve kronik bronkopulmoner hastalıkları olan çocukların iklim değişikliğinin tetiklediği polen artışı, küf, toz ve kirleticilere maruziyeti solunum yollarında iritasyon, inflamasyon ve hiperreaktiviteye yol açarak alevlenme riskinde belirgin artışa neden olmakta, semptom şiddetini artırmakta ve acil başvuru/hastane yatış oranlarını yükseltmektedir.
Amaç: Bu derlemede, iklim krizinin çocukluk çağı kronik solunum hastalıkları üzerindeki etkileri ve bunun çocuğa ve aileye yansımalarının incelenmesi amaçlanmıştır.
Bulgular-Sonuç: Gebelik döneminden itibaren başlayan çevresel etkiler, çocuklarda akciğer gelişimini etkileyip uzun vadeli solunum problemlerine zemin hazırlamaktadır. Bu durumun çocuğa yansımaları farklı boyutlarda olmaktadır: Fiziksel olarak aktivite kısıtlanması, uyku bozuklukları ve büyüme-gelişmede gerilemeler görülebilir iken kronik hastalık yüküne iklim kaygısı da eklenerek anksiyete, stres, yaşam kalitesinde düşüş ve depresyon riski artar. Sosyal açıdan okul devamsızlığı ve akranlarından uzaklaşma gibi sorunlar yaşanabilir. Aileye yansımaları ise ekonomik zorluklar (artan sağlık harcamaları, iş kaybı vb.), bakım yükünün artması, kaygı ve tükenmişlik hissi ile sürekli tetikte olma ("eko-anksiyete") halidir. Pediatri hemşireleri iklim değişikliğinin çocukların solunum sağlığı üzerindeki etkilerini azaltmada kritik bir role sahiptir. Çocuk ve ailelere hava kirliliği dönemlerinde korunma, açık hava/iç mekan aktivitelerinin düzenlenmesi, sağlıklı yaşam alışkanlıkları ve çevresel farkındalık konularında eğitim verilmesi önemlidir. Semptom yönetimi ve ilaç uyumunun sağlanmasının yanı sıra, çocuğun ve ailenin iklimle ilişkili psikolojik stresle baş etmesine yardımcı olmak da hemşirelik bakımının vazgeçilmez bir parçasıdır. Ayrıca sera gazı emisyonlarının azaltılmasına yönelik politikaların desteklenmesi ve kanıt temelli araştırmaların artırılması, çocukların gelecekteki solunum sağlığını korumada temel adımlardır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk sağlığı, iklim krizi, kronik solunum hastalıkları, pediatri hemşireliği

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-018]
Gelişen Çağda Değişmeyen Tek Gerçek: Akran Zorbalığı Pediatrik Olgu Sunumu

Fatma Aldemir[1], Fatma Yılmaz Kurt[2], Fatih Battal[3]
[1]Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Araştırma Hastanesi, Çocuk Yoğun Bakım Ünitesi, Çanakkale
[2]Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik A.B.D., Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Çanakkale
[3]Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları A.B.D, Çanakkale

Akran zorbalığı, dünya çapında yaygın olarak görülmekte ve artmaya devam etmektedir. Birçok çocuk ve ergeni etkileyen zorbalık, akran yaş grubuna fiziksel, duygusal ya da sosyal yönden zarar veren, tekrar tekrar yaşanan saldırgan davranış biçimi olarak tanımlanmaktadır. Lisede teneffüs esnasında arkadaşı tarafından darp edilen 14 yaşındaki bir erkek çocuğunun akran zorbalığı sonrası yoğun bakım süreci ve hemşirelik bakımının değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Olgu
14 yaş 3 aylık erkek hasta, bekar, lise öğrencisi. Boyu 1.70 cm ve 65 kg ağırlığındadır. Bilinen kronik hastalığı bulunmamaktadır. Okulda teneffüs esnasında arkadaşı ile yaşadığı tartışmada göğüs ön duvarına darbe almış, darbe ile birlikte kafa travması yaşayan çocuk olay yerinde CPR uygulanmasının ardından çocuk yoğun bakım ünitesine yatışı yapıldı.

Klinik İzlem
14 yaş 3 aylık erkek hastamız, 25.09.2025 tarihinde saat 15.30 sularında tenefüste arkadaşının ayağına yanlışlıkla basması üzerine başlayan tartışmada sol göğüs ön duvarına darbe aldıktan sonra dengesini kaybetmiş, geriye doğru düşerken başını öğretmen masasına çarparak yere düşmüştür. Yere düştükten sonra bilincini kaybeden hastamıza yerde de darp edilmeye devam edilmiş, o esnada sınıfa gelen nöbetçi öğretmen 112 ekipleri ile iletişime geçerek durumu bildirmiştir. 112 ekibi olay yerine vardığında hastamızın nabzı ve solunumu alınamamış, olay yerinde CPR başlanmış, yaklaşık 10 dakikalık CPR sonrası en yakın acil servise ulaşılmıştır. Acil serviste ventriküler fibrilasyon görülen hasta 4 kez defibrile edilmiştir. 112 kara ambulansı ile 3. Basamak kuruma sevk edilen hasta çocuk yoğun bakım ünitesinde takibe alınmıştır.

Hemşirelik Girişimleri
Olgumuzda; serebral doku perfüzyonunda etkisizlik, solunum fonksiyonunda bozulma, hava yolunu temizlemede yetersizlik, beden gereksiniminden az beslenme, elektrolit dengesizliği, akut ağrı, kan basıncında değişkenlik riski, deri bütünlüğünde bozulma riski, böbrek fonksiyonlarında bozulma riski, enfeksiyon riski mevcut olan hemşirelik tanılarıdır.

Sonuç
Ebeveynlerin ve çocukların/ergenlerin akran zorbalığı konusunda farkındalıkları arttırılmalı, çocukların/ergenlerin iletişim becerilerini arttırmaya ve duygularını ifade edebilmelerine yönelik eğitim faaliyetleri yürütülmelidir. Olgumuzun yoğun bakım süreci 11. gününde olup genel durumu kötü, hayati tehlikesi devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: akran zorbalığı, hemşirelik bakımı, pediatri

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-020]

Dijital Çağda Çocuk Mahremiyeti ve Ebeveyn Sorumluluğu: Sharenting ve Kidfluencer Kavramlarının Tartışılması

Kübra Kerse, Pınar Göv
Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Gaziantep

Ebeveynlerin çevrimiçi platformlar aracılığıyla sosyal medya hesaplarında çocuklarına ait fotoğraf ve video paylaşma sıklıkları giderek artmaktadır. Bu durum çocukların güvenliği ve mahremiyeti için bir risk oluşturmaktadır. Sharenting kavramı, sharing(paylaşma) ve parenting(ebeveynlik) kelimelerinden türetilmiş olup ebeveynlerin çocuklarına ait içerikleri dijital ortamlarda paylaşmasını ifade etmektedir. Ebeveynlerin çoğu zaman istemsiz ya da farkında olmadan yaptıkları paylaşımların toplumsal beklentiler ve sosyal baskıların etkisiyle gerçekleştiği bilinmektedir. Aynı zamanda ebeveynlerin bağ kurma, sosyal destek arayışı, stresle başa çıkma gereksinimi ve ebeveyn kimliklerini ortaya koyma isteği gibi nedenler onları paylaşım yapmaya yöneltmektedir. Çocukların ebeveynlerinin paylaşımlarına yönelik niyetleri ve düşünceleri öngörülememektedir. En temel sorun yapılan paylaşımlarda çocuğun rızasının çoğunlukla göz ardı edilmesidir. Çocuklar gelişimsel olarak kendi haklarını savunma ve paylaşımların doğurabileceği riskleri öngörme yeterliliğine sahip olmadıkları için bu durum onların mahremiyet ve güvenliklerinin ihlal edilmesiyle sonuçlanabilmektedir. Ebeveynlerin paylaşımlarının çocuklar için kişisel veri güvenliği ve hak ihlali, siber zorbalık, ihmal ve istismar, çocuk içerik üreticiliğine bağlı çocuk işgücü riski, internette çocuk utandırma, pedofili gibi sonuçlar doğurabileceği düşünülmektedir. Literatürde, ebeveynlerin çocuklarıyla ilgili paylaşım yapmayı genellikle bir sorun olarak görmedikleri ifade edilmektedir. Üstelik bazı ebeveynlerin çocuklarını sosyal medya platformlarında bir tür ticari araç ya da gelir kaynağı olarak konumlandırdıkları belirtilmektedir. Reklam ve tanıtım içeriklerinde çocukların aktif biçimde yer alması ve bu süreçten gelir elde edilmesi durumunda, literatürde bu çocuklar kidfluencer olarak tanımlanmaktadır. Kidfluencer kavramı, ebeveynlerinin yönlendirmesiyle dijital platformlarda marka iş birlikleri gerçekleştiren ve ticarileşen bir çocuk profiline işaret etmektedir. Bu durum çocuk emeği, mahremiyet ve dijital sömürü konularında etik ve hukuki tartışmaları beraberinde getirmektedir. Dijital ortamları kapsayan yasal düzenlemelerin yetersizliği, çocuğun korunmasında sorumluluğu büyük ölçüde ebeveynlere yüklemektedir. Mevcut yasal düzenlemelerin bu alandaki gelişmelere tam olarak uyum sağlayamaması nedeniyle ebeveynlerin daha bilinçli hareket etmeleri ve çocuklarının hak ve çıkarlarını koruma sorumluluğunu ön planda tutmaları büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda çocuğun kimliği ve güvenliğinin korunması ebeveynin etik ve yasal sorumluluğu olarak öne çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Ebeveyn, Kidfluencer, Mahremiyet, Sharenting

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-021]

Neonatal Yoksunluk Sendrom Tanılı Yenidoğanda Sallanan Salıncağın Stres ve Konfor Üzerindeki Etkisi: Olgu Sunumu

Fatma Ertürk[1], Sibel Küçükoğlu[2]
[1]Konya Şehir Hastanesi, Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi, Konya, Türkiye
[2]Selçuk Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Konya, Türkiye

Giriş: İntrauterin dönemde maternal ilaç maruziyetine bağlı gelişen Yenidoğan Yoksunluk Sendromu (YYS), yenidoğanlarda erken doğum, enfeksiyon, perinatal asfiksi, mortalite riskini arttıran ve gittikçe yaygınlaşan önemli bir sağlık sorunudur. Bu yenidoğanlarda yaygın olarak gelişen yoksunluk belirtileri ve semptomları arasında huzursuzluk, titreme, ajitasyon ve gastrointestinal rahatsızlıklar görülmektedir. Bu tanıyı alan yenidoğanlar, genellikle opioidler ve/veya sakinleştiriciler kullanılarak tedavi edilmektedir. Bununla birlikte destekleyici bakımı sağlayan nonfarmokolojik yaklaşımı da içine alan kapsamlı hemşirelik bakımı şiddetli vakalarda hayat kurtarıcı rol oynamaktadır. Olgu: Bu çalışmada doğumdan itibaren yenidoğan yoğun bakıma yatırılan, YYS tanısı alan, gestasyonel haftaları 38 hafta olan iki yenidoğan, günde 1 kez 30 dakika otomatik bebek salıncağında tutulmuş ve yenidoğanların stres ve konforu değerlendirilmiştir. Otomatik bebek salıncağına alınmadan önce ve sonrasında bebeklerin fizyolojik parametreleri ölçülmüş ve Yenidoğan Bebek Ağrı Ölçeği ile Yenidoğan Konfor Davranış Ölçeği kullanılmıştır. Yenidoğanlar hafif salınım modunda salıncakta tutulmuş, 30 dk sonra bebeğe dokunulmadan salınım modu kapatılarak salıncakta uyuması sağlanmıştır. Salıncağa alındığında ve 30. dakikada bebeklerin fizyolojik parametreleri ve konfor düzeyleri değerlendirilmiştir. Sonuç: Çalışma sonucunda her iki yenidoğanın fizyolojik parametrelerinin salıncağa alındığında ve salıncak uygulamasının 30. dakikasında stabil kaldığı, 30. dakikada yenidoğanların ağrı düzeylerinde azalma ile konfor düzeyleri artma sağladığı saptanmıştır. Sonuç: Yenidoğanların otomatik bebek salıncağında tutulmasının YYS tanılı yenidoğanlarda kullanımı bebeklerin stres, ağrı ve konforu üzerine olumlu etkiler sağlayarak hemşirelik bakım ve kalitesini arttıracağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik Bakımı, Konfor, Yenidoğan, Stres, Yenidoğan Yoksunluk Sendromu

[PS-022]

Akut Miyeloid Lösemi Tanısıyla İzlenen Bir Adolesanın Hemşirelik Bakımında Kolcaba Konfor Kuramının Kullanımı: Olgu Sunumu

Sinem Öztürkler, Sinem Yalnızoğlu Çaka
Kocaeli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD, Kocaeli, Türkiye

Akut Miyeloid Lösemi (AML) kemik iliğinde miyeloid kökenli hücrelerin anormal proliferasyonu ve farklılaşması ile birlikte periferik kan, kemik iliği veya dokularda çoğalması ile karakterize heterojen hematolojik bir malignitedir. Bu olguda Kolcaba tarafından geliştirilen Konfor kuramı kapsamında 16 yaşındaki bir adolesan hastanın AML nedeni ile yaşadığı problemlerin saptanması, çözümlenmesi ve konforunun sağlanması hedeflenmiştir. Olgu bir yıldır AML nedeni ile tedavi görmektedir. Araştırmacı tarafından çocukla ve annesiyle tanışma Nisan 2025' te batıdaki bir Üniversite hastanesinin çocuk hematoloji servisinde gerçekleştirilmiş, çocuktan ve anneden onay alınmıştır. Mart 2024'te halsizlik, baş dönmesi, göz kararması şikayetiyle sağlık kuruluşuna başvuru yapılmıştır. Yapılan tetkiklerde lökositoz ve nötropeni görülmesi üzerine üniversite hastanesinin hematoloji servisine sevk edilmişler. Hastanede yapılan kemik iliği aspirasyonu ve alınan biyopsi sonucu AML tanısı alıp gecikmeden kemoterapi başlanmıştır. Kemoterapi tedavisinin üçüncü küründen sonra mukozit, febril nötropeni, anemi ve trombositopeni geliştiğinden eritrosit ve trombosit replase edilmiş, antibiyotik tedavisi almıştır. Beşinci kür kemoterapi tedavisinden sonra açılan port katater ile ilişkili enfeksiyon gelişmiş, antitibiyotik tedavisi almıştır. Kemoterapi tedavisi bittikten sonra kontrol için geldiğinde hastalığın nüks ettiği görülüp kemik iliği nakli yapılmış ancak hastalık yeniden tekrarlamıştır. Nisan ayında yapılan yatışında çok fazla kemik ağrısı olmuş, hipotansif olduğundan nöradrenalin tedavisi almıştır. Kapiller dolumda bozulma, hipertermi nedeniyle antibiyotik ve SpO2 düşüklüğü nedeni ile oksijen tedavisi başlamıştır. Bu süreçte kemoterapi almaya devam etmiş, yoğun bakım ihtiyacı olmasına rağmen hasta bunu reddetmiştir. Bilinç bulanıklığı başlayan hastanın kan gazı değerlerinin düşmesi nedeni ile Çocuk Yoğun Bakım Ünitesi'nde takibi devam ettirilen hastanın terminal dönemde olduğu düşünülmektedir. Bu olgu, ergen yaş grubunda prognozu kötü seyreden AML tanısına yönelik hemşirelik girişimlerinin planlanmasına ve uygulamasına kaynak oluşturmak amacıyla sunulmuştur. Olguda gerçekleştirilen hemşirelik girişimleri ile konfor kuramının bileşenleri arasında yer alan fiziksel, çevresel, psiko-spirütüel ve sosyokültürel bütünlük sağlanmaya çalışılmıştır. Bu kapsamda onkoloji/hematoloji kliniklerinde gerçekleştirilen hemşirelik bakımında ve adolesan hasta grubunda modelin rehber alınması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Adölesan, konfor, lösemi, hemşirelik bakımı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-023]

Ebeveynlerin Kaygılarını Dijital Hikâyelerle Hafifletmek: Pediatrik Palyatif Bakımda Yenilikçi Bir Hemşirelik Yaklaşımı

Aysun Öncer[1], Fatma Güdücü Tüfekci[2], Gamze Akay[3]
[1]Erzurum Şehir Hastanesi, Çocuk Palyatif Kliniği, Erzurum, Türkiye
[2]Atatürk Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Erzurum, Türkiye
[3]Artvin Çoruh Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Artvin, Türkiye

Çocuklara yönelik evde palyatif bakım, hem çocukların yaşam kalitesini artırmada hem de ailelerin duygusal ve sosyal destek gereksinimlerini karşılamada önemli bir yaklaşımdır. Ev ortamında sağlanan bakım, çocuğun tanıdık çevresinde bulunarak güven duygusunu pekiştirirken, aile üyelerinin bakım sürecine aktif katılımını da teşvik etmektedir. Literatürde, evde palyatif bakımın gereksiz hastane yatışlarını azalttığı, semptom kontrolünü kolaylaştırdığı ve ailelerin daha fazla psikososyal destek algıladığı ortaya konmuştur. Bununla birlikte, pediatrik palyatif bakım süreci sadece çocuğun fiziksel ve psikososyal ihtiyaçlarını değil, aynı zamanda ebeveynlerin yoğun kaygılarını da kapsamaktadır. Özellikle invaziv uygulamaların (trakeostomi, gastrostomi, entübasyon vb.) yönetiminde ebeveynler, bilgi eksikliği ve komplikasyon korkusu nedeniyle ciddi kaygılar yaşamaktadır. Bu bildirinin amacı, pediatrik palyatif bakım sürecinde invaziv uygulamalar nedeniyle yüksek düzeyde kaygı yaşayan ebeveynlerin bakım becerilerini artırmak ve kaygılarını azaltmak için bir bakım modeli geliştirmenin gerekliliğini ortaya koymaktır. Bu noktada dijital hikâyeleştirme yöntemi, ebeveynlerin bakım sürecini görsel ve işitsel materyaller aracılığıyla adım adım öğrenmelerine olanak sağlayarak karmaşık uygulamaları daha anlaşılır hale getirebilir. Bu yöntem, ebeveynlerin öğrenme sürecini kolaylaştırırken kaygıyı azaltabilir ve bakımda özgüvenlerini artırabilir. Sonuç olarak; pediatrik palyatif bakımda ebeveynlerin kaygılarını azaltmak ve bakım becerilerini geliştirmek amacıyla yenilikçi bir bakım modeline ihtiyaç vardır. Böylece ebeveynlerin bakım uygulamalarını daha iyi anlamaları, süreci güvenle yönetmeleri ve hem çocuk hem de aile için yaşam kalitesinin artırılması mümkün olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Pediatrik palyatif bakım, dijital hikâyeleştirme, ebeveyn kaygısı, bakım modeli

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-024]

Farber Sendromu Tanılı Bir Çocuğun Henderson'ın Temel İhtiyaç Kuramı Çerçevesinde Hemşirelik Bakımı: Olgu Sunumu

Özge Arslaner Dursun[1], Berna Eren Fidancı[2]
[1]Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Ankara
[2]Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gülhane Hemşirelik Fakültesi, Ankara

Amaç:
Bu olgu sunumunda nadir görülen lizozomal depo hastalığı olan Farber sendromu tanılı bir çocuk hastanın bakım gereksinimlerinin Henderson'ın 14 Temel İhtiyacı çerçevesinde değerlendirilmesi ve hemşirelik bakımının sunulması amaçlanmıştır.
Gereç-Yöntem:
Olgu, Farber sendromu tanısı ile çocuk yoğun bakım ünitesinde izlenen 3 yaşındaki erkek hastadır. Veriler hasta dosyası, hemşire gözlemleri ve aile görüşmeleri yoluyla toplanmış, bilgiler aileden yazılı ve sözlü onam alınarak etik kurallara uygun biçimde gizlilik ilkesine göre sunulmuştur.

Olgu:
Hastada tekrarlayan solunum sıkıntısı, motor gelişim gecikmesi ve eklem sertliği mevcut olup solunum arresti sonrası trakeostomi açılarak mekanik ventilatör desteğine alınmıştır. Yoğun sekresyon nedeniyle sık aspirasyon gerekmiştir. Oral alımı olmayan hastaya enteral beslenme uygulanmıştır. Eklem kontraktürleri, cilt altı nodüller ve iletişim güçlüğü saptanmıştır. Aile, deprem sonrası göç etmiş olup sosyoekonomik zorluklar ve yüksek düzeyde bakım yükü yaşamaktadır.

Bulgular:
Henderson'ın kuramı temelinde; etkisiz hava yolu temizliği, aspirasyon riski, yetersiz beslenme, ağrı, cilt bütünlüğünde bozulma riski, iletişim güçlüğü, ailede stres ve bilgi eksikliği gibi hemşirelik tanıları belirlenmiştir. Hemşirelik bakımında trakeostomi bakımı ve steril aspirasyon, pozisyon değişikliği, cilt bütünlüğünün korunması, ağrı yönetimi, beslenme takibi, aile eğitimi ve psikososyal destek önceliklendirilmiştir. Fizyoterapi desteği ile mobilite ve konfor artırılmıştır.

Sonuç:
Farber sendromu gibi nadir ve progresif seyirli hastalıkların yönetiminde hemşirenin bütüncül ve aile merkezli yaklaşımı kritik öneme sahiptir. Henderson'ın temel ihtiyaç modeli, solunum desteği, beslenme, enfeksiyon önleme, cilt bütünlüğü ve aile desteği gibi bakım alanlarında sistematik ve etkili uygulamaları kolaylaştırmakta, çocuğun yaşam kalitesini artırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Farber sendromu, pediatri hemşireliği, Henderson kuramı, olgu sunumu, aile merkezli bakım

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-025]
Özel Gereksinimli Çocuklarda Akran Zorbalığı

Seher Şimşekoğlu, Vildan Apaydın Cırık
Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi

Özel gereksinimli çocuklar fiziksel veya zihinsel sağlık sorunları nedeniyle sosyal yaşantılarında akran zorbalığı ile karşı karşıya kalabilmektedirler. Akran zorbalığı kapsamında fiziksel zarar verme, sözel istismar, sosyal dışlama ya da dijital yollarla gerçekleşen saldırılar yer almaktadır. Akran zorbalığının türleri cinsiyete göre farklılık göstermektedir. Kız çocukları akran zorbalığı boyutunda daha çok sözel zorbalığa yönelirken erkek çocuklar ise daha çok fiziksel zorbalığa yönelmektedir. Akran zorbalığında bir çocuk başka bir çocuğa karşı kasıtlı ve tekrarlayan zarar verme davranışları sergilemektedirler. Akran zorbalığında yer alan davranışlar nedeniyle özellikle de özel gereksinimi olan çocuklar sosyal yaşama katılmada sorunlar yaşayabilmektedir. Alan yazında yer alan çalışmalarda özel gereksinimli çocukların diğer çocuklara kıyasla daha fazla akran zorbalığına maruz kaldıkları belirtilmektedir. Özel gereksinimli çocuklar bu zorbalık karşısında sessiz kalmakta, tepki gösterememekte veya zorbalığın yaşandığı ortamdan uzaklaşmaktadır. İlaveten zorbalığa maruz kalan öğrencilerde içe kapanma, kilo kaybı ve özgüven düşüklüğü gibi fiziksel ve duygusal olumsuz etkiler görülebilmektedir. Bu bilgiler doğrultusunda özel gereksinimli çocuklarda akran zorbalığı riskini azaltmak için psikoeğitim programları ile farkındalık ve bilgi düzeylerinin artırılması önem taşımaktadır. Bu eğitim programlarının da çocuk, ebeveyn ve öğretmenler için düzenlenmesi ve sürekli uygulanması gerekmektedir. Bu literatür derlemesi bildirisinin amacı özel gereksinimli çocuklarda akran zorbalığına yönelik literatürde yer alan çalışma sonuçları doğrultusunda bilimsel bilgiler sunmaktır.

Anahtar Kelimeler: Akran zorbalığı, çocuk, hemşirelik, özel gereksinimli çocuk

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-026]

Genetik Bir Tanıyla Ergenlik: Ailesel Adenomatöz Polipozis Tanısı Alan ve İleostomi Açılan Adölesanın Roy Adaptasyon Modeline Dayalı Hemşirelik Bakımı

Derya Suluhan[1], Ecem Koyun[2], Dilek Yıldız[1], Can İhsan Öztorun[3]
[1]Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gülhane Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Ankara,Türkiye
[2]Ankara Bilkent Şehir Hastanesi, Çocuk Cerrahisi Yoğun Bakım Ünitesi, Ankara, Türkiye
[3]Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye

Giriş: Ailesel Adenomatöz Polipozis (FAP), kolonda ve rektumda çok sayıda adenomatoz polip oluşumuyla karakterize, otozomal dominant geçişli genetik bir hastalıktır. Genellikle adölesan dönemde ortaya çıkar ve tedavi edilmediğinde kolorektal kansere dönüşme riski %100'e ulaşır. Bu nedenle özellikle erken tanı ve zamanında cerrahi müdahale, hastalığın prognozunu belirleyen en kritik faktörlerdendir. Ancak adölesan dönemde genetik bir hastalıkla yüzleşmek ve ileostomi gibi kalıcı bedensel değişimlerle baş etmek, yalnızca fiziksel değil, aynı zamanda psikososyal uyumu da güçleştirmektedir. Roy'un Adaptasyon Modeli, bireyin çevresiyle etkileşim hâlinde dengeyi sağlama çabasına odaklanarak hemşirelik bakımının, bireyin adaptasyon düzeyini artırmaya yönelik olmasına rehberlik eder. Olgu: Bu olguda, 12 yaşında FAP tanısı alan bir adölesan ele alınmıştır. Başlangıçta, kolonda yüzlerce polip saptanması nedeniyle parsiyel kolektomi uygulanmıştır. Yaklaşık beş yıl süren düzenli takiplerde hastanın durumu stabil seyretmiş; ancak 17 yaşında yapılan kontrollerde rektumda yeniden polip gelişimi gözlenmiştir. Poliplerin ilerlemesi üzerine total proktokolektomi gerçekleştirilmiş ve ileostomi açılmıştır. Aynı dönemde, beslenme desteği amacıyla jejenostomi uygulanmıştır. Hastanın cerrahi sonrası yaşadığı fizyolojik sorunlar, beden imajındaki değişiklikler, sosyal yaşama adaptasyon güçlükleri ve aile desteği gibi psikososyal alanlar; Roy Adaptasyon Modeli'nin dört uyum alanı (fizyolojik, benlik kavramı, rol fonksiyonu ve bağlanma-güven) doğrultusunda değerlendirilmiş ve hemşirelik bakım süreci bu çerçevede planlanmıştır. Sonuç: Roy Adaptasyon Modeli'ne dayalı hemşirelik bakımı, dokuz ay hastanede yatan, ileostomisi kapatılıp jejenostomi ile taburcu edilen adölesanın cerrahi sonrası fizyolojik, duygusal ve sosyal uyumunu olumlu yönde etkilemiştir. Beden imajı, aile iletişimi ve benlik algısına yönelik destekleyici hemşirelik girişimlerine ilişkin adölesandan olumlu geri bildirimler alınmıştır. Bu bulgu, modelin genetik hastalık tanısı alan adölesanlarda uyumu desteklemede etkili olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Adölesan, Ailesel Adenomatöz Polipozis, İleostomi, Jejenostomi, Roy Adaptasyon Modeli

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-027]

Nadir Bir Genetik Hastalıkta Hemşirelik Süreci: Virginia Henderson'ın 14 Temel Gereksinim Modeline Temellendirilmiş Aicardi-Goutières Sendromlu Çocuk Olgunun Sunumu

Derya Suluhan[1], Mehmet Can Sezişli[2], Dilek Yıldız[1], Emrah Gün[2]
[1]Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Hemşirelik Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Ankara
[2]Etlik Şehir Hastanesi Çocuk Yoğun Bakım Ünitesi, Ankara

Amaç: Aicardi-Goutières Sendromu (AGS), tipik olarak erken çocukluk döneminde ortaya çıkan, kalıtsal ve tip I interferon artışıyla seyreden nadir bir otoimmün hastalıktır. Çoklu organ tutulumu nedeniyle bakım süreci karmaşık olan bu olgu sunumunda, AGS tanısı olan bir çocuğun hemşirelik süreci Virginia Henderson'ın 14 Temel Gereksinim Modeli doğrultusunda ele alınmıştır.

Yöntem:
Olgu sunumu tasarımındaki bu çalışma, bir şehir hastanesinin çocuk yoğun bakım ünitesinde 12 Şubat–2 Haziran 2025 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Olgu, 16 aylık Aicardi-Goutières Sendromu tanılı bir kız çocuğudur. Veriler hemşirelik gözlemleri, klinik kayıtlar ve bakım notlarından elde edilmiştir. Hastanın hemşirelik gereksinimleri Virginia Henderson'ın 14 Temel Gereksinim Modeli doğrultusunda değerlendirilmiştir. Olgunun hemşirelik sürecinde, hemşirelik tanıları için Kuzey Amerika Hemşirelik Tanıları Birliği (NANDA-I) Taksonomi II, hemşirelik girişimleri için Hemşirelik Girişimleri Sınıflaması (NIC) ve hemşirelik çıktıları için Hemşirelik Çıktıları Sınıflaması (NOC) kullanılmıştır.

Bulgular:
Olguya ilişkin hemşirelik sürecinde toplam 14 hemşirelik tanısı belirlenmiştir: "Etkisiz Solunum Örüntüsü", "Hava Yolunu Temizlemede Etkisizlik", "Aspirasyon Riski", "Kanama Riski", "Enfeksiyon Riski", "Yaralanma Riski", "Deri Bütünlüğünde Bozulma Riski", "Oral Mukoz Membran Bütünlüğünde Bozulma Riski", "Çocukta Basınç Yaralanması Riski", "Düşme Riski", "Bağlanmada Bozulma Riski", "Aile Süreçlerini Güçlendirmeye Hazır Oluş", "Aile Baş Etmesinde Yetersizlik" ve "Bakım Verici Rolünde Zorlanma". Uygulanan hemşirelik girişimleri; hava yolu açıklığının sürdürülmesi, pozisyonlama, aseptik teknikle bakım, deri bütünlüğünün korunması, enteral beslenmenin güvenli sürdürülmesi, aileye eğitim ve psikososyal destek verilmesi yönünde olmuştur.

Sonuç:
Nadir genetik hastalıklarda hemşirelik süreci çok disiplinli bir yaklaşım gerektirmektedir. Virginia Henderson Modeli, AGS gibi kompleks olgularda hemşireye sistematik ve bütüncül bir değerlendirme sağlamaktadır. Bu olguda, çocuk yoğun bakım ünitesinde hemşirelerin bireyselleştirilmiş, aile merkezli ve bütüncül bakım anlayışını güçlendirmesi açısından önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Aicardi-Goutières Sendromu, çocuk, genetik hastalık, hemşirelik süreci, Virginia Henderson Modeli

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-028]

Twin to Twin Transfüzyon Sendromuna Bağlı Anemiye Yönelik Total Exchange Uygulanan Preterm Bebeğe Handerson'un Teorisi Temelinde Hemşirelik Bakımı

Esra Bozkurt[1], Seher Sarıkaya Karabudak[2]
[1]Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Aydın.
[2]Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Aydın

Amaç: Bu çalışmanın amacı Twin to Twin Transfüzyon Sendromu (TTTS) sonucu anemi gelişen preterm bebeğe uygulanan total exchange sonrasında uygulanan hemşirelik bakımının Henderson'un hemşirelik teorisi doğrultusunda incelenmesidir. Yöntem: Kuramsal temelde hazırlanan bu çalışmada, Henderson'un teorisine göre bireyin bağımsızlığını kazanmasını sağlayan temel gereksinimler, Twin to Twin Transfüzyon Sendromu sonucu anemi gelişen ve total exchange uygulanan preterm bebek özelinde ele alınmış ve bu teori doğrultusunda bebeğe özgü hemşirelik bakımı açıklanmıştır. Bulgular: İkiz eşi, 36 hafta, 1225 gr doğan ve hemoglobin değeri 6,9 gr/dL olan prematüre bebeğe total exchange işlemi uygulanmıştır. Entübe olarak izlenen bebeğe işlem öncesinde vital bulgular, oksijenasyon, kan glikoz düzeyi ve aldığı çıkardığı sıvı takibi yapılmıştır. Aseptik koşullarda gerçekleştirilen exchange işlemi süresince vital bulgular ve kan değişim hızı yakından takip edilmiştir. İşlem sonrası kan gazı, hemogram, kan şekeri, solunum, dolaşım ve aldığı çıkardığı sıvı miktarı izlenmiştir. Ailenin kaygısı, hemşire tarafından duygusal destek ve bilgilendirme ile azaltılmıştır. Bebeğin temel gereksinimleri Henderson'un kuramı doğrultusunda karşılanmıştır. Sonuç: Henderson'un hemşirelik teorisi, yenidoğan yoğun bakım koşullarında yatan preterm bebeklerin temel gereksinimlerinin sistematik ve bütüncül biçimde giderilmesini sağlamaktadır. Bu teori, hemşirenin bebeği sadece fizyolojik olarak değil, aynı zamanda psikososyal ve gelişimsel açıdan da değerlendirmesine rehberlik eder. Twin to Twin Sendromuna bağlı anemi nedeniyle total exchange yapılan preterm bebeklerde Henderson'un hemşirelik teorisi güvenli ve bütüncül bir hemşirelik bakımı çerçevesi sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Twin to Twin Transfüzyon Sendromu, Prematüre, Total Exchange, Hemşirelik Bakımı, Henderson Hemşirelik Teorisi

[PS-029]
Kolcaba'nın Konfor Kuramı ve Pediatri Hemşireliği

Dilara Şahin
Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Karaman / Türkiye

Konfor, bir hemşirelik kuramı olarak 2001 yılında Katharina Kolcaba tarafından geliştirilmiştir. Kolcaba, Konfor Kuramının oluşturulmasında ve açıklanmasında birçok hemşirelik kuramcısı ve psikolojik yaklaşımlarından yararlanmıştır. Hemşirelik literatüründe ise konfor kavramı; hemşireliğin bir işlevi ya da sonucu olarak hasta bireyin/ailenin/toplumun konfor gereksinimlerinin tanılanması, karşılanamayan gereksinimlere yönelik hemşirelik girişimlerinin planlanması, temel konfor düzeyi ile uygulama sonrası konfor düzeyinin değerlendirilmesi süreci olarak tanımlanmaktadır. Kolcaba kuramında hastalık tanımı yapmamış; disiplinin temel kavramları olarak insan, çevre, hemşirelik ve sağlığı tanımlamıştır. Kolcaba teorisinin gelişim aşamasında dört temel felsefi bakış açısından etkilendiğini vurgulamıştır. Yapının en üstünde teorinin çatısını oluşturan holizm (bütüncüllük) kavramından, bir sonraki aşamada insan gereksinimlerinden, İnsanda Baskı Teorisi ve son olarak Üç Orta Düzey Teoriden yararlanmıştır. Kuram üç düzey (ferahlama, rahatlama, üstünlük) ve dört boyuttan (fiziksel, psikospritüel, çevresel, sosyokültürel) oluşan taksonomik yapısı ile oluşturulmuştur. Teorinin pediatri alanındaki güçlü yönü, pediatri hemşiresinin çocuğa bütüncül yaklaşımı sonrası çocuğun geri bildirimleri doğrultusunda, çocuğun sağlığı geliştirme davranışlarının güçlenmesi, verilen bakım kalitesinin hemşire ve çocuğun memnuniyeti üzerine etki etmesidir. Buna ek olarak çocuğun yanında bakım veren pediatri hemşiresinin konforunun da değerlendirilmesine olanak sağlamaktadır. Pediatri hemşireliği alanında Konfor Kuramı'na dayalı araştırmaların artmakta olduğu görülmektedir. Bu eğilim, hemşirelik bakımının yalnızca fiziksel iyilik haline değil, aynı zamanda psikolojik, sosyal ve çevresel faktörleri de kapsayan bir bütünlük içinde ele alınması gerektiğine yönelik anlayışın güçlenmesiyle paralel ilerlemektedir. Çocuk hastaların konfor gereksinimlerini belirlemeyi, bu gereksinimlere uygun hemşirelik girişimlerini planlamayı ve uygulamayı amaçlayan çalışmalar, Konfor Kuramının pediatrik bakımda hem teorik hem de uygulamalı düzeyde değer kazandığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik Kuramı, Kolcaba'nın Konfor Kuramı, Pediatri Hemşireliği

[PS-030]
Kanser Tedavisi Alan Çocuklarda Semptom Kümeleri: Literatür Taraması

Meltem Gürcan, Sevcan Atay Turan
Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Antalya, Türkiye

Kanser tedavisi alan çocuklar, hastalık ve tedavi sürecine bağlı olarak çoklu ve eşzamanlı semptomlar yaşarlar; bu semptomlar yalnızca bireysel olarak değil, aynı zamanda kümeler hâlinde de ortaya çıkmaktadır. Semptom kümeleri; biyolojik, psikolojik ve çevresel etkenlerin ortak etkisiyle oluşan, birbirleriyle ilişkili iki veya daha fazla semptomun birlikte görüldüğü klinik tablolardır. Bu kümelenmeler, tedavi sürecinde çocukların yaşam kalitesini, işlevselliğini ve psikososyal uyumunu belirgin biçimde etkilemektedir. Linder ve Hooke'un (2019) sistematik derlemesinde, 2008–2018 yılları arasında yayımlanmış 43 çalışmada ağrı, 20 çalışmada üzüntü ve 8 çalışmada semptom kümeleri rapor edilmiştir. Ağrı, tedavi döngüsüne göre değişkenlik gösteren ancak yüksek sıklık ve şiddette bildirilen temel semptomdur. Üzüntü ise en yaygın psikososyal semptom olup, bazı bireylerde tedaviye rağmen kalıcı ve yoğun seyredebilir. Bu semptomların sıklıkla yorgunluk, uyku bozukluğu ve iştahsızlıkla eşleştiği bildirilmiştir. Lopes-Júnior ve ark. (2025) sistematik derlemesinde, çocuk ve ergenlerde en yaygın görülen semptom kümeleri arasında gastrointestinal, duygusal, yorgunlukla ilişkili, somatik ve öz-imaj bozukluğu kümeleri tanımlanmış; bu kümelerin erken tanısının kişiselleştirilmiş bakım için önemli olduğu vurgulanmıştır. Li ve ark. (2022) yaptığı çalışmada altı farklı semptom kümesi belirlemiş ve özellikle gastrointestinal, duygusal ve somatik kümelerin yaşam kalitesini anlamlı düzeyde düşürdüğünü ortaya koymuştur. Wang ve ark. (2025) tarafından yapılan çalışmada ise elektronik hemşirelik kayıtları analiz edilerek, kemoterapinin farklı evrelerinde görülen semptom kümelerinin dinamik yapısı ortaya konmuştur; bazı kümelerin evreler boyunca devam ettiği, bazılarının ise değişkenlik gösterdiği saptanmıştır. Ergenlerde, bilişsel gelişimin etkisiyle semptom deneyimi daha kompleks bir yapı göstermektedir. Bu yaş grubunda, görünüm değişiklikleri, duygu durum bozuklukları ve sosyal izolasyon gibi semptomlar, hem bireysel hem kümelenmiş biçimde gözlenmiştir. Semptom kümelerinin tanımlanması, yalnızca semptom kontrolünü değil, aynı zamanda çocuk ve ailesinin psikososyal destek gereksinimlerinin belirlenmesini de kolaylaştırır. Çocukluk çağı kanserlerinde semptomların erken tanınması, kümeler hâlinde ele alınması ve çok boyutlu müdahalelerin planlanması etkili semptom yönetiminin sağlanması ve yaşam kalitesinin artırılması açısından kritik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Hemşirelik, Kanser tedavisi, Semptom kümeleri

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-032]

Annelerde erken doğum sonu dönemde yetersiz algısını etkileyen faktörler

Burcu Okayer Özer[1], Duygu Vefikuluçay Yılmaz[2]
[1]MERSİN ÜNİVERSİTESİ HASTANESİ, TIBBİ ONKOLOJİ SERVİSİ, MERSİN
[2]MERSİN ÜNİVERSİTESİ, HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ, DOĞUM-KADIN SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ ANA BİLİM DALI, MERSİN

Yetersiz süt algısı, annelerin süt kalitesi ve miktarının bebek için yetersiz olduğu endişesi taşımalarına bağlı olarak bebeklerinin doymadıklarını düşünmelerinden kaynaklanmaktadır. Bu durum, emzirmenin erken sonlandırılmasına yol açmakta ve anne sütüyle optimal beslenmenin engellenmesine neden olmaktadır. Literatürde, yetersiz süt algısının hem anne hem de bebek sağlığı üzerinde olumsuz etkiler yarattığı ve küresel ölçekte yaygın görülen bir sorun olduğu bildirilmektedir.

Literatür bulguları, yetersiz süt algısının çok boyutlu bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir. Sosyo-demografik faktörler arasında anne yaşı, eğitim düzeyi, gelir durumu ve aile yapısı; obstetrik faktörler arasında doğum şekli, gebelikte riskli durumlar ve parite öne çıkmaktadır. Özellikle ilk doğumunu yapan, prenatal emzirme eğitimi almayan veya düşük eğitim düzeyine sahip annelerde algının daha sık görüldüğü ifade edilmektedir. Sezaryen doğum sonrasında emzirmenin geç başlaması ve annede gelişen özgüven kaybı, süt yetersizliği algısını artıran önemli etkenlerdir. Ayrıca bebeğin ilk beslenmesinin mama ile yapılması, emzirmenin gecikmesi, meme başı sorunları ve sosyal destek eksikliği algıyı güçlendirmektedir.

Buna karşılık, doğum öncesi ve sonrası dönemde verilen emzirme eğitimi, sağlık profesyonellerinden alınan danışmanlık, doğum sırasında sağlanan fiziksel ve duygusal destek ile doğumdan hemen sonra başlatılan ten tene temas annelerin süt algısını olumlu yönde etkilemektedir. Bu uygulamaların, annelerin emzirme sürecine yönelik özgüvenini artırarak süt yeterliliği algısını güçlendirdiği vurgulanmaktadır.

Sonuç olarak, erken doğum sonu dönemde yetersiz süt algısı biyolojik, psiko-sosyal ve kültürel etkenlerin etkileşimiyle şekillenmekte ve emzirmenin sürdürülmesini olumsuz yönde etkilemektedir. Annelerin kapsamlı emzirme eğitimi alması ve sürekli desteklenmesi, bu algının azaltılmasında kritik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler: doğum sonu dönem, emzirme, yetersiz süt algısı, hemşirelik

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-033]

Ergenlerin Kronotip Özelliklerine Göre Ağrı Deneyimleri ve Hemşirelik Yaklaşımı

Sevinç Kardeş[1], Özge Karakaya Suzan[2]
[1]1Sakarya Üniversitesi, Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Sakarya, Türkiye
[2]Sakarya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Sakarya, Türkiye

Ergenlik döneminde biyolojik olarak sirkadiyen faz gecikmesi ve sosyal gereksinimlerin artması, uyku düzeninde bozulmalara ve kronotipin akşam tipine kaymasına yol açmaktadır. Bu fizyolojik kayma, uyku süresinin kısalması ve sosyal jetlag ile birleşerek baş ağrısı ve migren gibi ağrı sorunları için önemli bir risk faktörü oluşturmaktadır. Literatür,geç kronotipin uyku bozuklukları,depresyon,anksiyeteve ağrı şikâyetlerinde artışla ilişkili olduğunu göstermektedir.Li ve ark. (2024) tarafından yürütülen çok merkezli ve prospektif bir kohort çalışması, 9–10 yaşlarında başlayan ve 2 yıl süren takipte 5.991 ergende her bir saatlik geç kronotip kaymasının yeni ağrı gelişme riskini %6, orta-şiddetli ağrı riskini %10 ve çok bölgeli ağrı riskini %8 oranında artırdığını saptamıştır.Bruni ve ark. (2008) ise 8–15 yaş aralığındaki 1.073 ergenle yaptıkları çalışmada migrenli olgularda daha kötü uyku kalitesi, fazla uykululuk ve akşam tipi eğilimler belirlemiştir.Kim ve ark. (2024) sabah tipindeki bireylerin ağrı skorlarının daha yüksek olabileceğini, ancak ağrının günlük yaşam aktivitelerine etkisinin daha düşük olduğunu ortaya koymuştur.Amerikan Uyku Tıbbı Akademisi gençlerin gecede 8–10 saat uyumasını,Amerikan Pediatri Akademisi ise okulların sabah 8:30'dan önce başlamamasını önermekte;ancak birçok okul bu önerilere uymamaktadır.Gelfand ve ark. (2020) tarafından yapılan pilot çalışma, okul başlangıç saatinin geç olmasının migrenli ergenlerde baş ağrısı sıklığını azalttığını göstermiştir. Bu bulgular,pediatri hemşirelerinin ergen sağlığındaki kritik rolünü ortaya koymaktadır. Hemşireler,poliklinik ve okul sağlığı taramalarına uyku ve kronotip değerlendirmesini dâhil ederek riskli grupları erken dönemde belirleyebilir.Uyku hijyeni eğitimi, dijital medya kullanımının düzenlenmesi,sağlıklı beslenme ve fiziksel aktivite önerileri ile baş ağrısı ve migren ataklarını azaltmaya katkı sunabilir.Ayrıca, okul saatlerinin biyolojik uyku ritmine uygun düzenlenmesi için savunuculuk yaparak toplum sağlığı düzeyinde politika geliştirilmesine öncülük edebilir.Bu bütüncül hemşirelik yaklaşımı, ergenlerde ağrı insidansını ve şiddetini azaltmada, psikososyal sağlığı güçlendirmede ve yaşam kalitesini artırmada önemli bir strateji oluşturmaktadır.Bu derlemenin amacı ergenlerin kronotip özelliklerine göre ağrı deneyimlerini ve hemşirelik yaklaşımını incelemektedir.

Anahtar Kelimeler: Ergenlik, Kronotip, Ağrı, Uyku, Pediatri Hemşireliği

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-034]
Emzirmenin erken ve plansız kesilmesi ve sonuçları

Esra Atak Şan[1], Özge Karakaya Suzan[2], Nursan Çınar[2]
[1]Sakarya Üniversitesi,Sağlık Bilimleri Enstitüsü,Hemşirelik Ana Bilim Dalı
[2]Sakarya Üniversitesi,Sağlık Bilimleri Fakültesi,Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı

Anne sütü, bebeklerin büyüme, bağışıklık ve sağlıklı gelişimi için benzersiz bir besin kaynağıdır. Dünya Sağlık Örgütü ve UNICEF, bebeklerin ilk altı ay yalnızca anne sütü ile beslenmesini ve emzirmenin iki yaş ve ötesine kadar sürdürülmesini önermektedir. Küresel ölçekte 2023 yılı için yalnızca anne sütü ile beslenme oranı %48 iken Türkiye'de 2018 verilerine göre bu oran %41'dir ve 4–5. aylarda %14'e kadar düşmektedir. Emzirmenin erken kesilmesi; annenin yaş, eğitim ve sağlık durumu, sosyal destek eksikliği, "sütüm yetmiyor" algısı, doğum şekli, ek gıdaya erken başlama, stres ve postpartum depresyon gibi biyolojik, psikososyal ve sosyoekonomik etkenlerden kaynaklanmaktadır. Ten tene temasın gecikmesi, formüla kullanımı ve toplumdaki emzirme mitleri de süreci olumsuz etkilemektedir. Emzirmenin erken sonlandırılması; bebekte alt solunum yolu enfeksiyonları, diyare, orta kulak iltihabı ve obezite gibi hastalık risklerini artırmakta, anne sağlığını da fiziksel ve psikolojik açıdan olumsuz etkilemektedir. Bu nedenle hemşireler, özellikle çocuk hemşireleri, emzirmenin başlatılması, sürdürülmesi ve danışmanlığında kilit role sahiptir. Araştırmalar, hemşirelerin verdiği emzirme eğitiminin annelerin bilgi, tutum ve öz yeterliliğini artırdığını, meme sorunlarını azalttığını ve emzirme süresini uzattığını göstermektedir. Sonuç olarak, hemşirelerin anne sütü ve emzirme konusundaki bilgi düzeylerinin güçlendirilmesi; hizmet içi ve birim içi eğitim programlarının artırılması; bebek dostu hastanelerde güncel kanıta dayalı uygulamaların sürdürülmesi büyük önem taşımaktadır. Hemşirelik müfredatında emzirme konusuna yer verilmesi ve bu alanda daha fazla araştırma yapılması, emzirme oranlarının yükseltilmesi ve anne-bebek sağlığının korunması açısından kritik bir gerekliliktir. Bu derlemenin amacı emzirmenin erken ve planız kesilme nedenlerini araştırıp sonuçlarını ortaya koyarak hemşirelerin bu konudaki farkındalığını arttırmaktır.

Anahtar Kelimeler: Emzirmenin kesilmesi, sütten kesme, hemşire

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-035]

Deprem Yaşamış Adölesanın Biyopsikososyal Değerlendirilmesi ve Hemşirelik Yaklaşımları: Kavramsal Bir Çerçeve

Elçin Doğan[1], Gonca Karayağız Muslu[2], Recep Kara[2]
[1]Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Muğla
[2]Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Fethiye Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Muğla

Amaç: Bu olgu sunumunun amacı, 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş depremlerini Hatay/İskenderun'da yaşamış 15 yaşındaki bir kız adölesanın biyopsikososyal durumunu değerlendirmek ve bu kapsamda planlanan hemşirelik bakımını kavramsal bir harita üzerinden tartışmaktır.
Olgu: On beş yaşında kız hasta, depremi ailesiyle birlikte İskenderun'da yaşamıştır. Evleri az hasarlı olmasına rağmen bir süre akrabalarının yanında kalmak zorunda kalmıştır. Aile bireylerinden bir veya birkaçı yaralanmış, akraba ve arkadaş kayıpları olmuştur. Hasta, enkaz görüntüleri, yaralılar ve yas sürecine doğrudan maruz kalmıştır. Fiziksel yaralanması olmayan hastanın, deprem sonrası;
• Biyolojik Boyut: Uyku ve iştah düzeninde bozulma, enerji azlığı, nedensiz bedensel ağrılar,
• Psikolojik Boyut: "Deprem anı aklımdan çıkmıyor" ve "Her sarsıntıda birini kaybedeceğim korkusu ile yaşamak acı veriyor" şeklinde ifade ettiği intrusive düşünceler ve hipervijilans, "Gelecek ile ilgili plan yapamıyorum" diyerek tarif ettiği umutsuzluk ve gelecek perspektifinin kaybı yaşamaktadır.
• Sosyal Boyut: Okulunun yıkılması nedeniyle eğitime ara verme, akran ve sosyal çevresinden uzak kalma sonucu sosyal destek kaybı, "Kaybettiğim insanları bir daha göremeyecek olmam çok canımı sıkıyor. Yokluklarını çok hissediyorum" şeklinde derin bir yas ve kayıp duygusu yaşamaktadır.
Sonuç: Olgunun değerlendirilmesi sonucunda "Kronik Keder", "Umutsuzluk" ve "Travma Sonrası Stres Sendromu" hemşirelik tanıları ön plana çıkmıştır. "Küresel Sağlık Yerel Dokunuş" felsefesiyle, evrensel bir travma olan depremin, bu olguda yarattığı yerel ve bireysel sonuçlara odaklanılmıştır. Hemşirelik girişimleri; güvenli bir iletişim ortamı sağlanması, kayıp ve yas sürecini sağlıklı bir şekilde yönetebilmesi için desteklenmesi, travmatik anılarını kontrollü bir şekilde yeniden yaşamasına ve anlamlandırmasına olanak tanıyan terapötik tekniklerin kullanılması, uyku hijyeni konusunda psikoeğitim verilmesi, aileye çocuklarını destekleme konusunda rehberlik yapılması ve okul hemşiresi ile iş birliği yapılarak okula uyum sürecinin desteklenmesini içermektedir. "Her Çocuk Bir Gelecek" anlayışıyla, bu olgunun kayıplarıyla baş etme becerilerini güçlendirerek ve geleceğe dair küçük, gerçekçi hedefler koymasını sağlayarak kaybettiği güvenlik duygusunu yeniden kazanması ve geleceğe umutla bakabilmesi, hemşirelik bakımının temel hedefi olarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Adölesan, biyopsikososyal, deprem, hemşirelik bakım, olgu sunumu

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-036]

Öğrencilerin Terapötik İletişim Becerilerinin ve Stresle Baş Etme Davranışlarının Pediatri Hemşireliği Yeterliliklerine Etkisi

Aysel Topan[1], Özlem Öztürk[2], Yeliz Taşdelen[2]
[1]Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Zonguldak
[2]Karabük Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Karabük

Amaç: Hemşirelik öğrencilerinin terapötik iletişim becerilerinin ve stresle baş etme davranışlarının pediatri hemşireliği yeterlilikleri üzerine etkisini değerlendirmek amaçlanmıştır. Yöntem: Kesitsel tipte planlanan bu çalışmada 400 hemşirelik öğrencisine ait veriler elde edildi. Araştırmanın verileri Hemşirelik Öğrencileri için Terapötik İletişim Becerileri Ölçeği'nin Terapötik İletişim Becerileri-1 (TİB-1) ve Terapötik İletişim Becerileri-2 (TİB-2) alt boyutları, Hemşirelik Öğrencileri İçin Stresle Başetme Davranışları Ölçeği (HÖSBDÖ) ve Hemşirelik Bölümü Öğrencileri İçin Pediatrik Hemşirelik Yeterlik Ölçeği (PHYÖ) ile toplandı. Bulgular: PHYÖ puanı ile TİB-2 puanı arasında pozitif yönde, HÖSBDÖ'nin alt boyutları olan iyimser kalma, transfer, sorun çözme ve kaçınma baş etme yöntemleri ile negatif yönde zayıf bir ilişki olduğu belirlendi. Sorun çözme baş etme stratejisi, cinsiyet, TİB-2 ortalama puanı ve kaçınma baş etme stratejisi değişkenlerinin PHYÖ toplam puanını ($R^2=0.18$; $p<0.001$); genel not ortalamasının, terapötik/nonterapötik iletişim kavramlarını bilmenin, terapötik iletişim yöntemlerini kullanım sıklığının ve PHYÖ ortalama puanının TİB-2 toplam puanını ($R^2=0.17$; $p<0.001$); terapötik iletişim yöntemlerini kullanım sıklığının, terapötik/nonterapötik iletişim kavramlarını bilmenin ve terapötik/nonterapötik iletişim ile ilgili ders almak istemenin TİB-1 toplam puanını ($R^2=0.08$; $p<0.001$) anlamlı düzeyde yordadığı saptandı. Sonuç: Çalışmamız hemşirelik öğrencilerinin daha yüksek terapötik iletişim becerilerini kullanmaları veya sahip olmalarının, kendilerindeki pediatri hemşireliği yeterliliğini olumlu yönde etkilediğini göstermiştir. Ayrıca pediatri hemşireliği yeterlilik düzeyi problem çözme ve kaçınma baş etme yöntemlerinin daha az kullanılması ile artış göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Pediatri hemşireliği, Yeterlilik, İletişim, Stres

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-037]

Orem'in Öz Bakım Eksikliği Kuramı'na Göre Periton Diyaliz ve ECMO Destek Tedavisi Alan Çocuk Hastanın Hemşirelik Bakımı: Olgu Sunumu

Selay Deniz Konur[1], Zarife Baltalı[2]
[1]Maltepe Üniversitesi, Hemşirelik Yüksekokulu, İstanbul
[2]İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastanesi, Kalp Damar Cerrahisi Ana Bilim Dalı, İstanbul

Amaç: Çocukluk çağında ağır kardiyak, solunumsal ve renal yetersizlikler, yoğun bakım ünitelerinde sık karşılaşılan ve yaşamı tehdit eden kritik sağlık sorunlarıdır. Bu durumlarda, konvansiyonel tedaviler yetersiz kaldığında ekstrakorporeal membran oksijenasyonu (ECMO) ve periton diyalizi (PD) gibi ileri yaşam destek yöntemleri devreye girmektedir. Bu iki tedavi yöntemi, birbirini tamamlayıcı şekilde kullanılmaktadır. Hemşirelik bakımı, çocuğun fizyolojik stabilitesinin korunması, komplikasyonların erken fark edilmesi, aile merkezli bakımın sürdürülmesi ve psikososyal desteğin sağlanmasını içermektedir. Orem'in Öz Bakım Eksikliği Hemşirelik Kuramı, bu nedenle önemli bir teorik temel sunmaktadır. Bu olgu çalışmasında, ECMO ve PD desteği alan bir çocuk hastanın klinik durumunun ve hemşirelik bakım sürecinin Orem'in Öz Bakım Eksikliği Kuramı çerçevesinde ele alınması amaçlanmıştır. Olgu: Üç yaşındaki M.K. nikaidoh prosedürü ile yapılan ameliyat sonrası post opere dönemde yoğun bakıma kabul edildi. Yoğun bakımda olduğu süreçte Orem'in Öz Bakım Eksikliği Hemşirelik Kuramı dikkate alınarak hastanın ve ailesinin bakımında "Gaz Değişiminde Bozulma", "Kardiyak Output'ta Azalma", "Enfeksiyon Riski", "Kanama Riski", "Hava Yolu Temizlemede Etkisizlik", "Sıvı Volüm Dengesizliği Riski", "Elektrolit Dengesizliği Riski", "Vücut Isısında Dengesizlik Riski", "Akut Ağrı", "Deri Bütünlüğünde Bozulma Riski", "Basınç Ülseri Riski", "Oral Müköz Membranda Bozulma Riski", "Akut Konfüzyon Riski", "Düşme Riski", "Aktivite İntoleransı", "Beslenmede Dengesizlik", "Büyüme-Gelişmede Gecikme", "Bilgi Eksikliği (Ebeveyn)" ve "Aile Başetmesinde Yetersizlik" hemşirelik tanılarına yönelik hemşirelik girişimleri uygulandı. Yöntem: Bu çalışma 3 yaşındaki M.K.'nın hasta dosyaları, kayıtları ve uygulanan hemşirelik bakımı göz önüne alınarak elde edilmiştir. Hastanın yasal vasisinden sözel ve yazılı izin alınmıştır. Sonuç: Orem'in Öz Bakım Eksikliği Hemşirelik Kuramında, bireyin öz bakım talepleri ile öz bakım yapabilme kapasitesi arasındaki denge bozulduğunda hemşirelik gereksinimi ortaya çıkar. Bu nedenle hemşire, çocuğun öz bakım eksikliklerini gidererek yaşam fonksiyonlarını desteklemekte ve aileyi bakım sürecine aktif olarak dahil etmektedir. Orem'in Öz Bakım Eksikliği Kuramı doğrultusunda PD ve ECMO tedavisi alan çocuk hastanın hemşirelik bakımının sistematik ve bilimsel temele dayandırılması hasta güvenliği, yaşam kalitesi ve sağkalım oranlarını artırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: ECMO, hemşirelik bakımı, pediatri, periton diyaliz, öz bakım

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-038]

Ekran süresi ile çocukluk çağı obezitesi arasındaki ilişki: Literatür incelemesi

Pelin Karataş[1], Sinem Sedan[2]
[1]Adnan Menderes Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Aydın
[2]Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Yüksek Lisans Programı, Aydın

Çocukluk çağı obezitesi dünya genelinde artan önemli bir sağlık sorunudur. Obezite, besinler ile alınan enerjinin, harcanan enerjiden fazla olması sonucunda fiziksel, psikolojik, sosyal ve ekonomik sorunlara neden olabilen kronik bir durumdur. Obezite, son 30 yılda teknolojik gelişmelerle birlikte küresel bir sağlık sorunu olmuş ve birçok ülkede özellikle çocukluk dönemlerinde hızla artmaya başlamıştır. Çocukların sokakta veya spor alanlarında fiziksel oyunlar oynamak yerine, evde, internet kafelerde ya da oyun salonlarında zaman geçirmesi ve televizyon, sosyal medya veya telefon kullanımına yönelmesi, ekran başında geçirilen sürenin artması ile fiziksel aktivitelerinin azalması nedeniyle obezitenin yaygınlaşacağı düşünülmektedir. Çalışmalar sürekli olarak, yüksek ekran süresinin çocuklardaki fiziksel aktivite seviyeleri ile ters orantılı olduğunu göstermekte ve ayrıca çocukların ekran karşısında geçirdikleri sürenin artmasına paralel olarak obezite riskinde de artış gösterilmiştir. Televizyon, bilgisayarlar, akıllı telefonlar ve tabletler gibi dijital cihazların çocuklar tarafından sıklıkla kullanılmaya başlanmış olması ve buna bağlı olarak artan ekran süresinin fazla kilo, obezite ve kötü beslenme alışkanlıkları ile ilişkilendirilmiştir. Yapılan bir çalışmada günde bir saatten fazla televizyon izleyen veya video oyunu oynayan çocukların, aşırı kilolu veya obez olma olasılığının daha yüksek olduğu bulunmuştur. Başka bir çalışmada ise günde iki saatten fazla ekran süresi olan ergenlerde obezite oranlarının arttığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışmanın amacı, çocuklarda ekran süresi ile beden kitle indeksi arasındaki ilişkiyi incelemektir. Bu derlemede ekran süresi ile çocukluk çağı obezitesi arasındaki ilişki literatür ışığında sunuldu.

Anahtar Kelimeler: çocuk, obezite, ekran süresi, beden kitle indeksi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-039]

Çocuk ve Ergenlerde Teknoloji Bağımlılığı: Pediatri Hemşireliği Perspektifi

Esra Aydın[1], Atiye Karakul[2], Duygu Sönmez Düzkaya[2]
[1]MERSİN ÜNİVERSİTESİ HASTANESİ, TIBBİ ONKOLOJİ SERVİSİ, MERSİN
[2]TARSUS ÜNİVERSİTESİ, HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ, HEMŞİRELİK ANABİLİM DALI, MERSİN

Çocukluk ve ergenlik döneminde teknoloji bağımlılığının giderek artması, pediatri hemşireliğinde yeni sorumluluk alanlarının ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Uzun süreli ekran kullanımı ve dijital oyun bağımlılığı; uyku bozuklukları, akademik başarının düşmesi, dikkat dağınıklığı, sosyal izolasyon ve fiziksel sağlık sorunları gibi pek çok olumsuzluğa yol açmaktadır. Pediatri hemşireleri, bu süreçte yalnızca sağlık sorunlarının yönetiminde değil, aynı zamanda teknoloji kullanımına ilişkin farkındalık yaratmada da önemli bir rol üstlenmektedir. Literatürde hemşirelerin ailelere danışmanlık vermesi, çocuklara yönelik sağlıklı teknoloji kullanımı eğitimleri düzenlemesi, okul ve toplum temelli farkındalık programlarına katılım sağlaması ve dijital okuryazarlığı desteklemesi gerektiği vurgulanmaktadır. Ayrıca hemşirelerin rol model olması ve multidisipliner ekiplerle iş birliği içerisinde çalışması, teknoloji bağımlılığının önlenmesinde etkili görülmektedir. Pediatri hemşireliği alanında teknoloji bağımlılığına yönelik bütüncül yaklaşımların güçlendirilmesi, çocukların sağlıklı gelişimlerini desteklemek ve geleceğe yönelik riskleri azaltmak açısından kritik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Pediatri hemşireliği, teknoloji bağımlılığı, çocuk sağlığı, hemşirelik yaklaşımları

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-040]

Topuk Kanı Testi: Çocuk Sağlığında Erken Tanının Hayati Rolü

Ümmügülsüm Kılıç[1], Duygu Sönmez Düzkaya[2], Atiye Karakul[2]
[1]MERSİN ÜNİVERSİTESİ HASTANESİ
[2]TARSUS ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ ANABİLİM DALI

Topuk kanı testi, yenidoğan tarama programlarının en temel uygulamalarından biridir ve çocuk sağlığını korumada kritik bir role sahiptir. Doğumdan sonraki ilk 24–48 saat içinde alınan birkaç damla kanla yapılan bu test, bebeklerde yaşamın ilerleyen dönemlerinde ciddi sağlık sorunlarına yol açabilecek metabolik, endokrin ve genetik hastalıkların erken tanısını sağlar. Bu test sayesinde fenilketonüri, konjenital hipotiroidi, biyotinidaz eksikliği, kistik fibrozis gibi erken dönemde belirti vermeyen ancak tedavi edilmediğinde ağır nörolojik ve gelişimsel sorunlara yol açabilen hastalıklar tespit edilmektedir. Erken tanı sayesinde bebeklerin tedavisi mümkün olmakta, kalıcı sakatlıklar ve hatta ölüm riski önlenebilmektedir. Böylece hem bireysel sağlık hem de toplum sağlığı açısından büyük bir kazanım elde edilmektedir. Pediatri hemşireleri bu süreçte önemli bir role sahiptir. Pediatri hemşireleri, doğum sonrası ebeveynlere testin önemi hakkında bilgi vererek farkındalık oluşturmakta ve testin zamanında yapılmasını sağlamaktadır. Ayrıca uygulamanın doğru teknikle yapılması, elde edilen örneğin kalitesi ve güvenilirliği açısından kritik öneme sahiptir. Sonuç olarak, topuk kanı testi sadece birkaç damla kanla bebeklerin geleceğini şekillendiren, yaşam kalitesini artıran ve toplum sağlığını güçlendiren bir uygulamadır. Bu nedenle pediatri hemşirelerinin bilinçli yaklaşımı ve ebeveynlerin duyarlılığıyla testin zamanında yapılması, önlenebilir birçok hastalığın engellenmesinde hayati önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk sağlığı, Hemşirelik, Pediatri hemşireliği, Topuk kanı, Yenidoğan tarama

[PS-041]
Tip 1 diyabet tanılı çocuklarda sürekli glikoz izlem cihazlarının etkisi

Gülcan Avcı, Melek Gülgün Altıntaş
Mersin Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Tip 1 Diabetes Mellitus, pankreasın beta hücrelerinin otoimmün ya da otoimmun dışı nedenlerle yıkımı sonucu, insülin salgısının tükenmesine bağlı karbonhidrat, yağ ve protein metabolizmasının bozulmasıyla oluşan, hiperglisemi ile karakterize kronik ve metabolik bir hastalıktır. Hastalığın kronik olması, tedavi ve kontroller nedeniyle sık hastane ziyaretleri, hem çocuğun hem de ailesinin yaşam kalitesini olumsuz etkilemektedir. Bu nedenle hastalığın yönetiminde, diyabet teknolojilerinden olan Sürekli Glikoz İzlem (SGİ) cihazları kullanılması önemli bir yere sahiptir. Çocuklarda diyabet yönetiminde günde 6-10 kez parmaktan invazif glikoz ölçümü yapılmasına rağmen, 24 saatlik ölçüm grafiği elde edilememektedir. İşlemin ağrılı olması, anlık değerleri göstermesi gibi sınırlılıklar çocuk ve ailelerde anksiyeteye neden olarak çocuk ve ailenin tedaviye uyumunu zorlaştırmaktadır. SGİ cihazları gerçek zamanlı veri sağlayan dönüştürücü araç olarak tasarlanmıştır. Çocuk ve ailenin kaygısını azaltarak çocuğun bağımsızlığını desteklemesi, ağrısız bir işlem olması, hipoglisemi atağını önleyebilmesi, aile ve pediatri hemşireleri arasındaki iletişimi artırması, çocuklar ve ailelerinin yaşam kalitesini artırması açısından oldukça önemlidir. Sham ve ark.(2023)'nın 3-18 yaş aralığındaki 64 Tip 1 Diyabet tanılı parmak ucu ölçümü ile SGİ yapan çocuklardaki HbA1c düzeylerini karşılaştırdıkları çalışmada, SGİ cihazı kullanan grupta HbA1c düzeylerinde anlamlı bir düşüş izlendiği vurgulanmıştır. Burckhardt ve ark. (2019)'nın 12 yaş üzeri Tip 1 Diyabet tanılı 38 çocuk ve 60 ebeveynin dahil edildiği ve SGİ başlangıcında ve 2 ay sonrasındaki değişimlerin araştırıldığı çalışmada, diyabet tedavi memnuniyetinin arttığı, uykuda hipoglisemi korkusunun azaldığı, ebeveyn uyku kalitesinde artış olduğu belirtilmiştir. Bunların aksine maliyet nedeniyle erişimde yaşanan sıkıntılar, eğitim eksikliğine bağlı çocuk ve ailenin cihaza olan uyumunun sağlanamaması günümüzde cihazın yaygın olarak kullanılmasını engellemektedir. SGİ cihazlarının kullanımının yaygınlaştırılması için, ulusal sağlık politikaları oluşturularak cihazın tamamen ücretsiz olması sağlanmalıdır. Tanı konulduğu andan itibaren çocuk ve ailelere pediatri hemşireleri tarafından düzenli aralıklarla diyabet teknolojileri hakkında eğitimler planlanmalı, çocuğun ve ailenin hastalığa uyumunu kolaylaştırarak yaşam kalitesinin artması sağlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Tip 1 diyabet, çocuk, sürekli glikoz izlemi, aile

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-042]

The effect of planned education to mothers of preterm newborns in neonatal intensive care unit on mother's selfconfidence

Eylül Emre Durmuş[1], Ayşe Karakoç[2]
[1]Department of Medical Services and Techniques, Vocational School, Maltepe University, Istanbul, Turkey
[2]Department of Midwifery, Faculty of Health Sciences, Marmara University, Istanbul, Turkey

Introduction: Preterm newborns spend the first days of their lives struggling with life-threatening diseases in Neonatal Intensive Care Unit rather than with their mothers. The separation of mother and preterms decreased mother's selfconfidence. This study was designed to determine the effect of planned education provided to mothers of premature newborns in neonatal intensive care unit on selfconfidence of mother. Material and methods. This quasi-experimental pre/post-test study included 104 mothers of premature newborns (50 control, 54 intervention). While the control group received routine education, the intervention group received a planned education program. Data were collected via a questionnaire, and descriptive statistics, t-test, and paired t-test were used to analyze self-confidence levels before and after training. Findings and Results. No statistically significant difference was found between average scores of experimental and control group mothers in Pharis Selfconfidence Scale before training (t=1,174;p=,243). Average Scores of Pharis Selfconfidence Scale of mothers in experimental group were higher than those in control group and the difference was statistically significant (t=-8,74;p=,000). The results showed that planned education was more effective on increasing the level of selfconfidence of mothers in preterm infant care. Keywords. Mother, planned education preterm newborn, neonatal intensive care unit, selfconfidence

Keywords: Mother, planned education preterm newborn, neonatal intensive care unit, selfconfidence

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-043]

Emzirme Sürecinde Baba-Bebek Bağlanmasının Gizli Gücü

Aysu Buldum, Duygu Vefikuluçay Yılmaz
Mersin Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Baba-bebek bağlanması, çocuğun sağlıklı gelişimi için anne-bebek bağlanması kadar kritik öneme sahiptir. Hemşirelik bakımında, babaların erken dönem ebeveynlik sürecine aktif katılımının desteklenmesi temel hedeflerden biridir. Emzirme dönemi, geleneksel olarak anne-bebek ilişkisine odaklansa da babaların bu süreçteki rolleri giderek daha fazla tanınmaktadır. Hemşireler, babaları emzirme sürecinin destekleyici ortakları olarak konumlandırmalıdır. Babalar, anneye duygusal destek sağlayarak, ev işlerini üstlenerek ve diğer çocuklarla ilgilenerek emzirmenin başarısına katkıda bulunabilmektedir. Ayrıca, bebeğin bezini değiştirme, banyo yaptırma, uyutma ve oyun oynama gibi aktiviteler aracılığıyla güçlü bir bağ kurabilmektedirler. Hemşirelik müdahaleleri, babaların emzirme hakkında bilgilendirilmesini, emzirme tekniklerinin öğretilmesini ve babaların bebek bakımına katılımının teşvik edilmesini içermelidir. Doğum öncesi eğitimlerde babaların varlığı özendirilmeli, doğum sonrası dönemde ise babaların bebekleriyle ten tene temas kurmaları desteklenmelidir. Bu erken temas, oksitosin salınımını artırarak baba-bebek bağını güçlendirmektedir. Hemşireler, babaların emzirme sürecinde yaşadıkları dışlanmışlık hissini azaltmak için onları aktif katılımcılar olarak görmelidir. Babaların sorularını yanıtlamak, endişelerini dinlemek ve bebek bakımındaki rollerini vurgulamak hem emzirmenin sürdürülmesine hem de güçlü bir baba-bebek bağının oluşmasına katkı sağlamaktadır. Sonuç olarak, bütüncül hemşirelik yaklaşımı, her iki ebeveyni de destekleyerek ailenin genel refahını artırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Baba, bağlanma, bebek, emzirme, hemşirelik

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-044]

Astım Hastalığı Olan Çocuğun Roy Adaptasyon Modeline Göre Hemşirelik Bakımı

Selay Deniz Konur[1], Şenay Uzun[2]
[1]Maltepe Üniversitesi, Hemşirelik Yüksekokulu, İstanbul
[2]Hemşirelik Esasları Anabilim Emekli Öğretim Üyesi, İstanbul

Astım, çocukluk çağında en sık görülen kronik hastalıklardan biridir ve tekrarlayan solunum sıkıntısı, öksürük, hırıltılı solunum ve göğüste sıkışma gibi belirtilerle seyretmektedir. Hastalık, çocukların fiziksel aktivitelerini, uyku düzenini, okula devam etmesini ve sosyal ilişkilerini olumsuz etkileyerek yaşam kalitesini düşürmektedir. Bu nedenle astım, fizyolojik fonksiyonları doğrudan etkileyen, psikolojik ve sosyal boyutlarda da uyum gerektiren önemli bir sağlık sorunudur. Astımın kronik seyri ve atakların sıklığı, hem çocuk hem de ailesi için hastalığın yönetimine ilişkin uyum sürecini zorlaştırmaktadır. Bu süreçte hemşireler tedavi protokolleri ile birlikte çocuk ve ailesine eğitim, danışmanlık ve rehberlik sağlayarak uyumu kolaylaştırıcı önemli bir rol üstlenmektedir. Bu geleneksel derlemede, astım hastalığı olan çocukların Roy Adaptasyon Modeli'ne dayalı hemşirelik bakımını açıklamak amaçlanmıştır. Bireyin uyum veya adaptasyon süreçlerine odaklanan Roy Adaptasyon Modeli, astım hastalığı olan çocuğun hemşirelik bakımının planlanmasında sırasıyla uyum alanlarına göre çocuğun bütüncül değerlendirmesine; her bir uyum alanında odak, bağlamsal ve olası uyaranların belirlenmesine; hemşirelik bakımın hedefleri ve girişimlerine göre bakımın etkili veya etkisiz uyum davranışları olarak değerlendirilmesine olanak sağlamaktadır. Buna göre bu çalışma, astım hastalığı olan çocuğun Roy Adaptasyon Modeli'ne göre hemşirelik bakım planının oluşturulmasında uyum alanlarında uyaranların, hemşirelik girişimlerinin ve girişimlerin sonuçları olarak uyumlu veya uyumsuz davranışlarını belirlemek için Google Akademik ve PubMed'den ulaşılan astım hastalığı olan çocuğun hemşirelik bakımının açıklandığı derleme makaleler, klinik kılavuzlar ve kitaplardan yararlanılmıştır. Hemşirelik tanıları ve bakımın hedeflerinin belirlenmesinde NANDA-I sınıflama sistemi kullanılmıştır. Sonuç: Bu çalışmada Roy Adaptasyon Modeli, astım hastalığı olan çocuğun bakımının sistematik olarak planlanmasını sağlamıştır. Ayrıca, bu çalışmanın hemşirelere astım hastalığı olan çocuğun bakımının planlanmasında Roy Adaptasyon Modeli'ni ve bileşenlerini anlamasına ve kullanmasına rehberlik edebileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Astım, çocuk, hemşirelik bakımı, pediatri hemşireliği, Roy Adaptasyon Modeli

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-045]
Çocuk Sağlığında Önleyici Bir Yaklaşım: Oyuncak Güvenliği

Hatice Yıldız[1], Egenaz Gülten Yaman[2]
[1]Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi,Çocuk Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı,Aydın
[2]Aydın Adnan Menderes Üniversitesi,Sağlık Bilimleri Enstitüsü,Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Yüksek Lisans Programı,Aydın

Oyuncaklar çocukların sağlıklı gelişiminin temel aracı olsa da görünmeyen ciddi tehlikeler barındırabilir. Güvensiz oyuncaklar, boğulma, yaralanma, kimyasal maruziyet, enfeksiyon ve uzun vadeli gelişimsel sorunlarla ilişkilendirilmektedir. Oyuncaklarda kullanılan malzemeler ve tasarımlar, çocuk sağlığı açısından ciddi tehditler oluşturabilir. Özellikle kurşun, kadmiyum, asbest gibi zehirli maddeler ve küçük mıknatıslar çocuklarda ciddi yaralanmalara hatta ölümlere neden olabilmektedir. Oyuncaklardan kaynaklanan fiziksel riskler ise küçük parçalar, keskin kenarlar ve uzun kordonlar gibi tehlikeleri içerir. Özellikle küçük parçalar solunum yoluna kaçması nedeniyle yaşamsal risk oluşturabilen yabancı cisim aspirasyonuna yol açabilir. Literatürde, 6 yaş altındaki çocukların en sık aspire ettiği nesnelerin oyuncak parçaları ve oyuncaklara ait piller olduğu bildirilmektedir. Bu risklerin yanı sıra hastane, kreş, alışveriş merkezlerindeki oyun alanları gibi kalabalık ortamlarda birçok çocuk tarafından kullanılan oyuncaklar önemli bir enfeksiyon kaynağı olabilir. Bu risklerin ortadan kaldırılmasını amacıyla oyuncak güvenliğiyle ilgili bazı standartlar geliştirilmiştir. Bu bağlamda ülkemizde oyuncaklar üzerinde kalite, güvenlik ve standartlara ilişkin; TSE (Türk Standartları Enstitüsü) markası ve CE (Conformity of Europe) sembolleri yaygın olarak kullanılan göstergelerdir. Oyuncak üreticileri ve kullanıcıları, ürün ambalajlarında yer alan güvenlik uyarıları ile kullanım kılavuzlarını dikkate almalıdır. Yapılan çalışmalarda ebeveynlerin güvenlik konularına daha az önem vererek, oyuncağın dış görünüş özelliklerine daha fazla dikkat ettiği, güvelikle ilgili konular hakkında yeterince bilgi sahibi olmadıkları ve gerekli önemi göstermedikleri bildirilmektedir. Dünya Sağlık Örgütü dünyada milyonlarca çocuğun oyuncakla ilgili yaralanmalara maruz kaldığını bildirmektedir. Ancak oyuncak güvenliği ve oyuncakların çocuk sağlığı üzerine etkileri konularında yapılan araştırmalar oldukça sınırlıdır. Pediatri hemşireleri günümüzde dünyada önemi bir halk sağlığı sorunu olarak kabul edilen oyuncak güvenliği ile ilgili bilimsel araştırmalar yapmak, bu soruna yönelik farkındalığı arttırmak amacıyla sağlık kurumlarda/okullarda ebeveynlere ve öğretmenlere oyuncaklarla ilgili dikkat etmeleri gerekenler ve uygunsuz oyuncakların çocuk sağlığı üzerindeki etkileri konusunda eğitim vererek çocukların oyuncaklar nedeniyle zarar görme riskini azaltmada önemli rol oynayabilirler.

Anahtar Kelimeler: çocuk sağlığı, oyuncak, oyuncak güvenliği, pediatri hemşiresi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-046]
Çocuk ve Adölesanlarda Besin Takviyesi Kullanımı: Tercih mi, Gereksinim mi?

Emel Aktaş
Karabük Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Ana Bilim Dalı, Karabük

Amaç:
Bu çalışmanın amacı, çocuklar ve adölesanlarda besin takviyesi kullanımına ilişkin mevcut literatürü derleyerek, kullanım sıklığı, nedenleri, etkileyen faktörler ve olası sağlık risklerini değerlendirmektir.
Yöntem:
Çocukluk ve adölesan dönemlerinde besin takviyesi kullanımına ilişkin güncel bilimsel verileri ortaya koymak amacıyla yapılmış araştırmalar incelenmiştir. Literatür taraması kapsamında, farklı yaş gruplarında besin takviyelerinin kullanım sıklığı, tercih nedenleri ve bu kullanımı etkileyen bireysel ve çevresel faktörler değerlendirilmiştir. Ayrıca vitamin, mineral, protein, omega-3 yağ asitleri ve bitkisel bileşenleri içeren ürünlerin kullanım motivasyonları, sosyodemografik belirleyicileri ve olası toksikolojik riskleri analiz edilmiştir.
Bulgular:
Besin takviyeleri; büyümeyi desteklemek, bağışıklığı güçlendirmek, besin ögesi yetersizliklerini gidermek ve sağlıklı yaşam alışkanlıklarını sürdürmek amacıyla yaygın biçimde kullanılmaktadır. Çocuklarda multivitamin ve mineral takviyeleri en sık tercih edilirken, adölesanlarda atletik performans artırıcı protein ve amino asit takviyeleri öne çıkmaktadır. Sosyoekonomik düzey, ebeveyn yaşam tarzı, beslenme kalitesi ve eğitim durumu, takviye kullanımını etkileyen önemli değişkenlerdir. Bu ürünlerin çoğu reçetesiz olarak temin edilmekte ve içeriğinde bulunan besin ögelerinin miktarları, biyoyararlanımı ve üretim standardı açısından farklılıklar göstermektedir. Ayrıca bazı takviyelerde toksik elementlerin varlığı saptanmış olup, bu durum uzun dönemde çocuk sağlığı açısından ciddi bir risk oluşturmaktadır. Toplumda besin takviyelerinin bilinçsiz tüketimi giderek artmakta, medya, sosyal ağlar ve bireysel tavsiyeler bu davranışı güçlendirmektedir. Bununla birlikte, ebeveynlerin kendi kullanım alışkanlıklarının çocuklara doğrudan yansıdığı ve bu durumun çocuklarda gereksiz veya aşırı takviye kullanımına yol açabildiği bildirilmektedir.
Sonuç:
Besin takviyelerinin kontrolsüz kullanımı yetersiz veya aşırı besin alımına, toksik madde maruziyetine ve beslenme dengesizliğine neden olabilmektedir. Takviyelerin yalnızca gerçek gereksinim halinde, hekim veya beslenme uzmanı denetiminde kullanılması, çocuk ve adölesan sağlığının korunması açısından kritik önem taşımaktadır. Sağlık profesyonellerinin bilinçlendirme rolü, doğru bilgi aktarımı ve ebeveyn rehberliği ile desteklenmelidir.

Anahtar Kelimeler: çocuk, adölesan, besin, takviye, mikronutrient

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-047]

Anne Sütü Başlangıcı ve Devamlılığını Etkileyen Faktör: Doğum Şekli

Merve Akıncı[1], Emel Aktaş[2]
[1]Karabük Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Ana Bilim Dalı, Karabük
[2]Karabük Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Ana Bilim Dalı, Karabük

Amaç: Bu çalışma, doğum şeklinin anne sütü başlangıcı ve devamlılığı üzerindeki etkilerini maternal ve perinatal faktörlerle birlikte değerlendirmeyi amaçlamaktadır.
Yöntem: Bu çalışma, literatür taraması yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Seçilen çalışmaların kriterleri arasında, gebelik ve doğum sonrası dönemde emzirme sürecini değerlendiren araştırmaların yer alması, prospektif, kesitsel ve gözlemsel tasarımların dahil edilmesi ve anne ile bebek sağlığına yönelik bulguların raporlanması bulunmaktadır. İncelenen çalışmalar, normal doğum ve sezaryen sonrası emzirme başlangıcı, emzirme sürekliliği, maternal fizyolojik ve psikososyal durum, perinatal faktörler gibi değişkenleri kapsamaktadır. Bulgular, doğum şeklinin emzirme başarısına etkisi açısından karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir.
Bulgular: Araştırmalar, normal doğum yapan annelerde emzirmenin doğumdan hemen sonra başlama ve düzenli olarak sürdürülme oranlarının daha yüksek olduğunu göstermektedir. Sezaryen sonrası anneler ise emzirme sürecinde daha fazla zorlukla karşılaşmakta; fiziksel ağrı ve yorgunluk, duygusal kırılganlık, süt üretiminde gecikmeler ve yetersiz sosyal destek gibi etkenler bu süreci olumsuz etkilemektedir. Ayrıca, hastane uygulamaları ve perinatal faktörler (prematüre doğum, düşük doğum ağırlığı) özellikle sezaryen sonrası emzirme sürecini daha da karmaşık hâle getirmektedir. Bu bulgular, doğum şeklinin hormonal, psikososyal ve çevresel etkileşimlerle emzirme başarısında kritik bir rol oynadığını ve özellikle sezaryen sonrası anne ve bebeğe sağlanacak erken dönemde fiziksel, psikososyal ve eğitimsel desteklerin, anne sütü başlangıcı ve devamlılığını artırmada belirleyici olduğunu ortaya koymaktadır.
Sonuç ve öneriler: Doğum şekli, anne sütü başlatılması ve devamlılığı üzerinde belirleyici bir faktördür; normal doğum erken emzirmeyi desteklerken, sezaryen hormonal gecikmeler, anne yorgunluğu ve sınırlı ten tene temas nedeniyle emzirme sürecini olumsuz etkileyebilir. Prematüre veya düşük doğum ağırlığı gibi perinatal faktörler de özellikle sezaryen sonrası zorluklar yaratmaktadır. Bu nedenle, sezaryen sonrası annelere erken dönemde fiziksel ve psikososyal destek sağlanmalı, emzirme danışmanlığı uygulanmalı ve hastane politikaları anne-bebek temasını artıracak şekilde düzenlenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Doğum şekli, Anne sütü, Emzirme

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-048]
Hemşirelerin Çocuk İstismarı Ve İhmalini Bildirme Tutumları: Literatür Taraması

Sultan Cemre Karagöz[1], Gülsüm Akgün[1], Ayda Çelebioğlu[2]
[1]Mersin Üniversitesi Hastanesi, Mersin
[2]Mersin Üniversitesi, Hemşirelik Ana Bilim Dalı, Mersin

Bu derleme, farklı ülkelerde hemşirelerin ve sağlık çalışanlarının çocuk istismarı ve ihmaline ilişkin bilgi, tutum, farkındalık ve raporlama davranışlarını inceleyen araştırmaların genel eğilimlerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Ayrıca hemşirelerin istismar vakalarını tanıma ve bildirme süreçlerini etkileyen faktörlerin belirlenmesi hedeflenmiştir. Literatürün gözden geçirilmesi şeklinde gerçekleştirilen bu araştırmaya, 2015–2025 yılları arasında yürütülen 30 çalışma dahil edilmiştir. Bu araştırmalar Sri Lanka, Suudi Arabistan, Filipinler, Avustralya, Hollanda, Tanzanya, Yunanistan ve Türkiye gibi ülkelerde gerçekleştirilmiştir. Örneklemler genellikle pediatri, acil servis ve genel hemşirelik birimlerinde çalışan hemşirelerden ve sağlık bilimleri öğrencilerinden oluşmuştur. Derlenen çalışmaların verilerinin anket, ölçek ve yarı yapılandırılmış görüşmeler yoluyla toplandığı tespit edilmiştir. Çalışmaların sonuçları genel olarak birbirini destekler niteliktedir. Hemşirelerin çocuk istismarı ve ihmali konusundaki bilgi düzeyleri genellikle orta düzeyde bulunmuş, birçok hemşirenin belirtileri tanımada ve risk faktörlerini belirlemede zorlandığı saptanmıştır. Katılımcıların çoğu, istismardan şüphelendiklerinde durumu bildirme konusunda çekimser kaldıklarını ifade etmiş; bildirim oranlarının çoğu çalışmada %50'nin altında olduğu görülmüştür. Bildirimi engelleyen temel faktörler arasında istismarın kesinliğinden emin olamama, yasal bilgi eksikliği, önceki olumsuz deneyimler, zaman kısıtı, kurumsal destek eksikliği ve kültürel baskılar yer almıştır. Hemşirelerin çocukları koruma yönünde olumlu tutuma sahip oldukları, ancak öz-yeterlilik ve güven eksikliğinin aktif raporlama davranışını engellediği belirlenmiştir. Eğitim müdahalesi içeren araştırmalarda hemşirelerin bilgi ve farkındalık düzeylerinde anlamlı artışlar gözlenmiştir. Sonuç olarak, hemşirelerin bilgi ve raporlama düzeylerinin yetersiz olduğu; bu durumun eğitim, yasal farkındalık ve kurumsal destek eksikliklerinden kaynaklandığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Bilgi düzeyi, çocuk, hemşire, çocuk ihmali ve istismarı, tutum

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-049]

Yenidoğanlarda Venöz Kan Örneklemesinde Nonfarmakolojik Ağrı Gidermeye Yönelik Kanıta Dayalı Uygulamalar

Aybüke Kılınç, Funda Kardaş Özdemir
Kafkas Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Anabilim Dalı, Kars

Ağrı Uluslararası Ağrı Çalışmaları Birliği tarafından (1978), "vücudun belli bir bölgesinden kaynaklanan, doku hasarına bağlı olan veya olmayan, bireyin geçmiş deneyimleri ile ilgili, hoş olmayan duyusal ve emosyonel deneyim" olarak ifade edilmektedir. Yenidoğanlarda ağrı, duyusal alanın beyinlerinin en aktif alanı olması ve ağrı iletim yolunun tam olarak gelişmiş olması nedeniyle hayati öneme sahiptir; ancak, engelleyici sistemleri iyi gelişmemiştir. Bütün yenidoğanlar, yaşamın ilk günlerinde en az bir ağrılı prosedüre maruz kalırlar ve güvenli, etkili ve verimli bir ağrı yönetimi hakkına sahiptirler. Yapılan çalışmalarla yenidoğanlara günde ortalama 7,5-17,3 invaziv prosedürün uygulandığı ve en sık uygulanan prosedürlerin topuk delme, aspirasyon, venöz kan örneklemesi ve periferik venöz kateter takılması olarak gözlemlenmiştir. Yenidoğanların karşılaştıkları ağrılı prosedürler ve strese sebep olan durumlar yenidoğanlardaki kişisel duyarlılığı, davranışlarını ve kliniklerini olumsuz yönde etkilemektedir. Kanıtlara göre, ağrılı prosedürler erken yaşam deneyimlerinin yanı sıra uyku bozuklukları, kalp hızı, kan basıncı, gastrointestinal hareketlilik, öğrenme yeteneği, işitme, beslenme ve büyüme de dahil olmak üzere kısa ve uzun vadede yenidoğanların yaşamlarını olumsuz etkilemektedir. Bu nedenle AAP, çocukları tedavi sırasında mümkün olduğunca ağrılı prosedürlerden uzak tutmayı önermektedir. Ağrıyı azaltmak veya gidermek için farmakolojik ve farmakolojik olmayan yöntemler kullanılmalıdır. Hemşireler, yenidoğanlarda farmakolojik yöntemlerin çok fazla kullanılmasını engellemek ve yenidoğanların olgunlaşmamış sistemleri üzerindeki olumsuz etkileri en aza indirmek için, aile merkezli bakımı, bireyselleştirilmiş gelişimsel bakımı, duyusal uyarımı (kundaklama, sallama, aromaterapi, emzik, müzik vb.), besleyici (tatlı oral solüsyonlar, anne sütü) ve anne müdahaleleri (annenin kokusu ve sesi, emzirme, ten teması, kanguru bakımı) gibi nonfarmakolojik yöntemleri kullanarak yenidoğanlarda ağrı ve stresi azalttığı kanıtlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: kanıta dayalı uygulamalar, nonfarmakolojik yaklaşımlar, yenidoğan, venöz kan örneklemesi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-050]

Işıklar hiç sönmüyor: Pediatrik yoğun bakımda sirkadiyen ritim bozukluğu ve deliryum ilişkisine hemşirelik yaklaşımı

Aysu Ümüş Özleşen[1], Hilal Seki Öz[2]
[1]Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Kırşehir; Kastamonu Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Çocuk Yoğun Bakım, Kastamonu
[2]Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Psikiyatri Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Kırşehir

Giriş-Amaç: Sirkadiyen ritim kişinin yaşamını etkileyen, uyku-uyanıklık döngüsünü düzenleyen önemli döngülerden biridir. Yoğun bakımlardaki ışık ve ses gibi çevresel etmenler uyku-uyanıklık döngüsünü etkileyip sirkadiyen ritmin bozulmasına neden olmaktadır. Bu durum deliryum için önemli bir risk faktörüdür. Bu çalışmanın amacı pediatrik yoğun bakımlardaki çocuklarda gelişen deliryumun sirkadiyen ritim bozukluğu ile ilişkisine bakılıp bu durumu önlemeye yönelik hemşirelik yaklaşımları incelenecektir. Yöntem: Bu derlemede, 2020-2025 yılları arasında Pubmed ve Google Akademik'te yayımlanan pediatrik yoğun bakım, deliryum ve sirkadiyen ritim konulu İngilizce ve Türkçe makaleler taranmıştır. Bulgular: Deliryum; çevresel tetikleyicilerle ortaya çıkan, akut başlangıçlı, biliş, dikkat, davranışlarda bozulma ve uyku-uyanıklık döngüsü bozukluğunun da eşlik ettiği nöropsikiyatrik bir sendromdur. Deliryum risk faktörleri arasında; 2 yaşından küçük olma, mevcut tıbbi durum, mekanik ventilasyon gereksinimi, fiziksel tespitler, benzodiazepinler, yatış süresi, uyku bozukluğu, yoğun bakımlarda gece gündüz ayrımının yapılamaması gibi birçok faktör yer almaktadır. Çalışmalar yoğun bakımlardaki ışık ve ses gibi çevresel faktörlerin deliryum gelişiminde önemli risk faktörü olduğunu göstermektedir. Yoğun bakım ortamlarında sürekli aydınlatmanın olmasından dolayı çocukların gece gündüz ayrımı yapamaması ve akşam saatlerinde fazla ışığa maruz kalması sirkadiyen ritmin bozulmasına yol açarak deliryuma sebep olmaktadır. Araştırmalar; düşük melatonin seviyesi, azalmış REM uykusu ve yüksek kortizol seviyesinin deliryum ile ilişkisi olduğunu göstermektedir. Bu nedenle uyku düzeninin iyileştirilmesi ve sirkadiyen ritmin yeniden düzenlenmesi deliryumun önlenmesi ve tedavisi için önemlidir. Hemşirelik girişimleri olarak; PYBÜ'nin doğal ışık alacak şekilde düzenlenmesi, gece saatlerinde ışık ve gürültünün en az düzeye indirgenmesi, uyku için uygun ortamın (göz bandı, kulak tıkacı kullanımı gibi) ve uyku hijyeninin sağlanması önerilmektedir. Bu uygulamalar sirkadiyen ritmi düzenleyerek deliryum riskini azaltmada kritik öneme sahiptir. Sonuç: PYBÜ'de, deliryumu önlemede sirkadiyen ritmin korunması temel amaçlardan biridir. Literatürdeki çalışmaların sınırlı olması sebebiyle çocuklarda deliryumun önlenmesi ve sirkadiyen ritmin korunması konusunda çalışmalar yapılması, kanıta dayalı uygulamaların geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Deliryum, hemşirelik bakımı, pediatrik yoğun bakım, sirkadiyen ritim

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-051]

Metakromatik Lökodistrofi (MLD) Tanılı Hematopoetik Kök Hücre Nakli Olan Bir Çocuğun Orem Öz-Bakım Eksikliği Kuramına Göre Hemşirelik Bakımı: Olgu Sunumu

Aylin Ayvacı[1], Özlem Uğur[2]
[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir
[2]Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Onkoloji Hemşireliği Ana Bilim Dalı, İzmir

Bu olgu sunumunda, metakromatik lökodistrofi (MLD) tanılı ve hematopoetik kök hücre nakli olan bir çocuğun Orem'in Öz Bakım Eksikliği Kuramı temel alınarak gerçekleştirilen hemşirelik bakımı incelenmiştir. MLD, kromozom 22q13.31'deki ARSA gen mutasyonu sonucu aril sülfataz A enzimi eksikliği ile ortaya çıkan, merkezi ve periferik sinir sisteminde miyelin kılıfın yıkımına yol açan, ilerleyici nörodejeneratif bir hastalıktır. Klinik olarak motor fonksiyon kaybı, kognitif gerileme, konuşma bozukluğu, ataksi, nöbet, spastisite ve görme kaybı ile seyreder. Çalışmada, MLD tanısı sonrası ikinci kez kök hücre nakli planlanan 6 yaş 8 aylık erkek hasta ele alınmış, nakil öncesi, nakil günü ve nakil sonrası 6. güne kadar Orem' in Öz Bakım Eksikliği Kuramı doğrultusunda hemşirelik bakımı planlanmış ve uygulanmıştır. Bakım sürecinde hastanın evrensel, gelişimsel ve sağlıktan sapma öz bakım gereksinimleri ayrıntılı biçimde değerlendirilmiştir. Evrensel öz bakım gereksinimleri kapsamında beslenmede dengesizlik, oral mukoz membranda bozulma, yorgunluk, bulantı-kusma, kanama riski, enfeksiyon riski, sıvı volüm eksikliği riski, bilgi eksikliği, yaralanma riski; gelişimsel öz bakım gereksinimleri kapsamında fiziksel harekette bozulma, büyüme ve gelişmede değişiklik, sözel iletişimde bozulma, sosyal izolasyon, aile içi süreçlerde bozulma; sağlıktan sapma öz bakım gereksinimleri kapsamında ise öz bakım eksikliği sendromu tanımlanmıştır. Her bir tanı için NANDA sınıflamasına uygun hedefler, girişimler ve değerlendirme kriterleri belirlenmiştir. Uygulama süresince vital bulgular, laboratuvar değerleri, aldığı-çıkardığı dengesi ve oral alım düzenli olarak takip edilmiştir. Hemşirelik girişimleri Orem' in "Tümüyle Eksiklik Giderici" ve "Destekleyici-Eğitici Hemşirelik Sistemi" doğrultusunda yürütülmüş; hasta kadar bakım veren anne de sürece aktif biçimde dahil edilmiştir. Anneye enfeksiyon kontrolü, ağız bakımı, düşük bakteriyel diyet ve güvenli çevre düzenlemesi konularında eğitim verilmiştir. Sonuç olarak, kurama dayalı hemşirelik yaklaşımı hastanın öz bakım yetersizliklerinin azaltılmasında, aile katılımının güçlendirilmesinde ve bakımın bütüncül, sistematik biçimde yürütülmesinde önemli katkı sağlamıştır. Bu olgu, Orem Öz Bakım Eksikliği Kuramı' nın pediatrik nörodejeneratif hastalık ve nakil süreci gibi kompleks durumlarda etkili bir rehber olarak kullanılabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Hematopoetik kök hücre nakli, hemşirelik bakımı, Metakromatik lökodistrofi, Orem Öz Bakım Eksikliği Kuramı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-052]

Pediatrik Cerrahide Taburculuk Eğitimi ve Evde Bakımda Hemşirelik Uygulamaları

Dilara Keklik[1], Sevban Arslan[2]
[1]Çukurova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Adana
[2]Çukurova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Cerrahi Hastalıklar Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Adana

Pediatrik cerrahi, çocuk hastalarda karmaşık cerrahi girişimlerin gerçekleştirildiği ve hem fiziksel hem de psikososyal iyileşmeyi kapsayan kapsamlı bir bakım sürecini gerektirir. Cerrahi girişimler çocuk ve aileleri için yoğun stres ve anksiyete kaynağı olduğundan, ameliyat öncesi psikolojik hazırlık büyük önem taşımaktadır. Bu süreçte, taburculuk eğitimi ve evde bakımın planlanması, komplikasyonların önlenmesi ve çocuğun sağlıklı iyileşmesinin desteklenmesi açısından kritik öneme sahiptir. Bu derleme, pediatrik cerrahi sonrası taburculuk süreci ve evde bakım uygulamalarında hemşirenin rollerini, aile eğitimi ve izlem süreçlerini literatür doğrultusunda incelemeyi amaçlamaktadır. Literatür bulguları, taburculuk öncesi yapılan hemşirelik değerlendirmesi ve aileye yönelik yapılandırılmış eğitimlerin, evde bakım uyumunu artırdığını, komplikasyon oranlarını azalttığını ve hasta memnuniyetini yükselttiğini göstermektedir. Ayrıca ameliyat sürecinde kullanılan çeşitli hazırlık programlarının (broşür, multimedya, sanal gerçeklik, terapötik oyun vb.) çocuk ve aile anksiyetesini azalttığını, bakım memnuniyetini artırdığını ve ailenin bakıma katılımını güçlendirdiği de bildirilmektedir. Evde bakım sürecinde ilaç yönetimi, yara bakımı, beslenme desteği ve enfeksiyon belirtilerinin izlenmesi hemşirelik bakımının temel unsurlarıdır. Ayrıca, hemşirenin aile ile etkili iletişim kurması, kontrol randevularının düzenlenmesi ve çok disiplinli ekiple işbirliği yapması taburculuk sonrası başarıyı artırmaktadır. Pediatrik cerrahi sonrası taburculuk eğitimi ve evde bakım sürecinde hemşirelik uygulamaları, çocuğun iyileşme sürecini hızlandırmakta ve yeniden hastaneye yatış oranlarını azaltmaktadır. Aynı zamanda sadece çocukların değil bakım vericilerin de yaşam kalitesini arttırmaktadır. Bu nedenle, çocuk sağlığı ve hastalığı alanında çalışan hemşirelerin perioperatif dönem boyunca aile merkezli, kanıta dayalı ve bütüncül bakım sağlamaları ve taburculuk sürecinde ailelelere destek olmaları önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: çocuk cerrahisi, taburculuk eğitimi, evde bakım, hemşirelik

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-053]
Engelli Çocukların Ebeveynlerinde Stresi Azaltmaya Yönelik Hemşirelik Stratejileri

Burcu Bakırlıoğlu, Gülşah Kılınç, Bengü Çetinkaya
Pamukkale Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Denizli

Amaç: Bu derlemenin amacı, engelli çocuğa sahip ebeveynlerin deneyimlediği stresin kaynaklarını ve bu stresi azaltmaya yönelik hemşirelik yaklaşımlarını güncel literatür ışığında değerlendirmektir. Ebeveynlerde ortaya çıkan stres, hem bireysel hem de aile dinamiklerini etkileyerek bakımın kalitesini doğrudan şekillendirmektedir. Yöntem: Çalışma, geleneksel derleme yöntemiyle hazırlanmıştır. Çocuk sağlığı hemşireliği alanındaki güncel ulusal ve uluslararası araştırmalar, rehberler ve kuramsal yaklaşımlar incelenmiş; ebeveyn stresine yönelik hemşirelik müdahaleleri tematik bir çerçevede ele alınmıştır. Sistematik tarama yapılmamış, ancak literatürde öne çıkan hemşirelik stratejileri bütüncül bir bakış açısıyla değerlendirilmiştir. Bulgular: Ebeveyn stresinin başlıca kaynakları arasında çocuğun davranışsal ve sağlıkla ilgili güçlükleri, bakım yükü, ekonomik ve sosyal destek eksikliği, toplumsal stigma ve aile içi ilişkilerdeki sorunlar yer almaktadır. Literatür, hemşirelerin bu sürece müdahil olduğu durumlarda stres düzeylerinde anlamlı azalma olduğunu göstermektedir. Etkili hemşirelik stratejileri arasında aile psikoeğitimi, başarı ve yaşam kalitesi odaklı eğitimler, bilişsel-davranışçı temelli destek, danışmanlık hizmetleri ve ebeveyn destek grupları öne çıkmaktadır. Bu yaklaşımlar, ebeveynlerin psikososyal dayanıklılığını artırmakta ve bakım sürecine daha etkin katılımlarını sağlamaktadır. Sonuç ve Öneriler: Engelli çocuğu olan ebeveynlerde stres yönetimi, hemşirelik bakımının temel bir bileşeni olarak ele alınmalıdır. Hemşirelerin, aileleri güçlendiren eğitim ve destek programlarını planlaması ve uygulaması, stresin azaltılmasına doğrudan katkı sağlamaktadır. Klinik ve toplum temelli hemşirelik uygulamalarında aile merkezli yaklaşımların yaygınlaştırılması, hemşirelerin stres yönetimi, iletişim ve psikososyal destek konularındaki yetkinliklerinin artırılması büyük önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: aile merkezli bakım, ebeveynler, engelli çocuklar, hemşirelik bakımı, psikolojik stres

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-054]

Kronik Hastalığı Olan Çocukların Hastalığa Yönelik Tutum ve Umutlarının Ebeveyn Stresine Etkisi: Kuramsal Bir Yaklaşım

Yağmur Sezer Efe[1], Selin Söyünmez[2], Aslı Akdeniz Kudubeş[3], Nuray Caner[1]
[1]Erciyes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Kayseri
[2]Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Kırşehir
[3]Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Bilecik

Giriş: Kronik hastalık yalnızca çocuklarda hastalığın yönetimini ilgilendiren tıbbi bir süreç değil, aynı zamanda çocuk ve tüm aile bireylerinin psikososyal uyumunu da içeren zorlayıcı bir deneyimdir. Özellikle son zamanlarda artış gösteren kistik fibrozis, tip 1 diyabet ve astım gibi kronik hastalıklarda çocuğun hastalığına yönelik tutumu ve umut düzeyi, çocuğun ve ebeveynlerinin yaşadığı iyilik halini ve stresi etkileyebilmektedir. Amaç: Bu derleme niteliğindeki çalışma, kronik hastalığı olan çocukların hastalık algısı, tutumları ve umut düzeylerinin ebeveyn stresine olan etkisini kuramsal temelde tartışmayı amaçlamaktadır. Lazarus & Folkman'ın Stresle Başa Çıkma Modeli çerçevesinde ele alınan bu çalışma, çocukların olumlu tutum ve umut düzeylerinin ebeveynin stresini dolaylı olarak azaltabileceğini öne sürmektedir. Sonuç: Literatür, çocukların hastalıkla baş etme kapasitesinin güçlendirildiği, umut düzeylerinin arttırıldığı ve aile bütünlüğünün desteklendiği girişimlerin ebeveyn stresini azalttığını ve tedaviye uyumu artırdığını göstermektedir. Bu doğrultuda, sağlık profesyonellerinin çocuk ve ebeveynlerde psikososyal müdahalelere odaklanmaları önerilmektedir. Gelecek araştırmaların, bu değişkenler arasındaki nedensel ilişkileri nicel yöntemlerle test etmesi, literatüre önemli katkılar sağlayacaktır.

* Bu bildiri, Erciyes Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Projeleri Birimi tarafından desteklenen TAPD-2025-14039 kodlu proje kapsamında üretilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kronik hastalık, çocuk, umut, tutum, ebeveyn stresi

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-055]
İşte İşten Ayrılma: Pediatri Hemşirelerinde Sessiz İstifa

Vahide Çoban, Nesrin Çelik, Sevda Tunç, Derya Akdeniz Uysal
Mersin Üniversitesi Hastanesi, Çocuk Enfeksiyon Servisi

Giriş: Sessiz istifa, işten ayrılma anlamına gelmeyip, hemşirelerin işyerinde tutum ve davranış değişikliği yaparak daha az sorumluluk alma ve işi aksatmadan asgari düzeyde performans gösterme olarak tanımlanmaktadır. Birey, kurum ve sistem ile ilgili faktörlerden etkilenen çok faktörlü bir tepkiyi temsil eden sessiz istifa, hemşirelerin iş gücünde bulunmaya devam etmelerine rağmen bakım verme becerilerini zayıflatmaktadır. **Amaç:** Bu çalışma bir derleme makalesidir. Sessiz istifaya neden olan faktörler, sessiz istifa davranışları ve önleme stratejilerinin incelenmesi amaçlanmıştır. **Bulgular:** Aşırı iş yükü, yorgunluk, enfeksiyon riski, fazla mesai, hemşire eksikliği, düşük ücret, olumsuz koşullar (mobbing, fiziksel ve psikolojik şiddet vb.), toksik örgüt kültürü, örgütsel güvenin azalması, stres, depresyon, tükenmişlik, adil olmayan görevlendirme, iletişim eksikliği, değer verilmeme, takdir edilmeme, mesleki gelişim destek eksikliği, iş ve yaşam dengesindeki düzensizlik, iş tatminsizliği gibi faktörler sessiz istifanın öncülleri olarak bildirilmektedir. Mesai saatlerine geç gelip erken ayrılma, grup çalışmalarına daha az katkı vermek, planlama sürecine dahil olmama, işi yavaştan alma, işleri gecikmeli olarak tamamlama, çok sık hasta olma, işe gelmemek için bahaneler uydurma, yönetici ve çalışma arkadaşlarıyla iletişim kopukluğu, motivasyon eksikliği sessiz istifa tutum ve davranışlarıdır. Önleme stratejileri arasında; güvenli ve destekleyici çalışma ortamı oluşturulması, hemşirelerle periyodik görüşmeler yapılarak temel nedenlerinin belirlenmesi (iş yükü, düşük ücret vb.), nedene yönelik düzenleme yapılması (taktir etme, hemşire sayısını artırma, eğitim ve gelişim fırsatları sunma vb.), ekip çalışması ve sosyal aktivitelerin arttırılması yer almaktadır. **Sonuç ve Öneriler:** Sağlık hizmeti sunmak, özellikle yüksek oranda tükenmişlik, kaygı ve depresyon yaşayan hemşireler için zorlu ve stresli bir süreçtir ve iş ile yaşam arasında dengeyi yeniden sağlamak için sessiz istifayı bir araç olarak seçmektedir. Bu durum hasta bakımını önemli ölçüde tehlikeye atar ve acil müdahale gerektirir. Literatürde sessiz istifayı önlemek için destekleyici bir çalışma ortamı, liderlik eğitimi, hemşirelerin karar alma süreçlerine dahil edilmesi, mesleki gelişim fırsatlarının teşvik edilmesi, adil performans değerlendirmesi, etkili iletişim, psikolojik dayanıklılığı artıracak müdahaleler önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sessiz istifa, pediatri hemşiresi, mobbing, tükenmişlik

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-056]

Yenidoğan Yoğun Bakımında Göçmen Ailelerle Etkileşimde Kültürel Yetkinlik: Eğitim, Müdahale Modelleri ve Bakım Kalitesine Etkisi

Uğur Polat[1], Özlem Güzel Polat[2]
[1]Mersin Üniversitesi Hastanesi, Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi, Mersin
[2]Mersin Üniversitesi Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları-1 Servisi, Mersin

Bu derlemenin amacı, yenidoğan yoğun bakım ünitelerinde (YYBÜ) göçmen ailelerle yürütülen bakım sürecinde hemşirelerin kültürel yetkinliğini incelemek, bu yetkinliği geliştirmeye yönelik eğitim ve müdahale modellerini değerlendirmek ve kültürel duyarlılığın bakım kalitesine etkisini ortaya koymaktır. Kültürel yetkinlik, hemşirelerin farklı kültürel değerlere, inançlara ve iletişim biçimlerine sahip bireylerle etkili, saygılı ve empatik bir şekilde bakım sunabilme becerisini ifade eder. Campinha-Bacote'nin (2002) "The Process of Cultural Competence in the Delivery of Healthcare Services" modeli, bu yetkinliği farkındalık, bilgi, beceri, karşılaşma ve arzu olmak üzere beş boyutta ele almakta ve kültürel farklılıklara duyarlı bakımın sürekli gelişen bir süreç olduğunu vurgulamaktadır. Göçmen ailelerle yenidoğan bakımında dil engelleri, sağlık inançlarındaki farklılıklar ve kültürel ritüeller, hemşire-aile iletişimini ve bakım sürecini etkileyebilmektedir. Bu nedenle, hemşirelerin kültürel farkındalığını artıran eğitim programları, tercüman desteği, aile katılımını güçlendiren modeller ve kültürel danışmanlık uygulamaları önem taşımaktadır. Araştırmalar, bu tür uygulamaların hemşirelerin iletişim ve empati becerilerini geliştirdiğini, ebeveyn memnuniyetini ve bakım kalitesini artırdığını göstermektedir. Türkiye'de kültürel yetkinlik kavramı hemşirelik literatüründe giderek daha fazla yer bulmakla birlikte, yenidoğan yoğun bakım bağlamında göçmen ailelerle yürütülen çalışmalarda önemli bir boşluk bulunmaktadır. Bu derleme, söz konusu boşluğu ele alarak kültürel yetkinliğin güçlendirilmesine yönelik hemşirelik uygulamalarına ve eğitim stratejilerine katkı sunmayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Kültürel yetkinlik, yenidoğan yoğun bakım, göçmen aileler, hemşirelik bakımı

[PS-057]

Apendektomi Tanısı ile Çocuk Cerrahi Servisine Yatan Hastanın Roper Logan Tierney Hemşirelik Modeline Göre Değerlendirilmesi: Olgu Sunumu

Mehmet Alperen Turgut, Melisa Aktulum, Ayşe Sonay Türkmen
Mersin Üniversitesi Hastanesi

Amaç: Çocuk cerrahi servisine sıklıkla karın ağrısı ile başvuru yapılmaktadır. Başvuran bu vakalar genellikle apendektomi ile sonuçlanmaktadır. Bu olguda apendektomi ameliyatı olan hastanın hemşirelik bakımına değinilecektir. Olgu: Miadında CIS ile doğan hastanın herhangi bir YDYB öyküsü olmayan 7 yaşında, 24 kg ve 128 cm boyunda olan kız hastamız 10 kez kusma ve şiddetli sağ kadran ağrısı ile çocuk acil servisine başvurmuştur. Yapılan görüntüleme sonucunda apendiks 6mm olarak ölçülmüştür. Fizik muayenesinde sağ kadranda hassasiyet mevcuttur. Bulgular doğrultusunda medikal tedavi ve takip amacıyla çocuk cerrahi servisine yatışı yapılan hasta oral alımı kapalı şekilde takip edilmektedir. Hastanın kilosuna uygun şekilde 1580ml/24stten mayi başlanmıştır. Hastaya 100mg/kg/günden 3x800 mg/kg/doz olacak şekilde sefazolin antibiyotik tedavisi başlanmıştır. Hastanın vitalleri 24x1 olarak saatlik izlenmiştir. Yatışından hemen sonra ameliyata alınan hastanın postop dönemi Roper, Logan, Tierney'in GYA modeline göre değerlendirildiğinde, doku bütünlüğünde bozulma, uyku örüntüsünde bozulma, hipertermi, postop döneme bağlı ağrı riski hemşirelik tanıları belirlenmiştir. Sonuç: Bu olgu sunumu Roper, Logan, Tierney'in günlük yaşam aktiviteleri modelinin apendektomi ameliyatı olan hastanın günlük yaşam aktivitelerinin devamlılığını sağlamayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Ameliyat, günlük yaşam aktiviteleri, hemşirelik bakımı

9. ULUSAL
5. ULUSLARARASI AKDENİZ
4. ULUSLARARASI
PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ
"Küresel Sağlık Yerel Dokunuş: Her Çocuk Bir Gelecek"
5 - 8 Kasım 2025 - Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi

[PS-058]

Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesinde Pnömoni Tanısı Alan Bir Bebeğe Orem'in Öz Bakım Kuramı Doğrultusunda Uygulanan Hemşirelik Bakımı: Olgu Sunumu

Muazzez Kızıltepe[1], Hacer Çetin[2]
[1]Mehmet Akif İnan Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Yenidoğan Yoğun Bakım Ünite Hemşiresi Şanlıurfa, Türkiye
[2]Mersin Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hemşireliği Anabilim Dalı, çiftlikköymerkez kampüsü hemşirelik fakültesi binası no:38 PK 33343/YENİŞEHİR Mersin, Türkiye

Amaç: Pnömonili bir preterm bebeğe uygulanan hemşirelik bakımını Orem'in Öz Bakım Kuramı çerçevesinde değerlendirmek ve kuramsal yaklaşımın bakım kalitesine katkısını ortaya koymaktır. Yöntem: Olgu sunumu olarak yürütülen bu çalışmada, 36. gebelik haftasında doğan bir preterm bebek pnömoni tanısıyla takip edilmiştir. Bebek, doğduğu gün üçüncü basamak Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi'ne sevk edilmiş ve burada hemşirelik bakım süreci 37 gün boyunca izlenmiştir. Bebeğin bakım gereksinimleri Orem'in Öz Bakım Kuramı doğrultusunda belirlenmiş, uygun hemşirelik tanıları konulmuş ve hemşirelik girişimleri planlanmıştır. Hemşirelik bakımında solunum, beslenme, sıvı-elektrolit dengesi, hijyen, güvenlik, uyku ve rahatlama ile gelişimsel gereksinimler gibi temel alanlar öncelikli olarak ele alınmıştır. Bulgular: Değerlendirme sonuçları, bebek mekanik ventilasyonla yardımıyla solunumunu sürdürürken, bakım sürecinde bebek normal solunum fonksiyonlarını sürdürür hale gelmiştir. Bebek bakım sürecinin başlangıcında intra venöz (İV) yolla beslenirken, yaşamımın ilk gününde orogastrik sonda ile beslenmiştir. Daha sonra beslenme toleransında artış ve genel klinik durumunda olumlu değişiklikler olmuştur. Bebek daha sonra annesi tarafından emzirilmeye başlanmıştır. Oremin Öz Bakım Kuramına uygun olarak verilen bakımda bebek sağlıklı ve fonksiyonel olarak yaşamını sürdürmeye bakım sürecinde devam etmiştir. Uygulanan hemşirelik girişimleri, bebeğin temel bakım gereksinimlerini karşılamada ve iyileşme sürecini desteklemede etkili olmuştur. Bebek taburculuk öncesi anneye destekleyici bakım verilerek taburcu edilmiştir. Vaka çalışması yapılacağı konusunda kurumdan ve anneden sözlü ve yazılı onam alınmıştır. Sonuç: Orem'in Öz Bakım Kuramı, pnömonili bebeklerde hemşirelik bakımının planlı, sistemli ve hedef odaklı bir şekilde yürütülmesine olanak sağlamaktadır. Çalışma, Orem'in kuramsal yaklaşımının yenidoğan yoğun bakım ünitesinde hemşirelik bakım kalitesini artırdığını ve klinik uygulamalarda rehberlik yaparak yol gösterici olduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar sözcükler: Hemşirelik bakımı, kuram, pnömoni, yenidoğan yoğun bakım

MERSİN ÜNİVERSİTESİ 1992

TARSUS
ÜNİVERSİTESİ

1997